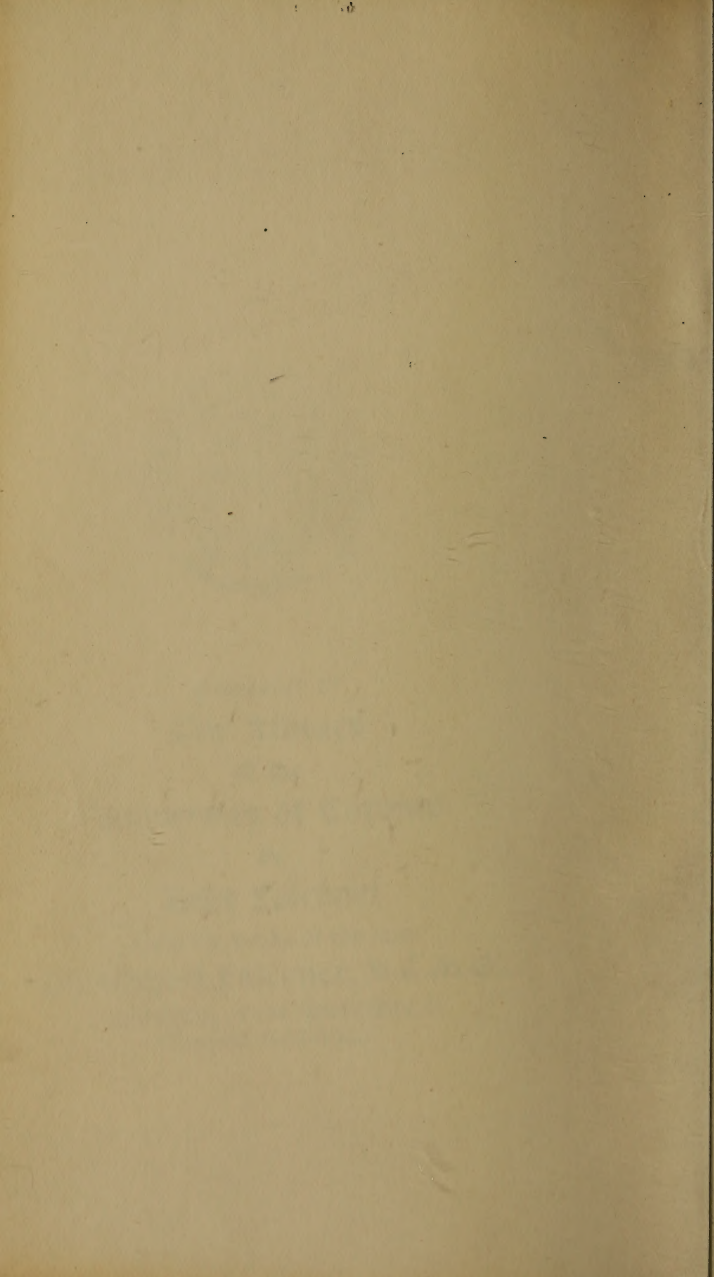

3 1761 09703122 3

Presented to
The Library
of the
University of Toronto
by
Lady Falconer
from the books of the late
Sir Robert Falconer, K.C.M.G.,
President of the University of
Toronto, 1907-1932

Bible
Gk(M)
1901

Robt. A. Falconer.
H Bible. Greek, Modern

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟΥ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ

ΗΜΩΝ

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ.

ΕΝ ΚΑΝΤΑΒΡΙΓΙΑ

Ἐτυπώθη δι' ἐπιμελείας τῶν τῆς Ἀκαδημίας τυποθετῶν·
δαπάνη τῆς Ἱερογραφικῆς Ἑταιρίας πρὸς διάδοσιν τοῦ Θείου
λόγου εἰς τε τὴν Βρεταννίαν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη.
1901.

427849
22.9.44

1901
GK(M)

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

	Κεφάλαια	Σελ.
ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	28	1
ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	16	63
ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	24	102
ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	21	168
ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	28	219
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	16	283
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'	16	309
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β'	13	333
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	6	349
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	6	357
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	4	365
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ	4	371
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'	5	377
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'	3	382
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'	6	385
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'	4	392
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	3	397
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	1	400
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	13	401
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΑΚΩΒΟΥ	5	420
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ Α'	5	426
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ Β'	3	433
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Α'	5	437
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Β'	1	444
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Γ'	1	445
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΟΥΔΑ	1	446
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	22	448

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΒΙΒΛΟΣ τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ,
υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

²Ὁ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ· ³Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς
Θάμαρ· Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ· Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀράμ· ⁴Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ναασσών· Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών·
⁵Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὺζ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ὠβηδ ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβηδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί·
⁶Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα.

Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναικὸς
τοῦ Οὐρίου· Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοάμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· ⁸Ἀσά δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ·
Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζιάν· ⁹Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωά-
θαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἐζεκίαν· ¹⁰Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀμὼν· Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· ¹¹Ἰω-
σίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

¹²Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησι
τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· ¹³Ζο-
ροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἐλιακεῖμ· Ἐλιακεῖμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ· ¹⁴Ἀζώρ δὲ
ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχείμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ· ¹⁵Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ·
Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν

Ἰακώβ· ¹⁶Ἰακώβ δὲ ἐγεννήθη τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

¹⁷Πᾶσαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαβὶδ εἶναι γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατεσσαρες.

¹⁸Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦτο· ἀφοῦ ἡ ῥαβωνίσθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μαρία μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, πρὶν συνέλθωσιν, εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

¹⁹Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων νὰ θεατρίσῃ αὐτήν, ἠθέλησε νὰ ἀπολύσῃ αὐτὴν κρυφίως. ²⁰Ἐνῶ δὲ αὐτὸς διελογίσθη ταῦτα, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς αὐτὸν, λέγων, Ἰωσήφ υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς νὰ παραλάβῃς Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. ²¹Θέλει δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλεις καλέσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

²²(Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ²³“Ἴδου, ἡ παρθένος θέλει συλλάβει, καὶ θέλει γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλουσι καλέσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἙΜΜΑΝΟΥΗΛ,” τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

²⁴Ἐξεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔκαμεν ὡς προσέταξεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ²⁵Καὶ δὲν ἐγνώριζεν αὐτήν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

ΚΕΦ. Β'.

ΑΦΟΤ δὲ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλεως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἦλθον εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες, ²Ποῦ εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἶδομεν τὸν ἄστέρα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν· ³ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. ⁴Καὶ συνάξας πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἠρώτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.

Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· διότι οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ προφήτου, ⁶“Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, δὲν εἶσαι οὐδόλως ἐλαχίστη μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων τοῦ Ἰούδα· διότι ἐκ σοῦ θέλει ἐξέλθει ἡγούμενος, ὅστις θέλει ποιμάνει τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ.”

⁷Τότε ὁ Ἡρώδης, καλέσας κρυφίως τοὺς μάγους, ἐξηκρίβωσε παρ αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ φαινομένου ἀστέρος· ⁸καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε, Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἀφοῦ δὲ εὔρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό. ⁹Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστήρ, τὸν ὁποῖον εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προεπορεύετο αὐτῶν, ἕως οὗ ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω ὅπου ἦτο τὸ παιδίον. ¹⁰Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. ¹¹Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτό, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσέφεραν εἰς αὐτό δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. ¹²Καὶ ἀποκαλυφθέντες θεόθεν κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

¹³Ἀφοῦ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυοίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσο ἐκεῖ ἕως οὗ εἶπω σοι· διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό. ¹⁴Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ δια νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. ¹⁵καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς τοῦ Ἡρώδου· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.”

¹⁶Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐφόνευσε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῆς, ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἐξηκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. ¹⁷Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁸“Φωνὴ ἠκούσθη ἐν Ῥαμὰ, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς· ἡ Ῥαχὴλ ἔκλαιε τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσι.” ¹⁹Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, ²⁰λέγων, Ἐγερθεὶς πα-

ράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ὑπάγε εἰς γῆν Ἰσραὴλ· διότι ἀπέθανον οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
²¹ Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ²² Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ· ἀποκαλυφθεὶς δὲ θεόθεν κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. ²³ Καὶ ἐλθὼν κατόκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· διὰ να πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ὀνομασθῇ.

ΚΕΦ. γ.

ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἔρχεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, κηρύττων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, ² καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ³ Διότι οὗτος εἶναι ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.”

Ἀὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμῆλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦτο ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

⁵ Τότε ἐξήρχετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱεροσολυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πάντα τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου· ⁶ καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

⁷ Ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους εἰς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· ⁹ καὶ μὴ φαντασθῆτε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. ¹⁰ Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίηνη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ καμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ¹¹ Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάσω τὰ ὑποδήματα· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ καὶ πυρί. ¹² Ὅστις κρατεῖ τὸ πτυάριον ἐν τῇ

χειρι αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλὼνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην· τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

¹³ Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. ¹⁴ Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκώλυνεν αὐτὸν, λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ; ¹⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τώρα· διότι οὕτως εἶναι πρέπον εἰς ἡμᾶ· νὰ ἐκπληρώσωμεν πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίνει αὐτόν.

¹⁶ Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδὸν, ἠνοιχθησαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡς περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. ¹⁷ Καὶ ἰδὸν φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

ΚΕΦ. Δ'.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνευματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ πειρασθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου. ² Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπεΐνασε. ³ Καὶ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ πειράζων, εἶπεν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ νὰ γείνωσιν ἄρτοι οἱ λίθοι οὗτοι. ⁴ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Εἶναι γεγραμμένον, “Μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζῆσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον ἐξερχόμενον διὰ στόματος Θεοῦ.” ⁵ Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ στήνει αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ⁶ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν κάτω· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι θέλει προστάξει εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ περὶ σοῦ,” καὶ “Θέλουσι σὲ σηκόνει ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκófῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.” ⁷ Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν εἶναι γεγραμμένον, “Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.” ⁸ Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος πολὺ ὑψηλόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ⁹ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ταῦτα πάντα θέλω σοὶ δώσει, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς με. ¹⁰ Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν, Ὑπαγε, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνῆσει, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.” ¹¹ Τότε ἀφίνει αὐτόν ὁ διάβολος· καὶ ἰδὸν, ἄγγελοι προσήλθον καὶ ὑπηρετοῦν αὐτόν.

¹² Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδοθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ¹³ Καὶ ἀφήσας τὴν Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν τοῖς ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ· ¹⁴ διὰ τὸ πληρωθῆναι τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφητοῦ, λέγοντος, ¹⁵ Ἦ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· ¹⁶ ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους ἐν τῷ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν εἰς αὐτούς.

¹⁷ Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς να κηρύττει καὶ να λεγῇ, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

¹⁸ Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τον λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἁλιεῖς. ¹⁹ Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει ἁλιεῖς ἀνθρώπων. ²⁰ Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτόν. ²¹ Καὶ προχωρήσας ἐκείθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. ²² Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

²³ Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν μετὰ τοῦ λαοῦ. ²⁴ Καὶ διήλθεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ὑπὸ διαφόρων νοσημάτων καὶ βασάνων συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σελληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ²⁵ Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦ. Ε'—Ζ'

ἸΔΩΝ δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀφοῦ ἐκάθισεν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτούς, λέγων,

³ Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασι-

λεία τῶν οὐρανῶν. ⁴Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῇ. ⁵Μακάριοι οἱ πραεῖς· διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν. ⁶Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· διότι αὐτοὶ θέλουσι χορτασθῇ. ⁷Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῇ. ⁸Μακάριοι οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Θεόν· ⁹Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῇ υἱοὶ Θεοῦ. ¹⁰Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹¹Μακάριοι εἰσθε, ὅταν σᾶς ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσιν ἐναντίον σας πάντα κακὸν λόγον ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. ¹²Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, διότι ὁ μισθός σας εἶναι πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἐπειδὴ οὕτως ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

¹³Σεῖς εἰσθε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας διαφθαρῇ, με τί θέλει ἀλατισθῇ; εἰς οὐδὲν πλέον χρησιμεύει, εἰμὴ νὰ ῥιφθῇ ἔξω, καὶ νὰ καταπατῆται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴Σεῖς εἰσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Πόλις κειμένη ἐπάνω ὄρους δὲν δύναται να κρυφθῇ. ¹⁵Οὐδὲ ἀνάπτουσι λύχνον, καὶ θέτουσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, καὶ φέγγει εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ. ¹⁶Οὕτως ἂς λάμψη τὸ φῶς σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ἴδωσι τὰ καλὰ σας ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα σας τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

¹⁷Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ καταλύσω τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· δὲν ἦλθον νὰ καταλύσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω. ¹⁸Διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν, ἢ μία κεραία δὲν θέλει παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσι πάντα. ¹⁹Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχιστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ²⁰Επειδὴ σᾶς λέγω, ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη σας πλεότερον τῆς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, δὲν θέλετε εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

²¹Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, “Μὴ φονευσῆς” ὅστις δὲ φονεύσῃ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν. ²²Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος ἀναιτίως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν· καὶ ὅστις εἴπῃ

πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ῥακά, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὸ συνέδριον· ὅστις δὲ εἶπῃ, Μωρὲ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ²³ Ἐὰν λοιπὸν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐνθυμηθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τὴν κατὰ σοῦ, ²⁴ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπαγε, πρῶτον φιλιώθητι μετὰ τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ²⁵ Εἰρήνευσον μετὰ τὸν ἀντίδικόν σου ταχέως, ἐνόσω εἶσαι καθ' ὁδὸν μετ' αὐτοῦ· μήποτε σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντίδικος εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ῥιφθῇς εἰς φυλακὴν. ²⁶ Ἀληθῶς σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς τὸ ἔσχατον λεπτόν.

²⁷ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, “Μὴ μοιχεύσῃς.”

²⁸ Ἐγὼ ὅμως σὰς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα διὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ αὐτήν, ἥδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

²⁹ Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε αὐτὸν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

³⁰ Καὶ ἐὰν ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτήν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

³¹ Ἐρρέθη πρὸς τούτοις, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἃς δώσῃ εἰς αὐτήν διαζύγιον. ³² Ἐγὼ ὅμως σὰς λέγω, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, κάμνει αὐτήν νὰ μοιχεύηται· καὶ ὅστις λάβῃ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

³³ Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, Μὴ ἐπιορκήσῃς, ἀλλὰ ἐκπλήρῳσον εἰς τὸν Κύριον τοὺς ὅρκους σου.

³⁴ Ἐγὼ ὅμως σὰς λέγω, νὰ μὴ ὁμόσητε μηδὲν· μήτε εἰς τὸν οὐρανὸν, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ· ³⁵ μήτε εἰς τὴν γῆν, διότι εἶναι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως· ³⁶ μήτε εἰς τὴν κεφαλὴν σου νὰ ὁμόσης, διότι δὲν δύνασαι μίαν τρίχα νὰ κάμῃς λευκὴν ἢ μέλαιναν. ³⁷ Ἄλλ' ἃς ἦναι ὁ λόγος σας, Ναὶ, ναί· Οὐ, οὐ· τὸ δὲ πλείότερον τούτων εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ.

³⁸ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, “Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.” ³⁹ Ἐγὼ ὅμως σὰς λέγω, νὰ μὴ ἀντισταθῇτε πρὸς τὸν πονηρόν· ἀλλ' ὅστις σὲ ῥάπισῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην· ⁴⁰ καὶ εἰς τὸν

θέλοντα να κριθῇ μετὰ σοῦ· καὶ νὰ λάβῃ τὸν χιτῶνά σου, ἄφες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἱμάτιον· ⁴¹ καὶ ἂν σὲ ἀγγαρεύσῃ τις μίλιον ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. ⁴² Εἰς τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ δίδε· καὶ τὸν θέλοντα νὰ δανεισθῇ ἀπὸ σοῦ μὴ ἀποστραφῇς.

⁴³ Ἠκούσατε ἕτι ἑρρέθη, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου, καὶ μίσει τὸν ἐχθρόν σου. ⁴⁴ Εγὼ ὅμως σᾶς λέγω, Ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρᾶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσι, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσι καὶ σᾶς κατατρέχουσι· ⁴⁵ διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διότι αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ⁴⁶ Διότι ἐὰν ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖον μισθὸν ἔχετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσι τὸ αὐτό; ⁴⁷ Καὶ ἐὰν ἀσπασθῇτε τοὺς ἀδελφούς σας μόνον, τί περισσότερον κάμνετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσιν οὕτως; ⁴⁸ Ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι, καθὼς ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος.

ΚΕΦ. ε'. ¹ Προσεῇχετε νὰ μὴ κάμνητε τὴν ἐλεημοσύνην σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ βλέπησθε ὑπ' αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, δὲν ἔχετε μισθὸν πλησίον τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ² Ὅταν λοιπὸν κάμνης ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, καθὼς κάμνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ νὰ δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἔχουσιν ἡδὴ τὸν μισθὸν αὐτῶν. ³ Ὅταν δὲ σὺ κάμνης ἐλεημοσύνην, ἃς μὴ γνωρίσῃ ἡ ἀριστερά σου τί κάμνει ἡ δεξιὰ σου· ⁴ διὰ νὰ ἦναι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

⁵ Καὶ ὅταν προσεύχησαι, μὴ ἔσο ὡς οἱ ὑποκριταί· διότι ἀγαπῶσι νὰ προσεύχωνται ἰστάμενοι ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνiais τῶν πλατειῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἡδὴ τὸν μισθὸν αὐτῶν· ⁶ σὺ ὅμως, ὅταν προσεύχησαι, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ, κλείσας τὴν θύραν σου, προσευχήθητι εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδᾶσει ἐν τῷ φανερῷ. ⁷ Ὅταν δὲ προσεύχησθε, μὴ βαττολογήσητε, ὡς οἱ ἐθνικοί· διότι νομίζουσιν ὅτι μὲ τὴν πολυλογίαν αὐτῶν θέλουσιν εἰσακουσθῇ. ⁸ Μὴ ὁμοιωθῇτε λοιπὸν

μὲ αὐτούς· διότι ἐξεύρει ὁ Πατήρ σας, τινων ἔχετε χρεῖαν, πρὶν σεῖς ζητήσητε παρ' αὐτοῦ. ⁹ Οὕτω λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς,

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ¹⁰ ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹¹ τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς εἰς ἡμᾶς σημερον· ¹² καὶ συγχωρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς· ¹³ καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ἐλευθερωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· διότι σοῦ εἶναι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

¹⁴ Διότι ἐὰν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τα πταίσματα αὐτῶν, θέλει συγχωρήσει καὶ εἰς ἐσᾶς ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος.

¹⁵ Ἐὰν ὅμως δὲ συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατήρ σας θέλει συγχωρήσει τὰ πταίσματά σας.

¹⁶ Καὶ ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· διότι ἀφανίζουνσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ^{16a} τὸν μισθὸν αὐτῶν. ¹⁷ Σὺ ὅμως, ὅταν νηστεύῃς, ἀλειψον τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νύξον τὸ πρόσωπόν σου· ¹⁸ διὰ νὰ μὴ φανῇς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

¹⁹ Μὴ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυνποῦσι καὶ κλέπτουσιν· ²⁰ ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυνποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. ²¹ Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας. ²² Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ καθαρός, ὅλον το σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν· ²³ ἐὰν ὅμως ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ πονηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν. Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ σκότος, τὸ σκότος ποσον;

²⁴ Οὐδεὶς δύναται δυο κυριοὺς να δουλεύῃ· διότι ἢ τον ἕνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκυλληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαρμωνᾶ. ²⁵ Διὰ τοῦτο σᾶς

λέγω, Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τι νὰ πίνητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδυθῇτε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ²⁶ Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἅτι δὲν σπειρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεῖς δὲν εἰσθε πολὺ ἀνώτεροι αὐτῶν; ²⁷ Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σᾶς μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ; ²⁸ Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· δὲν κοπιάζουσιν, οὐδὲ κλώθουσιν. ²⁹ Σᾶς λέγω ὅμως ἅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων. ³⁰ Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχει, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύῃ οὕτω, δὲν θέλει ἐνδύσει πολλῷ μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; ³¹ Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν, λέγοντες, Τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πῖωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν; ³² Διότι παντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἐθνικοί· ἐπειδὴ ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε χρεῖαν πάντων τούτων. ³³ Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ. ³⁴ Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς αὔριον· διότι ἡ αὔριον θέλει μεριμνησεῖν τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

ΚΕΦ. 5. ¹ Μὴ κρίνετε διὰ νὰ μὴ κριθῇτε· ² διότι μὲ ὁποῖαν κρίσιν κρίνετε, θέλετε κριθῆ· καὶ μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς. ³ Καὶ διὰ τί βλέπεis τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δὲν παρατηρεῖς; ⁴ Ἡ πῶς θέλεις εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐνῷ ἡ δοκὸς εἶναι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; ⁵ Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλᾶριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁶ Μὴ δώσητε τὸ ἅγιον εἰς τοὺς κύνας· μηδὲ ριψήτε τοὺς μαργαρίτας σας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς μὲ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ στραφέντες σᾶς διασχίσωσιν.

⁷ Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῆ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει σᾶς ἀνοιχθῆ. ⁸ διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ. ⁹ Ἡ

τίς ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὅστις, ἐὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον; ¹⁰ Καὶ ἐὰν ζητήσῃ ὀψάριον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ὄφιν; ¹¹ Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρητε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, θέλει δώσει ἀγαθὰ εἰς τοὺς ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ; ¹² Λοιπὸν πάντα ὅσα ἂν θέλητε νὰ κάμνωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ σεῖς κάμνετε εἰς αὐτούς· διότι οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

¹³ Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πλατεῖα εἶναι ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. ¹⁴ Ἐπειδὴ στενὴ εἶναι ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἶναι οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

¹⁵ Προσεχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ἐσᾶς μὲ ἐνδύματα προβάτων, ἔσωθεν ὅμως εἶναι λύκοι ἄρπαγες. ¹⁶ Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς· μήποτε συνάγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφύλια, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; ¹⁷ Οὕτω πᾶν δένδρον καλὸν κάμνει καλοὺς καρπούς· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον κάμνει κακοὺς καρπούς. ¹⁸ Δὲν δύναται δένδρον καλὸν νὰ κάμνῃ καρπούς κακοὺς, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν νὰ κάμνῃ καρπούς καλοὺς. ¹⁹ Πᾶν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ²⁰ Ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς. ²¹ Δὲν θέλει εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμὲ, Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²² Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖν πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξεβάλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι σου ἐκάμομεν θαύματα πολλά; ²³ Καὶ τότε θέλω ὁμολογήσει πρὸς αὐτούς, "Οτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα· φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

²⁴ Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους μου τουτούς, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω ὁμοιώσει αὐτὸν μὲ ἄνδρα φρόνιμον, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁵ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁶ Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων τοὺς λόγους μου τουτούς, καὶ μὴ κάμνων αὐτοὺς, θέλει ὁμοιωθῇ μὲ

ἄνδρα μωρον, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·
²⁷ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ
 ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἔπεσε· καὶ
 ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

²⁸ Ὅτε δὲ ἐτελειωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήτ-
 τουτο οἱ ὄχλοι διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ. ²⁹ Διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς
 ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

ΚΕΦ. η'.

ὍΤΕ δὲ κατεβη ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι
 πολλοί.

² Καὶ ἰδοὺ, λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν
 θελῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς. ³ Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ὁ
 Ἰησοῦς, ἥγγισεν αὐτὸν, λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς
 ἐκαθαρίσθη ἡ λέπρα αὐτοῦ. ⁴ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
 Πρόσεχε μὴ εἴπῃς τοῦτο εἰς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, δείξον σεαυτὸν
 εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον προσέταξεν ὁ
 Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

⁵ Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθε πρὸς
 αὐτὸν ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν, ⁶ καὶ λέγων, Κύριε, ὁ
 δοῦλός μου κεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς, δεινῶς βασανιζό-
 μενος. ⁷ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θελω θε-
 ραπεύσει αὐτόν. ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρχος εἶπε, Κύριε,
 δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου· ἀλλὰ μόνον
 εἰπὲ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου. ⁹ Διότι καὶ ἐγὼ
 εἶμαι ἄνθρωπος ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας·
 καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον,
 Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο,
 καὶ κάμνει. ¹⁰ Ακούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε πρὸς
 τοὺς ἀκολουθοῦντας, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ
 εὔρον τοσαύτην πίστιν. ¹¹ Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι πολλοὶ θέλουσιν
 ἐλθεῖ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ θέλουσι καθίσει μετὰ τοῦ
 Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·
¹² οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας θέλουσιν ἐκβληθῇ εἰς τὸ σκότος τὸ
 ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τρυγμὸς τῶν
 ὀδόντων. ¹³ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον, Ὑπαγε,

καὶ ὡς ἐπίστευσας ἃς γείνη εἰς σέ. Καὶ ἰατρεύθη ὁ δοῦλος αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

¹⁴ Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ κατὰκοιτον καὶ πάσχουσαν πυρετόν. ¹⁵ Καὶ ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἐσηκώθη, καὶ ὑπνέρει αὐτούς.

¹⁶ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἐσπέρα, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δαιμονιζόμενοι πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα μὲ λόγον, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσε· ¹⁷ διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νοσοὺς ἐβάστασεν.”

¹⁸ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ ἑαυτὸν, προσέταξε τὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς τὸ πέραν.

¹⁹ Καὶ πλησιάσας εἰς γραμματεὺς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διδάσκαλε, θέλω σοὶ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς. ²⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν.

²¹ Ἄλλος δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κυριε, συγχώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον καὶ νὰ θάψω τὸν πατέρα μου. ²² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

²³ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἰδού, τρικυμία μεγάλη ἔγεινεν ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον ἐσκεπάζετο ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκοιμάτο. ²⁵ Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, χανόμεθα. ²⁶ Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί εἰσθε δειλοὶ, ὀλιγόπιστοι; Τότε σηκωθείς ἐπετίμησε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη. ²⁷ Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ὅποιος εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν!

²⁸ Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτὸν δύο δαιμονιζόμενοι, ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν μνημείων, ἄγριοι καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ περάσῃ διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. ²⁹ Καὶ ἰδού, ἔκραξαν, λέγοντες, Τί εἶναι μεταξὺ ἡμῶν καὶ σου, Ἰησοῦ, Τί τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ἐδῶ πρὸ καιροῦ νὰ μᾶς βασανίσῃς; ³⁰ Ἦτο δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. ³¹ Καὶ οἱ δαίμονες παρεκάλουν

αὐτὸν, λεγοντες, Ἐὰν μᾶς ἐκβάλῃς, ἐπιτρεψοι εἰς ἡμᾶς νὰ ἀπέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε. Καὶ ἐκεῖνοι ἐξελθόντες ὑπῆγαν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. ³³ Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. ³⁴ Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπερασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

² Καὶ ἰδοὺ, ἔφερον πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν κείμενον ἐπὶ κλίνης· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν, Θάρρει, τέκνον· συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου. ³ Καὶ ἰδοὺ, τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων εἶπον καθ' ἑαυτοὺς, Οὗτος βλασφημεῖ. ⁴ Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς διωλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε, Διὰ τί σεῖς διαλογίζεσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις σας; ⁵ Διότι τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Ἐγέρθητι καὶ περιπάτει; ⁶ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (τότε λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) Ἐγερθεῖς, σήκωσον τὴν κλίνην σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ⁷ Καὶ ἐγερθεῖς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

⁹ Καὶ διαβαίνων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδον ἄνθρωπον καθήμενον εἰς τὸ τελῶνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν. ¹⁰ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τραπέζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνεκάθηντο μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Δια τι ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν; ¹² Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες. ¹³ Ὑπάγετε δὲ καὶ μάθετε τί εἶναι, “Ἐλεον θέλω, καὶ

οὐχὶ θυσίαν." διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετανοίαν.

¹⁴ Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου, λέγοντες, Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταί σου δὲν νηστεύουσιν; ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος νὰ πενθῶσιν, ἐνὸς ὧ εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; θέλουσιν ὅμως ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει.

¹⁶ Καὶ οὐδεὶς βάλλει ἐπὶ ῥάμμα ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· διότι ἀφαιρεῖ τὸ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ γίνεται σχῆσμα χειρότερον. ¹⁷ Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, σχίζονται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς νέους, καὶ ἀμφοτέρα διατηροῦνται.

¹⁸ Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἴδον, ἄρχων ^{τις} ἐλθὼν προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, "Οτι ἡ θυγάτηρ μου ἐτελεύτησε πρὸ ὀλίγου· ἀλλὰ ἐλθὲ καὶ βάλε τὴν χειρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ θέλει ζήσει. ¹⁹ Καὶ σηκωθείς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτὸν, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

²⁰ Καὶ ἰδὼν, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, πλησιάσασα ὀπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ²¹ Διότι ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, Ἐὰν μόνον ἐγγίσω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, θέλω σωθῇ. ²² Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε, Θάρρει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

²³ Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, ²⁴ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀναχωρεῖτε· διότι δὲν ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ κατεγέλων αὐτόν. ²⁵ Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐπίασε τὴν χειρά αὐτῆς· καὶ ἐσηκώθη τὸ κοράσιον.

²⁶ Καὶ διεδόθη ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

²⁷ Καὶ ἐνῶ ἀνεχώρει ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἠκολούθησαν αὐτὸν δύο τυφλοὶ, κράζοντες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Δαβίδ.

²⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸν οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι νὰ κάμω τοῦτο; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναὶ, Κύριε. ²⁹ Τότε ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν σας ἄς γείνη εἰς ἐσᾶς. ³⁰ Καὶ ἠνοίχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Προσ-

έταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνως ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Προσέχετε ἅς μὴ ἐξεύρη τοῦτο μηδεὶς. ³¹ Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐξεληθόντες διεφήμεσαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

³² Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδού, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. ³³ Καὶ ἀφοῦ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, "Οτι ποτὲ δὲν ἐφάνη τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

³⁵ Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κωμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ. ³⁶ Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, διότι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐσκορπισμένοι ὡς προβατὰ μὴ ἔχοντα ποιμένα. ³⁷ Τότε λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. ³⁸ παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν κύριον τοῦ θερισμοῦ, διὰ νὰ ἀποστείλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ι'. ια'.

ΚΑΙ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτὰ, καὶ νὰ θεραπεύωσι πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν.

² Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶναι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ³ Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπωνομασθεὶς Θαδδαῖος· ⁴ Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

⁵ Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπεστείλεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ὑπάγητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· ⁶ ὑπάγετε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ. ⁷ Καὶ ὑπάγοντες κηρύττετε λέγοντες, "Οτι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ⁸ Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. ⁹ Μὴ ἔχετε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας σας· ¹⁰ μὴ

σακκίον διὰ τὴν ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

¹¹ Εἰς ὁποῖαν δὲ πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς εἶναι ἄξιος ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ μέναιτε ἕως οὗ ἐξέλθητε. ¹² Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, χαιρετήσατε αὐτήν. ¹³ Καὶ ἐὰν μὲν ἡ οἰκία ᾖναι ἀξία, ὥς ἔλθῃ ἡ εἰρήνη σας ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ἐὰν δὲν ᾖναι ἀξία, ἡ εἰρήνη σας ὥς ἐπιστρέψῃ εἰς ἐσᾶς. ¹⁴ Καὶ ὅστις δὲν σᾶς δεχθῇ, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας, ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν σας. ¹⁵ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

¹⁶ Ἴδου, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· ὥστε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀπλοῖ ὡς αἱ περιστεραί. ¹⁷ Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· διότι θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν θέλουσι εἶναι μαστιγώσει· ¹⁸ καὶ ἐνώπιον ἔτι ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε φερθῇ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ Ἱερουσόλημ. ¹⁹ Ὅταν δὲ σᾶς παραδίδωσι, μὴ μεριμνήσητε πῶς, ἢ τί ἐθέλετε λαλήσει· διότι θέλει σᾶς δοθῇ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ λαλήσητε. ²⁰ Ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσθε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς σας, τὸ ὁποῖον λαλεῖ ἐν ὑμῖν. ²¹ Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα κατὰ γονέων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς. ²² Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὀνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ. ²³ Ὅταν δὲ σᾶς διώκωσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε τελειώσῃ τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

²⁴ Δὲν εἶναι μαθητῆς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ δούλος νώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ²⁵ Ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὸν μαθητὴν νὰ γείνη ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Ἐὰν τὸν οἰκοδεσπότην ὠνόμασαν Βεελζεβούλ, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ; ²⁶ Μὴ φοβηθῇτε λοιπὸν αὐτούς· διότι δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὑποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωσθῇ. ²⁷ Ὅ,τι σᾶς λέγω ἐν τῷ σκότει, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὅ,τι ἀκούετε εἰς τὸ ὥτιον, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. ²⁸ Καὶ μὴ φοβηθῇτε ἀπὸ τῶν

ἀποκτείνόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων νὰ ἀποκτείνωσι· φοβήθητε δὲ μάλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα νὰ ἀπολέσῃ ἐν τῇ γαένῃ. ²⁹ Δύο στρουθία δὲν πωλοῦνται δι' ἓν ἀσάριον; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν θέλει πέσει ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ θελήματος τοῦ Πατρὸς σας. ³⁰ Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς εἶναι πᾶσαι ἡριθμημέναι. ³¹ Μὴ φοβηθῆτε λοιπόν· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε σεῖς. ³² Πᾶς λοιπὸν ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ὁμολογήσει καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ³³ Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ἀρνηθῇ αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

³⁴ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· δὲν ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. ³⁵ Διότι ἦλθον νὰ διαχωρίσω ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. ³⁶ Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου θέλουσιν εἶσθαι οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ³⁷ Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ· καὶ ὅστις ἀγαπᾷ υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. ³⁸ Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. ³⁹ Ὅστις εὕρῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ δι' ἐμὲ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν.

⁴⁰ Ὅστις δέχεται ἐσᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμὲ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ⁴¹ Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου θέλει λάβει· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου θέλει λάβει. ⁴² Καὶ ὅστις ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ὕδατος ἐν ὄνομα μαθητοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ¹ Καὶ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς διατάπτων εἰς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, μετεβῆ ἐκεῖθεν, διὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ κηρύττῃ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

² Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκουσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἔπεμψε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγε-

λατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε· ⁵ τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.
⁶ Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

⁷ Ἐνῶ δὲ οὗτοι ἀνεχώρουν, ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδῃτε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ⁸ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εὐρίσκονται.
⁹ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; προφήτην; ναί, σὰς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου· ¹⁰ διότι οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, “Ἴδου, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.” ¹¹ Ἀληθῶς σὰς λέγω, μετὰ τὴν γεννηθέντων ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἡγέρθη μεγαλήτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, εἶναι μεγαλήτερος αὐτοῦ.
¹² Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως τοῦ νῦν, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ οἱ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν.
¹³ Διότι πάντες οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν.
¹⁴ Καὶ ἂν θέλῃτε νὰ δεχθῇτε τοῦτο, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἡλίας, ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ.
¹⁵ Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.
¹⁶ Ἀλλὰ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; εἶναι ὁμοία μὲ παιδάρια καθήμενα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ φωνάζοντα πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτῶν,
¹⁷ καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σὰς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς ἐθρηνωδήσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.
¹⁸ Διότι ἦλθεν ὁ Ἰωάννης μῆτε τρώγων, μῆτε πίνων· καὶ λεγουσι, Δαιμόνιον ἔχει.
¹⁹ Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων· καὶ λεγουσιν, Ἴδου ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.
Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

²⁰ Τότε ἤρχισε νὰ ὀνειδίξῃ τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγειναν τὰ πλεοτερά θαύματα αὐτοῦ, διότι δὲν μετενόησαν· ²¹ Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζὶν, οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαιδὰν, διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν ὑμῖν ἐγίνοντο ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσῃ ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ.
²² Πλὴν σὰς λέγω, εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς ἐσῶς.
²³ Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἡ ὑψωθείσα ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῇ ἕως ἄδου·

διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τα γενόμενα ἐν σοὶ ἐγινοντο ἐν Σοδόμοις, ἤθελον μείνει μεχρι τῆς σήμερον. ²⁴ Πλὴν σὰς λέγω, ὅτι εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἢ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς σέ.

²⁵ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δοξάζω σε, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια.

²⁶ Ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου.

²⁷ Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμέ ἀπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸν Υἱόν, εἰμὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα γινώσκει τις, εἰμὴ ὁ Υἱός, καὶ εἰς ὅντινα θέλῃ ὁ Υἱός νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

²⁸ Ἐλθετε πρὸς με, παντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμενοι, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς ἀναπαύσει. ²⁹ Ἀρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ· διότι πρᾶος εἶμαι καὶ ταπεινὸς τὴν καρδίαν· καὶ θέλετε εὐρεῖ ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ³⁰ Διότι ὁ ζυγός μου εἶναι καλὸς, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν σπαρτῶν ἐν σαββάτῳ· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσιν ἀστάχυα καὶ νὰ τρώωσιν. ² Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἴδου, οἱ μαθηταί σου πράττουσιν ὅ, τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττηται τὸ σάββατον. ³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ⁴ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθεσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο συγκεχωρημενον εἰς αὐτόν νὰ φάγῃ, οὔτε εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς μόνους; ⁵ Ἡ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς βεβηλόνουσιν τὸ σάββατον ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶναι ἁθῶοι; ⁶ Σὰς λέγω δέ, ὅτι ἐδὼ εἶναι μεγαλῆτερος τοῦ ἱεροῦ. ⁷ Ἐὰν ὅμως ἐγνωρίζετε τί εἶναι, “Ἐλεον θέλω καὶ οὐχὶ θυσίαν,” δὲν ἠθέλετε καταδικάσει τοὺς ἁθῶους. ⁸ Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.

⁹ Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν

¹⁰ Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος ἔχων τὴν χεῖρα ξηράν καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Συγχωρεῖται τάχα νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν. ¹¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θέλει εἶσθαι, ὅστις ἔχων πρόβατον ἐν, εἰάν τοῦτο πέσῃ ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς λάκκον, δὲν θέλει πιάσει καὶ σηκώσῃ αὐτό; ¹² πόσον λοιπὸν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου! ὥστε συγχωρεῖται ἐν τῷ σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιῇ τις. ¹³ Τότε λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτείνον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. ¹⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἐξελθόντες, συνεβουλεύθησαν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

¹⁵ Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς νοήσας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἠκολουθήσαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. ¹⁶ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς αὐστηρῶς διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν. ¹⁷ διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁸ Ἰδοὺ ὁ δούλός μου, τὸν ὁποῖον ἐκλεξα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ψυχὴ μου εὐηρεστήθη· θέλω θέσει τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ θέλει ἐξαγγεῖλει κρίσιν εἰς τὰ ἔθνη. ¹⁹ Δὲν θέλει ἀντιλογήσῃ, οὐδὲ κραυγᾶσει· οὐδὲ θέλει ἀκούσει τις τὴν φωνὴν υἱοῦ ἐν ταῖς πλατείαις. ²⁰ Κάλαμον συντετριμμένον δὲν θέλει θλάσει, καὶ λινάριον καπνίζον δὲν θέλει σβέσει, ἕως οὗ ἐκφέρῃ εἰς νίκην τὴν κρίσιν. ²¹ Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ θέλουσιν ἐλπίσει τὰ ἔθνη.

²² Τότε ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ κωφὸς καὶ ἐλάλει καὶ ἔβλεπε. ²³ Καὶ ἐξεπλήττοντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον, Μήπως εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Δαβίδ; ²⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος δὲν ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰμὴ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων.

²⁵ Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, δὲν θέλει σταθῇ. ²⁶ Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλῃ, διηρέθη καθ' ἑαυτοῦ· πῶς λοιπὸν θέλει σταθῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἂν ἐγὼ δια τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοί σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας. ²⁸ Ἀλλ' εἰάν ἐγὼ διὰ Πνεύματος Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμονια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²⁹ Ἡ πῶς δύναταί τις

να εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυνατοῦ, καὶ να διαρπάσῃ τὰ σκεύη αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατὸν, καὶ τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ; ³⁰ Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ³¹ Δια τοῦτο σᾶς λέγω, Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἢ κατὰ τοῦ Πνεύματος ὅμως βλασφημία δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. ³² Καὶ ὅστις εἶπη λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως εἶπη κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου, δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ³³ Ἡ κάμετε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ κάμετε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· διότι ἐκ τοῦ καρποῦ γνωρίζεται τὸ δένδρον. ³⁴ Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε νὰ λαλήτε καλὰ, ὄντες πονηροί; διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα. ³⁵ Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ καλοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ καλὰ· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρα. ³⁶ Σᾶς λέγω δέ, ὅτι διὰ πάντα λόγον ἄργον, τὸν ὅποιον ἤθελον λαλήσει οἱ ἄνθρωποι, θέλουσιν ἀποδώσει λόγον δι' αὐτόν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ³⁷ Διότι ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις δικαιοθῇ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις καταδικασθῇ.

³⁸ Τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματεων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν σημεῖον ἀπὸ σοῦ.

³⁹ Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ⁴⁰ Διότι ὡς ὁ Ἰωνᾶς ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτω θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ⁴¹ Ἄνδρες Νινευῖται θέλουσιν ἀναστηθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδῶ. ⁴² Ἡ βασίλισσα τοῦ Νότου θέλει σηκωθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτήν· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδῶ.

⁴³ Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,

διερχεται δι' ἀνύδρων τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν, καὶ δὲν εὐρίσκει. ⁴⁴ Τότε λέγει, Ἄς ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὼν, εὐρίσκει αὐτὸν κενὸν, σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον. ⁴⁵ Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων. Οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην τὴν πονηράν.

⁴⁶ Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι πρὸς τοὺς ὄχλους, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἴσταντο ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν. ⁴⁷ Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς σέ. ⁴⁸ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν εἰπόντα τοῦτο πρὸς αὐτόν, εἶπε, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἶναι οἱ ἀδελφοί μου; ⁴⁹ Καὶ ἐκτείννας τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ⁵⁰ Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ἘΝ ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκαθῆτο πλησίον τῆς θαλάσσης. ² Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ὥστε ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ἐκάθητο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἴστατο ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν. ³ Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς πολλὰ διὰ παραβολῶν, λέγων,

Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπειρῇ. ⁴ Καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλα μὲν ἔπεσον παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγον αὐτά. ⁵ Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου δὲν εἶχον γῆν πολλήν· καὶ εὐθὺς ἀνεφύησαν, ἐπειδὴ δὲν εἶχον βάθος γῆς· ⁶ καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ δὲν εἶχον ῥίζαν, ἐξηράνθησαν. ⁷ Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ⁸ Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἵδιον καρπὸν, τὸ μὲν ἑκατὸν, τὸ δὲ ἐξήκοντα, τὸ δὲ τριάκοντα. ⁹ Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

¹⁰ Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τι λαλεῖς πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν; ¹¹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διότι εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια

τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἰς ἐκείνους ὅμως δὲν ἐδόθη. ¹² Διότι ὅστις ἔχει, ἐπὶ θέλει δοθῇ εἰς αὐτὸν, καὶ θέλει περισσευθῇ· ὅστις ὅμως δὲν ἔχει, καὶ ὅ, τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. ¹³ Διὰ τοῦτο λαλῶ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, διότι βλέποντες δὲν βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες δὲν ἀκούουσιν, οὐδὲ νοοῦσι. ¹⁴ Καὶ ἐκπληροῦται ἐπ' αὐτῶν ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαίου, ἡ λέγουσα, “Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσει· καὶ βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει. ¹⁵ Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν, μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.” ¹⁶ Ὑμῶν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι μακάριοι, διότι βλέπουσι· καὶ τὰ ὦτά σας, διότι ἀκούουσιν. ¹⁷ Ἐπειδὴ ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφηῇται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

¹⁸ Σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπειρόντος. ¹⁹ Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ νοοῦντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτος εἶναι ὁ σπαρθεὶς παρὰ τὴν ὁδόν. ²⁰ Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δεχόμενος αὐτόν· ²¹ δὲν ἔχει ὅμως ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιρος· ὅταν δὲ γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. ²² Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον· ἔπειτα ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος. ²³ Ὁ δὲ σπαρθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ νοῶν· ὅστις καὶ καρποφορεῖ, καὶ κάμνει, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

²⁴ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Ὡμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον, ὅστις ἔσπειρε καλὸν σπóρον ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ²⁵ Ἄλλ' ἐνῷ ἐκοιμῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀνεχώρησεν. ²⁶ Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος, καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια. ²⁷ Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότη, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, καλὸν σπóρον δὲν ἔσπειρας ἐν τῷ ἀγρῷ σου; πόθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια; ²⁸ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔκαμε

τοῦτο. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, Θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά; ²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε μετ' αὐτῶν τὸν σῖτον· ³⁰ ἀφήσατε νὰ συναυξάνωσιν ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ θέλω εἰπεῖ πρὸς τοὺς θεριστὰς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, διὰ νὰ κατακαύσητε αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συνάξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

³¹ Ἀλλην παραβολὴν παρεθῆκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων,

Ὅμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ³² τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν μικρότερον πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν ὅμως αὐξηθῇ, εἶναι μεγαλύτερον τῶν λαχάνων, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

³³ Ἀλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Ὅμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἔγεινεν ὅλον ἔνζυμον.

³⁴ Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς ὄχλους, καὶ χωρὶς παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς· ³⁵ διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Θέλω ἀνοίξει ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· θέλω ἀπαγγεῖλει πράγματα κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.”

³⁶ Τότε ἀφήσας τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐξηγήησον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Ὁ σπείρων τὸν καλὸν σπόρον εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ³⁸ Ὁ δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος· ὁ δὲ καλὸς σπόρος, οὗτοι εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· ³⁹ ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὅστις ἔσπειρεν αὐτά, εἶναι ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· οἱ δὲ θεριστὰς εἶναι οἱ ἄγγελοι. ⁴⁰ Καθὼς λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ κατακαίονται ἐν πυρὶ, οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. ⁴¹ Θέλει ἀποστείλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ θέλουσι συλλέξει ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς πράττοντας τὴν ἀνομίαν· ⁴² καὶ θέλουσι

ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. ⁴³ Τότε οἱ δίκαιοι θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὧτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

⁴⁴ Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ θησαυρον κεκρυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὁποῖον εὐρὼν ἄνθρωπος ἐκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

⁴⁵ Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον ἔμπορον, ζητοῦντα καλοὺς μαργαρίτας· ⁴⁶ ὅστις εὐρὼν ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην, ὑπῆγε καὶ ἐπώλησε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

⁴⁷ Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δίκτυον, τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ συνήγαγεν ἀπὸ παντὸς εἶδους· ⁴⁸ τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἐγεμίσθη, ἀνεβίβασαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθήσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἀχρεῖα ἔρριψαν ἔξω. ⁴⁹ Οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· θέλουσιν ἐξέλθει οἱ ἄγγελοι, καὶ θέλουσιν ἀποχωρίσει τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, ⁵⁰ καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

⁵¹ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνοήσατε ταῦτα πάντα; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε. ⁵² Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ νέα καὶ παλαιά.

⁵³ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. ⁵⁴ Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; ⁵⁵ Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος; ἡ μήτηρ αὐτοῦ δὲν λέγεται Μαριὰμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσὴς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; ⁵⁶ Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι πᾶσαι παρ' ἡμῖν; πόθεν λοιπὸν εἰς τοῦτον ταῦτα πάντα; ⁵⁷ Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵⁸ Καὶ δὲν ἔκαμεν ἐκεῖ πολλὰ θαύματα διὰ τὴν ἀπίστίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον τον καιρὸν ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετραρχῆς τὴν φήμην τοῦ Ἰησοῦ, ²καὶ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

³Διότι ὁ Ἡρώδης συλλαβὼν τὸν Ἰωάννην, ἔδεσεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ⁴διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, Δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς αὐτήν. ⁵Καὶ θέλων νὰ θανατώσῃ αὐτὸν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, διότι εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην. ⁶Οτε δὲ ἐτελοῦντο τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδου, ἐχόρευσεν ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρесе ἐῖς τὸν Ἡρώδην. ⁷Ὁθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν εἰς αὐτήν νὰ δώσῃ ὅ,τι ἂν ζητήσῃ. ⁸Ἡ δὲ, παρακινήθεισα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, λέγει, ἐδὼ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ⁹Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς· διὰ τοὺς ὅρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους προσέταξε νὰ δοθῇ. ¹⁰Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. ¹¹Καὶ ἐφέρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον· καὶ ἔφερεν αὐτὴν πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς. ¹²Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐσήκωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹³Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκοίσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτὸν πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

¹⁴Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

¹⁵Οτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς κώμας καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τροφάς. ¹⁶Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν νὰ ὑπάγωσι· δότε εἰς αὐτοὺς σεῖς νὰ φάγωσιν. ¹⁷Οἱ δὲ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἔχομεν ἐδὼ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια. ¹⁸Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδῶ.

¹⁹Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὰ χόρτα,

καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε· καὶ κόψας ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους. ²⁰ Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περισσεύμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. ²¹ Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

²² Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ ὑπάγωσι πρὸς αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. ²³ Καὶ ἀφοῦ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἐσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ.

²⁴ Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· διότι ἦτο ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ²⁵ Ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ²⁶ Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταραχθῆσαν, λέγοντες, "Οὐ φάντασμα εἶναι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν." ²⁷ Εὐθὺς δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἰμαι μὴ φοβεῖσθε. ²⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ἐὰν ἦσαι σὺ, πρόσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ³⁰ Βλέπων ὅμως τὸν ἄνεμον δυνατὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρχίσας νὰ καταποντίζεται, ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με. ³¹ Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; ³² Καὶ ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. ³³ Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι.

³⁴ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. ³⁵ Καὶ γνωρίσαντες αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαι εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας· ³⁶ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι μόνοι τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἠγγισαν, ἰατρεύθησαν.

ΚΕΦ. ΙΕ΄.

ΤΟΤΕ προσερχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες, ² Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου

παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; διότι δὲν νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἔταν τρώγωσιν ἄρτον. ³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας; ⁴διότι ὁ Θεὸς προσέταξε, λέγων, “Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.” καὶ “Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατονηται.” ⁵Σεῖς ὅμως λέγετε, “Ὅστις εἶπη πρὸς τὸν πατέρα, ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Δῶρον εἶναι ὅ,τι ἡθέλες ὠφεληθῇ ἐξ ἐμοῦ, ἄρκει, καὶ δύναται νὰ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας. ⁷Ἐποκριταί, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν ὁ Ἡσαΐας, λέγων, ⁸“Ὁ λαὸς οὗτος μὲ πλησιάζει μὲ τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ μὲ τα χεῖλη μὲ τιμᾷ· ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν, μακρὰν ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ. ⁹Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.”

¹⁰Καὶ προσκαλεσας τὸν ὄχλον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε καὶ νοεῖτε. ¹¹Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

¹²Τότε προσελθίντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐξεύρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦτον ἐσκανδαλίσθησαν; ¹³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, τὴν ὁποίαν δὲν ἐφύτευσεν ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος, θέλει ἐκριζωθῇ. ¹⁴Ἀφήσατε αὐτούς· εἶναι ὁδηγοὶ τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφοτέροι εἰς βόθρον θέλουσι πέσει.

¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐξηγήσον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην. ¹⁶Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἔτι καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἰσθε; ¹⁷Δὲν ἐννοεῖτε ἔτι, ὅτι πᾶν τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα καταβαίνει εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκβάλλεται εἰς ἀφεδρῶνα; ¹⁸Τὰ δὲ ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον. ¹⁹Διότι ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φονοὶ, μοιχεῖαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίας. ²⁰Ταῦτα εἶναι τα μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ νὰ φάγῃ καὶ μὲ ἀνίπτους χεῖρας δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

²¹Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μερὴ Τύρου καὶ Σιδῶνος. ²²Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χανααλίνα ἐξεληθοῦσα ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐκραύγασε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐλέησόν

με, Κύριε, υιὲ τοῦ Δαβίδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.
²³ Ὁ δὲ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν,
 διότι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ²⁴ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν ἀπε-
 στάλην, εἰμὶ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ.
²⁵ Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτὸν, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.
²⁶ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον
 τῶν τεκνῶν, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. ²⁷ Ἡ δὲ εἶπε, Ναί,
 Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν
 πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. ²⁸ Τότε
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ
 πίστις· ὥς γένη εἰς σέ, ὡς θέλεις. Καὶ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ
 αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

²⁹ Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν
 τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

³⁰ Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν
 χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κουλλοὺς, καὶ ἄλλους πολλοὺς· καὶ
 ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν
 αὐτούς. ³¹ ὥστε οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν βλέποντες κωφοὺς λα-
 λούντας, κουλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς
 βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ.

³² Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε,
 Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, διότι τρεῖς ἡδὴ ἡμέρας μένουσι
 πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι· καὶ νὰ ἀπολύσω
 αὐτοὺς νήστεις δὲν θέλω, μήποτε ἀποκάμωσι καθ' ὁδόν. ³³ Καὶ
 λεγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ
 ἐρημίᾳ ἄρτοι τόσοι, ὥστε νὰ χορτασῶμεν τοσον ὄχλον; ³⁴ Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ
 εἶπον, Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ὀψαράκια. ³⁵ Καὶ προσέταξε τοὺς
 ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ³⁶ Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ
 ἄρτους καὶ τὰ ὀψάρια, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν
 εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοὶ οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τὸν ὄχλον. ³⁷ Καὶ
 ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περισ-
 σευμα τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. ³⁸ Οἱ δὲ τρω-
 γοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.
³⁹ Αφοῦ δὲ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
 ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

ΚΕΦ. ΙΣ.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, πειραζόντες αὐτὸν, ἐζήτησαν νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ²Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅταν γεῖνῃ ἑσπέρα, λέγετε, Καλωσύνη· διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός. ³Καὶ τὸ πρῶτ', Σήμερον χειμὼν· διότι κοκκινίζει σκυθρωπάζων ὁ οὐρανός. Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν δύνασθε; ⁴Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς ἀνεχώρησε.

⁵Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς το πέραν, ἐλησμόνησαν νὰ λάβωσιν ἄρτους. ⁶Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. ⁷Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, "Ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβομεν. ⁸Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβετε; ⁹Ἐτι δὲν καταλαμβάνετε, οὐδὲ ἐνθυμείσθε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; ¹⁰οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; ¹¹πῶς δὲν καταλαμβάνετε ὅτι περὶ ἄρτου δὲν σᾶς εἶπον νὰ προσέχητε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; ¹²Τότε ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶπε νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

¹³Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισαρείας τῆς Φιλιππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ἔτι εἶμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; ¹⁴Οἱ δὲ εἶπον, Ἄλλοι μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν· καὶ ἄλλοι Ἰερεμίαν, ἣ ἓνα τῶν Προφητῶν. ¹⁵Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι; ¹⁶Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος, εἶπε, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ¹⁷Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος εἶσαι, Σίμων υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, διότι σὰρξ καὶ αἷμα δὲν σοὶ ἀπεκάλυψε τοῦτο, ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁸Καὶ ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, "Ὅτι σὺ εἶσαι Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας θέλω οἰκοδομήσει τὴν ἐκκλησίαν μου· καὶ πύλαι ᾄδου δὲν θέλουσιν

ισχύσει κατ' αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ θέλω σοὶ δώσει τὰ κλειδιά τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὅ,τι ἐὰν δέσηςς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὅ,τι ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς θέλει εἶσθαι λελυμενον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁰ Τότε παρήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὴ εἴπωσι πρὸς μηδένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

²¹ Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ. ²² Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτὸν, λέγων, Γενοῦ ἰλεως εἰς σεαυτὸν, Κύριε· δὲν θέλει γείνει τοῦτο εἰς σέ. ²³ Ἐκεῖνος δὲ στραφεὶς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶσαι· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

²⁴ Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἐὰν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ. ²⁵ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν. ²⁶ Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί θέλει δώσει ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ²⁷ Διότι μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. ²⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ις'.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. ² Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς. ³ Καὶ ἰδού, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. ⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, καλὸν

εἶναι νὰ ἡμεῖθα ἐδῶ· ἐὰν θέλῃς, ἃς κάμωμεν ἐδῶ τρεῖς σκηνάς, διὰ σέ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν.
⁵ Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Τίος μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην· αὐτοῦ ἀκούετε. ⁶ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπεσον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ⁷ Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίασεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε. ⁸ Ὑψώσαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, δὲν εἶδον οὐδένα, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

⁹ Καὶ ἐνῶ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μὴ εἴπητε πρὸς μηδένα τὸ ὄραμα, ἧς οὐ ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί λοιπὸν λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας πρῶτον; ¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ θέλει ἀποκαταστήσει πάντα· ¹² σὰς λέγω ὅμως, ὅτι ἦλθεν ἤδη ὁ Ἡλίας, καὶ δὲν ἐγνώρισαν αὐτὸν, ἀλλ' ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ πάθῃ ὑπ' αὐτῶν. ¹³ Τότε ἐνόησαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπε πρὸς αὐτοὺς.

¹⁴ Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς τὸν ὄχλον, ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν ἄνθρωπός τις γονυπετῶν εἰς αὐτὸν, ¹⁵ καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, διότι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· διότι πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ· ¹⁶ καὶ ἔφερα αὐτὸν πρὸς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν. ¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑποφέρει ὑμᾶς; φέρετέ μοι αὐτὸν ἐδῶ. ¹⁸ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

¹⁹ Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταί πρὸς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἡδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό; ²⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας· διότι ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸ ὕψος τοῦτο, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ θέλει μεταβῇ, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι οὐδὲν ἀδύνατον εἰς ἐσᾶς. ²¹ Τοῦτο δὲ τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

²² Καὶ ἐνῶ διέτριβον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ²³ καὶ θελουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

²⁴ Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Καπερναοὺμ, προσῆλθον πρὸς τοὺς Πέτρον οἱ λαμβάνοντες τὰ δίδραχμα, καὶ εἶπον, Ὁ διδάσκαλός σας δὲν πληρώνει τὰ δίδραχμα; ²⁵ Λέγει, Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέλαβεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοὶ φαίνεται, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι φόρους, ἢ δασμόν; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ξένων; ²⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Ἀπὸ τῶν ξένων. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἄρα ἐλεύθεροί εἶναι οἱ υἱοί. ²⁷ Πλὴν διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, ὕπαγε εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ρίψον ἄγκιστρον, καὶ τὸ πρῶτον ὀψάριον, τὸ ὅποιον ἀναβῇ, λάβε, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, θέλεις εὐρεῖ στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς εἰς αὐτοὺς δι' ἐμὲ καὶ σέ.

ΚΕΦ. ΙΗ.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λεγοντες, Τίς ἄρα εἶναι μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; ² Καὶ προσκαλίσας ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃτε, καὶ γένητε ὡς τὰ παιδιά, δὲν θέλετε εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ⁴ Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ⁵ καὶ ὅστις δεχθῇ ἓν τοιοῦτον παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται. ⁶ Ὅστις ὁμῶς σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ μύλου πέτρα ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης.

⁷ Οὐαὶ εἰς τὸν κόσμον διὰ τὰ σκανδαλα· διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. ⁸ Καὶ ἐὰν ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σέ σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσελθῇς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς ἢ κουλλὸς, παρὰ ἔχων δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας νὰ ριφθῇς εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. ⁹ Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σέ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε

αὐτὸν, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλλήτερόν σοι εἶναι μονόφθαλμος νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμούς νὰ ριφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

¹⁰ Προσέχετε, μὴ καταφρονήσητε ἓνα τῶν μικρῶν τούτων διότι σὰς λέγω, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς διαπαντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

¹¹ Ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

¹² Τί σὰς φαίνεται; ἐὰν ἄνθρωπός τις ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννεήκοντα ἐννέα, καὶ ὑπάγων ἐπὶ τὰ ὄρη ζητεῖ τὸ πλανώμενον; ¹³ Καὶ ἐὰν συμβῇ νὰ εὔρῃ αὐτὸ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι χαίρει δι' αὐτὸ μᾶλλον παρὰ διὰ τὰ ἐννεήκοντα ἐννέα τὰ μὴ πεπλανημένα. ¹⁴ Οὕτω δὲν εἶναι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν οὐρανοῖς, νὰ ἀπολεσθῇ εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

¹⁵ Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μετὰ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν σοῦ ἀκούσῃ, ἐκέρδῃσας τὸν ἀδελφόν σου. ¹⁶ ἐὰν ὅμως δὲν ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο, διὰ νὰ βεβαιωθῇ πᾶς λόγος ἐπὶ στόματος δυο μαρτύρων ἢ τριῶν. ¹⁷ Καὶ ἐὰν παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τοῦτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἐὰν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἅς εἶναι εἰς σέ ὡς ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. ¹⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω,

Ὅσα ἐὰν δέσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. ¹⁹ Πάλιν σὰς λέγω, ὅτι ἐὰν δύο ἀπὸ σὰς συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς πράγματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἠθέλον κάμει αἴτησιν, θέλει γείνει εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ²⁰ Διότι ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

²¹ Τότε προσελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἂν ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου, θέλω συγχωρήσει αὐτόν; ἕως ἑπτάκις; ²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ λέγω, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ. ²³ Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὡμοιώθη μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ θεωρήσῃ λογαριασμὸν μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ὅτε ἤρχισε νὰ θεωρῇ, ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. ²⁵ Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, προσέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωληθῇ αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ ὀφειλόμενον. ²⁶ Πесὼν λοιπὸν

ὁ δούλος προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ²⁷ Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν εἰς αὐτόν. ²⁸ Ἀφοῦ ὅμως ἐξῆλθεν ὁ δούλος ἐκεῖνος, εὔρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅστις ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτόν, ἔπνιγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ,τι χρεωστέεις. ²⁹ Περσὼν λοιπὸν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ³⁰ Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἠθέλεν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτόν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον. ³¹ Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες ἐφανέρωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. ³² Τότε προσκαλέσας αὐτόν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Δοῦλε πονηρὲ, πᾶν τὸ χρέος ἐκεῖνο σοὶ ἀφήκα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας· ³³ δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα; ³⁴ Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτόν εἰς τοὺς βασανιστὰς, ἕως οὗ ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον εἰς αὐτόν. ³⁵ Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θέλει κάμει εἰς ἐσᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσῃτε ἐκ καρδίας σας ἕκαστος εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὰ πταίσματα αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΘ'. Κ'.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ² Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

³ Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτόν, καὶ λέγοντες πρὸς αὐτόν, Συγχωρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ πᾶσαν αἰτίαν; ⁴ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ὁ πλάσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔπλασεν αὐτούς; ⁵ καὶ εἶπεν, “Ἐνεκεν τούτου θέλει ἀφήσῃ ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν;” ⁶ Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ἂς μὴ χωρίζῃ.

⁷ Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς προσεταξέ νὰ

δώσῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν; ⁸ Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ὁ Μωϋσῆς διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς νὰ χωρίζεσθε τὰς γυναῖκάς σας· ἀπ' ἀρχῆς ὅμως δὲν ἔγεινεν οὕτω. ⁹ Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐκτὸς διὰ πορνείαν, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, γίνεται μοιχός· καὶ ὅστις νυμφευθῇ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

¹⁰ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἐὰν οὕτως ἔχῃ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ νυμφευθῇ. ¹¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν δύνανται πάντες νὰ δεχθῶσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι δεδομένον.

¹² Διότι εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δύναται νὰ δεχθῇ τοῦτο, ἂς δεχθῇ.

¹³ Τότε ἐφέρθησαν πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ νὰ εὐχρηθῇ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληξαν αὐτά.

¹⁴ Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹⁵ Καὶ ἀφοῦ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰς χεῖρας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

¹⁶ Καὶ ἰδοὺ, προσελθὼν τις εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί καλὸν νὰ πράξω διὰ νὰ ἔχω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁷ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὶ εἰς, ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς.

¹⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίας; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ “Μὴ φονεύσης· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης·

¹⁹ Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα” καὶ “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ²⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεανίσκος,

Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου· τί μοὶ λείπει ἔτι; ²¹ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν θέλῃς νὰ ᾗσαι τέλειος, ὕπαγε, πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δὸς εἰς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθ' ἀκολούθει μοι. ²² Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

²³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δυσκόλως θέλει εἰσελθεῖ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ²⁴ Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, Εὐκολώτερον εἶναι νὰ

περάσῃ κάμηλος διὰ τρυπήματος βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήττοντο σφόδρα, λέγοντες, Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ; ²⁶ Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατον εἶναι, παρὰ τῷ Θεῷ ὅμως τὰ πάντα εἶναι δυνατά.

²⁷ Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σοὶ ἠκολουθήσαμεν· τί λοιπὸν θέλει εἶσθαι εἰς ἡμᾶς; ²⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σας λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, θέλετε καθίσει καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντας τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁹ Καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλάσια θέλει λάβει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει κληρονομήσει. ³⁰ Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ΚΕΦ. κ'. ¹ Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲ ἀνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα τῷ πρῶτῷ διὰ νὰ μισθώσῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ² Ἀφοῦ δὲ συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐργατῶν πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἱσταμένους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. ⁴ Καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον θέλω σᾶς δώσει. Καὶ ἐκεῖνοι ὑπήγγον. ⁵ Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην καὶ ἑννάτην ὥραν ἔκαμεν ὡσαύτως. ⁶ Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὔρεν ἄλλους ἱσταμένους ἀργούς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἵστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοι; ⁷ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διότι οὐδεὶς ἐμίσθωσεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει. ⁸ Αφοῦ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτοὺς τὸν μισθόν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. ⁹ Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν μισθωθέντες, ἔλαβον ἀνὰ ἓν δηνάριον. ¹⁰ Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι λάβει πλεיותרὰ ἔλαβον ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ ἓν δηνάριον. ¹¹ Καὶ λαβόντες, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότη, ¹² λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν

ἔκαμον, καὶ ἔκαμες αὐτοὺς ἴσους μὲ ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ¹³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἓνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας ἐν δηνάριον μετ' ἐμοῦ; ¹⁴ λῖβε τὸ σὸν, καὶ ὑπαγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὡς καὶ εἰς σέ. ¹⁵ Ἡ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀγαθός; ¹⁶ Οὕτω θέλουσιν εἰσθαι οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

¹⁷ Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ¹⁸ Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον· ¹⁹ καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη διὰ νὰ ἐμπαίξωσι καὶ μαστιγώσωσι καὶ σταυρώσωσι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῇ.

²⁰ Τότε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ ζητοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ²¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Τί θέλεις; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Εἰπέ νὰ καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ²² Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πῖντε τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ μέλλω νὰ πῖω, καὶ νὰ βαπτισθῇτε τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δυνάμεθα. ²³ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου θέλετε πίνει, καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ· τὸ νὰ καθίσσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, εἰμὴ εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου.

²⁴ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ²⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς εἶπεν, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτὰ, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτά· ²⁶ οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἰσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλῃ νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι ὑπηρέτης ὑμῶν· ²⁷ καὶ ὅστις θέλῃ νὰ ἦναι πρῶτος ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι δοῦλος ὑμῶν· ²⁸ καθὼς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ

ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

²⁹ Καὶ ἐνῶ ἐξήρχοντο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶ, ἠκολούθησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. ³⁰ Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς διαβαίνει, ἔκραξαν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. ³¹ Ὁ δὲ ὄχλος ἐπέπληξεν αὐτοὺς διὰ νὰ σιωπήσωσιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔκραζον δυνατώτερα, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. ³² Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔκραξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω; ³³ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε, νὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

ΚΕΦ. κα'. κβ'.

ΚΑΙ ὅτε ἐπλησίασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγῇ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς. λέγων πρὸς αὐτοὺς, ² Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς θέλετε εὐρεῖ ὄνον δεδεμένην, καὶ πωλᾶριον μετ' αὐτῆς· λύσατε, καὶ φέρετέ μοι. ³ Καὶ εἰάν τις σᾶς εἴπῃ τι, θέλετε εἰπεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτῶν· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτά.

⁴ Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ⁵ "Εἶπατε πρὸς τὴν θυγατέρα Σιών," "Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται πρὸς σὲ πραῦς, καὶ καθήμενος ἐπὶ ὄνου, καὶ πῶλον υἱὸν ὑπόζυγιον."

⁶ Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσεταξεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἔφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸ πωλᾶριον, καὶ ἔβαλον ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπάνω αὐτῶν. ⁸ Ὁ δὲ περισσότερος ὄχλος ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν. ⁹ Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ¹⁰ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα, Τίς εἶναι οὗτος; ¹¹ Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας.

¹² Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε

πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς· ¹³ καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς θέλει ὀνομάζεσθαι”· σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”

¹⁴ Καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ¹⁵ Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια τὰ ὁποῖα ἔκαμε, καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτησαν, ¹⁶ καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀκούεις τί λέγουσιν οὗτοι; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ναί· ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε, “Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἡτοίμασας αἰνεσιν;”

¹⁷ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ἔξηλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ διενυκτέρευεν ἐκεῖ.

¹⁸ Ὅτε δὲ τὸ πρῶτ' ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασε· ¹⁹ καὶ ἰδὼν μίαν συκὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθε πρὸς αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐπ' αὐτήν, εἰμὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει πρὸς αὐτήν, Νὰ μὴ γείνη πλέον ἀπὸ σοῦ καρπὸς εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ. ²⁰ Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ! ²¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς, σὰς λέγω, ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ δὲν διστάσητε, οὐχὶ μόνον τὸ τῆς συκῆς θέλετε κάμει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅρος τοῦτο ἂν εἴπητε, Σηκώθητι καὶ ῥίψθητι εἰς τὴν θάλασσαν, θέλει γείνει. ²² Καὶ πάντα ὅσα ἂν ζητήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, ἔχοντες πίστιν, θέλετε λάβει.

²³ Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐνῷ ἐδίδασκεν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεται ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ²⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, τὸν ὁποῖον ἐὰν μοι εἴπητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα. ²⁵ Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου πόθεν ἦτο; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ²⁶ Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· διότι πάντες ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. ²⁷ Καὶ ἀποκριθέντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπον

Δὲν ἐξεύρομεν. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτὸς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

²⁸ Ἀλλὰ τί σᾶς φαίνεται; Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπε, Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. ²⁹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν θέλω· ὕστερον ὅμως μετανοήσας, ὑπῆγε. ³⁰ Καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν δεύτερον, εἶπεν ὡσαύτως. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ ὑπάγω κύριε· καὶ δὲν ὑπῆγε. ³¹ Τίς ἐκ τῶν δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ὁ πρῶτος. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ὑπάγουσι πρότεροι ὑμῶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ³² Διότι ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν· οἱ τελῶναι ὅμως καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· σεῖς δὲ ἰδόντες, δὲν μετεμελήθητε ὕστερον, ὥστε νὰ πιστεύσητε εἰς αὐτόν.

³³ Ἀλλην παραβολὴν ἀκούσατε· Ἦτο ἄνθρωπός τις οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτόν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐμίσθωσεν αὐτόν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησεν. ³⁴ Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ πιάσαντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν. ³⁶ Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλειοτέρους τῶν πρώτων· καὶ ἔκαμον εἰς αὐτοὺς ὡσαύτως. ³⁷ Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Θέλουσιν ἐντραπῇ τὸν υἱόν μου. ³⁸ Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτόν, καὶ ἃς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³⁹ Καὶ πιάσαντες αὐτόν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἐφόνευσαν. ⁴⁰ Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θέλει κάμει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;

⁴¹ Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κακοὺς κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει εἰς αὐτόν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

⁴² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς γραφαῖς, “Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;” ⁴³ Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι θέλει ἀφαιρεθῇ ἀφ’ ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δοθῇ εἰς ἔθνος κάμνον τοὺς καρποὺς αὐτῆς. ⁴⁴ Καὶ ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, θέλει συντριφθῇ· εἰς ὅντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψῃ αὐτόν.

⁴⁵ Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἐνόησαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· ⁴⁶ καὶ ζητοῦντες νὰ πιάσωσιν αὐτόν, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ εἶχον αὐτόν ὡς προφήτην.

ΚΕΦ. κβ'. ¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, λέγων,

² Ὡμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἀνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ³ καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ νὰ καλέσωσι τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ δὲν ἤθελον νὰ ἔλθωσι. ⁴ Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἴπατε πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, Ἴδου, τὸ γεῦμά μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ θρεπτὰ εἶναι ἐσφαγμένα, καὶ πάντα εἶναι ἑτοιμα· ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους. ⁵ Ἐκεῖνοι ὅμως ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ὁ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ· ⁶ οἱ δὲ λοιποὶ, πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἐφόνευσαν. ⁷ Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατευματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέκαυσε. ⁸ Τότε λέγει πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος εἶναι ἑτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ἄξιοι. ⁹ Ὑπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὑρήτε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. ¹⁰ Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὑρον, κακοὺς τε καὶ καλοὺς· καὶ ἐγεμίσθη ὁ γάμος ἀπὸ ἀνακεκλιμένων. ¹¹ Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διὰ νὰ θεωρήσῃ τοὺς ἀνακεκλιμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἀνθρωπον μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· ¹² καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη. ¹³ Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Δέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, σηκώσατε αὐτόν, καὶ ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. ¹⁴ Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

¹⁵ Τότε ὑπήγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ συνεβουλεύθησαν πῶς νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ. ¹⁶ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ἀληθὴς εἶσαι, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

¹⁷ Εἰπέ λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, Τί σοὶ φαίνεται; εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; ¹⁸ Γνωρίσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε, Τί μὲ πειράζετε, ὑποκριταί;

¹⁹ Δείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ δασμοῦ. Οἱ δὲ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δηνάριον. ²⁰ Καὶ λεγεί πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; ²¹ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν.

²² Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν ἀνεχώρησαν.

²³ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,

²⁴ Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἶπεν, “Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, θέλει νυμφευθῇ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ” καὶ θέλει ἀναστήσει σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁵ Ἦσαν δὲ παρ’ ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἀφοῦ ἐννυμφεύθη, ἐτελεύτησε· καὶ μὴ ἔχων τέκνον, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

²⁶ Ὀμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. ²⁷ Ὅστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²⁸ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν τίνος τῶν ἑπτὰ θέλει εἶσθαι γυνή; διότι πάντες ἔλαβον αὐτήν.

²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πλανᾶσθε, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οὔτε νυμφεύονται, οὔτε νυμφεύουσιν, ἀλλ’ εἶναι ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ. ³¹ Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ῥηθὲν πρὸς ἐσᾶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος, ³² “Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;” Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

³³ Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἀπεστομώσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ὁμοῦ. ³⁵ Καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, ἠρώτησε πειράζων αὐτὸν, καὶ λεγων, ³⁶ Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ

ἔναι μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ³⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.” ³⁸ Αὕτη εἶναι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. ³⁹ Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῆς, “Ἐέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ⁴⁰ Ἐν ταύταις ταῖς δύο ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται. ⁴¹ Καὶ ἐνῶ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ⁴² λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς εἶναι; λέγουσι πρὸς αὐτόν, Τοῦ Δαβίδ. ⁴³ Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ διὰ Πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον, λέγων, ⁴⁴ “Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;” ⁴⁵ Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δαβὶδ ὀνομάζῃ αὐτὸν Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; ⁴⁶ Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν’ ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν λόγον· οὐδ’ ἐτόλμησέ τις ἀπ’ ἐκείνης τῆς ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ πλέον αὐτόν.

ΚΕΦ. κγ

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς τοὺς ὄχλους καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, ² λέγων, Ἐπὶ τῆς καθέδρας τοῦ Μωϋσέως ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· ³ πάντα λοιπὸν ὅσα ἂν εἴπωσι πρὸς ἐσᾶς νὰ φυλάττητε, φυλάττετε καὶ πράττετε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ πράττετε· ἐπειδὴ λέγουσι, καὶ δὲν πράττουσι. ⁴ Διότι δένουσι φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· δὲν θέλουσιν ὅμως οὐδὲ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν νὰ κινήσωσιν αὐτά. ⁵ Πράττουσι δὲ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, διὰ νὰ βλέπωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ πλατύνουσι τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν· ⁶ καὶ ἀγαπῶσι τὸν πρῶτον τόπον ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ⁷ καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, Ῥαββί, Ῥαββί. ⁸ Σεῖς ὅμως μὴ ὀνομασθῆτε Ῥαββί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός· πάντες δὲ σεῖς ἀδελφοὶ εἰσθε. ⁹ Καὶ πατέρα σας μὴ ὀνομάσητε ἐπὶ τῆς γῆς· διότι εἷς εἶναι ὁ Πατὴρ σας, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁰ Μηδὲ ὀνομασθῆτε καθηγηταί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός. ¹¹ Ὁ δὲ μεγαλῆτερος ἀπὸ σᾶς, θέλει εἶσθαι ὑπηρέτης

σας. ¹² Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῇ· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῇ.

¹³ Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ἐπεὶ δὲ σεῖς δὲν εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε νὰ εἰσέλθωσιν.

¹⁴ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κατατρώγετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνετε μακρὰς προσευχάς· διὰ τοῦτο θέλετε λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

¹⁵ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι περιέρχεσθε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, δια νὰ κάμνῃτε ἓνα προσήλυτον· καὶ ὅταν γείνῃ, κάμνετε αὐτὸν υἱὸν τῆς γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

¹⁶ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, Ὅστις ὁμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὑποχρεοῦται. ¹⁷ Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλύτερος, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν; ¹⁸ Καὶ, Ὅστις ὁμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται. ¹⁹ Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλύτερον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; ²⁰ Ὁ ὁμόσας λοιπὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. ²² Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

²³ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔπρεπε νὰ πράττῃτε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφίνητε. ²⁴ Ὀδηγοὶ τυφλοὶ, οἵτινες διῶλίζετε τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνετε.

²⁵ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, ἔσωθεν ὅμως γέμουςιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. ²⁶ Φαρισαῖε τυφλὲ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, διὰ νὰ γείνῃ καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

²⁷ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι

παρομοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν ὅμως γεμουσιν ὅστεων νεκρῶν, καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. ²⁸ Οὕτω καὶ σεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἔσωθεν ὅμως εἰσθε πλήρεις ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

²⁹ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ στολίζετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων· ³⁰ καὶ λέγετε, Ἐὰν ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲν ἠθέλομεν εἰσθαι συγκοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ³¹ Ὡστε μαρτυρεῖτε εἰς ἑαυτοὺς, ὅτι εἰσθε υἱοὶ τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. ³² Ἀναπληρώσατε καὶ σεῖς τὸ μέτρον τῶν πατέρων σας. ³³ Ὅφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς θέλετε φύγει ἀπὸ τῆς καταδίκης τῆς γεέννης;

³⁴ Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ἐσᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε θανατώσει καὶ σταυρώσει, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε μαστιγώσει ἐν ταῖς συναγωγαῖς σας, καὶ διώξει ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ³⁵ διὰ τὰ ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου, τὸν ὅποιον ἐφονεύσατε μεταξὺ οὐ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ³⁶ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

³⁷ Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς σέ, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον συνάγει ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἐαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; ³⁸ Ἰδοὺ, ἀφίνεται εἰς ἐσᾶς ὁ οἶκός σας ἔρημος. ³⁹ Διότι σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ εἰς τὸ ἐξῆς, ἕωσού εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ. κέ.

ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρει ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ διὰ τὰ ἐπιδείξωσιν εἰς αὐτὸν τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει ἀφεθῇ ἐδὼ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

³ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον

πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, Εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γεῖναι ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς παρουσίας σου, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

⁴Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε μὴ σᾶς πλανήσῃ τις· ⁵διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθῃ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λεγοντες, Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσῃ. ⁶Θέλετε δὲ ἀκούσει πολέμους καὶ φήμας πολέμων· προσεχετε, μὴ ταραχθῆτε· ἐπειδὴ πάντα ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος. ⁷Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γεῖναι πεῖναι καὶ λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. ⁸Πάντα δὲ ταῦτα εἶναι ἀρχὴ ὧδίνων. ⁹Τότε θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς θλίψιν, καὶ θέλουσι σᾶς θανατώσει· καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. ¹⁰Καὶ τότε θέλουσι σκανδαλισθῇ πολλοί· καὶ θέλουσι παραδώσει ἀλλήλους, καὶ θέλουσι μισήσῃ ἀλλήλους. ¹¹Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται θέλουσιν ἐγερθῇ, καὶ πλανήσῃ πολλούς· ¹²καὶ ἐπειδὴ θέλει πληθυνθῇ ἡ ἀνομία, ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν θέλει ψυχρανθῇ. ¹³Ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ. ¹⁴Καὶ θέλει κηρυχθῇ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ἔλῃ τῇ οἰκουμένῃ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ τότε θέλει ἔλθῃ τὸ τέλος.

¹⁵Ὅταν λοιπὸν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν διὰ τοῦ προφήτου Δαυιὴλ, ἱστάμενον ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἁγίῳ, (ὁ ἀναγινώσκων ἅς ἐννοῇ) ¹⁶τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἅς φεύγωσιν ἐπὶ τὰ ὄρη· ¹⁷ὅστις εὗρεθῇ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἅς μὴ καταβῇ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. ¹⁸Καὶ ὅστις εὗρεθῇ ἐν τῷ ἀγρῷ ἅς μὴ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ¹⁹Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ²⁰Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι, μηδὲ ἐν σαββάτῳ. ²¹Διότι τότε θέλει εἶσθαι θλίψις μεγάλη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γεῖναι· ²²Καὶ ἂν δὲν συνετέμνοντο αἱ ἡμέραι ἐκείναι, δὲν ἤθελε σωθῇ οὐδεμία σὰρξ· διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὅμως θέλουσι συντηθῇ αἱ ἡμέραι ἐκείναι.

²³Τότε ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἴδου, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστός, ἢ ἐδῶ, μὴ πιστεύσητε. ²⁴Διότι θέλουσιν ἐγερθῇ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε νὰ πλανήσωσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.

²⁵ Ἴδου, προεῖπα πρὸς ὑμᾶς. ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, Ἴδου, ἐν τῇ ἐρήμῳ εἶναι, μὴ ἐξέλθητε· Ἴδου, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. ²⁷ Διότι, καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ²⁸ Διότι ὅπου εἶναι τὸ πτώμα, ἐκεῖ θέλουνσι συναχθῆ οἱ ἄετοί.

²⁹ Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῇ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσῃ τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες θέλουνσι πέσει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουνσι σαλευθῇ. ³⁰ Καὶ τότε θέλει φανῇ τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε θέλουνσι θρηνῆσαι πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ θέλουνσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ³¹ Καὶ θέλει ἀποστείλῃ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ θέλουνσι συναῖξαι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἁκρῶν οὐρανῶν ἕως ἁκρῶν αὐτῶν.

³² Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γαίνῃ ἤδη ἀπαλός, καὶ ἐκβλαστανῇ τὰ φύλλα, γνωρίζετε ὅτι πλησιάζει τὸ θέρος. ³³ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας. ³⁴ Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν θέλει παρέλθῃ ἡ γενεα αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα. ³⁵ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουνσι παρέλθῃ, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουνσι παρέλθῃ. ³⁶ Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ ὁ Πατήρ μου μόνος.

³⁷ Καὶ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ³⁸ Διότι καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἦσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, νυμφευόμενοι καὶ νυμφεύοντες, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· ³⁹ καὶ δὲν ἐνόησαν, ἕως οὗ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἐσῆκωσε πάντας· οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ⁴⁰ Τότε δύο θέλουνσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίνεται. ⁴¹ Δύο γυναῖκες θέλουνσιν ἀλέθει ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίνεται.

⁴² Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε ποίᾳ ὥρᾳ ἐρχεται ὁ Κύριος ὑμῶν. ⁴³ Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐὰν ἤξυρεν ὁ οἶκο-

δεσπότης ἐν ποίᾳ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἔρχεται ὁ κλέπτης, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυχθῇ ἡ οἰκία αὐτοῦ. ⁴⁴ Διὰ τοῦτο καὶ σεῖς γίνεσθε ἑτοιμοί· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ⁴⁵ Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δούλος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος αὐτοῦ κατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ εἰς αὐτοὺς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; ⁴⁶ μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος αὐτοῦ, θέλει εὐρεῖ πράττοντα οὕτως. ⁴⁷ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. ⁴⁸ Εἰὰν δὲ εἶπῃ ὁ κακὸς ἐκεῖνος δούλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδυνεὶ νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου. ⁴⁹ καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς συνδούλους, νὰ τρώγῃ δὲ καὶ νὰ πίνῃ μετὰ τῶν μεθύνοντων, ⁵⁰ θέλει ἔλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει. ⁵¹ καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ὑποκριτῶν· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κέ'. ¹ Τότε θέλει ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετέκα παρθένοισι, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. ² Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί. ³ Αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. ⁴ αἱ φρόνιμοι ὅμως ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο. ⁶ Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἔγεινε κραυγὴ, Ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. ⁷ Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. ⁸ Καὶ αἱ μωραί εἶπον πρὸς τὰς φρονίμους Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σας· διότι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβύνονται. ⁹ Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μήποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἐσᾶς· ὅθεν ὑπάγετε κάλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε εἰς ἑαυτάς. ¹⁰ Ἐνῷ δὲ ἀπῆρχοντο διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ¹¹ Ὅστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον εἰς ἡμᾶς. ¹² Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν σὰς γνωρίζω

¹³ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

¹⁴ Διότι θέλει ἐλθεῖ ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

¹⁵ καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἓν· εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰκανότητα· καὶ ἀπεδήμησεν εὐθύς.

¹⁶ Ὑπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργαζόμενος δι' αὐτῶν, ἔκαμεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

¹⁷ Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

¹⁸ Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

¹⁹ Μετὰ δὲ καιρὸν πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μετ' αὐτῶν.

²⁰ Καὶ ἐλθὼν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

²¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

²² Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

²³ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

²⁴ Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, εἶπε, Κύριε, σὲ ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου δὲν ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν δὲν διεσκόρπισας·

²⁵ καὶ φοβηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἰδοὺ, ἔχεις τὸ σόν.

²⁶ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἥξευρες ὅτι θερίζω ὅπου δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν δὲν διεσκόρπισα·

²⁷ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ, ἤθελον λάβει τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου.

²⁸ Δάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα.

²⁹ Διότι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ, καὶ περισσευθῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ἥποῖον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

³⁰ Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

³¹ Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δοξῇ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγγιλοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ τοῦ

θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ. ³² Καὶ θέλουσι συναχθῇ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων· καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριφίων· ³³ καὶ θέλει στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν.

³⁴ Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ Ἐλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἐσᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ³⁵ Διότι ἐπείνασα, καὶ μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ μὲ ἐποτίσατε· ξένος ἦμην, καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε· ³⁶ γυμνός, καὶ μὲ ἐνεδύσατε· ἡσθένησα, καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε· ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἤλθετε πρὸς ἐμέ. ³⁷ Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν; ³⁸ πότε δὲ σὲ εἶδομεν ξένον, καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνόν, καὶ ἐνεδύσαμεν; ³⁹ πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ; ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

⁴¹ Τότε θέλει εἰπεῖ καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν, Ὑπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ. ⁴² Διότι ἐπείνασα, καὶ δὲν μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε· ⁴³ ξένος ἦμην, καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε· γυμνός, καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε. ⁴⁴ Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν; ⁴⁵ Τότε θέλει ἀποκριθῇ πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

⁴⁶ Καὶ θέλουσιν ἀπέλθει οὗτοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. κς.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς παντας τοὺς λόγους τουτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἐξεύρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας

γίνεται τὸ πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῇ. ³Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα· ⁴καὶ συνεβουλευθήσαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν μὲ δόλον, καὶ νὰ θανατώσωσιν. ⁵Ἐλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, διὰ νὰ μὴ γείνη θόρυβος ἐν τῷ λαῷ.

⁶Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ⁷προσῆλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν. ⁸Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἡγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; ⁹Διότι ἡδύνατο τοῦτο τὸ μύρον νὰ πωληθῇ μὲ πολλὴν τιμὴν, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πτωχοὺς. ¹⁰Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα; διότι ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμέ. ¹¹Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν· ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε. ¹²Ἐπειδὴ χύσασα αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, ἔκαμε τοῦτο διὰ τὸν ἐνταφιασμόν μου. ¹³Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, θέλει λαληθῇ καὶ τοῦτο τὸ ὅποιον ἔπραξεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

¹⁴Τότε ὑπήγεν εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ¹⁵καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ μοὶ δώσητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς παραδώσει αὐτόν; Καὶ ἐκεῖνοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια. ¹⁶Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

¹⁷Τὴν δὲ πρώτην τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ σοὶ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα; ¹⁸Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἴπατε πρὸς αὐτόν, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου ἐπλησίασεν· ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θέλω κάμει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. ¹⁹Καὶ ἔκαμον οἱ μαθηταὶ καθὼς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

²⁰Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῶν δώδεκα· ²¹καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει. ²²Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρχισαν νὰ λέγωσι πρὸς αὐτόν ἕκαστος αὐτῶν, Μήπως ἐγὼ εἰμαι, Κύριε; ²³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ πινακίῳ τὴν χεῖρα, οὗτος θέλει μὲ παραδώσει. ²⁴Ὁ μὲν

Τὶς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Τὶς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, ἂν δὲν ἤθελε γεννηθῇ. ²⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ὅστις παρέδιδεν αὐτὸν, εἶπε, Μήπως ἐγὼ εἶμαι, Ῥαββί; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶπας.

²⁶ Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου. ²⁷ Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ²⁸ διότι τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ²⁹ Σὰς λέγω δὲ, ὅτι δὲν θέλω πίνει εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς μου.

³⁰ Καὶ ἀφοῦ ὑμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

³¹ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς θέLETE σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Θέλω πατάξει τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.” ³² ἀφοῦ δὲ ἀναστηθῶ, θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ³³ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ, ἐγὰ ποτὲ δὲν θέλω σκανδαλισθῇ. ³⁴ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ταύτην τὴν νύκτα πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρεῖς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. ³⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Καὶ ἂν γελῇ χρεια νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῇ. Ὁμοίως εἶπον καὶ πάντες οἱ μαθηταί.

³⁶ Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωριον λεγόμενον Γεθσημανῇ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἕως οὗ ὑπάγω καὶ προσευχηθῶ ἐκεῖ.

³⁷ Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ. ³⁸ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

³⁹ Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν ἦναι δυνατὸν, ἅς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχὶ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Οὕτω δὲν ἡδυνήθητε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσητε μετ' ἐμοῦ; ⁴¹ ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

⁴² Πάλιν ἐκ δευτέρου ὑπῆγε καὶ προσευχήθη, λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν δὲν ᾖναι δυνατὸν τοῦτο τὸ ποτήριον νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ πίω αὐτὸ, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου.

⁴³ Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρμένοι.

⁴⁴ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ὑπῆγε πάλιν καὶ προσευχήθη ἐκ τρίτου, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

⁴⁵ Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν· ⁴⁶ ἐγέρθητε, ὥς ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ὁ παραδίδων με.

⁴⁷ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, ὁ Ἰούδας, εἰς τῶν δωδεκα, ἦλθε· καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ⁴⁸ Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, "Οὐτινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτόν." ⁴⁹ Καὶ εὐθὺς πλησιάσας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε, Χαῖρε, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁵⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Φίλε, διὰ τί ἦλθες; Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

⁵¹ Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔσυρε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ κτυπήσας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ. ⁵² Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Επιστρέψον τὴν μάχαιραν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· διότι πάντες ὅσοι πιάσωσι μάχαιραν, διὰ μαχαίρας θέλουσιν ἀπολεσθῇ. ⁵³ Ἡ νομίζεις ὅτι δὲν δύναμαι ἤδη νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ θέλει στήσῃ πλησίον μου περισσοτέρους παρὰ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; ⁵⁴ Πῶς λοιπὸν θέλουσι πληρωθῇ αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω πρέπει νὰ γείνη;

⁵⁵ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε; καθ' ἡμέραν ἐκαθήμην πλησίον ὑμῶν διδάσκων ἐν τῷ

ἱερῶ. καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε. ⁵⁸Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν.

Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφήσαντες αὐτὸν, ἔφυγον.

⁵⁷Οἱ δὲ πιάσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφεραν πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συνήχθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

⁵⁸Ο δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτὸν ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ τέλος.

⁵⁹Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ καταώσῃ αὐτόν. ⁶⁰καὶ δὲν εὗρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, δὲν εὗρον. Ὑστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομαρτυρες, ⁶¹εἶπον, Οὗτος εἶπε, Δύναμαι νὰ χαλάσω τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν νὰ οἰκοδομήσω αὐτόν. ⁶²Καὶ σηκωθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Δὲν ἀποκρίνεσαι; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ; ⁶³Ο δὲ Ἰησοὺς ἐσιώπα.

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὲ ὀρκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, νὰ εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ ᾔσῃ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ⁶⁴Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας· πλὴν σὰς λέγω, Εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶⁵Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέσχισε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων, Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί χρειάν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ἰδοὺ, τώρα ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. ⁶⁶Τί σὰς φαίνεται; Καὶ ἐκεῖνοι ἀποκριθέντες εἶπον, Ἐνοχος θανάτου εἶναι. ⁶⁷Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγρόνθισαν αὐτόν· ἄλλοι δὲ ἐρράπισαν, ⁶⁸λέγοντες, Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστὲ, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησεν;

⁶⁹Ο δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτόν μία δούλη, λέγουσα, Καὶ σὺ ᾔσο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. ⁷⁰Ο δὲ ἠρνήθη ἔμπροσθεν παντῶν, λέγων, Δὲν ἐξεύρω τί λέγεις. ⁷¹Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ᾔτο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. ⁷²Καὶ πάλιν ἠρνήθη μεθ' ὅρκου, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. ⁷³Μετ' ὀλίγον δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι ἡ λαλία σου σε κάμνει φανερόν. ⁷⁴Τότε ἤρχισε νὰ καταναθεματίζει καὶ νὰ ὀμνύῃ, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς

ἐφωναξεν ὁ ἀλέκτωρ. ¹⁶ Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις εἶχεν εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, "Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρίς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. Καὶ ἐξελθὼν ἐξ ὧ, ἔκλαυσε πικρῶς.

ΚΕΦ. κς'.

¹ ὍΤΕ δὲ ἔγεινε πρωΐ, συνεβουλευθήσαν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ τὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ² Καὶ δέσαντες αὐτόν, ἔφεραν καὶ παρέδωκαν αὐτόν εἰς τὸν Πόντιον Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα.

³ Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας αὐτόν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμεληθεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, ⁴ λέγων, "Ἡμαρτον παραδόσας αἷμα ἀθώον. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει. ⁵ Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἐκρεμάσθη.

⁶ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον τὰ βάλωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμὴ αἵματος. ⁷ Καὶ συμβουλευθέντες ἡγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ τὰ ἐνταφιάζωνται ἐκεῖ οἱ ξένοι. ⁸ Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. ⁹ Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, "Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν ὅποιον ἐξετίμησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὼς μοὶ παρήγγειλεν ὁ Κύριος."

¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ ἡγεμὼν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ λέγεις. ¹² Καὶ ἐνῷ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίθη. ¹³ Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Δὲν ἀκούεις πόσα σοὺ καταμαρτυροῦσι; ¹⁴ Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν ἐθαύμαζε πολὺ.

¹⁵ Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἐσυνείθιζεν ὁ ἡγεμὼν τὰ ἀπολύει εἰς τὸν ὄχλον ἓνα δέσμιον, ὃντινα ᾗθελον. ¹⁶ Καὶ εἶχον τότε δέσμιον περιβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν. ¹⁷ Ἐνῷ λοιπὸν ᾗσαν συνηγμένοι, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε τὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; ¹⁸ Ἐπειδὴ ᾗξευρεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.

¹⁹ Ἐνῷ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, "Ἀπεχε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

²⁰ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι. ²¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν. ²² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν πάντες, Σταυρωθήτω. ²³ Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω. ²⁴ Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἔνιψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶως εἶμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. ²⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἅς ᾔνοι ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

²⁶ Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγώσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυρωθῇ.

²⁷ Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθροισαν ἐπ' αὐτὸν ὅλον το τάγμα τῶν στρατιωτῶν. ²⁸ Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, ἐνέδυσαν αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην. ²⁹ Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτὸν, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ³⁰ Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ³¹ Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτὸν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔφεραν αὐτὸν διὰ νὰ σταυρωσῶσιν.

³² Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ³³ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος, ³⁴ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν νὰ πῖν ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πῖν.

³⁵ Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρήθην ὑπο τοῦ προφήτου, "Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον." ³⁶ Καὶ καθήμενοι, ἐφύλαττον αὐτὸν

ἐκεῖ. ³⁷ Καὶ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

³⁸ Τότε ἐσταυρώθησαν μετ' αὐτοῦ δύο λησται, εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν.

³⁹ Οἱ δὲ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ⁴⁰ καὶ λέγοντες, Ὁ χαλὼν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν· ἂν ᾦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ⁴¹ Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, ⁴² Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ· ἂν ᾦναι βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἅς καταβῇ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ θέλομεν πιστεύσει εἰς αὐτόν· ⁴³ πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ἅς σώσῃ τώρα αὐτόν, ἂν θέλῃ αὐτόν· ἐπειδὴ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Υἱὸς εἶμαι.— ⁴⁴ Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λησται οἱ συσταυρωθέντες μετ' αὐτοῦ, ὠνείδιζον εἰς αὐτόν.

⁴⁵ Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.

⁴⁶ Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Ὑἱὲ, Ἑἱ, λαμὰ σαβαχθανί;· τουτέστι, Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί μὲ ἐγκατέλιπες;· ⁴⁷ Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἐστῶτων, ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἥλιον φωνάζει οὗτος. ⁴⁸ Καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἰς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόνγγον, καὶ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν. ⁴⁹ Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ἅς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἥλιος νὰ σώσῃ αὐτόν.

⁵⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

⁵¹ Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· ⁵² καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν. ⁵³ Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

⁵⁴ Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ᾦτο οὗτος.

⁵⁵ Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι

αίτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν· ⁵⁶μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

⁵⁷ Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν. ⁵⁸ Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα. ⁵⁹ Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα καθαρὰν, ⁶⁰ καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἀνεχώρησεν. ⁶¹ Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

⁶² Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἣτις εἶναι μετὰ τὴν παρασκευην, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον, ⁶³ λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θέλω ἀναστηθῇ. ⁶⁴ Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἴπωσι πρὸς τὸν λαόν, Ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ θέλει εἰσθαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώτης. ⁶⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἐχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσφαλίσατε καθὼς ἐξεύρετε. ⁶⁶ Οἱ δὲ ὑπήγον, καὶ ἡσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

ΚΕΦ. κη'.

ἈΦΟΤ δὲ ἐπέρασε τὸ σάββατον, περὶ τὰ χαράγματα τῆς πρωτῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, διὰ νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον. ² Καὶ ἰδού, ἔγεινε σεισμὸς μέγας· διότι ἄγγελος Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ³ Ἦτο δὲ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιῶν. ⁴ Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγειναν ὡς νεκροί. ⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβεῖσθε σεῖς· διότι ἐξεύρω ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. ⁶ Δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι

ἀνέστη, καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. ⁷ Καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν· ἰδοὺ, σὰς εἶπον.

⁸ Καὶ ἐξελθούσαι ταχέως ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

⁹ Ἐνῷ δὲ ἤρχοντο νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐτὰς, λέγων, Χαίρετε. Καὶ ἐκεῖναι προσελθούσαι, ἐπίασαν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν. ¹⁰ Τότε λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐκεῖ θέλουσι μὲ ἰδεῖ.

¹¹ Ἐνῷ δὲ αὐταὶ ἀπήρχοντο, ἰδοὺ, τινὲς τῶν φυλάκων, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς πάντα τὰ γενόμενα. ¹² Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ συμβουλευθέντες, ἔδωκαν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀργύρια ἱκανὰ, ¹³ λέγοντες, Εἴπατε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς ἔκλεψαν αὐτόν, ἐνῷ ἡμεῖς ἐκοιμώμεθα. ¹⁴ Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θέλομεν πείσει αὐτόν, καὶ ἐσὰς θέλομεν κάμει ἀμερίμνους. ¹⁵ Ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος αὐτός παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

¹⁶ Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ὑπήγον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, ὅπου παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. ¹⁷ Καὶ ἰδόντες αὐτόν, προσεκύνησαν αὐτόν· τινὲς δὲ ἐδίστασαν. ¹⁸ Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. ¹⁹ Πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ²⁰ διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα παρήγγειλα εἰς ἐσὰς· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ἈΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·
καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, “Ἰδοὺ, ἐγὼ
ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει
κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.” ³“Φωνὴ βοῶντος
ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε
τὰς τρίβους αὐτοῦ.”

⁴Ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύττων βά-
πτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ⁵Καὶ ἐξήρχοντο πρὸς
αὐτὸν ὅλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ
ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ, ἐξομο-
λογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

⁶Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ἔχων
ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ τρώγων ἀκρίδας
καὶ μέλι ἄγριον. ⁷Καὶ ἐκήρυττε, λέγων, Ἐρχεται ὁ ἰσχυρό-
τερός μου ὀπίσω μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος σκύψας νὰ
λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ⁸Εγὼ μὲν σᾶς
ἐβάπτισα ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ.

⁹Καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.

¹⁰Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἀνέβαινεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε τοὺς οὐρα-
νοὺς σχιζομένους, καὶ τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν
ἐπ’ αὐτόν. ¹¹Καὶ φωνὴ ἔγεινεν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶσαι ὁ
Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

¹²Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα ἐκβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον.

¹³Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος
ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦτο μετὰ τῶν θηριῶν· καὶ οἱ ἄγγελοι
ἤπηρετόν αὐτόν.

¹⁴ Ἀφοῦ δὲ παρεδόθη ὁ Ἰωάννης, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
¹⁵ καὶ λέγων, "Ὅτι ἐπληρώθη ὁ καιρὸς, καὶ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

¹⁶ Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς· ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει νὰ γείνητε ἀλιεῖς ἀνθρώπων." ¹⁸ Καὶ εὐθὺς ἀφήσαντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

¹⁹ Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα. ²⁰ Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφήσαντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ὑπῆγον ὀπίσω αὐτοῦ.

²¹ Καὶ εἰσέρχονται εἰς Καπερναοὺμ· καὶ εὐθὺς ἐν τῷ σαββάτῳ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. ²² Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

²³ Καὶ ἦτο ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, καὶ ἀνέκραξε, ²⁴ λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες νὰ μᾶς ἀπολέσῃς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἀφοῦ ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.

²⁷ Καὶ πάντες ἐξεπλάγησαν, ὥστε συνεζήτουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί εἶναι τοῦτο; τίς αὕτη ἡ νέα διδαχή; διότι μετὰ ἐξουσίας προστάζει καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν. ²⁸ Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

²⁹ Καὶ εὐθὺς ἐξελθόντες ἐκ τῆς συναγωγῆς, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ³⁰ Ἡ δὲ πενθερὰ τοῦ Σίμωνος ἦτο κατὰκοιτος πάσχουσα πυρετόν· καὶ εὐθὺς ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν περὶ αὐτῆς. ³¹ Καὶ πλησιάσας ἤγειρεν αὐτήν, πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτήν ὁ πυρετὸς εὐθὺς, καὶ ὑπηρέτει αὐτούς.

³² Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἐσπέρα, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφεραν πρὸς

αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· ³³ καὶ ἡ πόλις ὅλη ἦτο συνηγμένη ἔμπροσθεν τῆς θύρας. ³⁴ Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς πάσχοντας διαφόρους ἀρρώστιας· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ δὲν ἄφινε τὰ δαιμόνια νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτόν.

³⁵ Καὶ τὸ πρῶτ', ἐνῶ ἦτο ὀρθρος βαθὺς, σηκωθείς ἐξῆλθε, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἐκεῖ προσήνχετο.

³⁶ Καὶ ἔδραμον κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ εὐρόντες αὐτόν, λέγουσι πρὸς αὐτόν, "Ὅτι πάντες σὲ ζητοῦσι. ³⁸ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, "Ἄς ὑπαγωμεν εἰς τὰς πλησίον κωμοπολεις, διὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐξῆλθον. ³⁹ Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ γονυπετῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ λέγων πρὸς αὐτόν, "Ὅτι, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς. ⁴¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἥγγισεν αὐτόν, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Θέλω, καθαρίσθητι. ⁴² Καὶ ὡς εἶπε τοῦτο, εὐθὺς ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. ⁴³ Καὶ προστάξας αὐτόν ἐντόνως, εὐθὺς ἀπέπεμψεν αὐτόν, ⁴⁴ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Πρόσεχε, μὴ εἴπῃς πρὸς μηδένα μηδέν· ἀλλ' ὕπαγε, δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὅσα προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς. ⁴⁵ Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξελθὼν ἤρchiσε νὰ κηρύττῃ πολλὰ, καὶ νὰ διαφημίζῃ τὸν λόγον, ὥστε πλέον δὲν ἠδύνατο αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ φανερά εἰς πόλιν· ἀλλ' ἦτο ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἶναι εἰς οἶκον. ² Καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε δὲν ἐχώρουν πλέον αὐτοὺς οὐδὲ τὰ πρόθυρα· καὶ ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον.

³ Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, φέροντες παραλυτικόν, βασταζόμενον ὑπὸ τεσσάρων. ⁴ Καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτόν ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἐχάλασαν τὴν στέγην ὅπου ἦτο, καὶ διατρυνήσαντες, καταβιβάζουσι τὸν κράββατον ἐφ' οὗ κατέκειτο ὁ παραλυτικός. ⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐ-

τῶν, λέγει πρὸς τὸν παραλυτικὸν, Τέκνον, συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου. ⁶ Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ⁷ Διὰ τί οὗτος λαλεῖ τοιαύτας βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός; ⁸ Καὶ εὐθὺς νοήσας ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται καθ' ἑαυτοὺς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί διαλογίζεσθε ταῦτα ἐν ταῖς καρδίαις σας; ⁹ Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω πρὸς τὸν παραλυτικὸν, Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ¹⁰ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) ¹¹ Πρὸς σέ λέγω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ¹² Καὶ ἠγέρθη εὐθὺς, καὶ σηκώσας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων· ὥστε ἐξεπλήττοντο πάντες, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι οὐδέποτε εἶδομεν τοιαῦτα.

¹³ Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

¹⁴ Καὶ διαβαίνων εἶδε Λευὴν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν.

¹⁵ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, συνεκάθηντο καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διότι ἦσαν πολλοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν. ¹⁶ Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτόν τρώγοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγει καὶ πίνει; ¹⁷ Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες· δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

¹⁸ Οἱ μαθηταὶ δὲ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων ἐνήστευον· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουσιν; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐνὸςψ ὁ νυμφίος εἶναι μετ' αὐτῶν, νὰ νηστεύωσιν; ὅσον καιρὸν ἔχουσι τὸν νυμφίον μεθ' ἑαυτῶν, δὲν δύνανται νὰ νηστεύωσι. ²⁰ Θέλουσιν ὁμῶς

ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε θέλουνσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ²¹ Καὶ οὐδεὶς ῥάπτει ἐπὶ ῥάμμα ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, τὸ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ τὸ νέον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον. ²² Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ οἶνος ὁ νέος διασχίζει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθειρόνται· ἀλλὰ πρέπει οἶνος νέος νὰ βάλληται εἰς ἀσκοὺς νέους.

²³ Καὶ ὅτε διέβαινεν ἐν σαββάτῳ διὰ τῶν σπαρτῶν, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνῶ ὥδευον, ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσι τὰ ἀστάχνα. ²⁴ Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, διὰ τί πράττουσιν ἐν τοῖς σάββασιν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν συγχωρεῖται; ²⁵ Καὶ αὐτὸς ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἔλαβε χρεῖαν, καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ²⁶ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ φάγωσι, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ σάββατον ἔγεινε διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ²⁸ ὥστε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

ΚΕΦ. γ'.

ΚΑΙ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος ἔχων ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα. ² Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, ἃν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει αὐτὸν, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν. ³ Καὶ λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα, Σηκώθητι εἰς τὸ μέσον. ⁴ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι συγκεχωρημένον ἐν σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σῶσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ θανατώσῃ; Οἱ δὲ ἐσιώπων. ⁵ Καὶ περιβλέψας αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, λυπούμενος διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτείνον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὲς ὡς ἡ ἄλλη. ⁶ Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, συνεβουλευθήσαν εὐθὺς μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς

τὴν θάλασσαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ⁸ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἔπραττεν, ἦλθον πρὸς αὐτόν. ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μένῃ πλησίον αὐτοῦ ἐν πλοιάριον ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, διὰ νὰ μὴ συνθλίβωσιν αὐτόν. ¹⁰ Διότι ἐθεράπευσε πολλοὺς, ὥστε ἐπιπτον ἐπ' αὐτόν, διὰ νὰ ἐγγίσωσιν αὐτόν, ὅσοι εἶχον ἀρρώστιας. ¹¹ Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅτε ἐθεώρουν αὐτόν, προσέπιπτον εἰς αὐτόν, καὶ ἔκραζον, λέγοντα, "Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτὰ, διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν.

¹³ Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖ ὅσους αὐτὸς ᾔθελε· καὶ ὑπῆγον πρὸς αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἔκλεξε δώδεκα, διὰ νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς νὰ κηρύττωσι, ¹⁵ καὶ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύωσι τὰς νόσους, καὶ νὰ ἐκβάλλωσι τὰ δαιμόνια. ¹⁶ Σίμωνα, τὸν ὁποῖον ἐπωνόμασε Πέτρον· ¹⁷ καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοὺς Βοανεργές, τὸ ὁποῖον σημαίνει, Υἱοὶ βροντῆς· ¹⁸ καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, ¹⁹ καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

²⁰ Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον τινά· καὶ συναθροίζεται πάλιν ὄχλος, ὥστε αὐτοὶ δὲν ἠδύναντο μηδὲ νὰ φάγωσιν ἄρτον. ²¹ Καὶ ὅτε ἤκουσαν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐξῆλθον διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν· διότι ἔλεγον, "Ὅτι εἶναι ἔξω ἑαυτοῦ.

²² Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἵτινες κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἔλεγον, "Ὅτι ἔχει Βεελζεβούλ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

²³ Καὶ προσκαλέσας αὐτοὺς, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Πῶς δύναται Σατανᾶς νὰ ἐκβάλλῃ Σατανᾶν; ²⁴ Καὶ ἐὰν βασιλεία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ βασιλεία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ· ²⁵ καὶ ἐὰν οἰκία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ οἰκία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ. ²⁶ Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς ἐσηκώθῃ καθ' ἑαυτοῦ καὶ διηρέθῃ, δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἔχει τέλος. ²⁷ Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ τὰ σκεύη τοῦ δυνατοῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατόν· καὶ

τοτε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. ²⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι πάντα τὰ ἁμαρτήματα θέλουσι συγχωρηθῆ εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας βλασφημήσωσιν ²⁹ ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἔχει συγχώρησιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος αἰωνίου καταδίκης· ³⁰ διότι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

³¹ Ἐρχονται λοιπὸν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ σταθέντες ἔξω, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτόν. ³² Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σὲ ζητοῦσι. ³³ Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου; ³⁴ Καὶ περιβλέψας κύκλῳ πρὸς τοὺς καθημένους περὶ αὐτόν, λέγει, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ³⁵ Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος εἶναι ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΚΑΙ πάλιν ἤρχισε νὰ διδάσκη πλησίον τῆς θαλάσσης· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτόν ὄχλος πολὺς, ὥστε εἰσελθὼν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκάθητο εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς πλησίον τῆς θαλάσσης. ² Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς διὰ παραβολῶν πολλὰ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,

³ Ἀκούετε· ἰδοὺ, ἐξηλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ· ⁴ καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθον τὰ πετευνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγον αὐτό. ⁵ Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου δὲν εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἀνεφύη, διότι δὲν εἶχε βάθος γῆς· ⁶ καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ρίζαν, ἐξηράνθη. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν δὲν ἔδωκε. ⁸ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδε καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔδωκεν ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἐξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.—⁹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

¹⁰ Ὅτε δὲ ἔμεινε καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτόν οἱ περὶ αὐτόν μετὰ τῶν δώδεκα περὶ τῆς παραβολῆς. ¹¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἐσὰς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς ἔξω, διὰ παραβολῶν τὰ παντα γίνονται· ¹² διὰ νὰ βλέπωσι βλέποντες, καὶ νὰ μὴ ἴδωσι· καὶ

να ἀκούωσιν ἀκούοντες, καὶ να μὴ νοήσωσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ συγχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ ἀμαρτήματα. ¹³ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς θέλετε γνωρίσει πάσας τὰς παραβολάς;

¹⁴ Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει. ¹⁵ Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οὗτοι, εἰς τοὺς ὁποίους σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες, ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δέχονται αὐτόν· ¹⁷ δὲν ἔχουσιν ὅμως ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιροι· ἔπειτα, ὅταν γένηθῇ θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. ¹⁸ Καὶ οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον· ¹⁹ καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ ἐπιθυμίαι τῶν ἄλλων πραγμάτων εἰσερχόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος. ²⁰ Καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατον.

²¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Μήπως ὁ λύχνος ἔρχεται, διὰ να τεθῇ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχὶ διὰ να τεθῇ ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην; ²² διότι δὲν εἶναι τι κρυπτον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει φανερωθῇ· οὐδ' ἔγεινέ τι ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὸ φανερόν. ²³ Ὅστις ἔχει ὦτα διὰ να ἀκούῃ, αὖς ἀκούῃ.

²⁴ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε τί ἀκούετε· μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει μετρηθῇ εἰς ἐσᾶς, καὶ θέλει γένηται προσθήκη εἰς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας. ²⁵ Διότι ὅστις ἔχει, θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν ἄνθρωπος ρίψῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, ²⁷ καὶ κοιμᾶται καὶ σηκόνηται νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ αὐξάνῃ, καθὼς αὐτὸς δὲν ἐξεύρει. ²⁸ Διότι ἀφ' ἑαυτῆς ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα ἀστάχυνον, ἔπειτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ ἀσταχύῳ. ²⁹ Ὅταν δὲ ὠριμάσῃ ὁ καρπὸς, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, διότι ἦλθεν ὁ θερισμός.

³⁰ Ἐτι ἔλεγε, Μὲ τί να ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ μὲ ποῖαν παραβολὴν να παραβάλωμεν αὐτήν; ³¹ Εἶναι ὁμοία

μὲ κόκκον σινάπεως, ὅστις, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ³² ἀφοῦ δὲ σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται μεγαλύτερος πάντων τῶν λαχάνων, καὶ κάμνει κλάδους μεγάλους, ὥστε ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ δύνανται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ νὰ κατασκηνώσι.

³³ Καὶ διὰ τοιούτων πολλῶν παραβολῶν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο νὰ ἀκούωσι. ³⁴ Χωρὶς δὲ παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς· κατ' ἰδίαν ὅμως ἐξήγει πάντα εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ.

³⁵ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. ³⁶ Καὶ ἀφήσαντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦτο ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦσαν μετ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ γίνεται μέγας ἀνεμοστρόβιλος· καὶ τὰ κύματα εἰσέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη ἐγεμίζετο. ³⁸ Καὶ αὐτὸς ἦτο ἐπὶ τῆς πρύμνης κοιμώμενος ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον· καὶ ἐξυπνίζουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει ὅτι χανόμεθα; ³⁹ Καὶ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἄνεμον, καὶ εἶπε πρὸς τὴν θάλασσαν, Σιώπα, ἡσύχασον. Καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη. ⁴⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἰσθε οὕτω δειλοί; πῶς δὲν ἔχετε πίστιν; ⁴¹ Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

ΚΕΦ. 8'.

ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. ² Καὶ ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἀπήντησεν αὐτὸν ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, ³ ὅστις εἶχε τὴν κατοικίαν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ δέσῃ αὐτὸν οὐδὲ μὲ ἀλύσεις· ⁴ διότι πολλάκις εἶχε δεθῇ μὲ ποδόδεσμα καὶ μὲ ἀλύσεις, καὶ διεσπάρσθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις, καὶ τὰ ποδόδεσμα συνετρίφθησαν· καὶ οὐδεὶς ἴσχυε νὰ δαμάσῃ αὐτόν· ⁵ καὶ διαπαντὸς νύκτα καὶ ἡμέραν ἦτο ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνημείοις, κρᾶζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν μὲ λίθους.

⁶ Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προὔκνησεν αὐτόν· ⁷ καὶ κρᾶξας μετὰ φωνῆς μεγάλης, εἶπε, Τί εἶναι μεταξὺ

ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Τί ἐ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε εἰς τὸν Θεόν, μὴ μὲ βασανίσῃς. ⁸ Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν, Ἐξελθε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον. ⁹ Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων, Λεγεὼν εἶναι τὸ ὄνομά μου· διότι πολλοὶ εἴμεθα. ¹⁰ Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, νὰ μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χωρας.

¹¹ Ἦτο δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη μεγάλη χοίρων βοσκομένη· ¹² καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς αὐτούς. ¹³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτούς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ἕως δύο χιλιάδες,) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. ¹⁴ Οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τί εἶναι τὸ γεγονός. ¹⁵ Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον ὅστις εἶχε τὸν λεγεῶνα, καθήμενον, καὶ ἐνδεδυμένον, καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν. ¹⁶ Καὶ διηγῆθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ ἰδόντες, πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν δαιμονιζόμενον, καὶ περὶ τῶν χοίρων. ¹⁷ Καὶ ἤρχισαν νὰ παρακαλῶσιν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

¹⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ. ¹⁹ Πλὴν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀφήκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς οἰκείους σου, καὶ ἀνάγγειλον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ὁ Κύριος σοὶ ἔκαμε, καὶ σὲ ἡλέησε. ²⁰ Καὶ ἀνεχώρησε, καὶ ἤρχισε νὰ κηρύττῃ ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

²¹ Καὶ ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς διεπέρασε πάλιν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν, συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολλός· καὶ ἦτο τλησίον τῆς θαλάσσης.

²² Καὶ ἰδὼν, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²³ καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου πνέει τὰ λοιίσθια· νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ βάλῃς τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτήν, διὰ νὰ σωθῇ· καὶ θέλει ζήσῃ. ²⁴ Καὶ ὑπῆγε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

²⁵ Καὶ γυνή τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ²⁶ καὶ

πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἱατρῶν, καὶ δαπανησασα πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῆς, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ²⁷ ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθε μεταξὺ τοῦ ὄχλου ὁπισθεν· καὶ ἤγγισε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ· ²⁸ διότι ἔλεγεν, "Οτι, καὶ ἂν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγγίσω, θέλω σωθῆ. ²⁹ Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἠσθάνθη ἐν τῷ σώματι αὐτῆς ὅτι ἱατρεύθη ἀπὸ τῆς μαστίγος. ³⁰ Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοὺς νοήσας ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν τὴν ἐξελθοῦσαν ἀπ' αὐτοῦ, στραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς ἤγγισε τὰ ἱμάτιά μου; ³¹ Καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μοῦ ἤγγισε; ³² Καὶ περιέβλεπε διὰ νὰ ἴδῃ τὴν πράξασαν τοῦτο. ³³ Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἐπεὶδὴ ἤξευρε τί ἔγεινεν ἐπ' αὐτὴν, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσο ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μαστίγός σου.

³⁵ Ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες, "Οτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί πλέον ἐνοχλεῖς τὸν διδάσκαλον; ³⁶ Ὁ δὲ Ἰησοὺς, εὐθὺς ὅτε ἤκουσε τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει πρὸς τὸν ἀρχισυνάγωγον, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. ³⁷ Καὶ δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. ³⁸ Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ βλέπει θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ. ³⁹ Καὶ εἰσελθὼν, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. ⁴⁰ Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἀφοῦ ἐξέβαλεν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσέρχεται ὅπου ἔκειτο τὸ παιδίον. ⁴¹ Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου, λέγει πρὸς αὐτὴν, Ταλιθὰ κοῦμι, τὸ ὅποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Κοράσιον, σοὶ λέγω, σηκώθητι. ⁴² Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· διότι ἦτο ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξεπλάγησαν μὲ ἔκπληξιν μεγάλην. ⁴³ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς πολλὰ νὰ μὴ μάθῃ μηδεὶς τοῦτο· καὶ εἶπε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ.

ΚΕΦ. ε'.

ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

² Καὶ ὅτε ἦλθε τὸ σάββατον, ἤρχισε νὰ διδάσκη ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήττοντο, καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ταῦτα; καὶ τίς ἢ σοφία ἢ δοθεῖσα εἰς αὐτὸν, ὥστε καὶ θαύματα τοιαῦτα γίνονται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ; ³ δὲν εἶναι οὗτος ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ δὲν εἶναι αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἐνταῦθα παρ' ἡμῖν; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ⁴ Ἐλεγε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Οτι δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ μεταξὺ τῶν συγγενῶν, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ δὲν ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδὲν θαῦμα νὰ κάμῃ, εἰμὴ ὅτι ἐπὶ ὀλίγους ἀρρῶστους ἐπιθέσας τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν αὐτούς. ⁶ Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιήρχετο τὰς κώμας κύκλῳ, διδάσκων.

⁷ Καὶ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς δύο δύο· καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. ⁸ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ βαστάζωσι μηδὲν εἰς τὴν ὁδόν, εἰμὴ ῥάβδον μόνον· μὴ σακκίον, μὴ ἄρτον, μὴ χαλκὸν εἰς τὴν ζώνην. ⁹ Ἄλλὰ νὰ ἦναι ὑποδεδεμένοι σανδάλια· καὶ νὰ μὴ ἐνδύωνται δύο χιτῶνας. ¹⁰ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, "Οπου ἐὰν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως οὗ ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. ¹¹ Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσι, μηδὲ σᾶς ἀκούσωσιν, ἐξερχόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν σας, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἢ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα ἢ Γόμορρα ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. ¹² Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυττον νὰ μετανοήσωσι. ¹³ καὶ ἐξέβαλλον πολλὰ δαιμόνια· καὶ ἤλειφον πολλοὺς ἀρρῶστους μὲ ἔλαιον, καὶ ἐθεράπεουν.

¹⁴ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἑρώδης, (διότι φανερόν ἔγεινε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) καὶ ἔλεγεν, "Οτι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ¹⁵ Ἄλλοι ἔλεγον, "Οτι ὁ Ἡλίας εἶναι. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, "Οτι προφήτης εἶναι, ἢ ὡς εἷς τῶν προφητῶν. ¹⁶ Ἀκούσας δὲ ὁ Ἑρώδης, εἶπεν, "Οτι οὗτος εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· αὐτὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

¹⁷ Διότι αὐτὸς ὁ Ἑρώδης ἀπέστειλε καὶ ἐπίασε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδεσεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ τὴν Ἑρωδιάδα τὴν γυναῖκα

Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶχε λάβει αὐτὴν εἰς γυναῖκα. ¹⁸ Διότι ὁ Ἰωάννης ἔλεγε πρὸς τὸν Ἡρώδην, "Ὅτι δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ¹⁹ Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐμίσει αὐτὸν, καὶ ἤθελε νὰ θανατώσῃ αὐτόν· καὶ δὲν ἠδύνατο. ²⁰ Διότι ὁ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, γνωρίζων αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ διεφύλαττεν αὐτόν· καὶ ἔκαμνε πολλὰ, ἀκούων αὐτοῦ, καὶ εὐχαρίστως ἤκουεν αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ὅτε ἦλθεν ἀρμόδιος ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ Ἡρώδης ἔκαμνεν ἐν τοῖς γενεθλίοις αὐτοῦ δεῖπνον εἰς τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς χιλιάρχους καὶ τοὺς πρώτους τῆς Γαλιλαίας, ²² καὶ εἰσῆλθεν ἡ θυγάτηρ αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχίρευσε, καὶ ἤρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδην καὶ τοὺς συγκαθημένους, εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ κοράσιον, Ζήτησόν με ὅ,τι ἂν θέλῃς, καὶ θέλω σοὶ δώσει. ²³ Καὶ ὤμοσε πρὸς αὐτὴν, "Ὅτι θέλω σοὶ δώσει ὅ,τι μὲ ζητήσῃς, ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. ²⁴ Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, Τί νὰ ζητήσω; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ²⁵ Καὶ εὐθὺς εἰσελθοῦσα μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν βασιλεῖα, ἐζήτησε, λέγουσα, Θέλω νὰ μοὶ δώσῃς πάραυτα ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ²⁶ Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἂν καὶ ἐλυνπήθη πολὺ, διὰ τοὺς ὅρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν αὐτῆς. ²⁷ Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς δῆμιον, προσέταξε νὰ φερθῇ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ. ²⁸ Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτόν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἔφερε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ κοράσιον· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς. ²⁹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον καὶ ἐσῆκωσαν τὸ πτώμα αὐτοῦ, καὶ ἔθεσαν αὐτὸ ἐν μνημεῖῳ.

³⁰ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς αὐτὸν πάντα, καὶ ὅσα ἔπραξαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

³¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ἐλθετε σεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· διότι ἦσαν πολλοὶ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες, καὶ οὐδὲ νὰ φάγωσιν ἠνκαίρουν. ³² Καὶ ὑπῆγον εἰς ἔρημον τόπον μετὰ τὸ πλοῖον κατ' ἰδίαν.

³³ Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ πολλοὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ συνέδραμον ἐκεῖ πεζοὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, καὶ φθάσαντες πρὸ αὐτῶν, συνήχθησαν πλησίον αὐτοῦ. ³⁴ Ἐξελθων

δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, ἐπεὶδὴ ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς πολλὰ.

³⁵ Καὶ ἐπεὶδὴ εἶχεν ἤδη παρέλθει ὥρα πολλή, προσελθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν, "Οτι ἔρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ ^{παρήλθεν ἤδη πολλή ὥρα·} ³⁶ ἀπολύσου αὐτοὺς, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τοὺς πέριξ ἀγροὺς καὶ κώμας, καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἄρτους· διότι δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσιν. ³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσι. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Νὰ ὑπάγωμεν ὃ ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν; ³⁸ Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ ἀφοῦ εἶδον, λέγουσι, Πέντε, καὶ δύο ὀψάρια. ³⁹ Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσι πάντας ἐπὶ τοῦ χλωροῦ χόρτου συμπόσια συμπόσια. ⁴⁰ Καὶ ἐκάθισαν πρασιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. ⁴¹ Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κατέκοψε τοὺς ἄρτους, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ δύο ὀψάρια ἐμοίρασεν εἰς πάντας. ⁴² Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. ⁴³ Καὶ ἐσήκωσαν ἀπὸ τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ὀψαρίων. ⁴⁴ Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

⁴⁵ Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ προὑπάγωσιν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαιδὰν, ἕως οὗ αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. ⁴⁶ Καὶ ἀπολύσας αὐτοὺς, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ.

⁴⁷ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, τὸ πλοῖον ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴⁸ Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους εἰς τὸ νὰ κωπηλατῶσι· διότι ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος εἰς αὐτούς· καὶ περὶ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἠθέλε νὰ περάσῃ αὐτούς. ⁴⁹ Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐνόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀνέκραξαν.

⁵⁰ Διότι πάντες εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθὺς ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε. ⁵¹ Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ἑαυτοὺς λίαν

καθ' ὑπερβολήν, καὶ ἐθαύμαζον. ⁵² Διότι δὲν ἐνόησαν ἐκ τῶν ἄρτων, ἐπειδὴ ἡ καρδιά αὐτῶν ἦτο πεπωρωμένη.

⁵³ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ, καὶ ἐλιμενίσθησαν.

⁵⁴ Καὶ ὅτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς γνωρίσαντες αὐτὸν, ⁵⁵ ἔδραμον εἰς πάντα τὰ περίχωρα ἐκεῖνα, καὶ ἤρχισαν νὰ περιφέρωσιν ἐπὶ τῶν κραββάτων τοὺς ἄρρώστους, ὅπου ἤκουον ὅτι εἶναι ἐκεῖ. ⁵⁶ Καὶ ὅπου εἰσῆρχετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἔθετον εἰς τὰς ἀγορὰς τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι καὶ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγιζον αὐτὸ, ἐθεραπεύοντο.

ΚΕΦ. Ζ.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. ² Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τρώγοντας ἄρτους μὲ χεῖρας μεμολυσμένας, τουτέστιν ἀνίπτους, ἐμέμφθησαν αὐτούς· ³ (διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν δὲν νύψωσι μέχρι τοῦ ἀγκῶνος τὰς χεῖρας, δὲν τρώγουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· ⁴ καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ἐὰν δὲν νιφθῶσι, δὲν τρώγουσιν· εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὅποια παρέλαβον νὰ φυλάττωσι, πλύματα ποτηρίων, καὶ ξεστῶν, καὶ σκευῶν χαλκίνων, καὶ κλινῶν·) ⁵ ἔπειτα ἐρωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διατί οἱ μαθηταί σου δὲν περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ μὲ χεῖρας ἀνίπτους τρώγουσι τὸν ἄρτον;

⁶ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅτι καλῶς προεφήτευσεν ὁ Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς εἶναι γεγραμμένον, "Οὗτος ὁ λαὸς διὰ τῶν χειλέων μὲ τιμᾷ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· ⁷ εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων." ⁸ Διότι ἀφήσαντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, πλύματα ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ κάμνετε.

⁹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φυλάττητε τὴν παράδοσίν σας. ¹⁰ Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε, "Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου" καὶ, "Ὁ

κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατώνηται.”
¹¹Σεῖς ὅμως λέγετε, Ἐὰν ἄνθρωπος εἶπῃ πρὸς τὸν πατέρα ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Κορβᾶν, τουτέστι δῶρον, εἶναι ὅ,τι ἠθέλες ὠφελῆθῃ ἐξ ἐμοῦ, ἀρκεῖ· ¹²καὶ δὲν ἀφίνετε πλέον αὐτὸν νὰ κάμῃ οὐδὲν εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, ¹³ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας, τὴν ὁποίαν παρεδώκατε· καὶ κάμνετε παρόμοια τοιαῦτα πολλά.

¹⁴Καὶ προσκαλέσας πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἐκούετέ μου πάντες, καὶ νοεῖτε· ¹⁵δὲν εἶναι οὐδὲν εἰσερχόμενον ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰς αὐτὸν, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ μολύνῃ αὐτὸν, ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα ἀπ’ αὐτοῦ, ἐκεῖνα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον. ¹⁶Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

¹⁷Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. ¹⁸Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὕτω καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἰσθε; δὲν καταλαμβάνετε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσερχόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον δὲν δύναται νὰ μολύνῃ αὐτόν; ¹⁹διότι δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν ἀφεδρῶνα, καθαρίζον πάντα τὰ φαγητά. ²⁰Ἐλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο μολύνει τὸν ἄνθρωπον. ²¹Διότι ἔσωθεν ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἐξέρχονται οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ, μοιχεῖαι, πορνείαι, φόνοι, ²²κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, βλέμμα πονηρὸν, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. ²³Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐξέρχονται, καὶ μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον.

²⁴Καὶ σηκωθείς ἐκείθεν, ὑπήγεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἠθέλε νὰ μάθῃ τοῦτο μηδεὶς· δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κρυφθῇ.

²⁵Διότι ἀκούσασα περὶ αὐτοῦ γυνή τις, τῆς ὁποίας τὸ θυγάτριον εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶Ἦτο δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συροφοίνισσα τὸ γένος· καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ²⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ἄφες πρῶτον νὰ χορτασθῶσι τὰ τέκνα· διότι δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. ²⁸Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων

²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τῆς θυγατρὸς σου. ³⁰ Καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρεν ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξῆλθε, καὶ τὴν θυγατέρα κειμένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

³¹ Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὀρίων τῆς Δεκαπόλεως.

³² Καὶ φερουσι πρὸς αὐτὸν κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐπιθέσῃ τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτόν. ³³ Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν κατ' ἰδίαν ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας, ἤγγισε τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐφφαθὰ, τουτέστιν, Ἀνοίχθητι. ³⁵ Καὶ εὐθὺς ἠνοίχθησαν τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλᾶσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.

³⁶ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἴπωσι τοῦτο εἰς μηδένα· πλὴν ὅσον αὐτὸς παρήγγελλεν εἰς αὐτοὺς, τόσον περισσότερον ἐκείνοι ἐκήρυττον. ³⁷ Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ὑπερβολὴν, λέγοντες, Καλῶς ἔπραξε τὰ πάντα· καὶ τοὺς κωφοὺς κάμνει νὰ ἀκούωσι, καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ λαλῶσι.

ΚΕΦ. η'. θ'.

ἘΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἐπειδὴ ἦτο πάμπολυς ὄχλος, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, ² Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, ὅτι τρεῖς ἤδη ἡμέρας μένουσι πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι. ³ καὶ εἰς ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, θέλουσιν ἀποκάμει καθ' ὁδόν· διότι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦλθον μακρόθεν. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν θέλει τις δυνηθῆ νὰ χορτάσῃ τούτους ἀπὸ ἄρτων ἐδῶ ἐπὶ τῆς ἐρημίας; ⁵ Καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. ⁶ Καὶ προσέταξε τὸν ὄχλον νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου· καὶ ἔβαλον. ⁷ Εἶχον καὶ ὀλίγα ὀψαράκια· καὶ εὐλογήσας, εἶπε νὰ βάλωσι καὶ αὐτά. ⁸ Ἐφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν περισσεύματα κλασμάτων,

ἐπτά σπυρίδας. ⁹ Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

¹⁰ Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

¹¹ Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρχισαν να καμνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. ¹² Τότε ἀναστενάξας ἐκ καρδίας αὐτοῦ, λέγει, Διὰ τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ζητεῖ; ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν θέλει δοθῇ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην σημεῖον. ¹³ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

¹⁴ Ἐλθσμόνησαν δὲ νὰ λάβωσιν ἄρτους, καὶ δὲν εἶχον μεθ' ἐαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰμὴ ἓνα ἄρτον. ¹⁵ Καὶ παρήγγελλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Βλέπετε, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης τοῦ Ἑρώδου. ¹⁶ Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, "Οτι ἄρτους δὲν ἔχομεν. ¹⁷ Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε, ὅτι δὲν ἔχετε ἄρτους; ἔτι δὲν νοεῖτε, οὐδὲ καταλαμβάνετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν σας; ¹⁸ ὀφθαλμοὺς ἔχοντες δὲν βλέπετε; καὶ ὧτα ἔχοντες δὲν ἀκοίετε; καὶ δὲν ἐνθυμείσθε; ¹⁹ ὅτε ἔκοψα τοὺς πέντε ἄρτους εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Δώδεκα. — ²⁰ Καὶ ὅτε τοὺς ἐπτά εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σπυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά. ²¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Πῶς δὲν καταλαμβάνετε;

²² Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐγγίσῃ αὐτόν. ²³ Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ τυφλοῦ, ἔφερεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας, καὶ ἡρώτα αὐτόν ἂν βλέπῃ τι. ²⁴ Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα βλέπω περιπατοῦντας. ²⁵ Ἐπειτα πάλιν ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἀναβλέψῃ· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ ὄρασις αὐτοῦ, καὶ εἶδε καθαρῶς ἅπαντας. ²⁶ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς, μηδὲ εἴπῃς τοῦτο εἰς τινα ἐν τῇ κώμῃ.

²⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας τῆς Καισαρείας Φιλίππου· καὶ καθ' ὁδὸν ἡρώτα τοὺς μαθητὰς

αὐτοῦ, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι; ²⁸ Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· καὶ ἄλλοι, τὸν Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ἓνα τῶν προφητῶν. ²⁹ Καὶ αὐτὸς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα μὲ λέγετε, ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός. ³⁰ Καὶ παρήγγειλεν αὐστηρῶς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λέγωσιν εἰς μηδένα περὶ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ ἀναστηθῇ. ³² Καὶ ἐλάλει τὸν λόγον παρῥησίᾳ. Κατ' παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτὸν. ³³ Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησεν τὸν Πέτρον, λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

³⁴ Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ. ³⁵ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν. ³⁶ Ἐπειδὴ τί θέλει ὠφελήσει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ³⁷ Ἡ τί θέλει δώσει ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ³⁸ Διότι ὅστις αἰσχυνθῇ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς λόγους μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει αἰσχυνθῇ δι' αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γενεθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐλθοῦσαν μετὰ δυνάμεως.

² Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. ³ Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν στιλπνὰ, λευκὰ λίαν ὡς χιῶν, ὅποια λευκαντῆς ἐπὶ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ λευκάνῃ. ⁴ Καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἡλίας μετὰ τοῦ Μωϋσέως· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες μετὰ τοῦ Ἰησοῦ. ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει

πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ῥαββὶ, καλὸν εἶναι νὰ ἤμεθα ἐδώ. καὶ ἂς κάμωμεν τρεῖς σκηναὶς, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ διὰ τὸν Ἡλίαν μίαν. ⁶ Διότι δὲν ἤξευρε τί νὰ εἶπῃ· ἐπειδὴ ἦσαν πεφοβισμένοι. ⁷ Καὶ νεφέλη ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.—⁸ Καὶ ἐξαίφνης περιβλέψαντες, δὲν εἶδον πλέον οὐδένα, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

⁹ Ἐνῶ δὲ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτούς νὰ μὴ διηγηθῶσιν εἰς μηδένα ὅσα εἶδον, εἰμὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Καὶ ἐφύλαξαν τὸν λόγον ἐν ἑαυτοῖς, συζητοῦντες πρὸς ἀλλήλους, τί εἶναι τὸ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

¹¹ Καὶ ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Διὰ τί λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας πρῶτον; ¹² Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔλθων πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ ὅτι εἶναι γεγραμμένον περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι πρέπει νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ ἐξουδενωθῇ. ¹³ Σᾶς λέγω ὅμως, ὅτι καὶ ὁ Ἡλίας ἦλθε, καὶ ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ.

¹⁴ Καὶ ὅτε ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδε περὶ αὐτοὺς ὄχλοι πολλὸν, καὶ γραμματεῖς κάμνοντας συζητήσεις μετ' αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἔγεινεν ἔκθαμβος, καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. ¹⁶ Καὶ ἡρώτησε τοὺς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε μετ' αὐτῶν; ¹⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπε, Διδάσκαλε, ἔφερα πρὸς σὲ τὸν υἱόν μου ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. ¹⁸ καὶ ὅπου πιάσῃ αὐτὸν, σπαράττει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς σου νὰ ἐκβάλωσιν αὐτό, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν. ¹⁹ Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτόν, λέγει, Ὁ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρετε αὐτὸν πρὸς ἐμέ. ²⁰ Καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ὥς εἶδεν αὐτόν, εὐθὺς τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. ²¹ Καὶ ἡρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ τοῦτο ἔγεινεν εἰς αὐτόν; Ὁ δὲ εἶπε, Παιδιόθεν. ²² Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔρριψε καὶ εἰς ὕδατα, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι τι, βοήθησον ἡμᾶς, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, τὸ, Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύσῃς,

πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα. ²⁴ Καὶ εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων, ἔλεγε, Πιστεύω, Κύριε· βοήθει εἰς τὴν ἀπιστίαν μου. ²⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, λέγων πρὸς αὐτό, Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ σὲ προστάζω, Ἐξελθε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μὴ εἰσέλθῃς πλέον εἰς αὐτόν.—²⁶ Καὶ τὸ πνεῦμα κράξαν, καὶ πολλὰ σπαραξαν αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ ἔγεινεν ὡς νεκρὸς, ὥστε πολλοὶ ἔλεγον ὅτι ἀπέθανεν.—²⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς πιάσας αὐτόν ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἐσηκώθη.

²⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἡδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό; ²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

³⁰ Καὶ ἐξελθοντες ἐκεῖθεν, διέβαινον διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τοῦτο οὐδεὶς. ³¹ Διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν· καὶ θανατωθεὶς, τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ. ³² Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον, καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν.

³³ Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡρώτα αὐτοὺς, Τί διελογίζεσθε καθ' ὁδὸν πρὸς ἀλλήλους; ³⁴ Οἱ δὲ ἐσιώπων· διότι καθ' ὁδὸν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς εἶναι μεγαλήτερος. ³⁵ Καὶ καθίσας ἐκάλεσε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις θέλει νὰ ᾔναι πρῶτος, θέλει εἶσθαι πάντων ἑσχατος, καὶ πάντων ὑπηρέτης. ³⁶ Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτό, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ³⁷ Ὅστις δεχθῇ ἐν τῶν τοιούτων παιδίων εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ ἐμε, δὲν δέχεται ἐμέ, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντα με.

³⁸ Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα δαιμόνια εἰς τὸ ὄνομά σου, ὅστις δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτόν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς. ³⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ ἐμποδίζετε αὐτόν· διότι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις θέλει κάμει θαῦμα εἰς τὸ ὄνομά μου, καὶ θέλει δυνηθῇ εὐθὺς νὰ μὲ κακολογήσῃ. ⁴⁰ Ἐπειδὴ ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν. ⁴¹ Διότι ὅστις σᾶς ποτίσῃ ποτή-

ριον ὕδατος εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐπειδὴ εἰσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθῶς
σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ· ⁴²καὶ ὅστις
σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει
εἰς αὐτὸν καλῆτερον νὰ περιτεθῇ μύλου πέτρα περὶ τὸν τράχη-
λον αὐτοῦ, καὶ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν.

⁴³Καὶ ἐὰν σὲ σκανδαλίζῃ ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν·
καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν κουλλὸς, παρὰ
ἔχων τὰς δύο χεῖρας νὰ ἀπέλθῃς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ
ἄσβεστον· ⁴⁴ἢ που “ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ
δὲν σβύνεται.” ⁴⁵Καὶ ἐὰν ὁ ποὺς σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἀπόκοψον
αὐτόν· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς,
παρὰ ἔχων τοὺς δύο πόδας νὰ ριφθῇς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον· ⁴⁶ἢ που “ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ
πῦρ δὲν σβύνεται.” ⁴⁷Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σὲ σκανδαλίζῃ,
ἐκβαλε αὐτόν· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς μονόφθαλμος
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ
ριφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός· ⁴⁸ἢ που “ὁ σκώληξ αὐτῶν
δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.”

⁴⁹Διότι πᾶς τις μὲ πῦρ θέλει ἀλατισθῇ, καὶ πᾶσα θυσία μὲ
ἄλας θέλει ἀλατισθῇ· ⁵⁰Καλὸν τὸ ἄλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἄλας
γείνη ἀνάλατον, μὲ τί θέλετε ὀρτύσει αὐτό; ἔχετε ἄλας ἐν
ἑαυτοῖς, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι.

ΚΑΙ σηκωθείς ἐκεῖθεν ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, δια-
τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συνέρχονται πάλιν ὄχλοι πρὸς
αὐτόν· καὶ ὡς ἐσυνείθιζε, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτοὺς.

²Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν αὐτόν, αν συγ-
χωρῆται εἰς ἄνδρα νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· πειράζοντες
αὐτόν. ³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί προσέταξεν εἰς
ἐσᾶς ὁ Μωϋσῆς; ⁴Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Μωϋσῆς συνεχώρησε νὰ
γράψῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν. ⁵Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας
ἔγραψεν εἰς ἐσᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην· ⁶ἀπ' ἀρχῆς ὁμῶς τῆς
κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. ⁷“Ἐνεκεν
τούτου θέλει ἀφήσῃ ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα,
καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ⁸καὶ θέλουσιν

εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ὥστε δὲν εἶναι πλεόν δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. ⁹ Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ἂς μὴ χωρίζῃ.

¹⁰ Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, “Ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, πράττει μοιχείαν εἰς αὐτήν. ¹² Καὶ ἐὰν γυνὴ χωρισθῇ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ συζευχθῇ μὲ ἄλλον, μοιχεύεται.

¹³ Καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ τὰ ἐγγίση αὐτά· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληττον τοὺς φέροντας. ¹⁴ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡγάνακτησε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφήσατε τὰ παιδία τὰ ἐρχονται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Ἀληθῶς σὰς λέγω, “Ὅστις δὲν δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν. ¹⁶ Καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὰ ἔθετε τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτὰ, καὶ ἠυλόγει αὐτά.

¹⁷ Ἐνῶ δὲ ἐξήρχετο εἰς τὴν ὁδὸν, ἔδραμέ τις καὶ γονυπετήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ κάμω διὰ τὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁸ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἰς, ὁ Θεός. ¹⁹ Τὰς ἐντολὰς ἐξεύρεις, “Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Μὴ ἀποστερήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.” ²⁰ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου. ²¹ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐμβλέψας εἰς αὐτὸν, ἡγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐν σοὶ λείπει· ὕπαγε, πώλησον ὅσα ἔχεις, καὶ δὸς εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθε, ἀκολουθεῖ μοι, σηκώσας τὸν σταυρόν. ²² Ἐκεῖνος ὁμῶς σκυθρωπάσας διὰ τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλὰ.

²³ Καὶ περιβλέψας ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πόσον δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα; ²⁴ Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τέκνα, πόσον δύσκολον εἶναι τὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὸ θάῤῥος αὐτῶν εἰς τὰ χρήματα; ²⁵ Εὐκολώτερον εἶναι κάμηλος τὰ περάσῃ διὰ τῆς τρύπης τῆς βελόνης, παρὰ πλούσιος τὰ εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Ἐκεῖνοι δὲ σφόδρα ἐξεπλήττοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς, Καὶ τίς δύναται τὰ σωθῆναι; ²⁷ Εμβλέψας δὲ εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

λέγει, Παρὰ ἀνθρωποῖς εἶναι ἀδύνατον, ἀλλ' οὐχὶ παρὰ τῷ Θεῷ· διότι τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁸ Καὶ ἤρχισεν ὁ Πέτρος νὰ λέγῃ πρὸς αὐτὸν, Ἴδου, ἡμεῖς ἀφηκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν. ²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις, ἀφήσας οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ³⁰ δὲν θέλει λάβει ἑκατονταπλασίονα τώρα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον. ³¹ Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

³² Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ὁ Ἰησοῦς προεπορεύετο αὐτῶν, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν· ³³ Ὅτι ἰδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτόν εἰς θάνατον, καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτόν εἰς τὰ ἔθνη· ³⁴ καὶ θέλουσιν ἐμπαίξει αὐτόν, καὶ μαστιγώσει αὐτόν, καὶ θέλουσιν ἐμπτύσει εἰς αὐτόν, καὶ θανατώσει αὐτόν· καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ.

³⁵ Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτόν ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ κάμῃς εἰς ἡμᾶς ὅ,τι ζητήσωμεν. ³⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς; ³⁷ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δὸς εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου. ³⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τι ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πῖντε τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῇτε τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; ³⁹ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, θέλετε πίνει· καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ· ⁴⁰ τὸ νὰ καθίσσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον.

⁴¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ⁴² Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξ-

ουσιάζουσιν αὐτά. ⁴³ Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, θέλει εἶσθαι ὑπηρέτης ὑμῶν. ⁴⁴ καὶ ὅστις ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ γείνη πρῶτος, θέλει εἶσθαι δούλος πάντων. ⁴⁵ διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

⁴⁶ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐνῶ ἐξήρχετο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶ αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὄχλος ἱκανὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν. ⁴⁷ καὶ ἀκούσας ὅτι εἶναι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἤρχισε νὰ κράζῃ καὶ νὰ λέγῃ, Τίε τοῦ Δαβίδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. ⁴⁸ Καὶ ἐπέπληττον αὐτὸν πολλοὶ, διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' ἐκεῖνος πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Τίε τοῦ Δαβίδ, ἐλέησόν με. ⁴⁹ Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε νὰ κραχθῇ· καὶ κράζουσι τὸν τυφλόν, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Θάρσει, σηκώθητι· σὲ κράζει. ⁵⁰ Καὶ ἐκεῖνος ἀπορρίψας τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ⁵¹ Καὶ ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Καὶ ὁ τυφλὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββουνι, νὰ ἀναβλέψω. ⁵² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὑπαγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ια.

ΚΑΙ ὅτε πλησιάζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ² καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς εἰσερχόμενοι εἰς αὐτὴν θέλετε εὐρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισε· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε. ³ καὶ εἰάν τις εἴπῃ πρὸς ἐσᾶς, Διὰ τί κάμνετε τοῦτο; εἴπατε, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτὸ ἐδω.

⁴ Καὶ ὑπήγον, καὶ εὔρον τὸ πωλᾶριον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τῆς διόδου, καὶ λύουσιν αὐτό. ⁵ Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἱσταμένων ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς, Τί κάμνετε λύοντες τὸ πωλᾶριον; ⁶ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτοὺς καθὼς παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἰφῆκαν αὐτοὺς. ⁷ Καὶ ἔφεραν τὸ πωλᾶριον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, αἱ ἔβαλον ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ. ⁸ Πολλοὶ δὲ ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ

ἐκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.
⁹ Καὶ οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες,
 Ὁσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ¹⁰ Εὐλο-
 γημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς
 ἡμῶν Δαβίδ· Ὁσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ¹¹ Καὶ εἰσῆλθεν ὁ
 Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἀφοῦ περιέβλεψε
 πάντα, ἐπειδὴ ἡ ἄρα ἦτο ἤδη πρὸς ἑσπέραν, ἐξῆλθεν εἰς Βηθα-
 νίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

¹² Καὶ τῇ ἐπαύριον ἀφοῦ ἐξῆλθον ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε.
¹³ Καὶ ἰδὼν μακρόθεν συκὴν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν ἂν τυχὸν
 εὔρη τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἔλθων ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὔρεν εἰμὴ φύλλα·
 διότι δὲν ἦτο καιρὸς σύκων. ¹⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε
 πρὸς αὐτήν, Μηδεὶς πλέον εἰς τὸν αἰῶνα νὰ μὴ φάγῃ καρπὸν
 ἀπὸ σοῦ. Καὶ ἤκουον τοῦτο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς
 τὸ ἱερόν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας
 ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ τὰ
 καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς ἀνέτρεψε· ¹⁶ καὶ
 δὲν ἄφινε νὰ περάσῃ τις σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. ¹⁷ Καὶ ἐδίδασκε,
 λέγων πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι ὁ οἶκός μου
 θέλει ὀνομάζεσθαι οἶκος προσευχῆς διὰ πάντα τὰ ἔθνη;” σεῖς
 δὲ ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”—¹⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ
 γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς νὰ ἀπολέσωσιν
 αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο αὐτόν, ἐπειδὴ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήτ-
 τετο εἰς τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

¹⁹ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐξήρχετο ἔξω τῆς πόλεως.

²⁰ Καὶ τὸ πρῶν διαβαίνοντες, εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ
 ῥιζῶν. ²¹ Καὶ ἐνθυμηθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββὶ,
 ἰδὲ, ἡ συκὴ, τὴν ὁποίαν κατηράσθης, ἐξηράνθη. ²² Καὶ ἀποκρι-
 θεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐχετε πίστιν Θεοῦ. ²³ Διότι
 ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὅστις εἶπῃ πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο, Σηκώθητι
 καὶ ῥίφθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ δὲν διστάσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ
 αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγει γίνονται, θέλει
 γείνειν εἰς αὐτόν ὅ,τι ἐὰν εἶπῃ. ²⁴ Διὰ τοῦτο σὰς λέγω, Πάντα
 ὅσα προσευχόμενοι ζητεῖτε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ θέλει
 γείνειν εἰς ἐσᾶς. ²⁵ Καὶ ὅταν ἴστασθε προσευχόμενοι, συγχωρεῖτε,
 εἰν ἔχῃτε τι κατὰ τινος, διὰ νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἐσᾶς καὶ ὁ Πα-
 τηρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὰ ἁμαρτήματά σας. ²⁶ Ἀλλ' εἰν

σεῖς δὲν συγχωρῆτε, οὐδὲ ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει συγχωρήσει τὰ ἁμαρτήματά σας.

²⁷ Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐνῶ περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ²⁸ καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην διὰ νὰ πράττης ταῦτα; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ θέλω σὰς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα· ³⁰ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. ³¹ Καὶ διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ³² Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· διότι πάντες εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ἦτο τῶντι προφήτης. ³³ Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Δὲν ἐξεύρομεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΚΑΙ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν,

Ἀνθρωπὸς τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμόν, καὶ ἔσκαψεν ὑπολήνιον, καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε. ² Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, διὰ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν γεωργῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· ³ ἐκεῖνοι δὲ πιάσαντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέπεμψαν κενόν. ⁴ Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δούλον· καὶ ἐκεῖνον λιθοβολήσαντες, ἐπλήγωσαν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπέπεμψαν ἡτιμωμένον. ⁵ Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλον· καὶ ἐκεῖνον ἐφόνευσαν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν ἔδειραν, τοὺς δὲ ἐφόνευσαν. ⁶ Ἐτι λοιπὸν ἔχων ἓνα υἱὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων, Ὅτι θέλουσιν ἐντραπῇ τὸν υἱόν μου. ⁷ Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτόν, καὶ θέλει εἶσθαι ἡμῶν ἡ κληρονομία. ⁸ Καὶ πιάσαντες αὐτόν, ἐφόνευσαν, καὶ ἔρριψαν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. ⁹ Τί λοιπὸν θέλει κάμει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς

γεωργούς, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.—¹⁰ Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην δὲν ἀνεγνώσατε, “Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας.” ¹¹ Παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη, καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;”

¹² Καὶ ἐζήτουν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἐπειδὴ ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν· καὶ ἀφήσαντες αὐτόν, ἀνεχώρησαν.

¹³ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, διὰ νὰ παγιδεύσωσιν αὐτόν εἰς λόγον· ¹⁴ καὶ ἐκεῖνοι ἐλθόντες, λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι εἶσαι ἀληθής, καὶ δὲν σέ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δάσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; νὰ δώσωμεν, ἢ νὰ μὴ δώσωμεν; ¹⁵ Ὁ δὲ γνωρίσας τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, διὰ νὰ ἴδω. ¹⁶ Καὶ ἐκεῖνοι ἔφεραν. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τοῦ Καίσαρος. ¹⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐθαύμασαν δι' αὐτόν.

¹⁸ Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν Σαδδουκαῖοι, οἵτινες λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, ¹⁹ Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, ὅτι ἐὰν ἀποθάνῃ τινὸς ὁ ἀδελφός, καὶ ἀφήσῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα δὲν ἀφήσῃ, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁰ Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων δὲν ἀφήκε σπέρμα· ²¹ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ὁ δεύτερος, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφήκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. ²² Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ δὲν ἀφήκαν σπέρμα· τελευταία πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²³ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, ὅταν ἀναστηθῶσι, τίνος αὐτῶν θέλει εἶσθαι γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα.

²⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν πλανᾶσθε διὰ τοῦτο, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; ²⁵ Διότι ὅταν ἀναστηθῶσιν ἐκ νεκρῶν, οὔτε νυμφεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται· ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁶ Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἀνίστανται, δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῇ

βίβλω τοῦ Μωϋσέως, πῶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς βάτου, λέγων, “Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;” ²⁷ Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων· σεῖς λοιπὸν πλανᾶσθε πολὺ.

²⁸ Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ὅστις ἤκουσεν αὐτοὺς συζητοῦντας, γνωρίζων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, ἠρώτησεν αὐτὸν, Ποία ἐντολὴ εἶναι πρώτη πασῶν; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, “Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν εἶναι, “Ἀκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι εἰς Κύριος. ³⁰ Καὶ θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου.” αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἐντολή. ³¹ Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” Μεγαλητέρα τούτων ἄλλη ἐντολή δὲν εἶναι. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, Διδάσκαλε, ἀληθῶς εἶπας, ὅτι εἶναι εἰς Θεός, καὶ δὲν εἶναι ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ. ³³ Καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τις αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, εἶναι πλεϊότερον πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι φρονίμως ἀπεκρίθη, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Δὲν εἶσαι μακρὰν ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ αὐτόν.

³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβίδ; ³⁶ Διότι αὐτὸς ὁ Δαβίδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· “Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.” ³⁷ Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβίδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτὸν εὐχαρίστως, ³⁸ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ³⁹ καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις· ⁴⁰ οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς· οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

⁴¹ Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει

πῶς ὁ ὄχλος ἔβαλλε χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλὰ. ⁴² Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχή, ἔβαλε δύο λεπτὰ, τουτέστιν ἓνα κοδράντην. ⁴³ Καὶ προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχή ἔβαλε περισσότερον πάντων ὅσοι ἔβαλον εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. ⁴⁴ Διότι πάντες ἐκ τοῦ περισσεύοντος εἰς αὐτοὺς ἔβαλον· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλε πάντα ὅσα εἶχεν, ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ΚΑΙ ἐνῶ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἰδὲ, ὅποιοι λίθοι καὶ ὅποιαι οἰκοδομαί! ² Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; δὲν θέλει ἀφελθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις νὰ μὴ κατακρημνισθῇ.

³ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἡρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, ⁴ Εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν ταῦτα πάντα μέλλωσι νὰ συντελεσθῶσιν; ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Βλέπετε μὴ σὰς πλανήσῃ τις. ⁶ Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει. ⁷ Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ φήμας πολέμων, μὴ ταραττεσθε· διότι πρέπει νὰ γείνωσι ταῦτα· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος. ⁸ Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ θέλουσι γείνει πεῖναι καὶ ταραχαί. Ταῦτα εἶναι ἀρχαὶ ὧδίνων.

⁹ Σεῖς δὲ προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς· διότι θέλουσι σὰς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς θέλετε δαρθῇ, καὶ ἐνώπιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε σταθῇ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς. ¹⁰ Καὶ πρέπει πρῶτον νὰ κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς πάντα τὰ ἔθνη. ¹¹ Ὅταν δὲ σὰς φέρωσι διὰ νὰ σὰς παραδώσωσι, μὴ προμεριμνᾶτε τί θέλετε λαλήσει, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὅ,τι δοθῇ εἰς ἐσὰς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· διότι δὲν εἰσθε σεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

¹² Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς. ¹³ Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι

ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῆναι.

¹⁴ Όταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρηνώσεως, τὸ λαληθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἰστάμενον ὅπου δὲν πρέπει, (ὁ ἀπαγινώσκων ὡς ἐννοῇ,) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἃς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· ¹⁵ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἃς μὴ καταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν, μηδ' ἃς εἰσέλθῃ διὰ τὴν λάβη τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· ¹⁶ καὶ ὅστις εἶναι εἰς τὸν ἀγρὸν, ἃς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω διὰ τὴν λάβη τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ·· ¹⁷ Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ¹⁸ Προσεύχεσθε δὲ διὰ τὴν μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι. ¹⁹ Διότι αἱ ἡμέραι ἐκείναι θέλουσιν εἶσθαι θλίψις τοιαύτη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Θεὸς, ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείναι. ²⁰ Καὶ ἐὰν ὁ Κύριος δὲν ἤθελε συντέμει τὰς ἡμέρας ἐκείνας, δὲν ἤθελε σωθῇ οὐδεμία σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, συνέτεμε τὰς ἡμέρας.

²¹ Καὶ τότε ἐὰν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἴδου, ἐδὼ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἢ, Ἴδου, ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε. ²² Διότι θέλουσιν ἐγερθῇ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα καὶ τέρατα, διὰ τὴν ἀποπλανῶσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. ²³ Σεῖς ὅμως προσέχετε· ἴδου, σᾶς προεῖπον πάντα.

²⁴ Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῇ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, ²⁵ καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θέλουσι πίπτει, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλουσι σαλευθῇ. ²⁶ Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. ²⁷ Καὶ τότε θέλει ἀποστείλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συνάξῃ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

²⁸ Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπαλὸς, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι τὸ θερος. ²⁹ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας. ³⁰ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα. ³¹ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθῃ· οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθῃ.

³² Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ.

³³ Προσέχετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· διότι δὲν ἐξεύρετε πότε εἶναι ὁ καιρός. ³⁴ Ἐπειδὴ τοῦτο θέλει εἶσθαι ὡς ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ὅστις ἀφήκε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ εἰς ἕκαστον τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν θυρωρὸν προσέταξε νὰ ἀγρυπνῇ. ³⁵ Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν· (διότι δὲν ἐξεύρετε πότε ἔρχεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας, τὴν ἐσπέραν, ἢ τὸ μεσονυκτιον, ἢ ὅταν φωνάζῃ ὁ ἀλέκτωρ, ἢ τὸ πρωῒ)· ³⁶ μήποτε ἐλθὼν ἐξαίφνης, σὰς εὔρη κοιμωμένους. ³⁷ Καὶ ὅσα λέγω πρὸς ἐσᾶς, πρὸς πάντας λέγω, Ἀγρυπνεῖτε.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ΜΕΤΑ δὲ δυο ἡμέρας ἦτο τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα· καὶ ἐξήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν με δόλον καὶ νὰ θανατώσωσιν. ² Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε γείνη θόρυβος τοῦ λαοῦ.

³ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, ἔχυσε τὸ μύρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ⁴ Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες, Διὰ τί ἔγεινεν ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου; ⁵ Διότι ἡδύνατο τοῦτο νὰ πωληθῇ ὑπὲρ τριακόσια δηνάρια, καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ὠργίζοντο κατ' αὐτῆς.

⁶ Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφησατε αὐτήν· διὰ τί ἐνοχλεῖτε αὐτήν; καλὸν ἔργον ἔπραξεν εἰς ἐμέ ⁷ Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε, δύνασθε νὰ εὐεργετήσητε αὐτούς· ἐμέ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε. ⁸ Ὁ,τι ἡδύνατο αὕτη, ἔπραξε· προέλαβε νὰ ἀλείψῃ με μύρον τὸ σῶμά μου διὰ τὸν ἐνταφιασμόν. ⁹ Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὁπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔπραξεν αὕτη, θέλει λαληθῇ εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

¹⁰ Τότε ὁ Ἰουδᾶς ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ὑπήγε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς. ¹¹ Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν· καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύρια· καὶ ἐξήτει πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν ἐν εὐκαιρίᾳ.

¹² Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε ἐθυσίαζον τὸ πάσχα, λεγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγωμεν

καὶ νὰ ἐτοιμάσωμεν διὰ να φάγῃς τὸ πάσχα; ¹³ Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ θέλει σὰς ἀπαντήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν, ¹⁴ καὶ ὅπου εἰσέλθῃ, εἶπατε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην, Ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου; ¹⁵ Καὶ αὐτὸς θέλει σὰς δείξῃ ἄνωγεον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὑρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

¹⁷ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· ¹⁸ καὶ ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἰς ἕξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει, ὅστις τρώγει μετ' ἐμοῦ. ¹⁹ Οἱ δὲ ἤρχισαν νὰ λυπῶνται, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν εἰς ἕκαστος, Μήπως ἐγώ; καὶ ἄλλος, Μήπως ἐγώ; ²⁰ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβάπτων μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ πινάκιον τὴν χεῖρα. ²¹ Ὁ μὲν Τίδς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Τίδς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, ἂν δὲν ἤθελε γεννηθῇ.

²² Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου. ²³ Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. ²⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννομενον· ²⁵ ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει πλέον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

²⁶ Καὶ ἀφοῦ ὑμνησαν, ἐξῆλθον εἰς το ἔρος τῶν Ἑλαιῶν.

²⁷ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πάντες θέLETE σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Θέλω πατάξῃ τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα.”

²⁸ Ἀφοῦ ὅμως ἀναστηθῶ, θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ²⁹ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθῶσιν, ἐγὼ ὅμως οὐχί. ³⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι σήμερον τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωναξῇ δις, τρὶς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. ³¹ Ὁ δὲ

ἔτι μᾶλλον ἔλεγεν, Ἐὰν γείνη χρεία νὰ συναποθάνω μετὰ σοῦ δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῇ. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

³² Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Γεθσημανῇ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε ἐδῶ, ἕωσού προσευχηθῶ.

³³ Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρχισε νὰ ἐκθαμβῇται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

³⁴ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μέινετε ἐδῶ, καὶ ἀγρυπνεῖτε. ³⁵ Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο, νὰ παρέλθῃ ἂν ἦναι δυνατὸν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα ἐκείνη. ³⁶ Καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ, πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς σέ· ἀπομάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· οὐχὶ ὅμως ὅ,τι θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὅ,τι σύ.

³⁷ Καὶ ἔρχεται, καὶ εὕρισκει αὐτοὺς κοιμωμένους· καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Σίμων, κοιμᾶσαι; δὲν ἠδυνήθης μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσης; ³⁸ Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. ³⁹ Καὶ πάλιν ὑπῆγε καὶ προσηυχήθη, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

⁴⁰ Καὶ ἐπιστρέψας εἶρεν αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι, καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ ἀποκριθῶσι πρὸς αὐτόν.

⁴¹ Καὶ ἔρχεται τὴν τρίτην φορὰν καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἀρκεῖ· ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν· ⁴² ἐγέρθητε, ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ὁ παραδίδων με ἐπλησίασε.

⁴³ Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται ὁ Ἰούδας, εἰς ὧν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολλὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. ⁴⁴ Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτὸν καὶ φέρετε ἀσφαλῶς. ⁴⁵ Καὶ ὅτε ἦλθεν, εὐθὺς πλησιάσας εἰς αὐτόν, λέγει, Ῥαββί, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁴⁶ Καὶ ἐκεῖνοι ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

⁴⁷ Εἰς δέ τις τῶν παρεστώτων σύρας τὴν μάχαιραν, ἐκτύπησε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

⁴⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε;

⁴⁹ Καθ' ἡμέραν ἤμην πλησίον ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε· πλὴν τοῦτο ἔγινε διὰ τὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

⁵⁰ Καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

⁵¹ Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτὸν, περιτετυλιγμένος σινδόνα εἰς τὸ γυμνὸν σῶμα αὐτοῦ· καὶ πιάνουσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. ⁵² Ὁ δὲ ἀφήσας τὴν σινδόνα, ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν γυμνός.

⁵³ Καὶ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

⁵⁴ Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτὸν ἕως ἔνδον τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ συνεκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἐθερμαίνετο εἰς τὸ πῦρ.

⁵⁵ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν διὰ τὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, καὶ δὲν εὑρίσκον.

⁵⁶ Διότι πολλοὶ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ μαρτυρίαι δὲν ἦσαν σύμφωνοι. ⁵⁷ Καὶ τινες σηκωθέντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες, ⁵⁸ ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, Ὅτι ἐγὼ θέλω χαλάσει τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον θέλω οἰκοδομήσει. ⁵⁹ Πλὴν οὐδὲ οὕτως ἦτο σύμφωνος ἡ μαρτυρία αὐτῶν. ⁶⁰ Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ; ⁶¹ Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν.

Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἠρώτα αὐτὸν, λέγων πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ; ⁶² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι· καὶ θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶³ Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διασχισας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγει, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ⁶⁴ Ἦκουσατε τὴν βλασφημίαν· τί σὰς φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἔνοχος θανάτου. ⁶⁵ Καὶ ἤρχισάν τινες τὰ ἐμπτύωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ να περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ να γρονθίζωσιν αὐτὸν, καὶ να λέγωσι πρὸς αὐτὸν, Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ἐτυπτον αὐτὸν μὲ ῥαπισματα.

⁶⁶ Καὶ ἐνῶ ἦτο ὁ Πέτρος ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν θεραπαινίδων τοῦ ἀρχιερέως· ⁶⁷ καὶ ὅτε εἶδε τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα εἰς αὐτὸν, λέγει, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ. ⁶⁸ Ὁ δὲ ἠρνέθη, λεγων, Δὲν ἐξεύρω, οὐδέ

καταλαμβάνω τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξε. ⁶⁹ Καὶ ἡ θεράπαινα ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς παρεστῶτας, "Οτι οὗτος ἐξ αὐτῶν εἶναι. ⁷⁰ Ὁ δὲ πάλιν ἡρνεῖτο. Καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον πρὸς τὸν Πέτρον, 'Αληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶσαι διότι Γαλιλαῖος εἶσαι, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ⁷¹ Εκείνος δὲ ἤρχισε νὰ ἀναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀμνύῃ, "Οτι δὲν ἐξεύρω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸν ὁποῖον λέγετε. ⁷² Καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξεν ἐκ δευτέρου. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, "Οτι πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, θέλεις μὲ ἀρνηθῇ τρίς. Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΚΑΙ εὐθὺς τὸ πρῶτ' συνεβουλευθήσαν οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, καὶ δέσαντες τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν καὶ παρέδωκαν εἰς τὸν Πιλάτον.

² Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις. ³ Καὶ κατηγοροῦν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς πολλὰ. ⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; ἰδὲ, πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσιν. ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν, ὥστε ὁ Πιλάτος ἐθαύμαζε.

⁶ Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυνεν εἰς αὐτοὺς ἓνα δέσμιον, ὅτινα ἐζήτουν. ⁷ Ἦτο δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς δεδεμένος μετὰ τῶν συνωμοτῶν οἵτινες ἐν τῇ στάσει ἔπραξαν φόνον. ⁸ Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρχισε νὰ ζητῇ νὰ κάμῃ καθὼς πάντοτε ἔκαμνεν εἰς αὐτούς. ⁹ Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;—¹⁰ Ἐπειδὴ ἵξενεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

¹¹ Οἱ ἀρχιερεῖς ὅμως διήγειραν τὸν ὄχλον νὰ ζητήσωσι νὰ ἀπολύσῃ εἰς αὐτοὺς μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν. ¹² Καὶ ὁ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί λοιπὸν θέλετε νὰ κάμω τοῦτον τὸν ὁποῖον λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ¹³ Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ¹⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

¹⁵ Ὁ Πιλάτος λοιπὸν θέλων νὰ κάμῃ εἰς τὸν ὄχλον τὸ ἀρε-

στὸν, ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, ἀφοῦ ἐμαστίγωσεν αὐτὸν, διὰ τὰ σταυρωθῆναι.

¹⁶ Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφεραν αὐτὸν ἔνδον τῆς αὐλῆς, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν. ¹⁷ Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον βάλλουσι περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ ἤρχισαν τὰ χαιρετῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. ¹⁹ Καὶ ἔτυπτον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ κάλαμον, καὶ ἐνέπτυον εἰς αὐτόν· καὶ γονυπετοῦντες, προσεκύνουν αὐτόν. ²⁰ Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔφεραν αὐτόν ἔξω, διὰ τὰ σταυρώσωσιν αὐτόν.

²¹ Καὶ ἀγγαρεύουσιν τινὰ Σίμωνα Κυρηναῖον διαβαίνοντα, ἐνῶ ἤρχετο ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, τὸν πατέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, διὰ τὰ σηκῶσθαι τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ²² Καὶ φέρουσιν αὐτόν εἰς τὸν τόπον Γολγοθᾶ, τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Κρανίου τόπος. ²³ Καὶ ἔδιδον εἰς αὐτόν τὰ πῖναι οἶνον μεμιγμένον μὲ σμύρναν· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔλαβε.

²⁴ Καὶ ἀφοῦ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διεμερίζοντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τί ἕκαστος τὰ λάβῃ.

²⁵ Ἦτο δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

²⁶ Καὶ ἡ ἐπιγραφή τῆς κατηγορίας αὐτοῦ ἦτο ἐπιγεγραμμένη, **Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.**

²⁷ Καὶ μετ' αὐτοῦ σταυρόνουσι δύο ληστὰς, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, “Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.”

²⁹ Καὶ οἱ διαβαίνοντες ἐβλασφημοῦν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐὰ, ὁ χαλῶν τὸν ναὸν, καὶ διατριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, ³⁰ σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατὰβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ³¹ Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον, “Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτοὶ δὲν δύνα-αι τὰ σῶσθαι. ³² Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ ἂς καταβῇ τῶρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, διὰ τὰ ἰδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι μετ' αὐτοῦ ὠνείδιζον αὐτόν.

³³ Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἕκτη ὥρα, σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.

³⁴ Καὶ τὴν ὥραν τὴν ἐννάτην ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, “Ἐλωὶ, Ἐλωὶ, λαμμᾶ σαβαχθανί;” τὸ ὅποιο

μεθερμηνευόμενον εἶναι, “Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες;” ³⁵ καὶ τινες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ἰδὼν, τὸν Ἡλίαν φωνάζει. ³⁶ Δραμὼν δὲ εἰς, καὶ γεμίσας σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσας αὐτὸν εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, Ἀφῆσατε, ἅς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἡλίας νὰ καταβιβάσῃ αὐτόν.

³⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκβαλὼν φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε.

³⁸ Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

³⁹ Ἰδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, ὁ παριστάμενος ἀπέναντι αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κράζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Υἱὸς Θεοῦ.

⁴⁰ Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἡ Σαλώμη, ⁴¹ αἵτινες καὶ, ὅτε ἦτο ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτόν, καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν· καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες συνανέβησαν μετ’ αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

⁴² Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἤδη ἑσπέρα, (διότι ἦτο παρασκευὴ, τουτέστι, προσάββατον,) ⁴³ ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἔντιμος βουλευτῆς, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν ἂν ἤδη ἀπέθανε· καὶ προσκαλεσας τὸν ἐκατόνταρχον, ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν πρὸ πολλοῦ ἀπέθανε. ⁴⁵ Καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ἐκατοντάρχου, ἐχάρισε τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ. ⁴⁶ Καὶ οὗτος ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καταβιβάσας αὐτόν, ἐτύλιξε μὲ τὴν σινδόνα· καὶ ἔθισεν αὐτόν ἐν μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἦτο λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

⁴⁷ Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰωσή ἐβλεπον ποῦ τίθεται.

ΚΕΦ. ιε'.

ΚΑΙ ἀφοῦ ἐπέρασε τὸ σάββατον, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἡ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθωσι καὶ ἀλείψωσιν αὐτόν. ² Καὶ πολλὰ πρῶτῃ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. ³ Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς θέλει ἀποκυλίσει

εἰς ἡμᾶς τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; *Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο μέγας σφόδρα.

⁵ Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιὰ, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν· καὶ ἐτρόμαξαν. ⁶ Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτάς, Μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶναι ἐδῶ· ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἔθεσαν αὐτόν. ⁷ Ἀλλ' ὑπάγετε, εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν, καθὼς εἶπε πρὸς ἐσᾶς. ⁸ Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχεως, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ δὲν εἶπον οὐδὲν πρὸς οὐδένα· διότι· ἐφοβοῦντο

⁹ Ἀφοῦ δὲ ἀνέστη τὸ πρωὶ τῆς πρώτης τῆς ἐβδομάδος, ἐφάνη πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν, ἐξ ἧς εἶχεν ἐκβάλλει ἑπτὰ δαιμόνια. ¹⁰ Ἐκείνη ὑπῆγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον σταθῇ μετ' αὐτοῦ, ἐνῶ ἐπένθουν καὶ ἔκλαιον. ¹¹ Καὶ ἐκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἐπίστευσαν.

¹² Μετὰ δὲ ταῦτα ἐφανερώθη ἐν ἄλλῃ μορφῇ εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ περιεπάτουν καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὸν ἀγρόν. ¹³ Καὶ ἐκεῖνοι ὑπῆγαν καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς λοιπούς· ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἐκείνους ἐπίστευσαν.

¹⁴ Ὑστερον ἐφάνη εἰς τοὺς ἑνδεκα ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, διότι δὲν ἐπίστευσαν εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀναστάντα.

¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν. ¹⁶ Ὅστις πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῇ, θέλει σωθῇ· ὅστις ὅμως ἀπιστήσῃ, θέλει κατακριθῇ. ¹⁷ Σημεῖα δὲ εἰς τοὺς πιστεύσαντας θέλουσι παρακολουθεῖ ταῦτα, Ἐν τῷ ὀνόματί μου θέλουσιν ἐκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεῖ νέας γλώσσας· ¹⁸ ὅφεις θέλουσι πιάνει· καὶ ἐὰν θανάσιμόν τι πῶσι, δὲν θέλει βλάψῃ αὐτούς· ἐπὶ ἀρρώστοις θέλουσιν ἐπιθέσει τὰς χεῖρας, καὶ θέλουσιν ἰατρεύεσθαι.

¹⁹ Ὁ μὲν λοιπὸν Κύριος, ἀφοῦ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

²⁰ Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, συνεργοῦντος τοῦ Κυρίου, καὶ βεβαιοῦντος τὸ κήρυγμα διὰ τῶν ἐπακολουθοῦντων θαυμάτων. Ἀμήν.

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συντάξωσι διήγησιν περὶ τῶν μετὰ πληροφορίας βεβαιωμένων εἰς ἡμᾶς πραγμάτων, ² καθὼς παρέδοσαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι αὐτόπται καὶ ὑπηρεταὶ τοῦ λόγου, ³ ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ εὐλογον, ὅστις διηρεύνησα πάντα ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς, νὰ σοὶ γράψω κατὰ σειράν περὶ τούτων, κράτιστε Θεόφιλε· ⁴ διὰ νὰ γνωρίσῃς τὴν βεβαιότητα τῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων κατηχήθης.

⁵ ὙΠΗΡΞΕΝ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις τὸ ὄνομα Ζαχαρίας, ἐκ τῆς ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦτο ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ. ⁶ Ἦσαν δὲ ἀμφότεροι δίκαιοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, περιπατοῦντες ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ τοῖς δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. ⁷ Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ Ἑλισάβετ ἦτο στείρα, καὶ ἀμφότεροι ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.

⁸ Ἐνῶ δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ⁹ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κλῆρος νὰ θυμιάσῃ, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· ¹⁰ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσηύχετο ἔξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

¹¹ Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἰστάμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος· ¹² καὶ ὁ Ζαχαρίας ἰδὼν ἐταράχθη, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνὴ σου Ἑλισάβετ θέλει γεννήσῃ υἱὸν εἰς σέ, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. ¹⁴ Καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σέ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ θέλουσι χαρῇ

διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι θέλει εἶσθαι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν θέλει πίνει, καὶ θέλει πληρωθῇ Πνεύματος Ἁγίου ἔτι ἐκ κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

¹⁶ Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέψῃ εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ αὐτὸς θέλει ἔλθῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰς καρδίας τῶν πατέρων εἰς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν φρόνησιν τῶν δικαίων, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.

¹⁸ Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρον, καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐγὼ εἶμαι Γαβριήλ, ὁ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην διὰ νὰ λαλήσω πρὸς σέ, καὶ νὰ σὲ εὐαγγελίσω ταῦτα. ²⁰ Καὶ ἰδοὺ, θέλεις εἶσθαι σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λαλήσῃς, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλουσι γείνει ταῦτα· διότι δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οἵτινες θέλουσιν ἐκπληρωθῇ εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

²¹ Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν τῷ ναῷ. ²² Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτοὺς· καὶ ἐνόησαν ὅτι ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς νεύματα, καὶ διέμενε κωφός.

²³ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁴ Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ ἔκρυπτεν ἑαυτὴν πέντε μῆνας, λέγουσα, ²⁵ Ὅτι οὕτως ἔκαμεν εἰς ἐμέ ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ἐπέβλεψε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδος μου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

²⁶ Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην Ναζαρέτ.

²⁷ πρὸς παρθένον ἡρῶαβωνισμένην μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ.

²⁸ Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί.

²⁹ Ἐκείνη δὲ ἰδοῦσα, διεταράχθη διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο ὅποιος τάχα ἦτο ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. ³⁰ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· διότι εὗρες χάρι παρὰ τῷ Θεῷ.

³¹ Καὶ ἰδοὺ, θέλεις συλλάβῃ ἐν γαστρὶ, καὶ θέλεις γεννήσῃ υἱόν· καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ

ἸΗΣΟΥΝ. ³² Οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου θέλει ὀνομασθῇ· καὶ θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ³³ καὶ θέλει βασιλεύσῃ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δὲν θέλει εἶσθαι τέλος.

³⁴ Εἶπε δὲ ἡ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἐπειδὴ ἄνδρα δὲν γνωρίζω; ³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτήν, Πνεῦμα Ἅγιον θέλει ἐπέλθῃ ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις τοῦ Ὑψίστου θέλει σέ ἐπισκιάσῃ· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, θέλει ὀνομασθῇ Υἱὸς Θεοῦ. ³⁶ Καὶ ἰδοὺ Ἑλισάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὕτη συνέλαβεν υἱὸν εἰς τὸ γῆρας αὐτῆς· καὶ οὗτος εἶναι μὴν ἔκτος εἰς αὐτήν τὴν καλουμένην στεῖραν. ³⁷ Διότι οὐδὲν πρᾶγμα θέλει εἶσθαι ἀδύνατον παρὰ τῷ Θεῷ. ³⁸ Εἶπε δὲ ἡ Μαριὰμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμέ κατὰ τὸν λόγον σου.

Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

³⁹ Σηκωθείσα δὲ ἡ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ὑπῆγε μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ὄρεινὴν, εἰς πόλιν Ἰούδα. ⁴⁰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἡσπᾶσθη τὴν Ἑλισάβετ. ⁴¹ Καὶ ὥς ἤκουσεν ἡ Ἑλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ, ⁴² καὶ ἀνεφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. ⁴³ Καὶ πόθεν μοὶ τοῦτο, νᾶ ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; ⁴⁴ Διότι ἰδοὺ, καθὼς ἦλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. ⁴⁵ Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα· διότι θέλει γείνῃ ἐκπλήρωσις τῶν λαληθέντων πρὸς αὐτήν παρὰ Κυρίου.

⁴⁶ Καὶ εἶπεν ἡ Μαριὰμ,

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, ⁴⁷ καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά μου. ⁴⁸ διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι μὲ μακαρίζῃ πᾶσαι αἱ γενεαί· ⁴⁹ διότι ἔκαμεν εἰς ἐμέ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ⁵⁰ καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. ⁵¹ Ἐνῆργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ· διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν. ⁵² Ἐκρήμνισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς. ⁵³ Πεινῶ-

τας ἐνέπλησεν ἀπὸ ἀγαθὰ, καὶ πλουτοῦντας ἔξαπέστειλε κε-
 νούς. ⁵⁴ Ἐβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δούλον αὐτοῦ, ἐνθυμηθεὶς τὸ
 ἔλεος αὐτοῦ, ⁵⁵ καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς
 τὸν Ἀβραὰμ, καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁶ Ἐμεινε δὲ ἡ Μαριὰμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· καὶ
 ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

⁵⁷ Εἰς δὲ τὴν Ἑλισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ·
 καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ⁵⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς
 αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτήν·
 καὶ συνέχαιρον αὐτήν.

⁵⁹ Καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον·
 καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν.

⁶⁰ Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, Οὐχί, ἀλλ' Ἰωάννης
 θέλει ὀνομασθῆ. ⁶¹ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν, Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει
 ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο. ⁶² Ἡρώ-
 των δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἤθελε νὰ δοθῇ
 εἰς αὐτό. ⁶³ Καὶ ζητήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης
 εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ⁶⁴ Ἡνοίχθη δὲ
 τὸ στόμα αὐτοῦ πάραυτα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει
 εὐλογῶν τὸν Θεόν.

⁶⁵ Καὶ ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς γείτονας αὐτῶν· καὶ
 καθ' ὅλην τὴν ὀρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο πάντα τὰ
 πράγματα ταῦτα. ⁶⁶ Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἔβαλον αὐτὰ ἐν
 τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ παιδίον τοῦ-
 το; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦτο μετ' αὐτοῦ.

⁶⁷ Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου·
 καὶ προεφήτευσεν, λέγων,

⁶⁸ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐπεσκέφθη
 καὶ ἔκαμε λύτρωσιν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁶⁹ καὶ ἀνηγείρειν εἰς
 ἡμᾶς κέρας σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δούλου αὐτοῦ,
⁷⁰ καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προ-
 φητῶν αὐτοῦ.—⁷¹ σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ τῆς
 χειρὸς πάντων τῶν μισοῦντων ἡμᾶς. ⁷² διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ
 ἔλεος αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἁγίαν
 διαθήκην αὐτοῦ. ⁷³ τὸν ὅρκον τὸν ὁποῖον ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ
 τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς, ⁷⁴ νὰ ἐλευθερωθῶμεν
 ἐκ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ νὰ λατρεύωμεν αὐτὸν
 ἀφόβως, ⁷⁵ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας

τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.—⁷⁶ Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης τοῦ Ὑψίστου θέλεις ὀνομασθῆ· διότι θέλεις προπορευθῆ πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, εἰς τὸ νὰ ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ⁷⁷ εἰς τὸ νὰ δώσῃς γινῶσιν σωτηρίας εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ⁷⁸ διὰ σπλάγχνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μὲ τὰ ὅποια ἐπεσκέφθη ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ⁷⁹ διὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς καθημένους ἐν σκοτεῖ καὶ σκιᾷ θανάτου, ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης

⁸⁰ Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥαξε, καὶ ἐδυναμώτο κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ ἦτο ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔμελλε νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. β'.

ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῇ πᾶσα ἡ οἰκουμένη. ² Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἔγεινε πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος. ³ Καὶ ἦρχοντο πάντες νὰ ἀπογραφῶνται, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. ⁴ Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατριᾶς τοῦ Δαβὶδ,) ⁵ διὰ νὰ ἀπογραφθῇ μετὰ τῆς Μαρίας τῆς ἡρῥαβωνισμένης μὲ αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἔγκυος. ⁶ Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ νὰ γεννήσῃ· ⁷ καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι δὲν ἦτο τόπος δι' αὐτοὺς ἐν τῇ καταλύματι.

⁸ Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ ποίμνιον αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐτοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. ¹⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ἣτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν· ¹¹ διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν πόλει Δαβὶδ σωτὴρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος. ¹² Καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, Θέλετε εὐρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

¹³ Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐφάνη πλήθος στρατιᾶς οὐρανίου, ὑμνούντων τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων, ¹⁴ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

¹⁵ Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἂς ἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονὸς, τὸ ὅποιον ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς. ¹⁶ Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. ¹⁷ Καὶ ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαληθέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

¹⁸ Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς. ¹⁹ Ἡ δὲ Μαριὰμ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ²⁰ Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ ὑμνούντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθησαν πρὸς αὐτοὺς.

²¹ Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτὼ ἡμέραι διὰ τὰ περιτέμνωσι τὸ παιδίον, ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ ὀνομασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

²² Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὰ παραστήσωσιν εἰς τὸν Κύριον. ²³ καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, “Ὅτι πᾶν ἄρσενικὸν διανοίγον μήτραν, θέλει κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον”. ²⁴ καὶ διὰ τὰ προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, “Ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.”

²⁵ Καὶ ἰδού, ἦτο ἄνθρωπός τις ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐλαβὴς, προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπ' αὐτόν.

²⁶ Καὶ ἦτο εἰς αὐτὸν ἀποκεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου ὅτι δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον πρὶν ἴδῃ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου. ²⁷ Καὶ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ὅτε οἱ γονεῖς εἰσέφεραν τὸ παιδίον Ἰησοῦν, διὰ τὰ κάμωσι περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου, ²⁸ αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,

²⁹ Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ. ³⁰ διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ³¹ τὸ

ὅποιον ἡτοίμασας ἐνώπιον πάντων τῶν λαῶν³² φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν, καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

³³ Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ. ³⁴ Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον· ³⁵ (καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία θέλει διαπεράσει·) διὰ τὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

³⁶ Καὶ ὑπῆρχέ τις Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη ἦτο πολὺ προβεβηκυῖα εἰς ἡλικίαν, ἥτις ἔζησε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς.

³⁷ Καὶ αὕτη ἦτο χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἥτις δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεύουσα τὸν Θεόν ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς. ³⁸ Καὶ αὕτη φθάσασα ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἐδοξολόγει τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

³⁹ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

⁴⁰ Τὸ δὲ παιδίον ἠύξανε, καὶ ἐδυναμούτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

⁴¹ Ἐπορεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. ⁴² Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἐτῶν δώδεκα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, ⁴³ καὶ ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας, ἐνῷ αὐτοὶ ὑπέστρεφον, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν· ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ⁴⁴ Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον μὲν ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωρίμων· ⁴⁵ Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν. ⁴⁶ Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὑρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκοίοντα αὐτοὺς, καὶ ἐρωτῶντα αὐτούς. ⁴⁷ Εξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτόν, διὰ τὴν συνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.

⁴⁸ Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἔπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν. ⁴⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τί μὲ ἐζητεῖτε; δὲν ἠξέυρετε ὅτι πρέπει νὰ ἦμαι εἰς τὰ τοῦ Πατρὸς μου; ⁵⁰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὅποιον ἐλάλησε πρὸς αὐτούς.

⁵¹ Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ⁵² Καὶ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

ΚΕΦ. γ'.

ἘΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς, ² ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἔγεινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ.

³ Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· ⁴ ὥς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμασατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.” ⁵ Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῇ, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς θέλει ταπεινωθῇ, καὶ τὰ σκολιὰ θέλουσι γεῖναι εὐθέα, καὶ αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ ὁμαλαί. ⁶ Καὶ πᾶσα σὰρξ θέλει ἰδεῖ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.”

⁷ Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐξερχομένους διὰ νὰ βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἀρχίσσητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. ⁹ Ἡδὴ δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῖρ βάλλεται.

¹⁰ Καὶ ἡρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Τί λοιπὸν θέλομεν κάμει; ¹¹ Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἅς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφὰς ἅς κάμῃ ὁμοίως.

¹² Ἠλθον δὲ καὶ τελῶναι διὰ νὰ βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, τί θέλομεν κάμει; ¹³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς

Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσότερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἑσᾶς.

¹⁴ Ἡρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιωτικοὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τι θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βιάσητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε εἰς τὰ σιτηρέσιά σας.

¹⁵ Ἐνῷ δὲ ἐπρόσμενεν ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς,

¹⁶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς πάντας, λέγων, Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὅμως ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί· ¹⁷ τοῦ ὁποίου τὸ πτυάριον εἶναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

¹⁸ Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

¹⁹ Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν κακῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης, ²⁰ προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

²¹ Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη πᾶς ὁ λαὸς, βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ προσευχομένου, ἠνοίχθη ὁ οὐρανός, ²² καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περιστέρα, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς σὲ εὐηρεστήθην.

²³ Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρχιζε νὰ ᾔηται ὡς τριάκοντα ἐτῶν, ὡν (καθὼς ἐνομίζετο) υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλὶ, ²⁴ τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, ²⁵ τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἑσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ, ²⁶ τοῦ Μαᾶθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεὶ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα, ²⁷ τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησὰ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρι, ²⁸ τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσᾶμ, τοῦ Ἐλμωδᾶμ, τοῦ Ἡρ, ²⁹ τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ Ἐλιέξερ, τοῦ Ἰωρεὺμ, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, ³⁰ τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνάν, τοῦ Ἐλιακεὶμ, ³¹ τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαῖναν, τοῦ Ματταθᾶ, τοῦ Ναθάν, τοῦ Δαβὶδ, ³² τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ὠβὴδ, τοῦ Βοὸζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, ³³ τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἑσρῶμ, τοῦ

Φαρὲς, τοῦ Ἰούδα, ³⁴ τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, ³⁵ τοῦ Σαροῦχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλλέκ, τοῦ Ἑβερ, τοῦ Σαλὰ, ³⁶ τοῦ Καϊνὰν, τοῦ Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, ³⁷ τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνὰν, ³⁸ τοῦ Ἐνὼς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

Ο δὲ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἐφέρετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, ² πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμέρας τεσσαράκοντα· καὶ δὲν ἔφαγεν οὐδὲν τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας· ἀφοῦ δὲ αὐταὶ ἐτελείωσαν, ὕστερον ἐπέινασε. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ πρὸς τὸν λίθον τοῦτον νὰ γείνη ἄρτος. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, λέγων, Εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον Θεοῦ.”—⁵ Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης ἐν μιᾷ στιγμῇ χρόνου· ⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Εἰς σὲ θέλω δώσῃ ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· διότι εἰς ἐμὲ εἶναι παραδεδομένη, καὶ εἰς ὅντινα θέλω, δίδω αὐτήν· ⁷ σὺ λοιπὸν εἰάν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, σοὺ θέλουσιν εἰσθαι πάντα. ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Θέλεις προσκυνήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.”—⁹ Καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν ἦσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· ¹⁰ διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ θέλει προστάξῃ περὶ σοῦ, διὰ νὰ σὲ διαφυλάξωσι.” ¹¹ καὶ “Ὅτι θέλουσι σὲ σηκόνει ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.” ¹² Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἶναι εἰρημένον, “Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.”

¹³ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε παντα πειρασμον ὁ διάβολος, ἀπεμακρύνθη ἀπ’ αὐτοῦ μέχρι καιροῦ.

¹⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστρεψεν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς

τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐξῆλθε φήμη περὶ αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν περίχωρον. ¹⁵ Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

¹⁶ Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου ἦτο ἀνατεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, καὶ ἐσηκώθη νὰ ἀναγνώσῃ. ¹⁷ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ βιβλίον Ἡσαίου τοῦ προφήτου· καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εἶρε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο γεγραμμένος, ¹⁸ “Πνεῦμα Κυρίου εἶναι ἐπ’ ἐμέ· διὰ τοῦτο μὲ ἔχρισε· μὲ ἀπέστειλε διὰ νὰ εὐαγγελίζωμαι πρὸς τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ ἰατρεύσω τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, νὰ κηρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθερίαν, καὶ πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλεψιν, νὰ ἀποστείλω τοὺς συντεθλασμένους ἐν ἐλευθερίᾳ, ¹⁹ διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσδεκτον Κυρίου ἐνιαντόν.”

²⁰ Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ἐκάθισε· πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν.

²¹ Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς, “Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη ἡ γραφὴ αὕτη εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν. ²² Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ; ²³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαίως θέλετε μὲ εἰπεῖ τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν ὅτι ἔγειναν ἐν τῇ Καπερναοῦμ, κάμε καὶ ἐδῶ ἐν τῇ πατρίδι σου. ²⁴ Εἶπε δὲ, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς προφήτης εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπ’ ἀληθείας σὰς λέγω, Πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, καθ’ ὃν καιρὸν ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν· ²⁶ καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ Ἡλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνος πρὸς γυναῖκα χήραν. ²⁷ Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἑλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος.

²⁸ Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα. ²⁹ Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὕρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ πόλις αὐτῶν ἦτο ὠκοδομημένη, διὰ νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτοί.

³⁰ Αὐτὸς ἴμως περάσας διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

³¹ Καὶ κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. ³² Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.

³³ Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, ³⁴ λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες νὰ ἀπολέσῃς ἡμᾶς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι· ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ³⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμόνιον ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάβῃ αὐτὸν παντελῶς. ³⁶ Καὶ ἐξεπλάγησαν πάντες, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς εἶναι ὁ λόγος οὗτος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνευματα, καὶ ἐξέρχονται; ³⁷ Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

³⁸ Σηκωθείς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατεῖτο ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. ³⁹ Καὶ σταθεὶς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκωθείσα ὑπηρέτει αὐτούς. ⁴⁰ Ἐνῶ δὲ ἔδυνε ὁ ἥλιος, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας ὑπὸ διαφόρων νόσων, ἔφεραν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας τὰς χεῖρας εἰς ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, ἐθεράπευσεν αὐτούς. ⁴¹ Ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὰ δὲν ἄφινε νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστός.

⁴² Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτόν, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν. ⁴³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις πρέπει νὰ εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶμαι ἀπεσταλμένος. ⁴⁴ Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

ΚΕΦ. ε'.

ἘΝΩ δὲ ὁ ὄχλος συνέθλιβεν αὐτόν διὰ νὰ ἀκούῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἵστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεννησαρέτ· ² καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δίκτυα. ³ Ἐμβῆς δὲ εἰς ἓν τῶν

πλοίων, τὸ ὅποῖον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

⁴Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τον Σίμονα, Ἐπανάγαγε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθέα, καὶ ῥίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν διὰ νὰ ὀψαρύσητε. ⁵Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες δὲν ἐπιάσαμεν οὐδέν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ῥίψαι τὸ δίκτυον. ⁶Καὶ ἀφοῦ ἔκαμον τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο τὸ δίκτυον αὐτῶν. ⁷Καὶ ἔκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ νὰ ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτούς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐγέμισαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε ἐβυθίζοντο. ⁸Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς, Κύριε. ⁹Ἐπειδὴ ἔκπληξις κατέλαβεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγραν τῶν ἰχθύων τὴν ὁποίαν συνέλαβον. ¹⁰ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους θέλεις ἀγρεύει. ¹¹Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφήσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν.

¹²Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, ἰδοὺ ἄνθρωπος πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρεκάλεσεν αὐτόν, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς. ¹³Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥγγισεν αὐτόν, καὶ εἶπε, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁴Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτόν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, λέγει, καὶ δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

¹⁵Ἀλλ' ἔτι μᾶλλον διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ συνηθροίζοντο ὄχλοι πολλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. ¹⁶Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρετο εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ προσηύχετο.

¹⁷Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθηντο Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ ἐκ πάσης

κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύ-
 ναμις Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ ἰατρεύῃ αὐτούς. ¹⁸ Καὶ ἰδού, ἄνδρες
 φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ
 ἐζήτουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω, καὶ νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ.
¹⁹ Καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας εισόδου νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω ἐξ
 αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ τῶν κεραμίδων
 κατεβίβασαν αὐτὸν μετὰ τοῦ κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν
 τοῦ Ἰησοῦ. ²⁰ Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτὸν,
 Ἄνθρωπε, συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου. ²¹ Καὶ
 ἤρχισαν νὰ διαλογίζωνται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι,
 λέγοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύνα-
 ται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ μόνος ὁ Θεός; ²² Νοήσας δὲ ὁ
 Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας; ²³ Τί εἶναι εὐκο-
 λώτερον, νὰ εἴπω, Συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου,
 ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι καὶ περιπάτει; ²⁴ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε
 ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ
 ἁμαρτίας, (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν·) Πρὸς σὲ λέγω, Ση-
 κώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλινίδιον σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν
 σου. ²⁵ Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἐσήκωσε τὸ κλινίδιον
 ἐφ' οὗ κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων
 τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ ἔκστασις κατέλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον
 τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, Ὅτι εἶδομεν παρά-
 δοξα σήμερον.

²⁷ Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξηλθε, καὶ εἶδε τελώνην τινὰ Λευὴν το
 ὄνομα, καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ
 μοι. ²⁸ Καὶ ἀφήσας ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

²⁹ Καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Λευὴς ὑποδοχὴν μεγάλην ἐν τῇ
 οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦτο πλῆθος πολὺ τελωνῶν καὶ ἄλλων, οἵτινες
 ἐκάθηντο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν. ³⁰ Καὶ ἐγόγγυζον οἱ
 γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
 λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγετε καὶ
 πίνετε; ³¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν
 ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες. ³² Δὲν
 ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

³³ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου
 νηστεύουσι συχνά, καὶ κάμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φα-
 ρισαίων, οἱ δὲ ἰδικοὶ σου τρώγουσι καὶ πίνουσιν; ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε

πρὸς αὐτοὺς, Μήπως δύνασθε νὰ κάμητε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶ-
νος νὰ νηστεύωσιν, ἐνὸςφ εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; ³⁵ θέλουσιν
ὅμως ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος· τότε
θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ³⁶ Ἐλεγε δὲ καὶ
παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὐδεὶς βάλλει ἐπὶ ῥάμμα ἱματίου
νέου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχίζει, καὶ μὲ
τὸ παλαιὸν δὲν συμφωνεῖ τὸ ἐπὶ ῥάμμα τὸ ἀπὸ τοῦ νέου. ³⁷ Καὶ
οὐδεὶς βαλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ νέος
οἶνος θέλει σχίσει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς θέλει ἐκχυθῇ, καὶ οἱ
ἀσκοὶ θέλουσι φθαρθῇ. ³⁸ Ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλληται ὁ νέος
οἶνος εἰς ἀσκοὺς νέους· καὶ ἀμφοτέρω διατηροῦνται. ³⁹ Καὶ
οὐδεὶς ἀφοῦ πῖν οἶνον παλαιόν, θέλει εὐθὺς νέον· διότι λέγει, Ὁ
παλαιὸς εἶναι καλῆτερος.

ΚΕΦ. ς.

ΚΑΤΑ δὲ τὸ δευτεροπρωτον σάββατον διέβαινον αὐτὸς διὰ
τῶν σπαρτῶν· καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέσπων τὰ στάχυα,
καὶ ἔτρωγον, τρίβοντες μὲ τὰς χεῖρας· ² τινὲς δὲ τῶν Φαρι-
σαίων εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί πράττετε ὅ,τι δὲν συγχω-
ρεῖται νὰ πράττητε ἐν τοῖς σάββασι; ³ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ὁποῖον
ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
ὄντες; ⁴ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε
τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς
μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ φά-
γωσιν εἰμὴ μόνοι οἱ ἱερεῖς; ⁵ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

⁶ Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν,
καὶ ἐδίδασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ δεξιὰ χεὶρ
ἦτο ξηρά. ⁷ Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι, ἃν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει, διὰ νὰ εὕρωσι κατη-
γορίαν κατ' αὐτοῦ. ⁸ Αὐτὸς ὅμως ἐγνώριζε τοὺς διαλογισμοὺς
αὐτῶν· καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ξηρὰν τὴν
χεῖρα, Σηκώθητι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ ἐκείνος σηκωθείς,
ἑστάθη. ⁹ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς
ἐρωτήσῃ τι, Εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς
σάββασιν, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ;

¹⁰ Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοὺς εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, "Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἔκαμιν οὕτω· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη. ¹¹ Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν μανίας, καὶ συνωμίζουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ κάμωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹² Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ· καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

¹³ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ἰποῖους καὶ ὠνόμασεν ἀποστόλους· ¹⁴ τὸν Σίμωνα τὸν ὁποῖον καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, ¹⁵ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, ¹⁶ Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ ἔγεινε προδότης.

¹⁷ Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ παρῆσαν ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πείσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίας Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον διὰ ν' ἀκούσωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ ἰατρευθῶσιν ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· ¹⁸ καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο. ¹⁹ Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξῆτει νὰ ἐγγίξῃ αὐτόν· διότι δύναμις ἐξήρχετο παρ' αὐτοῦ, καὶ ἰάτρειε πάντας.

²⁰ Καὶ αὐτὸς σηκώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε,

Μακάριοι σεῖς οἱ πτωχοὶ, διότι ὑμετέρα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²¹ Μακάριοι οἱ πεινῶντες τώρα, διότι θέλετε χορτασθῇ. Μακάριοι οἱ κλαίοντες τώρα, διότι θέλετε γελάσει. ²² Μακάριοι εἰσθε ὅταν σᾶς μισήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσωσι, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομά σας ὡς κακὸν, ἕνεκεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ²³ Χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· διότι ἰδοὺ, ὁ μισθός σας εἶναι πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπεὶ οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς προφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν. ²⁴ Πλὴν οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς πλουσίους, διότι ἀπηλαύσατε τὴν παρηγορίαν σας. ²⁵ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ κεχορτασμένοι, διότι θέλετε πεινάσει. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα, διότι θέλετε πενθήσει καὶ κλαύσει. ²⁶ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες οἱ ἄνθρω-

ποι σᾶς εὐφημήσωσι· διότι οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς ψευδο-
προφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

²⁷ Ἀλλὰ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἀκουοντας λεγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς
ἐχθροὺς σας· ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς μισοῦσιν·

²⁸ εὐλογεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς καταρῶνται· καὶ προσεύχεσθε
ὑπὲρ ἐκείνων ὅτινες σᾶς βλάπτουσιν. ²⁹ Εἰς τὸν τύπτοντά σε

ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαι-
ροῦντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα. ³⁰ Εἰς

πάντα δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιροῦντος
τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. ³¹ Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς

ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς. ³² Καὶ

ἐὰν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς
ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶντας αὐτούς.

³³ Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς ἀγαθοποιούντάς σας, ποία χάρις
χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι.

³⁴ Καὶ ἐὰν δανείζητε εἰς ἐκείνους παρ' ὧν ἐλπίζετε πάλιν νὰ λά-
βητε, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ

εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσιν, διὰ νὰ λαβῶσι πάλιν τὰ ἴσα. ³⁵ Πλὴν

ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε,
μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθός σας

πολὺς, καὶ θέλετε εἶσθαι υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· διότι αὐτὸς εἶναι
ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακοὺς. ³⁶ Γίνεσθε λοιπὸν

οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατήρ σας εἶναι οἰκτίρμων.

³⁷ Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ

δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε, καὶ θέλετε συγχωρηθῆ.
³⁸ Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἐσᾶς· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον

καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον θέλουσι δώσει εἰς τὸν
κόλπον σας· διότι μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τὸ ὅποῖον μετρεῖτε,

θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς.

³⁹ Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Μήπως δύναται τυφλὸς
νὰ ὁδηγῇ τυφλόν; δὲν θέλουσι πέσει ἀμφότεροι εἰς βόθρον;

⁴⁰ Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ
τετελειοποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

⁴¹ Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ σου ὀφθαλμῷ δὲν
παρατηρεῖς; ⁴² Ἡ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου,
Ἄδελφέ, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου,
ἐνῷ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτῶ,

ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρώς διὰ τὴν ἐκβάλην τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁴³ Διότι δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν καλόν.

⁴⁴ Ἐπειδὴ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συναγούσιν ἐξ ἀκανθῶν σύκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βάλτου σταφύλια.

⁴⁵ Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν. διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

⁴⁶ Διὰ τί δὲ μὲ κράζετε, Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν πράττετε ὅσα λέγω;

⁴⁷ Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω σᾶς δεῖξει μὲ ποῖον εἶναι ὅμοιος·

⁴⁸ εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔβαλε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ σαλεύσῃ αὐτήν· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν.

⁴⁹ Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κάμῃ, εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμέλιον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

ΚΕΦ. Ζ'.

ἈΦΟΥ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ.

² Ἐκατοντάρχου δέ τινος δούλος, ὅστις ἦτο πολύτιμος εἰς αὐτὸν, κακῶς ἔχων ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

³ Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ.

⁴ Οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνως, λέγοντες, Ὅτι εἶναι ἄξιος ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον θέλεις κάμει τοῦτο·

⁵ διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὠκοδόμησεν εἰς ἡμᾶς.

⁶ Ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν.

Ἐνῷ δὲ ἀπείχετο ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατοντάρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ ἐνοχλεῖσαι· διότι δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην

μου· ὅθεν οὐδὲ ἑμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ εἶπὲ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου. ⁸ Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει. ⁹ Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τον ἀκολουθοῦντα αὐτὸν εἶπε, Σὰς λέγω, Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εἶρον τοσαύτην πίστιν. ¹⁰ Καὶ ἰποστρέψαντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὸν οἶκον, εὔρον τοὶ ἀσθενῇ δοῦλον ὑγιαίνοντα.

¹¹ Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπορευετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ συνεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς. ¹² Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλιν τῆς πόλεως, ἰδοὺ, ἐφέρετο ἔξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς. ¹³ Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μὴ κλαῖε. ¹⁴ Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸ νεκροκράββατον· οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε, πρὸς σέ λέγω, σηκώθητι. ¹⁵ Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλῇ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ. ¹⁶ Κατέλαβε δὲ ἅπαντας φόβος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐξηλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πάσι τοῖς περιχώροις.

¹⁸ Καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

¹⁹ Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²⁰ Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²¹ Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστιγῶν, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς πολλοὺς ἐχαρισε τὸ βλέπειν. ²² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα εἶδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλεπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. ²³ καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

²⁴ Αφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδῃτε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ²⁵ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδού, οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶντες, εὐρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικοῖς παλατίοις. ²⁶ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; προφήτην; Ναὶ, σὰς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου. ²⁷ Οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, “Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.” ²⁸ Διότι σὰς λέγω, μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς προφήτης εἶναι μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

²⁹ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ³⁰ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ’ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Μὲ τί λοιπὸν νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ μὲ τι εἶναι ὅμοιοι; ³² Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδία καθήμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ φωνάζοντα πρὸς ἄλληλα, καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σὰς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς ἐθρηνωδῆσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε. ³³ Διότι ἦλθεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς μῆτε ἄρτον τρώγων, μῆτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει. ³⁴ Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. ³⁵ Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.

³⁶ Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν Φαρισαίων νὰ φάγῃ μετ’ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

³⁷ Καὶ ἰδοὺ, γυνή τις ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦτο ἀμαρτωλὴ, μαθοῦσα ὅτι κάθηται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ἀλάβαστρον μύρον· ³⁸ καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρχισε νὰ βρέχῃ τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰ δάκρυα, καὶ ἐσπόγγιζε μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε μὲ τὸ μύρον. ³⁹ Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ’ ἑαυτὸν, λέγων,

Οὗτος, ἐὰν ᾗτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὅποια εἶναι ἡ γυνή, ἣτις ἐγγίζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἀμαρτωλή.

⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σίμων, ἔχω τὰ σοὶ εἶπω τι. Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ. ⁴¹ Εἶχέ τις δανειστῆς δύο χρεωφειλέτας· ὁ εἰς ἐχρεώσται δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πεντήκοντα. ⁴² Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν αὐτὰ εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἶπέ, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερον; ⁴³ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἔκρινας.

⁴⁴ Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε. ⁴⁵ Φίλημα δὲν μοὶ ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου. ⁴⁶ Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἤλειψας· αὕτη δὲ μὲ μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας μου. ⁴⁷ Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί· διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὅντινα δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ. ⁴⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἀμαρτίαι σου. ⁴⁹ Καὶ ἤρχισαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοὺς, Τίς εἶναι οὗτος ὅστις καὶ ἀμαρτίας συγχωρεῖ; ⁵⁰ εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὑπάγε εἰς εἰρήνην.

ΚΕΦ. η'.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ, ² καὶ γυναῖκες τινὲς, αἵτινες ἦσαν θεραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἐκβῆ ἑπτὰ δαιμόνια, ³ καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

⁴ Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολὺς, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης πύλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς·

⁵ Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη,

καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό. ⁶ Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφυὲν, ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχεν ἱκμάδα. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρώσασαι αὐτὰς ἀκανθαί, ἀπέπνιξαν αὐτό. ⁸ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφυὲν, ἔκαμε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων, ἐφώναζεν, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

⁹ Ἡρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λεγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη; ¹⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῶ βλέπουσι, καὶ νὰ μὴ καταλαμβάνωσιν ἐνῶ ἀκούουσιν. ¹¹ Αὕτη δὲ εἶναι ἡ παραβολή,

Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. ¹² Οἱ δὲ σπειρόμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες· ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν. ¹³ Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι. ¹⁴ Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκάνθας, οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάγουσι, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι. ¹⁵ Τὸ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν, οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

¹⁶ Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάζει αὐτὸν μὲ σκεῦος, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. ¹⁷ Διότι δὲν ὑπάρχει κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει γνωστὸν, καὶ ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν. ¹⁸ Προσέχετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ὅστις ἔχει θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁹ Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἠδύναντο δια τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν. ²⁰ Καὶ ἀπηγγέλλθη πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τινων, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, θέλοντες νὰ σὲ ἴδωσιν. ²¹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

²² Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἐσηκώθησαν. ²³ Ἐνῶ δὲ ἔπλεον, ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο τὸ πλοῖον, καὶ ἐκινδύνευον. ²⁴ Προσελθόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χανόμεθα. Ὁ δὲ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἄνεμον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπαυσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη. ²⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ποῦ εἶναι ἡ πίστις σας; Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

²⁶ Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἣτις εἶναι ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. ²⁷ Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτὸν ἄνθρωπός τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ²⁸ Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε, Τί εἶναι μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Τί ἐ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς. ²⁹ Διότι προσέταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο μὲ ἀλύσεις, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ δεσμὰ ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ³⁰ Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεών· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν. ³¹ Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον. ³² Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτά. ³³ Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. ³⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γινόμενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ³⁵ Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ Διηγήθησαν δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.

³⁷ Καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι κατείχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

³⁸ Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ· ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἀπέλυσεν αὐτὸν, λέγων, ³⁹ Ἐπίστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σέ ὁ Θεός. Καὶ ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

⁴⁰ Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς, ἀπεδέχθη αὐτὸν ὁ ὄχλος· διότι πάντες ἦσαν περιμένοντες αὐτόν.

⁴¹ Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ⁴² διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκειν.

Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέθλιβον αὐτόν. ⁴³ Καὶ γυνή τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἥτις δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, δὲν ἡδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ὑπ' οὐδενός, ⁴⁴ πλησιάσασα ὀπίσθεν, ἥγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἢ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⁴⁵ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μου ἥγγισε; Καὶ ἐνῶ ἠρνοῦντο πάντες, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι, καὶ σὲ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς μου ἥγγισεν; ⁴⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἥγγισέ τις· διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ. ⁴⁷ Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ προσπεσοῦσα εἰς αὐτόν, ἀπήγγειλε πρὸς αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν ἥγγισεν αὐτόν, καὶ ὅτι παρευθὺς ἰατρεύθη· ⁴⁸ ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θάρρει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

⁴⁹ Ἐνῶ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτόν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ ἐνόχλει τὸν διδάσκαλον. ⁵⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν, λέγων, Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ θέλει σωθῇ. ⁵¹ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα. ⁵² Ἐκλαιοι δὲ πάντες, καὶ ἐθρήνουν αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. ⁵³ Καὶ κατεγέλων αὐτόν, ἐξεύροντες ὅτι ἀπέθανεν. ⁵⁴ Ἀλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἐφώνασε

λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι. ⁵⁵ Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρευθὺς· καὶ προσέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ. ⁵⁶ Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς μηδένα τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. Θ'.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους. ² Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἰατρεύωσι τοὺς ἀσθενούντας. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε ῥάβδους, μήτε σακκίον, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε νὰ ἔχητε ἀνὰ δύο χιτῶνας. ⁴ Καὶ εἰς ἣντινα οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. ⁵ Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀποτινάξατε καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας διὰ μαρτυρίαν κατ' αὐτῶν. — ⁶ Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

⁷ Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπὸ τινων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. ⁸ ὑπὸ τινων δὲ, ὅτι ὁ Ἡλίας ἐφάνη· ὑπ' ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἰς τῶν ἀρχαίων προφητῶν. ⁹ Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ αὐτόν.

¹⁰ Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήθησαν πρὸς αὐτὸν ὅσα ἔπραξαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπεσύρθη κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεώς τινος ὀνομαζομένης Βηθσαϊδά. ¹¹ Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἠκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτοὺς, ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρεῖαν θεραπείας ἰάτρειεν.

¹² Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνη· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὕρωσι τροφάς· διότι ἐδὼ εἵμεθα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ. ¹³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν. Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλεονέτερον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας,

ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφὰς δι' ὅλον τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁴ Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοὺς κατὰ ἀθροίσματα ἀνὰ πεντήκοντα. ¹⁵ Καὶ ἔπραξαν οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας. ¹⁶ Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ κατέκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ βάλλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου. ¹⁷ Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἐσηκώθη τὸ περισσεῦσαν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια.

¹⁸ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο καταμόνας, ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι; ¹⁹ Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι ἀνέστη τις τῶν ἀρχαίων προφητῶν. ²⁰ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲ τίνα με λέγετε ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ὁ δὲ προσέταξεν αὐτοὺς σφοδρῶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς μηδένα τοῦτο, ²² εἰπὼν, Ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ.

²³ Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ. ²⁴ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν. ²⁵ Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσῃ ἢ ζημιωθῇ; ²⁶ Διότι ὅστις ἐπαισχυνηθῇ δι' ἐμὲ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐπαισχυνηθῇ, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. ²⁷ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς ἀληθῶς, Εἶναι τινὲς τῶν ἐδὼ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

²⁸ Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους παρῆλθον ἕως ὀκτῶ ἡμέραι, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῇ. ²⁹ Καὶ ἐνῶ προσηύχετο, ἡλλοιώθη ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγέναν λευκὰ ἐξαστράπτοντα. ³⁰ Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν μετ' αὐτοῦ,

οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας· ³¹οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν Ἱερουσαλήμ. ³²Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἱσταμένους μετ' αὐτοῦ.

³³Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ ἤμεθα ἐδώ· καὶ ἃς κάμωμεν τρεῖς σκηναίς, μίαν διὰ σέ, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν· μὴ ἐξεύρων τί λέγει. ³⁴Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν νεφέλην. ³⁵Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. ³⁶Καὶ ἀφοῦ ἔγεινεν ἡ φωνή, εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, καὶ πρὸς οὐδένα εἶπον ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὧν εἶδον.

³⁷Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήντησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. ³⁸Καὶ ἰδού, ἄνθρωπός τις ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, διότι μονογενὴς μου εἶναι. ³⁹Καὶ ἰδού, δαιμόνιον πιάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράττει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν.

⁴⁰Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν. ⁴¹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; Φέρε τὸν υἱόν σου ἐδώ. ⁴²Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἔρριψεν αὐτὸν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον· καὶ ἰάτρευσεν τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ⁴³Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐνῶ πάντες ἐθαύμαζον διὰ πάντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, ⁴⁴Βάλετε σεῖς εἰς τὰ ὠτά σας τοὺς λόγους τούτους· διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. ⁴⁵Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τούτου, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

⁴⁶Εἰσῆλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμὸς, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλύτερος. ⁴⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς

καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον, καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλησίον ἑαυτοῦ· ⁴⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅστις δεχθῇ τοῦτο τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ ἐμὲ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ὑμῶν, οὗτος θέλει εἰσθαι μέγας.

⁴⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτὸν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. ⁵⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

⁵¹ Καὶ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι διὰ τὰ ἀναληφθῆ, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν τὰ ὑπάγη εἰς Ἱερουσαλήμ.

⁵² Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτὰς, οἵτινες πορευθέντες εἰσηλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ τὰ κάμωσιν ἐτοιμασίαν εἰς αὐτόν. ⁵³ Καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

⁵⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις τὰ εἰπώμεν τὰ καταβῇ πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ ἀφανίσῃ αὐτοὺς, καθὼς καὶ ὁ Ἥλιος ἔκαμε; ⁵⁵ Στραφεὶς δὲ ἐπέπληξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος εἰσθε σεῖς· ⁵⁶ διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε τὰ ἀπολέσῃ ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὰ σώσῃ. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἄλλην κώμην.

⁵⁷ Ἐνῷ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν καθ' ὁδόν, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε. ⁵⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ τὰ κλίνῃ τὴν κεφαλὴν.

⁵⁹ Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι τὰ ὑπάγω πρῶτον τὰ θάψω τὸν πατέρα μου.

⁶⁰ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς τὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν κήρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁶¹ Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, Κύριε· πρῶτον ὅμως συγχώρησόν μοι τὰ ἀποχαιρετήσω τοὺς εἰς τὸν οἶκόν μου.

⁶² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. ι'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἰς πάσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

² Ἐλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ὁ μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀποστείλῃ ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

³ Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων. ⁴ Μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ σακκίον, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδένα χαιρετήσητε κατὰ τὴν ὁδόν.

⁵ Εἰς ἣντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. ⁶ Καὶ ἐὰν μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, θέλει ἀναπαυθῆ ἔπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέψῃ εἰς ἐσᾶς. ⁷ Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

⁸ Καὶ εἰς ἣντινα πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ σᾶς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρατιθέμενα εἰς ἐσᾶς, ⁹ καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐτοὺς, Ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Εἰς ἣντινα ὅμως πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σᾶς δέχωνται, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἶπατε, ¹¹ Καὶ τὸν κονιορτὸν ὅστις ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεώς σας ἐκτινάσσομεν εἰς ἐσᾶς· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹² Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

¹³ Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζίν· οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδᾶ· διότι ἐὰν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἤθελον γεῖναι τὰ θαύματα τὰ γινόμενα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσῃ καθήμεναι ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ. ¹⁴ Πλὴν εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει παρὰ εἰς ἐσᾶς. ¹⁵ Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἥτις ὑψώθης ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῇ ἕως ᾄδου.

¹⁶ Ὅστις ἀκούει ἐσᾶς, ἔμε ἀκούει· καὶ ὅστις ἀθετεῖ ἐσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

¹⁷ Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες,

Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου. ¹⁸ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἄστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ¹⁹ Ἰδοὺ, δίδω εἰς ἐσᾶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ πατῆτε ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς βλάψει. ²⁰ Πλὴν εἰς τοῦτο μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς ἐσᾶς· ἀλλὰ χαίρετε μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματά σας ἐγράφησαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²¹ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιᾶσθη κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια· ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου. ²² Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμέ ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς εἶναι ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ· καὶ τίς εἶναι ὁ Πατήρ, εἰμὴ ὁ Υἱὸς, καὶ εἰς ὄντινα θέλῃ ὁ Υἱὸς νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

²³ Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶπε κατ' ἰδίαν, Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ὅσα βλέπετε. ²⁴ Διότι σὺ λέγω, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα σεῖς βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

²⁵ Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἐσηκώθη, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε, τί πράξας θέλω κληρονομήσει ζωὴν αἰώνιον; ²⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐν τῷ νόμῳ τί εἶναι γεγραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις; ²⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, “Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου,” καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ “τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ²⁸ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, Ὅρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμνε, καὶ θέλεις ζῆσει. ²⁹ Ἀλλ' ἐκεῖνος θέλων νὰ δικαιώσῃ ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;

³⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς· οὔτινες καὶ γυμνώσαντες αὐτόν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώρησαν ἀφήσαντες αὐτόν ἡμιθανῆ. ³¹ Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεῖς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. ³² Ὁμοίως δὲ καὶ Λευῖτης, φθάσας εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

³³ Σαμαρείτης δέ τις ὁδοιπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη· ³⁴ καὶ πλησιάσας ἔδωσε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ ἐπιβιβάσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς τὸν ξενოდόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν δαπανήσης περιπλέων, ἐγὼ, ὅταν ἐπανέλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει. ³⁶ Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγεινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; ³⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.

³⁸ Ἐνῶ δὲ ἀπῆρχοντο, αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινα· καὶ γυνή τις ὀνομαζομένη Μάρθα, ὑπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. ³⁹ Καὶ αὕτη εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ἥτις καὶ καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴⁰ Ἡ δὲ Μάρθα ἐνησχολεῖτο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθούσα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σέ μέλει ὅτι ἡ ἀδελφή μου μὲ ἀφῆκε μόνην νὰ ὑπηρετῶ; εἰπὲ λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοηθήσῃ. ⁴¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλά· ⁴² πλὴν ἑνὸς εἶναι χρεῖα. Ἡ Μαρία ὁμῶς ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἥτις δὲν θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ΚΑΙ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο ἐν τόπῳ τινὶ, καθὼς ἔπαυσεν, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, Κύριε, διδάξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

² Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε,

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. ³ Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡμᾶς καθ' ἡμέραν· ⁴ καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἁμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλ' ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχῃ φίλον, καὶ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἴπῃ πρὸς αὐτὸν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρτους, ⁶ ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμὲ ἐξ ὁδοιπορίας, καὶ δὲν ἔχω τι νὰ βάλω ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν εἶπῃ, Μὴ μὲ ἐνόχλει· ἡ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ τὰ παιδιὰ μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοὶ δώσω. ⁸ σᾶς λέγω, Καὶ ἂν δὲν σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν, διότι εἶναι φίλος αὐτοῦ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῇ καὶ δώσει εἰς αὐτὸν ὅσα χρειάζεταιται. ⁹ Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῇ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει σᾶς ἀνοιχθῇ. ¹⁰ Διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῇ.

¹¹ Καὶ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ᾖ πατήρ, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον; καὶ ἐὰν ὀψάριον, μήπως ἀντὶ ὀψαρίου θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ὄφιν; ¹² ἢ καὶ ἂν ζητήσῃ ὠν, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν σκορπίον; ¹³ Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρετε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσω μᾶλλον ὁ Πατήρ ὁ οὐράνιος θέλει δώσει Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ;

¹⁴ Καὶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦτο κωφόν· ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. ¹⁵ Τινὲς ὅμως ἐξ αὐτῶν εἶπον, Διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ¹⁶ Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ. ¹⁷ Πλὴν αὐτὸς νοήσας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ οἶκος διαιρεθεὶς καθ' ἑαυτοῦ, πίπτει. ¹⁸ Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διηρέθῃ καθ' ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελζεβούλ. ¹⁹ Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοί σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας. ²⁰ Ἀλλ' ἐὰν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ὃταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι ἐν εἰρήνῃ. ²² Ὃταν ὅμως ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτὸν, ἀφαιρεῖ τὴν πανοπλίαν

αὐτοῦ εἰς τὴν ὅποιαν ἐθάρρει, καὶ διαμοιράζει τὰ λάφυρα αὐτοῦ.
²³ Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει
 μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ²⁴ Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ
 τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπανσιν·
 καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει, Ἄς ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου
 ὅθεν ἐξῆλθον. ²⁵ Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτὸν σεσαρωμένον καὶ
 ἐστολισμένον. ²⁶ Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἄλλα
 πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν
 ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα
 τῶν πρώτων.

²⁷ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, γυνή τις ἐκ τοῦ ὄχλου ὑψώσασα
 φωνήν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακαρία ἡ κοιλία ἣτις σέ ἐβάστασε,
 καὶ οἱ μαστοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας. ²⁸ Αὐτὸς δὲ εἶπε, Μα-
 κάριοι μᾶλλον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάτ-
 τοντες αὐτόν.

²⁹ Καὶ ἐνῶ οἱ ὄχλοι συνηθορίζοντο, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Ἡ γενεα
 αὕτη εἶναι πονηρά· σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ
 εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ³⁰ Διότι καθὼς
 ὁ Ἰωνᾶς ἔγεινε σημεῖον εἰς τοὺς Νινευῖτας, οὕτω θέλει εἶσθαι
 καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν γενεὰν ταύτην. ³¹ Ἡ βασί-
 λισσα τοῦ νότου θέλει σηκωθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνθρώπων
 τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ
 τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶν-
 τος· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδώ. ³² Οἱ
 ἄνδρες τῆς Νινευτὶ θέλουσιν ἀναστηθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
 γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν
 εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι
 ἐδώ.

³³ Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέτει εἰς τόπον ἀπόκρυφον, οὐδὲ
 ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ
 φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. ³⁴ Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλ-
 μός· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾗναι καθαρὸς, καὶ ὅλον
 τὸ σῶμά σου εἶναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ᾗναι πονηρὸς, καὶ τὸ
 σῶμά σου εἶναι σκοτεινόν. ³⁵ Πρόσεχε λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς
 τὸ ἐν σοὶ ᾗναι σκότος. ³⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά σου ᾗναι
 φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινοῦ, θέλει εἶσθαι φωτεινόν
 ὅλον, καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σὲ φωτίξῃ διὰ τῆς λάμπφως.

³⁷ Καὶ ἀφοῦ ἐλάλησε ταῦτα, Φαρισαῖός τις παροεκάλει αὐτὸν

νὰ γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν γράτιπεναν.

³⁸ Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρῶτον πρὶν τοῦ γεύματος. ³⁹ Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τώρα σεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου καθαρίζετε· τὸ δὲ ἐσωτερικόν σας γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. ⁴⁰ Ἀφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ ἔξωθεν, δὲν ἔκαμε καὶ τὸ ἐσωθεν; ⁴¹ Πλὴν δότε ἐλεημοσύνην τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα εἶναι καθαρὰ εἰς ἐσᾶς. ⁴² Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πηγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμνητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήσητε. ⁴³ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. ⁴⁴ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, διότι εἰσθε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ὅποια δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν γνωρίζουσιν.

⁴⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ⁴⁶ Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ, διότι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ σεῖς μὲ ἓνα τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ φορτία. ⁴⁷ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, διότι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτοὺς. ⁴⁸ Ἀρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐτοὶ μὲν ἐφόνευσαν αὐτοὺς, σεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν. ⁴⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε, Θέλω ἀποστείλει εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλουσι φονεύσει καὶ ἐκδιώξει. ⁵⁰ Διὰ νὰ ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυννόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ⁵¹ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀβελ, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φονευθέντος μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ· ναὶ, σᾶς λέγω, θέλει ἐκζητηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ⁵² Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφηρέσατε τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμποδίσατε.

⁵³ Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγείρῳσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ἐρωτῶντες περὶ πολλῶν, ⁵⁴ ἐνε-

δρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητοῦντες νὰ ἀρπάσωσί τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ'.

ἘΝ τῷ μεταξὺ ἀφοῦ συνηθροίσθησαν αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπάτουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἣτις εἶναι ὑπόκρισις. ² Ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῆ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωρισθῆ. ³ Ὅθεν ὅσα εἶπετε ἐν τῷ σκότει, ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῆ· καὶ ὅ,τι ἐλαλήσατε πρὸς τὸ ὥτιον ἐν τοῖς ταμείοις, θέλει κηρυχθῆ ἐπὶ τῶν δωματίων.

⁴ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς τοὺς φίλους μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ δυναμένων περισσότερόν τι νὰ πράξωσι. ⁵ Θέλω δὲ σᾶς δεῖξει ποῖον νὰ φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκεῖνον ὅστις ἀφοῦ ἀποκτείνῃ, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν γέενναν· ναὶ, σᾶς λέγω, τοῦτον φοβήθητε. ⁶ Δὲν πωλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσσάρια; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελητμονημένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ⁷ ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἡριθμημέναι. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν· ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

⁸ Σᾶς λέγω δὲ, Πᾶς ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ὁμολογήσῃ αὐτόν ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. ⁹ Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἀρνηθῇ αὐτόν ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Καὶ πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτόν δὲν θέλει συγχωρηθῆ.

¹¹ Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἴπητε. ¹² Διότι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θέλει σᾶς διδάξῃ ἐν αὐτῇ τῇ ᾧρᾳ τί πρέπει νὰ εἴπητε.

¹³ Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτόν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδασκαλε, εἰπέ πρὸς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοιρασθῇ μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.

¹⁴ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε καὶ

φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχῃ περισσὰ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

¹⁶ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, λέγων, Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια· ¹⁷ καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου. ¹⁸ Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χαλάσει τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συνάξει ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου· ¹⁹ καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου, Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἐναποταμιευμένα δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. ²⁰ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός, Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ὅσα δὲ ἡτοίμασας, τίνος θέλουσιν εἶσθαι; ²¹ Οὕτω θέλει εἶσθαι ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

²² Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδυθῆτε. ²³ Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. ²⁴ Παρατηρήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι δὲν σπείρουνσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἵτινες δὲν ἔχουσιν ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκην, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτοίς· πόσω μᾶλλον σεῖς διαφέρετε τῶν πτηνῶν; ²⁵ Καὶ τίς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται νὰ προσθεσῇ εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ μίαν πῆχυν; ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν λοιπῶν; ²⁷ Παρατηρήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιᾶζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι· σᾶς λέγω ὅμως, οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων. ²⁸ Ἀλλ' ἐὰν τον χόρτον, ὅστις σήμερον εἶναι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, πόσω μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; ²⁹ Καὶ σεῖς μὴ ζητεῖτε τί νὰ φάγητε, ἢ τί νὰ πίνητε· καὶ μὴ ᾗσθε μετέωροι. ³⁰ Διότι ταῦτα πάντα ζητοῦσι τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου· ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ ἐξεύρει ὅτι ἔχετε χρεῖαν τούτων. ³¹ Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῇ.

³² Μὴ φοβοῦ, μικρὸν ποίμνιον· διότι ὁ Πατὴρ σας εὐδόκησε νὰ σᾶς δώσῃ τὴν βασιλείαν. ³³ Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντά σας, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς βαλάντια τὰ ὁποῖα δὲν παλαιοῦνται, θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὅστις δὲν ἐκλείπει, ὅπου κλέπτῃς δὲν πλησιάζει, οὐδὲ ὁ σκώληξ διαφθείρει. ³⁴ Διότι

ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας.

³⁵ Ἀς ἦναι αἱ ὀσφύνες σας περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καίόμενοι·

³⁶ καὶ σεῖς, ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους οἵτινες προσμένουσι τὸν κύριον αὐτῶν, πότε θέλει ἐπιστρέφει ἐκ τῶν γάμων, διὰ νὰ ἀνοίξωσιν εὐθὺς εἰς αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ. ³⁷ Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἐλθὼν ὁ κύριος θέλει εὗρεῖ ἀγρυπνοῦντας·

ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει περιζωσθῇ, καὶ καθίσει αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον θέλει ὑπηρετήσῃ αὐτούς.

³⁸ Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὖρῃ οὕτω, μακάριοι εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. ³⁹ Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι, ἐὰν ἤξυρεν ὁ οἰκοδεσπότης ποῖαν ὥραν ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἤθελεν ἀγρυπνήσῃ, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσῃ νὰ διορυχθῇ ὁ οἶκος αὐτοῦ.

⁴⁰ Καὶ σεῖς λοιπὸν γίνεσθε ἑτοιμοί· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

⁴¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς λέγεις τὴν παραβολὴν ταύτην, ἥ καὶ πρὸς πάντας; ⁴² Καὶ ὁ Κύριος εἶπε,

Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, τὸν ὁποῖον θέλει καταστήσῃ ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ ἐν καιρῷ τὴν διωρισμένην τροφήν;

⁴³ Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ θέλει εὗρεῖ πράττοντα οὕτως.

⁴⁴ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσῃ αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

⁴⁵ Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας, καὶ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθύῃ·

⁴⁶ θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει· καὶ θέλει ἀποχωρίσῃ αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ἀπίστων.

⁴⁷ Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὅστις γνωρίσας τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, δὲν ἡτοίμασεν, οὐδὲ ἔκαμε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει δαρθῇ πολὺ.

⁴⁸ Ὅστις ὅμως μὴ γνωρίσας ἔπραξεν ἄξια δαρμῶν, θέλει δαρθῇ ὀλίγον.

Εἰς πάντα δὲ εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πολὺ, πολὺ θέλει ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ· καὶ εἰς ὅντινα ἐνεπιστεύθη πολὺ, περισσώτερον θέλουσιν ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ

⁴⁹ Πῦρ ἦλθοι νὰ βάλῃ εἰς τὴν γῆν· καὶ τί θέλω, ἐὰν ἤδη ἀνήφθῃ;

⁵⁰ Βάπτισμα δὲ ἔχω νὰ βαπτισθῶ, καὶ πῶς στενοχωροῦμαι

έωσοῦ ἐκτελεσθῇ; ⁵¹ Νομίζετε ὅτι ἦλθον νὰ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ; οὐχί, σᾶς λέγω, ἀλλὰ διαχωρισμόν. ⁵² Διότι ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσιν εἶσθαι πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διακεχωρισμένοι, οἱ τρεῖς κατὰ τῶν δύο, καὶ οἱ δύο κατὰ τῶν τριῶν. ⁵³ Θέλει διαχωρισθῇ πατὴρ κατὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς κατὰ πατρός· μήτηρ κατὰ θυγατρὸς, καὶ θυγάτηρ κατὰ μητρός· πενθερὰ κατὰ τῆς νύμφης αὐτῆς, καὶ νύμφη κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

⁵⁴ Ἐλεγε καὶ πρὸς τοὺς ὄχλους, "Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνυψουμένην ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγετε, Βροχὴ ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω. ⁵⁵ καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, "Ὅτι καύσων θέλει εἶσθαι· καὶ γίνεται. ⁵⁶ Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτου πῶς δὲν διακρίνετε;

⁵⁷ Διὰ τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν δὲν κρίνετε τὸ δίκαιον; ⁵⁸ Ἐνῶ λοιπὸν ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου πρὸς τὸν ἄρχοντα, προσπάθησον καθ' ὁδὸν νὰ ἀπαλλαχθῇς ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε σὲ σύρῃ πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ὁ ὑπηρέτης σὲ βάλῃ εἰς φυλακὴν. ⁵⁹ Σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθαι ἐκείθεν, ἕωσοῦ ἀποδώσῃς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν.

ΚΕΦ. ιγ'.

ΚΑΤ' ἐκείνους δὲ τὸν καιρὸν ἦλθον τινὲς ἀπαγγέλλοντες πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν Γαλιλαίων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ὁ Πιλάτος ἔμιξε μὲ τὰς θυσίας αὐτῶν. ¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Νομίζετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Γαλιλαίους, διότι ἔπαθον τοιαῦτα; ² Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῇ. ³ Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ, ἐπὶ τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ; ⁴ Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῇ.

⁵ Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, Εἶχέ τις συκὴν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὔρε. ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδού, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὐρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν; ⁷ Ὁ δὲ

ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω κοπρίαν· ⁹καὶ ἐὰν μὲν κάμη καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ, θέλεις ἐκκόψει αὐτὴν μετὰ ταῦτα.

¹⁰Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον· ¹¹καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ^{τις} εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτῶ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακύνῃ. ¹²Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Γύναι, ἡλευθερωμένη εἶσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου. ¹³Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὴν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

¹⁴Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυναγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, Ἐξ ἡμέραι εἶναι, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε· ἐν ταύταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

¹⁵Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ὑποκριτὰ, δὲν λύει ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βούν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρων ποτίζει; ¹⁶Αὕτη δὲ, οὔσα θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδεσεν ἰδοὺ δεκαοκτῶ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

¹⁷Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἐνδοξα ^{ἐργα} τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

¹⁸Ἐλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω αὐτὴν; ¹⁹Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἐρρίψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ ἡύξησε, καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

²⁰Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιωσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ²¹Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἀνέβη ὅλον τὸ φύραμα.

²²Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλημ.

²³Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτον, Κύριε, ὀλίγοι ἄρα εἶναι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτους, ²⁴Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πολλοὶ, σᾶς λέγω, θέλουσι ζητήσκει νὰ εἰσέλθωσι, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῇ. ²⁵Ἀφοῦ σηκωθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίσῃτε νὰ στέκησθε

ἔξω, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον εἰς ἡμᾶς· καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς σὰς εἶπη, Δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· ²⁶ τότε θέλετε ἀρχίσει νὰ λέγητε, Ἐφάγομεν ἔμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. ²⁷ Καὶ θέλει εἰπεῖ, Σὰς λέγω, δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· φύγετε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ²⁸ Ἐκεῖ θέλει εἰσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ἴδῃτε τὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφῆτας, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἑαυτοὺς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. ²⁹ Καὶ θέλουσιν ἔλθει ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Καὶ ἰδοὺ, εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαι πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶτοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαι ἔσχατοι.

³¹ Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προσήλθον τινὲς Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Ἐξελθε, καὶ ἀναχώρησον ἐντεῦθεν, διότι ὁ Ἡρώδης θέλει νὰ σὲ θανατώσῃ. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ εἶπατε πρὸς τὴν ἀλώπεκα ταύτην, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ κάμνω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν τελειοῦμαι. ³³ Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τὴν ἐφεξῆς ἡμέραν νὰ ὑπάγω· διότι δὲν εἶναι δυνατόν προφήτης νὰ ἀπολεσθῇ ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ. ³⁴ Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφῆτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπο τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; ³⁵ Ἰδοὺ, σὰς ἀφίεται ὁ οἶκός σας ἔρημος. Ἀληθῶς δὲ σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ ἐωσοῦ ἔλθῃ ὁ κα-ρὸς, ὅτε θέλετε εἰπεῖ, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ νὰ φάγῃ ἄρτον, ἐκεῖνοι παρετήρουν αὐτόν.

² Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ὑδρωπικὸς ἦτο ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἶναι ταχα συγκεχωρημενον νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; Οἱ δὲ ἐσιωπησαν. ⁴ Καὶ πιασας ἰάτρευσεν αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε. ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος

ὕμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ βοῦς θέλει πέσει εἰς φρέαρ, καὶ δὲν θέλει εὐθὺς ἀνασύρει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; ⁶ Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν πρὸς ταῦτα.

⁷ Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους, ἐπειδὴ παρετῆρει πῶς ἐξέλεγον τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, ⁸ "Ὅταν προσκληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσῃς εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ ἐντιμότερός σου, ⁹ καὶ ἔλθων ἐκεῖνος ὅστις ἐκάλεσε σὲ καὶ αὐτὸν, σοὶ εἴπῃ, Δὸς τόπον εἰς τοῦτον· καὶ τότε ἀρχίσῃς μὲ αἰσχύνῃ νὰ λαμβάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον. ¹⁰ Ἀλλ' ὅταν προσκληθῇς, ὕπαγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἴπῃ, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σὲ ἐκάλεσε, Φίλε, ἀνάβα ἀνωτέρω. Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων μετὰ σοῦ. ¹¹ Διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν θέλει ταπεινωθῇ· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν θέλει ὑψωθῇ.

¹² Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκείνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτὸν, "Ὅταν κάμνης γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὲ ἀντικαλέσωσι, καὶ γείνη εἰς σὲ ἀνταπόδοσις. ¹³ Ἀλλ' ὅταν κάμνης ὑποδοχὴν, προσκάλει πτωχοὺς, βεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλοὺς· ¹⁴ καὶ θέλεις εἶσθαι μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γείνει εἰς σὲ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

¹⁵ Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἰς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος ὅστις φάγῃ ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν,

"Ἀνθρωπὸς τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· ¹⁷ καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους, "Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἔτοιμα.

¹⁸ Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον.

¹⁹ Καὶ ἄλλος εἶπεν, "Ἡγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ²⁰ Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναῖκα ἐνυμφεύθην· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω.

²¹ Καὶ ἔλθων ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον ὑποὶ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ, "Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς

ὁδοὺς τῆς πολεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδὼ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς. ²² Καὶ εἶπεν ὁ δούλος, Κύριε, ἔγεινεν ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος. ²³ Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον, Ἐξελθε εἰς τας ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι, διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκός μου· ²⁴ διότι σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶ· ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῇ τοῦ δείπνου μου.

²⁵ Ἦρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολλοί καὶ στραφεῖς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ²⁶ Ἐάν τις ἔρχηται πρὸς με, καὶ δὲν μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται νὰ ᾗναι μαθητῆς μου. ²⁷ Καὶ ὅστις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται νὰ ᾗναι μαθητῆς μου. ²⁸ Διότι τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχη τὰ ἀναγκαῖα διὰ νὰ τελειώσῃ αὐτόν; ²⁹ Μήποτε ἀφοῦ βάλῃ θεμέλιον, καὶ δὲν δύνηται νὰ τελειώσῃ αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες νὰ ἐμπαίζωσιν αὐτόν, λέγοντες, ³⁰ Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ οἰκοδομῇ, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ. ³¹ Ἡ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νὰ πολεμήσῃ ἄλλον βασιλέα, δὲν κάθηται πρότερον καὶ σκέπτεται, ἂν ᾗναι δυνατὸς μὲ δέκα χιλιάδας νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδας; ³² Εἰ δὲ μὴ, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην. ³³ Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνέεται πάντα τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται νὰ ᾗναι μαθητῆς μου.

³⁴ Καλὸν τὸ ἅλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἅλας διαφθαρῇ, μὲ τί θέλει ἀρτυθῇ; ³⁵ Δὲν εἶναι πλέον χρήσιμον οὔτε διὰ τὴν γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ρίπτουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ἘΠΛΗΣΙΑΖΟΝ δὲ εἰς αὐτόν πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσιν αὐτόν. ² Καὶ διεγογγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς δέχεται, καὶ συντρῶγει μετ' αὐτῶν. ³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων,

Ἔτις ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἐὰν ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ

ἐν ἑξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ ἀπολωλὸς, ἕωσοῦ εὔρῃ αὐτό; ⁵ καὶ εὑρὼν αὐτό, βάλλει ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ, χαίρων· ⁶ καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχαρήτέ μοι, ὅτι εὑρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. ⁷ Σῶς λέγω ὅτι οὕτω θέλει εἰσθαί χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα, μᾶλλον παρὰ διὰ ἐννενηκονταεννέα δικαίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

⁸ Ἡ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμάς, ἐὰν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει λύχνον, καὶ σαρόνει τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὔρῃ αὐτήν; ⁹ καὶ ἀφοῦ εὔρῃ, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχαρήτέ μοι, διότι εὑρον τὴν δραχμὴν τὴν ὁποίαν ἔχασα. ¹⁰ Οὕτω, σῶς λέγω, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

¹¹ Εἶπε δὲ,

Ἀνθρωπὸς τις εἶχε δύο υἱούς· ¹² καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνῆκον μέρος τῆς περιουσίας. Καὶ διεμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ¹³ Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνάξας πάντα ὁ νεώτερος υἱὸς, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. ¹⁴ Αφοῦ δὲ ἐδαπάνησε πάντα, ἔγινε πεῖνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερῇται. ¹⁵ Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· ὅστις ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκη χοίρους.

¹⁶ Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ξυλοκεράτων τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν. — ¹⁷ Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Πόσοι μισθωτοὶ τοῦ πατρὸς μου περισσεuousιν ἄρτον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς πείνης!

¹⁸ Σηκωθείς θέλω ὑπάγει πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου·

¹⁹ καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα τῶν μισθωτῶν σου. ²⁰ Καὶ σηκωθείς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐνῷ δὲ ἀπείχετο ἔτι μακράν, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ²¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ υἱός,

Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου. ²² Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Φέρετε ἔξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ

ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. ²³ Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τοῦ σιτευτὸν, σφάξατε, καὶ φαγόντες ἅς εὐφρανθῶμεν. ²⁴ διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται. ²⁵ Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγρῷ· καὶ καθὼς ἐρχόμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χορούς. ²⁶ Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα. ²⁷ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπήλαυσεν αὐτὸν ὑγιαίνοντα. ²⁸ Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν. ²⁹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἴδου, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτὲ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου. ³⁰ Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔσφαξας δι' αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. ³¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι. ³² Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ. ιε'.

ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

Ἦτο ἄνθρωπός τις πλούσιος, ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ² Καὶ κράξας αὐτόν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποιον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυνηθῇ πλέον νὰ ἦσαι οἰκονόμος. ³ Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω, ἐπειδὴ ὁ κύριός μοι ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι. ⁴ Εὐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας. ⁵ Καὶ προσκαλέσας ἓνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου; ⁶ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μέτρα ἐλαίου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον

πεντήκοντα. ⁷ Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεω-
στεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. ⁸ Καὶ ἐπήνε-
σεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἔπραξε· διότι
οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν
γενεάν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

⁹ Καὶ ἐγὼ σὰς λέγω, Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ
μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σὰς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους
σκηνάς, ὅταν ἐκλείψητε. ¹⁰ Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστὸς, καὶ ἐν
τῷ πολλῷ πιστὸς εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ
πολλῷ ἄδικος εἶναι. ¹¹ Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὸν ἄδικον μαμωνᾶ δὲν
ἐφάνητε πιστοὶ, τὸν ἀληθινὸν πλούτον τίς θέλει σὰς ἐμπιστευθῇ;
¹² Καὶ ἐὰν εἰς τὸ ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τίς θέλει σὰς δώσει
τὸ ἰδικόν σας; ¹³ Οὐδεὶς δούλος δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους·
διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσῃ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσῃ·
ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει κατα-
φρονήσῃ. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.

¹⁴ Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι
ὄντες· καὶ περιεγέλων αὐτόν.

¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς εἰσθε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς
ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει τὰς καρδίας σας·
διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλόν,
βδέλυγμα εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται
ἕως Ἰωάννου ὑπῆρχον· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζε-
ται, καὶ πᾶς τις βιάζεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. ¹⁷ Εὐκολώτερον δὲ
εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ νὰ παρέλθωσι, παρὰ μία κεραία τοῦ
νόμου νὰ πέσῃ. ¹⁸ Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται
κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρός, μοιχεύει.

¹⁹ Ἦτο δὲ ἄνθρωπός τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύραν
καὶ στολὴν βυσσίνην, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρε-
πῶς. ²⁰ Ἦτο δὲ πτωχὸς τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις
ἔκειτο πεπληγμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ, ²¹ καὶ ἐπεθύμει
νὰ χορτασθῇ ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης
τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἔγλειφον τὰς πληγὰς
αὐτοῦ. ²² Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχὸς, καὶ ἐφέρθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων
εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ
ἐτάφη. ²³ Καὶ ἐν τῷ ἄδῃ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐνῶ

ἡ-ο ἐν βασάνοις, βλέπει τον Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ του Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ· ²⁴ καὶ αὐτὸς φωνάζας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ Βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ, καὶ νὰ καταδροσίῃ τὴν γλῶσσάν μου· διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ τούτῃ. ²⁵ Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ, Τέκνον, ἐνθυμήθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· τώρα οὗτος μὲν παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. ²⁶ Καὶ ἐκτὸς τοιῶτων πάντων, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶναι ἐστριγμένον, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἐντεῦθεν πρὸς ἐσᾶς, νὰ μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν νὰ διαπερῶσι πρὸς ἡμᾶς. ²⁷ Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ²⁸ διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς· διὰ νὰ μαρτυρήσῃ εἰς αὐτοὺς, ὥστε νὰ μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τίπον τοῦτον τῆς βασάνου. ²⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ, Ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας· ἃς ἀκούσωσιν αὐτούς. ³⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχὶ, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσει. ³¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας δὲν ἀκούωσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, θέλουσι πεισθῇ.

ΚΕΦ. ις'.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ἔρχονται. ² Σιμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ μίλου πέτρα, καὶ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ νὰ σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. ³ Προσέχετε εἰς ἑαυτούς. Ἐὰν δὲ ὁ ἀδελφός σου ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, ἐπίπληξον αὐτόν· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, συγχώρησον αὐτόν. ⁴ Καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐκιστρέψῃ πρὸς σέ, λέγων, Μετανοῶ, θέλεις συγχωρήσει αὐτόν. ⁵ Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Κύριον, Αὕξησον εἰς ἡμᾶς τὴν πιστιν. ⁶ Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, Ἐὰν εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἠθέλετε εἰπεῖ εἰς τὴν συκάμινον ταύτην, Ἐκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἠθελε σᾶς ὑπακούσει. ⁷ Τίς δὲ ἀπὸ σᾶς ἔχων δοῦλον ἀροτριῶντα, ἢ ποιμαίνοντα, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, εὐθὺς ἀφοῦ ἔλθῃ ἐκ τοῦ ἀγροῦ, Ὑπαγε κάθισον

νὰ φάγῃς; ⁸ Καὶ δὲν θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ἐτοίμασον τί νὰ δειπνήσω, καὶ περιζωσθεὶς ὑπηρετεῖ με, ἕως οὗ φάγω καὶ πῖω, καὶ μετὰ ταῦτα θέλεις φάγει καὶ πῖει σύ; ⁹ Μήπως γνωρίζει χάριν εἰς τὸν δούλον ἐκείνον, διότι ἔκαμε τὰ διαταχθέντα εἰς αὐτόν; Δὲν μοὶ φαίνεται. ¹⁰ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν κάμῃτε πάντα τὰ διαταχθέντα εἰς ἑσᾶς, λέγετε, Ὅτι δούλοι ἀχρεῖοι εἴμεθα· ἔπειδὴ ἐκάμαμεν ὅ,τι ἐχρεωστοῦμεν νὰ κάμωμεν.

¹¹ Καὶ ὅτε αὐτὸς ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διέβαινε διὰ μεσου τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. ¹² Καὶ ἐνῶ εἰσῆρχετο εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτὸν δέκα ἄνθρωποι λεπροὶ, οἵτινες ἐστάθησαν μακρόθεν· ¹³ καὶ αὐτοὶ ὕψωσαν φωνὴν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. ¹⁴ Καὶ ἰδὼν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ δείξατε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς, Καὶ ἐνῶ ἐπορεύοντο, ἐκαθαρίσθησαν. ¹⁵ Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ἔτι ἰατρεύθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. ¹⁶ Καὶ ἔπεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρεῖτης. ¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Δὲν ἐκαθαρίσθησαν οἱ δέκα; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ εἶναι; ¹⁸ Δὲν εὐρέθησαν ἄλλοι νὰ ὑποστρέψωσι διὰ νὰ δοξάσωσι τὸν Θεόν, εἰμὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκωθείς ὕπαγε· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν.

²⁰ Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὕτως, ὥστε νὰ παρατηρήται· ²¹ οὐδὲ θέλουσιν εἰπεῖ, Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· διότι ἰδοὺ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ὑμῶν.

²² Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, Θέλουσιν ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅτε θέλετε ἐπιθυμήσει νὰ ἴδῃτε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δὲν θέλετε ἰδεῖ. ²³ Καὶ θέλουσι σᾶς εἰπεῖ, Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ὑπάγητε, μηδ' ἀκολουθήσητε. ²⁴ Διότι ὡς ἡ ἀστραπὴ ἢ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν λάμπει εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. ²⁵ Πρῶτον ὅμως πρέπει αὐτὸς νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ²⁶ Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ²⁷ ἔτρωγον, ἔπινον, ἐνύμφευον, ἐνυμφεύοντο, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλισμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

²⁸ Ὅμοίως καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λῶτ· ἔτρωγον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν·

²⁹ καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐξῆλθεν ὁ Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας· ³⁰ ὡσαύτως θέλει εἶσθαι καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει φανερωθῇ.

³¹ Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅστις εὗρεθῇ ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἅς μὴ καταβῇ διὰ τὴν λαβὴν αὐτά· καὶ ὅστις ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως ἅς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω.

³² Ἐνθυμεῖσθε τὴν γυναῖκα τοῦ Λῶτ. ³³ Ὅστις ζητήσῃ τὴν σῶσιν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ αὐτήν, θέλει διαφυλάξῃ αὐτήν. ³⁴ Σᾶς λέγω, Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ θέλουσιν εἶσθαι δύο ἐπὶ μιᾶς κλίνης· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται. ³⁵ Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθει ὁμοῦ· ἡ μία παραλαμβάνεται, καὶ ἡ ἄλλη ἀφίνεται. ³⁶ Δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται.

³⁷ Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου εἶναι τὸ σῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῇ οἱ ἄετοί.

ΚΕΦ. ΙΗ.

ἘΛΕΓΕ δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ ὅτι πρέπει πάντοτε τὴν προσεύχωνται, καὶ τὴν μὴ ἀποκάμνωσι, ² λέγων,

Κριτὴς τις ἦτο ἐν τινὶ πόλει, ὅστις τὸν Θεὸν δὲν ἐφοβεῖτο, καὶ ἀνθρώπου δὲν ἐντρέπετο. ³ Ἦτο δὲ χήρα τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Ἐκ δὲ μέχρι τινὸς δὲν ἠθέλησε· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπε καθ' ἑαυτὴν, Ἄν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβῶμαι, καὶ ἀνθρώπου δὲν ἐντρέπωμαι, ⁵ τοῦλάχιστον ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ ἡ χήρα αὕτη, ἅς ἐκδικήσω αὐτήν, διὰ τὴν μὴ ἔρχεται πάντοτε καὶ μὲ βασανίζει.

⁶ Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τι λέγει ὁ ἄδικος κριτής. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτοὺς; ⁸ Σᾶς λέγω, ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ταχέως. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἔλθῃ ἀρά γε θέλει εὐρεῖ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

⁹Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινας, τοὺς θαρρόυντας εἰς ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ καταφρονούντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην·

¹⁰Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. ¹¹Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς προσηύχετο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα· Εὐχαριστῶ σοι, Θεέ, ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἧ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώνης. ¹²Νηστεύω δις τῆς ἐβδομάδος, ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω. ¹³Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἰστάμενος δὲν ἠθέλεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. ¹⁴Σᾶς λεγώ, Κατέβη οὗτος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δεδικαιωμένος μᾶλλον παρα ἐκείνος· διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῇ· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτον, θέλει ὑψωθῇ.

¹⁵Ἐφερον δὲ πρὸς αὐτον καὶ τα βρέφη, διὰ νὰ ἐγγίξῃ αὐτά· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταί, ἐπέπληξαν αὐτοὺς. ¹⁶Ὁ Ἰησοῦς ὅμως προσκαλέσας αὐτὰ, εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδιὰ νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμέ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁷Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν.

¹⁸Καὶ ἄρχων τις ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁹Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἰς, ὁ Θεός. ²⁰Τὰς ἐντολάς ἐξεύρεις, “Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.” ²¹Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου. ²²Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐτι ἓν σοὶ λείπει· παντὰ ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθ', ἀκολούθει μοι. ²³Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔγεινε περίλυπος· διότι ἦτο πλούσιος σφόδρα.

²⁴Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε, Πῶς δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα· ²⁵διότι εὐκολώτερον εἶναι νὰ περασῇ κάμηλος διὰ τρύπης βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύνα-

ται νὰ σωθῇ; ²⁷ Ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁸ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ³⁰ ὅστις δὲν θέλει ἀπολαύσει πολλαπλάσια ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζῶνι αἰώνιον.

³¹ Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θέλουσιν ἐκτελεσθῇ πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

³² διότι θέλει παραδοθῇ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ θέλει ἐμπαιχθῇ, καὶ ὑβρισθῇ καὶ ἐμπτυσθῇ. ³³ Καὶ μαστιγώσαντες θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῇ. ³⁴ Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν οὐδὲν ἐκ τούτων· καὶ ἦτο ὁ λόγος οὗτος κεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, καὶ δὲν ἐνόουν τὰ λεγόμενα.

³⁵ Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱεριχὼν, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν. ³⁶ Ἀκούσας δὲ ὄχλον διαβαινοντα, ἠρώτα τί εἶναι τούτο. ³⁷ Ἀπήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει. ³⁸ Καὶ ἐφώναξε, λέγων, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. ³⁹ Καὶ οἱ προπορευόμενοι ἐπέπληττον αὐτὸν διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' αὐτὸς πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

⁴⁰ Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς προσέταξε νὰ φερθῇ πρὸς αὐτόν· καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασεν, ἠρώτησεν αὐτόν, ⁴¹ λέγων, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, νὰ ἀναβλέψω. ⁴² Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. ⁴³ Καὶ παρευθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτόν δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἤνεσε τὸν Θεόν.

ΚΕΦ. ιθ'.

ΚΑΙ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχὼν.

² Καὶ ἰδοὺ ἀνθρώπος ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος, ὅστις ἦτο ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦτο πλούσιος· ³ καὶ ἐζήτηε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν τίς εἶναι· καὶ δὲν ἠδύνατο διὰ τὸν ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα. ⁴ Καὶ δραμὼν ἐμπρὸς, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτόν· ἐπειδὴ δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἔμελλε νὰ περάσῃ.

⁵ Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὁ Ἰησοῦς, ἀναβλέψας εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ζακχαῖε, κατὰβα ταχέως· διότι σήμερον πρέπει νὰ μείνω ἐν τῷ οἴκῳ σου. ⁶ Καὶ κατέβη ταχέως, καὶ ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ χαρᾶς.

⁷ Καὶ ἰδόντες ἅπαντες ἐγόγγυζον, λεγοντες, "Οτι εἰς ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον εἰσῆλθε νὰ καταλύσῃ.

⁸ Σταθεὶς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ἂν ἐσυκοφάντησά τινα εἰς τι ἀποδίδω τετραπλοῦν. ⁹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, "Οτι σήμερον ἔγεινε σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ εἶναι. ¹⁰ Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

¹¹ Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἤκουον ταῦτα, προσθέσας εἶπε παραβολὴν, διότι ἦτο πλησίον τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐμελλεν εὐθὺς νὰ φανῇ. ¹² Εἶπε λοιπὸν,

"Ἀνθρωπὸς τις εὐγενὴς ὑπῆγεν εἰς χώραν μακράν, διὰ νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὸν βασιλείαν, καὶ νὰ ὑποστρέψῃ. ¹³ Καὶ καλέσας δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πραγματευθήτε ἕωσού ἔλθω. ¹⁴ Οἱ συμπολῖται αὐτοῦ ὁμῶς ἐμίσουν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν κατόπιον αὐτοῦ πρέσβεις, λέγοντες, Δὲν θέλομεν τοῦτον νὰ βασιλεύσῃ ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁵ Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψε λαβὼν τὴν βασιλείαν, εἶπε νὰ προσκληθῶσι πρὸς αὐτὸν οἱ δούλοι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωκε τὸ ἀργύριον, διὰ νὰ μάθῃ τί ἐκέρδησεν ἕκαστος. ¹⁶ Καὶ ἦλθεν ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐκέρδησε δεκα μνᾶς. ¹⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εὖγε, ἀγαθὲ δούλε· ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφάνης πιστὸς, ἔχε ἐξουσίαν ἐπάνω δέκα πόλεων. ¹⁸ Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἔκαμε πέντε μνᾶς. ¹⁹ Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοῦτον, Καὶ σὺ γενοῦ ἐξουσιαστής ἐπάνω πέντε πόλεων. ²⁰ Ἦλθε καὶ ἄλλος, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, τὴν ὁποίαν εἶχον πεφυλαγμένην ἐν μανδηλίῳ· ²¹ διότι σὲ ἐφοβούμην· ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς· λαμβάνεις ὅ,τι δὲν κατέβαλες, καὶ θερίζεις ὅ,τι δὲν ἔσπειρας. ²² Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐκ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνειν, πονηρὲ δούλε· ἡξεures ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς, λαμβάνων ὅ,τι δὲν κατέβαλον, καὶ θερίζων ὅ,τι δὲν ἔσπειρα· ²³ διὰ τί λοιπὸν δὲν ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε ἐγὼ ἐλθὼν ἤθελον συνάξαι αὐτὸ μετὰ τοῦ τόκου; ²⁴ Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς

παρεστῶτας, Αφαιρέσατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰς δέκα μνᾶς. ²⁵ (Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.) ²⁶ Διότι σὰς λέγω, ὅτι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅ,τι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. ²⁷ Πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους οἵτινες δὲν μὲ ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω ἐπ' αὐτούς, φέρετε ἐδῶ, καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου.

²⁸ Καὶ εἰπὼν ταῦτα, προεχώρει, ἀναβαινων εἰς Ἱεροσόλυμα.

²⁹ Καὶ ὡς ἐπλησίασεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἑλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ³⁰ εἰπὼν, Ὑπαγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβαίνοντες θέλετε εὐρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισέ ποτε· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε. ³¹ Καὶ εἰάν τις σὰς ἐρωτήσῃ, Διὰ τί λύετε αὐτό; οὕτω θέλετε εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ.

³² Ὑπῆγαν δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, καὶ εἶρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτοῖς. ³³ Καὶ ἐνῶ ἔλυνον τὸ πωλᾶριον, εἶπον πρὸς αὐτούς οἱ κύριοι αὐτοῦ, Διὰ τί λύετε τὸ πωλᾶριον; ³⁴ Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ ἔφεραν αὐτὸ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ῥίψαντες ἐπὶ τὸ πωλᾶριον τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐπεκάθισαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁶ Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, ὑπέστρωνον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν.

³⁷ Καὶ ὅτε ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ ἤρους τῶν Ἑλαιῶν, ἤρχισαν ἵπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν μεγαλοφώνως διὰ πάντα τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα εἶδον, ³⁸ λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρηνὴ ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

³⁹ Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ἐπίπληξον τοὺς μαθητάς σου. ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Σὰς λέγω, ὅτι εἰάν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι θέλουσι φωνάξει.

⁴¹ Καὶ ὅτε ἐπλησίασεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν, ⁴² λέγων, Εἴθε νὰ ἐγνώριζες καὶ σὺ τοῦλάχιστον ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου ἀποβλέποντα· ἀλλὰ τώρα ἐκρύφθησαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου. ⁴³ Διότι θέλουσιν ἐλθεῖ ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ οἱ ἐχθροί σου θέλουσι κάμει χαράκωμα περὶ σέ, καὶ θέλουσι σέ περικυκλάσει, καὶ θέλουσι σέ στενοχωρήσει παντα-

χόθεν· ⁴⁴καὶ θέλουσι κατεδαφίσει σέ, καὶ τα τέκνα σου ἐν σοι, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφήσει ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθον· διότι οὐκ ἐγνώρισας τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκέψεώς σου.

⁴⁵Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλυντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, ⁴⁶λέγων πρὸς αὐτοὺς, Εἶνα γεγραμμένον, “Ὁ οἶκός μου εἶναι οἶκος προσευχῆς”· σεῖς οὖν ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”

⁴⁷Καὶ ἐδίδασκε καθ’ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐζήτουν νὰ ἀπολεσῶσιν αὐτόν. ⁴⁸καὶ δὲν εὔρισκον τὸ τί νὰ πράξωσιν· διότι πᾶς ὁ λαὸς ᾔητο προσηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. κ’.

ΚΑΙ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐνῷ αὐτὸς ἐδίδασκε τὸν λαόν· ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐηγγελίζετο, ἦλθον ἐξαίφνης οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, ²καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες, Εἰπέ πρὸς ἡμᾶς, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεας ταῦτα; ἢ τίς εἶναι ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ³Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, καὶ εἶπατε μοι· ⁴Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ⁵Οἱ δὲ ἐσυλλογίσθησαν καθ’ ἑαυτοὺς, λέγοντες, “Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ⁶ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς θέλει μᾶς λιθοβολήσῃ· ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι προφήτης. ⁷Καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἐξεύρουσι πόθεν ἦτο. ⁸Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ σᾶς λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

⁹Ἦρχισε δὲ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαόν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἀνθρώπος τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτόν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε πολὺν καιρὸν. ¹⁰Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτόν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ γεωργοὶ ὅμως δείραντες αὐτόν ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹¹Καὶ πάλιν ἔπεμψε ἄλλον δούλον· πλὴν αὐτοὶ δείραντες καὶ ἐκείνον καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹²Καὶ πάλιν ἔπεμψε τρίτον ἄλλ’ ἐκεῖνοι καὶ τοῦτον πληγώσαντες ἀπεδίωξαν. ¹³Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί νὰ κάμω; ἃς πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν·

ἴσως ἰδόντες τοῦτον θέλουσιν ἐντραπή. ¹⁴ Πλὴν ἰδόντες αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτὸν, διὰ τὰ γεῖνη ἡμῶν ἢ κληρονομία. ¹⁵ Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἐφόνευσαν. Τί λοιπὸν θέλει κάμει εἰς αὐτοὺς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ¹⁶ Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.

Ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο! ¹⁷ Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἰς αὐτοὺς εἶπε, Τί λοιπὸν εἶναι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, “Ὁ λίθος, τὸν ὅποιον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας;” ¹⁸ Πᾶς ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον θέλει συντριφθῇ· εἰς ὅντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

¹⁹ Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ βάλωσιν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐφοβήθησαν τοῦ λαόν· διότι ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην. ²⁰ Καὶ παραφυλάξαντες ἀπέστειλαν ἐνεδρευτάς, ὑποκρινομένους ὅτι εἶναι δίκαιοι, ἐπὶ σκοπῷ τὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου, διὰ τὰ παραδώσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνος.

²¹ Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ὀρθῶς ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. ²² Εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἡμᾶς τὰ δώσωμεν φόρον εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; ²³ Ἐννοήσας δὲ τὴν πανουργίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε; ²⁴ Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνος εἰκόνα ἔχει καὶ ἐπιγραφὴν; Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον, Τοῦ Καίσαρος. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν τὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες διὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτοῦ, ἐσιώπησαν.

²⁷ Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἀνάστασις, ἠρώτησαν αὐτὸν, ²⁸ λέγοντες, Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, Ἐάν τις ὁ ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀποθάνῃ ἄτεκνος, τὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁹ Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³⁰ Καὶ ἔλαβεν ὁ δευτερός τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³¹ Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύ-

τως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ καὶ δὲν ἀφῆκαν τέκνα, καὶ ἀπέθανον. ³² Ὅστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνὴ. ³³ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, τίνος αὐτῶν γίνεταί γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου νυμφεύουσι καὶ νυμφεύονται. ³⁵ οἱ δὲ καταξιωθέντες νὰ ἀπολαύσωσιν ἐκείνον τὸν αἰῶνα καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε νυμφεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται. ³⁶ διότι οὔτε νὰ ἀποθάνωσι πλέον δύνανται· ἐπειδὴ εἶναι ἰσάγγελοι· καὶ εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, ὄντες υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως. ³⁷ Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ ὁ Μωϋσῆς ἐφανέρωσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὅτε λέγει Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ. ³⁸ Ὁ δὲ Θεὸς δὲν εἶναι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· διότι πάντες ζῶσιν ἐν αὐτῷ. ³⁹ Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. ⁴⁰ Καὶ δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ἐρωτῶσιν αὐτὸν οὐδέν.

⁴¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λέγουσι τὸν Χριστόν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβίδ; ⁴² καὶ αὐτὸς ὁ Δαβὶδ λέγει ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν, “Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριον μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ⁴³ ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.” ⁴⁴ Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον· καὶ πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; ⁴⁵ Καὶ ἐνῷ ἤκουε πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ⁴⁶ Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσιν ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρῶτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις. ⁴⁷ Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς. Οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλήτεραν καταδίκην.

ΚΕΦ. κα'.

ἈΝΑΒΛΕΨΑΣ δὲ εἶδε τοὺς πλουσίους τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. ² Εἶδε δὲ καὶ χήραν τινα πτωχὴν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔβαλε περισσότερον πάντων· ⁴ διότι ἅπαντες οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλεν ὅλην τὴν περιουσίαν ὅσην εἶχε.

⁵ Καὶ ἐνῶ τινὲς ἔλεγον περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι εἶναι ἐστολισμένον μὲ λίθους ὠραίους καὶ ἀφιερώματα, εἶπε, ⁶ Ταῦτα τὰ ὁποῖα θεωρεῖτε, θέλουσιν ἐλθεῖ ἡμέραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

⁷ Ἠρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ποτε λοιπὸν θέλουσι γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλωσι ταῦτα νὰ γείνωσιν;

⁸ Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· διότι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ, Ὁ καιρὸς ἐπλησίασε. Μὴ ὑπάγητε λοιπὸν ὀπίσω αὐτῶν. ⁹ Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ φοβηθῆτε· διότι πρέπει ταῦτα νὰ γείνωσι πρῶτον· ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐθὺς τὸ τέλος.

¹⁰ Τότε ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ¹¹ Καὶ θέλουσι γείνει κατὰ τόπους σεισμοὶ μεγάλοι, καὶ πεῖναι καὶ λοιμοὶ, καὶ θέλουσιν εἰσθαι φόβητρα καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

¹² Πρὸ δὲ τούτων πάντων θέλουσιν ἐπιβάλει ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ θέλουσι σᾶς καταδιώξει, παραδίδοντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, φερομένους ἔμπροσθεν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ¹³ Καὶ τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἐσᾶς πρὸς μαρτυρίαν. ¹⁴ Βάλετε λοιπὸν εἰς τὰς καρδίας σας, νὰ μὴ προμελετᾶτε τί νὰ ἀπολογηθῆτε· ¹⁵ διότι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσει στόμα καὶ σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἀντιλογήσωσιν, οὐδὲ νὰ ἀντισταθῶσι πάντες οἱ ἐναντίοι σας.

¹⁶ Θέλετε δὲ παραδοθῇ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θέλουσι θανατώσει τινὰς ἐξ ὑμῶν· ¹⁷ καὶ θέλετε εἰσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων δια τὸ ὄνομά μου· ¹⁸ πλην θριξὲ ἐκ τῆς κεφαλῆς σας δὲν θέλει χαθῇ. ¹⁹ Διὰ τῆς ὑπομονῆς σας ἀποκτήσατε τὰς ψυχὰς σας.

²⁰ Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὴν Ἱερουσαλὴμ περικυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, τότε γνωρίσατε ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.

²¹ Τότε οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἂς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἂς ἀναχωρῶσιν ἔξω· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἂς μὴ ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτήν· ²² Διότι ἡμέραι ἐκδικήσεως εἶναι αὗται, διὰ νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα. ²³ Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· διότι

θέλει εἶσθαι μεγάλη στενοχωρία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ κατὰ τοῦ λαοῦ τούτου. ²⁴ Καὶ θέλουσι πέσει ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ θέλουσι φερθῇ αἰχμάλωτοι, εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ θέλει εἶσθαι πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσιν οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν.

²⁵ Καὶ θέλουσιν εἶσθαι σημεῖα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἀστροῖς· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς στενοχωρία ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, καὶ θέλει ῥῆχεῖ ἡ θάλασσα καὶ τα κύματα· ²⁶ οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχεῖ ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων δεινῶν εἰς τὴν οἰκουμένην· διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῇ. ²⁷ Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ²⁸ Ὅταν δὲ ταῦτα ἀρχίσωσι νὰ γίνωνται, ἀνακύψατε καὶ σηκώσατε τὰς κεφαλὰς σας· διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσίς σας.

²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, Ἰδέτε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα· ³⁰ ὅταν ἤδη ἀνοίξωσι, βλέποντες γνωρίζετε ἀφ' ἑαυτῶν ὅτι ἤδη τὸ θέρος εἶναι πλησίον. ³¹ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι εἶναι πλησίον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ³² Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα. ³³ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

³⁴ Προσέχετε δὲ εἰς ἑαυτοὺς, μήποτε βαρυνθῶσιν αἱ καρδίαι σας ἀπὸ κραιπάλης καὶ μέθης καὶ μεριμνῶν βιωτικῶν, καὶ ἐπέλθῃ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ³⁵ διότι ὡς παγὶς θέλει ἐπέλθει ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ³⁶ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν δεόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ νὰ καταξιωθῆτε νὰ ἐκφύγητε πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γείνωσι, καὶ νὰ σταθῇτε ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

³⁷ Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἱερῷ· τὰς δὲ νυκτας ἐξ ῥχόμενος διενυκτέρευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Ἑλαιῶν. ³⁸ αἱ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ ὄρθρου συνήρχετο πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ διὰ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. κβ'.

ἘΠΛΗΣΙΑΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἁζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα. ² Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν.

³ Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν ἐπονο αἰζόμενον

Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· ⁴καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς. ⁵Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνεφώνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύριον. ⁶Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς χωρὶς θορύβου.

⁷Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσι τὸ πάσχα· ⁸καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν, Ὑπάγετε καὶ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς τὸ πάσχα, διὰ νὰ φάγωμεν. ⁹Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμεν; ¹⁰Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἴδου, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, θέλει σᾶς συναπαρτήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου εἰσέρχεται· ¹¹καὶ θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας, Ὁ διδάσκαλος σοὶ λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα, ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου; ¹²Καὶ ἐκεῖνος θέλει σᾶς δεῖξαι ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ¹³Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγον, εὔρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

¹⁴Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι μετ' αὐτοῦ. ¹⁵Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πολὺ ἐπεθύμησα νὰ φάγω τὸ πάσχα τοῦτο μὲ σᾶς προτοῦ νὰ πάθω· ¹⁶διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω φάγει πλέον ἐξ αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐκπληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁷Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε καὶ εἶπε, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμοιράσατε εἰς ἀλλήλους· ¹⁸διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

¹⁹Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀνάμνησιν. ²⁰Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδείπνησαν, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. ²¹Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ ἐκείνου ὅστις μὲ παραδίδει εἶναι μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ²²Καὶ ὁ μὲν Τίδς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει κατὰ τὸ ὀρισμένον· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δι' οὗ παραδίδεται. ²³Καὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ συζητῶσι πρὸς ἀλλήλους, τὸ, ποῖος τάχα ἦτο ἐξ αὐτῶν ὅστις ἔμελλε νὰ κάμῃ τοῦτο.

²⁴Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία μεταξὺ αὐτῶν περὶ τοῦ τις ἔξ

αὐτῶν νομίζεται ὅτι εἶναι μεγαλύτερος. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ ὀνομάζονται εὐεργέται. ²⁶ Σεῖς ὅμως οὐχὶ οὕτως· ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος μεταξὺ σας, ἅς γείνη ὡς ὁ μικρότερος· καὶ ὁ προϊστάμενος ὡς ὁ ὑπηρετῶν. ²⁷ Διότι τίς εἶναι μεγαλύτερος, ὁ καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ ὁ ὑπηρετῶν; οὐχὶ ὁ καθήμενος; ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ ὑπηρετῶν. ²⁸ Σεῖς δὲ εἰσθε οἱ διαμείναντες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· ²⁹ ὅθεν ἐγὼ ἐτοιμάζω εἰς ἐσᾶς βασιλείαν, ὡς ὁ Πατήρ μου ἡτείμασεν εἰς ἐμὲ, ³⁰ διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ νὰ καθίσητε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντας τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.

³¹ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς σᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸν σῖτον. ³² Πλὴν ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ, ὅταν ποτὲ ἐπεστρέψῃς, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. ³³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔτοιμος εἶμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε, Σοὶ λέγω, Πέτρε, δὲν θέλει φωναξοί σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀπαρνηθῆς τρεῖς ὅτι δὲν με γνωρίζεις.

³⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτε σᾶς ἀπεστείλα χωρὶς βαλαντίου καὶ σακκίου καὶ ὑποδημάτων, μήπως ἐστερήθητε τινός; Οἱ δὲ εἶπον, Οὐδενός. ³⁶ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ τώρα, ὅστις ἔχει βαλάντιον, ἅς λάβῃ αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ· ὁμοίως καὶ σακκίον· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, ἅς πωλήσῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἅς ἀγοράσῃ μάχαιραν. ³⁷ Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς ἐμὲ, τὸ, “Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη” διότι τὰ περὶ ἐμοῦ γεγραμμένα λαμβάνουσι τέλος. ³⁸ Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοὺ ἐδῶ δύο μάχαιραι. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰκανὸν εἶναι.

³⁹ Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγε κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ⁴⁰ Ἀφου δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσεύχεσθε διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμον.

⁴¹ Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς λίθον βολὴν, καὶ γονατίσας προσήνετο, ⁴² λέγων, Πάτερ, ἂν θέλῃς ν' ἀπομακρύνῃς τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν οὐχὶ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν ἅς γείνη. ⁴³ Εφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ

ἐνισχύων αὐτόν. ⁴⁴ Καὶ ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν, προσηύχετο θερμότερον. Ἐγείνε δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν.

⁴⁵ Καὶ σηκωθεὶς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. ⁴⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί κοιμᾶσθε; σηκώθητε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν.

⁴⁷ Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἤρχετο πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ φιλήσῃ αὐτόν. ⁴⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

⁴⁹ Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τί ἔμελλε νὰ γείνη, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, νὰ κτυπήσωμεν μὲ τὴν μάχαιραν; ⁵⁰ Καὶ ἐκτύπησεν εἰς ἕξ αὐτῶν τὸν δούλον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. ⁵¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε ἕως τουτου καὶ πιάσας τὸ ὠτίον αὐτοῦ, ἰάτρευσεν αὐτόν.

⁵² Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἐλθόντας ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; ⁵³ καθ' ἡμέραν ἤμην μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν ἠπλώσατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἡ ὥρα σας, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

⁵⁴ Συλλαβόντες δὲ αὐτόν, ἔφεραν καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

⁵⁵ Ἀφοῦ δὲ ἀνάψαντες πῦρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς συνεκάθισαν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁵⁶ Ἰδοῦσα δὲ αὐτόν μία τις δούλη καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐνατενίσασα εἰς αὐτόν, εἶπε, Καὶ οὗτος ἦτο μετ' αὐτοῦ. ⁵⁷ Ὁ δὲ ἠρνήθη αὐτόν, λέγων, Γύναι, δὲν γνωρίζω αὐτόν. ⁵⁸ Καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος τις ἰδὼν αὐτόν, εἶπε, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἀνθρωπε, δὲν εἶμαι. ⁵⁹ Καὶ ἀφοῦ ἐπέρασεν ὡς μία ὥρα, ἄλλος τις διῶσχυρίζετο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦτο· διότι Γαλιλαῖος εἶναι. ⁶⁰ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἀνθρωπε, δὲν ἐξεύρω τί λέγεις. Καὶ παρευθὺς ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ. ⁶¹ Καὶ στραφείς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν εἰς τὸν Πέτρον· καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, θέλεις μὲ

ἀπαρνηθῇ τρίς. ⁶² Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

⁶³ Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατοῦντες τὸν Ἰησοῦν ἐνεπαιζον αὐτὸν δέροντες· ⁶⁴ καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐρράπιζον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε; ⁶⁵ Καὶ ἄλλα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτον.

⁶⁶ Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες, ⁶⁷ Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός; εἶπε πρὸς ἡμᾶς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐὰν σᾶς εἴπω, δὲν θέλετε πιστεύσει· ⁶⁸ ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θέλετε μοὶ ἀποκριθῇ, οὐδὲ θέλετε μὲ ἀπολύσει. ⁶⁹ Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. ⁷⁰ Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι. ⁷¹ Οἱ δὲ εἶπον, Γίχρειαν ἔχομεν πλεον μαρτυρίας; διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ'.

ΤΟΤΕ ἐσηκωθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

² Καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Τοῦτον εὗρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ ἐμποδίζοντα τὸ νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα, λέγοντα ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Χριστὸς βασιλεὺς. ³ Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σὺ λεγεις.

⁴ Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν ἔγκλημα εὗρίσκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. ⁵ Οἱ δὲ ἐπέμενον, λέγοντες, Ὅτι ταραττει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἐδῶ. ⁶ Ὁ δὲ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶναι Γαλιλαῖος. ⁷ Καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς ἐπικρατείας τοῦ Ἡρώδου, ἔπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδη, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

⁸ Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη πολὺν· διότι ᾔθελε πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ αὐτὸν, ἐπειδὴ ᾔκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ

ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τὶ θαῦμα γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ. ⁹ Ἡρώτα δὲ αὐτὸν μὲ λόγους πολλοὺς· πλὴν αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδέν. ¹⁰ Ἰσταντο δὲ οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐντόνως. ¹¹ Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης μετὰ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ ἐξουθένησεν αὐτὸν, καὶ ἐνέπαιξεν, ἐνέδυσεν αὐτὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον. ¹² Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἔγειναν φίλοι μετ' ἀλλήλων· διότι πρότερον ἦσαν εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους.

¹³ Ὁ δὲ Πιλάτος συγκαλεσας τοὺς ἄρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ¹⁴ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐφέρατε πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς στασιάζοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιόν σας ἀνακρίνας, δὲν εὔρον ἐν τῷ ἄνθρωπῳ τούτῳ οὐδὲν ἔγκλημα ἐξ ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. ¹⁵ Ἄλλ' οὐδὲ ὁ Ἡρώδης· διότι σὰς ἔπεμψα πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου εἶναι πεπραγμένον ὑπ' αὐτοῦ. ¹⁶ Ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

¹⁷ Ἐπρεπε δὲ ἀναγκαίως νὰ ἀπολύῃ εἰς αὐτοὺς ἓνα ἐν τῇ ἰορτῇ. ¹⁸ Πάντες δὲ ὁμοῦ ἀνέκραξαν, λέγοντες, Σήκωσον τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ εἰς ἡμᾶς τὸν Βαραββᾶν· ¹⁹ ὅστις διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ διὰ φόνον ἦτο βεβλημένος εἰς φυλακὴν.

²⁰ Πάλιν λοιπὸν ὁ Πιλάτος ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, θέλων νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν. ²¹ Οἱ δὲ ἐφώναζον, λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ²² Ὁ δὲ καὶ τρίτην φορὰν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν οὗτος; οὐδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

²³ Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ· καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων ὑπερίσχυνον.

²⁴ Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνῃ τὸ ζήτημα αὐτῶν. ²⁵ Καὶ ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα αὐτῶν.

²⁶ Καὶ καθὼς ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, ἐπίασαν Σίμωνα τινὰ Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω αὐτοῦ τὸν σταυρὸν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτὸν ὕπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.

²⁷ Ἡκολούθει δὲ αὐτὸν πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἵτινες καὶ ᾠδύροντο καὶ ἐβρήνουν αὐτόν. ²⁸ Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε

δι' ἐμὲ, ἀλλὰ δι' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ διὰ τὰ τέκνα σας. ²⁹ Διότι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, καθ' ἃς θέλουσιν εἰπεῖν, Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἵτινες δὲν ἐγέννησαν, καὶ οἱ μαστοὶ οἵτινες δὲν ἐθήλασαν. ³⁰ Τότε θέλουσιν ἀρχίσει νὰ λέγωσιν εἰς τὰ ὄρη, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ εἰς τὰ βουνὰ, Σκεπάσατε ἡμᾶς. ³¹ Διότι, ἂν εἰς τὸ ὑγρὸν ξύλον πράττωσι ταῦτα, τί θέλει γείνει εἰς τὸ ξηρόν;

³² Ἐφύροντο δὲ καὶ ἄλλοι δύο μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν κακοῦργοι, διὰ νὰ θανατωθῶσι.

³³ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τοπον τὸν ὀνομαζόμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακοῦργους, τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ³⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς· διότι δὲν ἐξεύρουσι τί πράττουσι.

Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

³⁵ Καὶ ἴστατο ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐνέπαιζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μετ' αὐτῶν, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν· ἃς σῶσῃ ἑαυτὸν, ἐὰν οὗτος ἦναι ὁ Χριστὸς, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁶ Ἐνέπαιζον δὲ αὐτὸν καὶ οἱ στρατιῶται, πλησιάζοντες καὶ προσφέροντες ὄξος εἰς αὐτὸν, ³⁷ καὶ λέγοντες, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.

³⁸ Ἦτο δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπάνωθεν αὐτοῦ μετὰ γράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑβραϊκὰ, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

³⁹ Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακοῦργων ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

⁴⁰ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος ἐπέπληττεν αὐτὸν, λέγων, Οὐδὲ τὸν Θεὸν δὲν φοβεῖσαι σὺ, ὅστις εἶσαι ἐν τῇ αὐτῇ καταδίκη; ⁴¹ καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· διότι ἄξια τῶν ὅσα ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος ὅμως οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. ⁴² Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁴³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, σήμερον θέλεις εἶσθαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ.

⁴⁴ Ἦτο δὲ ὡς ἕκτη ὥρα, καὶ ἐγένετο σκότος ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. ⁴⁵ Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ.

⁴⁶ Καὶ φωνάξας μὲ φωνὴν μεγάλην ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμα μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

⁴⁷ Ἰδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος τὸ γινόμενον ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων, "Οὕτως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος.

⁴⁸ Καὶ πάντες οἱ ὄχλοι οἱ συνελθόντες εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην βλέποντες τὰ γινόμενα, ὑπέστρεφον τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν.

⁴⁹ Ἰσταντο δὲ μακρόθεν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες αἵτινες συνηκολούθησαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβλεπον ταῦτα.

⁵⁰ Καὶ ἰδου, ἀνὴρ ^{τις} Ἰωσήφ τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο βουλευτὴς, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, ⁵¹ (οὗτος δὲν ἦτο σύμφωνος μὲ τὴν βουλὴν καὶ τὴν πράξιν αὐτῶν,) ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁵² οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

⁵³ Καὶ καταβιβάσας αὐτὸ ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα, καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν μνημείῳ λελατομημένῳ, ὅπου οὐδεὶς ἔτι εἶχεν ἐνταφιασθῆ. ⁵⁴ Καὶ ἦτο ἡμέρα παρασκευῆ, καὶ ἐξημέρονε σάββατον.

⁵⁵ Ἠκολούθησαν δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες εἶχον ἐλθεῖ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, καὶ πῶς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. ⁵⁶ Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν, ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. κδ'.

ΤΗΝ δὲ πρωτὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, ἐνῷ ἦτο ὀρθρος βαθύς, ἦλθον εἰς τὸ μνῆμα, φέρουσαι τὰ ὅποια ἡτοίμασαν ἀρώματα· καὶ ἄλλαι τινὲς μετ' αὐτῶν. ² Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. ³ Καὶ εἰσελθοῦσαι δὲν εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ⁴ Καὶ ἐνῷ ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ τούτου, ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτῶν μὲ ἱμάτια ἀστράπτοντα. ⁵ Καθὼς δὲ αὐταὶ ἐφοβήθησαν, καὶ ἐκκλινον τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; ⁶ Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀνέστη. Ἐνθυμήθητε πῶς ἐλάλησε πρὸς ἐσᾶς, ἐνῷ ἦτο ἔτι ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ⁷ λέγων, "Οτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, καὶ νὰ σταυρωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ. ⁸ Καὶ ἐνεθυμήθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

⁹ Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπηγγείλαν ταῦ-

τα πάντα προς τοὺς ἑνδεκα καὶ πάντας τοὺς λοιπούς. ¹⁰ Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ μετ' αὐτῶν, αἵτινες ἔλεγον ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ¹¹ Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡς φλυαρία, καὶ δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτάς.

¹² Ὁ δὲ Πέτρος σηκωθείς ἔδραμεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύνψας βλέπει τὰ σάβανα κείμενα μόνα· καὶ ἀνεχώρησε θαυμάζων καθ' ἑαυτὸν τὸ γεγονός.

¹³ Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἐπορευοντο ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ὀνομαζομένην Ἑμμαοὺς, ἀπέχουσαν ἐξήκοντα στάδια ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ¹⁴ καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. ¹⁵ Καὶ ἐνῶ ὠμίλουν καὶ συνδιελέγοντο, πλησιάσας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν. ¹⁶ Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο διὰ νὰ μὴ γνωρίσωσιν αὐτόν.

¹⁷ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Τίνες εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους συνομιλεῖτε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ εἰσθε σκυθρωποί; ¹⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἰς, ὀνομαζόμενος Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὲν ἔμαθες τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις ἐστάθη ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. ²⁰ καὶ πῶς παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς καταδίκην θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²¹ ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ μέλλων νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις πᾶσι, τρίτῃ ἡμέρᾳ εἶναι σήμερον αὕτη, ἀφοῦ ἔγειναν ταῦτα. ²² ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέπληξαν ἡμᾶς, αἵτινες ὑπῆγον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ μνημεῖον. ²³ καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι ὅτι εἶδον καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων, οἵτινες λέγουσιν ὅτι αὐτὸς ζῇ. ²⁴ Καὶ τινὲς τῶν ἡμετέρων ὑπῆγον εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εὑρον οὔτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν ὅμως δὲν εἶδον. ²⁵ Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τὴν καρδίαν εἰς τὸ νὰ πιστεῦντε εἰς πάντα ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται. ²⁶ Δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ταῦτα ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἀρχίσας ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ ἑαυτοῦ γενομένα ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς.

²⁸ Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν κώμην ὅπου ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο ὅτι ὑπάγει μακρότερα. ²⁹ Καὶ παρεβίασαν αὐτὸν, λέγοντες, Μείνον μεθ' ἡμῶν, διότι πλησιάζει ἡ ἑσπέρα, καὶ ἐκλινεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε διὰ τὴν νύκτα μετ' αὐτῶν. ³⁰ Καὶ ἀφοῦ ἐκάθισε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κόψας ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς. ³¹ Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' αὐτῶν. ³² Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Δὲν ἐκαίετο ἐν ἡμῖν ἡ καρδία ἡμῶν, ὅτε ἐλάλει πρὸς ἡμᾶς καθ' ὁδόν, καὶ μᾶς ἐξηγεῖ τὰς γραφάς;

³³ Καὶ σηκωθέντες τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἑνδεκα, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν, ³⁴ οἵτινες ἔλεγον, Ὅτι ὄντως ἀνέστη ὁ Κύριος, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν Σίμωνα. ³⁵ Καὶ αὐτοὶ διηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ πῶς ἐγνώρισθη εἰς αὐτοὺς ἐνῶ ἔκοπτε τὸν ἄρτον.

³⁶ Ἐνῶ δὲ ἐλάλουν ταῦτα, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνῃ ὑμῖν. ³⁷ Ἐκεῖνοι δὲ ἐκπλαγέντες καὶ ἔμβοβοι γενόμενοι, ἐνόμιζον ὅτι ἔβλεπον πνεῦμα. ³⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἰσθε τεταραγμένοι; καὶ διὰ τί ἀναβαίνουσιν εἰς τὰς καρδίας σας διαλογισμοί; ³⁹ Ἰδέτε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἶμαι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἰδέτε· διότι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. ⁴⁰ Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ⁴¹ Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἠπίστουν ἔτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ ἐθαύμαζον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχετέ τι φαγώσιμον ἐνταῦθα; ⁴² Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, καὶ ἀπὸ κηρήθραν μέλιτος.

⁴³ Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

⁴⁴ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτε ἤμην ἔτι μεθ' ὑμῶν, ὅτι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. ⁴⁵ Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς. ⁴⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὕτως εἶναι γεγραμμένον, καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ⁴⁷ καὶ νὰ κηρυχθῇ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοια καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ⁴⁸ Σεῖς δὲ εἰσθε μάρτυρες τούτων. ⁴⁹ Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω

τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμῶν· σείεσθε δε καθίστατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἕως οὗ ἐνδυνήτε δύναμιν ἐξ ὑψους.

⁵⁰ Καὶ ἔφερεν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. ⁵¹ Καὶ ἐνῶ εὐλόγει αὐτοὺς ἀπεχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵² Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. ⁵³ Καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ἘΝ ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ Θεὸς ἦτο ὁ Λόγος. ² Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ. ³ Πάντα δι' αὐτοῦ ἔγειναν· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἔγεινεν οὐδὲ ἐν τῷ ὁποίῳ ἔγεινεν. ⁴ Ἐν αὐτῷ ἦτο ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ⁵ Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό.

⁶ Ὑπήρξεν ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὀνομαζόμενος Ἰωάννης. ⁷ Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, διὰ νὰ πιστεύσωσι πάντες δι' αὐτοῦ. ⁸ Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

⁹ Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὁποῖον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ¹⁰ Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ κόσμος ἔγεινε δι' αὐτοῦ· καὶ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν. ¹¹ Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν. ¹² Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτόν, εἰς αὐτοὺς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ γείνωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹³ Ὅτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

¹⁴ Καὶ ὁ Λόγος ἔγεινε σὰρξ, καὶ κατώκησε μεταξὺ ἡμῶν, (καὶ εἶδομεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

¹⁵ Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐφώναξε, λέγων, Οὗτος ἦτο περὶ οὗ εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

¹⁶ Καὶ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ¹⁷ Διότι καὶ ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως· ἡ δὲ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹⁸ Οὐδεὶς εἶδε ποτε τὸν Θεον· ὁ Μονογενὴς Υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐφανέρωσεν αὐτόν.

¹⁹ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶσαι; ²⁰ Καὶ ὡμολόγησε, καὶ δὲν ἡρνήθη· καὶ ὡμολόγησεν, Ὅτι δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστὸς. ²¹ Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί λοιπόν; Ἠλίας εἶσαι σύ; καὶ λέγει, Δὲν εἶμαι. Ὁ προφήτης εἶσαι σύ; καὶ ἀπεκρίθη, Οὐχί. ²² Εἶπον λοιπόν πρὸς αὐτόν, Τίς εἶσαι; διὰ νὰ δώσωμεν ἀπόκρισιν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ²³ Ἀπεκρίθη, Ἐγὼ εἶμαι “φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου,” καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

²⁴ Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· ²⁵ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπόν βαπτίζεις, εἰὰν σὺ δὲν ἦσαι ὁ Χριστὸς, οὔτε ὁ Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης; ²⁶ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἐν μέσῳ δὲ ὑμῶν ἵσταται ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν γινωρίζετε· ²⁷ αὐτὸς εἶναι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου· τοῦ ὁποίου ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίδιον τοῦ ὑποδήματος αὐτοῦ· ²⁸ Ταῦτα ἔγειναν ἐν Βηθαβαρᾷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

²⁹ Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἰδοὺ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ³⁰ Οὗτος εἶναι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὁπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου. ³¹ Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ βαπτίζων ἐν τῷ ὕδατι.

³² Καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ὅτι εἶδον τὸ Πνεῦμα

καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.
³³ Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με διὰ νὰ
 βαπτίζω ἐν ὕδατι, ἐκεῖνος μοι εἶπεν, Εἰς ὄντινα ἴδῃς τὸ Πνεῦμα
 καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτος εἶναι ὁ βαπτίζων ἐν
 Πνεύματι Ἀγίῳ. ³⁴ Καὶ ἐγὼ εἶδον καὶ ἐμαρτύρησα, ὅτι οὗτος
 εἶναι ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ.

³⁵ Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἴστατο ὁ Ἰωάννης, καὶ δύο ἐκ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ. ³⁶ καὶ ἐμβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα,
 λέγει, Ἰδοὺ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁷ Καὶ ἤκουσαν αὐτὸν οἱ δύο
 μαθηταὶ λαλοῦντα, καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁸ Στραφεῖς
 δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει πρὸς αὐτοὺς,
 Τί ζητεῖτε; ³⁹ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββὶ, (τὸ ὁποῖον
 ἐρμηνευόμενον λέγεται, Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις; ⁴⁰ Λέγει πρὸς
 αὐτοὺς, Ἐλθετε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει καὶ
 ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ δὲ ὥρα ἦτο ὡς δεκάτη.

⁴¹ Ἦτο Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν
 δύο, οἵτινες ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ἰωάννου, καὶ ἠκολού-
 θησαν αὐτόν. ⁴² Οὗτος πρῶτος εὕρισκε τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν
 Σίμωνα, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, τὸ
 ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι ὁ Χριστός. ⁴³ Καὶ ἔφερεν αὐ-
 τὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς εἶπε,
 Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ· σὺ θέλεις ὀνομασθῇ Κηφᾶς,
 τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύεται Πέτρος.

⁴⁴ Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γα-
 λιλαίαν· καὶ εὕρισκε τὸν Φίλιππον, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
 Ἀκολουθεῖ μοι. ⁴⁵ Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς
 πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

⁴⁶ Εὕρισκε Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
 Ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆ-
 ται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.
⁴⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναὴλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται νὰ
 προέλθῃ τί ἀγαθόν; Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Φίλιππος, Ἐρχου καὶ
 ἰδέ. ⁴⁸ Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν,
 καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, Ἰδοὺ ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, εἰς τὸν ὁποῖον
 δόλος δὲν ὑπάρχει. ⁴⁹ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναὴλ, Ποθεν
 μὲ γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Πρὶν ὁ
 Φίλιππος σὲ φωνάξῃ, ὄντα ὑποκάτω τῆς συκῆς, εἰδόν σε.
⁵⁰ Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναὴλ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββὶ, σὺ

εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.
⁵¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐπειδὴ σοὶ εἶπον,
 Εἰδὼν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεγαλύτερα τούτων
 θέλεις ἰδεῖ. ⁵² Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς
 λέγω, Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλετε ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ τοὺς
 ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν
 Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔγεινε γάμος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας·
 καὶ ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. ² Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰη-
 σοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. ³ Καὶ ἐπειδὴ ἔλειψεν
 ὁ οἶνος, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν, Οἶνον δὲν ἔχουσι.
⁴ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Τί εἶναι μετὰξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γύναι;
 δὲν ἦλθεν ἔτι ἡ ὥρα μου. ⁵ Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρε-
 τας, Ὅ, τι σὰς λέγῃ κάμετε. ⁶ Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ
 κείμεναι κατὰ τὸ ἔθος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι
 ἐκάστη δύο ἢ τρία μέτρα. ⁷ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. ⁸ Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀντλήσατε τώρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχι-
 τρῖκλινον. Καὶ ἔφεραν. ⁹ Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρῖκλινος ἐγευθῇ
 τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ δὲν ἤξευρε πόθεν εἶναι,
 (οἱ ὑπηρέται ὅμως ἤξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ,) φωνάζει
 τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρῖκλινος, ¹⁰ καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πᾶς ἀν-
 θρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ ἀφοῦ πῖωσι πολὺν,
 τότε τὸν κατώτερον· σὺ ἐφύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τώρα.

¹¹ Ταύτην τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ
 τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφάνέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν
 εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹² Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ
 αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ σινοῦ· καὶ ἐκεῖ
 ἔμειναν οὐχὶ πολλὰς ἡμέρας. ¹³ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν
 Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

¹⁴ Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα
 καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς καθημένους. ¹⁵ Καὶ
 ποιήσας μαστίγα ἐκ σχοινίων, ἐδίδωξε πάντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ
 τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τὰ νομίσματα τῶν ἀργυρα-

μοιβῶν ἔχυσε, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε· ¹⁶ καὶ πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστεράς εἶπε, Σηκώσατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ κάμνετε τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. ¹⁷ Τότε ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου μὲ κατέφαγεν.”

¹⁸ Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τί σημεῖον δεικνύεις εἰς ἡμᾶς διότι κάμνεις ταῦτα; ¹⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Χαλάσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν θέλω ἐγείρει αὐτόν. ²⁰ Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶπ· Εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτη ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ θέλεις ἐγείρει αὐτὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας; ²¹ Εκείνος ὅμως ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ²² Ὅτε λοιπὸν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὴν γραφὴν, καὶ εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

²³ Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέποντες αὐτοῦ τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ἔκαμνεν. ²⁴ Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτούς, διότι ἐγνώριζε πάντας· ²⁵ καὶ διότι δὲν εἶχε χρεῖαν διὰ νὰ μαρτυρήσῃ τις περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγνώριζε τί ἦτο ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. γ'.

ἮΤΟ δὲ ἄνθρωπός τις ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὀνομαζόμενος, ἀρχὼν τῶν Ἰουδαίων. ² Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, ἐξεύρομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἦλθες διδασκαλός· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ κάμνῃ τὰ σημεῖα ταῦτα τὰ ὁποῖα σὺ κάμνεις, ἐὰν δὲν ᾦναι ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐὰν τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁴ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ γέρων ὦν; μηποτε δύναται νὰ εἰσέλθῃ δευτέραν φορὰν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρος αὐτοῦ καὶ νὰ γεννηθῇ;

⁵ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐὰν τις δὲν γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς

τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ⁸Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, εἶναι σὰρξ· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, εἶναι πνεῦμα, ⁹Μὴ θαυμάσης ὅτι σοὶ εἶπον, Πρέπει νὰ γεννηθῇτε ἄνωθεν. ⁸Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλὰ δὲν ἐξεύρεις πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως εἶναι πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Πνεύματος.

⁹Ἀπεκρίθη ὁ Νικόδημος καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πῶς δύνανται νὰ γείνωσι ταῦτα;

¹⁰Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα δὲν ἐξεύρεις;—¹¹Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λεγῶ, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν λαλοῦμεν, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶδομεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν δὲν δέχεσθε. ¹²Ἐὰν τὰ ἐπίγεια σᾶς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύητε, πῶς, ἐὰν σᾶς εἴπω τὰ ἐπουράνια, θέλετε πιστεύσει; ¹³Καὶ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰμὴ ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. ¹⁴Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ¹⁵διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ¹⁶Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ¹⁸Ὅστις πιστεύει εἰς αὐτὸν, δὲν κρίνεται· ὅστις ὅμως δὲν πιστεύει, εἶναι ἤδη κεκριμένος, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. ¹⁹Καὶ αὕτη εἶναι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠγάπησαν τὸ σκότος μᾶλλον παρὰ τὸ φῶς· διότι ἦσαν πονηρὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ²⁰Ἐπειδὴ πᾶς ὅστις πράττει φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ. ²¹Ὅστις ὅμως πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἐπράχθησαν κατὰ Θεόν.

²²Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. ²³Ἦτο δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν πλησίον τοῦ Σαλεῖμ, διότι ἦσαν ἐκεῖ ὕδατα πολλά· καὶ ἤρχοντο καὶ ἐβαπτιζοντο. ²⁴Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο ἔτι βεβλημένος εἰς τὴν

φυλακὴν. ²⁵ Ἐγείνε λοιπὸν συζήτησις περὶ καθαρισμοῦ παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίους ^{τινάς}. ²⁶ καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββὶ, ^{ἐκεῖνος} ὅστις ἦτο μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν ὁποῖον σὺ ἐμαρτύρησας, ἰδοὺ οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

²⁷ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε, Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος να λαμβάνη οὐδὲν, ἐὰν δὲν ᾖναι δεδομένον εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

²⁸ Σεῖς αὐτοὶ εἰσθε μάρτυρές μου ὅτι εἶπον, Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι εἶμαι ἀπεσταλμένος ἔμπροσθεν ἐκείνου.

²⁹ Ὅστις ἔχει τὴν νύμφην, εἶναι νυμφίος· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἰστάμενος καὶ ἀκούων αὐτὸν, χαίρει καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη λοιπὸν ἡ χαρὰ ἡ ἰδική μου ἐπληρώθη. ³⁰ Ἐκεῖνος πρέπει νὰ αὐξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώνωμαι.

³¹ Ὁ ἐρχόμενος ἄνωθεν, εἶναι ὑπεράνω πάντων· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς εἶναι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι ὑπεράνω πάντων. ³² Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶδε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ οὐδεὶς δέχεται τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ.

³³ Ὅστις δεχθῇ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ἐπεσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής. ³⁴ Διότι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν δίδει εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα μετὰ μέτρον.

³⁵ Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ³⁶ Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱόν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱόν, δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΚΑΘΩΣ λοιπὸν ἔμαθεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλειότερους μαθητὰς κάμνει καὶ βαπτίζει παρὰ ὁ Ἰωάννης, ² (ἂν καὶ ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς δὲν ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ)· ³ ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴ Ἐπρεπε δὲ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Σαμαρείας.

⁵ Ἐρχεται λοιπὸν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ⁶ Ἦτο δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκάθητο οὕτως εἰς τὴν πηγὴν. Ὡρα ἦτο περίπου ἕκτη. ⁷ Ἐρχεται γυνὴ ^{τις} ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς,

Δός μοι νὰ πῖω. ⁸ Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον ὑπάγει εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀγοράσωσι τροφάς. ⁹ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, ζητεῖς νὰ πῖης παρ' ἐμοῦ ἥτις εἶμαι γυνὴ Σαμαρεῖτις;—Διότι δὲν συγκοινωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Σαμαρεῖτας.

¹⁰ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Ἐὰν ᾗξευρες τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς εἶναι ὁ λέγων σοι, Δός μοι νὰ πῖω, σὺ ἤθελες ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἤθελε σοὶ δώσῃ ὕδωρ ζῶν. ¹¹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ εἶναι βαθύ· πόθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; ¹² μήπως σὺ εἶσαι μεγαλῆτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ¹³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Πᾶς ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, θέλει διψῆσαι πάλιν. ¹⁴ ὅστις ὅμως πῖῃ ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσῃ εἰς αὐτὸν, δὲν θέλει διψῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ το ὁποῖον θέλω δώσῃ εἰς αὐτὸν, θέλει γεῖναι ἐν αὐτῷ πηγῇ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, κάλεσον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθ' ἐδῶ. ¹⁷ Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπε, Δὲν ἔχω ἄνδρα. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, ὅτι δὲν ἔχω ἄνδρα· ¹⁸ διότι πέντε ἄνδρας ἔλαβες, καὶ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἔχεις τῶρα, δὲν εἶναι ἀνὴρ σου· τοῦτο ἀληθὲς εἶπας.

¹⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης. ²⁰ Οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τοῦτο τὸ ὄρος προσεκύνησαν καὶ σεῖς λέγετε ὅτι ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνῶμεν. ²¹ Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θέλετε προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα. ²² Σεῖς προσκυνεῖτε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐξεύρετε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν· διότι ἡ σωτηρία εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων. ²³ Πλὴν ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θέλουσι προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· διότι ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. ²⁴ Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα· καὶ οἱ προσκυνούντες αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ προσκυνῶσι.

²⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή, Ἐξεύρω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, θέλει ἀναγγεῖλαι εἰς ἡμᾶς παντα. ²⁶ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμαι, ὁ λαλῶν σοι.

²⁷ Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μετὰ γυναικός· οὐδεὶς ὅμως εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

²⁸ Ἀφῆκε λοιπὸν ἡ γυνὴ τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ²⁹ Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε ἄνθρωπον, ὅστις μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα· μήπως οὗτος εἶναι ὁ Χριστός; ³⁰ Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

³¹ Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Ῥαββὶ, φάγε. ³² Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ ἔχω φαγητὸν νὰ φάγω το ὅποιον σεῖς δὲν ἐξεύρετε. ³³ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήπως τις ἔφερε πρὸς αὐτὸν νὰ φάγῃ;

³⁴ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τὸ ἐμὸν φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον αὐτοῦ. ³⁵ Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι τέσσαρες μῆνες εἶναι ἔτι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδου, σᾶς λέγω, ὑψώσατε τοὺς ὀφθαλμούς σας, καὶ ἰδέτε τὰ χωράφια, ὅτι εἶναι ἤδη λευκα πρὸς θερισμόν.

³⁶ Καὶ ὁ θερίζων λαμβάνει μισθόν, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ νὰ χαίρῃ ὁμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων.

³⁷ Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, Ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ³⁸ Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπίασαν, καὶ σεῖς εἰσῆλθετε εἰς τὸν κόπον αὐτῶν.

³⁹ Ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς πόλεως πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, Ὅτι μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα. ⁴⁰ Καθὼς λοιπὸν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μείνῃ παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ⁴¹ Καὶ πολὺ πλειότεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴² καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἔλεγον, Ὅτι δὲν πιστεύομεν πλεόν διὰ τὸν λόγον σου· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἠκούσαμεν, καὶ γνωρίζομεν ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

⁴³ Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴⁴ Διότι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης

ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δὲν ἔχει τιμὴν. ⁴⁵ Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέχθησαν αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, ἰδόντες πάντα ὅσα ἔκαμεν ἐν Ἱεροσολύμοις, κατὰ τὴν ἑορτὴν· διότι καὶ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτὴν. ⁴⁶ Ἦλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔκαμε τὸ ὕδωρ οἶνον.

Καὶ ἦτό τις βασιλικὸς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καπερναούμ. ⁴⁷ Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὑπῆγε πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκάλει αὐτὸν να καταβῇ καὶ νὰ ἰατρεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· διότι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ. ⁴⁸ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν δὲν ἴδῃτε σημεῖα καὶ τέρατα, δὲν θέλετε πιστεῦσαι. ⁴⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, κατάβα πρὶν ἀποθάνῃ το παιδίον μου. ⁵⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, ὁ υἱός σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρει. ⁵¹ Ἐνῶ δὲ οὗτος ἤδη κατέβαινε, ἀπήντησαν αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ. ⁵² Ἠρώτησε λοιπὸν αὐτοὺς τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔγεινε καλλήτερα· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὅτι χθὲς τὴν ἐβδόμην ὥραν ἀφήκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ⁵³ Ἐνόησε λοιπὸν ὁ πατὴρ ὅτι ἔγεινε τοῦτο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκία αὐτοῦ.

⁵⁴ Τοῦτο πάλιν δεύτερον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦ. ε.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἦτο ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ² Ὡναὶ δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις πλησίον τῆς προβατικῆς πύλης κολυμβήθρα, ἡ ἐπονομαζομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδὰ, ἔχουσα πέντε στοάς. ³ Ἐν ταύταις κατέκειτο πληθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, οἵτινες περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος. ⁴ Διότι ἄγγελος κατέβαινε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις λοιπὸν εἰσῆρχετο πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ἐγίνετο ὑγιὴς ἀπὸ ὁποιανδήποτε νόσου ἔπασχεν.

⁵ Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρ πὸς τις τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη πάσχων ἀσθένειαν. ⁶ Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἐξέυρων

ὅτι πολὺν ἤδη καιρὸν πάσχει, λέγει πρὸς αὐτὸν, Θέλεις νὰ γείνης ἰγυῆς; ⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσθενὼν, Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, διὰ νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταναραχθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῶ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. ⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγέρθητι, σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ⁹ Καὶ εὐθὺς ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος ὑγίης, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

¹⁰ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν τεθεραπευμένον, Σάββατον εἶναι· δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σηκώσῃς τὸν κράββατον. ¹¹ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἰατρειςας με, ἐκεῖνος μοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ¹² Ἠρώτησαν λοιπὸν αὐτὸν, Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις σοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ¹³ Ὁ δὲ ἰατρευθεὶς δὲν ἤξευρε τίς εἶναι· διότι ὁ Ἰησοῦς ὑπεξῆλθεν, ἐπειδὴ ἦτο ὄχλος πολλὸς ἐν τῷ τόπῳ.

¹⁴ Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἔγεινες ὑγίης, μηκέτι ἀμάρτανε, διὰ νὰ μὴ σοὶ γείνη τι χειρότερον. ¹⁵ Ὑπῆγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἰατοεύσας αὐτόν.

¹⁶ Καὶ δια τοῦτο κατετρεχον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, διότι ἔκαμνε ταῦτα ἐν σαββάτῳ. ¹⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Πατήρ μου ἐργάζεται ἕως τώρα, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. ¹⁸ Διὰ τοῦτο λοιπὸν μᾶλλον ἐζήτουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, διότι οὐχὶ μόνον παρέβαινε το σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατερα ἑαυτοῦ ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον μὲ τὸν Θεὸν κάμνων ἑαυτόν.

¹⁹ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ πράττῃ οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν βλεπῇ τὸν Πατέρα πράττοντα τοῦτο· ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖνος πράττῃ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς πράττει ὁμοίως. ²⁰ Διότι ὁ Πατήρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτὸν πάντα ὅσα αὐτὸς πράττει· καὶ μεγαλότερα τοῦτων ἔργα θέλει δεῖξει εἰς αὐτόν, διὰ νὰ θαυμάζητε σεῖς. ²¹ Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὕστινας θέλει ζωοποιεῖ. ²² Ἐπειδὴ οὐδὲ κρίνει ὁ Πατήρ οὐδένα, ἀλλ' εἰς τὸν Υἱόν ἔδωκε πᾶσαν τὴν κρίσιν· ²³ διὰ νὰ

τιμῶσι πάντες τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

²⁴ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λεγῶ, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου, καὶ πιστεύων εἰς τὸν πέμψαντά με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ²⁵ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ νεκροὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες θέλουσι ζήσει. ²⁶ Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Υἱὸν νὰ ἔχῃ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ. ²⁷ καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν εἰς αὐτόν νὰ κάμνῃ καὶ κρίσιν, διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου. ²⁸ Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· διότι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ²⁹ καὶ θέλουσιν ἐξέλθει οἱ πράξαντες τὰ ἀγαθὰ εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ πράξαντες τὰ φαῦλα, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

³⁰ Δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ κάμνω ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία εἶναι· διότι δὲν ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός. ³¹ Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου δὲν εἶναι ἀληθής. ³² Ἄλλος εἶναι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ ἐξεύρω ὅτι εἶναι ἀληθής ἡ μαρτυρία τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ³³ Σεῖς ἀπεστείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ἐγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου δὲν λαμβάνω τὴν μαρτυρίαν· ἀλλὰ λέγω ταῦτα, διὰ νὰ σωθῇτε σεῖς. ³⁵ Ἐκεῖνος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φέγγων· καὶ σεῖς ἠθελήσατε νὰ ἀγαλλιασθῇτε πρὸς ὥραν εἰς τὸ φῶς αὐτοῦ.

³⁶ Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεγαλητέραν τῆς τοῦ Ἰωάννου· διότι τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα μοι ἔδωκεν ὁ Πατὴρ διὰ νὰ τελειάσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ πράττω, μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέστειλε. ³⁷ Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Οὐτε φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε πώποτε, οὔτε ὄψιν αὐτοῦ εἶδετε. ³⁸ Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ δὲν ἔχετε μένοντα ἐν ἑαυτοῖς· διότι σεῖς δὲν πιστεύετε εἰς τοῦτον, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλεν. ³⁹ Ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, διότι σεῖς νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐκεῖναι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. ⁴⁰ Πλὴν δὲν θέλετε νὰ ἔλθῃτε πρὸς ἐμέ, διὰ νὰ ἔχητε ζωὴν. ⁴¹ Δόξαν παρὰ ἀν-

θρώπων δὲν λαμβάνω· ⁴² ἀλλὰ σᾶς ἐγνώρισα, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ⁴³ Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ δὲν μὲ δέχεσθε· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι ἑαυτοῦ, ἐκείνουν θέλετε δεχθῇ. ⁴⁴ Πῶς δύνασθε σεῖς νὰ πιστεῦσητε, οἵτινες λαμβάνετε δόξαν ὁ εἷς παρὰ τοῦ ἄλλου, καὶ δὲν ζητεῖτε τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ;

⁴⁵ Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ θέλω σᾶς κατηγορήσει πρὸς τὸν Πατέρα· ὑπάρχει ὁ κατήγορός σας, ὁ Μωϋσῆς, εἰς τὸν ὁποῖον σεῖς ἠλπίσατε. ⁴⁶ Διότι, ἐὰν ἐπιστεύετε εἰς τὸν Μωϋσῆν, ἠθέλετε πιστεύσει εἰς ἐμέ· ἐπειδὴ περὶ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. ⁴⁷ Ἐὰν δὲ εἰς τὰ γεγραμμένα ἐκείνου δὲν πιστεύητε, πῶς θέλετε πιστεύσει εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους;

ΚΕΦ. ε .

ΜΕΤΑ ταῦτα ἀνεχωρησεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλασσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος· ² καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, διότι ἔβλεπον τὰ θαύματα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα ἔκαμνεν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ³ Ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

⁴ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

⁵ Ὑψώσας λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν θέλομεν ἀγοράσει ἄρτους, διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι; ⁶ (Ἐλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζων αὐτόν· διότι αὐτὸς ἤξευρε τί ἔμελλε νὰ κάμῃ.) ⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Διακουσίων δηναρίων ἄρτοι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγον τι ἕκαστος αὐτῶν.

⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ανδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, ⁹ Ἐδὼ εἶναι ἐν παιδάριον, τὸ ὁποῖον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τι εἶναι εἰς τοσούτους;

¹⁰ Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Κάμετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθισωσιν. Ἦτο δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἐκάθισαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ἕως πεντακισχίλιοι. ¹¹ Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἄρτους, καὶ εὐχαριστήσας, διεμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθημένους· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ἔσων ἤθελον. ¹² Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν, λέγει πρὸς τοὺς

μαθητὰς αὐτοῦ, Συνάξατε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε. ¹³ Ἐσύναξαν λοιπὸν, καὶ ἐγένευσαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, τὰ ὅποια ἐπερίσσευσαν εἰς τοὺς φαγόντας.

¹⁴ Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν, ἰδόντες τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, "Ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ μέλλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον. ¹⁵ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίσας ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσι, καὶ νὰ ἀρπάσωσιν αὐτὸν διὰ νὰ κάμωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

¹⁶ Καθὼς δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν. ¹⁷ καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναοὺμ. Καὶ εἶχεν ἤδη γείνει σκότος, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς αὐτούς. ¹⁸ καὶ ἡ θάλασσα ὑψόνετο, ἐπειδὴ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος. ¹⁹ Αφοῦ λοιπὸν ἐκωπηλάτησαν ὡς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα στάδια, βλέπουσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πλησιάζοντα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐφοβήθησαν. ²⁰ Ἐκεῖνος δὲ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ εἶμαι, μὴ φοβεῖσθε. ²¹ Ἦθελον λοιπὸν νὰ λάβωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ παρευθὺς τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆγαινον.

²² Τῇ ἑπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἵσταμενος πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτε εἶδεν ὅτι πλοiάριον ἄλλο δὲν ἦτο ἐκεῖ, εἰμὴ ἐν ἐκείνῳ εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἰσῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὸ πλοiάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνεχώρησαν. ²³ (ἦλθον δὲ ἄλλα πλοiάρια ἐκ τῆς Τιβεριάδος πλησίον τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, ἀφοῦ ὁ Κύριος εὐχαρίστησεν) ²⁴ ὅτε λοιπὸν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοiα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

²⁵ Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, πότε ἦλθες ἐδῶ; ²⁶ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, μὲ ζητεῖτε, οὐχὶ διότι εἶδετε θαύματα, ἀλλὰ διότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ²⁷ Ἐργάζεσθε μὴ διὰ τὴν τροφήν τὴν φθειρομένην, ἀλλὰ διὰ τὴν τροφήν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει σὰς δώσει· διότι τοῦτον ἐσφράγισεν ὁ Πατήρ, ὁ Θεός.

²⁸ Εἶπον λοιπον πρὸς αὐτὸν, Τί νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώ-

μεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; ²⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεῦσῃτε εἰς τοῦτον τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

³⁰ Τότε εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τί σημεῖον λοιπὸν κάμνεις σὺ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ; τί ἐργάζεσαι; ³¹ Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν.” ³² Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν ἔδωκεν εἰς ἐσᾶς τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ’ ὁ Πατήρ μου σὰς δίδει τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν.
³³ Διότι ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δίδων ζωὴν εἰς τὸν κόσμον.

³⁴ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Κύριε, παντοτε δὸς εἰς ἡμᾶς τὸν ἄρτον τοῦτον.

³⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμέ, δὲν θέλει πεινάσει· καὶ ὅστις πιστεύει εἰς ἐμέ, δὲν θέλει διψήσει πώποτε. ³⁶ Πλὴν σὰς εἶπον, ὅτι καὶ μὲ εἶδετε καὶ δὲν πιστεύετε. ³⁷ Πᾶν ὅ,τι μοὶ δίδει ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμέ θέλει ἔλθει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμέ δὲν θέλω ἐκβάλλει ἔξω. ³⁸ διότι κατέβην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχὶ διὰ νὰ κάμω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.
³⁹ Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατὴρ, πᾶν ὅ,τι μοὶ ἔδωκε, νὰ μὴ ἀπολέσω οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁰ Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, πᾶς ὅστις βλέπει τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύει εἰς αὐτὸν, νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

⁴¹ Ἐγόγγυζον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ⁴² καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς λοιπὸν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέβην;

⁴³ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ γογγύζετε μεταξύ σας. ⁴⁴ Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ, ἐὰν δὲν ἔλκυσῃ αὐτὸν ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με· καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁵ Εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, “Καὶ πάντες θέλουσιν εἰσθαι διδασκοὶ τοῦ Θεοῦ.” Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μάθῃ, ἔρχεται πρὸς

ἐμέ. ⁴⁶ Οὐχὶ ὅτι εἶδέ τις τὸν Πατέρα, εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις εἶναι παρα τοῦ Θεοῦ· οὗτος εἶδε τὸν Πατέρα. ⁴⁷ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ⁴⁸ Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ⁴⁹ Οἱ πατέρες σας ἔφαγον το μαννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. ⁵⁰ Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβαινων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ φάγη τις ἐξ αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ ἀποθάνῃ. ⁵¹ Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, θέλει ζήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ τὸν ὅποιον ἐγὼ θέλω δώσει, εἶναι ἡ σὰρξ μου, τὴν ὁποίαν ἐγὼ θέλω δώσει ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.

⁵² Ἐμάχοντο λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς νὰ φάγωμεν τὴν σάρκα αὐτοῦ;

⁵³ Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν δὲν φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνητε τὸ αἷμα αὐτοῦ, δὲν ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ⁵⁴ Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁵⁵ Διότι ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς εἶναι τροφή, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς εἶναι ποσις. ⁵⁶ Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. ⁵⁷ Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ ζῶν Πατήρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, οὕτω καὶ ὅστις μὲ τρώγει, θέλει ζήσῃ καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ. ⁵⁸ Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· οὐχὶ καθὼς οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὅστις τρώγει τούτον τὸν ἄρτον, θέλει ζήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁹ Ταῦτα εἶπεν ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

⁶⁰ Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον, Σκληρὸς εἶναι οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται νὰ ἀκούῃ αὐτόν; ⁶¹ Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο σὰς σκανδαλίζει; ⁶² Ἐὰν λοιπὸν θεωρῇτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦτο τὸ πρότερον; ⁶³ Τὸ πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ζωοποιεῖ, ἡ σὰρξ δὲν ὠφελεῖ οὐδέν· οἱ λόγοι τοὺς ἐποιοῦς ἐγὼ λαλῶ πρὸς ἐσᾶς, πνεῦμα εἶναι καὶ ζωὴ εἶναι. ⁶⁴ Πλὴν εἶναι τινὲς ἀπὸ σᾶς οἵτινες δὲν πιστεύουσιν. Διότι ἤξευρεν ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἶναι οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς εἶναι ὁ μέλλων νὰ παραδώσῃ αὐτόν. ⁶⁵ Καὶ ἔλεγε, Διὰ τοῦτο σὰς

εἶπον, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ, ἐὰν δὲν ᾦναι δεδομένον εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς μου.

⁶⁶ Ἐκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐστράφησαν εἰς τα ὀπίσω, καὶ δὲν περιεπάτουν πλέον μετ' αὐτοῦ.

⁶⁷ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς δώδεκα, Μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ ὑπάγητε; ⁶⁸ Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα θέλομεν ὑπάγει; λόγους ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. ⁶⁹ Καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ⁷⁰ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἔκλεξα ἐγὼ ἐσᾶς τοὺς δώδεκα, καὶ εἰς ἀπὸ σᾶς εἶναι διάβολος; ⁷¹ Ἐλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην· διότι οὗτος, εἰς ὧν ἐκ τῶν δώδεκα, ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. ζ'.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· διότι δὲν ᾔθελε νὰ περιπατῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

² Ἐπλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία. ³ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, δια νὰ ἴδωσι καὶ οἱ μαθηταί σου τὰ ἔργα σου τὰ ὁποῖα κάμνεις· ⁴ διότι οὐδεὶς πράττει τι κρυφίως, καὶ ζητεῖ αὐτὸς νὰ ᾦναι φανερός. Ἐὰν πράττης ταῦτα, φανέρωσον σεαυτὸν εἰς τὸν κόσμον. ⁵ Διότι οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ⁶ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἔτι, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ἰδικός σας εἶναι πάντοτε ἑτοιμος. ⁷ Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς· ἐμὲ ὁμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι πονηρά. ⁸ Σεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ δὲν ἀναβαίνω ἔτι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, διότι ὁ καιρὸς μου δὲν ἐπληρώθη ἔτι.

⁹ Καὶ ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. ¹⁰ Ἀφ' οὗ δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐχὶ φανερώς, ἀλλὰ κρυφίως πως.

¹¹ Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ἐζήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; ¹² Καὶ ἦτο πολὺς γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ὄχλων· ἄλλοι μὲν ἔλεγον, Ὅτι εἶναι καλός· ἄλλοι

δὲ ἔλεγον, Οὐχί· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. ¹³ Οὐδείς ὅμως ἐλάλει παρρησίᾳ περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

¹⁴ Καὶ ἐνῶ ἡ ἑορτὴ ἦτο ἤδη περὶ τὰ μέσα, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκε. ¹⁵ Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς οὗτος ἐξεύρει γράμματα ἐνῶ δὲν ἔμαθεν;

¹⁶ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἰδική μου διδαχὴ δὲν εἶναι ἐμοῦ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ¹⁷ Ἐάν τις θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει γνωρίσει περὶ τῆς διδαχῆς, ἃν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἂν ἐγὼ λαλῶ ἀπ' ἐμαυτοῦ. ¹⁸ Ὅστις λαλεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ, ζητεῖ τὴν δόξαν τὴν ἰδικὴν τοῦ· ὅστις ὅμως ζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος εἶναι ἀληθής, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει. ¹⁹ Ὁ Μωϋσῆς δὲν σὰς ἔδωκε τὸν νόμον; καὶ οὐδείς ἀπὸ σὰς ἐκπληροῖ τον νομον. Διὰ τί ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε;

²⁰ Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε, Δαιμονιον ἔχεις. Τίς ζητεῖ νὰ σὲ θανατώσῃ;

²¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν ἔργον ἔκαμον, καὶ πάντες θαυμάζετε. ²² Διὰ τοῦτο ὁ Μωϋσῆς σὰς ἔδωκε τὴν περιτομὴν, (οὐχὶ ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ²³ Ἐὰν λαμβάνῃ ἄνθρωπος περιτομὴν ἐν σαββάτῳ, διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως, ὀργίζεσθε κατ' ἐμοῦ διότι ἔκαμον ὀλόκληρον ἄνθρωπον ὑγιή ἐν σαββάτῳ; ²⁴ Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

²⁵ Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Δὲν εἶναι οὗτος τὸν ὁποῖον ζητοῦσι νὰ θανατώσωσι; ²⁶ Καὶ ἰδοὺ, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ δὲν λέγουσι πρὸς αὐτὸν οὐδέν. Μήπως τφόντι ἐγνώρισαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Χριστός; ²⁷ Ἀλλὰ τοῦτον ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν εἶναι.

²⁸ Ἐφώναξε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε, Καὶ ἐμὲ ἐξεύρετε, καὶ πόθεν εἶμαι ἐξεύρετε· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἦλθον, ἀλλ' εἶναι ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε. ²⁹ ἐγὼ ὅμως ἐξεύρω αὐτὸν, διότι παρ' αὐτοῦ εἶμαι, καὶ ἐκεῖνος μὲ ἀπέστείλεν.

³⁰ Εἰζήτουν λοιπὸν νὰ πιασωσιν αὐτόν· καὶ οὐδείς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

³¹ Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον,

"Οτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήπως θέλει κάμει θαύματα πλείονερα τούτων τὰ ὅποια οὗτος ἔκαμεν;

³²"Ηκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸν ὄχλον ὅτι ἐγόγγυζε ταῦτα περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν. ³³Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ετι ὀλίγον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. ³⁴Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ· καὶ ὅπου εἶμαι ἐγώ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε. ³⁵Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἀλλήλους, Ποῦ μέλλει οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ὥστε ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὐρεῖ αὐτόν; Μήπως μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς διεσπαρμένους μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς Ἕλληνας; ³⁶Τίς εἶναι οὗτος ὁ λόγος τὸν ὁποῖον εἶπε, Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ; καὶ, "Οπου εἶμαι ἐγώ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

³⁷Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἑορτῆς ἴστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἃς ἔρχεται πρὸς ἐμέ, καὶ ἃς πίνη· ³⁸"Οστις πιστεύει εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος θέλουσι ρεῦσαι ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ. ³⁹(Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἔμελλον νὰ λαμβάνωσιν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· διότι δὲν ἦτο ἔτι δεδομένον Πνεῦμα Ἅγιον· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἐδοξάσθη.)

⁴⁰Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον, Οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης. ⁴¹"Αλλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι ὁ Χριστός. "Αλλοι δὲ ἔλεγον, Μήγαρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστός; ⁴²δὲν εἶπεν ἡ γραφὴ, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τῆς κώμης Βηθλεὲμ ὅπου ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός; ⁴³Σχίσμα λοιπὸν ἔγινε μεταξὺ τοῦ ὄχλου δι' αὐτόν. ⁴⁴Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἠθέλον νὰ πιασωσιν αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

⁴⁵"Ηλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ἐκεῖνοι εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί δὲν ἐφέρετε αὐτόν; ⁴⁶Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος οὕτω, καθὼς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ⁴⁷Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς οἱ Φαρισαῖοι, Μήπως καὶ σεῖς ἐπλανήθητε; ⁴⁸Μήπως τίς ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ⁴⁹Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὸν νόμον, εἶναι ἐπικατάρατοι.

⁵⁰Λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, (ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν διὰ

νυκτός, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν,) ⁵¹ Μήπως ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν δὲν ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ μάθῃ τί πράττει; ⁵² Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶσαι; ἐρεύνησον καὶ ἰδὲ, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲν ἠγέρθη.

⁵³ Καὶ ὑπῆγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. η'.

Ὁ ΔΕ Ἰησοῦς ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

² Καὶ τὴν αὐγὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

³ Φέρουσι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα συλληφθεῖσαν ἐπὶ μοιχείᾳ, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ, ἄλγουνσι πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. ⁵ Ἐν δὲ τῷ νόμῳ ὁ Μωϋσῆς προσέταξεν ἡμᾶς νὰ λιθοβολῶνται αἱ τοιαῦται· σὺ λοιπὸν τί λέγεις; ⁶ Ἐλεγον δὲ τοῦτο δοκιμάζοντες αὐτόν, διὰ νὰ ἔχωσι νὰ κατηγορῶσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κύψας κάτω, ἔγραφε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν. Ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅστις ἀπὸ σᾶς εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ἅς ρίψῃ τὸν λίθον ἐπ' αὐτήν. ⁸ Καὶ πάλιν κύψας κάτω, ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. ⁹ Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς ἕκαστος, ἀρχίσαντες ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἰσταμένη ἐν τῷ μέσῳ. ¹⁰ Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴ ἰδὼν μηδένα πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; δὲν σὲ κατεδίκασεν οὐδεὶς; ¹¹ Καὶ ἐκείνη εἶπεν, Οὐδεὶς, Κύριε. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Οὐδὲ ἐγὼ σὲ καταδικάζω· ὕπαγε, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀμάρτανε.

¹² Πάλιν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτούς, λέγων, Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ, δὲν θέλει περιπατήσῃ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

¹³ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου δὲν εἶναι ἀληθής. ¹⁴ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Καὶ ἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἀληθής· διότι ἐξεύρω πόθεν ἦλθον,

καὶ ποῦ ὑπάγω· σεῖς ὅμως δὲν ἐξεύρετε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω. ¹⁵ Σεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ δὲν κρίνω οὐδένα. ¹⁶ Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγὼ κρίνω, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ εἶναι ἀληθής· διότι υἱοῦ δὲν εἶμαι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με. ¹⁷ Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ ὑμῶν εἶναι γεγραμμένον, "Ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή. ¹⁸ Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ¹⁹ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ὁ Πατὴρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐτε ἐμὲ ἐξεύρετε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· ἐὰν ἤξεύρετε ἐμὲ, ἠθέλετε ἐξεύρει καὶ τὸν Πατέρα μου.

²⁰ Τούτους τοὺς λόγους ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

²¹ Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ θέλετε ἀποθάνει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν. "Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

²² Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήπως θέλει θανατώσῃ ἑαυτὸν, καὶ διὰ τοῦτο λέγει, "Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε; ²³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς εἰσθε ἐκ τῶν κάτω, ἐγὼ εἶμαι ἐκ τῶν ἄνω. Σεῖς εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. ²⁴ Σὰς εἶπον λοιπὸν ὅτι θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· διότι ἐὰν δὲν πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶμαι, θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

²⁵ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ὅ, τι σὰς λέγω ἀπ' ἀρχῆς. ²⁶ Πολλὰ ἔχω νὰ λέγω καὶ νὰ κρίνω περὶ ὑμῶν· ἀλλ' ὁ πέμψας με εἶναι ἀληθής· καὶ ἐγὼ ὅσα ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.— ²⁷ Δὲν ἐνόησαν ὅτι ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ Πατρὸς.

²⁸ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ὅταν ὑψώσῃτε τὸν Τῖδον τοῦ ἀνθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσει ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν κάμνω οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς μὲ ἐδίδαξεν ὁ Πατὴρ μου, ταῦτα λαλῶ. ²⁹ Καὶ ὁ πέμψας με εἶναι μετ' ἐμοῦ· δὲν μὲ ἀφήκεν ὁ Πατὴρ μου· διότι ἐγὼ κάμνω πάντοτε τὰ ἀρεστὰ εἰς αὐτόν.

³⁰ Ἐνῶ ἐλάλει ταῦτα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

³¹ Ἐλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πιστεύσαντας εἰς αὐτόν, Ἐὰν σεῖς μεῖνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἰσθε

ἀληθῶς μαθηταί μου· ³²καὶ θέλετε γνωρίσει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει σᾶς ἐλευθερώσει.

³³ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ εἴμεθα, καὶ δὲν εγγείναμεν δούλοι εἰς οὐδένα πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, Ὅτι θέλετε γεῖναι ἐλεύθεροι; ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, δούλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας. ³⁵ Ὁ δὲ δούλος δὲν μένει πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ υἱὸς μένει πάντοτε. ³⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς σᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι θέλετε εἶσθαι. ³⁷ Ἐξεύρω ὅτι εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ· ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσῃτε, διότι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲν χωρεῖ εἰς ἐσᾶς. ³⁸ Ἐγὼ λαλῶ ὅ,τι εἶδον πλησίον τοῦ Πατρὸς μου· καὶ σεῖς ὁμοίως κάμνετε ὅ,τι εἶδετε πλησίον τοῦ πατρὸς σας. ³⁹ Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν εἶναι ὁ Ἀβραάμ. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τέκνα τοῦ Ἀβραάμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἠθέλετε κάμνει. ⁴⁰ Τώρα δὲ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσῃτε, ἄνθρωπον ὅστις σᾶς ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἰποίαν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔκαμε. ⁴¹ Σεῖς κάμνετε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς σας.

Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ἡμεῖς δὲν ἐγεννήθημεν ἐκ πορνείας· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. ⁴² Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ὁ Θεὸς ἦτο πατὴρ σας, ἠθέλετε ἀγαπᾶ ἐμέ· διότι ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἔρχομαι· ἐπειδὴ δὲν ἦλθον ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε. ⁴³ Διὰ τί δὲν γνωρίζετε τὴν λαλίαν μου; διότι δὲν δυνασθε νὰ ἀκούητε τὸν λόγον μου. ⁴⁴ Σεῖς εἰσθε ἐκ πατρος τοῦ διαβολου, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς σας θέλετε να πραττήτε. Ἐκεῖνος ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν μένει ἐν τῇ ἀληθείᾳ· διότι ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· διότι εἶναι ψεύστης, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τοῦ ψεύδους. ⁴⁵ Ἐγὼ δὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν, δὲν μὲ πιστεύετε. ⁴⁶ Τίς ἀπὸ σᾶς μὲ ἐλέγχει περὶ ἁμαρτίας; ἐὰν δὲ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί σεῖς δὲν μὲ πιστεύετε; ⁴⁷ Ὅστις εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο σεῖς δὲν ἀκουετε, διότι ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν εἰσθε.

⁴⁸ Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὲν λέγομεν ἡμεῖς καλῶς, ὅτι Σαμαρείτης εἶσαι σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ⁴⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον δὲν ἔχω,

ἀλλὰ τιμῶ τον Πατέρα μου, καὶ σεῖς μὲ ἀτιμαζετε. ⁵⁰ Καὶ ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν δόξαν μου· ὑπάρχει ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ⁵¹ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, θάνατον δὲν θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵² Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Τώρα κατελάβομεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ὁ Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφηῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, δὲν θέλει γευθῆ θάνατον εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵³ Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλῆτερος τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφηῆται ἀπέθανον· σὺ τίνα κάμνεις σεαυτόν; ⁵⁴ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτόν, ἡ δόξα μου εἶναι οὐδέν· ὁ Πατὴρ μου εἶναι ὅστις μὲ δοξάζει, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι εἶναι Θεός σας· ⁵⁵ καὶ δὲν ἐγνωρίσατε αὐτόν, ἐγὼ ὅμως γνωρίζω αὐτόν· καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι δὲν γνωρίζω αὐτόν, θέλω εἶσθαι ὅμοιός σας, ψεύστης· ἀλλὰ γνωρίζω αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ φυλάττω. ⁵⁶ Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ σας εἶχεν ἀγαλλίασιν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

⁵⁷ Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη δὲν ἔχεις ἔτι, καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ; ⁵⁸ Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Πρὶν γείνη ὁ Ἀβραὰμ ἐγὼ εἶμαι.

⁵⁹ Ἐσήκωσαν λοιπὸν λίθους διὰ νὰ ῥίψωσι κατ' αὐτοῦ· πλὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, περάσας διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ οὕτως ἀνεχώρησε.

ΚΕΦ. Θ'. Ι'.

ΚΑΙ ἐνῶ ἀνεχώρει, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. ² Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λεγοντες, Ῥαββὶ, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὥστε νὰ γεννηθῇ τυφλός; ³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴ Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως οὗ εἶναι ῥμέρα· ἔρχεται νῦξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάξῃται. ⁵ Ἐνόςφω εἶμαι ἐν τῷ κόσμῳ, εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου.

⁶ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσε χαμαὶ, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ

τυφλοῦ· ⁷καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Υπαγε, νίφθητι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, (τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος). Ὑπῆγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἦλθε βλέπων. ⁸Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἔβλεπον αὐτὸν πρότερον ἢ τι ἦτο τυφλός, ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐκάθητο καὶ ἐζήτηι; ⁹Ἄλλοι ἔλεγον, "Οτι οὗτος εἶναι· ἄλλοι δὲ, "Οτι ὅμοιος αὐτοῦ εἶναι· ἐκεῖνος ἔλεγεν, "Οτι ἐγὼ εἶμαι. ¹⁰Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Πῶς ἡνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί σου; ¹¹Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοι εἶπεν, "Υπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ νίφθητι. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγα καὶ ἐνίφθην, ἀνέβλεψα. ¹²Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Λέγει, Δὲν ἐξεύρω.

¹³Φέρουσιν αὐτὸν τὸν ποτὲ τυφλὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους. ¹⁴Ἦτε δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡνοίξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ. ¹⁵Πάλιν λοιπὸν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πηλὸν ἔβαλεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθην, καὶ βλέπω. ¹⁶Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Φαρισαίων, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάμνη τοιαῦτα θαύματα; Καὶ ἦτο σχίσμα μεταξὺ αὐτῶν. ¹⁷Λέγουσι πάλιν πρὸς τὸν τυφλόν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἡνοίξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, "Οτι προφήτης εἶναι.

¹⁸Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο τυφλός καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώναξαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. ¹⁹καὶ ἡρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ υἱός σας, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα; ²⁰Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Ἐξεύρομεν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός. ²¹πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν· ἢ τίς ἡνοίξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ θέλει λαλήσει.

²²Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ ἤδη εἶχον συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι, εἰάν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν, νὰ γείνη ἀποσυνάγωγος. ²³Διὰ

τούτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, "Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρω-
τησατε.

^{24'} Εφώναξαν λοιπὸν ἐκ δευτερου τον ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο
τυφλὸς, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δόξασον τὸν Θεόν· ἡμεῖς
ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἁμαρτωλός. ^{25'} Απεκρίθη
λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄν ἦναι ἁμαρτωλός, δὲν ἐξεύρω· ἐν
ἐξεύρω, ὅτι ἤμην τυφλός, καὶ τώρα βλέπω. ^{26'} Εἶπον δὲ πρὸς
αὐτὸν πάλιν, Τί σοὶ ἔκαμε; πῶς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου;
^{27'} Απεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Σᾶς εἶπον ἤδη, καὶ δὲν ἠκούσατε· διὰ
τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γείνητε
μαθηταὶ αὐτοῦ;

^{28'} Ελοιδόρησαν λοιπὸν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶσαι μαθητῆς
ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως εἴμεθα μαθηταί. ^{29'} Ἡμεῖς ἐξεύρο-
μεν ὅτι πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον ὅμως δὲν
ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι. ^{30'} Απεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς
αὐτοὺς, Ἐν τούτῳ μάλιστα εἶναι τὸ θαυμαστὸν, ὅτι σεῖς δὲν
ἐξεύρετε πόθεν εἶναι, καὶ ἠνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. ^{31'} Εξεύ-
ρομεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλοὺς ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις ἦναι
θεοσεβῆς, καὶ κάμνη τὸ θέλημα αὐτοῦ, τοῦτον ἀκούει. ^{32'} Εκ
τοῦ αἰῶνος δὲν ἠκούσθη, ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς γεγεννημένου
τυφλοῦ. ^{33'} Εὰν οὗτος δὲν ἦτο παρὰ Θεοῦ, δὲν ἡδύνατο νὰ
κάμῃ οὐδέν. ^{34'} Απεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Σὺ ἐγεννή-
θης ὅλος ἐν ἁμαρτίαις, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον
αὐτὸν ἔξω.

^{35'} Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρὼν
αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;
^{36'} Απεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω
εἰς αὐτόν; ^{37'} Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ εἶδες αὐτόν,
καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνος εἶναι. ^{38'} Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω,
Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

^{39'} Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ διὰ κρίσιν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον
τούτον, διὰ νὰ βλέπωσιν οἱ μὴ βλέποντες, καὶ νὰ γείνωσι
τυφλοὶ οἱ βλέποντες. ^{40'} Καὶ ἤκουσαν ταῦτα ὅσοι ἐκ τῶν Φαρι-
σαίων ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ ἡμεῖς
εἴμεθα τυφλοί; ^{41'} Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τυ-
φλοὶ, δὲν ἠθέλετε ἔχει ἁμαρτίαν· τώρα ὅμως λέγετε, "Ὅτι βλέ-
πομεν· ἡ ἁμαρτία σας λοιπὸν μένει.

ΚΕΦ. Ι'. ¹ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δὲν εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνει ἀλαχόθεν, ἐκεῖνος εἶναι κλέπτης καὶ ληστής. ² Ὅστις ὅμως εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων. ³ Εἰς τοῦτον ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· καὶ τὰ πρόβατα τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούουσι· καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα κράζει κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. ⁴ Καὶ ὅταν ἐκβάλλῃ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα ὑπάγει ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν, διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ⁵ Ξένον ὅμως δὲν θέλουσιν ἀκολουθήσει, ἀλλὰ θέλουσι φύγει ἀπ' αὐτοῦ· διότι δὲν γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῶν ξένων.

⁶ Ταύτην τὴν παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνα, ὅμως δὲν ἐνόησαν τί ἦσαν ταῦτα τὰ ὁποῖα ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς.

⁷ Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων. ⁸ Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἶναι καὶ λησταί· ἀλλὰ δὲν ἤκουσαν αὐτοὺς τὰ πρόβατα. ⁹ Εγὼ εἶμαι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, θέλει σωθῇ, καὶ θέλει εἰσέλθει καὶ ἐξέλθει, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκήν. ¹⁰ Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ νὰ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν, καὶ νὰ ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ. ¹¹ Εγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ βάλλει ὑπὲρ τῶν προβάτων. ¹² Ὁ δὲ μισθωτὸς, καὶ μὴ ὢν ποιμὴν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά του, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίνει τα πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ¹³ Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, διότι εἶναι μισθωτὸς, καὶ δὲν μέλει αὐτὸν περὶ τῶν προβάτων. ¹⁴ Εγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γνωρίζω τὰ ἐμὰ, καὶ γνωρίζομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, ¹⁵ καθὼς μὲ γνωρίζει ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μουβάλλω ὑπὲρ τῶν προβάτων. ¹⁶ Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ συνάξω· καὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν μου· καὶ θέλει γεῖναι μία ποίμνη, εἰς ποιμην. ¹⁷ Διὰ τοῦτο ὁ Πατὴρ καὶ ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ βάλλω τὴν ψυχὴν μου, διὰ νὰ λάβω αὐτὴν πάλιν. ¹⁸ Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ βάλλω αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω νὰ βάλλω αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν νὰ λάβω αὐτὴν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.

¹⁹ Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε πάλιν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοὺς λόγους τούτους. ²⁰ Καὶ ἔλεγον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει, καὶ εἶναι μαινόμενος· τί ἀκούετε αὐτόν; ²¹ Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτοι οἱ λόγοι δὲν εἶναι δαιμονιζομένου· μήπως δύναται δαιμόνιον νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμούς τυφλῶν;

²² Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαινία ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἦτο χειμῶν.

²³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ²⁴ Περιεκύκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν; ἐὰν σὺ ᾔσαι ὁ Χριστὸς, εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς παρῥησια.

²⁵ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Σᾶς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ κάμνω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ. ²⁶ Ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύετε· διότι δὲν εἴσθε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. ²⁷ Καθὼς σᾶς εἶπον, τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκούουσι τὴν φωνὴν μου, καὶ ἐγὼ γνωρίζω αὐτά· καὶ μὲ ἀκολουθοῦσι. ²⁸ Καὶ ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ δὲν θέλουσιν ἀπολεσθῆ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐδεὶς θέλει ἄρπάσῃ αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ²⁹ Ὁ Πατὴρ μου ὅστις μοὶ ἔδωκεν αὐτὰ, εἶναι μεγαλῆτερος πάντων· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἄρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς μου. ³⁰ Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν εἵμεθα.

³¹ Ἐπίασαν λοιπὸν πάλιν οἱ Ἰουδαῖοι λίθους, διὰ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτόν.

³² Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα εἰς ἐσᾶς ἐκ τοῦ Πατρὸς μου· διὰ ποῖον ἔργον ἐξ αὐτῶν μὲ λιθοβολεῖτε; ³³ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, λεγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου δὲν σὲ λιθοβολοῦμεν, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ διότι σὺ ἄνθρωπος ὢν, κάμνεις σεαυτὸν Θεόν. ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, “ἐγὼ εἶπα, Θεοὶ εἰσθε;” ³⁵ Ἐὰν ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγεινεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῇ ἡ γραφή· ³⁶ ἐκείνον τὸν ὁποῖον ὁ Πατὴρ ἡγίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, σεῖς λέγετε, “Οτι βλασφημεῖς, διότι εἶπον, Τίς τοῦ Θεοῦ εἶμαι;” ³⁷ Ἐὰν δὲν κάμνω τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε εἰς ἐμέ· ³⁸ ἀλλ’ ἐὰν κάμνω, ἂν καὶ εἰς ἐμέ δὲν πιστεύητε, πιστεύσατε εἰς τὰ ἔργα· διὰ νὰ γνωρίσητε καὶ πιστεύσητε, ὅτι ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

³⁹ Ἐξήτουν λοιπὸν πάλιν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ ἐξέφυγεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

⁴⁰ Καὶ ὑπήγε πάλιν περαν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐβάπτιζε καταρχὰς ὁ Ἰωάννης· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. ⁴¹ Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, "Ὅτι ὁ Ἰωάννης μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· πάντα ὅμως ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τοῦτου, ἦσαν ἀληθινά. ⁴² Καὶ ἐκεῖ ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ια'.

ἮΤΟ δε τις ἀσθενὴς, Λάζαρος, ἀπο Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ² (Ἡ δὲ Μαρία ἦτο ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μὲ μύρον καὶ σπογγίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.) ³ Ἀπέστειλαν λοιπὸν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι, Κύριε, ἰδοὺ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς, ἀσθενεῖ.

⁴ Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

⁵ Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ⁶ Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε δυο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο. ⁷ Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. ⁸ Λέγουσι πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταί, Γαββι. τώρα ἐξήτουν νὰ σὲ λιθοβολήσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι δώδεκα αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας; ἐὰν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, δὲν προσκóπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς τοῦ κοσμοῦ τούτου. ¹⁰ Ἐάν τις ὅμως περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκóπτει, διότι τὸ φῶς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ.

¹¹ Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐκοιμήθη· ἀλλὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἐξυπνίσω αὐτόν.

¹² Εἶπον λοιπὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ, Κυριε, ἂν ἐκοιμήθη, θέλει σωθῇ. ¹³ Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἰπεῖ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι ὅμως ἐνόμισαν ὅτι λέγει περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου.

¹⁴ Τότε λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς παρῤῥησίᾳ, Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε. ¹⁵ Καὶ χαίρω διὰ σᾶς, διὰ νὰ πιστεύσητε, διότι δὲν ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁶ Εἶπε δὲ

ὁ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, πρὸς τοὺς συμμαθητάς, Ἄς ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

¹⁷ Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἤδη ἐν τῷ μνημείῳ.

¹⁸ Ἦτο δὲ ἡ Βηθανία πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, ἀπέχουσα ἄς δεκαπεντε στάδια. ¹⁹ Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶχον ἐλθεῖ πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρίαν, διὰ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτάς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. ²⁰ Ἡ Μάρθα λοιπὸν καθὼς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπηντησεν αὐτόν· ἡ δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.

²¹ Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἠθελεν ἀποθάνει. ²² Πλὴν καὶ τώρα ἐξεύρω, ὅτι ὅσα ζητησῇς παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλει σοὶ δώσει ὁ Θεός.

²³ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστηθῇ.

²⁴ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ Μάρθα, Ἐξεύρω ὅτι θέλει ἀναστηθῇ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

²⁵ Εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ, θέλει ζῆσει.

²⁶ Καὶ πᾶς ὅστις ζῇ καὶ πιστεύει εἰς ἐμέ, δὲν θέλει ἀποθάνει εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

²⁷ Λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε, ἐγὼ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

²⁸ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ὑπῆγε καὶ ἐφώνασε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς κρυφίως, καὶ εἶπεν, Ὁ διδάσκαλος ἦλθε, καὶ σὲ κρᾶζει.

²⁹ Ἐκεῖνὴ καθὼς ἤκουσε, σηκόνεται ταχέως καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

³⁰ (Δὲν εἶχε δὲ ἐλθεῖ ὁ Ἰησοῦς ἔτι εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦτο ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπῆντησεν αὐτὸν ἡ Μάρθα.) ³¹ Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παρηγοροῦντες αὐτὴν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτὴν, λέγοντες, Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ νὰ κλαύσῃ ἐκεῖ.

³² Ἡ Μαρία λοιπὸν καθὼς ἦλθεν ὅπου ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἠθελεν ἀποθάνει.

³³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς καθὼς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς ἐλθόντας μετ' αὐτῆς Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐστέναξεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐταράχθη,

³⁴ καὶ εἶπε, Ποῦ ἐβάλατε αὐτόν; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐλθὲ καὶ ἰδέ.

³⁵ Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.

³⁶ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἰδὲ πόσον ἠγάπα αὐτόν.

³⁷ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον,

Δὲν ἠδύνατο οὗτος ὅστις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ νὰ κάμῃ ὥστε καὶ οὗτος νὰ μὴ ἀποθάνῃ;

³⁸ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλιν στενάζων ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦτο δὲ σπήλαιον, καὶ ἔκειτο λίθος ἐπ' αὐτοῦ.

³⁹ Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Σηκώσατε τὸν λίθον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἡ Μάρθα, Κύριε, ὅζει ἤδη· διότι εἶναι τεσσάρων ἡμερῶν. ⁴⁰ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ εἶπον, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, θέλεις ἰδεῖ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

⁴¹ Ἐσήκωσαν λοιπὸν τὸν λίθον, ὅπου ἔκειτο ὁ ἀποθανών. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μου ἤκουσας. ⁴² Καὶ ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μοῦ ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιστῶτα εἶπον τοῦτο, διὰ νὰ πιστεῦσωσιν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.—⁴³ Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκράίγασε, Λάζαρε, ἐλθὲ ἔξω. ⁴⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας μὲ τὰ σάβανα· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο περιδεδεμένον μὲ σουδάριον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτὸν, καὶ ἀφήσατε νὰ ὑπάγῃ.

⁴⁵ Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ εἰς τὴν Μαρίαν, καὶ εἶδον ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

⁴⁶ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπηήλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶποι πρὸς αὐτοὺς ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

⁴⁷ Συνεκρότησαν λοιπὸν συνέδριον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἔλεγον, Τί κάμνομεν; διότι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ θαύματα κάμνει. ⁴⁸ Ἐὰν ἀφήσωμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες θέλουσι πιστεύσει εἰς αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀφανίσει καὶ τὸν τόπον ἡμῶν καὶ τὸ ἔθνος.

⁴⁹ Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, ὁ Καϊάφας, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲν ἐξεύρετε τίποτε· ⁵⁰ οὐδὲ συλλογίζεσθε, ὅτι μᾶς συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ ἔθνος.—⁵¹ Τοῦτο δὲ ἀφ' ἐ-

αυτοῦ δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους· ⁵² καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συνάξῃ εἰς ἐν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα.

⁵³ Ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνεβουλευθήσαν, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ⁵⁴ Ὅθεν ὁ Ἰησοῦς δὲν περιεπάτει πλέον παρῤῥησίᾳ μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς

τὸν τόπον πλησίον τῆς ἐρήμου, εἰς πόλιν λεγομένην Ἐφραΐμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

⁵⁵ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ πολλοὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθарισωσιν ἑαυτούς. ⁵⁶ Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἰστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σᾶς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὴν ἑορτὴν; ⁵⁷ Εἶχον δὲ δώσει προσταγὴν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐάν τις μάθη ποῦ εἶναι, νὰ μηνύσῃ, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Ο ΙΗΣΟΥΣ λοιπὸν πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθα-νίαν, ὅπου ἦτο ὁ Λάζαρος ὁ ἀποθανὼν, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. ² Καὶ ἔκαμαν εἰς αὐτὸν δείπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρέτει· ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο εἰς ἐκ τῶν συγκαθημένων μετ' αὐτοῦ.

³ Τότε ἡ Μαρία λαβοῦσα μίαν λίτραν μύρου νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου, ἠλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς ἐσπόγγισε τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπλήσθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.

⁴ Ἀλέγει λοιπὸν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰούδας Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν, ⁵ Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον δὲν ἐπωλήθη τριακόσια δηνάρια, καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς πτωχοὺς; ⁶ Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχὶ διότι ἔμελεν αὐτὸν περὶ τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ διότι ἦτο κλέπτης, καὶ εἶχε τὸ γλωσσόκομον, καὶ ἐβάσταζε τὰ βαλλόμενα εἰς αὐτό. ⁷ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτό. ⁸ Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε.

⁹ Ἔμαθε δὲ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι εἶναι ἐκεῖ· καὶ ἦλθον οὐχὶ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἴδωσι καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Συνεβουλεύθησαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ θανατώσωσι καὶ τὸν Λάζαρον· ¹¹ διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων δι' αὐτὸν ὑπήγαινον, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹² Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ¹³ ἔλαβον τὰ

βαίτα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ καὶ ἔκραζον, Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

¹⁴Εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτο, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹⁵“Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδού, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου.” ¹⁶Ταῦτα ὁμῶς δὲν ἐνόησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ὅτε ἐδόξασθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐνεθυμήθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν γεγραμμένα δι' αὐτὸν, καὶ ταῦτα ἔκαμον εἰς αὐτόν.

¹⁷Ἐμαρτύρει λοιπὸν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐφώναξε τὸν Λάζαρον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ¹⁸διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτὸν ὁ ὄχλος, διότι ἤκουσεν ὅτι ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦτο. ¹⁹Οἱ Φαρισαῖοι λοιπὸν εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Βλέπετε ὅτι δὲν ὠφελεῖτε οὐδέν; ἰδού, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ὑπῆγεν.

²⁰Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ἀναβαινόντων διὰ τὰ προσκυνησῶσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. ²¹Οὗτοι λοιπὸν ἦλθον πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἀπὸ Βηθσαιδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν.

²²Ἐρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἀνδρέαν· καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ²³Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ τὰ δοξασθῆ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ²⁴Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν ὁ κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέσῃ εἰς τὴν γῆν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν ὁμῶς ἀποθάνῃ, πολλὴν καρπὸν φέρει.

²⁵Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις μισεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον θέλει φυλάξῃ αὐτήν. ²⁶Ἐὰν ἐμὲ ὑπηρετῇ τις, ἐμὲ ἂς ἀκολουθῇ· καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ὁ ὑπηρέτης ὁ ἐμός· καὶ ἐὰν τις ἐμὲ ὑπηρετῇ, θέλει τιμῆσαι αὐτὸν ὁ Πατήρ.

²⁷Τώρα ἡ ψυχὴ μου εἶναι τεταραγμένη· καὶ τί νὰ εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταυτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταυτην. ²⁸Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα.

Ἦλθε λοιπὸν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν θέλω δοξάσει. ²⁹Ὁ ὄχλος λοιπὸν, ὁ παρεστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν ὅτι ἔγεινε βροντὴ. Ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. ³⁰Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ φωνὴ αὕτη ἐν ἔγεινε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ διὰ σᾶς. ³¹Τώρα εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου.

σμου τούτου· τώρα ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου θέλει ἐκβληθῇ ἔξω. ³² καὶ ἐγὼ εἰάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, θέλω ἐλκύσει πάντας πρὸς ἑμαυτόν.—³³ (Τοῦτο δὲ ἔλεγε, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.)

³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ὄχλος, Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, Ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Ὅτι πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; τίς εἶναι οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; ³⁵ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐτι ὀλίγον καιρὸν τὸ φῶς εἶναι μεθ' ὑμῶν. Περιπατεῖτε ἐν ὁσῷ ἔχετε τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ σᾶς καταφθάσῃ τὸ σκότος· καὶ ὅστις περιπατεῖ ἐν τῷ σκότει, δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει. ³⁶ Ἐν ὁσῷ ἔχετε τὸ φῶς, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ φωτός.—Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύφθη ἀπ' αὐτῶν.

³⁷ Ἀλλ' ἐνῷ ἔκαμε τόσα θαύματα ἔμπροσθεν αὐτῶν, δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν· ³⁸ διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, τὸν ὁποῖον εἶπε, “Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον τοῦ Κυρίου εἰς τίνα ἀπεκαλύφθη;” ³⁹ Διὰ τοῦτο δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύωσι, διότι πάλιν εἶπεν ὁ Ἡσαΐας, ⁴⁰ “Ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν διὰ νὰ μὴ ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.” ⁴¹ Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἡσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

⁴² Ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· πλὴν διὰ τοὺς Φαρισαίους δὲν ὡμολόγουν, διὰ νὰ μὴ γείνωσιν ἀποσυναγώγοι. ⁴³ Διότι ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον παρὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

⁴⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔκραξε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, δεῖ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με· ⁴⁵ καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ⁴⁶ Ἐγὼ ἦλθον φῶς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἐν τῷ σκότει πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ. ⁴⁷ Καὶ εἰάν τις ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν κρίνω αὐτόν· διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσω τὸν κόσμον. ⁴⁸ Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ δεχόμενος τοὺς λόγους μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐλάλησα, ἐκεῖνος θέλει κρίνει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁹ Διότι ἐγὼ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με

Πατήρ, αὐτὸς μοι ἔδωκεν ἐντολήν, τί νὰ εἶπω, καὶ τί νὰ λαλήσω·
⁵⁰ καὶ ἐξεύρω ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνιος. Ὅσα
 λοιπὸν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς μοι εἶπεν ὁ Πατήρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'—ις'.

ΠΡΟ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν ἡ
 ὥρα αὐτοῦ, διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν
 Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδικούς του τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, μέχρι
 τέλους ἠγάπησεν αὐτούς.

² Καὶ ἀφοῦ ἔγεινε δεῖπνος, (ὁ δὲ διάβολος εἶχεν ἤδη βάλει εἰς
 τὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα Σίμωνος τοῦ Ἰσκαριώτου, νὰ παραδώσῃ
 αὐτόν·) ³ ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Πα-
 τὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν
 Θεὸν ὑπάγει, ⁴ ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ ἐκδύεται τὰ ἱμάτια
 αὐτοῦ, καὶ λαβὼν προσόψιον διεζώσθη. ⁵ Ἐπειτα βάλλει ὕδωρ
 εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν,
 καὶ νὰ σπογγίζῃ μὲ τὸ προσόψιον μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο διεζω-
 σμένος.

⁶ Ἐρχεται λοιπὸν πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει πρὸς
 αὐτὸν ἐκεῖνος, Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ⁷ Ἀπεκρίθη ὁ
 Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγὼ κάμνω σὺ δὲν
 ἐξεύρεις τώρα, θέλεις ὅμως γνωρίσει μετὰ ταῦτα. ⁸ Λέγει πρὸς
 αὐτόν ὁ Πέτρος, Δὲν θέλεις νίψῃ τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα.
 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν δὲν σὲ νίψω, δὲν ἔχεις
 μέρος μετ' ἐμοῦ. ⁹ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε,
 μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν.
¹⁰ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος δὲν ἔχει χρεῖαν
 εἰμῇ τοὺς πόδας νὰ νιφθῇ, ἀλλ' εἶναι ὅλος καθαρὸς· καὶ σεῖς
 εἰσθε καθαροὶ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.—¹¹ Διότι ἠξέυρεν ἐκεῖνον ὅστις
 ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν· δια τούτο εἶπε, Δὲν εἰσθε πάντες
 καθαροί.

¹² Αφοῦ λοιπὸν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια
 αὐτοῦ, καθίσας πάλιν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐξεύρετε τί ἔκαμον εἰς
 ἐσᾶς; ¹³ σεῖς μὲ φωνάζετε, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ
 καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι. ¹⁴ Ἐὰν λοιπὸν ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ
 διδάσκαλος, σᾶς ἔνιψα τοὺς πόδας, καὶ σεῖς χρεωστέετε νὰ
 νίπτητε τοὺς πόδας ἀλλήλων. ¹⁵ Διότι παράδειγμα ἔδωκα εἰς

ἐσᾶς, διὰ τὰ καμνητε καὶ σεῖς, καθὼς ἐγὼ ἔκαμον εἰς ἐοῦς.
¹⁶ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι δούλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ἀνώτερος τοῦ πέμψαντος αὐτόν.
¹⁷ Ἐὰν ἐξεύρητε ταῦτα, μακάριοι εἰσθε, ἐὰν καμνητε αὐτά.
¹⁸ Δὲν λέγω τοῦτο περὶ παντῶν ὑμῶν· ἐγὼ ἐξευρω ποίους ἔκλεξα· ἀλλὰ διὰ τὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, “Ὁ τρωγὼν μετ’ ἐμοῦ τοῦ ἄρτου, ἐσῆκωσεν ἐπ’ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.” ¹⁹ Ἀπὸ τοῦ νῦν σᾶς λέγω τοῦτο πρὶν γεῖνῃ, διὰ τὰ πιστευσητε ὅταν γεῖνῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμαι.
²⁰ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δέχεται ὄντως πέμψω, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχεται ἐμὲ, δέχεται τὸν πέμψαντά με.

²¹ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐταράχθη τὴν ψυχήν, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει. ²² Ἐβλεπον λοιπὸν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀποροῦντες περὶ τίνος λέγει. ²³ Ἐκάθητο δὲ κεκλιμένος εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. ²⁴ Νεύει λοιπὸν πρὸς τοῦτον ὁ Σίμων Πέτρος διὰ τὰ ἐρωτήσῃ τίς εἶναι ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποῖου λέγει. ²⁵ Καὶ πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, τίς εἶναι; ²⁶ Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ βάνψας τὸ ψωμίον θέλω δώσει. Καὶ ἐμβάνψας τὸ ψωμίον δίδει εἰς τὸν Ἰούδαν Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην. ²⁷ Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι κάμνεις, κάμε ταχύτερον. ²⁸ Τοῦτο ὅμως οὐδεὶς τῶν καθημένων ἐνόησε πρὸς τί εἶπε πρὸς αὐτόν. ²⁹ Διότι τινὲς ἐνόμιζον, ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας εἶχε τὸ γλωσσόκομον, ὅτι λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὅσων ἔχομεν χρεῖαν διὰ τὴν ἐορτήν· ἢ τὰ δώσῃ τί εἰς τοὺς πτωχοὺς.

³⁰ Λαβὼν λοιπὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμίον, ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦτο δὲ νύξ. ³¹ Ὅτε λοιπὸν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς, Τώρα ἐδοξάσθη ὁ γίως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. ³² Ἐὰν ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δοξάσει αὐτόν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθύς θέλει δοξάσει αὐτόν. ³³ Τεκνία, ἔτι ὀλίγον εἰμαι μεθ’ ὑμῶν. Θέλετε μὲ ζητήσῃ· καὶ καθὼς εἶπον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ὅτι, ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε τὰ ἔλθῃτε, καὶ πρὸς ἐσᾶς λέγω τώρα. ³⁴ Ἐντολήν καινὴν σᾶς δίδω, Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα, καὶ

σεῖς νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ³⁵ Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες ὅτι εἰσθε μαθηταί μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους.

³⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, δὲν δύνασαι τώρα νὰ με ἀκολουθήσῃς· ὕστερον ὅμως θέλεις με ἀκολουθήσει.

³⁷ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, διατὶ δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀκολουθήσω τώρα; τὴν ψυχὴν μου θέλω βάλει ὑπὲρ σου.

³⁸ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου θέλεις βάλει ὑπὲρ ἐμοῦ; ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλει φωνάζει ὁ ἀλέκτωρ, ἕως οὗ με ἀπαρνηθῇς τρίς.

ΚΕΦ. ιδ'. ¹ Ἄς μὴ ταραττηται ἡ καρδιά σας· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ² Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου εἶναι πολλὰ οἰκήματα· εἰ δὲ μὴ, ἤθελον σᾶς εἰπεῖ· ὑπάγω νὰ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον. ³ Καὶ ἀφοῦ ὑπάγω καὶ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ θέλω σᾶς παραλάβει πρὸς ἑμαυτὸν, διὰ νὰ ἦσθε καὶ σεῖς ὅπου εἶμαι ἐγώ. ⁴ Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ἐξεύρετε, καὶ τὴν ὁδὸν ἐξεύρετε.

⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς, Κύριε, δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν ὁδόν; ⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ. ⁷ Ἐὰν ἐγνωρίζετε ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου ἠθέλετε γνωρίσει· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν γνωρίζετε αὐτὸν, καὶ εἶδετε αὐτόν.

⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τόσον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δὲν με ἐγνώρισας, Φίλιππε; ὅστις εἶδεν ἐμὲ, εἶδε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα; ¹⁰ Δὲν πιστεύεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί; τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν λαλῶ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ μένων ἐν ἐμοί, αὐτὸς ἐκτελεῖ τὰ ἔργα. ¹¹ Πιστευέτέ μοι ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. ¹² Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις πιστεῖ εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα τὰ ὅποια κάμνω, καὶ ἐκεῖνος θέλει κάμει, καὶ μεγαλῆτερα τούτων θέλει κάμει· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου. ¹³ Καὶ ὅτι ἂν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου,

θέλω κάμει τοῦτο, διὰ τὸ δοξασθῆ ὁ Πατήρ ἐν τῷ Τιῷ.
¹⁴ Ἐὰν ζητήσητέ τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει
 αὐτό.

¹⁵ Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάξατε. ¹⁶ Καὶ ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα, καὶ θέλει σᾶς δώσει ἄλλον Παράκλητον, δια τὸ μνημεῖον μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁷ τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν βλέπει αὐτὸ, οὐδὲ γνωρίζει αὐτό· σεῖς ὅμως γνωρίζετε αὐτὸ, διότι μένει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐν ὑμῖν θέλει εἶσθαι. ¹⁸ Δὲν θέλω σᾶς ἀφήσει ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. ¹⁹ Ἐτι ὀλίγον, καὶ ὁ κόσμος πλεον δὲν μὲ βλέπει· σεῖς ὅμως μὲ βλέπετε· διότι ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θέλετε ζῆ. ²⁰ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεῖς θέλετε γνωρίσει, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρί μου, καὶ σεῖς ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. ²¹ Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ φυλάττων αὐτάς, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, θέλει ἀγαπηθῆ ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ ἐγὼ θέλω ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ θέλω φανερώσει ἐμαυτὸν εἰς αὐτόν.

²² Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰούδας (οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης), Κύριε, τι συμβαίνει ὅτι μέλλεις νὰ φανερώσῃς σεαυτὸν εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κόσμον; ²³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐὰν τις μὲ ἀγαπᾷ, τὸν λόγον μου θέλει φυλάξει, καὶ ὁ Πατήρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν θέλομεν ἐλθεῖν, καὶ ἐν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει. ²⁴ Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου δὲν φυλάττει. Καὶ ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἀκούετε, δὲν εἶναι ἰδικός μου, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντος με Πατρός. ²⁵ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ εὐρίσκομαι μεθ' ὑμῶν. ²⁶ Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον θέλει πέμψῃ ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος θέλει σᾶς διδάξει πάντα, καὶ θέλει σᾶς ὑπενθυμίσει πάντα ὅσα εἶπον πρὸς ἐσᾶς. ²⁷ Εἰρήνην ἀφίνω εἰς ἐσᾶς, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδω εἰς ἐσᾶς· οὐχὶ καθὼς ὁ κόσμος δίδει, σᾶς δίδω ἐγώ. Ἄς μὴ ταραττήται ἡ καρδιά σας, μηδὲ ἂς δειλιά. ²⁸ Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ σᾶς εἶπον, Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. Ἐὰν μὲ ἠγαπᾶτε, ἠθέλετε χαρὴν ὅτι εἶπον, Ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα· διότι ὁ Πατήρ μου εἶναι μεγαλῆτερός μου. ²⁹ Καὶ τώρα σᾶς εἶπον πρὶν γείνη, διὰ τὸ πιστεῦσθε ὅταν γείνη. ³⁰ Δὲν θέλω πλέον λαλήσει πολλὰ μεθ' ὑμῶν διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δὲν ἔχει οὐδὲν ἐν ἐμῷ. ³¹ Ἀλλὰ διὰ τὸ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι

ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς μὲ προσέταξεν ὁ Πατὴρ οὕτω κάμνω. Ἐγέρθητε, ἃς ὑπάγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦ. ΙΕ'. ¹Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατὴρ μου εἶναι ὁ γεωργός. ²Πᾶν κλήμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκκόπτει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ φέρον καρπὸν, καθαρίζει αὐτὸ, διὰ νὰ φέρῃ πλεיותרον καρπὸν.

³Τώρα σεῖς εἰσθε καθαροὶ, διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς. ⁴Μείνατε ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλήμα δὲν δύναται νὰ φέρῃ καρπὸν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ σεῖς, ἐὰν δὲν μείνητε ἐν ἐμοί. ⁵Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, σεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ κάμνητε οὐδέν. ⁶Εἰάν τις δὲν μείνῃ ἐν ἐμοί, ρίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλήμα, καὶ ξηραίνεται· καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ ρίπτουσιν εἰς πῦρ, καὶ καίονται. ⁷Εἰαν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ οἱ λόγοι μου μείνωσιν ἐν ὑμῖν, θέλετε ζητεῖν ὅ,τι ἂν θέλητε, καὶ θέλει γείνει εἰς ἐσᾶς. ⁸Ἐν τούτῳ δοξάζεται ὁ Πατὴρ μου, εἰς τὸ νὰ φέρητε καρπὸν πολύν· καὶ οὕτω θέλετε εἰσθαι μαθηταί μου.

⁹Καθὼς ἐμὲ ἠγαπήσεν ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἐσᾶς, μένατε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. ¹⁰Εἰαν τὰς ἐντολάς μου φυλάξητε, θέλετε μείνει ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς τοῦ Πατρὸς μου, καὶ μένω ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ. ¹¹Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς διὰ νὰ μείνῃ ἐν ὑμῖν ἡ χαρά μου, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν νὰ ᾖ πληρῆς.

¹²Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς σᾶς ἠγάπησα. ¹³Μεγαλητέραν ταύτης ἀγάπην δὲν ἔχει οὐδεὶς, τοῦ νὰ βάλῃ τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ¹⁴Σεῖς εἰσθε φίλοι μου, ἐὰν κάμνητε ὅσα ἐγὼ σᾶς παραγγέλλω. ¹⁵Δὲν σᾶς λέγω πλέον δούλους, διότι ὁ δούλος δὲν ἐξεύρει τί κάμνει ὁ κυριος αὐτοῦ· ἐσᾶς δὲ εἶπον φίλους, διότι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου, ἐφανέρωσα εἰς ἐσᾶς. ¹⁶Σεῖς δὲν ἐξελέξατε ἐμὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξέλεξα ἐσᾶς, καὶ σᾶς διέταξα, διὰ νὰ ὑπάγητε σεῖς καὶ νὰ κάμνητε καρπὸν, καὶ ὁ καρπὸς σας νὰ μένῃ ὥστε, ὅ,τι ἂν ζητήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, νὰ σᾶς δώσῃ αὐτό. ¹⁷Ταῦτα σᾶς παραγγέλλω, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

¹⁸Εἰαν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, ἐξεύρετε ὅτι ἐμὲ πρότερον ὑμῶν

ἐμίσησεν. ¹⁹ Ἐὰν ᾗσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ὁ κόσμος ἤθελεν ἀγαπᾶ τὸ ἰδικόν του· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξέλεξα ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος. ²⁰ Ἐνθυμείσθε τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς, Δὲν εἶναι δοῦλος μεγαλήτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμέ ἐδίωξαν, καὶ σᾶς θέλουσι διώξει· ἐὰν τὸν λόγον μου ἐφύλαξαν, καὶ τὸν ὑμέτερον θέλουσι φυλάξει. ²¹ Ἀλλὰ ταῦτα πάντα θέλουσι κάμει εἰς ἐσᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, διότι δὲν ἐξεύρουσι τὸν πέμψαντά με.

²² Ἐὰν δὲν ἦλθον καὶ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, ἁμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· τώρα ὅμως δὲν ἔχουσι πρόφασιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ²³ Ὁ μισῶν ἐμέ, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. ²⁴ Ἐὰν δὲν ἔκαμον μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ἄλλος ἔκαμεν, ἁμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· ἀλλὰ τώρα καὶ εἶδον, καὶ ἐμίσησαν καὶ ἐμέ καὶ τὸν Πατέρα μου. ²⁵ Ἀλλὰ τοῦτο ἐγενε, διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· “Ὅτι ἐμίσησαν με δωρεάν.”

²⁶ Ὅταν ὅμως ἔλθῃ ὁ Παρακλητος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω πέμψει πρὸς ἐσᾶς παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος θέλει μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. ²⁷ Ἀλλὰ καὶ σεῖς μαρτυρεῖτε, διότι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ εἰσθε.

ΚΕΦ. ιε'. ¹ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῇτε. ² Θέλουσι σᾶς κάμει ἀποσυναγώγους· μάλιστα ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πᾶς ὅστις σᾶς θανατώσῃ θέλει νομίσει ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεον. ³ Καὶ ταῦτα θέλουσι σᾶς κάμει, διότι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμέ. ⁴ Ἀλλὰ ταῦτα εἶπον πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτὰ, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, ὅτι ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. Δὲν εἶπον δὲ ταῦτα πρὸς ἐσᾶς ἐξ ἀρχῆς, διότι ἤμην μεθ' ὑμῶν.

⁵ Τώρα δὲ ἰπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν μὲ ἐρωτᾷ, Ποῦ ὑπάγεις; ⁶ Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς ταῦτα, ἡ λύπη ἐγέμισε τὴν καρδίαν σας.

⁷ Ἐγὼ ὅμως τὴν ἀλήθειαν σᾶς λέγω· συμφέρει εἰς ἐσᾶς νὰ ἀπέλθω ἐγὼ· διότι, ἐὰν δὲν ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος δὲν θέλει ἔλθει πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέλθω, θέλω πέμψει αὐτὸν πρὸς ἐσᾶς. ⁸ Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος θέλει ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρ-

τίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρισεως· ⁹ περὶ ἁμαρτίας μὲν, διότι δὲν πιστεύουσιν εἰς ἔμε· ¹⁰ περὶ δικαιοσύνης δὲ, διότι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πλέον δὲν μὲ βλέπετε· ¹¹ περὶ δὲ κρισεως, διότι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκρίθη.

¹² Ἐτι πολλὰ ἔχω νὰ εἶπω πρὸς ἐσᾶς, δὲν δύνασθε ὅμως τώρα νὰ βαστάζητε αὐτά· ¹³ ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θέλει σᾶς ὁδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· διότι δὲν θέλει λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ θέλει λαλήσει, καὶ θέλει σᾶς ἀναγγεῖλει τα μέλλοντα. ¹⁴ Ἐκεῖνος θέλει δοξάσει ἐμὲ, διότι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς. ¹⁵ Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς.

¹⁶ Ὀλίγον ἐτι, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

¹⁷ Τότε ^{τινὲς} ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὁποῖον μᾶς λέγει, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· καὶ, Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα; ¹⁸ Ἐλεγον λοιπὸν, Τοῦτο τί εἶναι τὸ ὁποῖον λέγει, τὸ ὀλίγον; Δὲν ἐξεύρομεν τί λαλεῖ.

¹⁹ Ἐνόησε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Περὶ τούτου συζητήτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε, καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ; ²⁰ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς θέλετε κλαῦσαι καὶ θρηνῆσαι, ὁ δὲ κόσμος θέλει χαρῇ· καὶ σεῖς θέλετε λυπηθῇ· ἡ λύπη σας ὅμως θέλει μεταβληθῇ εἰς χαράν. ²¹ Ἡ γυνὴ ὅταν γεννᾷ, λύπην ἔχει, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ἀφοῦ ὅμως γεννήσῃ τὸ παιδίον, δὲν ἐνθυμεῖται πλέον τὴν θλίψιν, διὰ τὴν χαράν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. ²² Καὶ σεῖς λοιπὸν τώρα μὲν ἔχετε λύπην· πάλιν ὅμως θέλω σᾶς ἰδεῖ, καὶ θέλει χαρῇ ἡ καρδιά σας, καὶ τὴν χαράν σας οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ἀπὸ σᾶς. ²³ Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσῃ παρ' ἐμοῦ οὐδέν. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σᾶς δώσει. ²⁴ Ἐως τώρα δὲν ᾔτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ θέλετε λαμβάνει, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρά σας.

²⁵ Ταῦτα διὰ παροιμιῶν ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ὅτε δὲν θέλω σᾶς λαλήσει πλέον διὰ παροιμιῶν, ἀλλὰ

παρρησία θέλω σὰς ἀναγγεῖλει περὶ τοῦ Πατρός. ²⁶ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλετε ζητήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ δὲν σὰς λέγω, ὅτι ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν. ²⁷ διότι αὐτὸς ὁ Πατὴρ σὰς ἀγαπᾷ, ἐπειδὴ σεῖς ἠγαπήσατε ἐμὲ, καὶ ἐπιστεύσατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. ²⁸ Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίνω τὸν κόσμον, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

²⁹ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἴδον, τώρα παρρησία λαλεῖς, καὶ οὐδεμίαν παροιμίαν λέγεις. ³⁰ Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ἐξεύρεις πάντα, καὶ δὲν ἔχεις χρείαν νὰ σὲ ἐρωτᾷ τις. Ἐκ τούτου πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

³¹ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τώρα πιστεύετε; ³² Ἰδού, ἔρχεται ὥρα καὶ ἤδη ἦλθε, νὰ σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἀφήσητε ἐμὲ μόνον· ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατὴρ εἶναι μετ' ἐμοῦ. ³³ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε εἰρήνην ἐν ἐμοί. Ἐν τῷ κόσμῳ θέλετε ἔχει θλίψιν ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ ἐνέκησα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ις'.

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὑψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε,

Πάτερ, ἦλθεν ἡ ὥρα· δόξασον τὸν Τίόν σου, διὰ νὰ σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Τίός σου. ² καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, διὰ νὰ δώσῃ ζωὴν αἰώνιον εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας εἰς αὐτόν. ³ Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ γνωρίζωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ τὸν ὁποῖον ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ⁴ Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα τὸ ὁποῖον μοι ἔδωκας διὰ νὰ κάμω. ⁵ Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πάτερ, πλησίον σου, μὲ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν εἶχον παρὰ σοὶ πρὶν γεῖναι ὁ κόσμος.

⁶ Ἐφανέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποῖους μοι ἔδωκας ἐκ τοῦ κόσμου. Ἰδικοί σου ἦσαν, καὶ εἰς ἐμὲ ἔδωκας αὐτούς, καὶ τὸν λόγον σου ἐφύλαξαν. ⁷ Τώρα ἐγνώρισαν ὅτι πάντα ὅσα μοι ἔδωκας παρὰ σοῦ εἶναι. ⁸ διότι τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους μοι ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, καὶ ἐγνώρισαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ⁹ Ἐγὼ περὶ αὐτῶν παρακαλῶ· δὲν

παρακαλῶ περὶ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ περὶ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διότι ἰδικοί σου εἶναι. ¹⁰ Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ εἶναι, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ· καὶ ἐδοξάσθην ἐν αὐτοῖς. ¹¹ Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σέ. Πάτερ ἅγιε, φύλαξον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι σου, τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διὰ νὰ ἦναι ἐν καθὼς ἡμεῖς. ¹² Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐφύλαττον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή. ¹³ Τώρα δὲ ἔρχομαι πρὸς σέ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ ἔχωσι τὴν χαράν μου πλήρη ἐν ἑαυτοῖς. ¹⁴ Ἐγὼ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον σου· καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, διότι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁵ Δὲν παρακαλῶ νὰ σηκώσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ νὰ φυλάξης αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ¹⁶ Ἐκ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁷ Ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ ἰδικός σου εἶναι ἀλήθεια. ¹⁸ Καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. ¹⁹ Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν, διὰ νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ. ²⁰ Καὶ δὲν παρακαλῶ μόνον περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων εἰς ἐμέ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν· ²¹ διὰ νὰ ἦναι πάντες ἔν· κ' θὼς σὺ, Πάτερ, εἶσαι ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοὶ, νὰ ἦναι καὶ αὐ·. ἵ ἐν ἡμῖν ἔν· διὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ²² Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· διὰ νὰ ἦναι ἐν, καθὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἔν. ²³ Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί· διὰ νὰ ἦναι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμέ ἡγάπησας. ²⁴ Πάτερ, ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἦναι καὶ ἐκεῖνοι μετ' ἐμοῦ· διὰ νὰ θεωρῶσι τὴν δόξαν μου, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, διότι μὲ ἡγάπησας πρὸ καταβολῆς κόσμου. ²⁵ Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος δὲν σέ ἐγνώρισεν, ἐγὼ δὲ σέ ἐγνώρισα, καὶ οὗτοι ἐγνώρισαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ²⁶ Καὶ ἐφανέρωσα εἰς αὐτοὺς τὸ ὄνομά σου, καὶ θέλω φανερώσει, διὰ νὰ ἦναι ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ἡγάπησας ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιη'.

ἈΦΟΥ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦτο κήπος, εἰς τον ὁποῖον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

²Ἦξευρε δὲ τὸν τόπον καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν· διότι πολλάκις συνῆλθεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

³Ὁ Ἰούδας λοιπὸν λαβὼν τὸ τάγμα, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων.

⁴Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐξεύρων πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε;

⁵Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λεγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμαι.

Ἰστατο δὲ μετ' αὐτῶν καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν. ⁶Καθὼς λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ἐγὼ εἰμαι, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί.

⁷Πάλιν λοιπὸν ἠρώτησεν αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.

⁸Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σᾶς εἶπον, ὅτι ἐγὼ εἰμαι. Ἐὰν λοιπὸν ἐμὲ ζητῆτε, ἀφήσατε τούτους νὰ ὑπάγωσι.

⁹διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, δὲν ἀπώλεσα οὐδένα.

¹⁰Τότε ὁ Σίμων Πέτρος ἔχων μάχαιραν ἔστυρε αὐτήν, καὶ ἐκτύπησε τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν.

Ἦτο δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου Μάλλχος. ¹¹Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πέτρον, Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην.

Τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατήρ, δὲν θέλω πίνει αὐτό;

¹²Τὸ τάγμα λοιπὸν καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδεσαν αὐτόν,

¹³καὶ ἔφεραν αὐτόν εἰς τὸν Ἀνναν πρῶτον· διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.

¹⁴Ἦτο δὲ ὁ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρει νὰ ἀπολεσθῇ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

¹⁵Ἠκολούθει δὲ τὸν Ἰησοῦν ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής· ὁ δὲ μαθητής ἐκείνος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως.

¹⁶Ὁ δὲ Πέτρος ἵστατο ἔξω πλησίον τῆς θύρας. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος, ὅστις ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ

ὠμίλησεν εἰς τὴν θυρωρὸν, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. ¹⁷ Λέγει λοιπὸν ἡ δούλη ἡ θυρωρος πρὸς τὸν Πέτρον, Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος, Δὲν εἶμαι. ¹⁸ Ἰσταντο δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται, οὔτινες εἶχον κάμει ἀνθρακιαν, διότι ἦτο ψύχος, καὶ ἐθερμαίνοντο· καὶ μετ' αὐτῶν ἴστατο ὁ Πέτρος καὶ ἐθερμαίνετο.

¹⁹ Ὁ ἀρχιερεὺς λοιπὸν ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ²⁰ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρῤῥησίᾳ ἐλάλησα εἰς τὸν κόσμον· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται πάντοτε, καὶ ἐν κρυπτῷ δὲν ἐλάλησα οὐδέν. ²¹ Τί μὲ ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκούσαντας, τί ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ, οὗτοι ἐξεύρουσιν ὅσα εἶπον ἐγώ.

²² Ὅτε δὲ εἶπε ταῦτα, εἰς τῶν ὑπηρετῶν ἱστάμενος πλησίον ἔδωκε ῥάπισμα εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰπὼν, Οὕτως ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀρχιερέα; ²³ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· ἂν δὲ καλῶς, τί μὲ δέρεις; ²⁴ Εἶχε δὲ ἀποστείλει αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

²⁵ Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἴστατο καὶ ἐθερμαίνεται· εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶσαι; Ἠρνήθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπε, Δὲν εἶμαι. ²⁶ Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ἦτο συγγενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ὁ Πέτρος ἀπέκοψε τὸ ὠτίον, Δὲν σὲ εἶδον ἐγὼ ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; ²⁷ Πάλιν λοιπὸν ἠρνήθη ὁ Πέτρος, καὶ εὐθὺς ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ.

²⁸ Φέρουσι λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτωριον· ἦτο δὲ πρῶτ', καὶ αὐτοὶ δὲν εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, διὰ νὰ μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ φάγωσι τὸ πᾶσχα.

²⁹ Εξῆλθε λοιπὸν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ³⁰ Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιὸς, δὲν ἡθέλομεν σοὶ παραδώσει αὐτόν. ³¹ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον σας κρίνατε αὐτόν. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ θανατώσωμεν οὐδένα.—³² Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

³³ Εἰσῆλθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνηξε τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφ' ἑαυτοῦ λέγεις σὺ τοῦτο, ἢ ἄλλοι σοὶ εἶπον περὶ ἐμοῦ; ³⁵ Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; τὸ ἔθνος τὸ ἰδικόν σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ παρέδωκαν εἰς ἐμέ· τί ἔκαμες; ³⁶ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐὰν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρέται μου ἠθέλον ἀγωνίζεσθαι, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους· Τώρα δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐντεῦθεν. ³⁷ Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λοιπὸν βασιλεὺς εἶσαι σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἶμαι ἐγώ. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἐγεννήθην, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μαρτυρήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν. Πᾶς ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει τὴν φωνήν μου. ³⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Τί εἶναι ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω οὐδὲν ἔγκλημα ἐν αὐτῷ. ³⁹ Εἶναι δὲ συνήθεια εἰς ἐσᾶς, νὰ σᾶς ἀπολύσω ἓνα ἐν τῷ πάσχα· θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ⁴⁰ Παλιν λοιπὸν ἐκραύγασαν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν.—² Ἦτο δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

ΚΕΦ. ιθ'.

ΤΟΤΕ λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε. ² Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἱμάτιον πορφυροῦν, ³ καὶ ἔλεγον, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ῥαπίσματα.

⁴ Ἐξῆλθε δὲ πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, σᾶς φέρω αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι οὐδὲν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ⁵ Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ⁶ Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ σταυρώσατε· διότι ἐγὼ δὲν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ ἔγκλημα. ⁷ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν,

καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν προέπει νὰ ἀποθάνῃ, διότι ἔκαμεν ἑαυτὸν Τίον τοῦ Θεοῦ.

⁸ Ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τον λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, ⁹ καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Πόθεν εἶσαι σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν δὲν ἔδωκε εἰς αὐτόν. ¹⁰ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Πρὸς ἐμὲ δὲν λαλεῖς; δὲν ἐξεύρεις ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω; ¹¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶχες οὐδεμίαν ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ, ἐὰν δὲν σοὶ ἦτο δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδίδων με εἰς σὲ, ἔχει μεγαλητέραν ἁμαρτίαν.

¹² Ἐκτοτε ἐζήτει ὁ Πιλάτος νὰ ἀπολυθῇ αὐτόν· οἱ Ἰουδαῖοι ὅμως ἔκραζον λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὅστις καμνεῖ ἑαυτὸν βασιλέα, ἀντιλέγει εἰς τὸν Καίσαρα. ¹³ Ὁ Πιλάτος λοιπὸν ἀκούσας τοῦτον τον λόγον, ἔφερεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

¹⁴ Ἦτο δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, καὶ ὥρα περίπου ἔκτη· καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σας. ¹⁵ Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλεα σας νὰ σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Δὲν ἔχομεν βασιλέα εἰμὴ Καίσαρα. ¹⁶ Τότε λοιπὸν παρέδωκεν αὐτόν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ σταυρωθῇ. Καὶ παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον.

¹⁷ Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὅστις λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ· ¹⁸ ὅπου ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

¹⁹ Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦτο δὲ γεγραμμένον, ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. ²⁰ Καὶ τοῦτον τὸν τίτλον ἀνέγνωσαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων· διότι ἦτο πλησίον τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦτο γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ. ²¹ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς τὸν Πιλάτον οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφε, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεὺς εἶμαι τῶν Ἰουδαίων. ²² Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

²³ Οἱ στρατιῶται λοιπὸν, ἀφοῦ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔκαμον τέσσαρα μερίδια, εἰς ἕκα-

στον στρατιώτην ἐν μερίδιον, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦτο δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἀπὸ ἄνωθεν ὅλος ὑφαντός. ²⁴ Εἶπον λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους, “Ὡς μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλ’ ὥς ῥίψωμεν λαχνὸν περὶ αὐτοῦ, τίνας θέλει εἶσθαι—διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή ἡ λέγουσα, “Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον.” Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμον.

²⁵ Ἰσταντο δὲ πλησίον εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ γυνὴ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. ²⁶ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ὡς εἶδε τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παριστάμενον τὸν ὁποῖον ἠγάπα, λέγει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. ²⁷ Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν, Ἴδου ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ’ ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

²⁸ Μετὰ τοῦτο γινώσκων ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη ἐτελέσθησαν, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, λέγει, Διψῶ. ²⁹ Ἐκεῖτο δὲ ἐκεῖ ἀγγεῖον πλήρες ὄξους· καὶ ἐκεῖνοι γεμίσαντες σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσαντες εἰς ὕσσωπον, προσέφεραν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. ³⁰ Ὅτε λοιπὸν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεσται· καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

³¹ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββατῷ, ἐπειδὴ ἦτο παρασκευὴ, (διότι ἦτο μεγάλη ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου,) παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον διὰ νὰ συνθλασθῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ νὰ σηκωθῶσιν.

³² Ἦλθον λοιπὸν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέθλασαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος μετ’ αὐτοῦ.

³³ Εἰς δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέθλασαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· ³⁴ ἀλλ’ εἰς τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε μὲ λόγχην τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. ³⁵ Καὶ ὁ ἰδὼν μαρτυρεῖ, καὶ ἀληθινὴ εἶναι ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐξεύρει ὅτι ἀλήθειαν λέγει, διὰ νὰ πιστεύσητε σεῖς. ³⁶ Διότι ἔγειναν ταῦτα, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, “Ὅσπουν αὐτοῦ δὲν θέλει συντριφθῇ.” ³⁷ Καὶ πάλιν ἄλλη γραφή λέγει, “Θέλουσιν ἐπιβλέψαι εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐξεκέντησαν.”

³⁸ Μετὰ δὲ ταῦτα Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Αριμαθαίας (ὅστις ἦτο μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος ὅμως διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) παρεκάλεσε τὸν Πιλάτον νὰ σηκώσῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ

ὁ Πιλάτος ἔδωκεν ἄδειαν. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἐσήκωσε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ³⁹ Ἦλθε δὲ καὶ ὁ Νικόδημος, (ὅστις εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς κατ' ἀρχάς,) φέρων μύγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ἕως ἑκατὸν λιτρας. ⁴⁰ Ἐλαβον λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδεσαν αὐτὸ μὲ σάβανα μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐνταφιάζωσιν.

⁴¹ Ἦτο δὲ ἐν τῷ τσπῷ, ὅπου ἐσταυρώθη, κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον νέον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἔτι εἶχε τεθῆ. ⁴² Ἐκεῖ λοιπὸν ἔθεσαν τὸν Ἰησοῦν, διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, διότι ἦτο πλησίον τὸ μνημεῖον.

ΚΕΦ. κ.

ΤΗΝ δὲ πρώτην τῆς ἐβδομάδος Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον τὸ πρῶτ', ἐνῷ ἔτι ἦτο σκότος, καὶ βλέπει τὸν λίθον σηκωμένον ἐκ τοῦ μνημείου. ² Τρέχει λοιπὸν καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐσήκωσαν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

³ Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ⁴ Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέτρεξε ταχύτερον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. ⁵ καὶ παρακύνψας, βλέπει κείμενα τὰ σάβανα· δὲν εἰσῆλθεν ὅμως. ⁶ Ἐρχεται λοιπὸν ὁ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ σάβανα κείμενα, ⁷ καὶ τὸ σουδάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, κείμενον οὐχὶ ὁμοῦ μὲ τὰ σάβανα, ἀλλὰ χωριστὰ τετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. ⁸ Τότε λοιπὸν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπιστευσεν. ⁹ διότι δὲν ἐνόουν ἔτι τὴν γραφὴν, ὅτι πρεπεῖ αὐτὸς νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Ἀνεχώρησαν λοιπὸν πάλιν εἰς τὰ ἴδια οἱ μαθηταί.

¹¹ Ἡ δὲ Μαρία ἴστατο πλησίον τοῦ μνημείου κλαίουσα ἔξω· ἐνῷ λοιπὸν ἔκλαιεν, ἔκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον. ¹² καὶ βλέπει δύο ἀγγέλους μὲ λευκὰ ἱμάτια καθημένους, ἓνα πρὸς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἓνα πρὸς τοὺς πόδας, ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ¹³ Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὴν ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ἐσήκωσαν τὸν Κύριόν μου, καὶ δὲν ἐξεύρω

ποῦ ἔθεσαν αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἰστάμενον, καὶ δὲν ἤξευρεν ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. ¹⁵ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρὸς, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν σὺ ἐσήκωσας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθεσας αὐτόν, καὶ ἐγὼ θέλω σηκῶσαι αὐτόν. ¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μαρία. Ἐκείνη στραφεῖσα, λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββουνί! τὸ ὅποιον λέγεται, Διδάσκαλε. ¹⁷ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ μου ἅπτου· διότι δὲν ἀνέβην ἔτι πρὸς τὸν Πατέρα μου· ἀλλ' ὕπαγε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας, καὶ Θεόν μου καὶ Θεόν σας. ¹⁸ Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀπαγγέλλει πρὸς τοὺς μαθητάς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτήν.

¹⁹ Τὸ ἐσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς πρώτης τῆς ἐβδομάδος, ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁰ Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. ²¹ Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ἐσᾶς. ²² Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. ²³ Ἄν τινων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, εἶναι συγκεχωρημένοι εἰς αὐτούς· ἂν τινων κρατῆτε, εἶναι κεκρατημένοι.

²⁴ Θωμᾶς δὲ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. ²⁵ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ ἄλλοι μαθηταί, Εἵδομεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐὰν δὲν ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, δὲν θέλω πιστεύσει.

²⁶ Καὶ μεθ' ἡμέρας ὁκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁷ Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ, καὶ ἰδὲ τὰς χεῖρας μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὁ Κύριός μου, καὶ ὁ

Θεός μου. ²⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπειδὴ μὲ εἶδες, Θωμᾶ, ἐπίστευσας· μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον, καὶ ἐπίστευσαν.

³⁰ Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὅποια δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³¹ Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντες νὰ ἔχητε ζωὴν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κα'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνέρωσε δὲ οὕτως.

² Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ³ Λέγει πρὸς αὐτοὺς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω νὰ ἀλιεύσω. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ. Ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα δὲν ἐπίασαν οὐδέν.

⁴ Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἤδη πρωΐ, ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· δὲν ἐγνώριζον ὅμως οἱ μαθηταὶ ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. ⁵ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Παιδιά, μήπως ἔχετε τι προσφάγιον; Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Οὐχί. ⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ῥίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου, καὶ θέλετε εὐρεῖ. Ἐρρίψαν λοιπὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ σύρῳσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. ⁷ Λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Πέτρον ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, Ὁ Κύριος εἶναι. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἀκούσας ὅτι εἶναι ὁ Κύριος, ἐξώσθη τὸ ἐπένδυμα, (διότι ἦτο γυμνός,) καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. ⁸ Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθον μὲ τὸ πλοῖάριον, (διότι δὲν ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ἔως διακοσίας πήχας,) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

⁹ Καθὼς λοιπὸν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. ¹⁰ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Φέρετε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων, τὰ ὅποια ἐπίασατε τώρα. ¹¹ Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ ἔσυρε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, γέμον ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ ἐνῶ ἦσαν τόσοι, δὲν ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. ¹² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε, γευματίσατε. Οὐδεὶς ὅμως τῶν μαθητῶν

ἐτόλμα νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; ἐξεύροντες ὅτι εἶναι ὁ Κύριος. ¹³ Ἐρχεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδει εἰς αὐτοὺς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως.

¹⁴ Αὕτη ἦτο ἡδὴ τρίτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν.

¹⁵ Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγευμάτισαν, λέγει πρὸς τὸν Σιμωνα Πέτρον ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με περισσότερον τούτων; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Βόσκε τὰ ἀρνία μου. ¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν πάλιν δευτέραν φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε· σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. ¹⁷ Λέγει πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπε πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Ἀγαπᾷς με; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις τὰ πάντα· σὺ γνωρίζεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Βόσκε τὰ πρόβατά μου. ¹⁸ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτε ἡσο νεώτερος, ἐξῶννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ἀφοῦ ὅμως γηράσης, θέλεις ἐκτείνει τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος θέλει σὲ ζῶσει, καὶ θέλει σε φέρει ὅπου δὲν θέλεις. ¹⁹ Εἶπε δὲ τοῦτο, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον μέλλει νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν.

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ μοι. ²⁰ Στραφεῖς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει ἀκολουθοῦντα τὸν μαθητὴν, τὸν ἵποῖον ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὅστις καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, τίς εἶναι ὁ παραδίδων σε; ²¹ Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, οὗτος δὲ τί; ²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω νὰ μένῃ ἕως οὗ ἔλθω, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολουθεῖ μοι. ²³ Διεδόθη λοιπὸν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος δὲν ἀποθνήσκει. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὲν ἀποθνήσκει, ἀλλ', Ἐὰν θέλω αὐτὸν νὰ μένῃ ἕως οὗ ἔλθω, τί πρὸς σέ;

²⁴ Οὗτος εἶναι ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας αὐτα· καὶ ἐξεύρομεν, ὅτι εἶναι ἀληθὴς ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

²⁵ Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὁποῖα εἰν γραφθῶσι καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸς ὁ κόσμος νομίζω θέλει χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΩΝ

ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἔκαμον, ὦ Θεόφιλε, περὶ παντῶν ὅσα ἤρchiσεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κάμνη καὶ νὰ διδάσκῃ, ²μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελήφθη, ἀφοῦ διὰ Πνεύματος Ἁγίου ἔδωκεν ἐντολὰς εἰς τοὺς ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξεν· ³εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ το πάθος αὐτοῦ διὰ πολλῶν τεκμηρίων, ἐμφανιζόμενος εἰς αὐτοὺς τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ⁴Καὶ συνερχόμενος μετ' αὐτῶν παρήγγειλε νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ νὰ περιμένωσι τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, τὴν ὁποίαν ἠκούσατε, εἶπε, παρ' ἐμοῦ. ⁵Διότι ὁ μὲν Ἰωάννης ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέλετε βαπτισθῆ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, οὐχὶ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

⁶Ἐκεῖνοι λοιπὸν συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, τάχα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Ἰσραὴλ; ⁷Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνήκει εἰς ἐσᾶς νὰ γνωρίζητε τοὺς χρόνους ἢ τοὺς καιροὺς, τοὺς ὁποίους ὁ Πατὴρ ἔθεσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ· ⁸ἀλλὰ θέλετε λάβει δύναμιν, ὅταν ἐπέλθῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς· καὶ θέλετε εἰσθαι εἰς ἐμὲ μάρτυρες καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

⁹Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, βλέποντων αὐτῶν ἀνελήφθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ¹⁰Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς τὸν οὐρανόν, ὅτε αὐτὸς ἀνέβαινεν, ἰδοὺ, ἄνδρες δύο μὲ ἱμάτια λευκὰ ἐστάθησαν πλησίον αὐτῶν· ¹¹οἷτινες καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἴστασθε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὅστις ἀνελήφθη ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, θέλει ἔλθῃ οὕτω, καθ' ὃν τρόπον εἶδετε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

¹²Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ

καλουμένου 'Ελαιῶνος, τὸ ὅποιον εἶναι πλησίον τῆς 'Ιερουσαλήμ, ἀπέχον ὁδὸν σαββάτου. ¹³ Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ἀνώγειον, ὅπου εἶχον τὸ κατάλυμα ὁ Πέτρος καὶ 'Ιάκωβος, καὶ 'Ιωάννης καὶ 'Ανδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, 'Ιάκωβος 'Αλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς, καὶ 'Ιούδας 'Ιακώβου. ¹⁴ Οὗτοι πάντες ἐνέμενον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν, μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ 'Ιησοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις σηκωθείς ὁ Πέτρος εἰς τὸ μέσον τῶν μαθητῶν, εἶπεν, (ἦτο δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκεῖ παρόντων ὡς ἑκατὸν εἴκυσιν)

¹⁶ "Ανδρες ἀδελφοί, ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ "Αγιον διὰ στόματος τοῦ Δαβὶδ περὶ τοῦ 'Ιούδα, ὅστις ἔγεινεν ὁδηγὸς εἰς τοὺς συλλαβόντας τὸν 'Ιησοῦν. ¹⁷ διότι ἦτο συνηριθμημένος μὲ ἡμᾶς, καὶ ἔλαβε τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης.

—¹⁸ Οὗτος λοιπὸν ἀπέκτησεν ἀγρὸν ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πεσὼν πρόμυττα ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξεχύθησαν ὅλα τὰ ἐντόσθια αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ἔγεινε γνωστὸν εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν 'Ιερουσαλήμ, ὥστε ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ὠνομάσθη ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ, 'Ακελδαμὰ, τουτέστιν, 'Αγρὸς αἵματος.—

²⁰ Διότι εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Ψαλμῶν, “'Ας γείνη ἡ κατοικία αὐτοῦ ἔρημος, καὶ ἂς μὴ ἦναι ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ.” καὶ, “'Αλλος ἂς λάβῃ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ.” ²¹ Πρέπει λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνδρῶν οἵτινες συνήλθον μεθ' ἡμῶν καθ' ὅλον τὸν καιρὸν καθ' ὃν εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθε πρὸς ἡμᾶς ὁ Κύριος 'Ιησοῦς, ²² ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος τοῦ 'Ιωάννου ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, εἰς ἐκ τούτων νὰ γείνη μεθ' ἡμῶν μάρτυς τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἔστησαν δύο, 'Ιωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὅστις ἐπωνομάσθη 'Ιούστος, καὶ Μαθίαν. ²⁴ Καὶ ποσευχηθέντες εἶπον, Σὺ, Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τῶν δύο τούτων ἓνα ὅντινα ἐξέλεξας, ²⁵ διὰ νὰ λάβῃ τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέπεσεν ὁ 'Ιούδας διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.—²⁶ Καὶ ἔδωκαν τοὺς κλήρους αὐτῶν· καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὸν Μαθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. ² Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινεν ἦχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀνέμου βιαίως φερομένου, καὶ ἐγέμισεν ὅλον τὸν οἶκον ὅπου ἦσαν καθήμενοι. ³ Καὶ ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ὡς πυρὸς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. ⁴ Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι ξένας γλώσσας, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς νὰ λαλῶσιν.

⁵ Ἦσαν δὲ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ⁶ Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡ φωνὴ αὕτη, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεταράχθη· διότι ἤκουον αὐτοὺς εἰς ἕκαστος λαλοῦντας μὲ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ διάλεκτον. ⁷ Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Ἰδοὺ, πάντες οὗτοι οἱ λαλοῦντες δὲν εἶναι Γαλιλαῖοι; ⁸ Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν διαλέκτῳ ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; ⁹ Πάρθοι καὶ Μηδοὶ καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, τὴν Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, τὸν Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, ¹⁰ τὴν Φρυγίαν τε καὶ τὴν Παμφυλίαν, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ τὴν Κυρήνην, καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, ¹¹ Κρήτες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν αὐτοὺς λαλοῦντας ἐν ταῖς γλώσσαις ἡμῶν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;—¹² Ἐθαύμαζον δὲ πάντες καὶ ἠπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί σημαίνει τοῦτο; ¹³ Ἄλλοι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον, Ὅτι εἶναι μεστοὶ ἀπὸ γλυκὺν οἶνον.

¹⁴ Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος μετὰ τῶν ἑνδεκα, ἔψωσε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς,

Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἱερουσαλὴμ, τοῦτο ἄς ἦναι γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, καὶ ἀκούσατε τοὺς λόγους μου. ¹⁵ Διότι οὗτοι δὲν εἶναι μεθυσμένοι, καθὼς σεῖς νομίζετε· διότι εἶναι τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας. ¹⁶ Ἄλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ. ¹⁷ Καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεὸς, θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ θέλουσι προφητεῖσαι οἱ υἱοὶ σας καὶ αἱ θυγατέρες σας, καὶ οἱ νεανίσκοι σας θέλουσιν ἰδεῖ ὀράσεις, καὶ οἱ πρεσβύτεροί σας θέλουσιν ἐνυπνιασθῇ ἐνύπνια. ¹⁸ καὶ ἔτι ἐπὶ τοὺς δούλους μου

καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ θέλουσι προφητεύσει· ¹⁹ καὶ θέλω δείξει τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· ²⁰ ὁ ἥλιος θέλει μεταστραφῆ εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη καὶ ἐπιφανής. ²¹ Καὶ πᾶς ὅστις ἂν ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῇ.”

²² Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τουτους· του Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον πρὸς ἐσᾶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ σημείων, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔκαμε δι’ αὐτοῦ ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ σεῖς ἐξεύρετε, ²³ τοῦτον λαβόντες παραδεδομένον κατὰ τὴν ὠρισμένην βουλήν καὶ πρόγνωσιν τοῦ Θεοῦ, διὰ χειρῶν ἀνόμων σταυρώσαντες ἐθανατώσατε· ²⁴ τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κρατῆται ὑπ’ αὐτοῦ. ²⁵ Ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ λέγει περὶ αὐτοῦ, “Ἐβλεπον τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός, διότι εἶναι ἐκ δεξιῶν μου, διὰ νὰ μὴ σαλευθῶ. ²⁶ Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλίασεν ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου θέλει ἀναπαυθῆ ἐπ’ ἐλπίδι. ²⁷ Διότι δὲν θέλεις ἐγκαταλείψει τὴν ψυχὴν μου ἐν τῷ ᾄδῃ, οὐδὲ θέλεις ἀφήσει τὸν ὅσιόν σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν. ²⁸ Ἐφανέρωσας εἰς ἐμὲ ὁδοὺς ζωῆς· θέλεις μὲ χορτασεῖ ἀπὸ εὐφροσύνης διὰ τοῦ προσώπου σου.”

²⁹ Ἄνδρες ἀδελφοί, δύναμαι νὰ σᾶς εἴπω μετὰ παρρησίας περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ εἶναι παρ’ ἡμῖν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. ³⁰ Ἐπειδὴ λοιπὸν ἦτο προφήτης, καὶ ἤξευρεν ὅτι μεθ’ ὅρκου ὤμοσε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός, ὅτι ἐκ τοῦ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ θέλει ἀναστήσει κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν, διὰ νὰ καθίσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ³¹ προῖδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἐγκατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῷ ᾄδῃ, οὐδὲ ἡ σάρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. ³² Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, τοῦ ὁποίου παντες ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες. ³³ Ἀφοῦ λοιπὸν ὑψώθη διὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Πατρὸς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐξέχεε τοῦτο τὸ ὅποιον τώρα σεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. ³⁴ Διότι ὁ Δαβὶδ δὲν ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς· λέγει ὅμως αὐτὸς, “Εἶπεν ὁ Κύριος

πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ³⁵ ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.”

³⁶ Βεβαίως λοιπὸν ἄς ἐξεύρη πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραηλ, ὅτι ὁ Θεὸς Κύριον καὶ Χριστὸν ἔκαμεν αὐτὸν τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐσταυρώσατε.

³⁷ Αφοῦ δὲ ἤκουσαν ταῦτα, ἦλθεν εἰς κατάνυξιν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τι πρέπει νὰ κάμωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί;

³⁸ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μετανοήσατε, καὶ ἄς βαπτισθῇ ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ θέλετε λάβει τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ³⁹ διότι πρὸς ἐσᾶς εἶναι ἡ ἐπαγγελία καὶ πρὸς τὰ τέκνα σας, καὶ πρὸς πάντας τοὺς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.—⁴⁰ Καὶ μὲ ἄλλους πολλοὺς λόγους διεμαρτύρετο καὶ προέτρεπε, λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς.

⁴¹ Ἐκεῖνοι λοιπὸν μετὰ χαρᾶς δεχθέντες τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν· καὶ προστετέθησαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἕως τρεῖς χιλιάδες ψυχαί.

⁴² Καὶ ἐνέμενον ἐν τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐν τῇ κοινῳνίᾳ, καὶ ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς.

⁴³ Κατέλαβε δὲ πᾶσαν ψυχὴν φόβος· καὶ πολλὰ τεράστια καὶ σημεῖα ἐγίνοντο διὰ τῶν ἀποστόλων. ⁴⁴ Καὶ πάντες οἱ πιστεύοντες ἦσαν ὁμοῦ, καὶ εἶχον τὰ πάντα κοινά· ⁴⁵ καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἐπώλουν καὶ διεμοίραζον αὐτὰ εἰς πάντας, καθ' ἣν ἕκαστος εἶχε χρεῖαν. ⁴⁶ Καὶ καθ' ἡμέραν ἐμμένοντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κόπτοντες τὸν ἄρτον κατ' οἴκους, μετελάμβανον τὴν τροφὴν ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀπλότῃ καρδίᾳ ⁴⁷ δοξολογοῦντες τὸν Θεόν, καὶ εὐρίσκοντες χάριν ἐνώπιον ὅλου τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ Κύριος προσέθετε καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοὺς σωζομένους.

ΚΕΦ. γ'.

ἌΝΕΒΑΙΝΟΝ δὲ ὁμοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης εἰς τὸ ἱερόν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, τὴν ἐννάτην. ² Καὶ ἄνθρωπός τις χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ἐβαστάζετο, τὸν ὁποῖον ἔθετον καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομέ-

νην Ὠραίαν, διὰ τὴν ζήτησιν ἐλεημοσύνης παρὰ τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸ ἱερόν. ³ Οὗτος ἰδὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας τὴν εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἱερόν, ἐζητεῖ τὴν λάβην ἐλεημοσύνης. Ὁ Ἀτενίσας δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Πέτρος μετὰ τοῦ Ἰωάννου, εἶπε, Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ⁵ Καὶ ἐκεῖνος ἔβλεπεν αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς, προσμένων τὴν λάβην τι παρ' αὐτῶν. ⁶ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐγὼ δὲν ἔχω· ἀλλ' ὅ,τι ἔχω, τοῦτο σοὶ δίδω· Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, σηκώθητι καὶ περιπάτει. ⁷ Καὶ πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐσήκωσε· καὶ παρενθὺς ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ⁸ καὶ ἀναπηδήσας ἐστάθη ὀρθὸς καὶ περιεπάτει· καὶ εἰσῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ πηδῶν καὶ δοξάζων τὸν Θεόν. ⁹ Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ δοξόζοντα τὸν Θεόν. ¹⁰ καὶ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦτο ὁ καθήμενος διὰ ἐλεημοσύνης εἰς τὴν Ὠραίαν πύλην τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν ἀπὸ θάμβους καὶ ἐκστάσεως διὰ τὸ γεγονός εἰς αὐτόν.

¹¹ Καὶ ἐνῷ ὁ ἰατρευθεὶς χωλὸς ἐκράτει τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν στοὰν τὴν λεγομένην Σολομῶντος, ἔκθαμβοι.

¹² Ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος, ἀπεκρίθη πρὸς τὸν λαόν,

Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε διὰ τοῦτο; ἢ τί ἀτενίζετε εἰς ἡμᾶς, ὥς ἐὰν ἐκάμομεν ἀπὸ ἰδίας ἡμῶν δυνάμεως ἢ εὐσεβείας τὴν περιπατήσασθαι; ¹³ Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς παρεδώκατε, καὶ ἡρνήθητε αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ἐνῷ ἐκεῖνος ἔκρινε τὴν ἀπολύσιν αὐτόν. ¹⁴ Σεῖς ὅμως τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἡρνήθητε, καὶ ἐζητήσατε ἄνδρα φονέα τὴν χάρισθαι εἰς ἐσᾶς. ¹⁵ Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἐθανατώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες. ¹⁶ Καὶ διὰ τῆς εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ πίστεως, τοῦτον τὸν ἰσχυρὸν θεωρεῖτε καὶ γνωρίζετε, τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐστερέωσε· καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν τελείαν ταύτην ὑγίαν ἐνάπιον πάντων ὑμῶν.

¹⁷ Καὶ τώρα, ἀδελφοί, ἐξεύρω ὅτι ἐπράξατε κατα ἄγνοιαν, καθὼς καὶ οἱ ἄρχοντές σας. ¹⁸ Ὁ δὲ Θεὸς, ὅσα προεῖπε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔμελλε τὴν πάθαι, ἐξεπλήρωσεν οὕτως.

¹⁹ Μετανοήσατε λοιπον καὶ ἐπιστρέψατε, διὰ νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι σας, διὰ νὰ ἔλθωσι καιροὶ ἀναψυχῆς ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, ²⁰ καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον εἰς ἐσᾶς Ἰησοῦν Χριστόν· ²¹ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ δεχθῇ ὁ οὐρανὸς μέχρι τῶν καιρῶν τῆς ἀποκαταστάσεως πάντων ὅσα ἐλάλησεν ὁ Θεὸς ἀπ' αἰῶνος διὰ στόματος πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ προφητῶν.

²² Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε πρὸς τοὺς πατέρας, “Ὅτι Κύριος ὁ Θεός σας θέλει ἀναστήσει εἰς ἐσᾶς προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούει κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ἐσᾶς· ²³ καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις δὲν ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, θέλει ἐξολοθρευθῇ ἐκ τοῦ λαοῦ.”—²⁴ Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, προανήγγειλαν καὶ τὰς ἡμέρας ταύτας. ²⁵ Σεῖς εἰσθε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς τὸν Ἀβραάμ, “Καὶ ἐν τῷ σπέρματι σου θέλουσιν εὐλογηθῇ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.” ²⁶ Πρὸς ἐσᾶς πρῶτον ὁ Θεός, ἀναστήσας τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν διὰ νὰ σᾶς εὐλογῇ, ὅταν ἐπιστρέφῃτε ἕκαστος ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. Δ'. Ε'.

ἘΝΩ δὲ αὐτοὶ ἐλάλουν πρὸς τὸν λαόν, ἦλθον ἐπ' αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, ² ἀναγκοῦντες, διότι ἐδίδασκον τὸν λαόν, καὶ ἐκήρυττον διὰ τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν· ³ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεσαν ὑπὸ φύλαξιν ἕως τῆς αὔριον· διότι ἦτο ἤδη ἐσπέρα. ⁴ Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἔγεινεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς πέντε χιλιάδες.

⁵ Καὶ τῇ ἐπαύριον συνήχθησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς, ⁶ καὶ Ἄννας ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. ⁷ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτων, Διὰ ποίας δυνάμεως, ἢ δια ποίου ὀνόματος ἐπραξατε τοῦτο σεῖς; ⁸ Τότε ὁ Πέτρος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, ⁹ ἐὰν ἡμεῖς ἀνακρινώμεθα σήμερον διὰ εὐεργεσίαν πρὸς ἄνθρωπον

ἀσθενοῦντα, διὰ ποίας δυνάμεως οὗτος ἰατρεύθη, ¹⁰ ἃς ἦναι γνωστὸν εἰς παντας ὑμᾶς καὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τὸν ὁποῖον σείς ἐσταυράσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, διὰ τοῦτου παρίσταται οὗτος ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. ¹¹ Οὗτος εἶναι ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὅστις ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας. ¹² Καὶ δὲν ὑπάρχει δι' οὐδενὸς ἄλλου ἢ σωτηρία· διότι οὔτε ὄνομα ἄλλο εἶναι ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δεδομένον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ σωθῶμεν.

¹³ Θεωροῦντες δὲ τὴν παρρησίαν τοῦ Πέτρου καὶ Ἰωάννου, καὶ πληροφορηθέντες ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ἀγράμματοι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, καὶ ἀνεγνώριζον αὐτοὺς ὅτι ἦσαν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

¹⁴ Βλέποντες δὲ τὸν ἄνθρωπον τὸν τεθεραπευμένον ἰστάμενον μετ' αὐτῶν, δὲν εἶχον οὐδὲν νὰ ἀντεῖπωσι. ¹⁵ Προστάξαντες δὲ αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσιν ἔξω τοῦ συνεδρίου, συνεβουλεύθησαν πρὸς ἀλλήλους, ¹⁶ λέγοντες, Τί θέλομεν κάμει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους; ἐπειδὴ ὅτι μὲν ἔγεινε δι' αὐτῶν γνωστὸν θαῦμα, εἶναι φανερόν εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τοῦτο. ¹⁷ ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ διαδοθῇ περισσότερον εἰς τὸν λαόν, ἃς ἀπειλήσωμεν αὐτοὺς αὐστηρῶς νὰ μὴ λαλῶσι πλέον ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ πρὸς μηδένα ἄνθρωπον.

¹⁸ Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λαλῶσι καθόλου, μηδὲ νὰ διδάσκωσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ¹⁹ Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, Ἄν ἦναι δίκαιον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀκούωμεν ἐσᾶς μᾶλλον παρὰ τὸν Θεόν, κρίνατε. ²⁰ Διότι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ λαλῶμεν ὅσα εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν. ²¹ Οἱ δὲ, πάλιν ἀπειλήσαντες αὐτοὺς, ἀπέλυσαν, μὴ εὐρίσκοντες τὸ πῶς νὰ τιμωρήσωσιν αὐτοὺς, διὰ τὸν λαόν· διότι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν διὰ τὸ γεγονός. ²² Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ἔγεινε τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς θεραπείας, ἦτο περισσότερον τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν.

²³ Καὶ ἀφοῦ ἀπελύθησαν, ἦλθον πρὸς τοὺς οἰκείους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. ²⁴ Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ὕψωσαν τὴν φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ εἶσαι ὁ Θεός, ὅστις ἔκαμες τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τα ἐν αὐτοῖς. ²⁵ Ὅστις εἶπας διὰ στόματος Δαβὶδ τοῦ δούλου σου, “Διὰ τί ἐφρύαξαν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ λαοὶ ἐμελέτησαν μάταια;

²⁶ Παρεστάθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ὁμοῦ, κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ." ²⁷ Διότι συνήχθησαν ἐπ' ἀληθείας ἐναντίον τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ τὸν ὁποῖον ἔχρισας, καὶ ὁ Ἰρῶδης καὶ ὁ Πόντιος Πιλάτος, μετὰ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν λαῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ²⁸ διὰ νὰ κάμωσιν ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλη σου προώρισε νὰ γεινώσῃ. ²⁹ Καὶ τώρα, Κύριε, βλέψον εἰς τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς εἰς τοὺς δούλους σου νὰ λαλῶσι τὸν λόγον σου μετὰ πάσης παρρησίας, ³⁰ ἐκτείνων τὴν χεὶρά σου εἰς θεραπείαν, καὶ γινομένων σημείων καὶ τεραστίων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ.

³¹ Μετὰ δὲ τὴν δέησιν αὐτῶν ἐσείσθη ὁ τόπος ὅπου ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

³² Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ ἦτο μία· καὶ οὐδὲ εἰς ἕλεγεν ὅτι εἶναι ἑαυτοῦ τὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, ἀλλ' εἶχον τὰ πάντα κοινά. ³³ Καὶ μετὰ δυνάμεως μεγάλης ἀπέδιδον οἱ ἀπόστολοι τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· καὶ χάρις μεγάλη ἦτο ἐπὶ πάντας αὐτοὺς. ³⁴ Ἐπειδὴ οὐδὲ ἦτό τις μεταξὺ αὐτῶν ἐνδεής· διότι ὅσοι ἦσαν κτήτορες ἀγρῶν ἢ οἰκιῶν, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πωλουμένων, ³⁵ καὶ ἔθετον εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· καὶ διεμοιράζετο εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν χρείαν τὴν ὁποίαν εἶχε.

³⁶ Καὶ ὁ Ἰωσῆς ὁ ἐπονομασθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων Βαρνάβας (τὸ ὁποῖον μεθερμηνευομενον εἶναι, υἱὸς παρηγορίας), Λευΐτης, Κύπριος τὸ γένος, ³⁷ ἔχων ἀγρὸν ἐπώλησε, καὶ ἔφερε τὰ χρήματα, καὶ ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ΚΕΦ. ε.—¹ Ἄνθρωπος δέ τις Ἀνανίας τὸ ὄνομα, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σαπφείρης, ἐπώλησε κτῆμα· ² καὶ ἐκράτησεν ἀπὸ τῆς τιμῆς, ἐν γνώσει καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ φέρων μέρος τι, ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. ³ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἀνανία, διὰ τί ἐγέμισεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ὥστε νὰ ψευσθῇς εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νὰ κρατήσῃς ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ ἀγροῦ; ⁴ ἐνῶ ἔμενε, δὲν ἦτο σοῦ; καὶ ἀφοῦ ἐπωλήθη, δὲν ἦτο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ σου; διὰ τί ἔβαλες ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ κῆρμα τοῦτο; δὲν ἐψεύσθης εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν

⁵ Ἐνῷ δὲ ἤκουεν ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, ἔπεσε καὶ ἐξεψύχησε· καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ⁶ Σηκωθέντες δὲ οἱ νεώτεροι ἐτύλιξαν αὐτὸν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν.

⁷ Μετὰ δὲ περίπου τρεῖς ὥρας, εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ ἐξεύρουσα τὸ γεγονός. ⁸ Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, διὰ πόσον ἐπωλήσατε τὸν ἀγρόν; Καὶ ἐκείνη εἶπε, Ναὶ, διὰ πόσον. ⁹ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὴν, Διὰ τί συνεφωνήσατε νὰ πειράξητε τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου; ἴδου εἰς τὴν θύραν οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, καὶ θέλουσιν ἐκβάλλει καὶ σέ. ¹⁰ Καὶ ἔπεσε παρευθὺς εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξεψύχησεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν πλησίον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ¹¹ Καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

¹² Πολλὰ δὲ σημεῖα καὶ τέρατα ἐγίνοντο ἐν τῷ λαῷ διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ¹³ Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ προσκολληθῇ εἰς αὐτούς· ὁ λαὸς ὅμως ἐμεγάλυνεν αὐτούς. ¹⁴ Καὶ προσετίθεντο μᾶλλον πιστεύοντες εἰς τὸν Κύριον, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ¹⁵ ὥστε ἔφερον ἔξω εἰς τὰς πλατείας τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ἔθετον ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, διὰ νὰ ἐπισκιάσῃ καὶ ἡ σκιά τοῦ Πέτρου ἐρχομένου τινὰ ἐξ αὐτῶν. ¹⁶ Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ἐνοχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

¹⁷ Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν ἡ αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου· ¹⁸ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔβαλον αὐτοὺς εἰς δημοσίαν φυλακὴν. ¹⁹ Ἀγγελος ὅμως Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς, εἶπεν, ²⁰ Ὑπάγετε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ πρὸς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους τῆς ζωῆς ταύτης. ²¹ Καὶ ἀκούσαντες εἰσῆλθον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ ὅλην τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, διὰ νὰ φέρωσιν αὐτούς. ²² Οἱ δὲ ὑπηρέται ἐλθόντες δὲν εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἐπιστρέψαιτες ἀπήγγειλαν,

²³λέγοντες, "Ὅτι το μὲν δεσμωτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον μετα πάσης ἀσφαλείας, καὶ τοὺς φύλακας ἵσταμένους ἔξω ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν ἀνοίξαντες δὲ, οὐδένα εὔρομεν ἔσω.

²⁴Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ αὐτῶν, εἰς τί ἔμελλε νὰ κατανήσῃ τοῦτο. ²⁵Καὶ ἐλθὼν τις ἀπήγγειλε πρὸς αὐτοὺς λέγων, "Ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἐβάλατε εἰς τὴν φυλακὴν, ἵστανται ἐν τῷ ἱερῷ καὶ διδάσκουσι τὸν λαόν.

²⁶Τότε ἰπῆγεν ὁ στρατηγὸς μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἔφερεν αὐτοὺς, οὐχὶ μετὰ βίας· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαὸν μὴ λιθοβοληθῶσι. ²⁷Καὶ ἀφ' οὗ ἔφεραν αὐτοὺς, ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, ²⁸λέγων, Δὲν σὰς παρηγγείλαμεν ῥητῶς νὰ μὴ διδάσκητε ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ, ἐγεμίσατε τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς διδαχῆς σας, καὶ θέλετε νὰ φέρητε ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

²⁹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πρέπει νὰ πειθαρχῶμεν εἰς τὸν Θεὸν μᾶλλον παρὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

³⁰Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐθανατώσατε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. ³¹Τοῦτον ὁ Θεὸς ἔψωσε διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα, διὰ νὰ δώσῃ μετάνοιαν εἰς τὸν Ἰσραὴλ καὶ ὑφεσιν ἁμαρτιῶν. ³²Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες αὐτοῦ περὶ τῶν λόγων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πειθαρχοῦντας εἰς αὐτόν.

³³Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔτριζον τοὺς ὀδόντας, καὶ ἐβουλεύοντο νὰ θανατώσωσιν αὐτούς. ³⁴Σηκωθείς δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖός τις, Γαμαλιὴλ τὸ ὄνομα, νομοδιδάσκαλος, τιμώμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ, προσέταξε νὰ ἐκβάλωσι τοὺς ἀποστόλους δι' ὀλίγην ὥραν, ³⁵καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς περὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων, τί μέλλετε νὰ πράξητε.

³⁶Διότι πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἐσηκώθη ὁ Θεοδᾶς, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι μέγας τις, εἰς τὸν ὁποῖον προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἕως τετρακοσίων· ὅστις ἐφονεύθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπειθοντο εἰς αὐτὸν διελύθησαν, καὶ κατήντησαν εἰς οὐδέν. ³⁷Μετὰ τοῦτον ἐσηκώθη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἔσυρεν ὀπίσω αὐτοῦ ἀρκετὸν λαόν· καὶ ἐκεῖνος ἀπωλέσθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο εἰς αὐτὸν διεσκορπίσθησαν.

³⁸ Καὶ τῶρα σᾶς λέγω, ἀπέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἀφήσατε αὐτούς· διότι ἐὰν ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο ἦναι ἐξ ἀνθρώπων, θέλει ματαιωθῇ· ³⁹ ἐὰν ὅμως ἦναι ἐκ Θεοῦ, δὲν δύνασθε νὰ ματαιώσητε αὐτὸ, καὶ προσέχετε μήπως εὐρεθῇτε καὶ θεομαχοί.

⁴⁰ Καὶ ἐπείσθησαν εἰς αὐτόν· καὶ προσκαλέσαντες τοὺς ἀποστόλους, ἔδειραν, καὶ παρήγγειλαν νὰ μὴ λαλῶσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. ⁴¹ Ἐκεῖνοι λοιπὸν ἀνεχώρουν ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου χαίροντες, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἠξιώθησαν νὰ ἀτιμασθῶσι. ⁴² Καὶ πᾶσαν ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον δὲν ἔπαυον διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

ΚΕΦ. ε'. ζ'.

ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταυταῖς ὅτε ἐπληθύνοντο οἱ μαθηταί, ἔγεινε γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν κατὰ τῶν Ἑβραίων, ὅτι αἱ χῆραι αὐτῶν παρεβλέποντο ἐν τῇ καθημερινῇ διακονίᾳ. ² Τότε οἱ δώδεκα προσκαλέσαντες τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον, Δὲν εἶναι πρέπον ν' ἀφήσωμεν ἡμεῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ διακονῶμεν εἰς τραπέζας. ³ Σκέφθητε λοιπὸν, ἀδελφοί, νὰ ἐκλέξητε ἐξ ὑμῶν ἑπτὰ ἄνδρας μαρτυρουμένους, πλήρεις Πνεύματος Ἀγίου καὶ σοφίας, τοὺς ὁποίους ἂς καταστήσωμεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ⁴ Ἡμεῖς δὲ θέλομεν ἐμμένει ἐν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου.

⁵ Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξέλεξαν τὸν Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἀγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχείᾳ· ⁶ τοὺς ὁποίους ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευχηθέντες ἐπέθεσαν ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας. ⁷ Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠΰ-ξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσα-λημ σφόδρα· καὶ πολὺ πλῆθος τῶν ἱερέων ὑπήκουον εἰς τὴν πίστιν.

⁸ Ὁ δὲ Στεφανος, πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως, ἔκαμνε τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ⁹ Καὶ ἐσηκώθησαν τινὲς τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων,

καὶ Ἀλεξανδρεων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας, καὶ Ἀσίας, φιλονεικοῦντες μὲ τὸν Στέφανον· ¹⁰ καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν σοφίαν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐλάλει. ¹¹ Τότε ἔβαλον κρυφίως ἀνθρώπους, λέγοντας, "Ὅτι ἠκούσαμεν αὐτὸν λαλοῦντα λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ διήγειραν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπελθόντες ἤρπασαν αὐτὸν, καὶ ἔφεραν εἰς τὸ συνέδριον. ¹³ Καὶ ἔστησαν μάρτυρας ψευδεῖς, λέγοντας, 'Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν παύει λαλῶν λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ ἀγίου τούτου τόπου καὶ τοῦ νόμου. ¹⁴ Διότι ἠκούσαμεν αὐτὸν λεγοντα, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος θέλει καταλύσει τὸν τόπον τούτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθιμα τὰ ὁποῖα παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Μωϋσῆς. ¹⁵ Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθήμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς πρόσωπον ἀγγέλου.

ΚΕΦ. Ζ. — ¹ Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, Τῷόντι οὕτως ἔχουσι ταῦτα;

² Ὁ δὲ εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐφάνη εἰς τὸν πατέρα ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅτε ἦτο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν κατοικήσῃ ἐν Χαρρὰν, ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἔλθε εἰς τὴν γῆν τὴν ὁποίαν θέλω σοὶ δεῖξει." ⁴ Τότε ἐξελθὼν ἐκ τῆς γῆς τῶν Χαλδαίων, κατώκησεν ἐν Χαρρὰν. Καὶ ἐκείθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν σεῖς κατοικεῖτε τώρα. ⁵ Καὶ δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· ὑπεσχέθη δὲ ὅτι θέλει δώσει αὐτὴν κτῆμα εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, ἐνῷ δὲν εἶχε τέκνον. ⁶ Ἐλάλησε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς οὕτως, "Ὅτι τὸ σπέρμα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι πάροικον ἐν γῇ ξένη, καὶ θέλουσι δουλώσει αὐτὸ καὶ καταθλίψει τετρακόσια ἔτη. ⁷ Καὶ τὸ ἔθνος, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουσι δουλωθῇ, ἐγὼ θέλω κρίνει, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα θέλουσιν ἐξέλθει, καὶ θέλουσι μὲ λατρεύσει ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ." ⁸ Καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε ὃν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα Πατριάρχας.

⁹ Καὶ οἱ Πατριάρχαι φθονήσαντες τὸν Ἰωσήφ, ἐπώλησαν

εἰς τὴν Αἴγυπτον· ὁ Θεὸς ὅμως ἦτο μετ' αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ ἡλευθέρωσεν αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν χάριν καὶ σοφίαν ἐνώπιον Φαραὼ, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, ὅστις κατέστησεν αὐτὸν κυβερνήτην ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

¹¹ Ἦλθε δὲ πείνα ἐφ' ὅλην τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου καὶ Χαναὰν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ δὲν εὔρισκον τροφὰς οἱ πατέρες ἡμῶν. ¹² Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰακώβ ὅτι ὑπῆρχε σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ, ἔξαπέστειλε πρώτην φορὰν τοὺς πατέρας ἡμῶν. ¹³ Καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀνεγνωρίσθη ὁ Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ ἐφανερώθη εἰς τὸν Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. ¹⁴ Ἀποστείλας δὲ ὁ Ἰωσήφ ἐκάλεσε πρὸς ἑαυτὸν τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐβδομήκοντα πέντε ψυχάς. ¹⁵ Καὶ κατέβη ὁ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. ¹⁶ Καὶ μετεκομίσθησαν εἰς Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι τὸ ὁποῖον ἠγόρασεν ὁ Ἀβραὰμ μετ' ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Ἐμμὼρ πατρὸς τοῦ Συχέμ.

¹⁷ Καθὼς δὲ ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς τῆς ἐπαγγελίας τὴν ὁποίαν ὤμοσεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραὰμ, ἠΰξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ. ¹⁸ Ἔωστοῦ ἐσηκώθη βασιλεὺς ἄλλος, ὅστις δὲν ἤξευρε τὸν Ἰωσήφ. ¹⁹ Οὗτος δολιευθεὶς τὸ γένος ἡμῶν, κατέθλιψε τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὥστε νὰ κάμῃ νὰ ρίπτωνται τὰ βρέφη αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ ζωογονῶνται.

²⁰ Ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐγεννήθη ὁ Μωϋσῆς, καὶ εἶχε θεῖον κάλλος· ὅστις ἀνετράφη τρεῖς μῆνας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²¹ Ἀφοῦ δὲ ἐρρίφθη, ἀνέλαβεν αὐτὸν ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραὼ, καὶ ἀνέθρεψεν αὐτὸν διὰ νὰ ᾗναι υἱὸς αὐτῆς. ²² Καὶ ἐδιδάχθη ὁ Μωϋσῆς πᾶσαν τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ἦτο δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

²³ Ἐνῷ δὲ ἐτελείονε τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²⁴ Καὶ ἰδὼν τινὰ ἀδικούμενον, ὑπερασπίσθη αὐτὸν, καὶ ἔκαμεν ἐκδίκησιν ὑπὲρ τοῦ καταθλιβομένου, πατάξας τὸν Αἰγυπτιον. ²⁵ Ἐνόμιζε δὲ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἠθέλου νοήσει ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ δίδει εἰς αὐτοὺς σωτηρίαν· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν. ²⁶ Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ἐνῷ ἐμάχοντο, καὶ παρεκίνησεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, "Ἀνθρωποι, ἀδελφοὶ

εἰσθε σεῖς· διὰ τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ²⁷ Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπέσπρωξεν αὐτὸν, εἰπὼν, Τίς σέ κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; ²⁸ Μήπως θέλεις σὺ νὰ μὲ φονεύσης καθ' ὃν τρόπον ἐφόνευσας χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; ²⁹ Τότε ὁ Μωϋσῆς ἔφυγε διὰ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἔγεινε πάροικος ἐν γῇ Μαδιὰμ, ὅπου ἐγέννησε δύο υἱούς.

³⁰ Καὶ ἀφ' οὗ συνεπληρώθησαν τεσσαράκοντα ἔτη, ἔφανη εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὅρου Σινᾶ, ἐν μέσῳ φλογὸς καιομένης βάτου. ³¹ Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν, ἐθαύμασε διὰ τὸ ὄραμα· καὶ ἐνῶ ἐπλησίαζε διὰ νὰ παρατηρήσῃ, ἦλθε φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτὸν, ³² “Ἐγὼ εἰμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.” Ἐντρομος δὲ γενόμενος ὁ Μωϋσῆς δὲν ἐτόλμα νὰ παρατηρήσῃ. ³³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, “Λίσσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· διότι ὁ τόπος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἵστασαι, εἶναι γῇ ἁγία.” ³⁴ “Εἶδον, εἶδον τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἤκουσα τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ κατέβην διὰ νὰ ἐλευθερώσω αὐτούς· καὶ τώρα ἐλθὲ, θέλω σέ ἀποστείλει εἰς Αἴγυπτον.”

³⁵ Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν τὸν ὁποῖον ἠρνήθησαν εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἀπέστειλεν ἀρχηγὸν καὶ λυτρωτὴν διὰ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου τοῦ φανέντος εἰς αὐτὸν ἐν τῇ βάτῳ. ³⁶ Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ἀφ' οὗ ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα, ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη. ³⁷ Οὗτος εἶναι ὁ Μωϋσῆς, ὅστις εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, “Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας θέλει σᾶς ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούσει.” ³⁸ Οὗτος εἶναι ὅστις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστάθη μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔρει Σινᾶ, καὶ μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ παρέλαβε λόγια ζωοποιᾶ, διὰ νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς. ³⁹ Εἰς τὸν ὁποῖον οἱ πατέρες ἡμῶν δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπακούσωσιν, ἀλλ' ἀπέβαλον, καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, ⁴⁰ εἰπόντες πρὸς τὸν Ἀαρὼν, “Κάμε εἰς ἡμᾶς θεοὺς, οἵτινες θέλουσι προπορεύεσθαι ἡμῶν· διότι οὗτος ὁ Μωϋσῆς, ὅστις ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δὲν ἐξεύρομεν τί συνέβη εἰς αὐτόν.” ⁴¹ Καὶ κατεσκεύασαν μόσχον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ προσέφεραν θυσίαν εἰς τὸ εἶδωλον, καὶ εὐφραίνοντο εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν

αὐτῶν. ⁴² Ὅθεν ἐστράφη ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ λατρεύσωσι τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν προφητῶν, “Μήπως προσεφέρατε εἰς ἐμὲ σφάγια καὶ θυσίας τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ; ⁴³ Μάλιστα ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ σας Ῥεμφὰν, τοὺς τύπους, τοὺς ὁποίους ἐκάμετε διὰ νὰ προσκυνῇτε αὐτούς· διὰ τοῦτο θέλω σᾶς μετοικίσει ἐπέκεινα” τῆς Βαβυλῶνος.

⁴⁴ Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦτο μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διέταξεν ἐκεῖνος ὅστις ἐλάλει πρὸς τὸν Μωϋσῆν νὰ κατασκευάσῃ αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον τὸν ὅποιον εἶχεν ἰδεῖ· ⁴⁵ τὴν ὁποίαν καὶ παραλαβόντες οἱ πατέρες ἡμῶν, ἔφεραν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν κατακτηθεῖσαν γῆν τῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔξωσεν ἀπ’ ἐμπροσθεν τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν τοῦ Δαβίδ· ⁴⁶ ὅστις εὔρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ηὐχέθη νὰ εὕρῃ κατοικίαν διὰ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ. ⁴⁷ Ὁ Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν εἰς αὐτὸν οἶκον. ⁴⁸ Ἀλλ’ ὁ ὕψιστος δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, ⁴⁹ “Ὁ οὐρανὸς εἶναι θρόνος μου, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον θέλετε οἰκοδομήσει δι’ ἐμέ; λέγει Κύριος· ἡ ποῖος ὁ τόπος τῆς ἀναπαύσεώς μου; ⁵⁰ Ἡ χεὶρ μου δὲν ἔκαμε ταῦτα πάντα;”

⁵¹ Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τὴν καρδίαν καὶ τὰ ὦτα, σεῖς πάντοτε ἀντιφέρεσθε κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· καθὼς οἱ πατέρες σας, οὕτω καὶ σεῖς. ⁵² Τίνα τῶν προφητῶν δὲν ἐδίωξαν οἱ πατέρες σας; μάλιστα ἐφόνευσαν ἐκείνους οἵτινες προκατήγγειλαν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Δικαίου, τοῦ ὁποίου σεῖς ἐγείνατε τώρα προδόται καὶ φονεῖς· ⁵³ οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον ἐκ διαταγῶν ἀγγέλων, καὶ δὲν ἐφυλάξατε.

⁵⁴ Ἀκούοντες δὲ ταῦτα κατεκοπτονο τας καρδίας αὐτῶν, καὶ ἔτριζον τοὺς ὀδόντας κατ’ αὐτοῦ. ⁵⁵ Ὁ δὲ Στέφανος πλήρης ὢν Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν Ἰησοῦν ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, ⁵⁶ καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεφγμένους, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ⁵⁷ Τότε, φωνάζαντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔφραξαν τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ’ αὐτόν. ⁵⁸ Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς

τοὺς πόδας νεανίου τινὸς ὀνομαζομένου Σαύλου. ⁵⁹ Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δεξαι τὸ πνεῦμά μου. ⁶⁰ Καὶ γονατίσας ἐφώναξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Κύριε, μὴ λογαριάσῃς εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτιαν ταύτην· καὶ τοῦτο εἰπων, ἐκοιμήθη.

ΚΕΦ. η.

Ο ΔΕ Σαῦλος ἦτο σύμφωνος εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ. Καὶ ἔγεινεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας κατὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πάντες διεσπάρησαν εἰς τοὺς τόπους τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων.

² Ἐφεραν δὲ τὸν Στέφανον εἰς τὸν τάφον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἔκαμον θρήνον μέγαν ἐπ' αὐτόν.

³ Ὁ δὲ Σαῦλος ἐκακοποιεῖ τὴν ἐκκλησίαν, ἐμβαίνων εἰς πᾶσαν οἰκίαν, καὶ σύρων ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρέδιδεν εἰς τὴν φυλακὴν. ⁴ Οἱ μὲν λοιποὶ διασπαρέντες διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

⁵ Ὁ δε Φίλιππος καταβὰς εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστόν. ⁶ Καὶ οἱ ὄχλοι προσεΐχον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ἀκούοντες καὶ βλέποντες τὰ θαύματα τὰ ὅποια ἔκαμνε. ⁷ Διότι ἐκ πολλῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, ἐξήρχοντο αὐτὰ φωνάζοντα μετὰ μεγάλης φωνῆς· καὶ πολλοὶ παραλυτικοὶ καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. ⁸ Καὶ ἔγεινε χαρὰ μεγάλη ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει.

⁹ Ἄνθρωπος δε τις Σίμων ὀνομαζόμενος προὔπῃρχεν ἐν τῇ πύλει κάμνων μαγείας, καὶ ἐκπλήττων τὸν λαὸν τῆς Σαμαρείας, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι μέγας τις. ¹⁰ εἰς τὸν ὅποιον ἔδιδον προσοχὴν πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. ¹¹ Ἐδιδον δὲ προσοχὴν εἰς αὐτόν, διότι εἶχεν ἐκπλήξει αὐτοὺς πολὺν καιρὸν μὲ τὰς μαγείας. ¹² Ὅτε ὅμως ἐπίστευσαν εἰς τὸν Φίλιππον εὐαγγελιζόμενον τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ¹³ Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἔμενε πάντοτε μετὰ τοῦ Φιλίππου, καὶ θεωρῶν σημεῖα καὶ θαύματα μεγάλα γινόμενα ἐξεπλήττετο.

¹⁴ Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ὅτι ἡ Σαμάρεια ἐδέχθη τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· ¹⁵ οἵτινες καταβάντες προσηυχήθησαν περὶ αὐτῶν, διὰ νὰ λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον. ¹⁶ Διότι δὲν εἶχεν ἔτι ἐπιπέσει ἐπ' οὐδένα ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ἦσαν βεβαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ¹⁷ Τότε ἐπέθετον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβανον Πνεῦμα Ἅγιον.

¹⁸ Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσέφερεν εἰς αὐτοὺς χρήματα, ¹⁹ λέγων, Δότε καὶ εἰς ἐμέ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ὥστε εἰς ὅντινα ἐπιθέσω τὰς χεῖρας, νὰ λαμβάνη Πνεῦμα Ἅγιον.

²⁰ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριον σου ἃς ἦναι μετὰ σοῦ εἰς ἀπώλειαν, διότι ἐνόμισας ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκτᾶται διὰ χρημάτων. ²¹ Σὺ δὲν ἔχεις μερίδα οὐδὲ κλῆρον ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· διότι ἡ καρδιά σου δὲν εἶναι εὐθεία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ²² Μετανόησον λοιπὸν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, ἵσως συγχωρηθῇ εἰς σέ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· ²³ ἐπειδὴ σέ βλέπω ὅτι εἶσαι εἰς χολὴν πικρίας καὶ δεσμὸν ἀδικίας. ²⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Δεήθητε σεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ ἐπ' ἐμέ μηδὲν ἐξ ὧν εἵπετε.

²⁵ Ἐκεῖνοι λοιπὸν, ἀφοῦ ἐμαρτύρησαν καὶ ἐλάλησαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, κηρύξαντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἐν πολλαῖς κώμαις τῶν Σαμαρειτῶν.

²⁶ Ἀγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς τὸν Φίλιππον, λέγων, Σηκώθητι, καὶ ὕπαγε πρὸς μεσημβρίαν, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· (αὕτη εἶναι ἔρημος).

²⁷ Καὶ σηκωθείς ὑπήγχε.

Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος Αἰθίοψ, εὐνοῦχος, ἄρχων τῆς Κανδάκης τῆς βασιλίσσης τῶν Αἰθιόπων, ὅστις ἦτο ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν αὐτῆς· οὗτος εἶχεν ἔλθει διὰ νὰ προσκυνήσῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ²⁸ Καὶ ὑπέστρεφε, καὶ καθήμενος ἐπὶ τῆς ἁμάξης αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. ²⁹ Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα πρὸς τὸν Φίλιππον, Πλησίασον, καὶ προσκολληθήτι εἰς τὴν ἅμαξαν ταύτην. ³⁰ Καὶ ὁ Φίλιππος ἔδραμε πλησίον, καὶ ἤκουσεν αὐτὸν ἀναγινώσκοντα τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν, Ἀρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ³¹ Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ πῶς

ἤθελον δυνηθῇ, εἰν δὲν μὲ ὀδηγήσῃ τις; Καὶ παρεκάλεσε τὸν Φίλιππον νὰ ἀναβῇ καὶ νὰ καθίσῃ μετ' αὐτοῦ. ³²Τὸ δὲ χωρίον τῆς γραφῆς, τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκειν, ἦτο τοῦτο, “Ἐφέρθη ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν, καὶ ὡς ἀρνίον ἔμπροσθεν τοῦ κείροντος αὐτὸ ἄφωνον, οὕτω δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ³³Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἀφῆρέθη ἡ κρίσις αὐτοῦ· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς θέλει διηγῆσθαι; διότι σηκώνεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.” ³⁴Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος πρὸς τὸν Φίλιππον, εἶπε, Παρακαλῶ σε, περὶ τίνος λέγει τοῦτο ὁ προφήτης; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἄλλου τινός; ³⁵Καὶ ἀνοίξας ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρχίσας ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο εἰς αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν.

³⁶Καὶ καθὼς ἐξηκολοῦθουν τὴν ὁδὸν, ἦλθον εἰς τι ὕδωρ· καὶ λέγει ὁ εὐνοῦχος, Ἴδου ὕδωρ· τί μὲ ἐμποδίζει νὰ βαπτισθῶ; ³⁷Καὶ ὁ Φίλιππος εἶπεν, Ἐὰν πιστεύῃς ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, δύνασαι. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πιστεύω ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁸Καὶ προσέταξε νὰ σταθῇ ἡ ἄμαξα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ³⁹Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ δὲν εἶδεν αὐτὸν πλέον ὁ εὐνοῦχος, ἀλλ' ἐπορεύετο τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. ⁴⁰Ὁ δὲ Φίλιππος εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος ἐκήρυττεν εἰς πάσας τὰς πόλεις, ἕως οὗ ἦλθεν εἰς Καισάρειαν.

ΚΕΦ. Θ'.

Ὁ ΔΕ Σαῦλος, πνέων ἔτι ἀπειλὴν καὶ φόνον κατὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου, ἦλθε πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ²καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως, εἰν εὖρη τινὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, φέρῃ δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ. ³Ἐνῶ δὲ πορευόμενος ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· ⁴καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν πρὸς αὐτόν, Σαοῦλ, Σαοῦλ, τί με διώκεις; ⁵Καὶ εἶπε, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι Ἰησοῦς τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις· σκληρόν σοι εἶναι νὰ λακτίξῃς πρὸς κέντρα. ⁶Ὁ δὲ τρέμων καὶ ἔκθαμβος γενόμενος εἶπε, Κύριε, τί θέλεις νὰ κάμω; Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκώθητι, καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ

θέλει σοὶ λαληθῇ τί πρέπει νὰ κάμῃς. ⁷Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνι-
δέοντες αὐτὸν, ἴσταντο ἄφωνοι, ἀκούοντες μὲν τὴν φωνὴν, μη-
δένα ὅμως βλέποντες. ⁸Ἐσηκάθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς·
καὶ ἔχων ἀνεργμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, δὲν ἔβλεπεν οὐ-
δένα· καὶ χειραγωγοῦντες αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν.
⁹Καὶ ἦτο τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ βλέπῃ· καὶ δὲν ἔφαγεν, οὐδὲ
ἔπιεν.

¹⁰Ἦτο δε τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ Ἀνανίας ὀνομαζόμενος,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος δι' ὀράματος, Ἀνανία. Ὁ δὲ
εἶπεν, Ἴδου ἐγώ, Κύριε. ¹¹Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν,
Σηκωθείς ὕπαγε εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ὀνομαζομένην, Εὐθείαν, καὶ
ζητησον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰούδα τινὰ Σαῦλον ὀνομαζόμενον, Ταρ-
σεα· διότι ἰδοὺ προσεύχεται. ¹²καὶ εἶδε δι' ὀράματος ἄνθρωπον.
Ἀνανίαν ὀνομαζόμενον, ὅτι εἰσήλθε καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὴν
χεῖρα, διὰ νὰ ἀναβλέψῃ. ¹³Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας, Κύριε,
ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἔπραξεν
εἰς τοὺς ἀγίους σου ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁴καὶ ἐδῶ ἔχει ἐξουσίαν
παρὰ τῶν ἀρχιερέων νὰ δέσῃ πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ
ὄνομά σου. ¹⁵Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, Ὑπαγε, διότι
οὗτος εἶναι σκεύος ἐκλογῆς εἰς ἐμέ, διὰ νὰ βαστάσῃ τὸ ὄνομά
μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, καὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
¹⁶Ἐπειδὴ ἐγὼ θέλω δείξαι εἰς αὐτὸν ὅσα πρέπει νὰ πάθῃ ὑπὲρ
τοῦ ὀνόματός μου.

¹⁷Τπῆγε δὲ ὁ Ἀνανίας καὶ εἰσήλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπι-
θέσας ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε, Σαοὺλ ἀδελφε, ὁ Κύριος μὲ
ἀπέστειλεν, ὁ Ἰησοῦς ὅστις ἐφάνη εἰς σέ ἐν τῇ ὁδῷ καθ' ἣν
ἤρχου, διὰ νὰ ἀναβλέψῃς, καὶ νὰ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγίου.
¹⁸Καὶ εὐθὺς ἔπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡς λέπη, καὶ
ἀνέβλεψεν εὐθὺς· καὶ σηκωθείς ἐβαπτίσθη. ¹⁹Καὶ λαβὼν
τροφὴν, ἐδυναμώθη.

Διέτριψε δὲ ὁ Σαῦλος ἡμέρας τινὰς μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ
μαθητῶν. ²⁰Καὶ εὐθὺς ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τὸν
Χριστὸν, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ²¹Ἐξεπλήττοντο δὲ
πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐξωλό-
θρευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο;
καὶ ἐδῶ διὰ τοῦτο εἶχεν ἐλθεῖν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτοὺς δεδεμένους
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς; ²²Ὁ δὲ Σαῦλος μᾶλλον ἐνεδυναμώτο, καὶ

συνέχεε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, ἀποδεικνύων ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Χριστός.

²³ Καὶ ἀφοῦ παρήλθον ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύθησαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ²⁴ Ἐγνωστοποιήθη δὲ εἰς τὸν Σαῦλον ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· καὶ παρεφύλαττον τὰς πύλας ἡμέραν καὶ νύκτα, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ²⁵ Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ διὰ νυκτὸς, κατεβίβασαν διὰ τοῦ τείχους, κρεμάσαντες ἐντὸς σφυρίδος. ²⁶ Καὶ ἐλθὼν ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπροσπάθει νὰ προσκολληθῇ εἰς τοὺς μαθητάς· πλὴν πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι εἶναι μαθητής. ²⁷ Ὁ Βαρνάβας δὲ παραλαβὼν αὐτὸν, ἔφερε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήθη πρὸς αὐτοὺς πῶς εἶδε τὸν Κύριον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐκήρυξε μετὰ παρρησίας ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ²⁸ Καὶ ἦτο μετ' αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰσερχόμενος καὶ ἐξερχόμενος, καὶ μετὰ παρρησίας κηρύττων ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ²⁹ Καὶ ἐλάλει καὶ ἐφιλονεῖκει μετὰ τῶν Ἑλληνιστῶν· ἐκεῖνοι δὲ κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ³⁰ Μαθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατεβίβασαν αὐτόν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν.

³¹ Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμάρειαν εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομοῦμεναι καὶ περιπατοῦσαι ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ διὰ τῆς παρηγορίας τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

³² Ὁ δὲ Πέτρος διερχόμενος διὰ πάντων, κατέβη καὶ πρὸς τοὺς ἀγίους τοὺς κατοικοῦντας τὴν Λύδδαν. ³³ Καὶ εὗρεν ἄνθρωπὸν τινα Αἰνέαν τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο παραλυτικός, ἀπὸ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενος ἐπὶ κραββάτου. ³⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Αἰνέα, σὲ ἰατρεῦει Ἰησοῦς ὁ Χριστός· σηκώθητι, καὶ στρώσου τὴν κλίνην σου. Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη. ³⁵ Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον.

³⁶ Καὶ ἐν Ἰόππῃ ἦτό τις μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣτις διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦτο πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν τὰς ὁποίας ἔκαμνε. ³⁷ κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας συνέβη ἀσθενήσασα νὰ ἀποθάνῃ· καὶ λούσαντες αὐτὴν ἔθεσαν εἰς ἀνώγειον. ³⁸ Καὶ ἐπειδὴ ἡ Λύδδα ἦτο πλησίον

τῆς Ἰόππης, ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ὅτι ὁ Πέτρος εἶναι ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν δύο ἄνδρας, παρακαλοῦντες νὰ μὴ βραδύνη νὰ περάσῃ ἕως εἰς αὐτοὺς. ³⁹ Καὶ σηκωθείς ὁ Πέτρος υπῆγε μετ' αὐτῶν· τὸν ὁποῖον ἐλθόντα ἀνεβίβασαν εἰς τὴν ἀνώγειον· καὶ παρεστάθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι, καὶ δεικνύουσαι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἡ Δορκὰ εἰργάζετο ὅτε ἦτο μετ' αὐτῶν. ⁴⁰ Ὁ δὲ Πέτρος ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, ἐγονάτισε καὶ προσηυχῆθη· καὶ στραφεὶς πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε, Ταβιθα, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν. ⁴¹ Ὁ δὲ ἔδωκε χεῖρα εἰς αὐτήν, καὶ ἐσήκωσεν αὐτήν· καὶ φωνάξας τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. ⁴² Ἐγένετο δὲ τοῦτο γνωστὸν καθ' ὅλην τὴν Ἰόππην· καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον. ⁴³ Καὶ ὁ Πέτρος ἔμεινεν ἱκανὰς ἡμέρας ἐν Ἰόππῃ, παρά τινι Σίμωνι βυρσοδέψῃ.

ΚΕΦ. ι'.

ἮΤΟ δὲ τις ἄνθρωπος ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατόνταρχος ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ λεγομένου Ἰταλικοῦ, ² εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν μετὰ παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἔκαμνεν ἐλεημοσύνας εἰς τὸν λαὸν πολλὰς, καὶ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ διαπαντός. ³ οὗτος εἶδε φανερά δι' ὀράματος, περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κορνήλιε. ⁴ Ὁ δὲ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπε, Τί εἶναι, Κύριε; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Αἰ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαι εἰς μνημόσυνόν σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁵ Καὶ τῶρα πέμψον εἰς Ἰόππην ἀνθρώπους, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπονομάζεται Πέτρος· ⁶ οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσοδέψῃ, ἔχοντι οἰκίαν πλησίον τῆς θαλάσσης· οὗτος θέλει σε λαλήσει τί πρέπει νὰ κάμνης. ⁷ Καθὼς δὲ ἀνεχώρησεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν πρὸς τὸν Κορνήλιον, ἐφώνησε δύο ἐκ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, καὶ ἓνα στρατιώτην εὐσεβὴ ἐκ τῶν διαμενόντων πάντοτε πλησίον αὐτοῦ· ⁸ καὶ διηγηθεὶς πρὸς αὐτοὺς τὰ πάντα, ἀπεστείλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

⁹ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐνῶ ἐκεῖνοι ὥδοιπόρουν καὶ ἐπλησίαζον εἰς τὴν πόλιν, ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς τὸ δῶμα διὰ νὰ προσευχηθῇ, περὶ

τὴν ἕκτην ὥραν. ¹⁰ Καὶ πεινάσας ἤθελε νὰ φαγῇ, ἐνῶ δὲ ἡτοιμάζον, ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις. ¹¹ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν, σκευὸς τι ὡς σινδόνα μεγάλην, τὸ ὁποῖον ἦτο δεδεμένον ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων, καὶ κατεβιβάζετο ἐπὶ τὴν γῆν. ¹² ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ¹³ Καὶ ἔγινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Σηκωθείς, Πέτρε, σφάξον καὶ φάγε. ¹⁴ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, Μὴ γένοιτο, Κύριε· διότι οὐδέποτε ἔφαγον οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον. ¹⁵ Καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου ἔγινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα. ¹⁶ Ἐγινε δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

¹⁷ Ἐνῶ δὲ ὁ Πέτρος ἦτο ἐν ἀπορίᾳ καθ' ἑαυτὸν, τί ἐσήμαινε τὸ ὄραμα τὸ ὁποῖον εἶδεν, ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀπεσταλμένοι παρὰ τοῦ Κορνηλίου, ἐρωτήσαντες καὶ μαθόντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος, ἔφθασαν εἰς τὴν πύλην. ¹⁸ καὶ φωνάξαντες ἡρώτων, ἂν ὁ Σίμων ὁ ἐπονομαζόμενος Πέτρος ξενίζεται ἐνταῦθα.

¹⁹ Καὶ ἐνῶ ὁ Πέτρος διελογίζετο περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπε πρὸς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα, Ἴδου, τρεῖς ἄνθρωποι σὲ ζητοῦσι. ²⁰ σηκωθείς λοιπὸν κατάβηθι, καὶ ὕπαγε μετ' αὐτῶν, μηδόλως διστάζων, διότι ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτούς. ²¹ Καταβὰς δὲ ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου, εἶπεν, Ἴδου, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἦλθετε; ²² Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ὁ ἐκατόνταρχος, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, καὶ μαρτυρούμενος ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, διετάχθη θεόθεν ὑπὸ ἀγίου ἀγγέλου νὰ σὲ προσκαλέσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀκούσῃ λόγους παρὰ σοῦ. ²³ Προσκαλέσας λοιπὸν αὐτοὺς ἔσω, ἐφιλοξένησε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξῆλθεν ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης ὑπῆγον μετ' αὐτόν. ²⁴ καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος περιέμενεν αὐτοὺς, συγκαλέσας τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰκείους φίλους.

²⁵ Ὡς δὲ εἰσῆλθεν ὁ Πέτρος, ἐλθὼν ὁ Κορνήλιος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν. ²⁶ Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἐσήκωσεν αὐτόν, λέγων, Σηκώθητι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπος εἶμαι. ²⁷ Καὶ συνομιλῶν μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθε, καὶ εὗρίσκει συνηγμένους πολλούς.

²⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἶναι ἀσυγχώρητον εἰς ἄνθρωπον Ἰουδαῖον νὰ συναναστρέφηται ἢ νὰ πλησιάζῃ εἰς ἀλλόφυλον· ὁ Θεὸς ὁμῶς ἔδειξεν εἰς ἐμὲ νὰ μὴ λέγω μηδένα ἄνθρωπον βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον. ²⁹ Ὅθεν καὶ προσκληθεῖς ἦλθον χωρὶς ἀντιλογίας· ἐρωτῶ λοιπὸν, διὰ τίνα λόγον μὲ προσεκαλέσατε; ³⁰ Καὶ ὁ Κορνήλιος εἶπε, Ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἡμῶν ἰηστεύων μέχρι τῆς ὥρας ταύτης, καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσηυχόμεν ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ, ἐστάθη ἐνώπιόν μου ἀνὴρ μὲ ἐνδύματα λαμπρά, ³¹ καὶ λέγει, Κορνήλιε, εἰσηκούσθη ἡ προσευχή σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνημονεύθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³² Πέμψον λοιπὸν εἰς Ἰόππην, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπονομάζεται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ βυρσοδέψου πλησίον τῆς θαλάσσης, ὅστις ἐλθὼν θέλει σοὶ λαλήσει. ³³ Εὐθὺς λοιπὸν ἔπεμψα πρὸς σέ· καὶ σὺ ἔκαμες καλὰ ὅτι ἦλθες. Τώρα λοιπὸν ἡμεῖς πάντες παριστάμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀκούσωμεν πάντα ὅσα προσετάχθησαν εἰς σέ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

³⁴ Τότε ὁ Πέτρος ἀνοίξας τὸ στόμα εἶπεν, Ἐπ' ἀληθείας γνωρίζω, ὅτι δὲν εἶναι προσωπολήπτης ὁ Θεός· ³⁵ ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθναι ὅστις φοβεῖται αὐτὸν, καὶ ἐργάζεται δικαιοσύνην, εἶναι δεκτὸς εἰς αὐτόν. ³⁶ Τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἀπέστειλε πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· (οὗτος εἶναι ὁ Κύριος πάντων) ³⁷ τὸν λόγον τοῦτον σεῖς ἐξεύρετε, ὅστις ἐκηρύχθη καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐκήρυξεν ὁ Ἰωάννης· ³⁸ πῶς ὁ Θεὸς ἔχρισε τὸν Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρετ μὲ Πνεῦμα Ἅγιον καὶ μὲ δύναμιν, ὅστις διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ θεραπεύων πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου· διότι ὁ Θεὸς ἦτο μετ' αὐτοῦ. ³⁹ Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες πάντων ὅσα ἔκαμε καὶ ἐν τῇ γῇ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ· τὸν ὁποῖον ἐφόνευσαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· ⁴⁰ τοῦτον ὁ Θεὸς ἀνέστησε τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἐμφανισθῇ, ⁴¹ οὐχὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν, ἀλλ' εἰς μάρτυρας τοὺς προδιωρισμένους ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἡμᾶς, οὔτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν μετ' αὐτοῦ ἀφοῦ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ⁴² καὶ παρήγγειλεν εἰς ἡμᾶς νὰ κηρύξωμεν πρὸς τὸν λαὸν, καὶ νὰ μαρτυρήσωμεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν· ⁴³ εἰς τοῦτον πάντες οἱ προφῆται

μαρτυροῦσιν, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ θέλει λάβει ἄφεσιν ἁμαρτιῶν πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν.

⁴⁴ Ἐνῶ ἔτι ἐλάλει ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τούτους, ἐπῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τον λόγον. ⁴⁵ Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, ὅσοι ἦλθον μετὰ τοῦ Πέτρου, ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐξεχύθη καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη. ⁴⁶ Διότι ἤκουον αὐτοὺς λαλοῦντας γλώσσας, καὶ μεγαλύνοντας τὸν Θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, ⁴⁷ Μήπως δύναται τις νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ὕδωρ, ὥστε νὰ μὴ βαπτισθῶσιν οὗτοι, οἵτινες ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμεῖς; ⁴⁸ Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ βαπτισθῶσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Τότε παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ διαμείνῃ ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ἮΚΟΥΣΑΝ δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέχθησαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ² Καὶ ὅτε ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐφιλονεῖκουν μετ' αὐτοῦ οἱ ἐκ περιτομῆς, ³ λέγοντες, Ὅτι εἰσῆλθες πρὸς ἀνθρώπους ἀπεριτμήτους, καὶ συνέφαγες μετ' αὐτῶν.

⁴ Ὁ δὲ Πέτρος ἤρχισε, καὶ ἐξέθετε πρὸς αὐτοὺς τὰ γενόμενα κατὰ σειρὰν, λέγων, ⁵ Ἐγὼ ἤμην προσευχόμενος ἐν τῇ πόλει Ἰόππῃ· καὶ εἶδον ὄραμα ἐν ἐκστάσει, σκευὸς τι καταβαῖνον ὡς σινδὼνα μεγάλην, ἣτις δεδεμένη ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων κατεβιβάζετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθε μέχρις ἐμοῦ. ⁶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀτενίσας παρετήρουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ⁷ Καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σηκωθείς, Πέτρε, σφάξον καὶ φάγε. ⁸ Καὶ εἶπον, Μὴ γένοιτο, Κύριε, διότι οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον εἰσῆλθε ποτὲ εἰς τὸ στόμα μου. ⁹ Καὶ ἡ φωνὴ μοὶ ἀπεκρίθη ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα. ¹⁰ Ἐγείνε δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πάλιν ἀνεσύρθησαν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. ¹¹ Καὶ ἰδού, τῇ αὐτῇ ὥρᾳ τρεῖς ἄνθρωποι ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι πρὸς ἐμὲ ἀπὸ Καισαρείας. ¹² Εἶπε δὲ πρὸς ἐμὲ τὸ Πνεῦμα νὰ ὑπάγω μετ' αὐτῶν μηδόλως δισταζών· ἦλθον δὲ μετ' ἐμοῦ καὶ οἱ ἕξ οὗτοι ἀδελφοί, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνθρώπου. ¹³ Καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἡμᾶς, πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ

αὐτοῦ, ὅτι ἐστάθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀπόστειλον ἀνθρώπους εἰς Ἰόππην, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα τὸν ἐπονομαζόμενον Πέτρον, ¹⁴ ὅστις θέλει λαλήσει πρὸς σέ λόγους, δι' ὧν θέλεις σωθῇ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ¹⁵ Καὶ ἐνῶ ἤρχισα νὰ λαλῶ, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς, καθὼς καὶ ἐφ' ἡμᾶς κατ' ἀρχάς. ¹⁶ Τότε ἐνεθυμήθην τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέτετε βαπτισθῇ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁷ Εἰὰν λοιπὸν ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἴσιν δωρεὰν ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς, διότι ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐγὼ τίς ἡμῖν ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἐμποδίσω τὸν Θεόν;

¹⁸ Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα, ἡσυχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Καὶ εἰς τὰ ἔθνη λοιπὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν.

¹⁹ Οἱ μὲν λοιπὸν διασκορπισθέντες ἐκ τοῦ διωγμοῦ τοῦ γενομένου διὰ τὸν Στέφανον ἐπέρασαν ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, εἰς μηδένα κηρύττοντες τὸν λόγον, εἰμὴ μόνον εἰς Ἰουδαίους. ²⁰ Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν, ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. ²¹ Καὶ ἦτο χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· καὶ πολὺ πλῆθος πιστεύσαντες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον. ²² Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος περὶ αὐτῶν εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Βαρνάβαν διὰ νὰ περάσῃ ἕως Ἀντιοχείας. ²³ Ὅστις ἐλθὼν, καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρέκινει πάντας νὰ ἐμμένωσιν ἐν σταθερότητι καρδίας εἰς τὸν Κύριον. ²⁴ Ἐπειδὴ ἦτο ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη εἰς τὸν Κύριον πλῆθος ἱκανόν.

²⁵ Τότε ἐξῆλθεν εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας διὰ νὰ ἀναζητήσῃ τὸν Σαῦλον, καὶ εὗρὼν αὐτὸν, ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. ²⁶ Καὶ συνελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐν ὁλόκληρον ἔτος, ἐδίδασκαν πλῆθος ἱκανόν, καὶ πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ Χριστιανοί.

²⁷ Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολυμῶν προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ²⁸ Σηκωθεὶς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβος, ἐφανέρωσε διὰ τοῦ Πνεύματος, ὅτι ἔμελλε νὰ γείνη

μεγάλη πείνα καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἥτις καὶ ἔγεινεν ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. ^{29'} Ὅθεν οἱ μαθηταὶ ἀπεφάσισαν ἕκαστος αὐτῶν, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ κατάστασιν, νὰ πέμψωσι βοήθειαν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· ³⁰ τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμον, ἀποστείλαντες αὐτὴν πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπεχείρησεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς νὰ κακοποιήσῃ τινὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ^{2'} Εφόνευσε δὲ διὰ μαχαίρας Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωάννου. ³ Καὶ ἰδὼν ὅτι ἦτο ἀρεστὸν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, προσέθεσε νὰ συλλάβῃ καὶ τὸν Πέτρον· (ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων)· ⁴ τὸν ὁποῖον καὶ πιάσας ἔβαλεν εἰς φυλακὴν, παραδώσας αὐτὸν εἰς τέσσαρας τετραδάδας στρατιωτῶν διὰ νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν, θέλων μετὰ τὸ πάσχα νὰ παραστήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν λαόν. ^{5'} Ὁ μὲν λοιπὸν Πέτρος ἐφυλάττετο ἐν τῇ φυλακῇ· ἐγίνετο δὲ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀκατάπαυστος προσευχὴ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

^{6''} Ὅτε δὲ ἔμελλεν ὁ Ἡρώδης νὰ παραστήσῃ αὐτὸν, τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Πέτρος ἐκοιμᾶτο μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος μὲ δύο ἀλύσεις, καὶ φύλακες ἔμπροσθεν τῆς θύρας ἐφύλαττον τὸ δεσμωτήριον. ⁷ Καὶ ἰδὼν, ἄγγελος Κυρίου ἦλθεν ἐξαίφνης, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· κτυπήσας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἐξύπνισεν αὐτὸν, λέγων, Σηκώθητι ταχέως. Καὶ ἔπεσον αἱ ἀλύσεις αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρῶν. ⁸ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὸν, Περιζώσθητι, καὶ ὑπόδησον τὰ σανδάλιά σου· καὶ ἔκαμεν οὕτω. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Φόρεσον τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. ⁹ Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτὸν, καὶ δὲν ἤξευρεν ὅτι τὸ γινόμενον δια τοῦ ἀγγέλου ἦτο ἀληθινόν, ἀλλ' ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ὄραμα. ^{10'} Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν πρώτην καὶ δευτέραν φρουρὰν, ἦλθον εἰς τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν, τὴν φέρουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις ἀφ' ἑαυτῆς ἠνοίχθη εἰς αὐτούς· καὶ ἐξελθόντες διεπέρασαν ὁδὸν μίαν· καὶ εὐθὺς ὁ ἄγγελος ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ὁ Πέτρος συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Τώρα γνωρίζω ἀληθῶς, ὅτι Κύριος ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ μὲ ἠλευθέρωσεν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Ἡρώδου, καὶ ὅλης τῆς ἐλπίδος τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. ¹² Καὶ ἀφοῦ ἐσκέ-

φθη, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐπονομαζομένου Μάρκου, ὅπου ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. ¹³ Ὅτε δὲ ὁ Πέτρος ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ προαυλίου, προσῆλθε θεράπαινα ὀνομαζομένη Ῥόδη, διὰ τὴν ἀκούσῃ. ¹⁴ καὶ γινωρίσασα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς δὲν ἤνοιξε τὴν πύλην, ἀλλ' ἔτρεξε καὶ ἀπήγγειλεν, "Ὅτι ὁ Πέτρος ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς πύλης. ¹⁵ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὴν, Παραφρονεῖς· ἐκεῖνη ὅμως διῤυσχυρίζετο ὅτι οὕτως ἔχει. Οἱ δὲ ἔλεγον, "Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ εἶναι. ¹⁶ Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· καὶ ἀνοίξαντες εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξεπλάγησαν. ¹⁷ Καὶ σείσας εἰς αὐτοὺς τὴν χεῖρα διὰ τὴν σιωπήσωσι, διηγήθη πρὸς αὐτοὺς, πῶς ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς· καὶ εἶπεν, Ἀπαγγείλατε ταῦτα πρὸς τὸν Ἰάκωβον καὶ τοὺς ἀδελφούς. Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἄλλον τόπον.

¹⁸ Ἀφοῦ δὲ ἐξημέρωσεν, ἦτο ταραχὴ οὐκ ὀλίγη μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν τί ἄρα ἔγεινεν ὁ Πέτρος. ¹⁹ Ὁ δὲ Ἡρώδης, ἀφοῦ ἐζήτησεν αὐτὸν, καὶ δὲν εὔρεν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, προσέταξε τὴν θανατωθῶσι· καὶ καταβὰς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν ἐκεῖ.

²⁰ Ἦτο δὲ ὁ Ἡρώδης σφόδρα ὠργισμένος κατὰ τῶν Τυρίων καὶ Σιδωνίων· ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, καὶ πείσαντες τὸν Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἐζήτησαν εἰρήνην· διότι ὁ τόπος αὐτῶν ἐτρέφετο ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ. ²¹ Καὶ ἐν ἡμέρᾳ ὠρισμένῃ ἐνδυθεὶς ὁ Ἡρώδης βασιλικὴν στολὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ²² Ὁ δὲ λαὸς ἐπεφώνει, Θεοῦ φωνή, καὶ οὐχὶ ἀνθρώπου. ²³ Καὶ παρευθὺς ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, διότι δὲν ἔδωκε τὴν δόξαν εἰς τὸν Θεόν· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξεψύχησεν.

²⁴ Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠῤῥαυε καὶ ἐπληθύνετο. ²⁵ Ὁ δὲ Βαρνάβας καὶ ὁ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὴν διακονίαν αὐτῶν, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπονομασθέντα Μάρκον.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

¹ ἮΣΑΝ δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ ἐκκλησίᾳ προφῆται τινες καὶ διδάσκαλοι, ὁ Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, καὶ Μαναῆν ὁ συνανατραφεὶς

μετὰ τοῦ Ἡρώδου τοῦ τετράρχου, καὶ ὁ Σαῦλος. ² Καὶ ἐνῶ ὑπηρετοῦν εἰς τὸν Κύριον καὶ ἐνήστευον, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Χωρήσατε εἰς ἐμὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον διὰ τὸ ἔργον εἰς τὸ ὅποιον προσεκάλεσα αὐτούς. ³ Τότε ἀφοῦ ἐνήστευσαν καὶ προσευχήθησαν, καὶ ἐπέθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, ἀπέστειλαν.

⁴ Οὗτοι λοιπὸν πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατέβησαν εἰς τὴν Σελεύκειαν, καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. ⁵ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὴν Σαλαμίνα, ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ τὸν Ἰωάννην ὑπηρέτην. ⁶ Καὶ ἀφοῦ διῆλθον τὴν νῆσον μέχρι τῆς Πάφου, εὗρον τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ὀνομαζόμενον Βαρισησοῦν, ὅστις ἦτο μετὰ τοῦ ἀνθυπάτου Σεργίου Παύλου, ἀνδρὸς συνετοῦ. Οὗτος προσκαλέσας τὸν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐζήτησε νὰ ἀκούσῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ⁸ Αντίστατο δὲ εἰς αὐτούς Ἐλύμας ὁ μάγος, (διότι οὕτω μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) ζητῶν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.

⁹ Πλὴν ὁ Σαῦλος, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, ¹⁰ εἶπεν, Ὁ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ τοῦ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, δὲν θέλεις παύσει διαστρέφων τὰς εὐθείας ὁδοὺς τοῦ Κυρίου, ¹¹ καὶ τώρα ἰδοὺ, χεὶρ τοῦ Κυρίου ἐστὶν κατὰ σοῦ· καὶ θέλεις εἰσθαι τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον μέχρι καιροῦ. Καὶ παρευθὺς ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀμαύρωσις καὶ σκότος· καὶ περιστρεφόμενος ἐζήτει χειραγωγούς. ¹² Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, ἐκπληττόμενος εἰς τὴν διδασχὴν τοῦ Κυρίου.

¹³ Αποπλευσαντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, ἦλθον εἰς τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας· ὁ δὲ Ἰωάννης χωρισθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

¹⁴ Αὐτοὶ δὲ περάσαντες ἀπὸ τῆς Πέργης, ἔφθασαν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, ἐκάθισαν. ¹⁵ Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν εἰς αὐτούς οἱ ἀρχισυνάγωγοι, λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐὰν ἔχητε λόγον τῇ προτροπῇ εἰς τὸν λαὸν, λέγετε.

¹⁶ Σηκωθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ σείσας τὴν χεῖρα, εἶπεν,

Ἄνδρες Ἰσραηλίται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸν, ἀκούσατε.
 17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξέλεξε τοὺς Πατέρας
 ἡμῶν, καὶ ὑψωσε τὸν λαὸν παροικοῦντα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ
 μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. 18 Καὶ
 ἕως τεσσαράκοντα ἔτη ὑπέφερε τοὺς τρόπους αὐτῶν ἐν τῇ
 ἐρήμῳ. 19 καὶ ἀφοῦ κατέστρεψεν ἑπτὰ ἔθνη ἐν γῇ Χαναάν,
 διεμέρισεν εἰς αὐτοὺς κατὰ κλῆρον τὴν γῆν αὐτῶν. 20 Καὶ μετὰ
 ταῦτα ὡς τετρακόσια καὶ πεντήκοντα περίπου ἔτη ἔδωκεν
 εἰς αὐτοὺς κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. 21 Καὶ ἔπειτα
 ἐζήτησαν βασιλέα, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὸν Σαοῦλ
 υἱὸν τοῦ Κίς, ἄνδρα ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, τεσσαράκοντα
 ἔτη. 22 καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἀνέστησεν εἰς αὐτοὺς βασιλέα
 τὸν Δαβίδ, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ εἶπε μαρτυρήσας, “Εὔρον
 Δαβίδ τὸν τοῦ Ἰεσσαὶ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὅστις θέλει
 κάμει πάντα τὰ θελήματά μου.” 25 Ἀπὸ τοῦ σπέρματος τούτου
 ὁ Θεὸς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἀνέστησεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ
 σωτῆρα τὸν Ἰησοῦν, 24 ἀφοῦ ὁ Ἰωάννης πρὸ τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ
 προεκήρυξε βάπτισμα μετανοίας εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ
 Ἰσραὴλ. 25 καὶ ἐνῷ ὁ Ἰωάννης ἐτελείουε τὸν δρόμον αὐτοῦ, ἔλεγε,
 Τίνα μὲ στοχάζεσθε ὅτι εἶμαι; δὲν εἶμαι ἐγώ· ἀλλ’ ἰδοὺ, ἔρ-
 χεται μετ’ ἐμὲ ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ
 ὑπόδημα τῶν ποδῶν.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ τοῦ γένους τοῦ Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν
 ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεὸν, πρὸς ἐσᾶς ἀπεστάλη ὁ λόγος τῆς
 σωτηρίας ταύτης. 27 Διότι οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ
 οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, μὴ γνωρίσαντες τοῦτον, μηδὲ τὰς ῥήσεις τῶν
 προφητῶν τὰς ἀναγινωσκομένας κατὰ πᾶν σάββατον, ἐπλήρω-
 σαν αὐτὰς κρίναντες τοῦτον. 28 καὶ μὴ εὐρόντες μηδεμίαν αἰτίαν θανα-
 τῶν, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Πιλάτου νὰ θανατωθῇ. 29 Ἀφοῦ δὲ
 ἐτελείωσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καταβιβάσαντες
 αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθεσαν εἰς μνημεῖον. 30 Ὁ Θεὸς ὁμως
 ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 31 ὅστις ἐφάνη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας
 εἰς τοὺς μετ’ αὐτοῦ ἀναβάντας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ, οἵτινες εἶναι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 Καὶ
 ἡμεῖς εὐαγγελιζόμεθα πρὸς ἐσᾶς τὴν γενομένην εἰς τοὺς Πα-
 τέρας ἐπαγγελίαν, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐξεπλήρωσεν εἰς ἡμᾶς τὰ
 τέκνα αὐτῶν, ἀναστήσας τὸν Ἰησοῦν. 33 Ὡς εἶναι γεγραμμένον
 καὶ ἐν τῷ Ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ, “Τίός μου εἶσαι σύ· ἐγὼ σήμε-

ρον σὲ ἐγέννησα.” ³⁴“Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μὴ μέλλοντα πλέον νὰ ὑποστρέψῃ εἰς τὴν διαφθοράν, λέγει οὕτως “Ὅτι θέλω σὰς δώσει τὰ ἐλέη τοῦ Δαβὶδ τὰ πιστά.” ³⁵Διὰ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῳ ³⁶ἑαλμῷ λέγει, “Δὲν θέλεις ἀφήσει τὸν ὕσιόν σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν.” ³⁶Διότι ὁ μὲν Δαβὶδ ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη εἰς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν. ³⁷Ἐκεῖνος ὁμως τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, δὲν εἶδε διαφθοράν.

³⁸Ἐστὼ λοιπὸν γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου κηρύττεται πρὸς ἐσᾶς ἄφεσις ἁμαρτιῶν. ³⁹καὶ ἀπὸ πάντων ἀφ’ ὧν δὲν ἠδυνήθητε διὰ τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως νὰ δικαιωθῆτε, διὰ τούτου πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. ⁴⁰Βλέπετε λοιπὸν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ’ ὑμᾶς τὸ λαληθὲν ὑπὸ τῶν προφητῶν. ⁴¹“Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον δὲν θέλετε πιστεύσει, ἐὰν τις διηγηθῇ εἰς ἐσᾶς.”

⁴²Εὐὼ δὲ ἐξήρχοντο ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων παρεκάλουν τὰ ἔθνη νὰ κηρυχθῶσιν εἰς αὐτοὺς οἱ λόγοι οὗτοι τὸ ἀκόλουθον σάββατον. ⁴³Καὶ ἀφοῦ ἐλύθη ἡ συναγωγή, πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν εὐσεβῶν προσηλύτων ἠκολούθησαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν· οἵτινες λαλοῦντες πρὸς αὐτοὺς ἔπειθον αὐτοὺς νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. ⁴⁴Τὸ δὲ ἐρχόμενον σάββατον σχεδὸν ὅλη ἡ πόλις συνήχθη διὰ νὰ ἀκούσωσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ⁴⁵Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τὰ πλήθη ἐπλήσθησαν φθόνου, καὶ ἠναντιοῦντο εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγόμενα, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. ⁴⁶Ὁ Παῦλος δὲ καὶ ὁ Βαρνάβας λαλοῦντες μετὰ παρρησίας, εἶπον, Εἰς ἐσᾶς πρῶτον ἦτο ἀναγκαῖον νὰ λαληθῇ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ἀλλ’ ἐπειδὴ ἀπορρίπτετε αὐτὸν, καὶ δὲν κρίνετε ἑαυτοὺς ἀξίους τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. ⁴⁷διότι οὕτω προσέταξεν ἡμᾶς ὁ Κύριος, λέγων, “Σὲ ἔθεσα φῶς τῶν ἐθνῶν, διὰ νὰ ἦσαι πρὸς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.”

⁴⁸Καὶ οἱ ἐθνικοὶ ἀκούσαντες ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν ὠρισμένοι διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν. ⁴⁹Καὶ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διεδίδετο δι’ ὅλου τοῦ τόπου. ⁵⁰Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρεκίνησαν τὰς εὐλαβεῖς καὶ ἐπισήμους γυναῖκας, καὶ τοὺς πρῶτους τῆς πόλεως, καὶ διήγειραν διωγμὸν κατὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Βαρνάβα, καὶ ἐξέβαλον

αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. ⁵¹ Ἐκεῖνοι δὲ ἐκτινάξαντες τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἤλθον εἰς τὸ Ἰκόνιον. ⁵² Καὶ οἱ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

ΚΕΦ. ιδ'.

ἘΝ δὲ τῷ Ἰκονίῳ, εἰσελθόντες ὁμοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, ἐλάλησαν οὕτως, ὥστε ἐπίστευσε πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων. ² Ὅσοι δὲ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπείθοντο, παρώξυναν καὶ διέστρεψαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνικῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ³ Ἰκανὸν λοιπὸν καιρὸν διέτριψαν λαλοῦντες μετὰ παρρησίας περὶ τοῦ Κυρίου, ὅστις ἐμαρτύρει εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ ἔδιδε νὰ γίνωνται σημεῖα καὶ τέρατα διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ⁴ Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν μετὰ τῶν Ἰουδαίων, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἀποστόλων. ⁵ Καὶ ὅτε ὥρμησαν οἱ ἐθνικοὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, εἰς τὸ νὰ ὑβρίσωσι καὶ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτοὺς, ⁶ ἐννοήσαντες, κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὰ περίχωρα, ⁷ καὶ ἐκεῖ ἐκήρυττον τὸ εὐαγγέλιον.

⁸ Ἐν δὲ τοῖς Λύστροις ἐκάθητο ἀνὴρ τις ἀδύνατος τοὺς πόδας, χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὅστις ποτὲ δὲν εἶχε περιπατήσει. ⁹ Οὗτος ἤκουε τὸν Παῦλον λαλοῦντα· ὅστις ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν διὰ νὰ σωθῇ, ¹⁰ εἶπε μετὰ μεγάλης φωνῆς, Σηκώθητι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἐπήδα καὶ περιεπάτει. ¹¹ Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Παῦλος, ὑψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες Λυκαονιστὶ, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες μὲ ἀνθρώπους κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ¹² Καὶ ὠνόμαζον τὸν μὲν Βαρνάβαν Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λόγου. ¹³ Καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ ὄντος ἔμπροσθεν τῆς πόλεως αὐτῶν, ἔφερε ταύρους καὶ στέμματα εἰς τὰς πύλας μετὰ τοῦ ὄχλου, καὶ ἠθέλε νὰ προσφέρῃ θυσίαν. ¹⁴ Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διέσχισαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπήδησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄχλου, κρίζοντες, ¹⁵ καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί κάμνετε ταῦτα; καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἄνθρωποι ὁμοιοπαθεῖς μὲ σᾶς, κηρύττοντες πρὸς ἑσᾶς, νὰ ἐπιστρέψῃτε ἀπὸ τούτων τῶν ματαιῶν πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις ἔκαμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασ-

σαν, καὶ παντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ¹⁶ ὅστις ἐν ταῖς παρελθούσαις γενεαῖς ἀφήκε πάντα τὰ ἔθνη νὰ περιπατῶσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· ¹⁷ καίτοι δὲν ἀφήκεν ἁμαρτύρητον ἑαυτὸν, ἀγαθοποιῶν, δίδων εἰς ἡμᾶς οὐρανόθεν βροχὰς καὶ καιροὺς καρποφόρους, γεμίζων τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν.—¹⁸ Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις ἐμπόδισαν τοὺς ὄχλους ὥστε νὰ μὴ προσφέρωσι θυσίαν εἰς αὐτούς.

¹⁹ Ἐν τούτῳ δὲ ἦλθον Ἰουδαῖοι ἐξ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθοβολήσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες ὅτι ἀπέθανεν. ²⁰ Ὅτε δὲ περιεκύκλωσαν αὐτὸν οἱ μαθηταί, σηκωθείς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Βαρνάβα εἰς Δέρβην.

²¹ Καὶ ἀφοῦ ἐκήρυξαν τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἐμαθήτευσαν ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, ²² ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, προτρέποντες νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν πίστιν, καὶ διδάσκοντες ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²³ Καὶ ἀφοῦ ἐχειροτόνησαν εἰς αὐτοὺς πρεσβυτέρους κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν, προσευχηθέντες μὲ νηστείας, ἀφιέρωσαν αὐτοὺς εἰς τὸν Κύριον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον πιστεύσει. ²⁴ Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυλίαν· ²⁵ καὶ κηρύξαντες τὸν λόγον ἐν Πέργῃ, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν. ²⁶ Καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσαν.

²⁷ Ἐλθόντες δὲ καὶ συνάξαντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν εἰς τὰ ἔθνη θύραν πίστεως. ²⁸ Καὶ διετριβον ἐκεῖ οὐκ ὀλίγον καιρὸν μετὰ τῶν μαθητῶν.

ΚΕΦ. ΙΕ.

ΚΑΙ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ἐὰν δὲν περιτέμνησθε κατὰ τὸ ἔθος τοῦ Μωϋσέως, δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε. ² Γενομένης λοιπὸν ἀντιστάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης ὑπὸ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα πρὸς αὐτοὺς, ἐνέκριναν νὰ ἀναβῇ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας καὶ τινες ἄλλοι ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς

Ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. ³ Ἐκεῖνοι λοιπὸν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἐπροξένουν χαρὰν μεγάλην εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς. ⁴ Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὑπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀνῆγγειλαν ὅσα ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτῶν. ⁵ Ἐσηκώθησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων, οἵτινες εἶχον πιστεύσει, καὶ ἔλεγον, Ὅτι πρέπει νὰ περιτέμνωμεν αὐτοὺς, καὶ νὰ παραγγέλλωμεν νὰ φυλάττωσι τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως.

⁶ Καὶ συνήχθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τοῦ πράγματος τούτου.

⁷ Μετὰ δὲ πολλὴν συζήτησιν σηκωθείς ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες ἀδελφοί, σεῖς ἔξεύρετε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ Θεὸς ἐξέλεξε μεταξὺ ἡμῶν, διὰ τοῦ στόματός μου νὰ ἀκούσωσι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ νὰ πιστεύσωσι. ⁸ Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς μαρτυρίαν, χάριτας εἰς αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Καὶ δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν διάκρισιν μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν, καθάρισας τὰς καρδίας αὐτῶν διὰ τῆς πίστεως. ¹⁰ Τώρα λοιπὸν διὰ τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιβάλλοντες ζυγὸν εἰς τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, τὸν ὁποῖον οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ βαστάσωμεν; ¹¹ Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν ὅτι θέλομεν σωθῆ, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐκεῖνοι.

¹² Ἐσιώπησε δὲ πᾶν το πλῆθος, καὶ ἤκουον τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Παῦλον ἐξιστοροῦντας ὅσα σημεῖα καὶ τέρατα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν.

¹³ Καὶ ἀφοῦ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, ἀπεκρίθη ὁ Ἰάκωβος, λέγων, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. ¹⁴ ὁ Συμεὼν ἐφάνέρωσε τίνι τρόπῳ καταρχὰς ὁ Θεὸς ἐπεσκέφθη τὰ ἔθνη, ὥστε νὰ λάβῃ ἐξ αὐτῶν λαὸν διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ μὲ τοῦτο συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹⁶ Μετὰ ταῦτα θέλω ἐπιστρέψῃ καὶ θέλω ἀνοικοδομήσει τὴν σκηνὴν τοῦ Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατηδαφισμένα αὐτῆς θέλω ἀνοικοδομήσει, καὶ θέλω ἀνορθώσει αὐτήν. ¹⁷ διὰ νὰ ἐκζητήσωσι τὸν Κύριον οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐπὶ τὰ ὅποια καλεῖται τὸ ὄνομά μου, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα

πάντα." ¹⁸ Ἀπ' αἰῶνος εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν Θεὸν πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁹ Ὅθεν ἐγὼ κρίνω νὰ μὴ παρενοχλῶμεν τοὺς ἀποτῶν ἐθνῶν ἐπιστρεφοντας εἰς τὸν Θεόν. ²⁰ ἀλλὰ νὰ γράφωμεν πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τῶν μiasμάτων τῶν εἰδώλων, καὶ ἀπο τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος. ²¹ Διότι ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ γενεᾶς ἀρχαίας ἔχει ἐν πάσῃ πόλει τοὺς κηρύττοντας αὐτὸν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἀναγινωσκόμενος κατὰ πᾶν σάββατον.

²² Τότε ἐφάνη εὐλογον εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ εἰς τοὺς πρεσβυτέρους μεθ' ὅλης τῆς ἐκκλησίας, νὰ ἐκλέξωσιν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωσιν εἰς Ἀντιόχειαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα, Ἰούδαν τὸν ἐπονομαζόμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄνδρας προεστῶτας μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν. ²³ καὶ ἔγραψαν διὰ χειρὸς αὐτῶν ταῦτα,

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, πρὸς τοὺς ἐξ ἐθνῶν ἀδελφοὺς τοὺς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν, χαίρειν. ²⁴ Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τιεὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες σᾶς ἐτάραξαν μὲ λόγους, καὶ διαστρέφουσι τὰς ψυχὰς σας, λέγοντες νὰ περιτέμνησθε καὶ νὰ φυλάττητε τὸν νόμον, εἰς τοὺς ὁποίους ἡμεῖς δὲν παρηγγείλαμεν τοῦτο. ²⁵ ἐφάνη εὐλογον εἰς ἡμᾶς συνελθόντας ὁμοθυμαδὸν, νὰ ἐκλέξωμεν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωμεν πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀγαπητῶν ἡμῶν Βαρνάβα καὶ Παύλου, ²⁶ ἀνθρώπων οἵτινες παρέδωκαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁷ Ἀπεστείλαμεν λοιπὸν τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Σίλαν, διὰ νὰ σᾶς ἀπαγγείλωσι καὶ αὐτοὶ διὰ στόματος τὰ αὐτά. ²⁸ Διότι ἐφάνη εὐλογον εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ εἰς ἡμᾶς, νὰ μὴ ἐπιβάλλωμεν εἰς ἐσᾶς μηδὲν πλειότερον βάρος ἐκτὸς τῶν ἀναγκαίων τούτων, ²⁹ νὰ ἀπέχητε ἀπὸ εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ, καὶ πορνείας· ἀπὸ τῶν ὁποίων φυλάττοντες ἑαυτοὺς, θέλετε πράξει καλῶς. Ἑρρῶσθε.

³⁰ Οὗτοι μὲν λοιπὸν ἀπολυθέντες, ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συνάξαντες τὸ πλῆθος, ἐνεχείρισαν τὴν ἐπιστολήν. ³¹ Ἀναγνώσαντες δὲ αὐτὴν ἐχάρησαν διὰ τὴν γενομένην παρηγορίαν. ³² Ὁ Ἰούδας δὲ καὶ ὁ Σίλας ὄντες καὶ αὐτοὶ προφῆται, παρηγόρησαν τοὺς ἀδελφοὺς διὰ λόγων πολλῶν, καὶ ἐπεστήριξαν αὐτούς. ³³ Καὶ ἀφοῦ διέτριψαν ἐκεῖ καιρὸν τινα, ἀπεστάλησαν ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ³⁴ Εἰς τὸν Σίλαν

ὅμως ἐφάνη εὐλογον νὰ μείνῃ ἔτι αὐτοῦ. ³⁵ Ὁ δὲ Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ κηρύττοντες μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

³⁶ Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν ὁ Παῦλος πρὸς τὸν Βαρνάβαν, Ἀς ἐπιστρέψωμεν τώρα καὶ ὥς ἐπισκεφθῶμεν τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς ἐκηρύξαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. ³⁷ Καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας ἐστοχάσθη νὰ συμπαραλάβῃ τὸν Ἰωάννην τὸν λεγόμενον Μάρκον. ³⁸ ὁ Παῦλος ὅμως ἔκρινεν ἄξιον, τὸν ἀποχωρισθέντα ἀπὸ αὐτῶν ἀπὸ τῆς Παμφυλίας, καὶ μὴ συνακολουθήσαντα αὐτοὺς εἰς τὸ ἔργον, τοῦτον νὰ μὴ συμπαραλάβωσι. ³⁹ Συνέβη λοιπὸν ἐρεθισμός, ὥστε ἀπεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας παραλαβὼν τὸν Μάρκον, ἐξέπλευσεν εἰς Κύπρον.

⁴⁰ Ὁ δὲ Παῦλος ἐκλέξας τὸν Σίλαν, ἐξῆλθε, παραδοθεὶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. ⁴¹ Καὶ διήρχετο τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. ις'.

ΚΑΤΗΝΤΗΣΕ δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν· καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἐκεῖ μαθητῆς τις ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἑλλήνος. ² ὅστις εἶχε καλὴν μαρτυρίαν ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. ³ Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος νὰ ἐξέλθῃ μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ λαβὼν αὐτὸν περιέετεμε, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἐπειδὴ ἐγνώριζον πάντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι ἦτο Ἕλλην. ⁴ Ὡς δὲ διήρχοντο τὰς πόλεις, παρέδιδον εἰς αὐτοὺς διαταγὰς νὰ φυλάττωσι τὰ δόγματα τὰ ἐγκεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο εἰς τὴν πίστιν, καὶ ἠξάνοντο τὸν ἀριθμὸν καθ' ἡμέραν.

⁶ Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν γῆν τῆς Γαλατίας, ἐπειδὴ ἐμποδίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ κηρύξωσι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἦλθον κατὰ τὴν Μυσίαν, καὶ ἐδοκίμαζον νὰ υπάγωσι πρὸς τὴν Βιθυνίαν· πλὴν δὲν ἀφῆκεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα. ⁸ Πέρασαντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα. ⁹ Καὶ ὄραμα ἐφάνη διὰ νυκτὸς εἰς τὸν Παῦλον· Ἀνῆρ τις Μακε-

δὼν ἴστατο παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διάβα εἰς Μακεδονίαν, καὶ βοήθησον ἡμᾶς. ¹⁰ Καὶ ὡς εἶδε τὸ ὄραμα, εὐθὺς ἐξητήσαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμπεραίνοντες ὅτι ὁ Κύριος προσκαλεῖ ἡμᾶς διὰ νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον πρὸς αὐτοὺς.

¹¹ Ἀποπλεύσαντες λοιπὸν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, ἐπεράσαμεν κατ' εὐθείαν εἰς Σαμοθράκην, καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς Νεάπολιν, ¹² καὶ ἐκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις εἶναι πρώτη πόλις τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Μακεδονίας, ἀποικία Ῥωμαϊκή· καὶ διετρίβομεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἡμέρας τινάς.

¹³ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἐσυνειθίζετο νὰ γίνηται προσευχή, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν πρὸς τὰς ἐκεῖ συνελθούσας γυναῖκας.

¹⁴ Καὶ γυνή τις Λυδία τὸ ὄνομα, πωλήτρια πορφύρας, ἐκ πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεὸν, ἤκουε· τῆς ὁποίας ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν διὰ νὰ προσέχῃ εἰς τὰ λαλούμενα ὑπὸ τοῦ Παύλου. ¹⁵ Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, Ἐὰν μὲ ἐκρίνατε ὅτι εἶμαι πιστὴ εἰς τὸν Κύριον, εἰσέλθετε εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ μένατε· καὶ μᾶς ἐβίασεν.

¹⁶ Ἐνῶ δὲ ἐπορευόμεθα εἰς τὴν προσευχήν, ἀπήντησεν ἡμᾶς δούλη τις ἔχουσα πνεῦμα Πύθωνος, ἥτις ἔδιδε πολλὸν κέρδος εἰς τοὺς κυρίους αὐτῆς μαντευομένη. ¹⁷ Αὕτη ἀκολουθήσασα τὸν Παῦλον καὶ ἡμᾶς, ἔκραζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, οἵτινες κηρύττουν πρὸς ἡμᾶς ὁδὸν σωτηρίας. ¹⁸ Τοῦτο δὲ ἔκαμνεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Βαρυθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ στραφεὶς, εἶπε πρὸς τὸ πνεῦμα, Προστάζω σε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἐξέλθῃς ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθε τὴν αὐτὴν ὥραν.

¹⁹ Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τοῦ κέρδους αὐτῶν, πιάσαντες τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ἔσυραν εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. ²⁰ καὶ φέροντες αὐτοὺς πρὸς τοὺς στρατηγούς, εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράττουν τὴν πόλιν ἡμῶν, Ἰουδαῖοι ὄντες. ²¹ καὶ διδάσκουσιν ἔθιμα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰς ἡμᾶς συγκεχωρημένον νὰ παραδεχώμεθα, μηδὲ νὰ πράττωμεν, Ῥωμαῖοι ὄντες. ²² Καὶ συνεφώρμησεν ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ διασχίσαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, προσέταττον νὰ ῥαβδιῶσιν αὐτούς. ²³ Καὶ ἀφοῦ ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς πολλοὺς ῥαβδισμοὺς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τὸν δεσμοφύλακα νὰ φυλάττῃ αὐτοὺς ἀσφαλῶς. ²⁴ ὅστις

λαβὼν τοιαύτην παραγγελίαν, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἑσωτερὰν φυλακὴν, καὶ συνέκλεισε τοὺς πόδας αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον.

²⁵ Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· καὶ ἠκροάζοντο αὐτοὺς οἱ δέσμιοι.

²⁶ Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ὥστε ἐσαλεύθησαν τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· καὶ παρευθὺς ἠνοίχθησαν πᾶσαι αἱ θύραι, καὶ ἐλύθησαν πάντων τὰ δεσμά. ²⁷ Ἐξυπνήσας δὲ ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἔσυρε μάχαιραν, καὶ ἔμελλε νὰ θανατώσῃ ἑαυτὸν, νομίζων ὅτι ἔφυγον οἱ δέσμιοι.

²⁸ Πλὴν ὁ Παῦλος ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Μὴ πράξῃς μηδὲν κακὸν εἰς σεαυτόν· διότι πάντες εἴμεθα ἐδώ. ²⁹ Ζητήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος ἔπεσεν ἔμπροσθεν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα· ³⁰ καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἔξω, εἶπε, Κύριοι, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ;

³¹ Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ θέλεις σωθῆ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ³² Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

³³ Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς, ἔλουσε τὰς πληγὰς αὐτῶν· καὶ ἐβαπτίσθη εὐθὺς αὐτὸς καὶ πάντες οἱ αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἀναβιβάσας αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ εὐφράνθη πανοικί, πιστεύσας εἰς τὸν Θεόν.

³⁵ Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἔστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδουχοὺς, λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ³⁶ Καὶ ὁ δεσμοφύλαξ ἀπηγγεῖλε τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον λέγων,

Ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν διὰ νὰ ἀπολυθῇτε· τώρα λοιπὸν ἐξέλθετε, καὶ ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ. ³⁷ Ἄλλ' ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφοῦ ἔδειραν ἡμᾶς δημοσίᾳ χωρὶς νὰ καταδικασθῶμεν, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὄντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ

τώρα μᾶς ἐκβάλλουσι κρυφίως; οὐχὶ βεβαίως· ἀλλ' αὐτοὶ ἃς ἔλθωσι καὶ ἃς μᾶς ἐκβάλωσιν. ³⁸ Ἀνήγγειλαν δὲ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς οἱ ῥαβδούχοι τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι εἶναι Ῥωμαῖοι. ³⁹ καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἀφοῦ ἐξέβαλον, παρεκάλουν αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς πόλεως.

⁴⁰ Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἐκ τῆς φυλακῆς, ὑπήγον εἰς τὸν οἶκον τῆς Λυδίας· καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς, παρηγόρησαν αὐτοὺς, καὶ ἀνεχώρησαν.

ΚΕΦ. ιζ'.

ΔΙΟΔΕΥΣΑΝΤΕΣ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦτο ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. ² Καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν του ὁ Παῦλος εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ τρία σάββατα διελέγετο μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῶν γραφῶν, ³ ἐξηγῶν καὶ ἀποδεικνύων, ὅτι ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἐγὼ σᾶς κηρύττω. ⁴ Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ ἠνώθησαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα, καὶ ἐκ τῶν θεοσεβῶν Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος καὶ ἐκ τῶν πρώτων γυναικῶν οὐκ ὀλίγαι.

⁵ Φθονήσαντες δὲ οἱ μὴ πειθόμενοι Ἰουδαῖοι, καὶ λαβόντες μεθ' αὐτῶν κακοὺς τινὰς ἀνθρώπους ἐκ τῶν χυδαίων, καὶ ὀχλαγωγήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν· καὶ ἐφορμήσαντες εἰς τὴν σῆκιαν τοῦ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς διὰ νὰ φέρωσιν εἰς τὸν δῆμον. ⁶ Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυραν τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες, "Ὅτι οἱ ἀναστατώσαντες τὴν οἰκουμένην, οὗτοι ἦλθον καὶ ἐδῶ, ἵνα τοὺς ὁποίους ὑπέδεχθη ὁ Ἰάσων· καὶ πάντες οὗτοι πράττουσιν ἐναντίον τῶν προσταγμάτων τοῦ Καίσαρος, λέγοντες, "Ὅτι εἶναι βασιλεὺς ἄλλος, ὃ Ἰησοῦς. ⁸ Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. ⁹ Καὶ λαβόντες ἐγγύησιν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

¹⁰ Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθὺς διὰ τῆς νυκτος, ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροιαν· οἵτινες ἐλθόντες, ὑπῆγον εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων. ¹¹ Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι παρὰ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκη, καθότι ἐδέχθησαν τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, ἐξετάζοντες καθ' ἡμέραν τὰς γραφὰς, αὐ οὕτως ἔχωσι ταῦτα. ¹² Πολλοὶ μὲν λοιπὸν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ ἐκ τῶν ἐπισημῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ¹³ Ὡς δὲ ἔμαθον οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐτάραττον τοὺς ὄχλους. ¹⁴ Καὶ εὐθὺς τότε οἱ ἀδελφοὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Παῦλον νὰ ὑπάγῃ αἰ εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ Σίλας δὲ καὶ ὁ Τιμόθεος ἔμειναν ἐκεῖ. ¹⁵ Οἱ δὲ συνοδεύοντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν

καὶ ἀφοῦ ἔλαβον παραγγελίαν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν ὅσον τάχιστα, ἀνεχώρησαν.

¹⁶ Ἐνῶ δὲ περιέμενεν αὐτοὺς ὁ Παῦλος ἐν ταῖς Ἀθήναις, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρωξύνετο ἐν αὐτῷ, ἐπειδὴ ἔβλεπε τὴν πόλιν γέμουσαν εἰδώλων. ¹⁷ Διελέγετο λοιπὸν ἐν τῇ συναγωγῇ μετὰ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μετὰ τῶν θεοσεβῶν, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ τῶν τυχόντων. ¹⁸ Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρίων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνήρχοντο εἰς λόγους μετ' αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν ἔλεγον, Τί θέλει τάχα ὁ σπερμολόγος οὗτος νὰ εἴπῃ; οἱ δὲ, Ξένων θεῶν κήρυξ φαίνεται ὅτι εἶναι· διότι ἐκήρυττε πρὸς αὐτοὺς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν. ¹⁹ Καὶ πιάσαντες αὐτὸν, ἔφεραν εἰς τὸν Ἀρείον Πάγον, λεγοντες, Δυνάμεθα νὰ μάθωμεν, τίς αὕτη ἡ νέα διδαχὴ, ἣτις κηρύττεται ὑπὸ σοῦ; ²⁰ Διότι φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν παράδοξά τινα. Θέλομεν λοιπὸν νὰ μάθωμεν, τί σημαίνουσι ταῦτα.—²¹ Πάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἠνκαίρουν, παρὰ εἰς τὸ νὰ λέγωσι καὶ νὰ ἀκούσῃ τι νεώτερον.

²² Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶπεν, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα σᾶς βλέπω εἰς ἄκρον θεολάτρας.

²³ Διότι ἐνῶ διηρχόμεν καὶ ἀνεθεώρουν τὰ σεβάσματά σας, εὔρον καὶ βωμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἐπιγεγραμμένοι, ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. Ἐκείνον λοιπὸν τὸν ὁποῖον ἀγνοοῦντες λατρεύετε, τοῦτον ἐγὼ κηρύττω πρὸς ἐσᾶς. ²⁴ Ὁ Θεὸς ὅστις ἔκαμε τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος Κύριος ὢν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς, ²⁵ οὐδὲ λατρεύεται ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων, ὡς ἔχων χρεῖαν τινὸς, ἐπειδὴ αὐτὸς δίδει εἰς πάντας ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα. ²⁶ Καὶ ἔκαμεν ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, διὰ νὰ κατοικῶσιν ἐφ' ὅλου τοῦ προσώπου τῆς γῆς, καὶ διώρισε τοὺς προδιατεταγμένους καιροὺς, καὶ τὰ ὁροθέσια τῆς κατοικίας αὐτῶν. ²⁷ διὰ νὰ ζητῶσι τὸν Κύριον, ἵσως δυνηθῶσι νὰ ψηλαφήσωσιν αὐτὸν καὶ νὰ εὕρωσιν· ἂν καὶ δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν· ²⁸ διότι ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ὑπάρχομεν· καθὼς καὶ τινες τῶν ποιητῶν σας εἶπον, “Διότι καὶ γένος εἴμεθα τούτου.” ²⁹ Γένος λοιπὸν ὄντες τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν τὸν Θεὸν ὅτι εἶναι ὅμοιος μὲ χρυσὸν ἢ ἄργυρον ἢ λίθον, κεχαραγμένα διὰ τέχνης καὶ ἐπινοίας ἀνθρώπου. ³⁰ Τοὺς καιροὺς λοιπὸν τῆς ἀγνοίας παραβλέψας ὁ Θεὸς, τώρα παραγγέλλει εἰς πάντας

τοὺς ἀνθρώπους πανταχοῦ νὰ μετανοῶσι· ³¹διότι προσδιώρισεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει νὰ κρίνῃ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ διὰ ἀνδρὸς τὸν ὁποῖον διώρισε, καὶ ἔδωκεν εἰς πάντας βεβαίωσιν περὶ τούτου, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

³²Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον, Περὶ τούτου θέλομεν σὲ ἀκούσει πάλιν. ³³Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξηλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. ³⁴Τινὲς δὲ ἄνδρες προσεκολλήθησαν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐπίστευσαν· μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ τις ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἄλλοι μετ' αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιη'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀναχωρήσας ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον· ²καὶ εὗρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, γεγεννημένον ἐν Πόντῳ, νεωστὶ ἐλθόντα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, (διότι ὁ Κλαύδιος εἶχε διατάξει νὰ ἀναχωρήσωσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ τῆς Ῥώμης,) προσῆλθε πρὸς αὐτοὺς· ³καὶ ἐπειδὴ ἦτο ὁμότεχνος, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· διότι ἦσαν σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. ⁴Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, καὶ ἔπειθεν Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας. ⁵Ὅτε δὲ κατέβησαν ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, ὁ Παῦλος συνεσφίγγετο κατὰ τὸ πνεῦμα, διαμαρτυρόμενος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός.

⁶Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἠναντιοῦντο καὶ ἐβλασφήμουν, ἐκτινάξας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ αἷμά σας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σας· ἐγὼ εἰμαι καθαρός· ἀπὸ τοῦ νῦν θέλω ὑπάγει εἰς τὰ ἔθνη.

⁷Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τινὸς ὀνομαζομένου Ἰούστου, ὅστις ἐσέβετο τὸν Θεόν, τοῦ ὁποῖου ἡ οἰκία συνείχετο μὲ τὴν συναγωγὴν. ⁸Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Κύριον μεθ' ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. ⁹Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν ἐν νυκτὶ πρὸς τὸν Παῦλον δι' ὀράματος, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ ὁμίλει καὶ μὴ σιωπήσῃς· ¹⁰διότι ἐγὼ εἰμαι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς θέλει ἐπιβάλλει χεῖρα ἐπὶ σέ διὰ νὰ σέ κακοποιήσῃ· διότι ἔχω λαὸν παλὺν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. ¹¹Καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἐν ἔτος καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων μεταξὺ αὐτῶν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

¹² Ὅτε δὲ ὁ Γαλλίων ἦτο ἀνθύπατος τῆς Ἀχαΐας, οἱ Ἰουδαῖοι ἐσηκώθησαν ὁμοθυμαδὸν κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον, ¹³ λέγοντες, "Ὅτι οὗτος πείθει τοὺς ἀνθρώπους νὰ λατρεύωσι τὸν Θεὸν παρὰ τὸν νόμον. ¹⁴ Καὶ ὅτε ἔμελλεν ὁ Παῦλος ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἐὰν μὲν ἦτό τι ἀδίκημα, ἢ ῥαδιουργημα ποιηρὸν, ὧ Ἰουδαῖοι, εὐλόγως ἠθέλον σᾶς ὑποφέρει. ¹⁵ Ἐὰν δὲ ἦναι ζήτημα περὶ λέξεων καὶ ὀνομάτων καὶ τοῦ νόμου ὑμῶν, θεωρήσατε σεῖς· διότι ἐγὼ κριτὴς τούτων δὲν θέλω νὰ γείνω. ¹⁶ Καὶ ἀπεδίωξεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου. ¹⁷ Πιάσαντες δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ δικαστηρίου· καὶ παντελῶς δὲν ἔμελε τὸν Γαλλίωνα περὶ τούτων.

¹⁸ Ὁ δὲ Παῦλος ἀφοῦ προσέμεινεν ἔτι ἡμέρας ἱκανὰς, ἀποχαιρετήσας τοὺς ἀδελφούς, ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Συρίαν· καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ Πρίσκιλλα καὶ ὁ Ἀκύλας, ἀφοῦ ἐξύρισε τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· διότι εἶχεν εὐχήν. ¹⁹ Καὶ κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, καὶ ἀφήκεν ἐκείνους αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, συνδιελέχθη μετὰ τῶν Ἰουδαίων. ²⁰ Καὶ παρακαλούμενος ὑπ' αὐτῶν νὰ μείνῃ πλείοτερον καιρὸν παρ' αὐτοῖς, δὲν συγκατένευσεν. ²¹ Ἀλλὰ ἀπεχαιρέτησεν αὐτοὺς, εἰπὼν, Πρέπει ἐξάπαντος νὰ κάμω τὴν ἐρχομένην ἑορτὴν εἰς Ἱεροσόλυμα, θέλω δὲ ἐπιστρέψῃ πάλιν πρὸς ἐσᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. Καὶ ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. ²² Καὶ ἀποβὰς εἰς Καισάρειαν, ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ χαιρετήσας τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. ²³ Καὶ διατρίψας καιρὸν τινα, ἐξῆλθε, καὶ διήρχετο κατὰ σειρὰν τὴν γῆν τῆς Γαλατίας καὶ τὴν Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

²⁴ Ἰουδαῖος δὲ τις ὀνόματι Ἀπολλῶς, Ἀλεξανδρεὺς το γένος, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, ὅστις ἦτο δυνατὸς ἐν ταῖς γραφαῖς. ²⁵ Οὗτος ἦτο κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων κατὰ τὸ πνεῦμα, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, γινώσκων μόνον τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ²⁶ Καὶ οὗτος ἤρχισε νὰ λαλῇ μετὰ παρρησίας ἐν τῇ συναγωγῇ· ἀκούσαντες δὲ αὐτὸν ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, παρέλαβον αὐτὸν, καὶ ἐξέθεσαν εἰς αὐτὸν ἀκριβέστερα τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. ²⁷ Ἐπειδὴ δὲ ἠθέλε νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀχαΐαν, οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν

πρὸς τοὺς μαθητὰς προτρέποντες νὰ δεχθῶσιν αὐτόν· ὅστις ἔλθων, ὠφέλησε πολὺ τοὺς πιστεύσαντας διὰ τῆς χάριτος.
²⁸ Διότι ἐντόνως ἐξήλεγε τοὺς Ἰουδαίους δημοσίᾳ, ἀποδεικνύων διὰ τῶν γραφῶν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΕΝΩ δὲ ὁ Ἀπολλῶς ἦτο ἐν Κορίνθῳ, ὁ Παῦλος ἀφοῦ ἐπερασε τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, ἦλθεν εἰς Ἑφεσον· καὶ εὐρὼν τινὰς μαθητὰς, ²εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἑλάβετε Πνεῦμα Ἅγιον ἀφοῦ ἐπιστεύσατε; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἄλλ' οὐδε ἂν ὑπάρχη Πνεῦμα Ἅγιον ἠκούσαμεν. ³Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς τί λοιπὸν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ⁴Καὶ εἶπεν ὁ Παῦλος, Ὁ Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, λέγων πρὸς τὸν λαὸν νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτόν, τουτέστιν, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ⁵Ἀκούσαντες δὲ, ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰη οὔ. ⁶Καὶ ἀφοῦ ὁ Παῦλος ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάλουν γλώσσας καὶ προεφήτευον. ⁷Ἦσαν δὲ πάντες οὗτοι ἄνδρες ἕως δώδεκα.

⁸Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐλάλει μετὰ παρρησίας, διαλεγόμενος τρεῖς μῆνας, καὶ πείθων εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ⁹Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς ἐσκληρύνοντο καὶ δὲν ἐπείθοντο, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀπομακρυνθεῖς ἀπ' αὐτῶν, ἀπεχώρισε τοὺς μαθητὰς, διαλεγόμενος καθ' ἡμέραν ἐν τῷ σχολείῳ τινὸς ὅστις ἐλέγετο Τύραννος. ¹⁰Ἐγένετο δὲ τοῦτο ἐπὶ δύο ἔτη· ὥστε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἀσίαν ἤκουσαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαῖοι τε καὶ Ἕλληνες. ¹¹Καὶ ὁ Θεὸς ἔκαμνε διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Παύλου θαύματα μεγάλα· ¹²ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐφέροντο ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ μανδήλια ἢ περιζώματα, καὶ ἔφευγον ἀπ' αὐτῶν αἱ ἀσθένειαι, καὶ τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξήρχοντο ἀπ' αὐτῶν.

¹³Καὶ τινὲς ἀπὸ τῶν περιερχομένων ἐξορκιστῶν Ἰουδαίων ἐπεχείρησαν νὰ προφέρωσιν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, Σᾶς ὀρκίζομεν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος κηρύττει. ¹⁴Καὶ οἱ πράττοντες τοῦτο ἦσαν ἐπτὰ τινὲς υἱοὶ Ἰουδαίου ἀρχιερεως

ἰνoμαζομένου Σκευᾶ. ¹⁵ Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε, Τὸν Ἰησοῦν γνωρίζω, καὶ τὸν Παῦλον ἐξεύρω· σεῖς δὲ τίνες εἰσθε; ¹⁶ Καὶ πηδήσας ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ νικήσας αὐτοὺς, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὶ καὶ τετραυματισμένοι ἔφυγον ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. ¹⁷ Καὶ τοῦτο ἔγινε γνωστὸν εἰς πάντας, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ¹⁸ Καὶ πολλοὶ τῶν πιστευσάντων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ φανερόνουντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ¹⁹ Πολλοὶ δὲ καὶ ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἔκαμνον τὰς μαγείας, φέροντες τὰ βιβλία αὐτῶν, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ ἀριθμήσαντες τὰς τιμὰς αὐτῶν, εὗρον πεντήκοντα χιλιάδας ἀργυρίου. ²⁰ Οὕτω κραταιῶς ἠϋξανε καὶ ἴσχυεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου.

²¹ Ὡς δὲ ἐτελέσθησαν ταῦτα, ὁ Παῦλος ἀπεφάσισεν ἐν ἑαυτῷ, ἀφοῦ διέλθῃ τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν, Ὅτι ἀφοῦ ὑπάγω ἐκεῖ, πρέπει νὰ ἴδω καὶ τὴν Ῥώμην. ²² Καὶ ἀποστείλας εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν ὑπηρετούντων αὐτὸν, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἔμεινε καιρὸν τινα ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

²³ Ἐγινε δὲ κατ' ἐκείνους τὸν καιρὸν ταραχὴ οὐκ ὀλίγη περὶ ταύτης τῆς ὁδοῦ. ²⁴ διότι ἀργυροκόπος τις ὀνόματι Δημήτριος, κατασκευάζων ναοὺς ἀργυροῦς τῆς Ἀρτέμιδος, ἐπροξένει εἰς τοὺς τεχνίτας οὐκ ὀλίγον κέρδος. ²⁵ τοὺς ὁποίους συναθροίσας, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὰ τοιαῦτα, εἶπεν, Ἄνδρες, ἐξεύρετε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας προέρχεται ἡ εὐπορία ἡμῶν. ²⁶ καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε, ὅτι πολὺν λαὸν οὐ μόνον τῆς Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος ἔπεισε καὶ μετέβαλε, λέγων ὅτι δὲν εἶναι θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν κατασκευαζόμενοι. ²⁷ Καὶ οὐ μόνον ἡ τέχνη ἡμῶν αὕτη κινδυνεύει νὰ ἐξουδενωθῇ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερόν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος νὰ λογισθῇ εἰς οὐδὲν, καὶ μέλλει μάλιστα νὰ καταστραφῇ ἡ μεγαλειότης αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.

²⁸ Ἀκούσαντες δὲ, καὶ ἐμπλησθέντες θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων. ²⁹ Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπλήσθη ταραχῆς· καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, ἀφοῦ συνήρπασαν τὸν Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον τοὺς Μακεδόνας, συνοδοιπόρους

τοῦ Παύλου. ³⁰ Ἐνῶ δὲ ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν δῆμον, οἱ μαθηταὶ δὲν ἄφινον αὐτόν. ³¹ Τινὲς δὲ καὶ ἐκ τῶν Ἀσι-
αρχῶν, ὄντες φίλοι αὐτοῦ, ἔστειλαν πρὸς αὐτόν, καὶ παρεκάλουν
νὰ μὴ ἐκτεθῇ εἰς τὸ θέατρον. ³² Ἄλλοι μὲν λοιπὸν ἔκραζον ἄλλο
τι, καὶ ἄλλοι ἄλλο· διότι ἡ σύναξις ἦτο συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλειό-
τεροι δὲν ᾔξευρον διὰ τί εἶχον σιναχθῇ.

³³ Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προήγαγον τὸν Ἀλέξανδρον διὰ νὰ λαλήσῃ,
ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐπρόβαλον αὐτόν· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος σείσας
τὴν χεῖρα, ἤθελε νὰ ἀπολογηθῇ πρὸς τὸν δῆμον. ³⁴ Ἀφοῦ δὲ
ἐγνώρισαν ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος, ἔγεινε μία φωνὴ ἐκ πάντων τῶν
κραζόντων ἕως δύο ὥρας, Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων.

³⁵ Καθησυχάσας δὲ ὁ Γραμματεὺς τὸν ὄχλον, λέγει, Ἄνδρες
Ἐφέσιοι, καὶ τίς ἄνθρωπος εἶναι ὅστις δὲν ἐξεύρει ὅτι ἡ πόλις
τῶν Ἐφεσίων εἶναι λάτρις τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ
τοῦ Διοπετοῦς ἀγάλματος; ³⁶ Ἐπειδὴ λοιπὸν ταῦτα εἶναι ἀναν-
τίρρητα, πρέπει σεῖς νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ μὴ πράττητε μηδὲν
προπετές. ³⁷ Διότι ἐφέρετε τοὺς ἄνδρας τούτους, οἵτινες οὔτε
ιερόσυλοι εἶναι, οὔτε τὴν θεάν σας βλασφημοῦσιν. ³⁸ Ἐὰν μὲν
λοιπὸν ὁ Δημήτριος καὶ οἱ συντεχνῖται αὐτοῦ ἔχωσι διαφορὰν
μετὰ τινος, ὑπάρχουσι δικάσιμοι ἡμέραι, καὶ ὑπάρχουσιν ἀν-
θύπατοι· ἃς ἐγκαλέσωσιν ἀλλήλους. ³⁹ Ἐὰν δὲ ζητῇτέ τι περὶ
ἄλλων πραγμάτων, ἐν τῇ νομίμῳ συνελεύσει θέλει διαλυθῇ. ⁴⁰ Διότι
κινδυνεύομεν νὰ κατηγορηθῶμεν ὡς στασιασταὶ διὰ τὴν ση-
μερινὴν ταραχὴν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ μηδεμία αἰτία, διὰ τῆς ὁποίας
θέλομεν δυνηθῇ νὰ δικαιολογησώμεν τὸν θόρυβον τοῦτον. ⁴¹ Καὶ
εἰπὼν ταῦτα, ἀπέλυσε τὴν συνέλευσιν.

ΚΕΦ. κ'.

ἈΦΟΥ δὲ ἔπαυσεν ὁ θόρυβος, προσκαλέσας ὁ Παῦλος τοὺς
μαθητάς, καὶ ἀσπασθεῖς, ἐξῆλθε διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μα-
κεδονίαν. ² Καὶ διαπεράσας τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ προτρέψας
αὐτοὺς διὰ λόγων πολλῶν, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

³ Καὶ ἀφοῦ διέτριψε τρεῖς μῆνας, ἐπειδὴ ἔγεινε κατ' αὐτοῦ
ἐπιβουλὴ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐνῶ ἔμελλε νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν
Συρίαν, ἐνεκρίθη νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ τῆς Μακεδονίας. ⁴ Συνηκο-
λούθει δὲ αὐτόν μέχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος ὁ Βεροιαῖος· καὶ ἐκ
τῶν Θεσσαλονικέων Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος ὁ ἐκ

Δέρβης καὶ ὁ Τιμόθεος· Ἀσιανοὶ δὲ, ὁ Τυχικὸς καὶ ὁ Τρόφιμος. ⁵Οὗτοι ἐλθόντες πρότεροι περιέμενον ἡμᾶς εἰς τὴν Τρωάδα. ⁶Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν ἀπὸ Φιλίππων μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων, καὶ εἰς πέντε ἡμέρας ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά.

⁷Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου, ὁ Παῦλος διελέγετο πρὸς αὐτοὺς, μέλλων νὰ ἀναχωρήσῃ τῇ ἐπαύριον· καὶ παρέτεινε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ⁸Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ εἰς τὸ ἀνώγειν ὅπου ἦσαν συνηγμένοι. ⁹Καὶ νεανίας τις ὀνόματι Εὐτυχὸς καθήμενος ἐπὶ τοῦ παραθύρου, κατεφέρετο εἰς ὕπνον βαθὺν ἐνῶ ὁ Παῦλος διελέγετο ἐκτεταμένως, καὶ κυριευθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσε κάτω ἀπὸ τοῦ τρίτου πατώματος· καὶ ἐσῆκωσαν αὐτὸν νεκρόν. ¹⁰Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐναγκαλισθεὶς εἶπε, Μὴ θορυβεῖσθε· διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἶναι ἐν αὐτῷ. ¹¹Ἀφοῦ δὲ ἀνέβη καὶ ἔκοψεν ἄρτον καὶ ἐγεύθη, καὶ ὠμίλησεν ἱκανῶς μέχρι τῆς αὐγῆς, μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε. ¹²Τὸν δὲ νέον ἔφεραν ζῶντα, καὶ παρηγορήθησαν καθ' ὑπερβολήν.

¹³Ἡμεῖς δὲ καταβάντες πρότεροι εἰς τὸ πλοῖον, ἀπεπλεύσαμεν εἰς τὴν Ἀσσον, μέλλοντες νὰ ἀναλάβωμεν ἐκεῖθεν τὸν Παῦλον· ἐπειδὴ οὕτως εἶχε διατάξει, μέλλων αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ πεζός. ¹⁴Καὶ καθὼς συνῆντησεν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην· καὶ ἐκεῖθεν ἀπεπλεύσαντες κατηντήσαμεν τὴν ἐπιοῦσαν ἀντικρὺ Χίου· τὴν δὲ ἄλλην ἐφθάσαμεν εἰς Σάμον· καὶ μέιναντες ἐν τῷ Τρωγυλλίῳ, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἦλθομεν εἰς Μίλητον. ¹⁵Διότι ὁ Παῦλος ἔκρινε νὰ παραπλεύσῃ τὴν Ἐφεσον, διὰ νὰ μὴ συμβῇ εἰς αὐτὸν νὰ χρονοτριβήσῃ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· διότι ἔσπευδεν, ἂν ἦτο δυνατὸν εἰς αὐτὸν, νὰ εὑρεθῇ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς εἰς Ἱεροσόλυμα.

¹⁷Πέμψας δὲ ἀπὸ τῆς Μιλήτου εἰς Ἐφεσον, προσεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ¹⁸Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς ἐξεύρετε, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπάτησα εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς ἐπέρασα μεθ' ὑμῶν ὅλον τὸν χρόνον, ¹⁹δουλεύων τὸν Κύριον μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ μετὰ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν, οἵτινες μοὶ συνέβησαν ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· ²⁰ὅτι δὲν ὑπέκρυψα οὐδὲν

τῶν συμφερόντων, ὥστε να μη ἀναγγεῖλω αὐτὸ πρὸς ἐσᾶς, καὶ να σᾶς διδάξω δημοσια καὶ κατ' οἴκους, ²¹ διαμαρτυρόμενος πρὸς Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον-ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. ²² Καὶ τώρα ἰδοὺ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι ὑπάγω εἰς Ἱερουσαλήμ, μη γνωρίζων τὰ μέλλοντα να συμβῶσιν εἰς ἐμὲ ἐν αὐτῇ, ²³ πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μαρτυρεῖ ἐν πάσῃ πόλει, λέγον, Ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις μὲ περιμένουσι· ²⁴ δὲν φροντίζω ὅμως περὶ οὐδενὸς τούτων, οὐδὲ ἔχω πολῦτιμον τὴν ζωὴν μου, ὡς τὸ να τελειώσω τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, να διακηρύξω τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Καὶ τώρα ἰδοὺ, ἐγὼ ἐξεύρω ὅτι πλέον δὲν θέλετε ἰδεῖ τὸ πρόσωπόν μου σεῖς πάντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων διήλθον κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Ὅθεν μαρτύρομαι πρὸς ἐσᾶς ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι ἐγὼ εἰμαι καθαρὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων· ²⁷ διότι δὲν συνεστάλην να ἀναγγεῖλω πρὸς ἐσᾶς πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ. ²⁸ Προσέχετε λοιπὸν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ εἰς ὅλον τὸ ποίμνιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σᾶς ἔθεσεν ἐπισκόπους, διὰ να ποιμαίνητε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος. ²⁹ Διότι ἐγὼ ἐξεύρω τοῦτο, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου θέλουσιν εἰσέλθει εἰς ἐσᾶς λύκοι βαρεῖς, μη φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· ³⁰ καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν θέλουσι σηκωθῇ ἄνθρωποι λαλοῦντες διεστραμμένα, διὰ να ἀποσπῶσι τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. ³¹ Διὰ τοῦτο ἀγρυπνεῖτε, ἐνθυμούμενοι ὅτι τρία ἔτη νύκτα καὶ ἡμέραν δὲν ἔπαυσα νουθετῶν μετὰ δακρύων ἓνα ἕκαστον. ³² Καὶ τώρα, ἀδελφοί, σᾶς ἀφιερόνω εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ὅστις δύναται να ἐποικοδομήσῃ καὶ να δώσῃ εἰς ἐσᾶς κληρονομίαν μετὰ πάντων τῶν ἡγιασμένων. ³³ Ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ ἱμάτιον οὐδενὸς ἐπεθύμησα. ³⁴ Σεῖς δὲ αὐτοὶ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τὰς χρεῖας μου καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' ἐμοῦ αἱ χεῖρες αὐταὶ ὑπηρέτησαν. ³⁵ Κατὰ πάντα ὑπέδειξα εἰς ἐσᾶς, ὅτι οὕτω κοπιᾶζοντες πρέπει να βοηθῇτε τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ να ἐνθυμῆσθε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε, Μακάριον εἶναι να δίδῃ τις μᾶλλον παρὰ να λαμβάνῃ.

³⁶ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, γονατίσας προσηυχῆθη μετὰ πάντων αὐτῶν. ³⁷ Ἐγείνε δὲ πολὺς κλαυθμὸς πάντων· καὶ πεσόντες

ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν αὐτόν· ³⁸ ὑπερλυνόμενοι μάλιστα διὰ τὸν λόγον τὸν ὅποιον εἶπεν, "Ὅτι δὲν θέλουσιν ἰδεῖ πλέον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ προέπεμπον αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. κα.—κν'

ΚΑΘΩΣ δὲ ἀποσπασθέντες ἀπ' αὐτῶν ἐξεπλεύσαμεν, ἤλθομεν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Κῶν, τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Πάταρα. ² Καὶ εὐρόντες πλοῖον μέλλον νὰ περάσῃ εἰς Φοινίκην, ἐπέβημεν εἰς αὐτὸ καὶ ἀπεπλεύσαμεν. ³ Καὶ ἀφοῦ διεκρίναμεν μακρόθεν τὴν Κύπρον, καὶ ἀφήκαμεν αὐτὴν ἀριστερά, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, κατέβημεν εἰς Τύρον· διότι ἐκεῖ ἔμελλε τὸ πλοῖον νὰ ἐκβάλλῃ τὸ φορτίον αὐτοῦ. 'Καὶ εὐρόντες τοὺς μαθητάς, ἐμείναμεν αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας· οἷτινες ἔλεγον πρὸς τὸν Παῦλον διὰ τοῦ Πνεύματος, νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵ Ἀφοῦ δὲ ἐτελειώσαμεν τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐξεληθόντες ἐπορευόμεθα, καὶ προέπεμπον ἡμᾶς πάντες σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ γονατίσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυχήθημεν. ⁶ Καὶ ἀσπασθέντες ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

⁷ Καὶ ἡμεῖς, τελειώσαντες τὸν πλοῦν, ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασθέντες τοὺς ἀδελφούς, ἐμείναμεν παρ' αὐτοῖς μίαν ἡμέραν. ⁸ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀναχωρήσαντες, ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. ⁹ Εἶχε δὲ οὗτος τέσσαρας θυγατέρας παρθένους, αἷτινες προεφήτευον. ¹⁰ Καὶ ἐνῶ διετρίβομεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς, κατέβη ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης τις ὀνόματι Ἀγαβος· ¹¹ καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, ἔλαβε τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, καὶ δέσας τὰς χεῖρας ἑαυτοῦ καὶ τοὺς πόδας, εἶπε, Ταῦτα λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω θέλουσι δέσει ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐθνῶν. ¹² Καὶ ὡς ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν αὐτὸν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἐντόπιοι νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹³ Ὁ Παῦλος ὅμως ἀπεκρίθη, Τί καμνετε κλαίοντες καὶ καταθλίβοντες τὴν καρδίαν μου; ἐπειδὴ ἐγὼ οὐχὶ μόνον νὰ δεθῶ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποθάνω εἰς

Ἱερουσαλήμ εἶμαι ἕτοιμος ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
¹⁴ Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπέιθετο, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες, Ἄς γείνη τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. ¹⁵ μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐτοιμάσαντες τὴν ἀποσκευὴν ἡμῶν ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁶ Ἦλθον δὲ μεθ' ἡμῶν καὶ ^{τινες} τῶν μαθητῶν ἐκ τῆς Καισαρείας, φέροντες Μνάσωνα τινὰ Κύπριον, παλαιὸν μαθητὴν, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμέλλομεν νὰ ξενισθῶμεν.

¹⁷ Καὶ ἀφοῦ ἦλθομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, μετὰ χαρᾶς ἐδέχθησαν ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. ¹⁸ Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ὑπῆγεν ὁ Παῦλος μεθ' ἡμῶν πρὸς τὸν Ἰάκωβον, καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι.
¹⁹ Καὶ ἀσπασθεὶς αὐτοὺς, διηγεῖτο καθ' ἕναστον ὅσα ἔκαμεν ὁ Θεὸς μετὰ τῶν ἐθνῶν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. ²⁰ Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἐπίστευσαν· καὶ πάντες εἶναι ζηλωταὶ τοῦ νόμου. ²¹ Ἐμαθον δὲ περὶ σοῦ, ὅτι διδάσκεις πάντας τοὺς μετὰ τῶν ἐθνῶν Ἰουδαίους νὰ ἀποστατήσωσιν ἀπὸ τοῦ Μωϋσέως, λέγων, νὰ μὴ περιτέμνωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, μηδὲ νὰ περιπατῶσι κατὰ τὰ ἔθιμα.
²² Τί εἶναι λοιπόν; μέλλει βεβαίως νὰ συναχθῇ πλῆθος, διότι θέλουσιν ἀκούσει ὅτι ἦλθες. ²³ Κάμε λοιπὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον σοὶ λέγομεν, Εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν τέσσαρες ἄνδρες οἵτινες ἔχουσιν εὐχὴν ἐφ' ἑαυτῶν. ²⁴ παράλαβε τούτους, καὶ καθάρισθητι μετ' αὐτῶν, καὶ δαπάνησον δι' αὐτοὺς, διὰ νὰ ξυρισθῶσι τὴν κεφαλὴν, καὶ νὰ γνωρίσωσι πάντες ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἐκ τῶν ὅσα ἔμαθον περὶ σοῦ, ἀλλ' ἀκολουθεῖς καὶ σὺ φυλάττων τὸν νόμον. ²⁵ Περὶ δὲ τῶν ἐθνῶν τὰ ὁποῖα ἐπίστευσαν, ἡμεῖς ἐγράψαμεν, ἀποφασίσαντες νὰ μὴ φυλάττωσι μηδὲν τοιοῦτον, παρὰ μόνον νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τοῦ εἰδωλοθύτου καὶ τοῦ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας.—²⁶ Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν καθαρισθεὶς μετ' αὐτῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων πότε ἐκπληροῦνται αἱ ἡμέραι τοῦ καθαιρισμοῦ, ὅτε θέλει γείνει προσφορά ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν.

²⁷ Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι νὰ συντελεσθῶσιν, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐτάραξαν πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἔβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν, ²⁸ κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις

διδασκει πάντας πανταχοῦ ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου· πρὸς τουτοὺς δὲ εἰσήγαγε καὶ Ἑλληνας εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐβεβήλωσε τὸν ἅγιον τοῦτον τόπον.—²⁹ (Διότι εἶχον εἰδεῖ προλαβόντως Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον ὅτι ὁ Παῦλος εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν.) ³⁰ Καὶ ἐκινήθη ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἔγεινε συρῖρόν τοῦ λαοῦ· καὶ πιάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθὺς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.

³¹ Ἐνῶ δὲ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, ἀνέβη ἡ φήμη εἰς τὸν χιλιάρχον τοῦ τάγματος, ὅτι ὅλη ἡ Ἱερουσαλὴμ εἶναι τεταραγμένη· ³² ὅστις παραλαβὼν εὐθὺς στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, ἔδραμε κάτω πρὸς αὐτούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἔπαυσαν νὰ τύπτωσι τὸν Παῦλον. ³³ Τότε πλησιάσας ὁ χιλιάρχος ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ προσέταξε νὰ δεθῇ μὲ δύο ἀλύσεις, καὶ ἡρώτα, τίς ἦτο, καὶ τι εἶχε πράξει. ³⁴ Καὶ ἐφώναζον μετὰ τοῦ ὄχλου ἄλλοι ἄλλο τι καὶ ἄλλοι ἄλλο· μὴ δυνάμενος δὲ διὰ τὸν θόρυβον νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον, προσέταξε νὰ φερθῇ εἰς τὸ φρούριον. ³⁵ Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὰς βαθμίδας, συνέβη νὰ βαστάξῃται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ³⁶ Ἐπειδὴ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἤκολούθει κράζον, Σήκωσον αὐτόν.

³⁷ Ἐνῶ δὲ ἔμελλεν ὁ Παῦλος νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ φρουριον, λέγει πρὸς τὸν χιλιάρχον, Μοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σοὶ εἴπω τι; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐξεύρεις Ἑλληνικά; ³⁸ δὲν εἶσαι σὺ τάχα ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τῶν ἡμερῶν τούτων διεγείρας εἰς ἀποστασίαν καὶ ἐκβαλὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἀνδρας φονεῖς; ³⁹ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Ταρσοῦ, πολίτης ἐπισήμου πόλεως τῆς Κιλικίας· καὶ σὲ παρακαλῶ, δός μοι τὴν ἄδειαν νὰ λαλήσω πρὸς τὸν λαόν. ⁴⁰ Καὶ ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν, ὁ Παῦλος σταθεὶς ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἔσεισε τὴν χεῖρα εἰς τὸν λαόν· καὶ γενομένης σιωπῆς μεγάλης, ἐλάλησεν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, λεγων, ΚΕΦ. κβ'.—¹ Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ με ἀπολογούμενον τώρα πρὸς ἐσᾶς.

² Ἀκούσαντες δὲ ὅτι ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, ἔδειξαν περισσοτεραν ἡσυχίαν· καὶ εἶπεν,

³ Ἐγὼ μὲν εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς

πόδας τοῦ Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ πατροπαραδότου νόμου, ζηλωτῆς ὢν τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες σεῖς εἴσθε σήμερον· ⁴ ὅστις κατέτρεξα μεχρι θανάτου ταύτην τὴν ὁδὸν, δεσμεύων καὶ παραδίδων εἰς φυλακὰς ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας· ⁵ καθὼς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ εἰς ἐμὲ, καὶ ὅλον τὸ πρεσβυτέριον· παρὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐπιστολὰς λαβὼν πρὸς τοὺς ἀδελφούς, ἐπορευόμην εἰς Δαμασκόν, διὰ νὰ φέρω δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τοὺς ἐκεῖ ὄντας, διὰ νὰ τιμωρηθῶσιν. ⁶ Ἐνῷ δὲ ὁδοιπορῶν ἐπλησίαζον εἰς τὴν Δαμασκόν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ ἐμὲ φῶς πολὺ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ⁷ καὶ ἔπεσον εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; ⁸ Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Ἐγὼ εἰμαι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις. ⁹ Οἱ ὄντες δὲ μετ' ἐμοῦ τὸ μὲν φῶς εἶδον, καὶ κατεφοβήθησαν· τὴν φωνὴν ὅμως τοῦ λαλοῦντος πρὸς ἐμὲ δὲν ἤκουσαν. ¹⁰ Καὶ εἶπον, Τί νὰ κάμω, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς ἐμὲ, Σηκωθείς ὑπάγε εἰς Δαμασκόν· καὶ ἐκεῖ θέλει σοὶ λαληθῇ περὶ πάντων ὅσα εἶναι διωρισμένα νὰ κάμῃς. ¹¹ Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ φωτος ἐκείνου δὲν ἔβλεπον, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν ὄντων μετ' ἐμοῦ ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

¹² Ἀνανίας δέ τις, ἄνθρωπος εὐσεβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἐκεῖ κατοικούντων Ἰουδαίων, ¹³ ἦλθε πρὸς ἐμὲ, καὶ σταθεὶς ἐπάνω μου μοι εἶπε, Σαούλ, ἀδελφέ, ἀνάβλεψον· καὶ ἐγὼ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ¹⁴ Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν σὲ διώρισε νὰ γνωρίσῃς τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἴδῃς τὸν Δίκαιον, καὶ νὰ ἀκούσῃς φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· ¹⁵ διότι θέλεις εἶσθαι μάρτυς περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὅσα εἶδες καὶ ἤκουσας. ¹⁶ Καὶ τώρα τί βραδύνεις; σηκωθείς βαπτίσθητι καὶ ἀπολούσθητι ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου, ἐπικαλεσθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

¹⁷ Ἀφοῦ δὲ ὑπεστρεψα εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνῷ προσηυχόμην ἐν τῷ ἱερῷ, ἦλθον εἰς ἔκστασιν, ¹⁸ καὶ εἶδον αὐτὸν λέγοντα πρὸς ἐμὲ, Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ταχέως ἐξ Ἱερουσαλὴμ· διότι δὲν θέλουσι παραδεχθῇ τὴν περὶ ἐμοῦ μαρτυρίαν σου. ¹⁹ Καὶ ἐγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐξεύρουσιν, ὅτι ἐγὼ ἐφυλάκιζον καὶ ἔδερον ἐν ταῖς συναγωγαῖς τοὺς πιστεύοντας εἰς σέ· ²⁰ καὶ ὅτε ἐχύνετο

τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ ἐγὼ ἤμην παρὼν, καὶ συνεφώνουν εἰς τὸν φόνον αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαττον τὰ ἱμάτια τῶν φονευόντων αὐτόν. ²¹ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, "Ὑπαγε· διότι ἐγὼ θέλω σὲ ἐξαποστείλει εἰς ἔθνη μακράν.

²² Καὶ μέχρι τούτου τοῦ λόγου ἤκουον αὐτόν· τότε δὲ ὑψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες, Σήκωσον ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον διότι δὲν πρεπεῖ νὰ ζῇ. ²³ Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐκραύγαζον, καὶ ἔτιναζον τὰ ἱμάτια, καὶ ἔρριπτον κονιορτὸν εἰς τὸν ἀέρα, ²⁴ ὁ χιλιάρχος προσέταξε νὰ φερθῇ εἰς τὸ φρούριον, παραγγείλας νὰ ἐξετασθῇ διὰ μαστίγων, διὰ νὰ γνωρίσῃ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐφώναζον οὕτω κατ' αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ καθὼς ἐξήπλωσεν αὐτὸν δεδεμένον μὲ τὰ λωρία, ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς τὸν παρεστῶτα ἐκατόνταρχον, Εἶναι τάχα νόμιμον εἰς ἐσᾶς ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον νὰ μαστιγόνῃτε; ²⁶ Ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, ὑπῆγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς τὸν χιλιάρχον, λέγων, Βλέπε τί μέλλεις νὰ κάμῃς· διότι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι Ῥωμαῖος. ²⁷ Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπε πρὸς αὐτόν, Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶσαι; Ὁ δὲ εἶπε, Ναί. ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ χιλιάρχος, Ἐγὼ διὰ πολλῶν χρημάτων ἀπέκτησα ταύτην τὴν πολιτογράφησιν. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ καὶ ἐγεννήθην Ῥωμαῖος. ²⁹ Εὐθὺς λοιπὸν ἀπεσύρθησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες νὰ βασανίσωσιν αὐτόν. Καὶ ὁ χιλιάρχος ἔτι ἐφοβήθη, γνωρίσας ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος, καὶ διότι εἶχε δέσει αὐτόν.

³⁰ Τῇ δὲ ἐπαύριον θέλων νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον, περὶ τίνος κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ προσέταξε νὰ ἔλθωσιν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταβιβάσας τὸν Παῦλον, ἔστησεν ἔμπροσθεν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κγ'.—¹ Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος εἰς τὸ συνέδριον εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ ἔζησα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετὰ πάσης καλῆς συνειδήσεως μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ² Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας προσέταξε τοὺς παρεστῶτας πλησίον αὐτοῦ νὰ κτυπήσωσι τὸ στόμα αὐτοῦ. ³ Τότε ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὁ Θεὸς μέλλει νὰ σὲ κτυπήσῃ, τοίχε ἀσβεστωμένε· καὶ σὺ κάθησαι νὰ μὲ κρίνῃς κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν προστάξεις νὰ μὲ κτυπῶσιν; ⁴ Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδореῖς; ⁵ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπε, Δὲν ἤξευρον, ἀδελφοί, ὅτι εἶναι

ἀρχιερεὺς· διότι εἶναι γεγραμμένον· “Ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου δὲν θέλεις κακολογήσει.”

⁶Ἐννοήσας δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος εἶναι Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἄλλο Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ εἶμαι Φαρισαῖος, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. ⁷Καὶ ὅτε ἐλάλησε τοῦτο, ἔγεινε διαίρεσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων· καὶ διηρέθη τὸ πλῆθος. ⁸Διότι οἱ μὲν Σαδδουκαῖοι λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις, οὐδὲ ἄγγελος, οὐδὲ πνεῦμα· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ὁμολογοῦσιν ἀμφοτέρω. ⁹Καὶ ἔγεινε κραυγὴ μεγάλη· καὶ σηκωθέντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων, διεμάχοντο λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· ἂν δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πνεῦμα ἢ ἄγγελος, ἂς μὴ θεομαχῶμεν. ¹⁰Καὶ ἐπειδὴ ἔγεινε μεγάλη διαίρεσις, φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπαραχθῇ ὁ Παῦλος ὑπ’ αὐτῶν, προσέταξε νὰ καταβῇ τὸ στράτευμα καὶ νὰ ἀρπάσῃ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ νὰ φέρῃ εἰς τὸ φρούριον.

¹¹Τὴν δὲ ἐρχομένην νύκτα ἐπιφανεὶς εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος, εἶπε, Θάρρει, Παῦλε, διότι καθὼς ἐμαρτύρησας τὰ περὶ ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, οὕτω πρέπει νὰ μαρτυρήσῃς καὶ εἰς Ῥώμην.

¹²Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, τινὲς τῶν Ἰουδαίων συνομιώσαντες, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε νὰ φάγωσι μήτε νὰ πῶσιν, ἕως οὗ φονεύσωσι τὸν Παῦλον. ¹³Ἦσαν δὲ πλειότεροι τῶν τεσσαράκοντα οἱ πράξαντες τὴν συνωμοσίαν ταύτην· ¹⁴οἵτινες ἐλθόντες πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους εἶπον, Μὲ ἀνάθεμα ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, νὰ μὴ γευθῶμεν μηδὲν ἕως οὗ φονεύσωμεν τὸν Παῦλον. ¹⁵Τώρα λοιπὸν σεῖς μετὰ τοῦ συνεδρίου μηνύσατε πρὸς τὸν χιλιάρχον, νὰ καταβιβάσῃ αὐτὸν αὐριον πρὸς ἐσᾶς, ὥς μέλλοντας νὰ μάθῃτε ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὶν αὐτὸς πλησιάσῃ, εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ φονεύσωμεν αὐτόν.

¹⁶Ἀκούσας δὲ τὴν ἐνέδραν ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ Παύλου, ἠπήγε, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ φρούριον, ἀπήγγειλε πρὸς τὸν Παῦλον. ¹⁷Καὶ ὁ Παῦλος προσκαλέσας ἓνα τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπε, Φέρε τὸν νέον τοῦτον πρὸς τὸν χιλιάρχον· διότι ἔχει τι νὰ ἀπαγγείλῃ πρὸς αὐτόν. ¹⁸Ἐκεῖνος λοιπὸν παραλαβὼν αὐτόν, ἔφερε πρὸς τὸν χιλιάρχον, καὶ λέγει, Ὁ δέσμιος Παῦλος μὲ ἔκραξε, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ φέρω τὸν νέον τοῦτον πρὸς σέ, διότι ἔχει τι νὰ σοὶ λαλήσῃ. ¹⁹Πιάσας δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῆς

χειρὸς ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀποσυρθεὶς κατ' ἰδίαν, ἠρώτησε, Τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχεις νὰ μοὶ ἀπαγγείλῃς; ²⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, "Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνεφώνησαν νὰ σὲ παρακαλέσωσι νὰ καταβιβάσῃς αὐριον τὸν Παῦλον εἰς τὸ συνέδριον, ὡς θέλοντες νὰ μάθωσί τι ἀκριβέστερον περὶ αὐτοῦ. ²¹ σὺ λοιπὸν μὴ πεισθῇς εἰς αὐτοὺς, διότι ἐνεδρεύουσιν αὐτὸν πλείοτεροι τῶν τεσσαράκοντα ἄνδρες ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε νὰ φάγωσι μήτε νὰ πίωσιν, ἕως οὗ φονεύσωσιν αὐτόν· καὶ τώρα εἶναι ἔτοιμοι προσμένοντες τὴν παρὰ σοῦ ὑπόσχεσιν.

²² Ὁ χιλιάρχος λοιπὸν ἀπέλυσε τὸν νέον, παραγγείλας, Νὰ μὴ εἴπῃς εἰς μηδένα ὅτι ἐφάνέρωσας ταῦτα εἰς ἐμέ. ²³ Καὶ προσκαλέσας δύο τινὰς τῶν ἐκατοντάρχων, εἶπεν, Ἐτοιμάσατε διακοσίους στρατιώτας, διὰ νὰ ὑπάγωσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἑβδομήκοντα ἵππεῖς, καὶ διακοσίους λογχοφόρους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός. ²⁴ Ἐτοιμάσατε καὶ ζῶα, διὰ νὰ ἐπικαθίσωσι τὸν Παῦλον, καὶ φέρωσιν ἀσφαλῶς πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα. ²⁵ Καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον·

²⁶ "Κλαύδιος Λυσίας πρὸς τὸν κράτιστον ἡγεμόνα Φήλικα χαίρειν. ²⁷ Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα νὰ φονευθῇ ὑπ' αὐτῶν, ἐπελθὼν μετὰ τοῦ στρατεύματος ἔσωσα αὐτόν, μαθὼν ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος. ²⁸ Θέλων δὲ νὰ μάθω τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ἐκατηγόρουν αὐτόν, κατεβίβασα αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν. ²⁹ καὶ εὔρον αὐτὸν ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μὴ ἔχοντα ὅμως μηδὲν ἔγκλημα ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν. ³⁰ Καὶ ἐπειδὴ ἐμηνύθη πρὸς ἐμέ ὅτι μέλλει νὰ γείνη εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιβουλὴ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, εὐθὺς ἔπεμψα αὐτόν πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ εἰς τοὺς κατηγόρους νὰ εἴπωσιν ἐνώπιόν σου τὰ κατ' αὐτοῦ· ὑγίαινε."

³¹ Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται, κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς προσταγὴν, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν διὰ τῆς νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. ³² Τὴν δὲ ἐπαύριον ἀφήσαντες τοὺς ἵππεῖς νὰ ὑπάγωσι μετ' αὐτοῦ, ὑπέστρεψαν εἰς τὸ φρούριον. ³³ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἐγχειρίσαντες τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον εἰς αὐτόν. ³⁴ Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἠρώτησεν ἐκ ποίας ἐπαρχίας εἶναι, καὶ ἤκουσεν ὅτι εἶναι ἀπὸ Κιλικίας, ³⁵ Θέλω σὲ ἀκροασθῇ, εἶπεν, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου ἔλθωσι. Καὶ προσέταξε νὰ φυλάττηται ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου.

ΚΕΦ. κδ'.

ΜΕΤΑ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ μετὰ τινος Τερτύλλου ῥήτορος, οἵτινες ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα κατὰ τοῦ Παύλου. ² Προσκληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρχισε νὰ κατηγορῇ ὁ Τέρτυλλος, λέγων, ³ Ἐπειδὴ ἀπολαμβάνομεν διὰ σοῦ πολλὴν ἡσυχίαν, καὶ γίνονται εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο λαμπρὰ πράγματα διὰ τῆς προνοίας σου κατὰ πάντα καὶ πανταχοῦ, εὐνομονοῦμεν, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ⁴ Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ σὲ ἀπασχολῶ περισσότερο, παρακαλῶ νὰ ἀκούσῃς ἡμᾶς συντόμως μὲ τὴν ἐπιείκειάν σου. ⁵ Ἐπειδὴ εὔρομεν τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὅτι εἶναι φθοροποιὸς, καὶ διεγείρει στάσιν μεταξὺ ὅλων τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίων, καὶ εἶναι πρωτοστάτης τῆς αἰρέσεως τῶν Ναζωραίων, ⁶ ὅστις καὶ τὸν ναὸν ἐδοκίμασε νὰ βεβηλώσῃ τὸν ὅποιον καὶ ἐκράτήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν νὰ κρίνωμεν. ⁷ Ἐλθὼν ὅμως Λυσίας ὁ χιλιάρχος, ἀπεσπασεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν, ⁸ προστάξας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ νὰ ἔλθωσιν ἐνώπιόν σου· παρὰ τοῦ ὁποίου θέλεις δυνηθῇ, ἐξετάσας αὐτὸς, νὰ μάθῃς περὶ πάντων τούτων, περὶ τῶν ὁποίων ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτόν.— ⁹ Συνωμολόγησαν δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσι.

¹⁰ Τότε ὁ Παῦλος ἀφοῦ ὁ ἡγεμὼν ἔνευσεν εἰς αὐτόν νὰ ὁμιλήσῃ, ἀπεκρίθη, Ἐπειδὴ σὲ γνωρίζω ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν εἶσαι κριτὴς εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο, ἀπολογοῦμαι περὶ ἑμαυτοῦ εὐθυμότερον· ¹¹ διότι δύνασαι νὰ πληροφορηθῇς, ὅτι δὲν εἶναι πλειότεραι τῶν δώδεκα ἡμερῶν, ἀφοῦ ἐγὼ ἀνέβην διὰ νὰ προσκυνήσω ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹² Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὔρον ἐμὲ διαλεγόμενον μετὰ τινος ἢ ὀχλαγωγοῦντα, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε ἐν τῇ πόλει· ¹³ οὐδὲ δύνανται νὰ φέρωσιν ἀποδείξεις περὶ ὧν μὲ κατηγοροῦσι τώρα. ¹⁴ Ομολογῶ δὲ τοῦτο εἰς σέ, ὅτι κατὰ τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν οἱ τοὶ λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω τὸν Θεὸν τῶν πατέρων μου, πιστεύων εἰς πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προφήταις· ¹⁵ ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσμένουσιν, ὅτι μέλλει νὰ γείνη ἀνάστασις νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ¹⁶ Εἰς τοῦτο δὲ ἐγὼ

σπουδάζω, εἰς τὸ νὰ ἔχω ἄπταιστον συνείδησιν πρὸς τὸν Θεόν καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός. ¹⁷ Μετὰ πολλὰ δὲ ἔτη ἦλθον διὰ νὰ καμῶ εἰς τὸ ἔθνος μου ἐλεημοσύνας καὶ προσφοράς. ¹⁸ Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτων Ἰουδαῖοι τινὲς ἐκ τῆς Ἀσίας εὗρόν με κεκαθαρισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐχὶ μετὰ ὄχλοι οὐδὲ μετὰ θορύβου. ¹⁹ οἵτινες ἔπρεπε νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιόν σου, καὶ νὰ μὲ κατηγορήσωσιν, εἰάν εἶχον τὶ κατ' ἐμοῦ. ²⁰ Ἡ αὐτοὶ οὗτοι ἂς εἴπωσιν, εἰάν εὔρον ἐν ἐμοὶ τὶ ἀδίκημα, ὅτε παρεστάθην ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου. ²¹ ἔκτος ἐὰν ἦναι περὶ ταύτης τῆς μιᾶς φωνῆς, τὴν ὅποιαν ἐφώνασα ἰστάμενος μεταξὺ αὐτῶν, "Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἀπὸ σᾶς.

²² Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνέβαλε τὴν κρίσιν αὐτῶν, ἐπειδὴ ἤξευρεν ἀκριβέστερα τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, καὶ εἶπεν, "Ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῇ, θέλω ἀποφασίσει περὶ τῆς διαφορᾶς σας. ²³ Καὶ διέταξε τὸν ἐκατόνταρχον νὰ φυλάττηται ὁ Παῦλος, καὶ νὰ ἔχη ἄνεσιν, καὶ νὰ μὴ ἐμποδίζωσι μηδὲνα ἐκ τῶν οἰκείων αὐτοῦ νὰ ὑπηρετῇ ἢ νὰ ἔρχηται πρὸς αὐτόν.

²⁴ Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς ἐλθὼν ὁ Φῆλιξ μετὰ τῆς Δρουσίλλης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἣτις ἦτο Ἰουδαία, μετεκάλεσε τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσε παρ' αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. ²⁵ Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ὠμίλει περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως, ὁ Φῆλιξ γενόμενος ἔμφοβος ἀπεκρίθη, Κατὰ τὸ παρὸν ὕπαγε, καὶ ὅταν λάβω καιρὸν, θέλω σὲ μετακαλέσει. ²⁶ ἐν ταυτῷ δὲ καὶ ἠλπιζεν ὅτι θέλουσι δοθῇ εἰς αὐτὸν χρήματα ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὰ νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν. ὅθι καὶ συχνότερα μετακαλῶν αὐτόν, ὠμίλει μετ' αὐτοῦ.

²⁷ Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν, ὁ Φῆλιξ ἔλαβε διάδοχον τὸν Πόρκιον Φῆστον· καὶ θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὁ Φῆλιξ, ἀφῆκε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ΚΕΦ. κε', κς'.

Ὁ ΦΗΣΤΟΣ λοιπὸν ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ τῆς Καισαρείας. ² Ἐνεφανίσθησαν δὲ εἰς αὐτόν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ³ ζητοῦντες χάριν κατ' αὐτοῦ, νὰ μεταφέρῃ αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνεδρεύοντες νὰ φονεύσωσιν αὐτόν καθ' ὁδόν. Ὁ δὲ Φῆστος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ

Παῦλος φυλάττεται ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ὅτι αὐτὸς ταχέως μέλλει νὰ ἀναχωρησῇ ἐκεῖσε. ⁵ "Ὅθεν οἱ δυνατοὶ μεταξύ σας, εἶπεν, ἂς καταβῶσι μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐὰν ἰπάρχη τι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ἂς κατηγορήσωσιν αὐτόν.

⁶ Καὶ ἀφοῦ διέτριψε μεταξύ αὐτῶν ὑπὲρ τας δέκα ἡμέρας, κατέβη εἰς Καισάρειαν, καὶ τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξε νὰ φερθῇ ὁ Παῦλος. ⁷ Καὶ ἀφοῦ ἦλθε, παρεστάθησαν οἱ καταβάντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἰουδαῖοι, ἐπιφέροντες κατα τοῦ Παύλου πολλὰς καὶ βαρείας κατηγορίας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποδείξωσιν, ⁸ ἀπολογουμένου ἐκείνου, "Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς τὸν Καίσαρα ἔπραξά τι ἁμάρτημα. ⁹ Ὁ δὲ Φῆστος θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν Παῦλον εἶπε, Θέλεις νὰ ἀναβῇς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇς περὶ τούτων ἐνώπιόν μου; ¹⁰ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Καίσαρος παρίσταμαι, ὅπου πρέπει νὰ κριθῶ. Δὲν ἠδίκησα κατ' οὐδὲν τοὺς Ἰουδαίους, καθὼς καὶ σὺ γνωρίζεις κάλλιστα. ¹¹ διότι, ἐὰν ἀδικῶ, καὶ ἔπραξά τι ἄξιον θανάτου, δὲν φεύγω τὸν θάνατον· ἀλλ' ἐὰν δὲν ὑπάρχη οὐδὲν ἐξ ὧν οὗτοι μὲ κατηγοροῦσιν, οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ χαρίσῃ εἰς αὐτούς· τὸν Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. ¹² Τότε ὁ Φῆστος, συνομιλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη, Τὸν Καίσαρα ἐπικαλεῖσαι; πρὸς τὸν Καίσαρα θέλεις ὑπάγει.

¹³ Καὶ ἀφοῦ παρήλθον ἡμέραι τινὲς, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Βερνίκη ἦλθον εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ χαιρετήσωσι τὸν Φῆστον. ¹⁴ Ἐνῷ δὲ διετριβον ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς, ὁ Φῆστος ἀνέφερε πρὸς τὸν βασιλέα τὰ περὶ τοῦ Παύλου, λέγων, Εἶναι τις ἄνθρωπος ἀφημένος ἐδῶ δέσμιος ὑπὸ τοῦ Φήλικος, ¹⁵ περὶ τοῦ ὁποίου, ὅτε ἰπῆγα εἰς Ἱεροσόλυμα, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ἐνεφανίσθησαν εἰς ἐμὲ, ζητοῦντες καταδίκην ἐναντίον αὐτοῦ. ¹⁶ πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπεκρίθην, ὅτι δὲν εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ῥωμαίους νὰ παραδίδωσι κατὰ χάριν οὐδένα ἄνθρωπον εἰς θάνατον, πρὶν ὁ κατηγορούμενος ἔχῃ τοὺς κατηγοροὺς κατὰ πρόσωπον, καὶ λάβῃ καιρὸν ἀπολογίας περὶ τοῦ ἐγκλήματος. ¹⁷ ἀφοῦ λοιπὸν αὐτοὶ συνήλθον ἐδῶ, χωρὶς νὰ κάμω μηδεμίαν ἀναβολὴν, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξα νὰ φερθῇ ὁ ἄνθρωπος. ¹⁸ Περὶ τοῦ ὁποίου οἱ κατήγοροι παρασταθέντες δὲν ἐπέφεραν ου-

δεμίαν κατηγορίαν ἐξ ὧσων ἐγὼ ὑπευνόουν· ¹⁹ ἄλλ' εἶχον κατ' αὐτοῦ ζητήματά τινα περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν δεισιδαιμονίας, καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ ἀποθανόντος, τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος ἔλεγεν ὅτι ζῇ.

²⁰ Ἀπορῶν δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον, ἂν θέλη νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇ περὶ τούτων.

²¹ Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Παῦλος ἐπεκαλέσθη νὰ φυλαχθῇ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Σεβαστοῦ, προσέταξα νὰ φυλάττηται ἐώσοῦ πέμψω αὐτὸν πρὸς τὸν Καίσαρα. ²² Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, "Ἡθελον καὶ ἐγὼ νὰ ἀκούσω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐκείνος, Λῦριον, εἶπε, θέλεις ἀκούσει αὐτόν.

²³ Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἀγρίππας καὶ ἡ Βερνικη μετὰ μεγάλης πομπῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀκροατήριον μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν τῆς πόλεως, προσέταξεν ὁ Φῆστος καὶ ἐφέρθη ὁ Παῦλος. ²⁴ Τότε λέγει ὁ Φῆστος,

Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαραευσκόμενοι μεθ' ἡμῶν, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ τοῦ ὁποίου ὅλον τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων μὲ ὠμίλησαν καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐδῶ, καταβοῶντες ὅτι αὐτὸς δὲν πρέπει πλέον νὰ ζῇ. ²⁵ Ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ

εὔρον ὅτι δὲν ἔπραξεν οὐδὲν ἄξιον θανάτου, καὶ αὐτὸς οὗτος ἐπεκαλέσθη τὸν Σεβαστὸν, ἀπεφάσισα νὰ πέμψω αὐτόν. ²⁶ Περὶ

τοῦ ὁποίου δὲν ἔχω οὐδὲν βέβαιον νὰ γράψω πρὸς τὸν κύριόν μου· ὅθεν ἔφερα αὐτὸν ἐνώπιόν σας, καὶ μάλιστα ἐνώπιον σου, βασιλεῦ Ἀγρίππα, διὰ νὰ ἔχω τι νὰ γράψω, ἀφοῦ γαίνη ἡ ἀνάκρισις· ²⁷ διότι μοὶ φαίνεται ἄλογον, πέμπων δέσμιον, νὰ μὴ φανερώσω καὶ τὰ κατ' αὐτοῦ ἐγκλήματα.

ΚΕΦ. κς. — ¹ Ὁ δὲ Ἀγριππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, "Ἐχεις τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσῃς ὑπὲρ σεαυτοῦ. Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο·

² Μακαριον νομίζω ἐμαυτὸν, βασιλεῦ Ἀγριππα, μέλλων νὰ ἀπολογηθῶ ἐνώπιόν σου σήμερον περὶ πάντων εἰς ὅσα ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ³ μάλιστα ἐπειδὴ γνωρίζεις πάντα τὰ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἔθιμα καὶ ζητήματα· ὅθεν δέομαί σου νὰ μὲ ἀκούσῃς μετὰ μακροθυμίας. ⁴ Τὴν ἐκ νεότητος λοιπὸν ζωὴν μου, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἔζησα μεταξὺ τοῦ ἔθνους μου ἐν Ἱεροσολύμοις ἐξεύρουσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ⁵ ἐπειδὴ μὲ γνωρίζουσιν ἐξ ἀρχῆς, (ἐὰν θέλωσι νὰ μαρτυρήσωσιν,) ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς θρησκείας ἡμῶν ἔζησα Φαρισαῖος.

⁶ Καὶ τώρα παρίσταμαι κρινόμενος διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπαγγελίας τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν· ⁷ εἰς τὴν ὁποίαν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν γένος, λατρεῦον ἐκτενῶς τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐλπίζει νὰ καταντήσῃ· περὶ ταύτης τῆς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. ⁸ Τί; ἀπίστευτον κρίνεται εἰς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνιστᾷ νεκρούς; ⁹ Ἐγὼ μὲν ἐστοχάσθην κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι ἔπρεπε νὰ πράξω πολλὰ ἐναντία εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. ¹⁰ Τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ κατέκλεισα εἰς φυλακάς, λαβὼν τὴν ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων· καὶ ὅτε ἐφονεύοντο, ἔδωκα ψῆφον κατ' αὐτῶν. ¹¹ Καὶ ἐν πάσαις ταῖς συναγωγαῖς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον νὰ βλασφημῶσι· καὶ καθ' ὑπερβολὴν μαινόμενος ἐναντίον αὐτῶν, κατεδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.

¹² Ἐν τούτοις δὲ ὅτε ἤρχόμην εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς, τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ¹³ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας εἶδον καθ' ὁδὸν, βασιλεῦ, φῶς οὐρανόθεν, ὑπερβαῖνον τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, τὸ ὁποῖον ἔλαμψε περὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ὁδοιποροῦντας μετ' ἐμοῦ. ¹⁴ Καὶ ἐνῷ κατεπέσομεν πάντες εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί μὲ διώκεις; σκληρόν σοι εἶναι νὰ λακτίξῃς πρὸς κέντρα. ¹⁵ Ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις. ¹⁶ Ἀλλὰ σηκώθητι, καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐφάνην εἰς σέ, διὰ νὰ σέ καταστήσω ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα καὶ ὕσων εἶδες, καὶ περὶ ὧν θέλω φανερωθῇ εἰς σέ, ¹⁷ ἐκλέγων σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα τώρα σὲ ἀποστέλλω, ¹⁸ διὰ νὰ ἀνοίξῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ὥστε νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς, καὶ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ λάβωσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληρονομίαν μεταξὺ τῶν ἡγιασμένων, διὰ τῆς εἰς ἐμὲ πίστεως.

¹⁹ Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, δὲν ἔγεινα ἀπειθὴς εἰς τὴν οὐράνιον ὀπτασίαν, ²⁰ ἀλλ' ἐκήρυττον πρῶτον εἰς τοὺς ἐν Δαμασκῷ καὶ Ἱεροσολύμοις, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἔπειτα εἰς τὰ ἔθνη, νὰ μετανοῶσι, καὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν Θεόν, πράττοντες ἔργα ἄξια τῆς μετανοίας. ²¹ Διὰ ταῦτα οἱ

Ἰουδαῖοι συλλαβόντες μὲ ἐν τῷ ἱερῷ ἐπεχείρουν νὰ μὴ φονεύσωσιν. ²² Ἀξιωθεὶς ὅμως τῆς βοηθείας τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵσταμαι ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, μαρτυρῶν πρὸς μικρόν τε καὶ μέγαλον, μὴ λέγων μηδὲν ἐκτὸς τῶν ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται καὶ ὁ Μωϋσῆς ὅτι ἐμελλον νὰ γείνωσιν. ²³ ὅτι ὁ Χριστὸς ἐμελλε νὰ πάθῃ, ὅτι πρῶτος ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν μέλλει νὰ κηρύξῃ φῶς εἰς τὸν λαὸν καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

²⁴ Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἀπελογεῖτο ταῦτα, ὁ Φῆστος εἶπε μὲ μεγάλην φωνήν, Μαίνεσαι, Παῦλε τὰ πολλὰ γράμματα σὲ καταφέρουσιν εἰς μανίαν. ²⁵ Ὁ δὲ, Δὲν μαίνομαι, εἶπε, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ προφέρω λόγους ἀληθείας καὶ νοδὸς ὑγιαίνοντος. ²⁶ Διότι ἔχει γινῶσιν περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ λαλῶ μετὰ παρρησίας· ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι δὲν λανθάνει αὐτὸν οὐδὲν τούτων· διότι τοῦτο δὲν εἶναι πεπραγμένον ἐν γωνίᾳ.

²⁷ Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, εἰς τοὺς Προφῆτας; ἐξεύρω ὅτι πιστεύεις. ²⁸ Καὶ ὁ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, Παρ' ὀλίγον μὲ πείθεις νὰ γείνω Χριστιανός. ²⁹ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἦθελον εὐχέσθαι πρὸς τὸν Θεόν, οὐχὶ μόνον σὺ, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ σήμερον ἀκούοντές με νὰ γείνωσι καὶ παρ' ὀλίγον καὶ παρὰ πολὺ τοιοῦτοι, ὁποῖος καὶ ἐγὼ εἶμαι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.

³⁰ Καὶ ἀφοῦ αὐτὸς εἶπε ταῦτα, ἐσηκώθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἡ Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι μετ' αὐτῶν. ³¹ Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν πρᾶττει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. ³² Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἠδύνατο νὰ ἀπολυθῇ, ἐὰν δὲν εἶχεν ἐπικαλεσθῇ τὸν Καίσαρα.

ΚΕΦ. κζ'. κή'.

ΑΦΟΥ δὲ ἀπεφασίσθη νὰ ἀποπλεύσωμεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρέδωκαν τὸν Παῦλον καὶ τινὰς ἄλλους δεσμίους εἰς ἑκατόνταρχον, Ἰούλιον ὀνυμαζόμενον, ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ Σεβαστοῦ λεγομένου. ² Καὶ ἀφοῦ ἐπέβημεν εἰς πλοῖον Ἀδραμυττηνὸν, ἐσηκώθημεν μέλλοντες νὰ παραπλεύσωμεν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἔχοντες μεθ' ἡμῶν Ἀρίσταρχον τὸν Μακεδόνα τὸν ἐκ Θεσσαλονίκης. ³ Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐφθάσαμεν εἰς Σιδῶνα· καὶ ὁ Ἰούλιος φιλανθρωπῶς φερόμενος πρὸς τὸν Παῦλον, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ

ὑπαγῇ πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ νὰ λάβῃ περίθαλψιν. ⁴Καὶ ἐκεῖθεν σηκωθέντες, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, ἐπειδὴ ἦσαν ἐναντίοι οἱ ἄνεμοι. ⁵Καὶ διαπλεύσαντες τὸ πέλαγος τῆς Κιλικίας καὶ Παμφυλίας, ἤλθομεν εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας. ⁶Καὶ ἐκεῖ εὐρὼν ὁ ἐκατόνταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν, τὸ ὁποῖον ἔπλεεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ⁷Βραδυπλοοῦντες δὲ ἱκανὰς ἡμέρας, καὶ μόλις φθάσαντες εἰς τὴν Κνίδον, ἐπειδὴ δὲν μᾶς ἄφινεν ὁ ἄνεμος, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ τὴν Σαλμώνην. ⁸καὶ μόλις παραπλεύσαντες αὐτὴν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ ὀνομαζόμενον Καλοὺς Λιμένας, πλησίον τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ πόλις Λασαία.

⁹Ἐπειδὴ δὲ παρήλθεν ἱκανὸς καιρὸς, καὶ ὁ πλοῦς ἦτο ἤδη ἐπικίνδυνος, διότι καὶ ἡ νηστεία εἶχεν ἤδη παρέλθει, συνεβούλευεν ὁ Παῦλος, ¹⁰λέγων πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες, βλέπω ὅτι ὁ πλοῦς μέλλει νὰ γείνῃ μὲ κακοπάθειαν καὶ πολλὴν ζημίαν, οὐχὶ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. ¹¹Ἀλλ' ὁ ἐκατόνταρχος ἐπείθετο μᾶλλον εἰς τὸν κυβερνήτην καὶ εἰς τὸν ναύκληρον, παρὰ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγόμενα. ¹²Καὶ ἐπειδὴ ὁ λιμὴν δὲν ἦτο ἐπιτήδειος εἰς παραχειμασίαν, οἱ πλείότεροι ἐγνωμοδότησαν νὰ σηκωθῶσι καὶ ἐκεῖθεν, ὥστε φθάσαντες, ἂν ἡδύναντο, εἰς Φοίνικα, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα πρὸς τὸν Λίβα ἄνεμον καὶ πρὸς τὸν Χῶρον, νὰ παραχειμάσωσιν ἐκεῖ. ¹³Καὶ ὅτε ἔπνευσεν ὀλίγον νότος, νομίσαντες ὅτι ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ, ἀνέσυραν τὴν ἄγκυραν, καὶ παρέπλεον πλησίον τὴν Κρήτην.

¹⁴Πλὴν μετ' ὀλίγον προσέβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος Τυφωνικὸς, ὁ λεγόμενος Εὐροκλύδων. ¹⁵Καὶ ἐπειδὴ τὸ πλοῖον συνηρπάσθη, καὶ δὲν ἡδύνατο νὰ ἀντέχῃ πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀφεθέντες ἐφερόμεθα. ¹⁶Καὶ τρέξαντες ὑπὸ νησίδιόν τι ὀνομαζόμενον Κλαύδην, μόλις ἡδυνήθημεν νὰ βάλωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν μας τὴν λέμβον. ¹⁷Τὴν ὁποίαν ἀφ' οὗ ἀνέλαβον, μετεχειρίζοντο βοηθήματα, ζώνοντες ὑποκάτωθεν τὸ πλοῖον· καὶ φοβούμενοι μὴ ἐκπέσωσιν εἰς τὴν Σύρτιν, κατεβίβασαν τὰ πανία, καὶ ἐφέροντο οὕτως. ¹⁸Καὶ ἐπειδὴ ἐχειμαζόμεθα σφοδρῶς, τὴν ἀκόλουθοι ἡμέραν ἔκαμνον χύσιν. ¹⁹καὶ τὴν τρίτην μὲ τὰς ἰδίας ἡμῶν χεῖρας ἐρρίψαμεν τὰ σκεύη τοῦ πλοίου. ²⁰Καὶ ἐπειδὴ διὰ πολλῶν ἡμερῶν δὲν ἐφαίνοντο οὔτε ἥλιος οὔτε ἄστρα, καὶ χειμῶν βαρὺς ἐπέκειτο, πᾶσα ἐλπίς σωτηρίας ἀφηρέϊτο πλέον ἀφ' ἡμῶν.

²¹ Μετὰ δὲ πολυήμερον ἀσιτίαν, σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ἐπρεπεῖν, ὦ ἄνδρες, νὰ μοῦ ὑπακούσητε, καὶ νὰ μὴ σηκωθῆτε ἀπὸ τῆς Κρήτης, καὶ οὕτως ἡθέλωμεν ἀποφύγει τὴν κακοπάθειαν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. ²² Ἀλλὰ καὶ ἤδη σᾶς παραινῶ νὰ ἔχητε θάρρος· διότι ἐξ ὑμῶν οὐδεμία ψυχὴ δὲν θέλει χαθῆ, εἰμὴ μόνον τὸ πλοῖον. ²³ Διότι τὴν νύκτα ταύτην ἐφάνη εἰς ἐμὲ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου εἶμαι, τὸν ὁποῖον καὶ λατρεύω, ²⁴ λέγων, Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· πρέπει νὰ παρασταθῆς ἐνώπιον τοῦ Καίσαρος· καὶ ἰδού, ὁ Θεὸς σοὶ ἐχάρισε πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. ²⁵ Διὰ τοῦτο θαρρῆεῖτε, ἄνδρες· διότι πιστεύω εἰς τὸν Θεόν, ὅτι οὕτω θέλει γείνει καθ' ὃν τρόπον ἐλαλήθη πρὸς ἐμέ. ²⁶ Πρέπει δὲ νὰ πέσωμεν εἰς νῆσόν τινα.

²⁷ Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ δεκάτη τετάρτη νύξ, ἐνῶ παρεφερόμεθα ἐν τῇ Ἀδριατικῇ θαλάσῃ, περὶ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς ἐσυμπέραινον οἱ ναῦται ὅτι πλησιάζουσιν εἰς τόπον τινά. ²⁸ Καὶ ρίψαντες τὴν βολίδα, εὗρον εἴκοσι ὀργυιάς· καὶ ἀφοῦ ἐπροχώρησαν ὀλίγον διάστημα, ρίψαντες καὶ πάλιν τὴν βολίδα, εὗρον ὀργυιάς δεκαπέντε. ²⁹ καὶ φοβούμενοι μήπως πέσωμεν ἔξω εἰς τραχεῖς τόπους, ρίψαντες τέσσαρας ἀγκύρας ἀπὸ τῆς πρύμνης, ἤρχοντο νὰ γείνη ἡμέρα.

³⁰ Ἐπειδὴ δὲ οἱ ναῦται ἐζήτουν νὰ φύγωσιν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ κατεβίβασαν τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπὶ προφάσει ὅτι ἐμελλον νὰ ἐκτείνωσιν ἀγκύρας ἐκ τῆς πρῶρας, ³¹ ὁ Παῦλος εἶπεν πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, Ἐὰν οὗτοι δὲν μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε. ³² Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς λέμβου, καὶ ἀφήκαν αὐτὴν νὰ πέσῃ ἔξω.

³³ Ἐως δὲ νὰ ἐξημερώσῃ ὁ Παῦλος παρεκάλει πάντας νὰ λάβωσι τροφήν τινα, λέγων, Δεκατέσσαρας ἡμέρας σήμερον προσδοκῶντες, διαμένετε νηστικοὶ, καὶ δὲν ἐφάγετε οὐδέν. ³⁴ Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ λάβητε τροφήν· διότι τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς τὴν σωτηρίαν σας· ἐπειδὴ οὐδενὸς ἀπὸ σᾶς δὲν θέλει πέσει θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς. ³⁵ Ἀφοῦ δὲ εἶπε ταῦτα, καὶ ἔλαβεν ἄρτον, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν ἐνώπιον πάντων, καὶ κόψας ἤρχισε νὰ τρώγῃ. ³⁶ Λαβόντες δὲ πάντες θάρρος, ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τροφήν. ³⁷ Ἡμεθα δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ψυχὰι ὅλαι διακόσμαι ἐβδομήκοντα ἔξ. ³⁸ Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν ἀπὸ τροφῆς, ἐλάφρυνον τὸ πλοῖον ρίπτοντες τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. ³⁹ Καὶ

ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, δὲν ἐγνώριζον τὴν γῆν· παρετήρουν ὅμως κόλπον τινὰ ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβουλεύθησαν, ἂν ἡδύναντο, νὰ ἐξώσωσι τὸ πλοῖον. ⁴⁰ Καὶ κόψαντες τὰς ἀγκύρας, ἀφήκαν τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν, λύσαντες ἐν ταυτῷ τοὺς δεσμοὺς τῶν πηδαλίων· καὶ ὑψώσαντες τὸν ἀρτέμονα πρὸς τὸν ἄνεμον, κατευθύνοντο εἰς τὸν αἰγιαλόν. ⁴¹ Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον ὅπου συνήρχοντο δύο θάλασσαι, ἔρριψαν ἔξω τὸ πλοῖον· καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐκάθισε καὶ ἔμεινεν ἀσάλευτος· ἡ δὲ πρύμνη διελύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. ⁴² Ἐβουλεύθησαν δὲ οἱ στρατιῶται νὰ θανατώσωσι τοὺς δεσμίους, διὰ νὰ μὴ φύγη μηδεὶς κολυμβήσας. ⁴³ Ἀλλ' ὁ ἐκατόνταρχος θέλων νὰ διασώσῃ τὸν Παῦλον, ἐμπόδισεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ σκοποῦ, καὶ προσέταξεν, ὅσοι ἡδύναντο νὰ κολυμβῶσι, νὰ ριφθῶσι πρῶτοι καὶ νὰ ἐκβῶσιν εἰς τὴν γῆν· ⁴⁴ οἱ δὲ λοιποὶ, ἄλλοι μὲν ἐπὶ σανίδων, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τινων λειψάνων τοῦ πλοίου.

Καὶ οὕτω διεσώθησαν πάντες εἰς τὴν γῆν.

ΚΕΦ. κη'.—¹ Καὶ ἀφοῦ διεσώθησαν, τότε ἐγνώρισαν ὅτι ἡ νῆσος ὀνομάζεται Μελίτη. ² Οἱ δὲ βαρβαροὶ ἔδειξαν εἰς ἡμᾶς οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν· διότι ἀνάψαντες πυρὰν, ὑπέδεχθησαν πάντας ἡμᾶς διὰ τὴν ἐπικειμένην βροχὴν, καὶ διὰ τὸ ψύχος.

³ Ὅτε δὲ ὁ Παῦλος συσσωρευσας πλῆθος φρυγάνων, ἔβαλεν ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐξελθοῦσα ἐκ τῆς θερμότητος προσεκολλήθη εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ⁴ Ὡς δὲ εἶδον οἱ βαρβαροὶ τὸ θηρίον κρεμάμενον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Βεβαίως φονεὺς εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, τὸν ὁποῖον διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ θεία δίκη δὲν ἀφήκε νὰ ζῇ. ⁵ Καὶ αὐτὸς μὲν ἀπετίναξε τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, καὶ δὲν ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. ⁶ Ἐκεῖνοι δὲ ἐπρόσμενον ὅτι ἔμελλε νὰ πρησθῇ, ἡ ἐξαίφνης νὰ πέσῃ κάτω νεκρός· ἀφοῦ ὅμως ἐπρόσμενον πολλὴν ὥραν, καὶ ἔβλεπον ὅτι οὐδὲν κακὸν ἐγίνετο εἰς αὐτὸν, μεταβαλόντες στοχασμὸν ἔλεγον ὅτι εἶναι θεός.

⁷ Εἰς τὰ περίξ δὲ τοῦ τόπου ἐκείνου ἦσαν κτήματα τοῦ πρώτου τῆς νήσου ὀνομαζομένου Ποπλίου, ὅστις ἀναδεχθεὶς ἡμᾶς ἐξένισε φιλοφρόνως τρεῖς ἡμέρας. ⁸ Συνέβη δὲ νὰ ᾔναι κατάκειτος ὁ πατὴρ τοῦ Ποπλίου πάσχων πυρετὸν καὶ δυσεντερίαν· πρὸς τὸν ὁποῖον εἰσελθὼν ὁ Παῦλος καὶ προσευχηθεὶς, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἰάτρευσεν αὐτόν. ⁹ Τοῦ-

του λοιπὸν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ ὅσοι εἶχον ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· ¹⁰ οὔτινες καὶ μὲ τιμὰς πολλὰς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ὅτε ἐμέλλομεν νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἐφωδίασαν μὲ τὰ χρειώδη.

¹¹ Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀπεπλευσαμεν ἐπὶ πλοίου Ἀλεξανδρινοῦ, μὲ σημαίαν τῶν Διοσκούρων, τὸ ὁποῖον εἶχε παραχειμάσει ἐν τῇ νήσῳ· ¹² καὶ φθάσαντες εἰς τὰς Συρακούσας, ἐμείναμεν τρεῖς ἡμέρας. ¹³ Ἐκεῖθεν δὲ περιπλεύσαντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον· καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν πνεύσαντος νότου, τὴν δευτέραν ἡμέραν ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους· ¹⁴ ὅπου εὐρόντες ἀδελφούς, παρεκαλέσθημεν νὰ μείνωμεν παρ' αὐτοῖς ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ οὕτως ἦλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην. ¹⁵ Ἐκεῖθεν δὲ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῶν ἕως τοῦ Ἀππίου φόρου καὶ τῶν Τριῶν Ταβερνῶν· τοὺς ὁποίους ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, καὶ ἔλαβε θάρρος.

¹⁶ Ὅτε δὲ ἦλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἐκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους εἰς τὸν στρατοπεδάρχη· εἰς τὸν Παῦλον ὅμως συνεχωρήθη νὰ μένη καθ' ἑαυτὸν μετὰ τοῦ στρατιώτου ὅστις ἐφύλαττεν αὐτόν. ¹⁷ Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας συνεκάλεσεν ὁ Παῦλος τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· καὶ ἀφοῦ συνῆλθον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον πράξας εἰς τὸν λαόν, ἢ εἰς τὰ ἔθιμα τὰ πατρῶα, παρεδόθην ἐξ Ἱεροσολύμων δέσμιος εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· ¹⁸ οὔτινες ἀφοῦ μὲ ἀνεκρίναν, ἤθελον νὰ μὲ ἀπολύσωσι, διότι οὐδεμία αἰτία θανάτου ὑπῆρχεν ἐν ἔμοι. ¹⁹ Ἐπειδὴ δὲ ἀντέλεγον οἱ Ἰουδαῖοι, ἠναγκάσθην νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸν Κλίσαρα· οὐχὶ ὥς ἔχων νὰ κατηγορήσω κατὰ τι τὸ ἔθνος μου. ²⁰ Διὰ ταύτην λοιπὸν τὴν αἰτίαν σᾶς ἐκάλεσα διὰ νὰ σᾶς ἴδω καὶ ὁμιλήσω· διότι ἕνεκα τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ φορῶ ταύτην τὴν ἄλυσιν.

²¹ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἡμεῖς οὔτε γραμματα ἐλάβομεν περὶ σοῦ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε ἐλθὼν τις ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἀπηγγείλεν ἢ ἐλάλησέ τι κακὸν περὶ σοῦ. ²² Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ ἀκούσωμεν παρὰ σοῦ τί φρονεῖς· διότι περὶ τῆς αἰρέσεως ταύτης εἶναι γνωστὸν εἰς ἡμᾶς, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.

²³ Καὶ ἀφοῦ διώρισαν εἰς αὐτόν ἡμέραν, ἦλθον πρὸς αὐτὸν πολλοὶ εἰς τὸ κατάλυμα· εἰς τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε διὰ μαρτυριῶν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπειθεν αὐτοὺς εἰς τὰ περὶ τοῦ

Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρῶτ' ἕως ἐσπέρας. ²⁴ Καὶ ἄλλοι μὲν ἐπείθοντο εἰς τὰ λεγόμενα, ἄλλοι δὲ ἠπίστουν. ²⁵ Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀνεχώρουν, ἀφοῦ ὁ Παῦλος εἶπεν ἓνα λόγον, "Ὅτι καλῶς ἐλάλησε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, ²⁶ λέγον, "Ὑπαγε πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπὲ, Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσει· καὶ βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει. ²⁷ Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν· μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς." ²⁸ Γνωστὸν λοιπὸν ἔστω εἰς ἐσᾶς, ὅτι εἰς τὰ ἔθνη ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ θέλουνσιν ἀκούσει.—²⁹ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἀνεχώρησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἔχοντες πολλὴν συζήτησιν πρὸς ἀλλήλους.

³⁰ Ἐμεινε δὲ ὁ Παῦλος δύο ὁλόκληρα ἔτη ἐν ἰδιαιτέρᾳ μισθωτῇ οἰκίᾳ· καὶ ἐδέχετο πάντας τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν, ³¹ κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσκεκλημένος ἀπόστολος κεχωρισμένος διὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ² (τὸ ὁποῖον προῦπεσχήθη διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν ταῖς ἀγίαις γραφαῖς,) ³ περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα, ⁴ καὶ ἀπεδείχθη Υἱὸς Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγιοσύνης, διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ⁵ διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀπο-

στολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως παντῶν τῶν ἐθνῶν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· ⁶μεταξὺ τῶν ὁποίων εἴσθε καὶ σεῖς, προσκεκλημένοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·—⁷πρὸς πάντας τοὺς ὄντας ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοὺς τοῦ Θεοῦ, προσκεκλημένους ἁγίους, χάρις εἰη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁸Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διότι ἡ πίστις σας κηρύττεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ· ⁹ἐπειδὴ μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεὸς, τὸν ὁποῖον λατρεύω διὰ τοῦ πνεύματός μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἀδιαλείπτως σὰς ἐνθυμούμαι, ¹⁰δεόμενος πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς μου ν' ἀξιωθῶ ἤδη ποτὲ διὰ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς. ¹¹Διότι ἐπιποθῶ νὰ σὰς ἴδω, διὰ νὰ σὰς μεταδώσω χάρισμά τι πνευματικὸν πρὸς στήριξιν ὑμῶν· ¹²τοῦτο δὲ εἶναι, τὸ νὰ συμπαραηγορηθῶ μεταξὺ σας διὰ τῆς κοινῆς πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.

¹³Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις ἐμελέτησα νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, (ἐμποδίσθην ὅμως μέχρι τοῦδε,) διὰ νὰ ἀπολαύσω καρπὸν τινα καὶ μεταξὺ σας, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν. ¹⁴Χρεώστης εἶμαι πρὸς Ἑλληνάς τε καὶ βαρβάρους, σοφούς τε καὶ ἀσόφους· ¹⁵οὕτω πρόθυμος εἶμαι, τὸ κατ' ἐμέ, νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιον καὶ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἐν Ῥώμῃ.

¹⁶Διότι δὲν αἰσχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ εἶναι δύναμις Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν εἰς πάντα τὸν πιστεύοντα, Ἰουδαῖόν τε πρῶτον καὶ Ἑλληνα· ¹⁷διότι δι' αὐτοῦ ἀποκαλύπτεται ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζῆσει ἐκ πίστεως.”

¹⁸Διότι ὀργὴ Θεοῦ ἀποκαλύπτεται ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, οἵτινες κατακρατοῦσι τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ. ¹⁹Ἐπειδὴ ὅ,τι δύναται νὰ γνωρισθῇ περὶ Θεοῦ, εἶναι φανερόν ἐν αὐτοῖς· διότι ὁ Θεὸς ἐφάνέρωσε τοῦτο πρὸς αὐτούς. ²⁰Ἐπειδὴ τὰ ἀόρατα αὐτοῦ βλέπονται φανερώς ἀπὸ κτίσεως κόσμου νοούμενα διὰ τῶν ποιημάτων, ἧ τε αἰδίου αὐτοῦ δύναμις καὶ ἡ θεϊότης, ὥστε αὐτοὶ εἶναι ἀναπολόγητοι.

²¹Διότι γνωρίσαντες τὸν Θεόν, δὲν ἐδόξασαν ὡς Θεόν, οὐδὲ εὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. ²²Λέγοντες ὅτι εἶναι

σοφοὶ ἐμωράνθησαν. ²³ Καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθαρτοῦ Θεοῦ εἰς ὁμοίωμα εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.

²⁴ Διὰ τοῦτο καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, ὥστε νὰ ἀτιμάζωνται τὰ σώματα αὐτῶν μεταξὺ αὐτῶν. ²⁵ Οἷτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ψεῦδος, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν μᾶλλον παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅστις εἶναι εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. ²⁶ Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· διότι καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. ²⁷ Ὅμοίως δὲ καὶ οἱ ἄνδρες ἀφήσαντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς γυναικὸς, ἐξεκαύθησαν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους, πράττοντες τὴν ἀσχημοσύνην, ἄρσενες εἰς ἄρσενας, καὶ ἀπολαμβάνοντες εἰς ἑαυτοὺς τὴν πρέπουσαν ἀντιμισθίαν τῆς πλάνης αὐτῶν. ²⁸ Καὶ καθὼς ἀπεδοκίμασαν τὸ νὰ ἔχωσιν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ὥστε νὰ πράττωσι τὰ μὴ πρέποντα. ²⁹ πλήρεις ὄντες πάσης ἀδικίας, πορνείας, πονηρίας, πλεονεξίας, κακίας· γέμοντες φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοθεΐας. ³⁰ ψιθυρισταὶ, κατάλαλοι, μισόθεοι, ὕβρισται, ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες, ἐφευρεταὶ κακῶν, ἀπειθεῖς εἰς τοὺς γονεῖς, ³¹ ἀσύνετοι, παραβάται συνθηκῶν, ἀσπλαγχοι, ἀδιάλλακτοι, ἀνελεήμονες. ³² οἷτινες, ἐνῶ γνωρίζουσι τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ὅτι οἱ πράττοντες τὰ τοιαῦτα εἶναι ἄξιοι θανάτου, οὐχὶ μόνον πράττουσιν αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν εἰς τοὺς πράττοντας.

ΚΕΦ. β'. γ'.

ΔΙΑ τοῦτο ἀναπολόγητος εἶσαι, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὅστις κρίνεις· διότι εἰς ὅ,τι κρίνεις τὸν ἄλλον, σεαυτὸν κατακρίνεις· ἐπεὶ δὴ τὰ αὐτὰ πράττεις σὺ ὁ κρίνων. ² Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ἐναντιον τῶν πραττόντων τὰ τοιαῦτα. ³ Καὶ νομίζεις τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, σὺ ὁ κρίνων τοὺς πράττοντας τὰ τοιαῦτα, καὶ πράττων αὐτὰ, ὅτι θέλεις ἐκφύγει τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ; ⁴ Ἡ καταφρονεῖς τὸν πλοῦτον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς μακροθυμίας, ἀγνοῶν ὅτι ἡ χρηστότης τοῦ Θεοῦ σὲ φέρει εἰς μετάνοιαν; ⁵ Διὰ δὲ τὴν

σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησανρίζεις εἰς σεαυτὸν ὀργὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ⁶ὅστις θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ⁷εἰς μὲν τοὺς ζητοῦντας δι' ὑπομονῆς ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν, ζῶν αἰώνιον· ⁸εἰς δὲ τοὺς φιλονείκους, καὶ ἀπειθοῦντας μὲν εἰς τὴν ἀλήθειαν, πειθομένους δὲ εἰς τὴν ἀδικίαν θέλει εἶσθαι θυμὸς καὶ ὀργή, ⁹θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ ἐργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλληνοῦ· ¹⁰δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη εἰς πάντα τὸν ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαῖόν τε πρῶτον καὶ Ἑλληνα. ¹¹Ἐπειδὴ δὲν εἶναι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ· ¹²διότι ὅσοι ἡμάρτησαν χωρὶς νόμου, θέλουσι καὶ ἀπολεσθῆ χωρὶς νόμου· καὶ ὅσοι ἡμάρτησαν ὑπὸ νόμον, θέλουσι κριθῆ διὰ νόμον, ¹³(διότι δὲν εἶναι δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ἐκτελεσταὶ τοῦ νόμου θέλουσι δικαιωθῆ· ¹⁴Ἐπειδὴ ὅταν οἱ ἔθνικοι, οἱ μὴ ἔχοντες νόμον, πράττωσιν ἐκ φύσεως τὰ τοῦ νόμου, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, εἶναι νόμος εἰς ἑαυτούς· ¹⁵οἵτινες δεικνύουσι τὸ ἔργον τοῦ νόμου γεγραμμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἔχοντες συμμαρτυροῦσαν τὴν συνείδησιν αὐτῶν, καὶ τοὺς λογισμοὺς κατηγοροῦντας, ἢ καὶ ἀπολογουμένους μεταξὺ ἀλλήλων·) ¹⁶ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου.

¹⁷Ἰδού, σὺ ἐπονομάζεσαι Ἰουδαῖος, καὶ ἐπαναπαύεσαι εἰς τὸν νόμον, καὶ καυχᾶσαι εἰς τὸν Θεόν, ¹⁸καὶ γνωρίζεις τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ διακρίνεις τὰ διαφέροντα, διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου· ¹⁹καὶ ἔχεις πεποιθήσιν εἰς σεαυτὸν, ὅτι εἶσαι ὁδηγὸς τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, ²⁰παιδευτὴς ἀφρόνων, διδάσκαλος νηπίων, ἔχων τὸν τύπον τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. ²¹Ὁ διδάσκων λοιπὸν ἄλλον, σεαυτὸν δὲν διδάσκεις; ὁ κηρύττων νὰ μὴ κλέπτωσι, κλέπτεις; ²²Ὁ λέγων νὰ μὴ μοιχεύωσι, μοιχεύεις; ὁ βδελυττόμενος τὰ εἰδῶλα, ἱεροσυλεῖς; ²³Ὁ καυχώμενος εἰς τὸν νόμον, ἀτιμάζεις τὸν Θεόν διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου; ²⁴διότι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐξ αἰτίας σας βλασφημεῖται μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον.

²⁵Ἐπειδὴ ὠφελεῖ μὲν ἡ περιτομή, ἐὰν ἐκτελῆς τὸν νομόν· ἐὰν ὅμως ἦσαι παραβάτης τοῦ νόμου, ἡ περιτομή σου ἔγεινεν ἀκρο-

βυστία. ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὁ ἀπερίτμητος φυλάττῃ τὰ διατάγματα τοῦ νομου, ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ δὲν θέλει λογισθῇ ἀντὶ περιτομῆς; ²⁷ Καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἀπερίτμητος ἐκτελῶν τὸν νόμον θέλει κρίνει σέ, ὅστις ἔχων τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ τὴν περιτομὴν εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου; ²⁸ Διότι Ἰουδαῖος δὲν εἶναι ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος, οὐδὲ περιτομὴ ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἡ γινομένη ἐν σαρκί· ²⁹ ἀλλ' Ἰουδαῖος εἶναι ὁ ἐν κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ ἡ τῆς καρδίας, κατὰ πνεῦμα, οὐχὶ κατὰ γράμμα, τοῦ ὁποίου ὁ ἔπαινος εἶναι οὐχὶ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Τίς λοιπὸν ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ἰουδαίου; ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς;—² Πολλὴ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν, διότι εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐνεπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐπειδὴ ἂν τινες δὲν ἐπίστευσαν, τί ἐκ τούτου; μήπως ἡ ἀπιστία αὐτῶν θέλει καταργήσῃ τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ; ⁴ Μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἔστω ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης· καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Διὰ τὴν δικαιοσύνην ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ τὴν νικῆσιν ὅταν κρίνησαι.”

⁵ Ἐὰν δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν δεικνύῃ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, τι θέλομεν εἰπεῖ; μήπως εἶναι ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (ὡς ἄνθρωπος λαλῶ)—⁶ Μὴ γένοιτο· ἐπειδὴ πῶς θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ⁷ Διότι ἂν ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐπερίσσευσεν πρὸς δόξαν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐμοῦ ψεύσματος, διὰ τί πλέον ἐγὼ κρίνομαι ὡς ἁμαρτωλός; ⁸ Καὶ, (καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς κηρύττουσί τινες ὅτι ἡμεῖς λέγομεν,) Διὰ τὴν νὰ μὴ πράττωμεν τὰ κακὰ, διὰ τὴν νὰ ἔλθωσι τὰ ἀγαθὰ;—τῶν ὁποίων ἡ κατάκρισις εἶναι δικαία.

⁹ Τί λοιπόν; ὑπερεχομεν τῶν ἐθνικῶν; Οὐχὶ βεβαίως· διότι προεξηλέξαμεν Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας ὅτι εἶναι πάντες ὑπὸ ἁμαρτίαν. ¹⁰ Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι δὲν ὑπάρχει δίκαιος οὐδὲ εἷς.” ¹¹ δὲν ὑπάρχει τις ἔχων σύνεσιν· δὲν ὑπάρχει τις ἐκζητῶν τὸν Θεόν. ¹² Πάντες ἐξέκλιναν, ὁμοῦ ἐξηχρεώθησαν· δὲν ὑπάρχει ὁ πράττων ἀγαθόν· δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς.” ¹³ “Τάφος ἀνεωγμένος εἶναι ὁ λάρυγξ αὐτῶν· μὲ τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐλάλουν δόλια.” “φαρμάκιον ἀσπίδων εἶναι ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν.” ¹⁴ τῶν ὁποίων “τὸ στόμα γέμει καταρας καὶ πικρίας.” ¹⁵ “Οἱ πόδες αὐτῶν εἶναι ταχεῖς εἰς τὸ νὰ χύσωσιν

αἷμα.” ¹⁶“ἐρήμωσις καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν·
 “καὶ ὁδὸν εἰρήνης δὲν ἐγνώρισαν.” ¹⁸“Δὲν εἶναι φόβος Θεοῦ
 ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.”—¹⁹Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὅσα
 λεγεί ὁ νόμος, λαλεῖ πρὸς τοὺς ὑπὸ τὸν νόμον· διὰ τὰ ἐμφραχθῆ
 πᾶν στόμα, καὶ τὰ γείνη πᾶς ὁ κόσμος ὑπόδικος εἰς τὸν Θεόν.

²⁰Διότι ἐξ ἔργων νόμον δὲν θέλει δικαιωθῆ οὐδεμία σὰρξ
 ἐνώπιον αὐτοῦ· ἐπειδὴ διὰ τοῦ νόμου γίνεται ἡ γνώρισις τῆς
 αμαρτίας.

²¹Τώρα δὲ χωρὶς νομου ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐφανερώθη,
 μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν· ²²δικαιοσύνη
 δὲ τοῦ Θεοῦ δια πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας καὶ ἐπὶ
 πάντας τοὺς πιστεύοντας· διότι δὲν ὑπάρχει διαφορά· ²³ἐπειδὴ
 πάντες ἡμαρτον, καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ· ²⁴δι-
 καιοῦνται δὲ δωρεὰν μὲ τὴν χάριν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως
 τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ²⁵τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς προέθετο μέσον
 ἐξιλεωσεως διὰ τῆς πίστεως, ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, πρὸς φανέρω-
 σιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄφεσιν τῶν προγενομένω
 ἁμαρτημάτων, διὰ τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ· ²⁶πρὸς φανέρωσι
 τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, διὰ τὰ ἦναι αὐτὸς
 δίκαιος, καὶ τὰ δικαιόνη τὸν πιστεύοντα εἰς τὸν Ἰησοῦν.
²⁷Ποῦ λοιπὸν ἡ καύχησις; Ἐκλείσθη ἔξω. Διὰ ποίου νόμου;
 τῶν ἔργων; Οὐχί· ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τῆς πίστεως.

²⁸Συμπεραίνομεν λοιπὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δικαιούται διὰ τῆς
 πίστεως, χωρὶς τῶν ἔργων τοῦ νόμου.

²⁹Ἡ τῶν Ἰουδαίων μόνον εἶναι ὁ Θεός; Οὐχί δὲ καὶ τῶν
 ἐθνῶν; Ναὶ καὶ τῶν ἐθνῶν· ³⁰ἐπειδὴ εἷς εἶναι ὁ Θεός, ὅστις
 θέλει δικαιώσει τὴν περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ τὴν ἀκροβυστίαν
 διὰ τῆς πίστεως· ³¹Νόμον λοιπὸν καταργοῦμεν διὰ τῆς πί-
 στεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον συνιστῶμεν.

ΚΕΦ. Δ΄.

ΤΙ λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ ὅτι ἀπήλαυσεν Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν
 κατὰ σάρκα;

²Διότι ἐὰν ὁ Ἀβραὰμ ἐδικαιώθη ἐκ τῶν ἔργων, ἔχει καύχημα·
 ἀλλ’ οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ³Ἐπειδὴ τί λέγει ἡ γραφή; “Καὶ
 ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς

δικαιοσύνην.” ⁴ Εἰς δὲ τὸν ἐργαζόμενον ὁ μισθὸς δὲν λογίζεται ὡς χάρις, ἀλλ' ὡς χρέος· ⁵ εἰς τὸν μὴ ἐργαζόμενον ὁμῶς, πιστεύοντα δὲ εἰς τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, ἡ πίστις αὐτοῦ λογίζεται εἰς δικαιοσύνην.

⁶ Καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· ⁷ “Μακάριοι ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων συνεχωρήθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ τῶν ὁποίων ἐσκεπάσθησαν αἱ ἁμαρτίαι. ⁸ Μακάριος ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος δὲν θέλει λογίζεσθαι ἁμαρτίαν.”

⁹ Οὗτος λοιπὸν ὁ μακαρισμὸς γίνεται διὰ τοὺς περιτετμημένους, ἡ καὶ διὰ τοὺς ἀπεριτμήτους; διότι λέγομεν ὅτι ἡ πίστις ἐλογίσθη εἰς τὸν Ἀβραὰμ εἰς δικαιοσύνην. ¹⁰ Πῶς λοιπὸν ἐλογίσθη; ὅτε ἦτο ἐν περιτομῇ, ἡ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐχὶ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. ¹¹ Καὶ ἔλαβε τὸ σημεῖον τῆς περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· διὰ τὴν ἡναι αὐτὸς πατὴρ πάντων τῶν πιστευόντων ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, διὰ τὴν λογισθῆ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ δικαιοσύνη. ¹² καὶ πατὴρ τῆς περιτομῆς, οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς περιτετμημένους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς περιπατοῦντας εἰς τὰ ἔχνη τῆς πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ.

¹³ Ἐπειδὴ ἡ ἐπαγγελία πρὸς τὸν Ἀβραὰμ ἡ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ὅτι ἔμελλε τὴν ἡναι κληρονόμος τοῦ κόσμου, δὲν ἔγινε διὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ διὰ τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως. ¹⁴ Διότι ἐὰν ἡναι κληρονόμοι οἱ ἐκ τοῦ νόμου, ἡ πίστις ἐματαιώθη καὶ κατηργήθη ἡ ἐπαγγελία. ¹⁵ Ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐπιφέρει ὀργήν· διότι ὅπου δὲν ὑπάρχει νόμος, οὐδὲ παράβασις ὑπάρχει· ¹⁶ διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως ἡ κληρονομία, διὰ τὴν ἡναι κατὰ χάριν, ὥστε ἡ ἐπαγγελία τὴν ἡναι βεβαία εἰς ἅπαν τὸ σπέρμα, οὐχὶ μόνον τὸ ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς πίστεως τοῦ Ἀβραὰμ, ὅστις εἶναι πατὴρ πάντων ἡμῶν, ¹⁷ (καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν σὲ κατέστησα,”) ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευσε, τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ¹⁸ Ὅστις καίτοι μὴ ἔχων ἐλπίδα ἐπίστευσεν ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἔμελλε τὴν γείνη πατὴρ πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ λαληθὲν, “Οὕτω θέλω εἶσθαι τὸ σπέρμα σου.” ¹⁹ καὶ μὴ ἀσθενήσας κατὰ τὴν πίστιν, δὲν ἐσυλλογίσθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅτι ἦτο ἤδη νεκρωμένον, ἑκατονταετῆς περίπου ὢν, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας τῆς Σάρρας· ²⁰ οὐδὲ ἐδίστασεν εἰς τὴν

ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀπιστίας, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη εἰς τὴν πίστιν, δοξάσας τὸν Θεόν, ²¹ καὶ πεποιθὼς ὅτι ἐκείνο τὸ ὅποιον ὑπέσχεθη, εἶναι δυνατὸς καὶ νὰ ἐκτελέσῃ. ²² Διὰ τοῦτο καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην.

²³ Δὲν ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν, ²⁴ ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, εἰς τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ λογισθῇ, τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν ἀναστήσαντα ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν. ²⁵ ὅστις παρεδόθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἀνέστη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

ΚΕΦ. ε.

ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ λοιπὸν ἐκ πίστεως, ἔχομεν εἰρήνην πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ² διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν καὶ τὴν εἴσοδον διὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν χάριν ταύτην εἰς τὴν ὁποίαν ἰστάμεθα· καὶ καυχώμεθα εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. ³ Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα εἰς τὰς θλίψεις· γινώσκοντες ὅτι ἡ θλίψις ἐργάζεται ὑπομονήν, ⁴ ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ⁵ ἡ δὲ ἐλπίς δὲν καταισχύνει, διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκκεχυμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος εἰς ἡμᾶς. ⁶ Ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς, ὅτε ἡμεθα ἔτι ἀσθενεῖς, ἀπέθανε κατὰ τὸν ὀρισμένον καιρὸν ὑπὲρ τῶν ἀσεβῶν. ⁷ Διότι μόλις ὑπὲρ δικαίου θέλει ἀποθάνει τις· ἐπειδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ ἴσως καὶ τολμᾷ τις νὰ ἀποθάνῃ. ⁸ Ἀλλ' ὁ Θεὸς δεικνύει τὴν ἐαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς, διότι ἐνῶ ἡμεῖς ἡμεθα ἔτι ἁμαρτωλοὶ, ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν. ⁹ πολλῶ μᾶλλον λοιπὸν, ἀφοῦ ἐδικαιώθημεν τώρα διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, θέλομεν σωθῇ ἀπὸ τῆς ὀργῆς δι' αὐτοῦ. ¹⁰ Διότι, ἐὰν ἐχθροὶ ὄντες ἐφιλιώθημεν μὲ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλὰ μᾶλλον φιλιωθέντες θέλομεν σωθῇ διὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν τώρα τὴν φιλίωσιν.

¹² Διὰ τοῦτο καθὼς δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτω διῆλθεν ὁ θάνατος εἰς παντὰς ἀνθρώπους, ἐπειδὴ παντες ἥμαρτον·

¹³ (διότι μέχρι τοῦ νόμου ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἁμαρτία· ἁμαρτία

ὅμως δὲν λογίζεται ὅταν δὲν ἦναι νόμος. ¹⁴ Ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας κατὰ τὴν ὁμοιοτητα τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ὅστις εἶναι τύπος τοῦ μέλλοντος.

¹⁵ Πλὴν δὲν εἶναι καθὼς τὸ ἁμάρτημα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα· διότι ἂν διὰ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἐνὸς ἀπέθανον οἱ πολλοὶ, πολὺ περισσότερον ἢ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπερίσσευσεν εἰς τοὺς πολλούς.

¹⁶ Καὶ ἡ δωρεὰ δὲν εἶναι καθὼς ἡ δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος γενομένη κατάκρισις· διότι ἡ κρίσις ἐκ τοῦ ἐνὸς ἐγείνεν εἰς κατάκρισιν τῶν πολλῶν· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν ἁμαρτημάτων ἐγείνεν εἰς δικαίωσιν. ¹⁷ Διότι ἂν καὶ διὰ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἐνὸς ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνὸς, πολὺ περισσότερον οἱ λαμβάνοντες τὴν ἀφθονίαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης, θέλουσι βασιλεύσει ἐν ζωῇ διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.)

¹⁸ Καθὼς λοιπὸν δι' ἐνὸς ἁμαρτήματος ἦλθε κατάκρισις εἰς πάντας ἀνθρώπους, οὕτω καὶ διὰ μιᾶς δικαιοσύνης ἦλθεν εἰς πάντας ἀνθρώπους δικαίωσις εἰς ζωὴν. ¹⁹ Διότι καθὼς διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου οἱ πολλοὶ κατεστάθησαν ἁμαρτωλοὶ, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς οἱ πολλοὶ θέλουσι κατασταθῇ δίκαιοι.

²⁰ Παρεισῆλθε δὲ ὁ νόμος διὰ νὰ περισσευση τὸ ἁμάρτημα. Καὶ ὅπου ἐπερίσσευσεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις· ²¹ ἵνα, καθὼς ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία διὰ τοῦ θανάτου, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ τῆς δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. 5.

ΤΙ λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; θέλομεν ἐπιμένει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, διὰ νὰ περισσευση ἡ χάρις;

² Μὴ γένοιτο· ἡμεῖς οἵτινες ἀπεθάνομεν κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, πῶς θέλομεν ζῆσει πλέον ἐν αὐτῇ; ³ Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; ⁴ Συνετάφημεν λοιπὸν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα καθὼς ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς περιπατήσωμεν εἰς νέαν ζωὴν.

⁵ Διότι ἂν ἐγείναμεν σύμφυτοι μετ' αὐτὸν κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, θέλομεν εἶσθαι καὶ κατὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ἀναστάσεως· ⁶ τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, διὰ νὰ καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, ὥστε νὰ μὴ ἡμεθα πλέον δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας. ⁷ Διότι ὁ ἀποθανὼν ἠλευθερώθη ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. ⁸ Ἐὰν δὲ ἀπεθάνομεν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, πιστεύομεν ὅτι καὶ θέλομεν συζῆσει μετ' αὐτοῦ· ⁹ γινώσκοντες ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, δὲν ἀποθνήσκει πλέον· θάνατος αὐτὸν δὲν κυριεύει πλέον. ¹⁰ Διότι καθ' ὃ ἀπέθανεν, ἀπέθανεν ἅπαξ διὰ τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ καθ' ὃ ζῇ, ζῇ εἰς τὸν Θεόν. ¹¹ Οὕτω καὶ σεῖς φρονεῖτε ἑαυτοὺς ὅτι εἰσθε νεκροὶ μὲν κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, ζῶντες δὲ εἰς τὸν Θεόν, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

¹² Ἄς μὴ βασιλεύῃ λοιπὸν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σωματι, ὥστε κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ νὰ ὑπακούητε εἰς αὐτήν· ¹³ μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη σας ὅπλα ἀδικίας εἰς τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς εἰς τὸν Θεόν ὡς ζῶντας ἐκ νεκρῶν, καὶ τὰ μέλη σας ὅπλα δικαιοσύνης εἰς τὸν Θεόν. ¹⁴ Διότι ἡ ἁμαρτία δὲν θέλει σᾶς κυριεύσει· ἐπειδὴ δὲν εἰσθε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

¹⁵ Τί λοιπόν; θέλομεν ἁμαρτήσῃ, διότι δὲν εἴμεθα ὑπο νόμον, ἀλλ' ὑπο χάριν; Μὴ γένοιτο.

¹⁶ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἰς ὅντινα παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους πρὸς ὑπακοήν, εἰσθε δοῦλοι ἐκείνου εἰς τὸν ὅποιον ὑπακούετε, ἢ τῆς ἁμαρτίας πρὸς θάνατον, ἢ τῆς ὑπακοῆς πρὸς δικαιοσύνην; ¹⁷ Χάρις ὅμως εἰς τὸν Θεόν, διότι ὑπῆρχετε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, πλὴν ὑπηκούσατε ἐκ καρδίας εἰς τὸν τύπον τῆς διδασχῆς εἰς τὸν ὅποιον παρεδόθητε. ¹⁸ Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε εἰς τὴν δικαιοσύνην. ¹⁹ Ἀνθρωπίνως λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς σας· Διότι καθὼς παρεστήσατε τὰ μέλη σας δοῦλα εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ εἰς τὴν ἀνομίαν πρὸς τὴν ἀνομίαν, οὕτω τώρα παραστήσατε τὰ μέλη σας δοῦλα εἰς τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἁγιασμόν. ²⁰ Διότι ὅτε ὑπῆρχετε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπῆρχετε ἐλεύθεροι ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. ²¹ Τίνα λοιπὸν καρπὸν εἶχετε τότε ἐξ ἐκείνων τῶν ἔργων διὰ τὰ ὅποια τώρα αἰσχύνεσθε; διότι τὸ τέλος ἐκείνων εἶναι θάνατος. ²² Ἀλλὰ τώρα ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ δουλωθέντες εἰς τὸν Θεόν, ἔχετε τὸν καρπὸν σας εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέλος, ζῶν

αἰώνιον. ²³ Διότι ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. Ζ'.

Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, (διότι λαλῶ πρὸς γινώσκοντας τον νόμον,) ὅτι ὁ νόμος ἔχει κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; ² Διότι ἡ ὑπανδρος γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ τοῦ νόμου μὲ τὸν ἄνδρα ζῶντα· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἀπαλλάττεται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ³ Ἄρα λοιπὸν, ἐὰν, ζῶντος τοῦ ἀνδρός, συζευχθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα, θέλει εἶσθαι μοιχαλὶς· ἐὰν ὅμως ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, εἶναι ἐλευθέρα ἀπὸ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ μὴ ᾔναι μοιχαλὶς, ἐὰν συζευχθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα. ⁴ Λοιπὸν, ἀδελφοί μου, καὶ σεῖς ἐθανατώθητε ὡς πρὸς τὸν νόμον διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ συζευχθῇτε μὲ ἄλλον, τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν Θεόν. ⁵ Διότι ὅτε ἡμεθα ἐν τῇ σαρκί, τὰ πάθη τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ διὰ τοῦ νόμου, ἐνηργοῦντο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν θάνατον· ⁶ τῶρα ὅμως ἀπηλλάχθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντος ἐκείνου ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐκρατούμεθα· διὰ νὰ δουλεύωμεν κατὰ τὸ νέον πνεῦμα, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ παλαιὸν γράμμα.

⁷ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; ὁ νόμος εἶναι ἁμαρτία; Μη γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν δὲν ἐγνώρισα, εἰμὶ διὰ τοῦ νόμου· διότι καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δὲν ᾔθελον γνωρίσει, ἐὰν ὁ νόμος δὲν ἔλεγε, “Μὴ ἐπιθυμήσης.” ⁸ Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐγέννησεν ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· διότι χωρὶς τοῦ νόμου ἡ ἁμαρτία εἶναι νεκρά. ⁹ Καὶ ἐγὼ ἔζων ποτὲ χωρὶς νόμου· ἀλλ' ὅτε ἦλθεν ἡ ἐντολὴ, ἀνέζησεν ἡ ἁμαρτία, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· ¹⁰ καὶ ἡ ἐντολὴ ἥτις ἐδόθη πρὸς ζωὴν, αὕτῃ εὑρέθη ἐν ἐμοὶ πρὸς θάνατον. ¹¹ Διότι ἡ ἁμαρτία λαβοῦσα ἀφορμὴν διὰ τῆς ἐντολῆς, μὲ ἐξηπάτησε, καὶ δι' αὐτῆς μὲ ἐθανάτωσεν. ¹² Ὡστε ὁ μὲν νόμος εἶναι ἄγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

¹³ Τὸ ἀγαθὸν λοιπὸν ἔγεινεν εἰς ἐμὲ θάνατος; Μη γένοιτο· ἀλλ' ἡ ἁμαρτία, διὰ νὰ φανῇ ἁμαρτία, προξενούσα εἰς ἐμὲ θάνα-

τον διὰ τοῦ ἀγαθοῦ, ὥστε νὰ γείνη καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἢ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

¹⁴ Διότι ἐξεύρομεν ὅτι ὁ νόμος εἶναι πνευματικός· ἐγὼ δὲ εἶμαι σαρκικός, πεπωλημένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ¹⁵ Διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πράττω, δὲν γνωρίζω· ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θέλω, τοῦτο δὲν πράττω, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μισῶ, τοῦτο πράττω. ¹⁶ Ἐὰν δὲ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν θέλω, τοῦτο πράττω, συμφωνῶ μὲ τὸν νομον, ὅτι εἶναι καλός. ¹⁷ Τώρα δὲ δὲν πράττω πλέον τοῦτο ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ἡ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί. ¹⁸ Διότι ἐξεύρω ὅτι δὲν κατοικεῖ ἐν ἐμοί, (τουτέστιν ἐν τῇ σαρκί μου,) ἀγαθόν· ἐπειδὴ τὸ θέλειν πάρεστιν εἰς ἐμὲ, τὸ πράττειν ὅμως τὸ καλὸν δὲν εὐρίσκω. ¹⁹ διότι δὲν πράττω τὸ ἀγαθόν, τὸ ὅποιον θέλω· ἀλλὰ τὸ κακὸν τὸ ὅποιον δὲν θέλω, τοῦτο πράττω. ²⁰ Ἐὰν δὲ ἐγὼ πράττω ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν θέλω, δὲν ἐργάζομαι αὐτὸ πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ἡ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί. ²¹ Εὐρίσκω λοιπὸν τὸν νόμον τοῦτον, ὅτι, ἐνῶ ἐγὼ θέλω νὰ πράττω τὸ καλόν, παρεστιν εἰς ἐμὲ τὸ κακόν. ²² Διότι ἡδύνομαι μὲν εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον· ²³ βλέπω ὅμως ἐν τοῖς μέλεσί μου ἄλλον νόμον ἀντιμαχόμενον εἰς τὸν νόμον τοῦ νοῦς μου. καὶ αἰχμαλωτίζοντά με εἰς τὸν νόμον τῆς ἁμαρτίας τὸν ὄντα ἐν τοῖς μέλεσί μου. ²⁴ Ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἐγὼ· τίς θέλει με ἐλευθερώσει ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; ²⁵ Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἀρα λοιπὸν αὐτὸς ἐγὼ μὲ τὸν νοῦν μὲν δουλεύω εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ· μετὰ τὴν σάρκα δὲ εἰς τὸν νόμον τῆς ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. η'.

ΔΕΝ εἶναι τώρα λοιπὸν οὐδεμία κατακρίσις εἰς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα. ² Διότι ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μὲ ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. ³ Ἐπειδὴ τὸ ἀδύνατον εἰς τὸν νόμον, καθότι ἦτο ἀνίσχυρος, διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς πέμψας τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν μὲ ὁμοίωμα σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί· ⁴ διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ νόμου εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα. ⁵ Διότι οἱ ζῶντες κατὰ τὴν σάρκα, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν. οἱ δὲ κατὰ τὸ Πνεῦμα, τὰ τοῦ Πνεύματος. ⁶ Ἐπειδὴ τὸ φρόνημα τῆς

σαρκος εἶναι θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη. ⁷ Διότι τὸ φρονημα τῆς σαρκὸς εἶναι ἔχθρα εἰς τὸν Θεόν· ἐπεὶδὴ εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ δὲν ὑποτάσσεται, ἀλλ' οὐδὲ δύναται. ⁸ Ὅσοι δὲ εἶναι τῆς σαρκὸς, δὲν δύνανται νὰ ἀρέσωσιν εἰς τὸν Θεόν.

⁹ Σεῖς ὅμως δὲν εἰσθε τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ τοῦ Πνεύματος, ἐὰν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικῇ ἐν ὑμῖν. Ἄλλ' ἐὰν τις δὲν ἔχῃ τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, οὗτος δὲν εἶναι αὐτοῦ. ¹⁰ Ἐὰν δὲ ὁ Χριστὸς ᾔηται ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα εἶναι νεκρὸν δια τὴν ἁμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ τὴν δικαιοσύνην. ¹¹ Ἐὰν δὲ κατοικῇ ἐν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα τοῦ ἀναστήσαντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν, ὁ ἀναστήσας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν θέλει ζωοποιήσῃ καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ τοῦ κατοικοῦντος ἐν ὑμῖν.

¹² Ἀρα λοιπὸν, ἀδελφοί, εἴμεθα χρεώσται, οὐχὶ εἰς τὴν σάρκα, ὥστε νὰ ζῶμεν κατα σάρκα. ¹³ Διότι ἐὰν ζητε κατὰ τὴν σάρκα, μέλλετε νὰ ἀποθάνητε, ἀλλ' ἐὰν διὰ τοῦ Πνεύματος θανατόνητε τὰς πράξεις τοῦ σώματος, θέλετε ζῆσει. ¹⁴ Ἐπεὶδὴ ὅσοι διοικοῦνται ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ.

¹⁵ Διότι δὲν ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας διὰ νὰ φοβῆσθε πάλιν, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας, δια τοῦ ὁποίου κράζομεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ. ¹⁶ Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ μὲ τὸ πνεῦμα ἡμῶν, ὅτι εἴμεθα τέκνα Θεοῦ. ¹⁷ Ἐὰν δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· ἐὰν συμπάσχωμεν, διὰ νὰ γείνωμεν καὶ συμμέτοχοι τῆς δόξης αὐτοῦ.

¹⁸ Ἐπεὶδὴ φρονῶ ὅτι τὰ παθήματα τοῦ παρόντος καιροῦ δὲν εἶναι ἄξια νὰ συγκριθῶσι μὲ τὴν δόξαν τὴν μέλλουσαν νὰ ἀποκαλυφθῇ εἰς ἡμᾶς. ¹⁹ Διότι ἡ μεγάλη προσδοκία τῆς κτίσεως προσμένει τὴν φανέρωσιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐπεὶδὴ ἡ κτίσις ὑπετάχθη εἰς τὴν ματαιότητα, οὐχὶ ἐκουσίως, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα αὐτὴν, ²¹ ἐπ' ἐλπίδι ὅτι καὶ αὕτη ἡ κτίσις θέλει ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, καὶ μεταβῇ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. ²² Ἐπεὶδὴ ἐξεύρομεν ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συναγωνιᾷ ἕως τοῦ νῦν. ²³ Καὶ οὐχὶ μόνον αὕτη, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἵτινες ἔχομεν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ στενάζομεν ἐν ἑαυτοῖς, περιμένοντες τὴν υἰοθεσίαν, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. ²⁴ Διότι μὲ τὴν ἐλπίδα ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ ἥτις βλέπεται, δὲν εἶναι ἐλπίς· διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον βλέπει τις, διὰ τί καὶ ἐλπίζει; ²⁵ Ἐὰν δὲ

ἐλπίζωμεν ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον δὲν βλέπομεν, διὰ τῆς ὑπομονῆς περι-
μένομεν αὐτό.

²⁶ Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συμβοηθεῖ εἰς τὰς ἀσθενείας
ἡμῶν· ἐπειδὴ τὸ τί νὰ προσευχηθῶμεν ὡς πρέπει, δὲν ἐξεύρομεν,
ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἰκετεύει ὑπὲρ ἡμῶν διὰ στεναγμῶν ἀλαλή-
των. ²⁷ Ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας ἐξεύρει τί εἶναι τὸ φρόνημα
τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἰκετεύει ὑπὲρ τῶν ἁγίων.

²⁸ Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι πάντα συνεργοῦσι πρὸς τὸ ἀγαθὸν εἰς
τοὺς ἀγαπῶντας τὸν Θεόν, εἰς τοὺς κεκλημένους κατὰ τὸν
προορισμὸν αὐτοῦ. ²⁹ Διότι ὅσους προεγνώρισε, τούτους καὶ προώ-
ρισέ· συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, διὰ νὰ ᾗναι αὐτὸς
πρωτότοκος μεταξὺ πολλῶν ἀδελφῶν. ³⁰ Ὅσους δὲ προώρισε,
τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ ὅσους ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσε·
καὶ ὅσους ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.

³¹ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ πρὸς ταῦτα; Ἐὰν ὁ Θεὸς ᾗναι ὑπὲρ
ἡμῶν, τίς θέλει εἶσθαι καθ' ἡμῶν; ³² Ἐπειδὴ ὅστις τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ
Υἱὸν δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ παρέδωκεν αὐτὸν ὑπὲρ πάντων ἡμῶν,
πῶς καὶ μετ' αὐτοῦ δὲν θέλει χαρίσει εἰς ἡμᾶς τὰ πάντα; ³³ Τίς
θέλει ἐγκαλέσει τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ; Θεὸς εἶναι ὁ δικαίων.
³⁴ Τίς θέλει εἶσθαι ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανὼν, μᾶλλον δὲ
καὶ ἀναστὰς, ὅστις καὶ εἶναι ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὅστις καὶ
μεσιτεύει ὑπὲρ ἡμῶν. ³⁵ Τίς θέλει μᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμός, ἢ πείνα, ἢ
γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα; ³⁶ (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον,
“Ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν
ὡς πρόβατα σφαγῆς.”) ³⁷ Ἀλλ' εἰς πάντα ταῦτα ὑπερνικῶμεν
διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. ³⁸ Ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι
οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις,
οὔτε παρόντα οὔτε μέλλοντα, ³⁹ οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος, οὔτε
ἄλλη τις κτίσις, θέλει δυνηθῇ νὰ χωρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ΑΛΗΘΕΙΑΝ λέγω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδομαι, (ἔχων συμμαρ-
τυροῦσαν μὲ ἐμὲ τὴν συνειδήσίν μου ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ,) ² ὅτι
ἔχω λύπην μεγάλην καὶ ἀδιάλειπτον ὁδύνην ἐν τῇ καρδίᾳ
μου. ³ Διότι ηὐχόμην αὐτὸς ἐγὼ νὰ ᾗμαι ἀνάθεμα ἀπὸ τοῦ
Χριστοῦ τοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν κατὰ σάρκα συγγενῶν μου·

⁴οἵτινες εἶναι Ἰσραηλῖται, τῶν ὁποίων εἶναι ἡ υἰοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθήκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι· ⁵τῶν ὁποίων εἶναι οἱ πατέρες, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς τὸ κατα σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

⁶Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν ὅτι ἐξέπεσεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Διότι πάντες οἱ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ, δὲν εἶναι οὗτοι Ἰσραὴλ. ⁷Οὐδὲ διότι εἶναι σπέρμα τοῦ Ἀβρααμ, διὰ τοῦτο εἶναι πάντες τέκνα· ἀλλ' ⁸“ἐν τῷ Ἰσαὰκ θέλει κληθῆ εἰς σὲ σπέρμα.” ⁹Τουτέστι, τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα δὲν εἶναι τέκνα Θεοῦ· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζονται διὰ σπέρμα. ⁹Διότι ὁ λόγος τῆς ἐπαγγελίας εἶναι οὗτος, “Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον θέλω ἐλθεῖν, καὶ ἡ Σάρρα θέλει ἔχει υἱόν.”

¹⁰Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ Ῥεβεκκα, ὅτε συνέλαβε δύο ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ¹¹(διότι πρὶν ἔτι γεννηθῶσι τὰ παιδιά, καὶ πρὶν πράξωσί τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν, διὰ τὰ μένη ὁ κατ' ἐκλογὴν προορισμὸς τοῦ Θεοῦ οὐχὶ ἐκ τῶν ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος,) ¹²ἐρρέθη πρὸς αὐτήν, “Ὅτι ὁ μεγαλύτερος θέλει δουλεύσει εἰς τὸν μικρότερον.” ¹³Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα.”

¹⁴Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; Μήπως εἶναι ἀδικία εἰς τὸν Θεόν; Μὴ γένοιτο. ¹⁵Διότι πρὸς τὸν Μωϋσῆν λέγει, “Θέλω ἐλεήσει ὄντινα ἐλεῶ, καὶ θέλω οἰκτερήσει ὄντινα οἰκτείρω.” ¹⁶Ἀρα λοιπὸν δὲν εἶναι τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. ¹⁷Διότι ἡ γραφὴ λέγει πρὸς τὸν Φαραὼ, “Ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο σὲ ἐξήγειρα, διὰ τὰ δείξω ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ διὰ τὰ διαγγελθῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.”

¹⁸Ἀρα λοιπὸν ὄντινα θέλει, ἐλεεῖ· καὶ ὄντινα θέλει, σκληρύνει.

¹⁹Θέλεις λοιπὸν μοι εἰπεῖ, Διὰ τί πλέον μέμφεται; εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ τίς ἐναντιοῦται; ²⁰Ἀλλὰ μάλιστα, σὺ, ὦ ἄνθρωπε, τίς εἶσαι ὅστις ἀνταποκρίνεσαι πρὸς τὸν Θεόν; Μήπως τὸ πλάσμα θέλει εἰπεῖ πρὸς τὸν πλάσαντα, Διὰ τί μὲ ἔκαμες οὕτως; ²¹Ἡ δὲν ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μίγματος τὰ κάμη ἄλλο μὲν σκεῦος εἰς τιμὴν, ἄλλο δὲ εἰς ἀτιμίαν; ²²Τι δὲ, ἂν ὁ Θεὸς θέλων τὰ δείξῃ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καὶ τὰ κάμη γνωστὴν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὑπέφερε μετὰ πολλῆς μακροθυμίας σκεῖν ὀργῆς κατεσκευασμένα εἰς ἀπώλειαν; ²³Καὶ διὰ τὰ γνωστοποιήσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεῖν

ἐλέους, τὰ ὅποια προητοίμασεν εἰς δοξάν, ²⁴ ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους ἐκάλεσεν, οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν;

²⁵ Καθὼς καὶ ἐν τῷ Ὠσηὲ λέγει, “Θέλω καλέσει λαόν μου, τὸν οὐ λαόν μου, καὶ ἡγαπημένην, τὴν οὐκ ἡγαπημένην.”

²⁶ “Καὶ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐρρέθη πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἰσθε λαός μου, ἐκεῖ θέλουσι καλεσθῇ υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.” ²⁷ Ὁ δὲ Ἡσαΐας κρᾶζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, “Ἄν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἦναι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλοιπον αὐτῶν θέλει σωθῇ.” ²⁸ διότι θέλει τελειώσει καὶ συντέμει λογαριασμὸν μετὰ δικαιοσύνης, ἐπειδὴ συντετμημένον λογαριασμὸν θέλει κάμει ὁ Κυριος ἐπὶ τῆς γῆς.” ²⁹ Καὶ καθὼς προεῖπεν ὁ Ἡσαΐας, “Ἐὰν ὁ Κυριος Σαβαὼθ δὲν ἤθελεν ἀφήσει εἰς ἡμᾶς σπέρμα, ὡς τὰ Σόδομα ἠθέλομεν γείνειν, καὶ μὲ τὰ Γόμορρά ἠθέλομεν ὁμοιωθῇ.”

³⁰ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; Ὅτι τὰ ἔθνη τὰ μὴ ζητοῦντα δικαιοσύνην, ἔφθασαν εἰς δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως. ³¹ ὁ δὲ Ἰσραὴλ ζητῶν νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης δὲν ἔφθασε. ³² Δια τί; Ἐπειδὴ δὲν ἐζητεῖ αὐτὴν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἔργων τοῦ νόμου. Διότι προσέκοψαν εἰς τὸν λίθον τοῦ προσκόμματος. ³³ καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἰδοὺ, θέτω ἐν Σιών λίθον προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδαλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει καταισχυρθῇ.”

ΚΕΦ. ι'.

ΑΔΕΛΦΟΙ, ἡ ἐπιθυμία τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, εἶναι διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν.

² Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτῶν, ὅτι ἔχουσι ζῆλον Θεοῦ, ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἐπίγνωσιν. ³ Ἐπειδὴ μὴ γνωρίζοντες τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, καὶ ζητοῦντες να συστήσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν δικαιοσύνην, δὲν ὑπετάχθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ. ⁴ Ἐπειδὴ τὸ τέλος τοῦ νόμου εἶναι ὁ Χριστὸς πρὸς δικαιοσύνην εἰς πάντα τὸν πιστεύοντα.

⁵ Διότι ὁ Μωϋσῆς γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, λέγων, “Ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ κάμων ταῦτα, θέλει ζῆσει δι' αὐτῶν.” ⁶ Ἡ ἐκ πίστεως ὅμως δικαιοσύνη λέγει οὕτω, “Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς θέλει ἀναβῆ εἰς τὸν οὐρανόν;” τουτέστι

διὰ τὴν καταβιβάσῃ τὸν Χριστόν· ἢ, Τίς θέλει καταβῇ εἰς τὴν ἄβυσσον; τουτέστι, διὰ τὴν ἀναβιβάσῃ τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν. ⁸ Ἀλλὰ τί λέγει; “Πλησίον σου εἶναι ὁ λόγος, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου” τουτέστιν ὁ λόγος τῆς πίστεως τὸν ὅποιον κηρύττομεν· ⁹ ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς διὰ τοῦ στόματός σου τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, θέλεις σωθῇ· ¹⁰ διότι μὲ τὴν καρδίαν πιστεύει τις πρὸς δικαιοσύνην, καὶ μὲ τὸ στόμα γίνεται ὁμολογία πρὸς σωτηρίαν· ¹¹ διότι λέγει ἡ γραφή, “Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτὸν, δὲν θέλει κατασχυνθῇ.”

¹² Ἐπειδὴ δὲν εἶναι διαφορὰ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνος· διότι ὁ αὐτὸς Κύριος εἶναι πάντων, πλούσιος πρὸς παντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. ¹³ Διότι “πᾶς ὅστις ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῇ.”

¹⁴ Πῶς λοιπὸν θέλουσιν ἐπικαλεσθῇ ἐκεῖνον εἰς τὸν ὅποιον δὲν ἐπίστευσαν; καὶ πῶς θέλουσι πιστεῦσαι εἰς ἐκεῖνον περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἤκουσαν, καὶ πῶς θέλουσιν ἀκούσει χωρὶς τῆς ὑπάρχει ὁ κηρύττων; ¹⁵ Καὶ πῶς θέλουσι κηρύξει, ἐὰν δὲν ἀποσταλῶσι; Καθὼς εἶναι γεγραμμενον, “Πόσον ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ!” ¹⁶ Ἀλλὰ δὲν ὑπήκουσαν πάντες εἰς τὸ εὐαγγέλιον· διότι ὁ Ἡσαΐας λέγει, “Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν;”

¹⁷ Ἀρα ἡ πίστις εἶναι ἐξ ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. ¹⁸ Λέγω ὅμως, Μὴ δὲν ἤκουσαν; Μάλιστα, “εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης οἱ λόγοι αὐτῶν.” ¹⁹ Ἀλλὰ λέγω, Μὴ δὲν ἐγνώρισεν ὁ Ἰσραὴλ; Πρῶτος ὁ Μωϋσῆς λέγει, “Ἐγὼ θέλω σᾶς παροξύνει εἰς ζηλοτυπίαν μὲ τοὺς μὴ ἔθνος, θέλω σᾶς παροργίσει μὲ ἔθνος ἀσύνετον.” ²⁰ Ὁ δὲ Ἡσαΐας ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, “Εὐρέθην παρὰ τῶν μὴ ζητούντων μὲ, ἐφανερώθην εἰς τοὺς μὴ ἐρωτῶντας περὶ ἐμοῦ.” ²¹ Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, “Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξέτεινα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.”

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ΔΕΓΩ λοιπὸν, Μήπως ἀπέρριψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο· διότι καὶ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἶμαι, ἐκ σπέρματος Ἀ-

βραὰμ, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν. ² Δὲν ἀπέρριψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν ὁποῖον προεγνώρισεν. Ἡ δὲν ἐξεύρετε τί λέγει ἡ γραφὴ περὶ τοῦ Ἑλίας; πῶς ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Θεὸν κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων, ³ “Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἐθανάτωσαν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν· καὶ ἐγὼ ἐναπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου.” ⁴ Ἀλλὰ τί ἀποκρίνεται πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός; “Ἀφῆκα εἰς ἑμαυτὸν ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν ἐκλιναν γόνυ εἰς τὸν Βάαλ.” ⁵ Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος καιροῦ ἀπέμεινε κατὰλοιπὸν ^{τι} κατ’ ἐκλογὴν χάριτος. ⁶ Ἐὰν δὲ κατὰ χάριν, δὲν εἶναι πλέον ἐξ ἔργων· ἐπειδὴ τότε ἡ χάρις δὲν γίνεται πλέον χάρις. Ἐὰν δὲ ἐξ ἔργων, δὲν εἶναι πλέον χάρις· ἐπειδὴ τὸ ἔργον δὲν εἶναι πλέον ἔργον. ⁷ Τί λοιπὸν; Ὁ Ἰσραὴλ δὲν ἐπέτυχεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητεῖ· οἱ ἐκλεκτοὶ ὅμως ἐπέτυχον, οἱ δὲ λοιποὶ ἐτυφλώθησαν. ⁸ (Καθὼς εἶναι γεγραμμένοι, “Ἐδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς πνεῦμα νυσταγμοῦ, ὀφθαλμοὺς διὰ τὰ μὴ βλέπωσι, καὶ ὦτα διὰ τὰ μὴ ἀκούωσιν.”) ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ⁹ Καὶ ὁ Δαβιδ λέγει, “Ἄς γεινῇ ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς βρόχον, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα εἰς αὐτούς.” ¹⁰ ἄς σκοτισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν διὰ τὰ μὴ βλέπωσι· καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς κύρτωσον.”

¹¹ Λέγω λοιπὸν, Μήπως ἔπταισαν, διὰ τὰ πέσωσι; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ διὰ τῆς πτώσεως αὐτῶν ἐγείνεν ἡ σωτηρία εἰς τὰ ἔθνη, διὰ τὰ κινήσῃ αὐτοὺς εἰς ζηλοτυπίαν. ¹² Καὶ ἐὰν ἡ πτώσις αὐτῶν ᾖ πλοῦτος τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἐλάττωσις αὐτῶν πλοῦτος τῶν ἐθνῶν, πόσω μᾶλλον το πλῆρωμα αὐτῶν;

¹³ Διότι πρὸς ἐσᾶς τὰ ἔθνη λέγω, (ἐφ’ ὅσον μὲν εἶμαι ἐγὼ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, τὴν διακονίαν μου δοξάζω,) ¹⁴ ἵσως κινήσω εἰς ζηλοτυπίαν αὐτοὺς οἵτινες εἶναι σὰρξ μου, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. ¹⁵ Διότι ἐὰν ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν ᾖ φιλίωσις τοῦ κόσμου, τί θέλει εἶσθαι ἡ πρόσληψις αὐτῶν, εἰμὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

¹⁶ Καὶ ἐὰν ἡ ζύμη ᾖ ἁγία, εἶναι καὶ τὸ φύραμα· καὶ ἐὰν ἡ ῥίζα ᾖ ἁγία, εἶναι καὶ οἱ κλάδοι. ¹⁷ Ἄλλ’ ἐὰν τινες τῶν κλάδων ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ ἀγριελαία οὖσα ἐνεκεντρίσθης μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἐγείνεις συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς παχύτητος τῆς ἐλαίας, ¹⁸ μὴ κατακαυχᾶσαι ἐναντίον τῶν κλάδων· ἐὰν δὲ κατακαυχᾶσαι, σὺ δὲν βαστάζεις τὴν ῥίζαν, ἀλλ’ ἡ ῥίζα σε. ¹⁹ Θέλεις εἰπεῖ λοιπὸν, Ἀπεκόπησαν οἱ κλάδοι, διὰ τὰ ἐγκεν-

τρισθῶ ἐγώ. ²⁰ Καλῶς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ διὰ τῆς πίστεως ἴστασαι. Μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· ²¹ διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη τοὺς φυσικοὺς κλάδους, πρόσεχε μήπως δὲν φεισθῇ μηδὲ σέ.

²² Ἰδὲ λοιπὸν τὴν χρηστότητα καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, τὴν αὐστηρότητα· ἐπὶ σέ δὲ, τὴν χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνης εἰς τὴν χρηστότητα· διότι ἄλλως καὶ σὺ θέλεις ἀποκοπῇ. ²³ Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, ἐὰν δὲν ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν ἀπιστίαν, θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ· διότι δυνατὸς εἶναι ὁ Θεὸς πάλιν νὰ ἐγκεντρίσῃ αὐτοὺς. ²⁴ Ἐπειδὴ ἐὰν συ ἀπεκόπησ ἀπο τῆς φυσικῆς ἀγριελαίας καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιελαίαν, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ φυσικοὶ θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐλαίαν;

²⁵ Διότι δὲν θέλω νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, (διὰ νὰ μὴ ὑψηλοφρονῇτε), ὅτι τύφλωσις κατὰ μέρος ἔγεινεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ἕως οὗ εἰσέλθῃ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν· ²⁶ καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ θέλει σωθῇ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Θέλει ἔλθει ἐκ Σιών ὁ Λυτρωτὴς, καὶ θέλει ἀποστρέψει τὰς ἀσεβείας ἀπὸ τοῦ Ἰακώβ. ²⁷ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ παρ’ ἐμοῦ διαθήκη πρὸς αὐτοὺς,” ὅταν ἀφαιρέσω τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

²⁸ Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον εἶναι ἐχθροὶ διὰ σᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ²⁹ Διότι ἀνεπίδεκτα μεταμελείας εἶναι τὰ χαρίσματα καὶ ἡ πρόσκλησις τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Διότι καθὼς καὶ σεῖς ἠπειθήσατέ ποτε εἰς τὸν Θεόν, τώρα ὅμως ἠλεήθητε ἐν τῇ ἀπειθείᾳ τούτων, ³¹ οὕτω καὶ οὗτοι ἠπείθησαν τώρα ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, διὰ νὰ ἐλεηθῶσι καὶ αὐτοί. ³² Διότι ὁ Θεὸς συνέκλεισε τοὺς πάντας εἰς τὴν ἀπειθειαν, διὰ νὰ ἐλεήσῃ τοὺς πάντας.

³³ Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! πόσον ἀνεξερεύνητοι εἶναι αἱ κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! ³⁴ Διότι “τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου; ἢ τίς ἔγινε σύμβουλος αὐτοῦ;” ³⁵ Ἡ “τίς ἔδωκέ τι πρῶτος εἰς αὐτὸν, διὰ νὰ γείνη εἰς αὐτὸν ἀνταπόδοσις;” ³⁶ Ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι’ αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι τὰ πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπὸν, ἀδελφοὶ, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, νὰ παραστήσητε τὰ σώματά σας θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν, ἥτις εἶναι ἡ λογικὴ σας λατρεία. ² Καὶ μὴ συμμορφόνεσθε μὲ τὸν αἰῶνα τούτου· ἀλλὰ μεταμορφόνεσθε διὰ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ νοός σας, ὥστε νὰ δοκιμάζητε τί εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

³ Διοτι λέγω, διὰ τῆς χάριτος τῆς εἰς ἐμὲ δοθείσης, πρὸς πάντα ὅστις εἶναι μεταξὺ σας, νὰ μὴ φρονῇ ὑψηλότερα παρ' ὅ,τι πρέπει νὰ φρονῇ· ἀλλὰ νὰ φρονῇ ὥστε νὰ σωφρονῇ, κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεως τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον. ⁴ Διότι καθὼς ἔχομεν ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἔργον· ⁵ οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ πολλοὶ ἐν σῶμα εἴμεθα ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθεὶς μέλη ἀλλήλων. ⁶ Ἐχοντες δὲ χαρίσματα διάφορα κατὰ τὴν δοθείσαν εἰς ἡμᾶς χάριν· εἴτε προφητείαν, ἃς προφητεύομεν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως· ⁷ εἴτε διακονίαν, ἃς καταγινώμεθα εἰς τὴν διακονίαν· εἴτε διδάσκει τις, ἃς καταγίνεται εἰς τὴν διδασκαλίαν· ⁸ εἴτε προτρέπει τις, εἰς τὴν προτροπὴν· ὁ μεταδίδων, ἃς μεταδίδῃ ἐν ἀπλότητι· ὁ προϋστάμενος, ἃς προϊστάται μετ' ἐπιμελείας· ὁ ἐλεῶν, ἃς ἐλεῇ ἐν ἰλαρότητι.

⁹ Ἡ ἀγάπη ἃς ἵναι ἀνυποκριτος· ἀποστρέφεσθε τὸ πονηρὸν, προσκολλᾶσθε εἰς τὸ ἀγαθόν. ¹⁰ Γίνεσθε πρὸς ἀλλήλους φιλόστοργοι διὰ τῆς φιλαδελφίας, προλαμβάνοντες νὰ τιμᾶτε ἀλλήλους, ¹¹ εἰς τὴν σπουδὴν ἰσοκνοί· κατὰ τὸ πνεῦμα ζέοντες· τὸν Κύριον δουλεύοντες· ¹² εἰς τὴν ἐλπίδα χαίροντες· εἰς τὴν θλίψιν ὑπομένοντες· εἰς τὴν προσευχὴν προσκαρτεροῦντες· ¹³ εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων μεταδίδοντες· τὴν φιλοξενίαν ἀκολουθοῦντες. ¹⁴ Εὐλογεῖτε τοὺς καταδιώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. ¹⁵ Χαίρετε μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίετε μετὰ κλαιόντων. ¹⁶ Ἐχετε πρὸς ἀλλήλους τὸ αὐτὸ φρόνημα· μὴ ὑψηλοφρονεῖτε, ἀλλὰ συγκαταβαίνετε εἰς τοὺς ταπεινοὺς· μὴ φαντάζεσθε ἑαυτοὺς φρονίμους.

¹⁷ Εἰς μηδένα μὴ ἀνταποδίδετε κακὸν ἀντὶ κακοῦ· προνοεῖτε τὰ καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. ¹⁸ Εἰ δυνατόν, ὅσον τὸ ἀφ' ὑμῶν, εἰρηνεύετε μετὰ πάντων ἀνθρώπων. ¹⁹ Μὴ ἐκδικήτε

ἑαυτοὺς, ἀγαπητοί· ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Εἰς ἐμέ ἀνέκει ἡ ἐκδίκησις· ἐγὼ θέλω κάμει ἀνταπόδοσιν, λέγει Κύριος.” ²⁰ Ἐὰν λοιπὸν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, τρέφε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· διότι πρᾶττων τοῦτο, θέλεις σωρεύσει ἄνθρακας πυρὸς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ²¹ Μὴ νικᾶσαι ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα διὰ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ιγ'.

ΠΑΣΑ ψυχὴ ᾧς ὑποτάσσεται εἰς τὰς ἀνωτέρας ἐξουσίας· διότι δὲν ὑπάρχει ἐξουσία, εἰμὴ ἀπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὐσαι ἐξουσίαι, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἶναι τεταγμέναι. ² Ὡστε ὁ ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐναντιοῦται εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ ἐναντιούμενοι θέλουσι λάβει εἰς ἑαυτοὺς καταδίκην. ³ Διότι οἱ ἄρχοντες δὲν εἶναι φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ νὰ μὴ φοβῇσαι τὴν ἐξουσίαν; πρᾶττε τὸ καλόν, καὶ θέλεις ἔχει ἔπαινον παρ' αὐτῆς· ⁴ ἐπειδὴ ὁ ἄρχων εἶναι τοῦ Θεοῦ ὑπηρέτης εἰς σὲ πρὸς τὸ καλόν. Ἐὰν ὅμως πρᾶττης τὸ κακόν, φοβοῦ· διότι δὲν φορεῖ ματαίως τὴν μάχαιραν· ἐπειδὴ τοῦ Θεοῦ ὑπηρέτης εἶναι ἐκδικητῆς διὰ νὰ ἐκτελῇ τὴν ὀργὴν κατὰ τοῦ πρᾶττοντος τὸ κακόν. ⁵ Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποτάσσησθε, οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. ⁶ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο πληροῦντε καὶ φόρους· διότι ὑπηρέται τοῦ Θεοῦ εἶναι, εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐνασχολούμενοι. ⁷ Ἀπόδοτε λοιπὸν εἰς πάντας τὰ ὀφειλόμενα· εἰς ὅντινα ὀφείλετε τὸν φόρον, τὸν φόρον· εἰς ὅντινα τὸν δασμόν, τὸν δασμόν· εἰς ὅντινα τὸν φόβον, τὸν φόβον· εἰς ὅντινα τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν.

⁸ Εἰς μηδένα μὴ ὀφείλετε μηδὲν, εἰμὴ τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· διότι ὁ ἀγαπῶν τὸν ἄλλον, ἐκπληροῖ τὸν νόμον. ⁹ Ἐπειδὴ το, “Μὴ μοιχεύσης, Μὴ φονεύσης, Μὴ κλέψης, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Μὴ ἐπιθυμήσης,” καὶ πᾶσα ἄλλη ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ συμπεριλαμβάνεται, ἐν τῷ, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ¹⁰ Ἡ ἀγάπη κακὸν δὲν κάμνει εἰς τὸν πλησίον· εἶναι λοιπὸν ἐκπλήρωσις τοῦ νόμου ἡ ἀγάπη.

¹¹ Καὶ μάλιστα ἐξεύροντες τὸν καιρὸν, ὅτι εἶναι ἤδη ὥρα νὰ ἐγερθῶμεν ἐκ τοῦ ὕπνου· διότι εἶναι πλησιεστέρα εἰς ἡμᾶς ἡ σωτηρία παρ' ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ¹² Ἡ νύξ προεχώρησεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἐπλησίασεν· ἂς ἀπορρίψωμεν λοιπὸν τὰ ἔργα τοῦ σκό-

τους, καὶ ἃς ἐνδυθῶμεν τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ¹³ Ἄς περιπατήσωμεν εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ· μὴ εἰς συμπόσια καὶ μέθας, μὴ εἰς κοίτας καὶ ἀσελγείας, μὴ εἰς ἔριδα καὶ φθόνον. ¹⁴ Ἀλλ' ἐνδύθητε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ μὴ φροντίζετε περὶ τῆς σαρκὸς, εἰς τὸ νὰ ἐκτελήτε τὰς ἐπιθυμίας αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΔ.

ΤΟΝ δὲ ἀσθενοῦντα κατὰ τὴν πίστιν προσδεχέσθε, οὐχὶ εἰς φιλονεικίας διαλαγισμῶν. ² Ἄλλος μὲν πιστεύει ὅτι δύναται νὰ τρώγῃ πάντα· ὁ δὲ ἀσθενῶν τρώγει λάχανα. ³ Ὁ τρώγων, ἃς μὴ καταφρονῇ τὸν μὴ τρώγοντα· καὶ ὁ μὴ τρώγων, ἃς μὴ κρίνῃ τὸν τρώγοντα· διότι ὁ Θεὸς προσεδέχθη αὐτόν. ⁴ Σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις ξένον δοῦλον; εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ κύριον ἵσταται ἢ πίπτει· θέλει ὅμως σταθῇ· διότι ὁ Θεὸς εἶναι δυνατὸς νὰ στήσῃ αὐτόν.

⁵ Ἄλλος μὲν κρίνει μίαν ἡμέραν ἀγιωτέραν παρὰ ἄλλην ἡμέραν, ἄλλος δὲ κρίνει ἴσην πᾶσαν ἡμέραν. Ἄς ἦναι ἕκαστος πεπληροφορημένος εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ νοῦν. ⁶ Ὁ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν παρατηρεῖ αὐτὴν διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ μὴ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν, διὰ τὸν Κύριον δὲν παρατηρεῖ αὐτήν. Ὁ τρώγων, διὰ τὸν Κύριον τρώγει· διότι εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν· καὶ ὁ μὴ τρώγων, διὰ τὸν Κύριον δὲν τρώγει, καὶ εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν. ⁷ Διότι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ζῇ δι' ἑαυτόν, καὶ οὐδεὶς ἀποθνήσκει δι' ἑαυτόν. ⁸ Ἐπειδὴ ἐάν τε ζῶμεν, διὰ τὸν Κύριον ζῶμεν· ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, διὰ τὸν Κύριον ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε λοιπὸν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου εἴμεθα. ⁹ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησε, διὰ νὰ ἦναι Κύριος καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων.

¹⁰ Σὺ δὲ, διὰ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ, διὰ τι ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; ἐπειδὴ πάντες ἡμεῖς θέλομεν παρασταθῇ εἰς τὸ βῆμα τοῦ Χριστοῦ. ¹¹ Διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ζῶ ἐγὼ,” λέγει Κύριος, “ὅτι εἰς ἐμὲ θέλει κάμψῃ πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα θέλει δοξολογήσῃ τὸν Θεόν.” ¹² Ἀρα λοιπὸν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ θέλει δώσει λόγον εἰς τὸν Θεόν.

¹³ Λοιπὸν ἃς μὴ κρίνωμεν πλέον ἀλλήλους· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ νὰ μὴ βάλλητε πρόσκομμα εἰς τὸν ἀδελφόν, ἢ σκάνδαλον. ¹⁴ Ἐξεύρω καὶ εἶμαι πεπεισμένος ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἀκάθαρτον ἀφ' ἑαυτοῦ, εἰμὴ εἰς τὸν

ὅστις στοχάζεται τι ὅτι εἶναι ἀκάθαρτον, εἰς ἐκεῖνον εἶναι ἀκάθαρτον. ¹⁵ Ἐὰν ὅμως ὁ ἀδελφός σου λυπηῖται διὰ φαγητόν, δὲν περιπατεῖς πλέον κατὰ ἀγάπην. Μὴ φέρε εἰς ἀπώλειαν μὲ τὸ φαγητόν σου ἐκεῖνον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹⁶ Ἄς μὴ βλασφημῇται λοιπὸν τὸ ἀγαθόν σας. ¹⁷ Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι βρώσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ. ¹⁸ Ἐπειδὴ ὁ δουλεύων ἐν τούτοις τὸν Χριστὸν, εὐαρεστεῖ εἰς τὸν Θεόν, καὶ εὐδοκιμεῖ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.

¹⁹ Ἀρα λοιπὸν ἅς ζητῶμεν τὰ πρὸς τὴν εἰρήνην, καὶ τὰ πρὸς τὴν οἰκοδομὴν ἀλλήλων. ²⁰ Μὴ κατὰστρεφε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ διὰ φαγητόν. Πάντα μὲν εἶναι καθαρὰ· κακὸν ὅμως εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅστις τρώγει μὲ σκάνδαλον. ²¹ Καλὸν εἶναι τὸ νὰ μὴ φάγῃς κρέας, μηδὲ νὰ πῖνῃς οἶνον, μηδὲ νὰ πράξῃς τι εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. ²² Σὺ πίστιν ἔχεις· ἔχε αὐτὴν ἐντὸς σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· μακάριος ὅστις δὲν κατακρίνει ἑαυτὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποδέχεται. ²³ Ὅστις ὅμως ἀμφιβάλλει, κατακρίνεται, ἐὰν φάγῃ· διότι δὲν τρώγει ἐκ πίστεως· καὶ πᾶν ὅ,τι δὲν γίνεται ἐκ πίστεως, εἶναι ἁμαρτία.

ΚΕΦ. ΙΕ.

ὉΦΕΙΛΟΜΕΝ δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ νὰ βαστάζωμεν τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων, καὶ νὰ μὴ ἀρέσκωμεν εἰς ἑαυτούς· ² ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν ἅς ἀρέσκη εἰς τὸν πλησίον διὰ τὸ καλὸν πρὸς οἰκοδομήν. ³ Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἤρεσεν εἰς ἑαυτὸν, ἀλλὰ καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ.” ⁴ Διότι ὅσα προεγράφησαν, διὰ τὴν διδασκαλίαν ἡμῶν προεγράφησαν, διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας τῶν γραφῶν. ⁵ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας εἶθε νὰ σᾶς δώσῃ νὰ φρονῆτε τὸ αὐτὸ ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν. ⁶ διὰ νὰ δοξάζητε ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁷ Διὰ τοῦτο προσδέχεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσεδέχθη ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

⁸ Λέγω δὲ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγεινε διάκονος τῆς περιτομῆς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὰς πρὸς τοὺς

πατερας ἐπαγγελίας· ⁹καὶ διὰ τὰ δοξάσωσι τὰ ἔθνη τὸν Θεὸν διὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Διὰ τοῦτο θέλω σὲ ὑμνεῖ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καὶ εἰς τὸ ὄνομά σου θέλω ψάλλει.” ¹⁰Καὶ πάλιν λέγει, “Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.” ¹¹Καὶ πάλιν, “Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ δοξολογεῖτε αὐτὸν, πάντες οἱ λαοί.” ¹²Καὶ πάλιν ὁ Ἡσαΐας λέγει, “Θέλει εἰσθαῖ ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσοῦ,” καὶ “ὁ ἀνίστάμενος διὰ τὰ βασιλεῦν ἐπὶ τὰ ἔθνη· εἰς αὐτὸν τὰ ἔθνη θέλουσιν ἐλπίσει.”

¹³Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος εἴθε τὰς ἐμπλήσῃ πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης διὰ τῆς πίστεως, ὥστε νὰ περισσεύητε εἰς τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου.

¹⁴Εἴμαι δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ πεπεισμένος διὰ τὰς, ὅτι καὶ σεῖς εἰσθε πλήρεις ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νὰ νουθετήτε. ¹⁵Σὰς ἔγραψα ὅμως, ἀδελφοί, τολμηρότερον ὁπωσοῦν, ὡς ὑπενθυμίζων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹⁶εἰς τὸ νὰ ἦμαι ὑπηρετῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὰ ἔθνη, ἱεουργῶν το εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰ γεῖνῃ ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου. ¹⁷Ἐχω λοιπὸν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τὰ πρὸς τὸν Θεόν. ¹⁸Διότι δὲν θέλω τολμήσει νὰ εἴπω τι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα δὲν ἔκαμν ὁ Χριστὸς δι' ἐμοῦ, πρὸς ὑπακοὴν τῶν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ¹⁹μὲ δύναμιν σημείων καὶ τεράτων, μὲ δύναμιν τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· ὥστε ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τῆς Ἰλλυρίας ἐξεπλήρωσα τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. ²⁰Οὕτω δὲ ἐφιλοτιμήθην νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον, οὐχὶ ὅπου ἀνομάσθη ὁ Χριστὸς, διὰ τὰ μὴ οἰκοδομῶ ἐπὶ ξένου θεμελίου· ²¹ἀλλὰ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐκεῖνοι πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἀνηγγέλθη περὶ αὐτοῦ, θέλουσιν ἰδεῖ· καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν ἤκουσαν, θέλουσι νοῆσει.”

²²Διὰ τοῦτο καὶ ἐμποδιζόμεν πολλὰκις νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς. ²³Τώρα ὅμως μὴ ἔχων πλέον τόπον ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθῶν δὲ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, ²⁴ἔταν ὑπάγω εἰς τὴν Ἰσπανίαν, θέλω ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς· διότι ἐλπίζω διαβαίνων νὰ σᾶς ἴδω, καὶ νὰ προπεμφθῶ ἐκεῖ ἀπὸ σᾶς, ἀφοῦ πρῶτον ὁπωσοῦν σᾶς χορτασθῶ. ²⁵Τώρα δὲ ὑπάγω εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐκπληρῶν τὴν διακονίαν εἰς τοὺς ἁγίους· ²⁶διότι εὐη-

ρεστήθησαν ἡ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα νὰ κάμωσι τινὰ βοήθειαν εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁷ Εὐηρεστήθησαν τῶντι, καὶ εἶναι ὀφειλέται αὐτῶν· διότι ἐὰν τὰ ἔθνη ἔγειναν συγκοινωνοὶ αὐτῶν εἰς τὰ πνευματικά, χρεωστοῦσι νὰ ὑπηρετήσωσιν αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ σωματικά. ²⁸ Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκτελέσω τοῦτο, καὶ ἐπισφραγίσω εἰς αὐτοὺς τὸν καρπὸν τοῦτον, θέλω περάσει δι' ὑμῶν εἰς τὴν Ἰσπανίαν. ²⁹ Ἐξεύρω δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ἐσᾶς, θέλω ἐλθεῖ μετὰ ἀφθονίαν τῆς εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

³⁰ Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοὶ, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, νὰ συναγωνισθῆτε μετ' ἐμοῦ προσευχόμενοι ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν· ³¹ διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπειθούντων, καὶ διὰ νὰ γείνη εὐπρόσδεκτος εἰς τοὺς ἁγίους ἢ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ διακονία μου. ³² διὰ νὰ ἔλθω μετὰ χαρᾶς πρὸς ἐσᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ συναναπαυθῶ μετὰ σᾶς. ³³ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιε'.

ΣΤΗΝΙΣΤΩ δὲ εἰς ἐσᾶς Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ἣτις εἶναι διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς· ² διὰ νὰ δεχθῆτε αὐτὴν ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ νὰ παρασταθῇτε εἰς αὐτὴν εἰς ὅ,τι πρᾶγμα ἔχει χρεῖαν ὑμῶν· διότι καὶ αὕτη ἐστάθη προστάτις πολλῶν, καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.

³ Ἀσπάσθητε τὴν Πρίσκιλλαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, τοὺς συνεργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ⁴ (οἵτινες ὑπὲρ τῆς ζωῆς μου ὑπέβαλον ὑπὸ τὴν μάχαιραν τὸν τράχηλον αὐτῶν· τοὺς ὁποίους οὐχὶ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν) ⁵ ἀσπάσθητε καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσθητε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅστις εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς τὸν Χριστόν. ⁶ Ἀσπάσθητε τὴν Μαριάμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασε δι' ἡμᾶς. ⁷ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἶναι ἐπίσημοι μεταξὺ τῶν ἀποστόλων, οἵτινες καὶ πρὸ ἐμοῦ ἦσαν εἰς τὸν Χριστόν. ⁸ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ. ⁹ Ἀσπάσθητε τὸν Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ τὸν Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου. ¹⁰ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀπελλὴν τὸν δεδοκιμασμένον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσθητε τοὺς ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἀριστοβούλου. ¹¹ Ἀσπάσθητε τὸν

Ἡρωδίωνα τὸν συγγενὴ μου. Ἀσπάσθητε τοὺς ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ¹² Ἀσπάσθητε τὴν Τρύφαιναν καὶ τὴν Τρυφῶσαν, αἵτινες κοπιάζουσιν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσθητε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. ¹³ Ἀσπάσθητε τὸν Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ¹⁴ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀσύγκριτον, τὸν Φλέγοντα, τὸν Ἑρμᾶν, τὸν Πατρόβαν, τὸν Ἑρμῆν, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ἀδελφούς. ¹⁵ Ἀσπάσθητε τὸν Φιλόλογον καὶ τὴν Ἰουλίαν, τὸν Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν Ὀλυμπᾶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους τοὺς μετ' αὐτῶν. ¹⁶ Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Σὰς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

¹⁷ Σὰς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, νὰ προσέχητε τοὺς ποιοῦντας τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα ἐναντίον τῆς διδαχῆς τὴν ὁποίαν σεῖς ἐμάθετε, καὶ ἀπομακρύνεσθε ἀπ' αὐτῶν. ¹⁸ διότι οἱ τοιοῦτοι δὲν δουλεύουσι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀλλὰ τὴν ἐαυτῶν κοιλίαν· καὶ διὰ λόγων καλῶν καὶ κολακευτικῶν ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ¹⁹ Διότι ἡ ὑπακοή σας διεφθμίσθη εἰς πάντας. Ὅσον λοιπὸν διὰ σᾶς, χαίρω· θέλω δὲ νὰ ᾗσθε σοφοὶ μὲν εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀπλοῖ δὲ εἰς τὸ κακόν. ²⁰ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ταχέως θέλει συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας σας. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

²¹ Σὰς ἀσπάζονται ὁ Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου.

²² Σὰς ἀσπάζομαι ἐν Κυρίῳ ἐγὼ ὁ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν.

²³ Σὰς ἀσπάζεται ὁ Γαῖος ὁ φιλοξενῶν ἐμὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὅλην. Σὰς ἀσπάζεται Ἑραστός ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

²⁴ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

²⁵ Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ σὰς στηρίξῃ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μυστηρίου τοῦ σεσιωπημένου μὲν ἀπὸ χρόνων αἰώνιων, ²⁶ φανερωθέντος δὲ τώρα διὰ προφητικῶν γραφῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, καὶ γνωρισθέντος εἰς πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ὑπακοὴν πίστεως· ²⁷ εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεόν, ἔστω ἡ δοξα διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, προσκεκλημένος απόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, ²πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, τοὺς ἡγιασμένους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς προσκεκλημένους ἁγίους, μετὰ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων ἐν παντὶ τόπῳ τὸ ὄνομα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν. ³Χάρις εἰη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁴Εὐχαριστῶ πάντοτε εἰς τὸν Θεόν μου διὰ σᾶς, διὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθείσαν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁵ὅτι κατὰ πάντα ἐπλουτίσθητε δι' αὐτοῦ, κατὰ πάντα λόγον καὶ πᾶσαν γνῶσιν. ⁶καθὼς ἡ μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ ἐστηρίχθη μεταξύ σας. ⁷ὥστε δὲν μένετε ὀπίσω εἰς οὐδὲν χάρισμα, προσμένοντες τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁸ὅστις καὶ θέλει σᾶς στηρίξει ἕως τέλους ἀμέμπτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁹Πιστὸς ὁ Θεὸς, διὰ τοῦ ὁποίου προσεκλήθητε εἰς τὸ νὰ ᾗσθε συγκοινωνοὶ τοῦ Ἰίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

¹⁰Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ λέγητε πάντες τὸ αὐτὸ, καὶ νὰ μὴ ᾗναι σχίσματα μεταξύ σας, ἀλλὰ νὰ ᾗσθε ἐντελῶς ἡνωμένοι, ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην. ¹¹Διότι ἐφανερώθη εἰς ἐμέ παρα τῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῆς Χλῆς περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὅτι εἶναι ἔριδες μεταξύ σας. ¹²Λέγω δὲ τοῦτο, διότι ἕκαστος ἀπὸ σᾶς λέγει, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου, ἐγὼ δὲ τοῦ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ τοῦ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ τοῦ Χριστοῦ. ¹³Διεμερίσθη ὁ Χριστός; Μήπως ὁ Παῦλος ἐσταυρώθη διὰ σᾶς; ἢ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου ἐβαπτίσθητε; ¹⁴Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεόν ὅτι οὐδένα ἀπὸ σᾶς ἐβάπτισα, εἰμὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον. ¹⁵διὰ νὰ μὴ εἴπῃ τις ὅτι εἰς τὸ ὄνομά μου ἐβάπτισα. ¹⁶Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ Στεφανᾶ. ἐκτὸς τούτων δὲν ἐξεύρω ἐὰν ἐβάπτισα ἄλλον τινά.

¹⁷ Διότι δὲν μὲ ἀπέστειλεν ὁ Χριστος διὰ τὰ βαπτίζω, ἀλλὰ διὰ τὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον· οὐχὶ ἐν σοφίᾳ λόγου, διὸ να μη ματαιωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. ¹⁸ Διότι ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ εἰς μὲν τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι μωρία, εἰς ἡμᾶς δὲ τοὺς σωζομένους εἶναι δύναμις Θεοῦ. ¹⁹ Ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, “Θέλω ἀπολέσει τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ θέλω ἀθετήσῃ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν.” ²⁰ Ποῦ ὁ σοφός; ποῦ ὁ γραμματεὺς; ποῦ ὁ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Δὲν ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; ²¹ Διότι, ἐπειδὴ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεὸν διὰ τῆς σοφίας, ἠὲ δόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος νὰ σώσῃ τοὺς πιστεύοντας· ²² ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ οἱ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν· ²³ ἡμεῖς δὲ κηρύττομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, εἰς μὲν τοὺς Ἰουδαίους σκάνδαλον, εἰς δὲ τοὺς Ἕλληνας μωρίαν· ²⁴ εἰς αὐτοὺς ὅμως τοὺς προσκεκλημένους, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν. ²⁵ Διότι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

²⁶ Ἐπειδὴ βλέπετε τὴν πρὸς κλησίν σας, ἀδελφοί, ὅτι εἰσθε οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. ²⁷ Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξέλεξεν ὁ Θεός, διὰ νὰ καταισχύνῃ τοὺς σοφοὺς· καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξέλεξεν ὁ Θεός, διὰ νὰ καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά· ²⁸ καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξέλεξεν ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, διὰ νὰ καταργήσῃ τὰ ὄντα. ²⁹ Διὰ νὰ μὴ καυχῇθῇ οὐδεμία σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ. ³⁰ Ἀλλὰ σεῖς εἰσθε ἐξ αὐτοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅστις ἐγενήθη εἰς ἡμᾶς σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις· ³¹ ὥστε, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ ἂς καυχᾶται.”

ΚΕΦ. Β'.

ΚΑΙ ἐγὼ, ἀδελφοί, ὅτε ἦλθον πρὸς ἐσᾶς, ἦλθον οὐχὶ μὲ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, κηρύττων εἰς ἐσᾶς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θεοῦ. ² Διότι ἀπεφάσισα νὰ μὴ ἐξεύρω μεταξὺ σας ἄλλο τι, εἰμὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. ³ Καὶ ἐγὼ ἦλθον πρὸς ἐσᾶς μὲ ἀσθένειαν, καὶ μὲ φόβον, καὶ μὲ τρόμον πολύν. ⁴ Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου δὲν ἐγίνοντο μὲ

καταπειστικούς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ ἀπόδειξιν Πνεύματος καὶ δυνάμεως· ⁵διὰ τὴν ἥναι ἡ πίστις σας οὐχὶ διὰ τῆς σοφίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

⁶Λαλοῦμεν δὲ σοφίαν μεταξὺ τῶν τελείων· σοφίαν ὅμως οὐχὶ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν φθειρομένων· ⁷ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ μυστηριώδη, τὴν ἀποκεκρυμμένην, τὴν ὁποίαν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ⁸τὴν ὁποίαν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἐγνώρισε· διότι ἂν ἤθελον γνωρίσει, δὲν ἤθελον σταυρώσει τὸν Κύριον τῆς δόξης· ⁹ἀλλὰ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε, καὶ ὥτιον δὲν ἤκουσε, καὶ εἰς καρδίαν ἀνθρώπου δὲν ἀνέβησαν, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἡτοίμασεν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.” ¹⁰Εἰς ἡμᾶς δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν αὐτὰ διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα ἐρευνᾷ τὰ πάντα, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. ¹¹Διότι τίς τῶν ἀνθρώπων γινώσκει τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰμὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς γινώσκει, εἰμὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ¹²Ἀλλ’ ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν γνωρίσωμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα εἰς ἡμᾶς. ¹³Τὰ ὁποῖα καὶ λαλοῦμεν, οὐχὶ μὲ διδακτοὺς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ διδακτοὺς τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, συγκρινοντες τὰ πνευματικὰ πρὸς τὰ πνευματικά.

¹⁴Ὁ φυσικὸς ὅμως ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· διότι εἶναι μωρία εἰς αὐτόν, καὶ δὲν δύναται τὴν γνωρίσῃ αὐτά· διότι πνευματικῶς ἀνακρίνονται. ¹⁵Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ’ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. ¹⁶Διότι “τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου, ὥστε τὴν διδάξῃ αὐτόν;” ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν νοῦν Χριστοῦ.

ΚΕΦ. γ'

ΚΑΙ ἐγώ, ἀδελφοί, δὲν ἠδυνήθην νὰ λαλήσω πρὸς ἐσᾶς, ὡς πρὸς πνευματικούς, ἀλλ’ ὡς πρὸς σαρκικούς, ὡς πρὸς νήπια ἐν Χριστῷ. ²Γάλα σᾶς ἐπότισα, καὶ οὐχὶ στερεὰν τροφήν· διότι δὲν ἠδύνασθε ἔτι τὰ δεχθῆτε αὐτήν· ἀλλ’ οὐδὲ τῶρα δύνασθε ἔτι· ³ἐπειδὴ ἔτι σαρκικοὶ εἰσθε· διότι ἐνῷ εἶναι μεταξὺ σας φθόνος καὶ ἔρις καὶ διχόνοιαί, δὲν εἰσθε σαρκικοὶ, καὶ περιπατεῖτε κατα

ἄνθρωπον; ⁴ Διότι ὅταν λέγῃ τις, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου· ἄλλος δὲ, Ἐγὼ τοῦ Ἀπολλώ· δὲν εἰσθε σαρκικοί;

⁵ Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ Παῦλος, καὶ τίς ὁ Ἀπολλῶς, παρὰ ὑπηρεῖται διὰ τῶν ὁποίων ἐπιστεύσατε, καὶ ὅπως ὁ Κυριος ἔδωκεν εἰς ἕκαστον; ⁶ Ἐγὼ ἐφύτευσα, ὁ Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡῤῥξησεν. ⁷ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων εἶναί τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ αὐξάνων. ⁸ Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων εἶναι ἔν· καὶ ἕκαστος θέλει λάβει τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν κατὰ τὸν κόπον αὐτοῦ. ⁹ Διότι τοῦ Θεοῦ ἐμμεθα συνεργοί· σεῖς εἰσθε τοῦ Θεοῦ ἀγροί, τοῦ Θεοῦ οἰκοδομή.

¹⁰ Ἐγὼ κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμὲ, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθεσα· ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος ὅμως ἃς βλέπῃ πῶς ἐποικοδομεῖ. ¹¹ Διότι θεμέλιον ἄλλο οὐδεὶς δύναται νὰ θέσῃ παρὰ τὸ τεθεῖν, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. ¹² Ἐὰν δέ τις ἐποικοδομῇ ἐπὶ τὸ θεμέλιον τοῦτο, χρυσὸν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην· ¹³ ἕκαστου τὸ ἔργον θέλει φανερωθῇ· διότι ἡ ἡμέρα θέλει φανερώσει αὐτό· ἐπεὶ διὰ πυρὸς ἀνακαλύπτεται· καὶ τὸ πῦρ θέλει δοκιμάσει το ἔργον ἕκαστου ὁποῖον εἶναι. ¹⁴ Ἐὰν τὸ ἔργον τινὸς τὸ ὁποῖον ἐποικοδόμησε μένῃ, θέλει λάβει μισθόν· ¹⁵ ἔὰν τὸ ἔργον τινὸς κατακαῇ, θέλει ζημιωθῇ· αὐτὸς ὅμως θέλει σωθῇ, πλὴν οὕτως ὡς διὰ πυρός.

¹⁶ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἰσθε ναὸς Θεοῦ, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ ἐν ὑμῖν; ¹⁷ Ἐὰν τις φθειρῇ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, τοῦτον θέλει φθείρει ὁ Θεός· διότι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιος, ὅστις εἰσθε σεῖς. ¹⁸ Μηδεὶς ἃς μὴ ἐξαπατᾷ ἑαυτόν· ἔὰν τις μεταξὺ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι σοφὸς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἃς γείνη μωρὸς, διὰ νὰ γείνη σοφός. ¹⁹ Διότι ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου εἶναι μωρία παρὰ τῷ Θεῷ. Ἐπεὶ εἶναι γεγραμμένον, “Ὅστις συλλαμβάνει τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.” ²⁰ Καὶ πάλιν, “Ὁ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἶναι μάταιοι.”

²¹ Ὡστε μηδεὶς ἃς μὴ καυχᾶται εἰς ἀνθρώπους· διότι τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν· ²² εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε παρόντα εἴτε μέλλοντα· τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν· ²³ σεῖς δὲ, τοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ Χριστός, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΟΤΤΩΣ ἄς μᾶς θεωρῇ πᾶς ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρετάς τοῦ Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ. ²Τὸ δὲ ἐπίλοιπον ζητεῖται μεταξὺ τῶν οἰκονόμων νὰ εὑρεθῇ ἕκαστος πιστός. ³Εἰς ἐμὲ δὲ ἐλάχιστον εἶναι νὰ ἀνακριθῶ ὑφ' ὑμῶν, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης κρίσεως· ἀλλ' οὐδὲ ἀνακρίνω ἑμαυτὸν ⁴Διότι ἡ συνείδησίς μου δὲν μὲ ἐλέγχει εἰς οὐδέν· πλὴν μὲ τοῦτο δὲν εἶμαι δεδικαιωμένος· ἀλλ' ὁ ἀνακρίνων με εἶναι ὁ Κύριος. ⁵Ὡστε μὴ κρίνετε μηδὲν πρὸ καιροῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος ὅστις καὶ θέλει φέρει εἰς τὸ φῶς τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ θέλει φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος θέλει γείνει εἰς ἕκαστον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

⁶Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μετέφερα παραδειγματικῶς εἰς ἑμαυτὸν καὶ εἰς τὸν Ἀπολλῶ, διὰ σᾶς· διὰ νὰ μάθητε διὰ τοῦ παραδείγματος ἡμῶν νὰ μὴ φρονῇτε ὑπὲρ ὅ,τι εἶναι γεγραμμένον, διὰ νὰ μὴ ἐπαίρησθε εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς κατὰ τοῦ ἄλλου. ⁷Διότι τίς σὲ διακρίνει ἀπὸ τοῦ ἄλλου; καὶ τί ἔχεις τὸ ὁποῖον δὲν ἔλαβες; Ἐὰν δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;

⁸Τώρα εἰσθε κεχορτασμένοι, τώρα ἐπλουτήσατε, ἐβασίλευσατε χωρὶς ἡμῶν· καὶ εἴθε νὰ ἐβασιλεύητε, διὰ νὰ συμβασιλεύσωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ σᾶς. ⁹Διότι νομίζω ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέδειξεν ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους, ὡς καταδικασμένους εἰς θάνατον· διότι ἐγεῖναμεν θέατρον εἰς τὸν κόσμον, καὶ εἰς ἀγγέλους καὶ εἰς ἀνθρώπους. ¹⁰Ἡμεῖς μωροὶ διὰ τὸν Χριστὸν, σεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, σεῖς δὲ ἰσχυροί· σεῖς ἐνδοξοί, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ¹¹Ἔως τῆς παρουσίας ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ ῥαπιζόμεθα, καὶ περιπλανώμεθα, ¹²καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι μὲ τὰς ἰδίας ἡμῶν χεῖρας· λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν· διωκόμενοι, ὑποφέρομεν. ¹³βλασφημούμενοι, παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγεῖναμεν, σκύβαλον πάντων ἕως τῆς σήμερον.

¹⁴Δὲν γράφω ταῦτα πρὸς ἐντροπὴν σας, ἀλλ' ὡς τέκνα μοι ἀγαπητὰ νουθετῶ. ¹⁵Διότι ἐὰν ἔχητε μυρίους παιδαγωγοὺς ἐν Χριστῷ, δὲν ἔχετε ὅμως πολλοὺς πατέρας· ἐπειδὴ ἐγὼ σᾶς ἐγέννησα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου. ¹⁶Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν, γίνεσθε μιμηταί μου. ¹⁷Διὰ τοῦτο σᾶς ἔπεμψα

τὸν Τιμόθεον, ὅστις εἶναι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὅστις θέλει σᾶς ἐνθυμίσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς διδάσκω πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ.

¹⁸Τινὲς ὅμως ἐφυσιώθησαν, ὡς ἐὰν ἐγὼ δὲν ἔμελλον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς· ¹⁹πλὴν θέλω ἔλθει ταχέως πρὸς ἐσᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ θέλω γνωρίσει οὐχὶ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. ²⁰Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἐν λόγῳ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. ²¹Τι θέλετε; μὲ ράβδον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, ἢ μὲ ἀγάπην καὶ μὲ πνεῦμα πραότητος;

ΚΕΦ. ε. 5.

ΓΕΝΙΚΩΣ ἀκούεται ὅτι εἶναι μεταξύ σας πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἣτις οὐδὲ μεταξύ τῶν ἐθνῶν ὀνομάζεται, ὥστε νὰ ἔχῃ τις τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²Καὶ σεῖς εἰσθε πεφυσιωμένοι, καὶ δὲν ἐπενθήσατε μᾶλλον, διὰ νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ πράξας τὸ ἔργον τοῦτο; ³Διοτι ἐγὼ, ὡς ἀπὼν κατὰ τὸ σῶμα, παρὼν ὅμως κατὰ τὸ πνεῦμα, ἔκρινα ἤδη ὡς παρὼν τὸν οὕτω πράξαντα τοῦτο, ⁴ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ συναχθῆτε σεῖς καὶ τὸ ἐμὸν πνεῦμα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁵νὰ παραδώσῃτε τὸν τοιοῦτον εἰς τὸν Σατανᾶν πρὸς ὀλεθρον τῆς σαρκὸς, διὰ νὰ σωθῇ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

⁶Δὲν εἶναι καλὸν τὸ καύχημά σας· δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὀλίγη ζύμη κάμνει ὅλον τὸ φύραμα ἔνζυμον; ⁷Καθαρίσθητε λοιπὸν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ζύμης, διὰ νὰ ἦσθε νέον φύραμα, καθὼς εἰσθε ἄζυμοι· διότι τὸ πάσχα ἡμῶν ἐθυσιάσθη ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Χριστός. ⁸Ὡστε ἅς ἐορτάζωμεν, οὐχὶ μὲ ζύμην παλαιάν, οὐδὲ μὲ ζύμην κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλὰ μὲ ἄζυμα εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

⁹Σᾶς ἔγραψα ἐν τῇ ἐπιστολῇ, νὰ μὴ συναναστρεφῃσθε μὲ πόρνους. ¹⁰Καὶ οὐχὶ διόλου μὲ τοὺς πόρνους τοῦ κόσμου τούτου, ἢ μὲ τοὺς πλεονέκτας ἢ ἄρπαγας, ἢ εἰδωλολάτρας· ἐπειδὴ τότε πρέπει νὰ ἐξέλθῃτε ἀπὸ τοῦ κόσμου. ¹¹Ἀλλὰ τώρα σᾶς ἔγραψα, νὰ μὴ συναναστρεφῃσθε, ἐὰν τις, ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἦναι πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδόρος, ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ· μὲ τὸν τοιοῦτον μὴδὲ νὰ συντρώγητε· ¹²διότι τί μὲ ὤφειλε νὰ κοίνω καὶ τοὺς ἔξω; Δὲν κρίνετε σεῖς τοὺς

ἔσω; ¹³Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς θέλει κρίνει· ὅθεν ἐκβάλετε τὸν κακὸν ἐκ μέσου ὑμῶν.

ΚΕΦ. ε'. — ¹Τολμᾷ τις ἀπὸ σᾶς, ὅταν ἔχη διαφορὰν πρὸς τὸν ἄλλον, νὰ κρίνηται ἐνώπιον τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐνώπιον τῶν ἀγίων; ²Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄγιοι θέλουσι κρίνει τὸν κοσμον; Καὶ ἐὰν ὁ κόσμος κρίνηται ἀπὸ σᾶς, ἀνάξιοι εἰσθε νὰ κρίνητε ἐλάχιστα πράγματα; ³Δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἀγγέλους θέλομεν κρίνει; πόσῳ μᾶλλον βιωτικά; ⁴Βιωτικὰς λοιπὸν κρίσεις ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε ^{κριτάς}. ⁵Πρὸς ἐντροπὴν σας λέγω τοῦτο· οὕτω δὲν ὑπάρχει μεταξύ σας οὐδὲ εἰς σοφός, ὅστις θέλει δυνηθῇ νὰ κρίνῃ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; ⁶Ἀλλὰ ἀδελφὸς κρίνεται μὲ ἀδελφόν, καὶ τοῦτο ἐνώπιον ἀπίστων; ⁷Τώρα λοιπὸν εἶναι διόλου ἐλάττωμα εἰς ἐσᾶς, ὅτι ἔχετε κρίσεις μεταξύ σας· διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀδικεῖσθε; διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀποστερεῖσθε; ⁸Ἀλλὰ σεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ μάλιστα ἀδελφούς.

⁹Ἡ δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄδικοι δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἄρσενοκοῖται, ¹⁰οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὔτε λοῖδοροι, οὔτε ἄρπαγες, δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

¹¹Καὶ τοιοῦτοι ὑπῆρχετε τινές· ἀλλὰ ἀπελούσθητε, ἀλλὰ ἡγιασθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ¹²Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, πλὴν πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω ἐξουσιασθῇ ὑπ' οὐδενός.

¹³Τὰ φαγητὰ εἶναι διὰ τὴν κοιλίαν, καὶ ἡ κοιλία διὰ τὰ φαγητὰ· πλὴν ὁ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα θέλει καταργῆσαι· τὸ δὲ σῶμα δὲν εἶναι διὰ τὴν πορνείαν, ἀλλὰ διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ Κύριος διὰ τὸ σῶμα· ¹⁴ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἀνέστησε, καὶ ἡμᾶς θέλει ἀναστήσει διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ¹⁵Δὲν ἐξεύρετε ὅτι τὰ σώματα σας εἶναι μέλη τοῦ Χριστοῦ; Νὰ λάβω λοιπὸν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ κάμω αὐτὰ μέλη πόρνῃς; Μὴ γένοιτο!

¹⁶Ἡ δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὁ προσκολλώμενος μὲ τὴν πόρνῃν, εἶναι ἐν σῶμα; διότι “θέλουσιν εἰσθαι,” λέγει, “οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ¹⁷Ὅστις ὅμως προσκολλᾶται μὲ τὸν Κύριον, εἶναι ἐν πνεύμα. ¹⁸Φεύγετε τὴν πορνείαν· πᾶν ἁμάρ-

τημα το ὅποῖον ἤθελε πράξει ὁ ἄνθρωπος, εἶναι ἐκτὸς τοῦ σώματος· ὁ πορνεύων ὅμως ἀμαρτάνει εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα.
¹⁹ Ἡ δὲν ἐξεύρετε, ὅτι τὸ σῶμά σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τοῦ ἐν ὑμῖν, τὸ ὅποῖον ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ δὲν εἰσθε κύριοι ἐαυτῶν; ²⁰ Διότι ἡγοράσθητε διὰ τιμῆς· δοξάσατε λοιπὸν τὸν Θεὸν δια τοῦ σώματός σας, καὶ διὰ τοῦ πνεύματός σας, τὰ ὅποια εἶναι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Ζ.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ὅσων μοι ἐγράψατε, καλὸν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴ ἐγγίση εἰς γυναῖκα. ² Διὰ τὰς πορνείας ὅμως ἃς ἔχη ἕκαστος τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα, καὶ ἐκάστη ἃς ἔχη τὸν ἐαυτῆς ἄνδρα. ³ Ὁ ἄνθρωπος ἃς ἀποδίδῃ εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ εἰς τὸν ἄνδρα. ⁴ Ἡ γυνὴ δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἐαυτῆς σῶμα, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἐαυτοῦ σῶμα, ἀλλ' ἡ γυνὴ. ⁵ Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, ἐκτὸς ἐὰν ἦναι τι ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, διὰ νὰ καταγίνησθε εἰς τὴν νηστείαν καὶ εἰς τὴν προσευχήν· καὶ πάλιν συνέρχεσθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, διὰ νὰ μὴ σᾶς πειράξῃ ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκράτειάν σας. ⁶ Λέγω δὲ τοῦτο κατὰ συγγνώμην, οὐχὶ κατὰ προσταγὴν. ⁷ Διότι θέλω πάντας τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἦναι καθὼς καὶ ἐμαυτὸν· ἀλλ' ἕκαστος ἔχει ἰδιαίτερον χάρισμα ἐκ Θεοῦ, ἄλλος μὲν οὕτως, ἄλλος δὲ οὕτως.

⁸ Λέγω δὲ πρὸς τοὺς ἀγάμους καὶ πρὸς τὰς χήρας, καλὸν εἶναι εἰς αὐτοὺς, ἐὰν μείνωσι καθὼς καὶ ἐγώ· ⁹ ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐγκρατεύωνται, ἃς νυμφευθῶσι· διότι καλῆτερον εἶναι νὰ νυμφευθῶσι παρὰ νὰ ἐξάπτωνται.

¹⁰ Εἰς δὲ τοὺς νευμφευμένους παραγγέλλω, οὐχὶ ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος, νὰ μὴ χωρισθῇ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ¹¹ Ἀλλ' εἰν καὶ χωρισθῇ, ἃς μένη ἄγαμος, ἢ ἃς συνδιαλλαγῇ μὲ τὸν ἄνδρα καὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴ ἀφίνη τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα.

¹² Πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐγὼ λέγω, οὐχὶ ὁ Κύριος, Ἐὰν τις ἀδελφὸς ἔχη γυναῖκα ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συγκατανεύῃ νὰ συνοικῇ μετ' αὐτοῦ, ἃς μὴ ἀφίνη αὐτήν. ¹³ Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συγκατανεύει νὰ συνοικῇ μετ' αὐτῆς, ἃς μὴ ἀφίνη αὐτόν. ¹⁴ Διότι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τῆς γυναικός· καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τοῦ ἀνδρός· ἐπειδὴ

ἄλλως τὰ τέκνα σας ἤθελον εἶσθαι ἀκάθαρτα· ἀλλὰ τώρα εἶναι ἅγια. ¹⁵ Ἐὰν δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, ἅς χωρισθῇ. Ὁ ἀδελφὸς ἡ ἡ ἀδελφὴ δὲν εἶναι δεδουλωμένοι εἰς τὰ τοιαῦτα· ὁ Θεὸς ὅμως προσεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς εἰρήνην. ¹⁶ Διότι τί ἐξεύρεις, γύναι, ἂν μέλλης νὰ σώσης τὸν ἄνδρα; ἡ τί ἐξεύρεις, ἄνερ, ἂν μέλλης νὰ σώσης τὴν γυναῖκα; ¹⁷ Ἀλλὰ καθὼς ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον, καὶ καθὼς ὁ Κύριος προσεκάλεσεν ἕκαστον, οὕτως ἅς περιπατῇ· καὶ οὕτω διατάττω εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας.

¹⁸ Προσεκλήθη τις εἰς τὴν πίστιν περιτετμημένος; Ἄς μὴ καλύπτῃ τὴν περιτομήν. Προσεκλήθη τις ἀπερίτμητος; Ἄς μὴ περιτέμνηται. ¹⁹ Ἡ περιτομὴ εἶναι οὐδὲν, καὶ ἡ ἀκροβυστία εἶναι οὐδὲν· ἀλλ' ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει καθ' ἣν ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ ἅς μένῃ. ²¹ Ἐκλήθη δούλος; Μὴ σὲ μέλλῃ· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι νὰ γείνης ἐλεύθερος, μεταχειρίσου τοῦτο καλῆτερα. ²² Διότι ὅστις δούλος ἐκλήθη εἰς τὸν Κύριον, εἶναι ἀπελεύθερος τοῦ Κυρίου· ὁμοίως καὶ ὅστις ἐλεύθερος ἐκλήθη, δούλος εἶναι τοῦ Χριστοῦ. ²³ Διὰ τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δούλοι ἀνθρώπων. ²⁴ Ἐκαστος, ἀδελφοί, εἰς ὃ, τι ἐκλήθη, ἐν τοίτῳ ἅς μένῃ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁵ Περὶ δὲ τῶν παρθένων προσταγὴν τοῦ Κυρίου δὲν ἔχω· ἀλλὰ γνώμην δίδω, ὡς ἡλεημένος ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ ἦμαι πιστός. ²⁶ Τοῦτο λοιπὸν νομίζω ὅτι εἶναι καλὸν διὰ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἦναι οὕτως. ²⁷ Εἶσαι δεδεμένος μὲ γυναῖκα; Μὴ ζῆτει λύσιν. Εἶσαι λευμένος ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζῆτει γυναῖκα. ²⁸ Πλὴν καὶ ἐὰν νυμφευθῇς, δὲν ἡμάρτησας· καὶ ἐὰν ἡ παρθένος νυμφευθῇ, δὲν ἡμάρτησεν· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι θέλουσιν ἔχει θλίψιν ἐν τῇ σαρκί· ἐγὼ δὲ σὰς φείδομαι.

²⁹ Λέγω δὲ τοῦτο, ἀδελφοί, ὅτι ὁ ἐπίλοιπος καιρὸς εἶναι συντομος· ὥστε καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας νὰ ἦναι ὡς μὴ ἔχοντες· ³⁰ καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ ἔχοντες κατοχὴν· ³¹ καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι τὸν κόσμον τοῦτον, ὡς μηδόλως μεταχειριζόμενοι· διότι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου παρέρχεται. ³² Θέλω δὲ νὰ ἦσθε ἀμεριμνοί· ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Κύριον· ³³ ὁ δὲ νενυμφευμένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὴν γυναῖκα. ³⁴ Διαφέρει ἡ γυνὴ καὶ

ἡ παρθένος· ἡ ἄγαμος μερίμνᾳ τα τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ ᾔῃαι ἁγία καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα· ἡ δὲ νενυμφευμένη μερίμνᾳ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν ἄνδρα.

³⁵ Λεγω δὲ τοῦτο διὰ τὸ συμφέρον ὑμῶν αὐτῶν· οὐχὶ διὰ νὰ βάλῃ εἰς ἐσᾶς παγίδα, ἀλλὰ διὰ τὸ σεμνοπρεπὲς, καὶ διὰ νὰ ᾔσθε προσκεκολλημένοι εἰς τὸν Κύριον χωρὶς περισπασμούς.

³⁶ Ἀλλ' ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι ἀσχημονεῖ πρὸς τὴν παρθένον αὐτοῦ, ἂν παρῇλθεν ἡ ἀκμὴ αὐτῆς, καὶ πρέπη νὰ γείνῃ οὕτως, ἃς κάμῃ ὅ,τι θέλει, δὲν ἁμαρτάνει· ἃς ὑπανδρεύονται. ³⁷ Ὅστις ὅμως στέκει στερεὸς ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔχει ὅμως ἐξουσίαν περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ θελήματος, καὶ ἀπεφάσισε τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, νὰ φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, πράττει καλῶς. ³⁸ Ὅστε καὶ ὅστις ὑπανδρεύει, πράττει καλῶς· ἀλλ' ὁ μὴ ὑπανδρεύων, πράττει καλλήτερα.

³⁹ Ἡ γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ τοῦ νόμου ἐφ' ὅσον καιρὸν ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀποθάνῃ, εἶναι ἐλευθέρα νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ ὅντινα θέλει, μόνον νὰ γίνῃται τοῦτο ἐν Κυρίῳ.

⁴⁰ Μακαριωτέρα ὅμως εἶναι, ἐὰν μείνῃ οὕτω, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· νομίζω δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχω Πνεῦμα Θεοῦ.

ΚΕΦ. η.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξευρομεν ὅτι πάντες ἔχομεν γνῶσιν· ἡ γνῶσις ὅμως φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. ² Καὶ ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι ἐξεύρει τί, δὲν ἔμαθεν ἔτι οὐδὲν καθὼς πρέπει νὰ μάθῃ· ³ ἀλλ' ἐὰν τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος γνωρίζεται ὑπ' αὐτοῦ. ⁴ Περὶ τῆς βρώσεως λοιπὸν τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξεύρομεν ὅτι το εἶδωλον εἶναι οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς ἄλλος Θεὸς εἰμὴ εἷς. ⁵ Διότι ἂν καὶ ᾔῃαι λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν τῷ οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς· (καθὼς καὶ εἶναι θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι πολλοί)· ⁶ ἀλλ' εἰς ἡμᾶς εἶναι εἷς Θεὸς ὁ Πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ· ⁷ ἀλλὰ δὲν εἶναι εἰς πάντας ἡ γνῶσις αὕτη· τινὲς δὲ διὰ τὴν συνειδήσιν τοῦ εἰδώλου ἕως σήμερον τρώγουσι τὸ εἰδωλόθυτον ὡς εἰδωλόθυτον, καὶ ἡ συνειδήσις αὐτῶν ἀσθενῆς οὕσα μολύνεται.

⁸ Τὸ φαγητὸν ὅμως δὲν συνιστᾷ ἡμᾶς εἰς τὸν Θεόν· διότι οὔτε ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν· οὔτε ἐὰν δὲν φάγωμεν, ἐλαττούμεθα.

⁹ Πλὴν προσέχετε μήπως αὕτη ἡ ἐξουσία σας γείνη πρόσκομμα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς. ¹⁰ Διότι εἰάν τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γινώσιν, ὅτι κάθησαι εἰς τράπεζαν ἐντὸς ναοῦ εἰδώλων, δὲν θέλει ἐνθάρρυνθῇ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος, εἰς τὸ νὰ τρώγῃ τὰ εἰδωλόθυτα; ¹¹ καὶ διὰ τὴν γινῶσιν σου θέλει ἀπολεσθῇ ὁ ἀσθενὴς ἀδελφός, διὰ τὸν ὅποιον ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹² Ἀμαρτάνοντες δὲ οὕτως εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ προσβάλλοντες τὴν ἀσθεينῇ συνείδησιν αὐτῶν, εἰς τὸν Χριστὸν ἀμαρτάνετε. ¹³ Διὰ τοῦτο, εἰάν τὸ φαγητὸν σκανδαλίζῃ τὸν ἀδελφόν μου, δὲν θέλω φάγει κρέας εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσω τὸν ἀδελφόν μου.

ΚΕΦ. Θ'.

ΔΕΝ εἶμαι ἀπόστολος; Δὲν εἶμαι ἐλεύθερος; Δὲν εἶδον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν; Δὲν εἰσθε σεῖς τὸ ἔργον μου ἐν Κυρίῳ; ² Ἄν δὲν ἦμαι εἰς ἄλλους ἀπόστολος, ἀλλ' εἰς ἐσᾶς τοῦλάχιστον εἶμαι· διότι ἡ σφραγὶς τῆς ἀποστολῆς μου σεῖς εἰσθε ἐν Κυρίῳ. ³ Ἡ ἀπολογία μου εἰς τοὺς ἀνακρίνοντάς με εἶναι αὕτη· ⁴ Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ φάγωμεν καὶ νὰ πῖωμεν; ⁵ Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ συμπεριφέρωμεν ἀδελφὴν γυναῖκα, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ Κηφᾶς; ⁶ Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ ὁ Βαρνάβας δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ μὴ ἐργαζώμεθα; ⁷ Τίς ποτὲ ἐκστρατεύει μὲ ἴδια αὐτοῦ ἔξοδα; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ; Ἡ τίς ποιμαίνει ποῖμνιον, καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ γάλακτος τοῦ ποιμνίου; ⁸ Μήπως κατὰ ἄνθρωπον λαλῶ ταῦτα; ἢ δὲν λέγει ταῦτα καὶ ὁ νόμος; ⁹ Διότι ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως εἶναι γεγραμμένον, “Δὲν θέλεις ἐμφράξῃ τὸ στόμα βοὸς ἀλωνίζοντος.” Μήπως μέλει τὸν Θεὸν περὶ τῶν βοῶν; ¹⁰ Ἡ δι' ἡμᾶς βεβαίως λέγει τοῦτο; διότι δι' ἡμᾶς ἐγράφη, ὅτι ὁ ἀροτριῶν, μὲ ἐλπίδα πρέπει νὰ ἀροτριᾷ· καὶ ὁ ἀλωνίζων, μὲ ἐλπίδα νὰ μετέχῃ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. ¹¹ Εἰάν ἡμεῖς ἐσπείραμεν εἰς ἐσᾶς τὰ πνευματικά, μέγα εἶναι εἰάν ἡμεῖς θερίσωμεν τὰ σαρκικά σας; ¹² Εἰάν ἄλλοι μετέχωσι τῆς ἐφ' ὑμᾶς ἐξουσίας, δὲν πρέπει μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλὰ δὲν μετεχειρίσθημεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀλλ' ὑποφέρομεν πάντα, διὰ νὰ μὴ προξενήσωμεν ἐμπόδιόν τι εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

¹³ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι τὰ ἱερὰ, ἐκ τοῦ ἱεροῦ τρώγου-

σιν; οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς τὸ θυσιαστήριον, μετὰ τοῦ θυσιαστηρίου λαμβάνουσι μερίδιον; ¹⁴ Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξεν, οἱ κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον νὰ ζῶσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου.

¹⁵ Πλὴν ἐγὼ οὐδὲν τούτων μετεχειρίσθην, οὐδὲ ἔγραψα ταῦτα, διὰ νὰ γείνη οὔτως εἰς ἐμέ· διότι καλὸν εἶναι εἰς ἐμὲ νὰ ἀποθάνω μᾶλλον, παρὰ νὰ ματαιωσῇ τις τὸ καύχημά μου. ¹⁶ Διότι ἐὰν κηρίττω τὸ εὐαγγέλιον, δὲν εἶναι εἰς ἐμὲ καύχημα· ἐπειδὴ ἀνάγκη ἐπίκειται εἰς ἐμέ· οὐαὶ δὲ εἶναι εἰς ἐμὲ ἐὰν δὲν κηρύττω. ¹⁷ Ἐπειδὴ ἐὰν κάμνω τοῦτο ἐκουσίως, ἔχω μισθόν· ἐὰν δὲ ἀκουσίως, εἶμαι ἐμπειπιστευμένος οἰκονομίαν. ¹⁸ Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ μισθός μου; Τὸ νὰ κάμω ἀδάπανον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς κηρύξεώς μου, ὥστε νὰ μὴ κάμνω κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

¹⁹ Διότι ἐλεύθερος ὢν πάντων, εἰς πάντας ἐδούλωσα ἑμαυτὸν, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς πλειότερους. ²⁰ Καὶ ἔγεινα εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὡς Ἰουδαῖος, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς Ἰουδαίους· εἰς τοὺς ὑπὸ νόμον ἄς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ὑπὸ νόμον· ²¹ εἰς τοὺς ἀνόμους ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν ἄνομος εἰς τὸν Θεὸν, ἀλλ' ἔννομος εἰς τὸν Χριστὸν,) διὰ νὰ κερδήσω ἀνόμους· ²² ἔγεινα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ὡς ἀσθενής, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ἀσθενεῖς· εἰς πάντας ἔγεινα τὰ πάντα, διὰ νὰ σώσω παντὶ τρόπῳ τινάς. ²³ Κάμνω δὲ τοῦτο διὰ τὸ εὐαγγέλιον, διὰ νὰ γείνω συγκοινωνὸς αὐτοῦ.

²⁴ Δὲν ἐξεύρετε, ὅτι οἱ τρέχοντες ἐν τῷ σταδίῳ, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς ὅμως λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ὥστε νὰ λάβητε αὐτό. ²⁵ Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, εἰς πάντα ἐγκρατεῖται· ἐκεῖνοι μὲν, διὰ νὰ λάβωσι φθαρτὸν στέφανον, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ²⁶ Ἐγὼ λοιπὸν οὕτω τρέχω, οὐχὶ ὡς ἀβεβαίως· οὕτω πυγμαχῶ, οὐχὶ ὡς κτυπῶν τὸν ἀέρα· ²⁷ ἀλλὰ δαμάζω τὸ σῶμά μου καὶ δουλαγωγῶ, μήπως εἰς ἄλλους κηρύξας, ἐγὼ γείνω ἀδόκιμος.

ΚΕΦ. ι. ια.

ΔΕΝ θέλω δὲ νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον· ² καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ· ³ καὶ πάντες τὴν αὐτὴν πνευματικὴν βρώσιν ἔφαγον· ⁴ καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ποτὸν ἔπιον· διότι

ἐπινον ἀπὸ πνευματικῆς πέτρας ἀκολουθούσης· ἡ δὲ πέτρα ἦτο ὁ Χριστός. ⁵ Ἀλλὰ δὲν εὐηρεστήθη ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πλειοτέρους ἐξ αὐτῶν· διότι κατεστρώθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

⁶ Ταῦτα δὲ ἔγειναν παραδείγματα ἡμῶν διὰ νὰ μὴ ἡμεθα ἡμεῖς ἐπιθυμηταὶ κακῶν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι ἐπεθύμησαν. ⁷ Μηδὲ γίνεσθε εἰδωολάτραι, καθὼς τινὲς ἐξ αὐτῶν· ὡς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐκάθισεν ὁ λαὸς διὰ νὰ φάγῃ καὶ νὰ πῖῃ, καὶ ἐσηκώθησαν νὰ παίζωσι.” ⁸ Μηδὲ ἅς πορνεύωμεν, καθὼς τινὲς αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. ⁹ Μηδὲ ἅς πειραζόμεν τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπειρασαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τῶν ὀφειῶν. ¹⁰ Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐξολοθρευτοῦ.

¹¹ Ταῦτα δὲ πάντα ἐγίνοντο εἰς ἐκείνους παραδείγματα, καὶ ἐγράφησαν πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους τὰ τέλη τῶν αἰώνων ἐφθασαν. ¹² Ὡστε ὁ νομίζων ὅτι ἴσταται, ἅς βλέπῃ μὴ πέσῃ.

¹³ Πειρασμὸς δὲν σᾶς κατέλαβεν εἰμὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς ὅμως εἶναι ὁ Θεός, ὅστις δὲν θέλει σᾶς ἀφήσει νὰ πειρασθῇτε ὑπὲρ τὴν δύναμίν σας, ἀλλὰ μετὰ τοῦ πειρασμοῦ θέλει κάμει καὶ τὴν ἔκβασιν, ὥστε νὰ δύνασθε νὰ ὑποφέρητε.

¹⁴ Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.

¹⁵ Λέγω ὡς πρὸς φρονίμους· κρίνατε σεῖς τοῦτο τὸ ὁποῖον λέγω· ¹⁶ τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας τὸ ὁποῖον εὐλογοῦμεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; Ὁ ἄρτος τὸν ὁποῖον κόπτομεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ; ¹⁷ Διότι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα εἴμεθα οἱ πολλοί· ἐπειδὴ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. ¹⁸ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οἱ τρώγοντες τὰς θυσίας, δὲν εἶναι κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου;

¹⁹ Τί λοιπὸν λέγω; ὅτι τὸ εἶδωλον εἶναί τι; ἢ ὅτι τὸ εἰδωλόθυτον εἶναί τι; οὐχί· ²⁰ ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θυσιάζουσι τὰ ἔθνη, εἰς τὰ δαιμόνια θυσιάζουσι, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν Θεόν· καὶ δὲν θέλω σεῖς νὰ γίνησθε κοινωνοὶ τῶν δαιμονίων. ²¹ Δὲν δύνασθε νὰ πίνητε τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ποτήριον τῶν δαιμονίων· δὲν δύνασθε νὰ ἦσθε μέτοχοι τῆς τραπέζης τοῦ Κυρίου καὶ τῆς τραπέζης τῶν δαιμονίων. ²² Ἡ τὸν Κύριον θέλομεν νὰ διεγείρωμεν εἰς ζηλοτυπίαν; μήπως εἴμεθα ἰσχυράτεροι αὐτοῦ;

²³ Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν οἰκοδομοῦσι. ²⁴ Μηδεὶς ἅς μὴ ζητῇ τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον· ἀλλ' ἔκα-

στος τὰ τοῦ ἄλλου. ²⁵ Πᾶν τὸ πωλούμενον ἐν τῷ μακελλίῳ τρώγετε, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνειδήσιν· ²⁶ διότι “τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.” ²⁷ Καὶ εἰάν τις τῶν ἀπίστων σᾶς προσκαλῇ, καὶ θέλετε νὰ ὑπάγητε, τρώγετε, ὅ,τι βάλλεται ἔμπροσθεν σας, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνειδήσιν· ²⁸ Ἐὰν δέ τις σᾶς εἴπῃ, Τοῦτο εἶναι εἰδωλόθυτον· μὴ τρώγετε, δι' ἐκεῖνον τὸν φανερώσαντα, καὶ διὰ τὴν συνειδήσιν· διότι “τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.” ²⁹ Συνειδήσιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἰδικὴν σου, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἄλλου· ἐπειδὴ διὰ τί ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; ³⁰ Καὶ εἰάν ἐγὼ μετ' εὐχαριστίας μετέχω, διὰ τί βλασφημοῦμαι δι' ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὅποιον ἐγὼ εὐχαριστῶ; ³¹ Εἴτε λοιπὸν τρώγετε, εἴτε πίνετε, εἴτε πράττετέ τι, πάντα πράττετε εἰς δόξαν Θεοῦ. ³² Μὴ γίνεσθε πρόσκομμα μήτε εἰς Ἰουδαίους μήτε εἰς Ἕλληνας μήτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ· ³³ καθὼς καὶ ἐγὼ κατὰ πάντα ἀρέσκω εἰς πάντας, μὴ ζητῶν τὸ ἰδικόν μου συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν διὰ νὰ σωθῶσι.

ΚΕΦ. ΙΑ'.—¹ Μιμῆται μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ τοῦ Χριστοῦ.

² Σᾶς ἐπαινῶ δὲ, ἀδελφοί, ὅτι εἰς πάντα μὲ ἐνθυμεῖσθε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, καθὼς παρέδωκα εἰς ἐσᾶς.

³ Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ὅτι ἡ κεφαλὴ παντὸς ἀνδρὸς εἶναι ὁ Χριστός· κεφαλὴ δὲ τῆς γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ, ὁ Θεός. ⁴ Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων, εἰάν ἔχῃ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ⁵ Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα μὲ τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, διότι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι μὲ τὴν ἐξυρισμένην. ⁶ Ἐπειδὴ αὖ δὲν καλύπτεται ἡ γυνὴ, ἣς κουρεύσῃ καὶ τὰ μαλλία αὐτῆς· ἀλλ' εἰάν ᾖ αἰσχρὸν εἰς γυναῖκα νὰ κουρεύῃ τὰ μαλλία αὐτῆς, ἢ νὰ ξυρίζηται, ἣς καλύπτεται. ⁷ Διότι ὁ μὲν ἀνὴρ δὲν χρεωστεῖ νὰ καλύπτῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶναι εἰκὼν καὶ δόξα τοῦ Θεοῦ· ἡ δὲ γυνὴ εἶναι δόξα τοῦ ἀνδρός. ⁸ Διότι ὁ ἀνὴρ δὲν εἶναι ἐκ τῆς γυναικὸς, ἀλλ' ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός. ⁹ Ἐπειδὴ δὲν ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ἡ γυνὴ χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους. ¹¹ Πλὴν οὔτε ὁ ἀνὴρ χωρὶς τῆς γυναικὸς, οὔτε

ἡ γυνὴ χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχει, ἐν Κυρίῳ. ¹² Διότι καθὼς ἡ γυνὴ εἶναι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ εἶναι διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ πάντα δὲ ἐκ τοῦ Θεοῦ.

¹³ Κρίνατε σεῖς καθ' ἑαυτοὺς· εἶναι πρεπον γυνὴ νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεὸν ἀσκεπῆς; ¹⁴ Ἡ οὐδὲ αὕτη ἡ φύσις δὲν σᾶς διδάσκει, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν ἔχῃ κόμην, εἶναι εἰς αὐτὸν ἀτιμία; ¹⁵ Γυνὴ δὲ ἐὰν ἔχῃ κόμην, εἶναι δόξα εἰς αὐτήν· διότι ἡ κόμη ἐδόθη εἰς αὐτήν ἀντὶ καλύμματος.

¹⁶ Ἐάν τις ὅμως φαίνεται ὅτι εἶναι φιλόνεικος, ἡμεῖς τοιαύτην συνηθειαν δὲν ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

¹⁷ Ἐνῷ δὲ παραγγέλλω τοῦτο, δὲν ἐπαινῶ, ὅτι συνέρχεσθε οὐχὶ διὰ τὸ καλῆτερον, ἀλλὰ διὰ τὸ χειρότερον. ¹⁸ Διότι πρῶτον μὲν, ὅταν συνέρχησθε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀκούω ὅτι ὑπάρχουσι σχίσματα μεταξύ σας· καὶ μέρος τι πιστεύω. ¹⁹ Διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι καὶ αἰρέσεις μεταξύ σας, διὰ νὰ γείνωσι φανεροὶ μεταξύ σας οἱ δόκιμοι.

²⁰ Ὅταν λοιπὸν συνέρχησθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τοῦτο δὲν εἶναι νὰ φάγητε Κυριακὸν δείπνον· ²¹ διότι ἕκαστος λαμβάνει πρὸ τοῦ ἄλλου τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ δείπνον ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τρώγειν, καὶ ἄλλος μὲν πεινᾷ, ἄλλος δὲ μεθύει, ²² Μὴ δὲν ἔχετε οἰκίας διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε; ἢ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας· Τί νὰ σᾶς εἴπω; νὰ σᾶς ἐπαινεσω εἰς τοῦτο; δὲν σᾶς ἐπαινῶ.

²³ Διότι ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον καὶ παρέδωκα εἰς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ καθ' ἣν παρεδίδετο, ἔλαβεν ἄρτον, ²⁴ καὶ εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου. ²⁵ Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδείπνησε, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου· τοῦτο κάμνετε, ὡς ἅκις πίνητε, εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου. ²⁶ Διότι ὡς ἅκις ἂν τρώγητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ πίνητε τὸ ποτήριον τοῦτο, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, μέχρι τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ.

²⁷ Ὡστε ὅστις τρώγῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος θέλει εἶσθαι τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου. ²⁸ Ὡς δοκιμάζῃ δὲ ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅπως ἂν τρώγῃ ἐκ τοῦ ἄρτου, καὶ ὡς πίνῃ ἐκ τοῦ ποτηρίου.

²⁹ Διότι ὁ τρώγων καὶ πίνων ἀναξίως, τρώγει καὶ πίνει κατάκρι-

σιν εἰς ἑαυτὸν, μὴ διακρίνων το σῶμα τοῦ Κυρίου. ³⁰ Διὰ τοῦτο ὑπάρχουσι μεταξὺ σας πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ ἀποθνήσκουσιν ἱκανοί. ³¹ Διότι ἐὰν διεκρίνομεν ἑαυτοὺς, δὲν ἠθέλομεν κρίνεσθαι. ³² Ἀλλ' ὅταν κρινώμεθα, παιδευόμεθα ὑπὲρ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ μὴ κατακριθῶμεν μετὰ τοῦ κόσμου. ³³ Ὡστε, ἀδελφοί μου, ὅταν συνέρχησθε διὰ νὰ φάγητε, περιμένετε ἀλλήλους. ³⁴ Ἐὰν δέ τις πεινᾷ, ἅς τρώγῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ συνέρχησθε πρὸς κατάκρισιν. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὅταν ἔλθω, θέλω διατάξει.

ΚΕΦ. ΙΒ'.—ΙΔ'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, δὲν θέλω νὰ ἀγνοῇτε. ² Ἐξεύρετέ ὅτι ἦσθε ἐθνικοὶ, συρόμενοι ὅπως ἐσύρεσθε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα. ³ Διὰ τοῦτο σᾶς γνωστοποιῶ, ὅτι οὐδεὶς λαλῶν διὰ Πνεύματος Θεοῦ, λέγει ἀνάθεμα τὸν Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ Κύριον Ἰησοῦν, εἰμὴ διὰ Πνεύματος Ἀγίου.

⁴ Εἶναι δὲ διαιρέσεις χαρισμάτων, τὸ Πνεῦμα ὅμως τὸ αὐτό· ⁵ εἶναι καὶ διαιρέσεις διακονιῶν, ὁ Κύριος ὅμως ὁ αὐτός· ⁶ εἶναι καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων, ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι ὁ αὐτός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. ⁷ Δίδεται δὲ εἰς ἕκαστον ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ⁸ Διότι εἰς ἄλλον μὲν δίδεται διὰ τοῦ Πνεύματος λόγος σοφίας, εἰς ἄλλον δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· ⁹ εἰς ἄλλον δὲ πίστις, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος· εἰς ἄλλον δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος· ¹⁰ εἰς ἄλλον δὲ ἐνέργειαι θαυμάτων, εἰς ἄλλον δὲ προφητεία, εἰς ἄλλον δὲ διακρίσεις πνευματικῶν, εἰς ἄλλον δὲ εἶδη γλωσσῶν, εἰς ἄλλον δὲ ἐρμηνεῖα γλωσσῶν· ¹¹ πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διανέμον ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον καθὼς θέλει.

¹² Διότι καθὼς τὸ σῶμα εἶναι ἐν, καὶ ἔχει μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνὸς, πολλὰ ὄντα, εἶναι ἐν σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός. ¹³ Διότι ἡμεῖς πάντες διὰ τοῦ ἐνὸς Πνεύματος ἐβαπτίσθημεν εἰς ἐν σῶμα, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δούλοι εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἐν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν.

¹⁴ Διότι τὸ σῶμα δὲν εἶναι ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλὰ. ¹⁵ Ἐὰν εἴπῃ ὁ ποὺς, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι χεῖρ, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος·

διὰ τοῦτο τάχα δὲν εἶναι ἐκ τοῦ σώματος; ¹⁶ Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ ὠτίον, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ὀφθαλμὸς, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι τάχα ἐκ τοῦ σώματος; ¹⁷ Ἐὰν ὅλον τὸ σῶμα ᾖ ὀφθαλμὸς, ποῦ ἢ ἀκοή; Ἐὰν ὅλον ἀκοή, ποῦ ἢ ὁσφρησις; ¹⁸ Ἀλλὰ τῶρα ὁ Θεὸς ἔθεσε τὰ μέλη ἐν ἑκαστον αὐτῶν εἰς τὸ σῶμα, καθὼς ἠθέλησεν. ¹⁹ Ἐὰν ὅμως πάντα ᾗσαν ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; ²⁰ Ἀλλὰ τῶρα εἶναι μὲν πολλὰ μέλη, ἐν ὅμως σῶμα. ²¹ Καὶ δὲν δύναται ὁ ὀφθαλμὸς νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν χεῖρα, Δὲν ἔχω χρεῖαν σοῦ· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ πρὸς τοὺς πόδας, Δὲν ἔχω χρεῖαν ὑμῶν. ²² Ἀλλὰ πολὺ περισσότερον τὰ μέλη τοῦ σώματος τὰ ὁποῖα φαίνονται ὅτι εἶναι ἀσθενέστερα, ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα· ²³ καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα νομίζομεν ὅτι εἶναι τὰ ἀτιμότερα τοῦ σώματος, εἰς ταῦτα ἀποδίδομεν τιμὴν περισσοτέραν· καὶ τὰ ἄσχημα ἡμῶν ἔχουσι περισσοτέραν εἰσχημοσύνην. ²⁴ Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν δὲν ἔχουσι χρεῖαν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, δόσας περισσοτέραν τιμὴν εἰς τὸ εὐτελέστερον, ²⁵ διὰ νὰ μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ νὰ φροντίζωσι τὰ μέλη τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων. ²⁶ Καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, πάντα τὰ μέλη συμπάσχουσιν· εἴτε τιμᾶται ἐν μέλος, πάντα τὰ μέλη συγχαίρουσι.

²⁷ Καὶ σεῖς εἴσθε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη κατὰ μέρος. ²⁸ Καὶ ἄλλους μὲν ἔθεσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα θαύματα, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, βοηθείας, κυβερνήσεις, εἶδη γλωσσῶν. ²⁹ Μὴ πάντες εἶναι ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες ἐνεργοῦσι θαύματα; ³⁰ μὴ πάντες ἔχουσι χαρίσματα ἰαμάτων; μὴ πάντες λαλοῦσι γλώσσας; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

³¹ Ζητεῖτε δὲ μετὰ ζήλου τὰ καλλήτερα χαρίσματα· καὶ ἔτι πολὺν ὑπερέχουσιν ὁδὸν σᾶς δεικνύω.

ΚΕΦ. ιγ'.—¹ Ἐὰν λαλῶ τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἔγεια χαλκὸς ἢ χῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. ² Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ ἐξεύρω πάντα τὰ μυστήρια καὶ πᾶσαν τὴν γνώσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὅστε νὰ μετατοπίζω ὄρη, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, εἶμαι οὐδέν. ³ Καὶ ἐὰν πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου διανείμω, καὶ ἐὰν

παραδώσω τὸ σῶμά μου διὰ νὰ καυθῶ, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

⁴ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, ἀγαθοποιεῖ· ἡ ἀγάπη δὲν φθονεῖ· ἡ ἀγάπη δὲν αὐθαδιάζει, δὲν ἐπαίρεται, ⁵ δὲν ἀσχημονεῖ, δὲν ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, δὲν παροξύνεται, δὲν διαλογίζεται τὸ κακόν· ⁶ δὲν χαίρει εἰς τὴν ἀδικίαν, συγχαίρει δὲ εἰς τὴν ἀλήθειαν. ⁷ Πάντα ἀνέχεται, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

⁸ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει· τὰ ἄλλα ὅμως, εἴτε προφητεῖαι εἶναι, θέλουσι καταργηθῆ· εἴτε γλώσσαι, θέλουσι παύσει· εἴτε γνῶσις, θέλει καταργηθῆ. ⁹ Διότι κατὰ μέρος γινώσκομεν, καὶ κατὰ μέρος προφητεύομεν· ¹⁰ ὅταν ὅμως ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ κατὰ μέρος θέλει καταργηθῆ. ¹¹ Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνου, ὡς νήπιος ἐσυλλογιζόμεν· ὅτε ὅμως ἔγεινα ἀνὴρ, κατήργησα τὰ τοῦ νηπίου· ¹² διότι τώρα βλέπομεν διὰ κατόπτρου αἰνιγματωδῶς, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· τώρα γνωρίζω κατὰ μέρος, τότε δὲ θέλω γνωρίσει καθὼς καὶ ἐγνωρίσθην.

¹³ Τώρα δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μεγαλύτερα δὲ τούτων εἶναι ἡ ἀγάπη.

ΚΕΦ. ιδ'.—¹ Ἀκολουθεῖτε τὴν ἀγάπην· καὶ ζητεῖτε μετὰ ζήλου τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ τὸ νὰ προφητεύητε. ² Διότι ὁ λαλῶν γλώσσαν ἀγνώριστον, δὲν λαλεῖ πρὸς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεόν· διότι οὐδεὶς ἀκούει αὐτὸν, ἀλλὰ με τὸ πνεῦμα αὐτοῦ λαλεῖ μυστήρια· ³ ὁ δὲ προφητεύων, λαλεῖ πρὸς ἀνθρώπους εἰς οἰκοδομὴν καὶ προτροπὴν καὶ παρηγορίαν· ⁴ ὁ λαλῶν γλώσσαν ἀγνώριστον, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων, τὴν ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. ⁵ Θέλω δὲ πάντες νὰ λαλήτε γλώσσας, μᾶλλον δὲ νὰ προφητεύητε· διότι ὁ προφητεύων εἶναι μεγαλύτερος παρὰ ὁ λαλῶν γλώσσας, ἐκτὸς ἐὰν διερμηνεύῃ, διὰ νὰ λάβῃ οἰκοδομὴν ἢ ἐκκλησίαν.

⁶ Καὶ τώρα, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς λαλῶν γλώσσας, τι θέλω σᾶς ὠφελήσει, ἐὰν δὲν σᾶς λαλήσω ἢ μὲ ἀποκάλυψιν, ἢ μὲ γνῶσιν, ἢ μὲ προφητείαν, ἢ μὲ διδασχὴν; ⁷ Καὶ τὰ ἄψυχα ὅσα δίδουσι φωνήν, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν δὲν δώσωσι διακεκριμένους τοὺς φθόγγους, πῶς θέλει γνωρισθῇ τὸ αὐλούμενον, ἢ τὸ κιθαριζόμενον; ⁸ Διότι, ἐὰν ἡ σάλπιγξ δώσῃ φωνὴν ἄσαφῇ, τίς θέλει ἐτοιμασθῇ εἰς πόλεμον; ⁹ Οὕτω καὶ σεῖς, ἐὰν

δὲν δωσητε διὰ τῆς γλώσσης φωνὴν εὐκατάληπτον, πῶς θέλει γνωρισθῇ το λαλούμενον; διότι θέλετε λαλεῖ εἰς τὸν αἶρα.
¹⁰ Τόσα εἶδη φωνῶν εἶναι τυχὸν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀσήμαντον. ¹¹ Ἐὰν λοιπὸν δὲν γνωρίσω τὴν σημασίαν τῆς φωνῆς, θέλω εἶσθαι πρὸς τὸν λαλοῦντα βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν, βόρβαρος πρὸς ἐμέ.

¹² Οὕτω καὶ σείς, ἐπειδὴ εἴσθε ζηλωταὶ πνευματικῶν, ζητεῖτε νὰ περισσεύητε ἐν αὐτοῖς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας.
¹³ Διὰ τοῦτο ὁ λαλῶν γλώσσαν ἀγνώριστον, ἃς προσεύχεται διὰ νὰ γείνη ἱκανὸς νὰ διερμηνεύῃ. ¹⁴ Διότι ἐὰν προσεύχωμαι μὲ γλώσσαν ἀγνώριστον, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ἀλλ' ὁ νοῦς μου εἶναι ἀκαρποφόρητος. ¹⁵ Τί πρέπει λοιπόν; Θέλω προσευχηθῇ μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ προσευχηθῇ καὶ μὲ τὸν νοῦν· θέλω ψάλλει μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ ψάλλει καὶ μὲ τὸν νοῦν. ¹⁶ Διότι ἐὰν δοξολογήσῃς μὲ τὸ πνεῦμα, ἐκεῖνος ὅστις ἔχει τάξιν ἰδιώτου, πῶς θέλει εἰπεῖ τὸ Ἀμὴν εἰς τὴν εὐχαριστίαν σου, μὴ ἐξεύρων τί λέγεις; ¹⁷ Διότι σὺ μὲν καλῶς εὐχαριστεῖς, ὁ ἄλλος ὅμως δὲν οἰκοδομεῖται. ¹⁸ Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεόν μου, ὅτι λαλῶ πλειότερας γλώσσας παρὰ πάντας ὑμᾶς· ¹⁹ πλὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πέντε λόγους προτιμῶ νὰ λαλήσω διὰ τοῦ νοός μου, διὰ νὰ κατηχήσω καὶ ἄλλους, παρὰ μυρίους λόγους μὲ γλώσσαν ἀγνώριστον.

²⁰ Ἀδελφοί, μὴ γινεσθε παιδία κατὰ τὰς φρένας· ἀλλὰ γινεσθε νήπια μὲν εἰς τὴν κακίαν, τέλειοι ὅμως εἰς τὰς φρενας.
²¹ Ἐν τῷ νόμῳ εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι δι’ ἑτερογλώσσων, καὶ διὰ ξένων χειλέων θέλω λαλήσει πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον· καὶ οὐδὲ οὕτω θέλουσι μὲ εἰσακούσει,” λέγει Κύριος. ²² Ὡστε αἱ γλώσσαι εἶναι διὰ σημείον, οὐχὶ πρὸς τοὺς πιστεύοντας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀπίστους· ἡ προφητεία ὅμως εἶναι οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀπίστους, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πιστεύοντας. ²³ Ἐὰν λοιπὸν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ λαλῶσι πάντες γλώσσας ἀγνώριστους, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιώται ἢ ἄπιστοι, δὲν θέλουσιν εἰπεῖ ὅτι εἴσθε μαινόμενοι; ²⁴ Ἀλλ’ ἐὰν πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων· ²⁵ καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ γίνονται φανερά· καὶ οὕτω πεσὼν κατὰ πρόσωπον, θέλει προσκυνήσει τὸν Θεόν, κηρύττων ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι τῶντι ἐν μέσῳ ὑμῶν.

²⁶ Τί πρέπει λοιπον, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα ἃς γίνονται πρὸς οἰκοδομήν· ²⁷ ἐάν τις λαλῇ γλῶσσαν ἀγνώριστον, ἃς κάμωσι τοῦτο ἀνὰ δύο, ἢ τὸ περισσότερον ἀνὰ τρεῖς, καὶ ἐκ διαδοχῆς· καὶ εἰς ἃς διερμηνεύῃ· ²⁸ ἀλλ' ἐὰν δὲν ἦναι διερμηνευτῆς, ἃς σιωπᾷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἃς λαλῇ δὲ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸν Θεόν· ²⁹ Προφητῇται δὲ ἃς λαλῶσι δύο ἢ τρεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι ἃς διακρίνωσιν· ³⁰ Ἐὰν δὲ ἔλθῃ ἀποκάλυψις εἰς ἄλλον καθήμενον, ὁ πρῶτος ἃς σιωπᾷ· ³¹ Διότι δύνασθε ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον νὰ προφητεύητε πάντες, διὰ νὰ μανθανῶσι πάντες, καὶ πάντες νὰ παρηγορῶνται· ³² Καὶ τὰ πνεύματα τῶν προφητῶν ὑποτάσσονται εἰς τοὺς προφήτας· ³³ διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἀκαταστασίας, ἀλλ' εἰρήνης, καθὼς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

³⁴ Αἱ γυναῖκές σας ἃς σιωπῶσιν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· διότι δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰς αὐτὰς νὰ λαλῶσιν, ἀλλὰ νὰ ὑποτάσσωνται, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει· ³⁵ Ἀλλ' ἐὰν θέλωσι νὰ μάθωσί τι, ἃς ἐρωτῶσιν ἐν τῷ ὄκῳ τοὺς ἄνδρας αὐτῶν· διότι αἰσχρὸν εἶναι εἰς γυναῖκας νὰ λαλῶσιν ἐν ἐκκλησίᾳ· ³⁶ Μήπως ἀπὸ σᾶς ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ; ἢ εἰς σᾶς μόνους κατήντησεν;

³⁷ Ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι εἶναι προφήτης, ἢ πνευματικὸς, ἃς μάθῃ ἐκεῖνα τὰ ὅποια γράφω πρὸς ἐσᾶς, ὅτι εἶναι ἐντολαὶ τοῦ Κυρίου· ³⁸ ἀλλ' ἐὰν τις ἀγνοῇ, ἃς ἀγνοῇ· ³⁹ Ὡστε, ἀδελφοί, ζητεῖτε μετὰ ζήλου τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλῶσσας μὴ ἐμποδίσετε· ⁴⁰ Πάντα ἃς γίνονται εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν.

ΚΕΦ. ΙΕ.

ΣΑΣ φανερόνῃ δὲ, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὅποιον ἐκήρυξα πρὸς ἐσᾶς, τὸ ὅποιον καὶ παρελάβετε, εἰς τὸ ὅποιον καὶ ἵστασθε· ² διὰ τοῦ ἰποίου καὶ σώζεσθε τίνι τρόπῳ σᾶς ἐκήρυξα αὐτὸ, ἃν φυλάττητε αὐτό· ἐκτὸς ἐὰν ἐπιστεύσατε ματαίως· ³ Διότι παρέδωκα εἰς ἐσᾶς ἐν πρώτοις ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον καὶ παρέλαβον, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς· ⁴ καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἀνέστη τὴν τρίτην ἡμέραν, κατὰ τὰς γραφάς· ⁵ καὶ ὅτι ἐφάνη εἰς τὸν Κηφᾶν, ἔπειτα εἰς τοὺς δώδεκα· ⁶ μετὰ ταῦτα ἐφάνη εἰς πεντακοσίους καὶ ἐπέκεινα ἀδελφούς διὰ μιᾶς, ἐκ τῶν ἰποίων οἱ πλείότεροι μένουσιν

ἕως τώρα, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν· ⁷ ἔπειτα ἐφάνη εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἔπειτα εἰς πάντας τοὺς ἀποστόλους· ⁸ τελευταῖον δὲ πάντων, ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ, ὡς εἰς ἔκτρωμα. ⁹ Διότι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων· ὅστις δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι ἀπόστολος, διότι κατεδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Ἀλλὰ χάριτι Θεοῦ εἶμαι ὅ,τι εἶμαι· καὶ ἡ εἰς ἐμὲ χάρις αὐτοῦ δὲν ἔγεινε ματαία, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα· πλην οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ μετ' ἐμοῦ. ¹¹ Εἴτε λοιπὸν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύττομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

¹² Ἐὰν δὲ ὁ Χριστὸς κηρύττηται ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, πῶς τινὲς μεταξὺ σας λέγουσιν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν δὲν εἶναι; ¹³ Καὶ ἐὰν ἀνάστασις νεκρῶν δὲν ᾔηται, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη· ¹⁴ καὶ ἂν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, μάταιον ἄρα εἶναι τὸ κήρυγμα ἡμῶν, ματαία δὲ καὶ ἡ πίστις σας· ¹⁵ εὕρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, διότι ἐμαρτυρήσαμεν περὶ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἀνέστησε τὸν Χριστόν· τὸν ὑποῖον δὲν ἀνέστησεν, ἐὰν καθ' ὑπόθεσιν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροί. ¹⁶ Διότι ἐὰν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροί, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη. ¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, ματαία ἡ πίστις σας· ἔτι εἰσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. ¹⁸ Ἀρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπωλέσθησαν. ¹⁹ Ἐὰν ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ μόνον ἐλπίζωμεν εἰς τὸν Χριστόν, εἴμεθα ἐλεεινότεροι πάντων τῶν ἀνθρώπων.

²⁰ Ἀλλὰ τώρα ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ἔγεινεν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. ²¹ Διότι ἐπειδὴ ὁ θάνατος ^{ἔλαθε δι'} ἀνθρώπου, οὕτω καὶ δι' ἀνθρώπου ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. ²² Ἐπειδὴ καθὼς πάντες ἀποθνήσκουσιν ἐν τῷ Ἀδὰμ, οὕτω καὶ πάντες θέλουσι ζωοποιηθῇ ἐν τῷ Χριστῷ· ²³ ἕκαστος ὅμως κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τάξιν· ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀπαρχὴ, ἔπειτα ὅσοι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· ²⁴ ὕστερον θέλει εἰσθαι τὸ τέλος, ὅταν παραδώσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. ²⁵ Διότι πρέπει νὰ βασιλεῦῃ, ἕωσού θέσῃ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· ²⁶ ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. ²⁷ Διότι “πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ”· ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα εἶναι ὑποταγμένα, φανερόν ὅτι ἐξαιρεῖται ὁ ὑποτάξας εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. ²⁸ Ὅταν δὲ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς θέλει ὑποταχθῇ εἰς τὸν

ὑποτάξαντα εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, διὰ τὸ νὰ ᾔηται ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

²⁹ Ἐπειδὴ τί θέλουσι κάμει οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; ἐὰν τῶντι οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνονται, διὰ τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; ³⁰ Διὰ τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; ³¹ Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, μὰ τὴν εἰς ἐσᾶς καύχησίν μου τὴν ὁποίαν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. ³² Ἐὰν κατὰ ἄνθρωπον ἐπολέμησα μὲ θηρία ἐν Ἐφέσῳ, τί τὸ ὄφελος εἰς ἐμέ, ἂν οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνονται; “ἃς φάγωμεν καὶ ἃς πῖωμεν” διότι αὐρίον ἀποθνήσκομεν.” ³³ Μὴ πλανᾶσθε·

‘Φθείρουσι τὰ καλὰ ἢ θη αἱ κακαὶ συναναστροφαί.’

³⁴ Συνέλθετε εἰς ἑαυτοὺς κατα τὸ δίκαιον, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· διότι τινὲς ἔχουσιν ἀγνωσίαν Θεοῦ· πρὸς ἐντροπὴν σας λέγω τοῦτο.

³⁵ Ἀλλὰ θέλει τις εἰπεῖ, Πῶς ἀνασταίνονται οἱ νεκροί; καὶ μὲ ποῖον σῶμα ἔρχονται; ³⁶ Ἀφρον, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὺ σπείρεις, δὲν ζωογονεῖται, ἐὰν δὲν ἀποθάνῃ. ³⁷ Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σπείρεις, δὲν σπείρεις τὸ σῶμα τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ γείνη, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, σίτου τυχόν, ἢ τινὸς τῶν λοιπῶν. ³⁸ Ὁ δὲ Θεὸς δίδει εἰς αὐτὸ σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ εἰς ἕκαστον τῶν σπερμάτων τὸ ἰδιαίτερον αὐτοῦ σῶμα. ³⁹ Πᾶσα σὰρξ δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ τῶν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ τῶν κτηνῶν, ἄλλη δὲ τῶν ἰχθύων, καὶ ἄλλη τῶν πτηνῶν. ⁴⁰ Εἶναι καὶ σάματα ἐπουράνια, καὶ σῶματα ἐπίγεια· πλὴν ἄλλη μὲν ἡ δόξα τῶν ἐπουρανίων, ἄλλη δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ⁴¹ Ἀλλη δόξα εἶναι τοῦ ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα τῆς σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα τῶν ἀστερων· διότι ἀστὴρ διαφέρει ἀστέρος κατὰ τὴν δόξαν.

⁴² Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπειρεται ἐν φθορᾷ, ἀνίσταται ἐν ἀφθαρσίᾳ. ⁴³ Σπειρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἀνίσταται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἀνίσταται ἐν δυνάμει· ⁴⁴ σπείρεται σῶμα ζωϊκόν, ἀνίσταται σῶμα πνευματικόν. Εἶναι σῶμα ζωϊκόν, καὶ εἶναι σῶμα πνευματικόν. ⁴⁵ Οὕτως εἶναι καὶ γεγραμμένον, ‘Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ “ἐγένειεν εἰς ψυχὴν ζῶσαν” ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ⁴⁶ Πλὴν οὐχὶ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ζωϊκόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ⁴⁷ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶναι ἐκ τῆς γῆς, χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. ⁴⁸ Οποῖος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί·

καὶ ὁποῖος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. ⁴⁹ Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοῦκου, θέλομεν φορέσει καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. ⁵⁰ Τοῦτο δὲ λέγω, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ δὲν δύνανται νὰ κληρονομήσωσιν, οὐδὲ ἡ φθορὰ κληρονομεῖ τὴν ἀφθαρσίαν.

⁵¹ Ἰδού, μυστήριον λέγω πρὸς ἐσᾶς· πάντες μὲν δὲν θέλομαι κοιμηθῇ, πάντες ὅμως θέλομεν μεταμορφωθῇ, ⁵² ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· διότι θέλει σαλπίζει, καὶ οἱ νεκροὶ θέλουσιν ἀναστηθῇ ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς θέλομεν μεταμορφωθῇ. ⁵³ Διότι πρέπει τὸ φθαρτὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀθανασίαν.

⁵⁴ Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδυθῇ ἀθανασίαν, τότε θέλει γείνει ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, “Κατεπόθη ὁ θάνατος ἐν νίκῃ.” ⁵⁵ “Ποῦ, θάνατε, τὸ κέντρον σου; ποῦ, ἄδη, ἡ νίκη σου;” ⁵⁶ Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία· καὶ ἡ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. ⁵⁷ Ἀλλὰ χάρις εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν νίκην διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁵⁸ Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ, γίνεσθε στερεοὶ, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες πάντοτε εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, γινώσκοντες ὅτι ὁ κόπος σας δὲν εἶναι μάταιος ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. ις'.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς συνεισφορᾶς τῆς ὑπὲρ τῶν ἁγίων, καθὼς διαταξα εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας, οὕτω κάμετε καὶ σεῖς. ¹ Κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐβδομάδος ἕκαστος ὑμῶν ἃς ἐναποθέτη παρ' ἑαυτῷ, θησαυρίζων ὅ,τι ἂν εὐπορῇ ὥστε ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ συνάγωνται τότε συνεισφοραί. ² Καὶ ὅταν ἔλθω, ὁποίους ἐγκρίνητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους θέλω πέμψει διὰ νὰ φερῶσι τὴν δωρεάν σας εἰς Ἱερουσαλὴμ. ³ Καὶ ἐὰν ἦναι ἄξιον νὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ, θέλουσιν ἐλθεῖ μετ' ἐμοῦ.

⁴ Θέλω δὲ ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς, ἀφ' οὗ διέλθω τὴν Μακεδονίαν, (διότι τὴν Μακεδονίαν διέρχομαι) ⁵ καὶ ἴσως θέλω παραμείνει πλησίον σας, ἢ καὶ παραχειμάσει, διὰ νὰ μὲ προπέμψητε σεῖς ὅπου ἂν ὑπάγω. ⁶ Διότι δὲν θέλω νὰ σᾶς ἴδω τῶρα ἐν παρόδῳ·

ἀλλ' ἐλπίζω να μείνω πλησίον σας καιρόν τινα, ἐὰν ὁ Κίριος συγχωρήσῃ τοῦτο. ⁸ Θέλω δὲ μείνειν ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς· ⁹ διότι ἠνοιχθῇ εἰς ἐμὲ θύρα μεγάλη καὶ ἐνεργητικὴ, καὶ εἶναι πολλοὶ ἐναντίοι.

¹⁰ Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ὁ Τιμόθεος, προσέχετε νὰ ᾔναι ἄφοβος μετὰ ξύ σας· διότι τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἐργάζεται καθὼς καὶ ἐγώ· ¹¹ Μηδεὶς λοιπὸν ἂς μὴ ἐξουθενήσῃ αὐτόν· προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ· διότι προσμένω αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. ¹² Περὶ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀπολλῶ, παρεκάλεσα αὐτὸν πολλὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ δὲν ἤθελε παντάπασιν νὰ ἔλθῃ τώρα· θέλει ὅμως ἐλθεῖ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

¹³ Ἀγρυπνεῖτε, στέκεσθε ἐν τῇ πίστει· ἀνδρίζεσθε, ἐνδυναμοῦσθε. ¹⁴ Πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν ἂς γίνωνται ἐν ἀγάπῃ.

¹⁵ Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοὶ, (ἐξεύρετε τὴν οἰκίαν τοῦ Στεφανῶ, ὅτι εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ ἀφιέρωσαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἁγίων·) ¹⁶ νὰ ὑποτάσσησθε καὶ σεῖς εἰς τοὺς τοιοῦτους, καὶ εἰς πάντα τὸν συνεργοῦντα καὶ κοπιῶντα. ¹⁷ Χαίρω δὲ διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Στεφανῶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, διότι τὴν ἔλλειψίν σας οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· ¹⁸ ἐπειδὴ ἀνέπαυσαν τὸ ἰδικόν μου πνεῦμα καὶ τὸ ἰδικόν σας· τιμᾶτε λοιπὸν τοὺς τοιοῦτους.

¹⁹ Σᾶς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Σᾶς ἀσπάζονται πολλὰ ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, μετὰ τῆς κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίας. ²⁰ Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπᾶσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

²¹ Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου. ²² Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἂς ᾔναι ἀνάθεμα, Μαράν ἀθά. ²³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. ²⁴ Ἡ ἀγάπη μου μετα παντῶν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τῇ οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ὄντων ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ. ²Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρηγορίας, ⁴ὁ παρηγορῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, διὰ τὴν δύναμιν ἡμεῖς τὴν παρηγορούμεθα τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρηγορίας μὲ τὴν ὁποίαν παρηγορούμεθα ἡμεῖς αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. ⁵διότι καθὼς περισσεύουσι τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρηγορία ἡμῶν. ⁶Καὶ εἴτε θλιβόμεθα, θλιβόμεθα ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης διὰ τῆς ὑπομονῆς τῶν αὐτῶν παθημάτων, τὰ ἵποια καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρηγορούμεθα, παρηγορούμεθα ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρίας· καὶ ἡ ἐλπίς τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἶναι βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν. ⁷Ἐπειδὴ ἐξεύρομεν, ὅτι καθὼς εἰσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρηγορίας.

⁸Διοτι δὲν θέλομεν τὴν ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, περὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν ἥτις συνέβη εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐστενοχωρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἀπηλπίσθημεν καὶ τοῦ ζῆν. ⁹Ἄλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἐλάβομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, διὰ τὴν μὴ ἔχωμεν τὴν πεποιθήσιν εἰς ἑαυτοὺς, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἐγείροντα τοὺς νεκρούς. ¹⁰ὅστις ἡλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τοσούτου μεγάλου θανάτου, καὶ ἐλευθερόνει· εἰς τὸν ὁποῖον ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἔτι θέλει ἐλευθερώσει. ¹¹Ἐνῷ καὶ σεῖς συνεργεῖτε ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τῆς δεήσεως, διὰ τὴν γεινήν ἐκ πολλῶν προσώπων εὐχαριστία ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τὸ δοθὲν εἰς ἡμᾶς

χάρισμα διὰ πολλῶν. ¹² Διότι τὸ καύχημα ἡμῶν εἶναι τοῦτο, ἡ μαρτυρία τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐχὶ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ, ἐπολιτεύθημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσότερον δὲ πρὸς ἐσᾶς. ¹³ Διότι δὲν σᾶς γράφομεν ἄλλο, παρ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ γνωρίζετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους θέλετε γνωρίσει. ¹⁴ Καθὼς καὶ μᾶς ἐγνωρίσατε κατὰ μέρος, ὅτι εἴμεθα καύχημα εἰς ἐσᾶς, καθὼς σεῖς εἰς ἡμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

¹⁵ Καὶ μὲ ταύτην την πεποίθησιν ἤθελον να ἔλθω πρὸς ἐσᾶς πρότερον, διὰ νὰ ἔχῃτε δευτέραν χάριν, ¹⁶ καὶ δι' ὑμῶν νὰ διαβῶ εἰς Μακεδονίαν· καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας να ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ ἀπὸ σᾶς νὰ προπεμφθῶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ¹⁷ Τοῦτο λοιπὸν βουλευόμενος μήπως τάχα μετεχειρίσθην ἐλαφρότητα; ἢ ὅσα βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, διὰ νὰ ἦναι εἰς ἐμὲ τὸ ναὶ ναὶ, καὶ τὸ οὐ οὐ; ¹⁸ Ἀλλ' ὅμως πιστὸς ὁ Θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ λαληθεὶς πρὸς ἐσᾶς δὲν ἔγεινε ναὶ καὶ οὐ.

¹⁹ Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ κηρυχθεὶς μεταξὺ σας δι' ἡμῶν, δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ Σιλουανοῦ καὶ τοῦ Τιμοθέου, δὲν ἔγεινε ναὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἔγεινεν ἐν αὐτῷ. ²⁰ διότι πᾶσαι αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν, πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ δι' ἡμῶν. ²¹ Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς μεθ' ὑμῶν εἰς Χριστὸν, καὶ ὁ χρίσας ἡμᾶς, εἶναι ὁ Θεός. ²² Ὅστις καὶ ἐσφράγισεν ἡμᾶς, καὶ ἔδωκε τὸν ἀρράβωνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

²³ Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι εἰς τὴν ψυχὴν μου, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν δὲν ἦλθον ἔτι εἰς Κόρινθον. ²⁴ οὐχὶ διότι ἔχομεν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς πίστεώς σας, ἀλλ' εἴμεθα συνεργοὶ τῆς χαρᾶς σας· ἐπειδὴ ἐν τῇ πίστει στέκεσθε.

ΚΕΦ. β'. — ¹ Ἀπεφάσισα δὲ τοῦτο κατ' ἐμαυτον, τὸ να μὴ ἔλθω πάλιν πρὸς ἐσᾶς μὲ λύπην. ² Διότι εἰὰν ἐγὼ σᾶς λυπῶ, καὶ τίς εἶναι ὁ εὐφραίνων ἐμὲ, εἰμὶ ὁ λυπούμενος ὑπ' ἐμοῦ; ³ Καὶ ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοῦτο αὐτὸ, ὥστε, ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ ἔχω λύπην ἀπ' ἐκείνων ἀφ' ὧν ἔπρεπε νὰ ἔχω χαράν· ἔχων πεποίθησιν εἰς πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ χαρά μου εἶναι πάντων ὑμῶν. ⁴ Διότι ἐκ πολλῆς θλίψεως καὶ στενοχωρίας καρδίας

ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς μετὰ πολλῶν δακρύων, οὐχὶ διὰ νὰ λυπηθῇτε, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρισητε τὴν ἀγάπην ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ἐσᾶς.

⁵ Ἀλλ' εἴαν τις ἐλύπησε, δὲν ἐλύπησεν ἐμὲ, εἰμὴ κατα μέρος, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνω πάντας ὑμᾶς. ⁶ Ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὸν τοιοῦτον αὐτὴ ἡ ἐπίπληξις ἡ ὑπὸ τῶν πλειοτέρων. ⁷ Ὡστε το ἐναντίον, πρέπει μᾶλλον νὰ συγχωρήσητε αὐτον, καὶ νὰ παρηγορήσητε, διὰ νὰ μὴ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τῆς ὑπερβαλλούσης λύπης. ⁸ Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ βεβαιώσητε πρὸς αὐτὸν τὴν ἀγάπην σας. ⁹ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο καὶ ἔγραψα, διὰ νὰ γνωρίσω τὴν δοκιμασίαν σας, ἂν ἦσθε κατὰ πάντα ὑπήκοοι. ¹⁰ Εἰς ὄντινα δὲ συγχωρεῖτέ τι, συγχωρῶ καὶ ἐγώ· διότι ἂν ἐγὼ συνεχώρησά τι, εἰς ὄντινα συνεχώρησα, διὰ σᾶς ἔκαμον τοῦτο, ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ μὴ ὑπερισχύσῃ καθ' ἡμῶν ὁ Σατανᾶς· ¹¹ διότι δὲν ἀγνοοῦμεν τὰ διανοήματα αὐτοῦ.

¹² Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Τρωάδα διὰ νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἠνοίχθη εἰς ἐμὲ θύρα ἐν Κυρίῳ, δὲν ἔλαβον ἄνεσιν εἰς τὸ πνεῦμά μου, διότι δὲν εὔρον Τίτον τὸν ἀδελφόν μου· ¹³ ἀλλ' ἀποχαιρετήσας αὐτοὺς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

¹⁴ Πλὴν, χάρις εἰς τὸν Θεὸν ὅστις πάντοτε κάμνει ἡμᾶς νὰ θριαμβεύωμεν διὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ φανερόναι ἐν παντὶ τόπῳ δι' ἡμῶν τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι τοῦ Χριστοῦ εὐωδία εἴμεθα πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τοὺς σωζομένους καὶ εἰς τοὺς ἀπολλυμένους· ¹⁶ εἰς τούτους μὲν, ὁσμὴ θανάτου διὰ θάνατον· εἰς ἐκείνους δὲ, ὁσμὴ ζωῆς διὰ ζωὴν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς εἶναι ἰκανός; ¹⁷ Διότι ἡμεῖς, καθὼς οἱ πολλοὶ, δὲν καπηλεύομεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἀπὸ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἀπὸ Θεοῦ, κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, λαλοῦμεν ἐν Χριστῷ.

ΚΕΦ. γ'.—ζ'.

ἈΡΧΙΖΟΜΕΝ παλιν νὰ συνιστῶμεν ἑαυτούς; ἡ μήπως ἔχομεν χρεῖαν, καθὼς τινὲς, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ἐσᾶς, ἡ συστατικῶν ἀπὸ σᾶς; ² Σεῖς εἰσθε ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· ³ καὶ φανεροεσθε ὅτι εἰσθε ἐπιστολὴ Χριστοῦ, γενομένη διὰ τῆς διακονίας ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐχὶ μὲ μελάνην, ἀλλὰ μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τοῦ

ζῶντος, οὐχὶ εἰς πλάκας λιθίνας, ἀλλ' εἰς πλάκας σαρκίνας τῆς καρδίας.

⁴Τοιαύτην δὲ πεποιθήσιν ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. ⁵Οὐχὶ διότι εἴμεθα ἱκανοὶ ἀφ' ἑαυτῶν νὰ νοήσωμεν τι, ὡς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· ⁶ὅστις καὶ ἔκαμεν ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ἡμεθα διάκονοι τῆς καινῆς διαθήκης, οὐχὶ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ τοῦ πνεύματος· διότι τὸ γράμμα θανατόνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

⁷Ἀλλ' ἐὰν ἡ διακονία τοῦ θανάτου, ἡ ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη εἰς λίθους, ἔγεινεν ἔνδοξος, ὥστε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐνατενίσωσιν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν μέλλουσαν νὰ καταργηθῇ, ⁸πῶς ἡ διακονία τοῦ Πνεύματος δὲν θέλει εἶσθαι μᾶλλον ἔνδοξος; ⁹Διότι ἂν ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως ἦναι δόξα, πολλῶ μᾶλλον ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ὑπερέχει κατὰ τὴν δόξαν. ¹⁰Διότι οὐδὲ ἐδοξάσθη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τὸ δεδοξασμένον, ἐνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. ¹¹Ἐπειδὴ ἐὰν τὸ μέλλον νὰ καταργηθῇ ἦτο ἔνδοξον, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον εἶναι ἔνδοξον.

¹²Ἐχοντες λοιπὸν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλὴν παρῤῥησίαν μεταχειρίζομεθα· ¹³καὶ οὐχὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἔβαλλε κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ ἀτενίσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ μέλλοντος νὰ καταργηθῇ· ¹⁴ἀλλ' ἐτυφλώθησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν· διότι ἕως τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα μένει ἐν τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ἐπειδὴ καταργεῖται διὰ τοῦ Χριστοῦ. ¹⁵Ἀλλ' ἕως σήμερον, ὅταν ἀναγινώσκηται ὁ Μωϋσῆς, κάλυμμα κεῖται ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν. ¹⁶Ὅταν ὅμως ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Κύριον θέλει ἀφαιρεθῇ τὸ κάλυμμα. ¹⁷Ὁ δὲ Κύριος εἶναι τὸ πνεῦμα· καὶ ὅπου εἶναι τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ¹⁸Ἡμεῖς δὲ πάντες βλέποντες ὡς ἐν κατόπτρῳ τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου μὲ ἀνακεκαλυμμένον πρόσωπον, μεταμορφούμεθα εἰς τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθὼς ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Κυρίου.

ΚΕΦ. Δ'.—¹Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταυτην, καθὼς ἡλεήθημεν, δὲν ἀποκάμνομεν· ²ἀλλ' ἀπηρνήθημεν τα κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν παιουργίᾳ, μηδὲ δολόνοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν φανέρωσιν τῆς ἀληθείας

συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐὰν δὲ καὶ ἦναι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν κεκαλυμμένον, εἰς τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι κεκαλυμμένον· ⁴ τῶν ὁποίων, ἀπίστων ὄντων, ὁ θεὸς τοῦ κόσμου τούτου ἐτύφλωσε τὸν νοῦν, διὰ νὰ μὴ ἐπιλάβῃ εἰς αὐτοὺς ὁ φωτισμὸς τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. ⁵ Διότι ἡμεῖς δὲν κηρύττομεν ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον· ἑαυτοὺς δὲ, δούλους ὑμῶν διὰ τὸν Ἰησοῦν. ⁶ Διότι ὁ Θεὸς, ὁ εἰπὼν νὰ λάμψῃ φῶς ἐκ τοῦ σκότους, εἶναι ὅστις ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁷ Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον εἰς ὀστράκινα σκεῖη, διὰ νὰ ἦναι ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἡμῶν· ⁸ κατὰ πάντα θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ στενοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπελπιζόμενοι· ⁹ διωκόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἐγκαταλείπμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπολλύμενοι· ¹⁰ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ περιφέροντες ἐν τῷ σώματι, διὰ νὰ φανερωθῇ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ. ¹¹ Διότι ἡμεῖς οἱ ζῶντες παραδιδόμεθα πάντοτε εἰς τὸν θάνατον διὰ τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ φανερωθῇ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ θνητῇ ἡμῶν σαρκί. ¹² Ὡστε ὁ μὲν θάνατος ἐνεργεῖται ἐν ἡμῖν, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ¹³ Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, “Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα,” καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν· ¹⁴ ἐξεύροντες ὅτι ὁ ἀναστήσας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, θέλει ἀναστήσει καὶ ἡμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ παραστήσει μεθ' ὑμῶν. ¹⁵ Διότι τὰ πάντα εἶναι διὰ σᾶς· ὥστε ἡ χάρις πλεονάσασα, διὰ τὴν εὐχαριστίαν τῶν πλειοτέρων νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Διὰ τοῦτο δὲν ἀποκάμνομεν· ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἡμῶν ἄνθρωπος φθειρήται, ὁ ἐσωτερικὸς ὅμως ἀνανεοῦται καθ' ἐκάστην ἡμέραν. ¹⁷ Διότι ἡ προσωρινὴ ἐλαφρὰ θλίψις ἡμῶν ἐργάζεται εἰς ἡμᾶς καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης· ¹⁸ ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν ἐνατενίζομεν εἰς τὰ βλεπόμενα, ἀλλ' εἰς τὰ μὴ βλεπόμενα· διότι τὰ βλεπόμενα εἶναι πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

ΚΕΦ. Ε'.—¹ Διότι ἐξεύρομεν, ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπίγειος οἰκία τοῦ σκηνώματος ἡμῶν χαλασθῇ, ἔχομεν ἐκ τοῦ Θεοῦ οἰκοδομην,

οἰκίαν ἀχειροποιήτον, αἰώνιον, ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ² Ἐπειδὴ ἐν τούτῳ στενάζομεν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἐπενδυθῶμεν τὸ κατοικητήριον ἡμῶν τὸ οὐράνιον. ³ Ἄν, καὶ ἐνδυθέντες αὐτὸ, δὲν θέλωμεν εὐρεθῇ γυμνοί. ⁴ διότι ὅσοι εἴμεθα ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, στενάζομεν ὑπὸ τὸ βάρος αὐτοῦ· ἐπειδὴ θέλομεν οὐχὶ νὰ ἐκδυθῶμεν, ἀλλὰ νὰ ἐπενδυθῶμεν, διὰ νὰ καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ⁵ Ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἔπλασεν ἡμᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, εἶναι ὁ Θεὸς, ὅστις καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. ⁶ Ἐχοντες λοιπὸν τὸ θάρρος πάντοτε, καὶ ἐξεύροντες, ὅτι ἐνόςῳ ἐνδημοῦμεν ἐν τῷ σώματι, ἀποδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου. ⁷ (διότι περιπατοῦμεν διὰ πίστεως, οὐχὶ διὰ τῆς ὁψευς). ⁸ θαρρόμεν δὲ, καὶ ἐπιθυμοῦμεν μᾶλλον νὰ ἀποδημήσωμεν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ νὰ ἐνδημήσωμεν πρὸς τὸν Κύριον. ⁹ Ὅθεν καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, εἴτε ἀποδημοῦντες, νὰ ἡμεθα εὐάρεστοι εἰς αὐτόν.

¹⁰ Διότι πρέπει πάντες νὰ ἐμφανισθῶμεν ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἀνταμειφθῇ ἕκαστος κατὰ τὰ πεπραγμένα διὰ τοῦ σώματος, καθ' ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

¹¹ Ἐξεύροντες λοιπὸν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, τοὺς μὲν ἀνθρώπους καταπείθομεν, εἰς τὸν Θεὸν δὲ εἴμεθα φανεροί· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς συνειδήσεις σας εἴμεθα φανεροί. ¹² Διότι δὲν συνιστῶμεν πάλιν ἑαυτοὺς εἰς ἐσᾶς, ἀλλὰ σᾶς δίδομεν ἀφορμὴν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχητε λόγον πρὸς τοὺς καυχωμένους μὲ τὸ πρόσωπον, καὶ οὐχὶ μὲ τὴν καρδίαν. ¹³ Διότι εἴτε ἔξω ἑαυτῶν εἴμεθα, διὰ τὸν Θεὸν εἴμεθα, εἴτε ἔμφρονες εἴμεθα, διὰ σᾶς εἴμεθα. ¹⁴ Ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συσφίγγει ἡμᾶς· διότι κρίνομεν τοῦτο, ὅτι ἐὰν εἰς ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον. ¹⁵ καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, διὰ νὰ μὴ ζῶσι πλέον δι' ἑαυτοὺς οἱ ζῶντες, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀποθανόντα καὶ ἀναστάντα ὑπὲρ αὐτῶν. ¹⁶ Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν δὲν γνωρίζομεν οὐδένα κατὰ σάρκα· ἂν δὲ καὶ ἐγνωρίσαμεν κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ τώρα πλέον δὲν γνωρίζομεν. ¹⁷ Ὅθεν ἐάν τις ᾔηται ἐν Χριστῷ, εἶναι νέον κτίσμα· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθον, ἰδοὺ τὰ πάντα ἐγείναν νέα. ¹⁸ Τὰ δὲ πάντα εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὅστις διήλλαξεν ἡμᾶς πρὸς ἑαυτὸν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν διακονίαν τῆς διαλλαγῆς. ¹⁹ δηλονότι ὁ Θεὸς ἦτο ἐν τῷ Χριστῷ, διαλλάσσων τὸν κόσμον

πρὸς ἑαυτὸν, μὴ λογαριάζων εἰς αὐτοὺς τὰ πταίσματα αὐτῶν· καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς ἡμᾶς τὸν λόγον τῆς διαλλαγῆς.

²⁰ Ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ λοιπὸν εἴμεθα πρέσβεις, ὡς ἐὰν σᾶς παρεκάλει ὁ Θεὸς δι' ἡμῶν· δεόμεθα λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, διαλλαγητε πρὸς τὸν Θεόν. ²¹ Διότι τὸν μὴ γνωρίσαντα ἁμαρτίαν ἔκαμεν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν, διὰ τὴν γεινώμεν ἡμεῖς δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ

ΚΕΦ. ε'.—¹ Ὅντες δὲ συνεργοὶ αὐτοῦ, παρακαλοῦμεν ἐν-
ταυτῷ νὰ μὴ δεχθῆτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ματαίως· ² (διότι λέγει, “Ἐν καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας σὲ ἐβόηθησα” ἰδοὺ τώρα καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ τώρα ἡμέρα σωτηρίας·) ³ μὴ δίδοντες μηδὲν πρόσκομμα κατ' οὐδὲν, διὰ τὴν μὴ προσαφθῆ μῶμος εἰς τὴν διακονίαν· ⁴ ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς ὑπηρεταὶ Θεοῦ, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ⁵ ἐν ῥαβδισμοῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις· ⁶ ἐν καθαρότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ· ⁷ ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν· ⁸ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι, ὅμως ἀληθεῖς· ⁹ ὡς ἀγνοοῦμενοι, ἀλλὰ καλῶς γνωριζόμενοι· ὡς ἀποθνήσκοντες, ἀλλ' ἰδοὺ ζῶμεν· ὡς παιδευόμενοι, ἀλλὰ μὴ θανατούμενοι· ¹⁰ ὡς λυπούμενοι, πάντοτε ὅμως χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς ὅμως πλουτίζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ τὰ πάντα κατέχοντες.

¹¹ Τὸ στόμα ἡμῶν ἠνοίχθη πρὸς ἐσᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδιά ἡμῶν ἐπλατυνθη. ¹² Δὲν ἔχετε στενοχωρίαν ἐν ἡμῖν, ἀλλ' ἔχετε στενοχωρίαν ἐν τοῖς σπλάγχχοις ὑμῶν. ¹³ Τὴν αὐτὴν λοιπὸν ἀντιμισθίαν ἀποδίδοντες, (ὡς πρὸς τέκνα λαλῶ·) πλατύνθητε καὶ σεῖς.

¹⁴ Μὴ ὁμοζυγεῖτε μὲ τοὺς ἀπιστοὺς· διότι τίνα μετοχὴν ἔχει ἡ δικαιοσύνη μὲ τὴν ἀνομίαν; τίνα δὲ κοινωνίαν τὸ φῶς πρὸς τὸ σκότος; ¹⁵ Τίνα δὲ συμφωνίαν ὁ Χριστὸς μὲ τὸν Βελιάλ; ἢ τίνα μερίδα ὁ πιστὸς μὲ τὸν ἄπιστον; ¹⁶ Τίνα δὲ συμβίβασιν ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ εἰδῶλα; διότι σεῖς εἰσθε ναὸς Θεοῦ ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεός, “Ὅτι θέλω κατοικεῖν ἐν αὐτοῖς καὶ περιπατεῖ· καὶ θέλω εἶσθαι Θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν

εἶσθαι λαός μου.” ¹⁷ Διὰ τοῦτο “ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀποχωρίσθητε,” λέγει Κύριος, “καὶ μὴ ἐγγίσητε ἀκάθαρτον” καὶ “ἐγὼ θέλω σὰς δεχθῆ, ¹⁸ καὶ θέλω εἶσθαι Πατήρ σας, καὶ σεῖς θέλετε εἶσθαι υἱοί μου καὶ θυγατερες,” λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

ΚΕΦ. Ζ. — ¹ Ἐχοντες λοιπον, ἀγαπητοὶ, ταύτας τὰς ἐπαγγελίας, ἃς καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐκπληροῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

² Δέχθητε ἡμᾶς ἐν ὑμῖν· οὐδένα ἡδίκησαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, εἰς οὐδένα ἐστάθημεν πλεονέκται. ³ Δὲν λέγω τοῦτο πρὸς κατάκρισίν σας· διότι προεῖπον ὅτι εἰσθε ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, ὥστε νὰ συναποθάνωμεν καὶ νὰ συζῶμεν. ⁴ Πολλὴν παρῥησίαν ἔχω πρὸς ἐσᾶς, πολλὴν καύχησιν ἔχω διὰ σᾶς· εἶμαι πλήρης παρηγορίας, ἔχω ὑπερπερισσεύουσαν τὴν χαρὰν εἰς ὅλην τὴν γλίψιν ἡμῶν.

⁵ Διότι ἀφοῦ ἡλθομεν εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἄνεσιν ἔλαβεν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ πάντα ἐθλιβόμεθα· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ⁶ Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ παρηγορῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρηγόρησεν ἡμᾶς διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Τίτου. ⁷ Καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς παρηγορίας τὴν ὁποίαν παρηγορήθη διὰ σᾶς, ἀναγγέλλων πρὸς ἡμᾶς τὸν μέγαν πόθον σας, τὸν ὀδυρμόν σας, τὸν ζῆλόν σας ὑπὲρ ἐμοῦ· ὥστε περισσότερον ἐχάρην. ⁸ Διότι ἐὰν καὶ σᾶς ἐλύπησα διὰ τῆς ἐπιστολῆς, δὲν μετανῶ, ἂν καὶ μετενόουν· ἐπειδὴ βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, ἂν καὶ πρὸς ὥραν, σᾶς ἐλύπησε. ⁹ Τώρα χαίρω, οὐχὶ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε πρὸς μετάνοιαν· διότι ἐλυπήθητε κατὰ Θεόν, διὰ νὰ μὴ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν εἰς οὐδέν. ¹⁰ Διότι ἡ κατὰ Θεὸν λύπη γεννᾷ μετάνοιαν πρὸς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον· ἡ λύπη ὅμως τοῦ κόσμου γεννᾷ θάνατον. ¹¹ Διότι ἰδοὺ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ ὅτι ἐλυπήθητε κατὰ Θεόν, πόσῃν σπουδῇ ἐγέννησεν εἰς ἐσᾶς! ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ πόθον, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν! κατὰ πάντα ἀπεδείξατε ἑαυτοὺς ὅτι εἰσθε καθαροὶ εἰς τοῦτο τὸ πρᾶγμα. ¹² Λοιπὸν, ἂν καὶ σᾶς ἔγραψα, δὲν ἔκαμον τοῦτο διὰ τὸν ἀδίκησαντα, οὐδὲ διὰ τὸν ἀδικηθέντα, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ πρὸς ἐσᾶς ἡ σπουδὴ ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ σᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

¹³ Διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν διὰ τὴν παρηγορίαν σας· καὶ ἔτι περισσότερον ἐχάρημεν διὰ τὴν χαρὰν τοῦ Τίτου, ὅτι ἀνεπαύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρὰ πάντων ὑμῶν. ¹⁴ διότι ἐὰν ἐκαυχήθην τι πρὸς αὐτὸν διὰ σᾶς, δὲν κατησχύνθην· ἀλλὰ καθὼς σᾶς ἐλαλήσαμεν πάντα ἐν ἀληθείᾳ, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ πρὸς τὸν Τίτον ἔγεινεν ἀλήθεια. ¹⁵ καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ αὐξάνει περισσότερον πρὸς ἐσᾶς, ὅταν ἐνθυμῆται τὴν ὑπακοὴν πάντων ὑμῶν, πῶς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέχθητε αὐτὴν.

¹⁶ Χαίρω λοιπὸν ὅτι κατα πάντα ἔχω θάρρος εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. Η'.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝ δὲ εἰς ἐσᾶς, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Μακεδονίας· ² ὅτι ἡ περισσειὰ τῆς χαρᾶς αὐτῶν, ἐνῶ ἐδοκίμαζον μεγάλην θλίψιν, καὶ ἡ βαθεῖα πτωχεῖα αὐτῶν ἀνέδειξαν ἐκ περισσοῦ τὸν πλοῦτον τῆς ἐλευθερότητος αὐτῶν. ³ Διότι ὑπῆρξαν κατὰ δύναμιν, (μαρτυρῶ τοῦτο,) καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐτοπροαίρετοι· ⁴ παρακαλοῦντες ἡμᾶς μετὰ πολλῆς παρακλήσεως νὰ δεχθῶμεν τὴν χάριν, καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους· ⁵ καὶ οὐχὶ μόνον καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἐαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον εἰς τὸν Κύριον, ἔπειτα εἰς ἡμᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ· ⁶ ὥστε παρεκάλεσαμεν τὸν Τίτον, καθὼς ἤρchiσεν, οὕτω καὶ νὰ τελειώσῃ πρὸς ἐσᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην.

⁷ Καθὼς λοιπὸν περισσευετε ἐν παντὶ, ἐν πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ σας, οὕτω σπουδάσατε νὰ περισσεύσητε καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι. ⁸ Δὲν λέγω τοῦτο κατ' ἐπιταγὴν, ἀλλὰ διὰ νὰ δοκιμάσω διὰ τῆς σπουδῆς τῶν ἄλλων καὶ τὴν γνησιότητα τῆς ἀγάπης σας· ⁹ διότι ἐξεύρετε τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι πλούσιος ὢν, ἐπτῶχευσε διὰ σᾶς, διὰ νὰ πλουτήσητε σεῖς μὲ τὴν πτωχεῖαν ἐκείνου. ¹⁰ Καὶ εἰς τοῦτο γνώμην δίδω· διότι τοῦτο συμφέρει εἰς ἐσᾶς, οἵτινες ἤρχίσαστε ἀπὸ πέρυσι οὐχὶ μόνον τὸ νὰ κάμητε, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ θέλητε. ¹¹ Τώρα δὲ τελειώσατε καὶ τὸ νὰ κάμητε, ὥστε καθὼς ὑπῆρξεν ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω νὰ ὑπάρχῃ καὶ τὸ τελειῶσαι ἀφ' ὅσα ἔχετε. ¹² Διότι ἐὰν προὑπάρχῃ ἡ προθυμία, εἰναί τις εὐπρόσδεκτος, καθ' ὅσα ἔχει, οὐχὶ

καθ' ὅσα δὲν ἔχει. ¹³ Ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ ἦναι εἰς ἄλλους ἄνθρωποι, εἰς ἐσᾶς δὲ στενοχωρία. ¹⁴ Ἄλλὰ νὰ γείνη ἐν ἰσότητι, ὥστε ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τὸ περισσευμά σας νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν στέρησιν ἐκείνων· διὰ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ τὸ περισσευμα ἐκείνων εἰς τὴν στέρησιν σας, ὥστε νὰ γείνη ἰσότης. ¹⁵ καθὼς εἶναι γεγραμμένοι, “Ὅστις εἶχε συνάξει πολὺν, δὲν ἐλάμβανε πλεיותרον· καὶ ὅστις ὀλίγον, δὲν ἐλάμβανε ὀλιγώτερον.”

¹⁶ Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν τὸν δίδοντα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Τίτου τὴν αὐτὴν σπουδὴν διὰ σᾶς. ¹⁷ διότι τὴν μὲν προτροπὴν ἐδέχθη· προθυμότερος δὲ ὢν, ἀνεχώρησε πρὸς ἐσᾶς αὐτοπροαίρετος. ¹⁸ Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, τοῦ ἑποίου ὁ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἔπαινος γίνεται κατὰ πάσας τὰς ἐκκλησίας. ¹⁹ (Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνοδοιπόρος ἡμῶν μετὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης τῆς διακονουμένης ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν δόξαν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς ἐνδειξιν τῆς προθυμίας σας·) ²⁰ φοβούμενοι τοῦτο, μὴ προσάψῃ τις εἰς ἡμᾶς μῶμον ἐν τῇ ἀφθονίᾳ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν. ²¹ προνοοῦντες τὰ καλὰ οὐχὶ μόνον ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. ²² Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτῶν τὸν ἀδελφόν ἡμῶν, τὸν ὁποῖον πολλάκις ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς ὅτι εἶναι πρόθυμος, τώρα δὲ πολὺ προθυμότερος διὰ τὴν πολλὴν πεποίθησιν τὴν πρὸς ἐσᾶς. ²³ Ὅσον μὲν περὶ Τίτου, εἶναι κοινὸν ἐμοῦ καὶ εἰς ἐσᾶς συνεργός· ὅσον δὲ περὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, εἶναι ἀπόστολοι τῶν ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. ²⁴ Τὴν ἐνδειξιν λοιπὸν τῆς ἀγάπης σας, καὶ τῆς καυχήσεως ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ σᾶς, δείξατε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ΔΙΟΤΙ περὶ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους περιττὸν εἶναι εἰς ἐμὲ νὰ σᾶς γράφω. ² Ἐπειδὴ ἐξεύρω τὴν προθυμίαν σας, τὴν ὁποίαν καυχῶμαι περὶ ὑμῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὅτι ἡ Ἀχαΐα ἡτοιμάσθη ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ξηλός σας διήγειρε πολλούς. ³ Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ διὰ σᾶς καύχησις ἡμῶν· διὰ νὰ ἦσθε (καθὼς ἔλεγον,) ἡτοιμασμένοι· μήπως, εἰ ἐλθῶσι μετ' ἐμοῦ Μακεδόνες, καὶ σᾶς εὔρωσιν ἀνετοίμους, κατασχυρθῶμεν ἡμεῖς, (διὰ νὰ μὴ λέγωμεν σεῖς,) εἰς τὴν πεποίθησιν ταύτην τῆς καυχήσεως.

⁵ Ἀναγκαῖον λοιπὸν ἐστοχάσθην νὰ παρακαλέσω τοὺς ἀδελφοὺς νὰ ἔλθωσι πρότερον εἰς ἐσᾶς, καὶ νὰ προετοιμάσωσι τὴν προὔποσχεθεῖσαν ἐλεημοσύνην σας, ὥστε νὰ ἦναι ἐτοίμη αὕτη οὕτως ὡς ἐλεημοσύνη, καὶ οὐχὶ ὡς πλεονεξία.

⁶ Τοῦτο δὲ λέγω, ὅτι ὁ σπείρων μὲ φειδωλίαν, καὶ μὲ φειδωλίαν θέλει θερίσει· καὶ ὁ σπείρων μὲ ἀφθονίαν, καὶ μὲ ἀφθονίαν θέλει θερίσει. ⁷ Ἐκαστος κατὰ τὴν προαίρεσιν τῆς καρδίας αὐτοῦ, οὐχ' μὲ λύπην, ἢ ἐξ ἀνάγκης· διότι τὸν ἰλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

⁸ Δυνατὸς δὲ εἶναι ὁ Θεὸς νὰ περισσεύσῃ πᾶσαν χάριν εἰς ἐσᾶς, ὥστε ἔχοντες πάντοτε ἐν παντὶ πᾶσαν ἀντάρκειαν, νὰ περισσευητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· ⁹ (καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν εἰς τοὺς πένητας· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.” ¹⁰ Ὁ δὲ χορηγὼν σπόρον εἰς τὸν σπείροντα, καὶ ἄρτον πρὸς τροφήν, εἴθε νὰ χορηγήσῃ καὶ νὰ πληθύνῃ τὸν σπόρον σας, καὶ νὰ αὐξήσῃ τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης σας·) ¹¹ πλουτιζόμενοι κατὰ πάντα εἰς πᾶσαν ἐλευθεριότητα, ἥτις ἐργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν εἰς τὸν Θεόν.

¹² Διότι ἡ διακονία τῆς ὑπηρεσίας ταύτης οὐχὶ μόνον προσαναπληροῖ τὰς στερήσεις τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύει διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεόν, ¹³ (ἐπειδὴ δοκιμάζοντες τὴν διακονίαν ταύτην, δοξάζουσι τὸν Θεὸν διὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίας σας, καὶ διὰ τὴν ἐλευθεριότητα τῆς πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πάντας μεταδόσεως,) ¹⁴ καὶ διὰ τῆς ὑπὲρ ὑμῶν δεησεως αὐτῶν, οἵτινες σᾶς ἐπιποθοῦσι διὰ τὴν πρὸς ἐσᾶς ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ.

¹⁵ Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀνεκδιήγητον αὐτοῦ δωρεάν.

ΚΕΦ. ι'.—ιγ'.

Αὐτοὺς δὲ ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς παρακαλῶ διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ, ὅστις παρὼν μὲν εἶμαι ταπεινὸς μεταξὺ σας, ἀπὼν δὲ λαμβάνω θάρρος πρὸς ἐσᾶς· “σᾶς παρακαλῶ δὲ, ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ λάβω θάρρος μὲ τὴν πεποίθησιν ἐκείνην, μὲ τὴν ὁποίαν στοχάζομαι νὰ τολμήσω ἐναντίον τινῶν, οἵτινες θεωροῦσιν ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας· ³ διότι ἂν καὶ περιπατῶμεν ἐν σαρκί, δὲν πολεμοῦμεν ὁμῶς κατὰ σάρκα. ⁴ Διότι τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου ἡμῶν δὲν εἰσὶν

σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ σὺν Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων·
⁵ ἐπειδὴ καθαιροῦμεν λογισμοὺς, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον
ἐναντίον τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζομεν πᾶν νόημα
εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ· ⁶ καὶ εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἐκδική-
σωμεν πᾶσαν παρακοὴν, ὅταν γείνη πλήρης ἡ ὑπακοή σας.

⁷ Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Ἐάν τις ἔχη πεποιθήσιν ἐν
ἐαυτὸν ὅτι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἅς συλλογίζεται τοῦτο πάλι
ἀφ' ἐαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς εἶναι τοῦ Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς
εἴμεθα τοῦ Χριστοῦ. ⁸ Διότι ἐὰν καὶ περισσώτερόν τι καυχῆθα
διὰ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος
εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐχὶ εἰς καθαίρεσίν σας, δὲν θέλω αἰσχυνθῆ·
⁹ διὰ νὰ μὴ φανῶ ὅτι θέλω νὰ σᾶς ἐκφοβίζω διὰ τῶν ἐπιστολῶν.
¹⁰ Διότι αἱ μὲν ἐπιστολαὶ, λέγει τις, εἶναι βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί· ἡ
δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.
¹¹ Τοῦτο ἅς παρατηρῇ ὁ τοιοῦτος, ὅτι ὅποιοι εἴμεθα εἰς τὸν λόγον
διὰ τῶν ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες εἰς τὸ ἔργον.
¹² Διότι δὲν τολμῶμεν νὰ συναριθμήσωμεν ἢ νὰ συγκρίνωμεν
ἐαυτοὺς πρὸς τινὰς ἐκ τῶν συνιστῶντων ἐαυτούς· ἀλλ' αὐτοὶ
καθ' ἐαυτοὺς μετροῦντες ἐαυτοὺς καὶ πρὸς ἐαυτοὺς συγκρίνοντες
ἐαυτοὺς, ἀνοηταίνουσιν. ¹³ Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν θέλομεν καυχῆθῃ εἰς
τὰ ἄμετρα· ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος τὸ ὁποῖον ἐμοί-
ρασεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, μέτρον, ὥστε νὰ φθάσωμεν ἕως καὶ εἰς
ἐσᾶς· ¹⁴ διότι δὲν ὑπερεκτείνομεν ἐαυτοὺς, ὡς μὴ φθάσαντες εἰς
ἐσᾶς· ἐπειδὴ ἕως καὶ εἰς ἐσᾶς ἐφθάσαμεν διὰ τοῦ εὐαγγελίου
τοῦ Χριστοῦ. ¹⁵ Καὶ δὲν καυχώμεθα εἰς τὰ ἄμετρα, εἰς ξένους
κόπους, ἀλλ' ἔχομεν ἐλπίδα, ὅτι, αὐξανομένης τῆς πίστεώς σας,
θέλομεν μεγαλυνθῆ εἰς ἐσᾶς ἐκ περισσοῦ κατὰ τὸν κανονα ἡμῶν·
¹⁶ ὥστε νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον καὶ εἰς τοὺς ἐπέκεινα ὑμῶν
τόπους, οὐχὶ νὰ καυχηθῶμεν εἰς τὰ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι ἔτοιμα·
¹⁷ ἀλλ' ὅστις καυχᾶται, ἐν Κυρίῳ ἅς καυχᾶται· ¹⁸ διότι δὲν
εἶναι δόκιμος ὅστις συνιστᾷ αὐτὸς ἐαυτὸν, ἀλλ' ἐκεῖνος τὸν
ὁποῖον ὁ Κύριος συνιστᾷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'.—¹ Εἶθε νὰ ὑποφέρητε ὀλίγον τι τὴν ἀφροσύνην μου
ἀλλὰ καὶ ὑποφέρετέ με· ² διότι εἶμαι ζηλότυπος πρὸς ἐσᾶς
κατὰ ζηλοτυπίαν Θεοῦ· ἐπειδὴ σᾶς ἠρῶαβώνισα μὲ ἓνα ἄνδρα,
διὰ νὰ σᾶς παραστήσω παρθένον ἀγνὴν εἰς τὸν Χριστόν.
³ Φοβοῦμαι ὅμως μήπως, καθὼς ὁ ὄφις ἐξηπάτησε τὴν Εὐάν διὰ

τῆς πανουργίας αὐτοῦ, διαφθαρῇ οὕτως ὁ νοῦς σας ἐκπεσων ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. ⁴ Διότι ἐὰν ὁ ἐρχόμενος κηρύττῃ πρὸς ἐσᾶς ἄλλον Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς δὲν ἐκηρύξαμεν, ἢ λαμβάνητε ἄλλο πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐλάβετε, ἢ ἄλλο εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον δὲν ἐδεχθητε, καλῶς ἠθέλετε ὑποφέρει αὐτόν.

⁵ Ἀλλὰ στοχάζομαι ὅτι δὲν εἶμαι εἰς οὐδὲν κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων. ⁶ Ἐὰν δὲ καὶ ἡμαι ἰδιωτης κατὰ τὸν λόγον, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν γνώσιν· ἀλλ' ἐν παντὶ τρόπῳ ἐφανερώθημεν κατὰ πάντα εἰς ἐσᾶς. ⁷ Ἡ ἔπραξα ἁμαρτίαν, ταπεινόνων ἐμαυτὸν διὰ νὰ ὑψωθῇτε σεῖς, διότι σᾶς ἐκήρυξα δωρεὰν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ; ⁸ Ἀλλας ἐκκλησίας ἐγύμνωσα, λαβὼν τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν σας· ⁹ καὶ ὅτε ἡμην παρὼν εἰς ἐσᾶς καὶ ἐστερήθην, δὲν κατεβάρυνα οὐδένα· διότι τὴν στέρησίν μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ κατὰ πάντα ἐφύλαξα ἐμαυτὸν, καὶ θέλω φυλάξει, ἀβαρῇ πρὸς ἐσᾶς. ¹⁰ Εἶναι ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη δὲν θέλει ἀποκλεισθῇ εἰς ἐμέ ἐν τοῖς τόποις τῆς Ἀχαΐας. ¹¹ Διὰ τί; διότι δὲν σᾶς ἀγαπῶ; ὁ Θεὸς γινώσκει. ¹² Ὅ,τι δὲ κάμνω, τοῦτο καὶ θέλω κάμνει, διὰ νὰ ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελούντων ἀφορμὴν· ἵνα εὐρεθῶσιν εἰς ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον καυχῶνται τοιοῦτοι καθὼς καὶ ἡμεῖς.

¹³ Διότι οἱ τοιοῦτοι εἶναι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. ¹⁴ Καὶ οὐδὲν θαυμαστόν· διότι αὐτὸς ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. ¹⁵ Δὲν εἶναι λοιπὸν μέγα ἂν καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται εἰς διακόνους δικαιοσύνης· τῶν ὁποίων τὸ τέλος θέλει εἶσθαι κατὰ τα ἔργα αὐτῶν.

¹⁶ Πάλιν λέγω, Μηδεὶς ἂς μὴ μὲ στοχασθῇ ὅτι εἶμαι ἄφρων· εἰ δὲ μὴ, δέχθητέ με καὶ ὡς ἄφρονα, διὰ νὰ καυχηθῶ καὶ ἐγὼ ὀλίγον τί. ¹⁷ Ὅ,τι λαλῶ εἰς τοῦτο τὸ θάρρος τῆς καυχήσεως, δὲν λαλῶ κατὰ τὸν Κύριον ἀλλ' ὡς ἄφρων. ¹⁸ Ἐπειδὴ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, θέλω καυχηθῇ καὶ ἐγώ. ¹⁹ Διότι σεῖς εὐχαρίστως ὑποφέρετε τοὺς ἄφρονas, ὄντες φρόνιμοι. ²⁰ Ἐπειδὴ ὑποφέρετε, ἐάν τις σᾶς καταδουλόνη, ἐάν τις σᾶς καὶ τατρώγῃ, ἐάν τις λαμβάνῃ τὰ ὑμῶν, ἐάν τις ἐπαίρηται, ἐάν τις σᾶς κτυπᾷ εἰς τὸ πρόσωπον. ²¹ Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς νὰ ἤμεθα ἡμεῖς ἀσθενεῖς· ἀλλ' εἰς ὅ,τι τολμᾷ τις, (ἀφρόνως ὁμιλῶ),

τολμῶ καὶ ἐγώ· ²²Ἐβραῖοι εἶναι; καὶ ἐγώ· Ἰσραηλῖται εἶναι; καὶ ἐγώ· σπέρμα Ἀβραάμ εἶναι; καὶ ἐγώ· ²³Ἐπηρεταὶ τοῦ Χριστοῦ εἶναι; (παραφρονῶν λαλῶ), πλειότερον ἐγώ· εἰς κόπους περισσότερον, εἰς πληγὰς καθ' ὑπερβολὴν, εἰς φυλακὰς περισσότερον, εἰς θανάτους πολλάκις· ²⁴ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πεντάκις ἔλαβον πληγὰς τεσσαράκοντα παρὰ μίαν· ²⁵τρὶς ἐρράβδισθην, ἅπαξ ἐλιθοβολήθην, τρὶς ἐναυάγησα, ἐν ἡμερονύκτιον ἐν τῷ βυθῷ ἔκαμον· ²⁶εἰς ὁδοιπορίας πολλάκις, εἰς κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ τοῦ γένους, κινδύνους ἐξ ἔθνων, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις· ²⁷ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· ²⁸ἐκτὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ καθ' ἡμέραν ἐπικείμενος εἰς ἐμὲ ἀγὼν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· ²⁹Τίς ἀσθενεῖ, καὶ δὲν ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ ἐγώ δὲν φλέγομαι;

³⁰Ἐὰν πρέπη νὰ καυχῶμαι, θέλω καυχηθῆ εἰς τὰ τῆς ἀσθενείας μου· ³¹Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, γνωρίζει ὅτι δὲν ψεύδομαι· ³²Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης τοῦ βασιλέως Ἀρέτα ἐφφύρει τὴν πόλιν τῶν Δαμασκηνῶν, θέλων νὰ μὲ πιᾷσῃ· ³³καὶ διὰ θυρίδος ἀπὸ τοῦ τείχους κατεβιβάσθην ἐν κοφίνῳ, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΒ'.—¹Νὰ καυχῶμαι βέβαια δὲν μοὶ συμφέρει· διότι θέλω ἔλθει εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου.

²Γνωρίζω ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει) ὅτι ἡρπάγη ὁ τοιοῦτος ἕως τρίτου οὐρανοῦ· ³Καὶ γνωρίζω τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει) ⁴ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἀνεκλάλητα λόγια, τὰ ὅποια δὲν συγχωρεῖται εἰς ἄνθρωπον νὰ λαλήσῃ.

⁵Ἐπεὶ τοῦ τοιούτου θέλω καυχηθῆ· ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ δὲν θέλω καυχηθῆ, εἰμὴ εἰς τὰς ἀσθενείας μου· ⁶Διότι ἐὰν θελήσω νὰ καυχηθῶ, δὲν θέλω εἶσθαι ἄφρων· ἐπειδὴ ἀλήθειαν θέλω εἰπεῖ· συστέλλομαι ὅμως, μὴ στοχασθῇ τις εἰς ἐμὲ ἀνώτερόν τι ἀφ' ὅ,τι μὲ βλέπει, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

⁷ Καὶ διὰ τὴν μὴ ὑπεραίρωμαι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀποκαλύψεων, μοὶ ἐδόθη σκόλοψ εἰς τὴν σάρκα, ἄγγελος Σατάν, διὰ τὴν μὴ ῥαπίζῃ, διὰ τὴν μὴ ὑπεραίρωμαι. ⁸ Περὶ τούτου τρεῖς παρεκάλεσα τὸν Κύριον, διὰ τὴν ἀπομακρυνθῆ ἀπ' ἐμοῦ· ⁹ καὶ μοὶ εἶπεν, Ἀρκεῖ εἰς σὲ ἡ χάρις μου· διότι ἡ δύναμίς μου ἐν ἀδυναμίᾳ δεικνύεται τελεία. Μὲ ἄκραν λοιπὸν εὐχαρίστησιν θέλω καυχηθῆ μᾶλλον εἰς τὰς ἀδυναμίας μου, διὰ τὴν κατοικήσῃ ἐν ἐμοὶ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Ὅθεν εὐαρεστοῦμαι εἰς τὰς ἀδυναμίας, εἰς τὰς ὑβρεῖς, εἰς τὰς ἀνάγκας, εἰς τοὺς διωγμούς, εἰς τὰς στενοχωρίας ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· διότι ὅταν ἡμεῖς ἀδύνατος, τότε εἶμαι δυνατός.

¹¹ Ἐγείνα ἄφρων καυχώμενος· σεῖς μὲ ἠναγκάσατε· διότι ἔπρεπεν ἐγὼ τὴν συνιστῶμαι ἀπὸ σᾶς· ἐπειδὴ εἰς οὐδὲν ὑπῆρξα κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων, ἂν καὶ ἡμεῖς μηδὲν ¹² Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου ἐνηργήθησαν μεταξύ σας ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ δυνάμεων. ¹³ Διότι κατὰ τί ἐμείνατε κατώτεροι τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν, εἰμὶ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα; συγχωρήσατέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

¹⁴ Ἰδοὺ, τρίτην φορὰν εἶμαι ἕτοιμος τὴν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν θέλω σᾶς καταβαρύνει· διότι δὲν ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς· διότι δὲν χρεωστοῦσι τὰ τέκνα τὴν θησαυρίζωσι διὰ τοὺς γονεῖς, ἀλλ' οἱ γονεῖς διὰ τὰ τέκνα. ¹⁵ Ἐγὼ δὲ μὲ ἄκραν χαρὰν θέλω δαπανῆσαι καὶ ὅλως δαπανηθῆ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ἂν καὶ, ἐνῶ σᾶς ἀγαπῶ περισσότερον, ἀγαπῶμαι ὀλιγότερον. ¹⁶ Ἐστὼ ὅμως, ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα· ἀλλὰ πανούργος ὢν, σᾶς ἐπίασα μὲ δόλον. ¹⁷ Μήπως διὰ τίνος ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἔστειλα πρὸς ἐσᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ἀπὸ σᾶς; ¹⁸ Παρεκάλεσα τὸν Τίτον, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήπως ὁ Τίτος ἐπλεονέκτησε τί ἀπὸ σᾶς; οὐχὶ μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα περιεπατήσαμεν; οὐχὶ εἰς τὰ αὐτὰ ἵχνη;

¹⁹ Πάλιν νομίζετε ὅτι ἀπολογούμεθα πρὸς ἐσᾶς; ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ λαλοῦμεν ἐν Χριστῷ· πράττομεν δὲ τὰ πάντα, ἀγαπητοὶ, διὰ τὴν οἰκοδομὴν σας. ²⁰ Διότι φοβοῦμαι μήπως ἔλθων, δὲν σᾶς εὕρω ὁποίους θέλω, καὶ ἐγὼ εὑρεθῶ εἰς ἐσᾶς ὁποῖον δὲν θέλετε· μήπως ἦναι μεταξύ σας ἔριδες, ζηλοτυπίαί, θυμοί, μάχαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, ἀλαζονεῖαι, ἀκαταστασίαι. ²¹ μήπως πάλιν ὅταν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, μὲ ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου, καὶ πεινθήσω

πολλοὺς τῶν προαμαρτησάντων καὶ μὴ μετανοησάντων διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ πορνείαν καὶ ἀσέλγειαν τὴν ὁποίαν ἔπραξαν.

ΚΕΦ. ιγ'. —¹ Τρίτην ταύτην φορὰν ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς· “ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν θέλει βεβαιοῦσθαι πᾶς λόγος.” ² Προεῖπον, καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὴν δευτέραν φορὰν, καὶ τώρα ἀπὼν γράφω πρὸς τοὺς προαμαρτήσαντας καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας, ὅτι ἐὰν ἔλθω πάλιν, δὲν θέλω φεισθῆ· ³ ἐπειδὴ ζητεῖτε δοκιμὴν τοῦ δι' ἐμοῦ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὅστις δὲν εἶναι ἀσθενὴς πρὸς ἐσᾶς, ἀλλ' εἶναι δυνατὸς μεταξύ σας. ⁴ Διότι ἂν ἐσταυρώθῃ ἐξ ἀσθενείας, ζῇ ὅμως ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· διότι καὶ ἡμεῖς ἀσθενούμεν ἐν αὐτῷ, πλὴν ἐκ δυνάμεως Θεοῦ θέλομεν ζῆσει μετ' αὐτοῦ εἰς ἐσᾶς. ⁵ Ἐαυτοὺς ἐξετάζετε, ἂν ᾔσθε ἐν τῇ πίστει· ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ δὲν γνωρίζετε ἑαυτοὺς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἐν ὑμῖν; ἐκτὸς ἐὰν ᾔσθε ἀδόκιμοι κατὰ τι. ⁶ Ἐλπίζω δὲ ὅτι θέλετε γνωρίσει ὅτι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἀδόκιμοι. ⁷ Εὐχομαι δὲ εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὴ πράξῃτε μηδὲν κακόν· οὐχὶ διὰ νὰ φανῶμεν ἡμεῖς δόκιμοι, ἀλλὰ διὰ νὰ πράττητε σεῖς τὸ καλόν, ἡμεῖς δὲ ὥς ἡμεθα ὡς ἀδόκιμοι. ⁸ Διότι δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. ⁹ Ἐπειδὴ χαίρομεν ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, σεῖς δὲ ᾔσθε δυνατοί· τοῦτο μάλιστα καὶ εὐχόμεθα, τὴν τελειοποίησίν σας. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ταῦτα γράφω ἀπὼν, διὰ νὰ μὴ φερθῶ ἀποτομῶς παρὼν, κατὰ τὴν ἐξουσίαν τὴν ὁποίαν μοι ἔδωκεν ὁ Κύριος πρὸς οἰκοδομὴν, καὶ οὐχὶ πρὸς καθαίρεσιν.

¹¹ Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, τελειοποιεῖσθε, παραμυθεῖσθε, φρονεῖτε τὸ αὐτὸ, εἰρηνεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ' ὑμῶν. ¹² Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ· σᾶς ἀσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι.

¹³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος οὐχὶ ἀπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἀναστήσαντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ²καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί, πρὸς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας· ³χάρις εἰη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁴ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς ἐκ τοῦ παρόντος πονηροῦ αἰῶνος, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν· ⁵εἰς τὸν ὁποῖον ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

⁶Θαυμάζω ὅτι τόσον ταχέως μεταφέρεσθε ἀπὸ ἐκείνου ὅστις σᾶς ἐκάλεσε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄλλο εὐαγγέλιον· ⁷τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλο· ἀλλ' ὑπάρχουσι τινὲς οἱ ὁποῖοι σᾶς ταράττουσι, καὶ θέλουσι νὰ μετατρέψωσι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ⁸Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς, ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ σᾶς κηρύττῃ ἄλλο εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σᾶς ἐκηρύξαμεν, ἃς ἦναι ἀνάθεμα. ⁹Καθὼς προείπομεν καὶ τώρα πάλιν λέγω, Ἐὰν τις σᾶς κηρύττῃ ἄλλο εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρελαβετε, ἃς ἦναι ἀνάθεμα. ¹⁰Διότι τώρα ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ νὰ ἀρέσκω εἰς ἀνθρώπους; διότι ἐὰν ἀκόμη ἤρεσκον εἰς ἀνθρώπους, δὲν ἤθελον εἶσθαι δούλος Χριστοῦ.

¹¹Ἀλλὰ σᾶς γνωστοποιῶ, ἀδελφοί, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τὸ κηρυχθὲν ὑπ' ἐμοῦ δὲν εἶναι ἀνθρώπινον· ¹²διότι οὐδ' ἐγὼ παρέλαβον αὐτὸ παρὰ ἀνθρώπου, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹³Διότι ἠκούσατε τὴν ποτὲ διαγωγὴν μου ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκακοποιοῦν αὐτήν· ¹⁴καὶ προέκοπτον εἰς τὸν Ἰουδαϊσμόν ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσότερον ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

¹⁵ Ὅτε δὲ ἠὲδόκησεν ὁ Θεὸς, ὁ προσδιορισας με ἐκ κοιλίας

μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ¹⁶να ἀποκαλύψῃ τὸν Τίον αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ νὰ κηρύττω αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, εὐθὺς δὲν συνεβουλεύθην σάρκα καὶ αἷμα· ¹⁷οὐδὲ ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.
¹⁸Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ γνωρίσω προσωπικῶς τὸν Πέτρον· καὶ ἔμεινα παρ' αὐτῷ ἡμέρας δεκαπέντε· ¹⁹ἄλλον δὲ τῶν ἀποστόλων δὲν εἶδον, εἰμὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.
²⁰Ὅσα δὲ σὰς γράφω, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὁμολογῶ, ὅτι δὲν ψεύδομαι.
²¹Ἐπειτα ἦλθον εἰς τοὺς τόπους τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας· ²²καὶ ἡμην προσωπικῶς ἀγνοοῦμενος εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἰουδαίας τὰς ἐν Χριστῷ· ²³ἡκουον δὲ μόνον, Ὅτι ὁ ποτὲ διώκων ἡμᾶς, τῶρα κηρύττει τὴν πίστιν τὴν ὁποίαν ποτὲ κατεπολέμει.
²⁴Καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν δι' ἐμέ.

ΚΕΦ. β'.—¹Ἐπειτα μετὰ δεκατέσσαρα ἔτη πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ τοῦ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ τὸν Τίτον· ²ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ παρέστησα πρὸς αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον κηρύττω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, κατ' ἰδίαν δὲ πρὸς τοὺς ἐπισημοτέρους, μήπως τρέχω, ἢ ἔτρεξα εἰς μάτην.
³Ἀλλ' οὐδὲ ὁ Τίτος ὁ μετ' ἐμοῦ, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη νὰ περιτμηθῇ· ⁴ἀλλὰ διὰ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον διὰ νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διὰ νὰ μᾶς καταδουλώσωσιν· ⁵εἰς τοὺς ὁποίους οὐδὲ πρὸς ὥραν ὑπεχωρήσαμεν ὑποτασσόμενοι, διὰ νὰ διαμείνῃ εἰς ἐσᾶς ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου.
⁶Περὶ δὲ τῶν νομιζομένων ὅτι εἶναι τι, ὅποιοι ποτὲ καὶ ἂν ᾔσαν, οὐδόλως φροντίζω· ὁ Θεὸς δὲν βλέπει εἰς πρόσωπον ἀνθρώπου· διότι εἰς ἐμέ οἱ ἐπισημότεροι δὲν προσέθεσαν οὐδὲν περισσότερον· ⁷ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, ἀφοῦ εἶδον ὅτι ἐνεπιστεύθην νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον πρὸς τοὺς ἀπεριτμήτους, καθὼς ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς περιτετμημένους· ⁸(διότι ὁ ἐνεργήσας εἰς τὸν Πέτρον ὥστε νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τοὺς περιτετμημένους, ἐνήργησε καὶ εἰς ἐμέ πρὸς τοὺς ἐθνικούς)· ⁹καὶ ἀφοῦ ἐγνώρισαν τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμέ, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ θεωρούμενοι ὅτι εἶναι στύλοι, δεξιὰς ἔδωκαν κοινωνίας εἰς ἐμέ καὶ εἰς τὸν Βαρνάβαν, διὰ νὰ ὑπάγωμεν ἡμεῖς μὲν εἰς τὰ

ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τοὺς περιτετμημένους· ¹⁰ μόνον μᾶς παρήγγειλαν νὰ ἐνθυμώμεθα τοὺς πτωχοὺς· τὸ ὅποιον καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο νὰ κάμω.

¹¹ Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Πέτρος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἠναντιώθη ἐν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, διότι ἦτο ἀξιόμεμπτος· ¹² ἐπειδὴ πρὶν ἔλθωσι τινὲς ἀπὸ τοῦ Ἰακώβου, συνέτρωγε μὲ τοὺς ἐθνικοὺς· ὅτε δὲ ἦλθον, συνεστέλλετο καὶ ἀπεχώριζεν ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. ¹³ Καὶ μετ' αὐτοῦ συνυπεκρίθησαν καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε καὶ ὁ Βαρνάβας συμπαρασύρθη εἰς τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν. ¹⁴ Ἀλλ' ὅτε ἐγὼ εἶδον, ὅτι δὲν ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον ἔμπροσθεν πάντων, Ἐὰν σὺ Ἰουδαῖος ὢν, ζῇς ἐθνικῶς, καὶ οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς, διὰ τί ἀναγκάζεις τοὺς ἐθνικοὺς νὰ Ἰουδαῖζωσιν; ¹⁵ Ἡμεῖς ἐκ γεννήσεως Ἰουδαῖοι ὄντες, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν ἁμαρτωλοὶ, ¹⁶ ἐξεύροντες ὅτι δὲν δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, εἰμὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεῦσαμεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἔργων νόμου· διότι δὲν θέλει δικαιωθῇ ἐξ ἔργων νόμου οὐδεὶς ἄνθρωπος. ¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν ζητοῦντες νὰ δικαιωθῶμεν εἰς τὸν Χριστὸν, εὗρέθημεν καὶ ἡμεῖς ἁμαρτωλοὶ, ἵνα ὁ Χριστὸς ἁμαρτίας εἶναι διάκονος; Μὴ γένοιτο.

¹⁸ Διότι ἐὰν ὅσα κατέστρεψα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην δεικνύω ἑμαυτόν. ¹⁹ Διότι ἐγὼ διὰ τοῦ νόμου ἀπέθανον εἰς τὸν νόμον, διὰ νὰ ζήσω εἰς τὸν Θεόν. ²⁰ Μετὰ τοῦ Χριστοῦ συνεσταυρώθην· ζῶ δὲ οὐχὶ πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Χριστὸς ζῇ ἐν ἐμοί· καθ' ὃ δὲ τώρα ζῶ ἐν σαρκί, ζῶ ἐν τῇ πίστει τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅστις μὲ ἠγάπησε, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. ²¹ Δὲν ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· διότι ἂν ἡ δικαίωσις γίνηται διὰ τοῦ νόμου, ἄρα ὁ Χριστὸς εἰς μάτην ἀπέθανε.

ΚΕΦ. γ'. δ'.

¹ Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς σᾶς ἐβάσκανεν, ὥστε νὰ μὴ πείθησθε εἰς τὴν ἀλήθειαν σεῖς, ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὁποίων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διεγράφη ἐσταυρωμένος μεταξύ σας; ² Τοῦτο μόνον θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σᾶς, Ἐξ ἔργων νόμου ἐλάβετε τὸ Πνεῦμα, ἢ ἐξ ἀκοῆς τῆς πίστεως; ³ Τόσον ἀνόητοι εἰσθε; ἀφοῦ ἤρχισατε μὲ τὸ Πνεῦμα, τώρα τελειοῦντε μὲ τὴν σάρκα; ⁴ Εἰς

μάτην ἐπάθετε τόσα; ἂν μόνον εἰς μάτην. ⁵ Ἐκεῖνος λοιπὸν ὅστις χορηγεῖ εἰς ἐσᾶς τὸ Πνεῦμα, καὶ ἐνεργεῖ θαύματα μεταξὺ σας, ἐξ ἔργων νόμου κάμνει ταῦτα, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

⁶ Καθὼς ὁ Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην. ⁷ Ἐξεύρετε λοιπὸν ὅτι οἱ ὄντες ἐκ πίστεως, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Ἀβραάμ. ⁸ Προϊδούσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαίονει τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προηγγεῖλεν εἰς τὸν Ἀβραὰμ, “Ὅτι θέλουσιν εὐλογηθῇ ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.” ⁹ Ὡστε οἱ ὄντες ἐκ πίστεως, εὐλογοῦνται μετὰ τοῦ πιστοῦ Ἀβραάμ.

¹⁰ Διότι ὅσοι εἶναι ἐξ ἔργων νόμου, ὑπὸ κατάραν εἶναι· ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, “Ἐπικατάρατος πᾶς ὅστις δὲν ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ πράξῃ αὐτά.” ¹¹ Ὅτι δὲ οὐδεὶς δικαιοῦται διὰ τοῦ νόμου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, εἶναι φανερόν· διότι “ὁ δίκαιος θέλει ζῆσει ἐκ πίστεως.” ¹² Ὁ δὲ νόμος δὲν εἶναι ἐκ πίστεως· ἀλλ’ “ὁ ἄνθρωπος ὁ πρᾶττων αὐτὰ, θέλει ζῆσει δι’ αὐτῶν.” ¹³ Ὁ Χριστὸς ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάραν τοῦ νόμου, γενόμενος κατὰ ὑπὲρ ἡμῶν· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου.” ¹⁴ Διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ λάβωμεν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος διὰ τῆς πίστεως.

¹⁵ Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον ὁμιλῶ· ὅμως καὶ ἀνθρώπου διαθήκην κεκυρωμένην οὐδεὶς ἀθετεῖ, ἢ προσθέτει εἰς αὐτήν. ¹⁶ Πρὸς δὲ τὸν Ἀβραὰμ ἐλαλήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ· δὲν λέγει, Καὶ πρὸς τὰ σπέρματα, ὡς περὶ πολλῶν, ἀλλ’ ὡς περὶ ἑνός, “Καὶ πρὸς τὸ σπέρμα σου,” ὅστις εἶναι ὁ Χριστὸς. ¹⁷ Τοῦτο δὲ λέγω, ὅτι διαθήκην προκεκυρωμένην εἰς τὸν Χριστὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια τριάκοντα γενόμενος νόμος δὲν ἀκυρόνει, ὥστε νὰ καταργήσῃ τὴν ἐπαγγελίαν. ¹⁸ Διότι ἐὰν ἡ κληρονομία ᾖ ἐκ νόμου, δὲν εἶναι πλέον ἐξ ἐπαγγελίας· ἀλλ’ εἰς τὸν Ἀβραὰμ δι’ ἐπαγγελίας ἐχάρισε ταύτην ὁ Θεός.

¹⁹ Διὰ τί λοιπὸν ἐδόθη ὁ νόμος; Ἐξ αἰτίας τῶν παραβασεων προσετέθη, ἕως οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα πρὸς τὸ ὅποῖον ἔγεινεν ἡ ἐπαγγελία, διαταχθεὶς δι’ ἀγγέλων διὰ χειρὸς μεσίτου. ²⁰ Ὁ δὲ μεσίτης δὲν εἶναι ἑνός· ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι εἷς.

²¹ Ὁ νόμος λοιπὸν ἐναντίος τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ εἶναι;

Μὴ γένοιτο! διότι ἂν ἤθελε δοθῇ νόμος δυνάμενος νὰ ζωοποιήσῃ, ἢ δικαιοσύνη ἤθελεν εἶσθαι τῶντι ἐκ τοῦ νόμου· ²² ἢ γραφὴ ὅμως συνέκλεισε τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ νὰ δοθῇ ἢ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πιστεύοντας. ²³ Πρὶν δὲ ἔλθῃ ἡ πίστις, ἐφρουρούμεθα ὑπὸ τὸν νόμον, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν πίστιν ἣτις ἔμελλε νὰ ἀποκαλυφθῇ. ²⁴ Ὡστε ὁ νόμος ἔγεινε παιδαγωγὸς ἡμῶν εἰς τὸν Χριστὸν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως· ²⁵ ἀφοῦ ὅμως ἦλθεν ἡ πίστις, δὲν εἴμεθα πλέον ὑπὸ παιδαγωγόν.

²⁶ Διότι πάντες εἰσθε υἱοὶ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁷ Ἐπειδὴ ὅσοι ἐβαπτίσθητε εἰς Χριστὸν, Χριστὸν ἐνεδύθητε. ²⁸ Δὲν εἶναι πλέον Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἑλλήν· δὲν εἶναι δούλος οὐδὲ ἐλεύθερος· δὲν εἶναι ἄρσεν καὶ θῆλυ· διότι πάντες σεῖς εἰσθε εἰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁹ Ἐὰν δὲ ἦσθε τοῦ Χριστοῦ, ἄρα εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ΚΕΦ. δ'.—¹ Λέγω δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος εἶναι νήπιος, δὲν διαφέρει δούλου, ἂν καὶ ἦναι κύριος πάντων· ² ἀλλ' εἶναι ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους, μέχρι τῆς προθεσμίας ὑπὸ τοῦ πατρός. ³ Οὕτω καὶ ἡμεῖς ὅτε ἡμεθα νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεθα δεδουλωμένοι· ⁴ ὅτε ὅμως ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ γυναικὸς καὶ ὑπετάγη εἰς τὸν νόμον· ⁵ διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ λάβωμεν τὴν υἰοθεσίαν. ⁶ Καὶ ἐπειδὴ εἰσθε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας σας, τὸ ὅποιον κράζει, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ. ⁷ Ὅθεν δὲν εἶσαι πλέον δούλος, ἀλλ' υἱός· ἂν δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Χριστοῦ.

⁸ Ἀλλὰ τότε μὲν, μὴ γνωρίζοντες τὸν Θεόν, ἐδουλεύσατε εἰς τοὺς μὴ φύσει ὄντας θεούς· ⁹ τῶρα δὲ, ἀφοῦ ἐγνωρίσατε τὸν Θεόν, μᾶλλον δὲ ἐγνωρίσθητε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν εἰς τὰ ἀσθενή καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, εἰς τὰ ὅποια πάλιν ὡς πρότερον θέλετε νὰ δουλεύητε; ¹⁰ Ἡμέρας παρατηρεῖτε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς. ¹¹ Φοβοῦμαι διὰ σᾶς, μήπως ματαίως ἐκοπίασα εἰς ἐσᾶς.

¹² Γίνεσθε ὡς ἐγὼ, διότι καὶ ἐγὼ εἰμαι καθὼς σεῖς, ἀδελφοί, σᾶς παρακαλῶ· οὐδόλως μὲ ἡδικήσατε. ¹³ Ἐξεύρετε δὲ ὅτι πρότερον

σᾶς ἐκήρυξα τὸ εὐαγγέλιον ἐν ἀσθενείᾳ τῆς σαρκός. ¹⁴ Καὶ δὲν ἐξουθενήσατε οὐδ' ἀπερρίψατε τὸν πειρασμὸν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀλλὰ μὲ ἐδέχθητε ὡς ἄγγελον Θεοῦ, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. ¹⁵ Τίς λοιπὸν ἦτο ὁ μακαρισμὸς σας; Ἐπειδὴ μαρτυρῶ πρὸς ἐσᾶς ὅτι, εἰ δυνατόν, τοὺς ὀφθαλμοὺς σας ἠθέλετε ἐκβάλλει καὶ δώσει εἰς ἐμέ. ¹⁶ Ἐχθρὸς σας ἔγεινα λοιπὸν, διότι σᾶς λέγω τὴν ἀλήθειαν;

¹⁷ Δεικνύουσι ζῆλον πρὸς ἐσᾶς, οὐχὶ ὁμῶς καλόν· ἀλλὰ θέλουσι νὰ σᾶς ἀποκλείσωσι, διὰ νὰ ἔχητε σεῖς ζῆλον πρὸς αὐτοὺς. ¹⁸ Καλὸν δὲ εἶναι νὰ ἦσθε ζηλωταὶ πρὸς τὸ καλὸν πάντοτε, καὶ οὐχὶ μόνον ὅταν εὐρίσκωμαι μεταξύ σας. ¹⁹ Τεκνία μου, διὰ τοὺς ὁποίους πάλιν εἶμαι εἰς ὠδίνας, ἕως οὗ μορφωθῇ ὁ Χριστὸς ἐν ὑμῖν. ²⁰ ἤθελον δὲ νὰ παρενρίσκωμαι μεταξύ σας τώρα, καὶ νὰ ἀλλάξω τὴν φωνήν μου· διότι ἀπορῶ διὰ σᾶς.

²¹ Εἴπατέ μοι, οἱ θέλοντες νὰ ἦσθε ὑπὸ νόμον, τὸν νόμον δὲν ἀκούετε; ²² Διότι εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ὁ Ἀβραὰμ ἐγέννησε δύο υἱούς· ἓνα ἐκ τῆς δούλης, καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ²³ Ἄλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς δούλης ἐγεννήθη κατὰ σάρκα· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ²⁴ Τὰ ὁποῖα εἶναι κατὰ ἀλληγορίαν· διότι αὗται εἶναι αἱ δύο διαθήκαι· μία μὲν ἀπὸ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἡ γεννώσα πρὸς δουλείαν, ἥτις εἶναι ἡ Ἄγαρ. ²⁵ (Διότι τὸ Ἄγαρ εἶναι τὸ ὄρος Σινᾶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ ταυτίζεται μὲ τὴν σημερινὴν Ἱερουσαλήμ· εἶναι δὲ εἰς δουλείαν μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.) ²⁶ Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ εἶναι ἐλευθέρα, ἥτις εἶναι μήτηρ πάντων ἡμῶν. ²⁷ Διότι εἶναι γεγραμμένον, “Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ μὴ τίκτουσα, ἔκβαλε φωνὴν καὶ βόησον ἡ μὴ ὠδίνουσα· διότι τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου εἶναι πλείοντα παρὰ τὰ τέκνα τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.” ²⁸ ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, καθὼς ὁ Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα εἴμεθα. ²⁹ Ἀλλὰ καθὼς τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ τώρα. ³⁰ Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; “Ἐκβαλε τὴν δούλην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· διότι δὲν θέλει κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς δούλης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας.” ³¹ Λοιπὸν, ἀδελφοί, δὲν εἴμεθα τῆς δούλης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ΚΕΦ. ε'.

ἘΝ τῇ ἐλευθερίᾳ λοιπὸν, μὲ τὴν ὁποῖαν ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ὁ Χριστὸς, μένετε σταθεροί, καὶ μὴ ὑποβληθῆτε πάλιν εἰς ζυγὸν δουλείας.

¹ Ἰδοὺ, ἐγὼ ὁ Παῦλος σὰς λεγὼ ὅτι, ἐὰν περιτέμνησθε, ὁ Χριστὸς δὲν θέλει σὰς ὠφελήσῃ οὐδέν. ³ Μαρτύρομαι δὲ πάλιν πρὸς πάντα ἄνθρωπον περιτεμνόμενον, ὅτι εἶναι χρεώστης νὰ ἐκτελῇ ὅλον τὸν νόμον. ⁴ Απεχωρίσθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὅσοι δικαιοῦνεσθε διὰ τοῦ νόμου· ἐξεπέσατε ἀπὸ τῆς χάριτος. ⁵ Διότι ἡμεῖς διὰ τοῦ Πνεύματος προσδοκῶμεν ἐκ πίστεως τὴν ἐλπίδα τῆς δικαιοσύνης. ⁶ Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἔχει ἰσχὺν τινὰ, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

⁷ Ἐτρέχετε καλῶς· τίς σὰς ἐμπόδισεν ὥστε νὰ μὴ πείθῃσθε εἰς τὴν ἀλήθειαν; ⁸ Ἡ κατάπεισις αὕτη δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνου ὅστις σὰς καλεῖ. ⁹ Ολίγη ζύμη καθιστᾷ ὅλον τὸ φύραμα ἐνζυμον. ¹⁰ Ἐγὼ ἔχω πεποιθήσιν εἰς ἐσὰς διὰ τοῦ Κυρίου, ὅτι δὲν θέλετε φρονήσει οὐδὲν ἄλλο· ὅστις ὅμως σὰς ταραττεῖ, αὐτὸς θέλει ὑποφέρει τὴν ποινὴν, ὅποιος καὶ ἂν ᾖ. ¹¹ Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, ἐὰν ἀκόμη κηρύττω περιτομὴν, διὰ τί πλέον κατατρέχομαι; ἄρα κατηγορήθη τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ¹² Εἴθε νὰ ἀποκοπῶσιν οἱ ταραττοντές σας.

¹³ Διότι σεῖς, ἀδελφοί, προσεκλήθητε εἰς ἐλευθερίαν· μόνον μὴ μεταχειρίζεσθε τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλους. ¹⁴ Διότι ὅλος ὁ νόμος εἰς ἓνα λόγον συμπληροῦται, εἰς τὸν, “Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.” ¹⁵ Ἐὰν ὅμως δάκνητε καὶ κατατρώγητε ἀλλήλους, προσέχετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀφανισθῆτε.

¹⁶ Λέγω λοιπὸν, Περιπατεῖτε κατὰ τὸ Πνεῦμα, καὶ δὲν θέλετε ἐκπληροῦν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκὸς. ¹⁷ Διότι ἡ σὰρξ ἐπιθυμεῖ ἐναντία τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ Πνεῦμα ἐναντία τῆς σαρκὸς· ταῦτα δὲ ἀντίκεινται πρὸς ἀλλήλα, ὥστε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θέλετε, νὰ μὴ πράττητε. ¹⁸ Ἀλλ' ἐὰν ὁδηγήσθε ὑπὸ τοῦ Πνεύματος δὲν εἰσθε ὑπὸ νόμον.

¹⁹ Φανερά δὲ εἶναι τα ἔργα τῆς σαρκὸς· τα ὁποῖα εἶναι μοιχεῖα, περνεῖα, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ²⁰ εἰδωλολατρεῖα, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔριδες, ζηλοτυπίαί, θυμοί, μάχαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, ²¹ φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτων· περὶ τῶν ὁποίων σὰς προλέγω, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες βασιλείαν Θεοῦ δὲν θέλουσι κληρονομήσει.

²² Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκρίτεια· ²³ κατὰ τῶν τοιούτων δὲν ὑπάρχει νόμος.

²⁴ Ὅσοι δὲ εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἐσταύρωσαν τὴν σάρκα ὁμοῦ μετὰ πάθη καὶ τὰς ἐπιθυμίας. ²⁵ Ἐὰν ζῶμεν κατὰ τὸ Πνεῦμα, ἂς περιπατῶμεν καὶ κατὰ τὸ Πνεῦμα.

²⁶ Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους ἐρεθίζοντες, ἀλλήλους φθονοῦντες.

ΚΕΦ ε'.

¹ ἈΔΕΛΦΟΙ, καὶ ἐὰν ἄνθρωπος ἀπερισκέπτως πέσῃ εἰς κανὲν ἁμάρτημα, σεῖς οἱ πνευματικοὶ διορθόετε τὸν τοιοῦτον μετὰ πνεῦμα πραότητος· προσέχων εἰς σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. ² Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἐκπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. ³ Διότι ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι εἶναι τι, ἐνῶ εἶναι μηδὲν, ἑαυτὸν ἐξαπατᾷ. ⁴ Ἀλλ' ἕκαστος ἂς ἐξετάζῃ τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον θέλει ἔχει τὸ καύχημα, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἄλλον. ⁵ Διότι ἕκαστος τὸ ἑαυτοῦ φορτίον θέλει βαστάσει.

⁶ Ὁ δὲ κατηχούμενος τὸν λόγον, ἂς κάμνῃ τὸν κατηχοῦντα μέτοχον εἰς πάντα τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ. ⁷ Μὴ πλανᾶσθε· ὁ Θεὸς δὲν ἐμπαίζεται· ἐπειδὴ ὅ,τι ἂν σπεύρῃ ὁ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θέλει θερίσει· ⁸ διότι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, θέλει θερίσει ἐκ τῆς σαρκὸς φθοράν· ἀλλ' ὁ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα, θέλει θερίσει ἐκ τοῦ Πνεύματος ζωὴν αἰώνιον. ⁹ Ἄς μὴ ἀποκάμνωμεν δὲ πράττοντες τὸ καλόν· διότι ἐὰν δὲν ἀποκάμνωμεν, θέλομεν θερίσει ἐν τῷ δέοντι καιρῷ. ¹⁰ Ἀρα λοιπὸν ἐνὸς ἔχομεν καιρὸν, ἂς ἐργαζώμεθα τὸ καλὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

¹¹ Ἰδέτε πόσον μακρὰν ἐπιστολὴν σᾶς ἔγραψα μετὰ τὴν χεῖρά μου.—¹² Ὅσοι θέλουσι νὰ ἀρέσκωσι κατὰ τὴν σάρκα, οὗτοι σᾶς ἀναγκάζουσι νὰ περιτέμνησθε, μόνον διὰ νὰ μὴ διώκωνται διὰ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ. ¹³ Διότι οὐδὲ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ φυλάττουσι τὸν νόμον· ἀλλὰ θέλουσι νὰ περιτέμνησθε σεῖς, διὰ νὰ ἔχωσι καίχησιν εἰς τὴν σάρκα σας. ¹⁴ Εἰς ἐμὲ δὲ μὴ γένοιτο νὰ καυχῶμαι, εἴμη εἰς τὸν σταυρον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος ἐσταυρώθη ὡς πρὸς ἐμὲ, καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τὸν κόσμον. ¹⁵ Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἰσχύει τι, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ νέα κτίσις. ¹⁶ Καὶ ὅσοι περιπατήσωσι κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον, εἰρήνῃ ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

¹⁷ Εἰς τὸ ἐξῆς μηδεὶς ἂς μὴ δίδῃ εἰς ἐμὲ ἐνόχλησιν· διότι ἐγὼ βαστάζω τα στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου.

¹⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰη μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς ὄντας ἐν Ἐφέσῳ, καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ² χάρις εἰη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ εἰς τὰ ἐπουράνια διὰ Χριστοῦ· ⁴ καθὼς ἐξέλεξεν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ πρὸ καταβολῆς κόσμου, διὰ τὴν ἡμεῖς ἅγιοι καὶ ἄωμοι ἐνάπιον αὐτοῦ διὰ τῆς ἀγάπης· ⁵ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἑαυτὸν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ⁶ εἰς ἔπαινον τῆς δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς διὰ τοῦ ἡγαπημένου αὐτοῦ· ⁷ διὰ τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ· ⁸ καθ' ἣν ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, ⁹ γνωστοποιήσας εἰς ἡμᾶς τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν προέθετο ἐν ἑαυτῷ, ¹⁰ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, νὰ συγκεφαλαιώσῃ τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹¹ ἐν αὐτῷ, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐλάβομεν κληρονομίαν, προορισθέντες κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ ἐνεργούντος τὰ πάντα κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ· ¹² διὰ τὴν ἡμεῖς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ ἡμεῖς οἱ προελπίσαντες εἰς τὸν Χριστόν· ¹³ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ σέβετε ἡλπίσατε, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον

τῆς σωτηρίας σας· εἰς τὸν ὁποῖον καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τῆς ἐπαγγελίας· ¹⁴ ὅστις εἶναι ὁ ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, μέχρι τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀποκτηθέντος λαοῦ αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

¹⁵ Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ, ἀκούσας τὴν εἰς τον Κύριον Ἰησοῦν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ¹⁶ δὲν παύομαι εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν ὑπὲρ ὑμῶν, μνημονεύων ὑμᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς μου· ¹⁷ διὰ τὴν ὅτι δώση ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, εἰς ἐπίγνωσιν αὐτοῦ· ¹⁸ ὥστε νὰ φωτισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ νοός σας, εἰς τὸ νὰ γνωρίσητε ποία εἶναι ἡ ἐλπίς τῆς προσκλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ εἰς τοὺς ἁγίους· ¹⁹ καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ²⁰ τὴν ὁποῖαν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ²¹ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· ²² καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν κεφαλὴν ὑπεράνω πάντων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ²³ ἣτις εἶναι τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληροῦντος.

ΚΕΦ. β'.—¹ Καὶ ἐσᾶς ὄντας νεκροὺς διὰ τὰς παραβάσεις καὶ τὰς ἁμαρτίας ἐξωποίησεν· ² εἰς τὰς ὁποίας περιεπατήσατε ποτὲ κατὰ τὸ πολίτευμα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ αἵρος, τοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ τὴν σήμερον εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· ³ μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημεν ποτὲ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς ἡμῶν, πράττοντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διαλογισμῶν· καὶ ἡμεθα ἐκ φύσεως τέκνα ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί, ⁴ Ὁ Θεὸς ὅμως πλούσιος ὢν εἰς ἔλεος, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ μὲ τὴν ὁποῖαν ἡγάπησεν ἡμᾶς, ⁵ καὶ ἐνῷ ἡμεθα νεκροὶ διὰ τὰ ἁμαρτήματα, ἐξωποίησεν ἡμᾶς μετὰ τοῦ Χριστοῦ· (κατὰ χάριν εἰσθε σεσωσμένοι)· ⁶ καὶ συνανέστησε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁷ διὰ τὴν νὰ δείξῃ εἰς τοὺς

ἐπερχομένους αἰῶνας τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ⁸ Διότι κατὰ χάριν εἰσθε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀπὸ σᾶς· Θεοῦ τὸ δῶρον· ⁹ οὐχὶ ἐξ ἔργων, διὰ τὸ νὰ μὴ καυχηθῇ τις. ¹⁰ Διότι αὐτοῦ ποίημα εἴμεθα, κτισθεντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸς ἔργα καλὰ, τὰ ὅποια προητοιμάσεν ὁ Θεὸς, διὰ τὸ περιπατήσωμεν ἐν αὐτοῖς.

¹¹ Διὰ τοῦτο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι σεῖς οἱ ποτὲ ἐθνικοὶ κατὰ σάρκα, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς τῆς χειροποιήτου ἐν τῇ σαρκί· ¹² ὅτι ἦσθε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι ἀπὸ τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ὄντες ἐν τῷ κόσμῳ χωρὶς Θεοῦ· ¹³ τώρα ὅμως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν, ἐγείνετε πλησίον διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. ¹⁴ Διότι αὐτὸς εἶναι ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὅστις ἔκαμε τὰ δύο ἐν, καὶ ἔλυσε τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, ¹⁵ καταργήσας τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν τῶν ἐν τοῖς διατάγμασι, διὰ τὸ κτίσῃ εἰς ἑαυτὸν τοὺς δύο εἰς ἓνα νέον ἄνθρωπον, φέρων εἰρήνην· ¹⁶ καὶ τὸ συνδιαλλάξῃ ἀμφοτέρους εἰς ἓν σῶμα πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σταυροῦ, θανάτωσας δι' αὐτοῦ τὴν ἔχθραν. ¹⁷ Καὶ ἔλθων ἐκήρυξεν εὐαγγέλιον εἰρήνης εἰς ἑσᾶς τοὺς μακρὰν, καὶ εἰς τοὺς πλησίον· ¹⁸ διότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν ἀμφοτέροι τὴν εἰσοδὸν πρὸς τὸν Πατέρα δι' ἑνὸς Πνεύματος.

¹⁹ Ἀρα λοιπὸν δὲν εἰσθε πλεον ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ²⁰ ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τὸ θεμέλιον τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου λίθου αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ²¹ ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὐξάνεται εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· ²² ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ σεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Πνεύματος.

ΚΕΦ. γ.

ΔΙΑ τοῦτο ἐγὼ ὁ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνικῶν, ² (ἐπεὶ δὲ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης εἰς ἐμὲ ὑπὲρ ὑμῶν, ³ ὅτι δι' ἀποκαλύψεως ἐφάνέρωσεν εἰς ἐμὲ τὸ μυστήριον, (καθὼς

προέγραψα συντόμως· ⁴ἐξ ὧν δύνασθε ἀναγινώσκοντες νὰ νοήσητε τὴν ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ γνῶσιν μου·) ⁵τὸ ὁποῖον ἐν ἄλλαις γενεαῖς δὲν ἐγνωστοποιήθη εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καθὼς τώρα ἀπεκαλύφθη διὰ Πνεύματος εἰς τοὺς ἀγίους αὐτοῦ ἀποστόλους καὶ προφήτας, ⁶νὰ ἦναι τὰ ἔθνη συγκληρονομα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου· ⁷τοῦ ὁποῖου ἔγεινα ὑπηρετής κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμέ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ⁸Εἰς ἐμέ τὸν πλέον ἐλάχιστον πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, νὰ εὐαγγελίσω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ, ⁹καὶ νὰ φωτίσω πάντας, ποία εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, ὅστις ἔκτισε τὰ πάντα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ¹⁰διὰ νὰ γνωρισθῇ τώρα διὰ τῆς ἐκκλησίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ· ¹¹κατὰ τὴν αἰώνιον πρόθεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ¹²διὰ τοῦ ὁποῖου ἔχομεν τὴν παρῤῥησίαν καὶ τὴν εἴσοδον μὲ πεποίθησιν διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως.—¹³Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀθυμῆτε διὰ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν θλίψεις μου, τὸ ὁποῖον εἶναι δόξα ὑμῶν.)

¹⁴Διὰ τοῦτο κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁵ἐκ τοῦ ὁποῖου πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται ¹⁶διὰ νὰ δώσῃ εἰς σᾶς κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, νὰ κραταιωθῆτε ἐν δυνάμει διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον· ¹⁷διὰ νὰ κατοικήσῃ ὁ Χριστὸς διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ¹⁸ὥστε νὰ δυνηθῆτε, ἐρρίζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἐν ἀγάπῃ, νὰ καταλάβητε μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος, καὶ βάθος καὶ ὕψος· ¹⁹καὶ νὰ γνωρίσητε τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὑπερβαίνουσαν πᾶσαν γνῶσιν, διὰ νὰ πληρωθῆτε μὲ ὕλον το πλῆρωμα τοῦ Θεοῦ.

²⁰Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον ὑπερεκπερισσοῦ νὰ κάμῃ ὑπὲρ πάντα ὅσα ζητοῦμεν ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, ²¹εἰς αὐτὸν ἔστω ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦ. δ'.---ε'.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπον ἐγὼ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, νὰ περιπατήσητε ἀξίως τῆς προσκλήσεως καθ' ἣν προσεκλήθητε, ²μεταπάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ὑποφέροντες ἀλλήλους ἐν ἀγάπῃ, ³σπουδάζοντες νὰ διατηρῆτε τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς εἰρήνης. ⁴Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεῦμα, καθὼς καὶ προσεκλήθητε μὲ μίαν ἐλπίδα τῆς προσκλήσεώς σας· ⁵εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· ⁶εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν.

⁷Εἰς ἓνα δὲ ἕκαστον ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ το μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. ⁸Διὰ τοῦτο λέγει, “Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἡχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἔδωκε χαρίσματα εἰς τοὺς ἀνθρώπους.” ⁹Τὸ δὲ ἀνέβη, τί εἶναι, εἰμὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τα κατώτερα μέρη τῆς γῆς; ¹⁰Ὁ καταβὰς, αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ πάντα. ¹¹Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἄλλους μὲν ἀποστόλους, ἄλλους δὲ προφήτας, ἄλλους δὲ εὐαγγελιστάς, ἄλλους δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, ¹²πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῶν ἀγίων, διὰ τὸ ἔργον τῆς διακονίας, διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ· ¹³ἕως οὗ καταστήσωμεν πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ· ¹⁴διὰ νὰ μὴ ἡμεθα πλέον νήγιοι, κυματιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι μὲ πάντα ἄνεμον τῆς διδασκαλίας, διὰ τῆς δολιότητος τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς πανουργίας εἰς τὸ μεθοδεύεσθαι τὴν πλάνην· ¹⁵ἀλλὰ ἀληθεύοντες εἰς τὴν ἀγάπην, νὰ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν κατὰ πάντα, ὥστις εἶναι ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός· ¹⁶ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνδεόμενον διὰ πάσης συναφείας τῶν συνεργούντων μελῶν, κατὰ τὴν ἀνάλογον ἐνέργειαν ἐνὸς ἐκάστου μέρους, κάμνει τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος, πρὸς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ, ἐν ἀγάπῃ.

¹⁷Τοῦτο λοιπὸν λέγω καὶ μαρτύρομαι διὰ τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ περιπατήτε πλεον, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατοῦσιν, ἐν τῇ ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ¹⁸ἐσκοτισμένοι τὴν διάνοιαν, ἀπηλλοτριωμένοι ὄντες ἀπὸ τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἀγνοίαν

την οὖσαν ἐν αὐτοῖς, δια τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αἰγῶν·
¹⁹ οὔτινες ἀναισθητοῦντες, παρέδωκαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀσέλ-
 γειαν, διὰ τὰ ἐργάζονται πᾶσαν ἀκαθαρσίαν ἀκορέστως.
²⁰ Σεῖς ὅμως δὲν ἐμάθετε οὕτω τὸν Χριστὸν, ²¹ ἐπειδὴ αὐτὸν
 ἠκούσατε, καὶ εἰς αὐτὸν ἐδιδάχθητε, καθὼς εἶναι ἡ ἀλήθεια
 ἐν τῷ Ἰησοῦ· ²² τὰ ἀπεκδυθῆτε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ
 τὴν προτέραν διαγωγὴν, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἀπατηλὰς
 ἐπιθυμίας· ²³ καὶ τὰ ἀνανεώσητε εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νοός σας,
²⁴ καὶ τὰ ἐνδυθῆτε τὸν νέον ἄνθρωπον, τὸν κτισθέντα κατὰ
 Θεὸν ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

²⁵ Ὅθεν ἀπορρίψαντες τὸ ψεῦδος, “λαλεῖτε ἀλήθειαν ἑκα-
 στος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ.” διότι εἴμεθα μέλη ἀλλήλων.—
²⁶ “Ὁργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε” ὁ ἥλιος ἃς μὴ δύη ἐπὶ
 τὸν παροργισμόν σας· ²⁷ μήτε δίδετε τόπον εἰς τὸν διάβολον.—
²⁸ Ὁ κλέπτων, ἃς μὴ κλέπτῃ πλέον, μᾶλλον δὲ ἃς κοπιᾷζῃ
 ἐργαζόμενος τὸ καλὸν μὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, διὰ τὰ ἔχῃ τὰ με-
 ταδίδη εἰς τὸν χρεῖαν ἔχοντα.—²⁹ Μηδεὶς λόγος σαπρὸς ἃς
 μὴ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στόματός σας, ἀλλ’ ὅστις εἶναι καλὸς
 πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, διὰ τὰ δώσῃ χάριν εἰς τοὺς ἀ-
 κοούοντας.

³⁰ Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ
 ὁποῖον ἐσφραγίσθητε διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολυτρώσεως.

³¹ Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασ-
 φημία, ἃς ἀφαιρεθῇ ἀπὸ σᾶς μετὰ πάσης κακίας· ³² γίνεσθε
 δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, εὖσπλαγχοι, συγχωροῦντες ἀλλή-
 λους, καθὼς ὁ Θεὸς συνεχώρησεν ἐς ἡμᾶς διὰ τοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. ε'.—¹ Γίνεσθε λοιπὸν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα
 ἀγαπητά· ² καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
 ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν
 καὶ θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

³ Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία, ἣ πλεονεξία, μηδὲ ἃς
 ὀνομάζεται μεταξὺ σας, καθὼς πρέπει εἰς ἁγίους· ⁴ μηδὲ
 αἰσχροσύνη καὶ μωρολογία ἢ βωμολοχία, τὰ ὅποια εἶναι ἀπρεπῆ·
 ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. ⁵ Διότι τοῦτο ἐξείρετε, ὅτι πᾶς
 πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅστις εἶναι εἰδωλολάτρης,
 δὲν ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.
⁶ Μηδεὶς ἃς μὴ σᾶς ἀπατᾷ μὲ ματαίους λόγους· ἐπειδὴ διὰ
 ταῦτα ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

⁷ Μὴ γίνεσθε λοιπὸν συμμετοχοὶ αὐτῶν. ⁸ Διότι ἦσθε ποτὲ σκότος, τῶρα ὅμως φῶς ἐν Κυρίῳ περιπατεῖτε ὡς τέκνα φωτός· ⁹ (διότι ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἐν πάσῃ ἀγαθῇ σὺνῃ, καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ἀληθείᾳ) ¹⁰ ἐξετάζοντες τί εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον· ¹¹ καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τὰ ἄκαρπα τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. ¹² Διότι τὰ κρυφίως γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν· ¹³ τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτός, γίνονται φανερά· ἐπεὶ δὴ πᾶν τὸ φανερούμενον φῶς εἶναι. ¹⁴ Διὰ τοῦτο λέγει, Σηκώθητι ὁ κοιμώμενος, καὶ ἀνάστηθι ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ θέλει σὲ φωτίσει ὁ Χριστός.

¹⁵ Προσέχετε λοιπὸν πῶς νὰ περιπατῆτε ἀκριβῶς· μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ¹⁶ ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, διότι αἱ ἡμέραι εἶναι πονηραί. ¹⁷ Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ νοεῖτε τί εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. ¹⁸ Καὶ μὴ μεθύσκεσθε με οἶνον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἀσωτία· ἀλλὰ πληροῦσθε διὰ τοῦ Πνεύματος, ¹⁹ λαλοῦντες μεταξύ σας με ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν εἰς τὸν Κύριον· ²⁰ εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ²¹ ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους ἐν φόβῳ Θεοῦ.

²² Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας ὡς εἰς τὸν Κύριον· ²³ διότι ὁ ἀνὴρ εἶναι κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸς εἶναι σωτὴρ τοῦ σώματος. ²⁴ Ἀλλὰ καθὼς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται εἰς τὸν Χριστὸν, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες ὡς ὑποτάσσονται εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν κατὰ πάντα.

²⁵ Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας σας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ αὐτῆς, ²⁶ διὰ νὰ ἀγιάσῃ αὐτήν, καθαρίσας με τὸ λουτρὸν τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ λόγου· ²⁷ διὰ νὰ παραστήσῃ αὐτήν εἰς ἑαυτὸν ἑνδοξον ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν κηλίδα, ἢ ῥυτίδα, ἢ τὶ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ διὰ νὰ ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. ²⁸ Οὕτω χρεωστοῦσιν οἱ ἄνδρες νὰ ἀγαπῶσι τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· ²⁹ διότι οὐδεὶς ἐμίσησε ποτὲ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ περιθάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν. ³⁰ Ἐπεὶ δὴ μέλη εἴμεθα τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς

σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ³¹“Διὰ τοῦτο θέλει ἀφήσει ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ³²Τὸ μυστήριον τοῦτο εἶναι μέγα· ἐγὼ δὲ λέγω τοῦτο περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τῆς ἐκκλησίας.

³³ Πλὴν καὶ σεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἅς ἀγαπᾷ ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ἅς σέβηται τὸν ἄνδρα.

ΚΕΦ. ε'. — ¹Τὰ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς σας ἐν Κυρίῳ· διότι τοῦτο εἶναι δίκαιον. ²“Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα,” ἥτις εἶναι ἐντολὴ πρώτη μὲ ἐπαγγελίαν· ³“Διὰ τὸ γεῖναι εἰς σὲ καλὸν, καὶ τὸ ἦσαι μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.”

⁴Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα σας, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ Κυρίου.

⁵Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε εἰς τοὺς κατὰ σάρκα κυρίους σας μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας σας, ὡς εἰς τὸν Χριστόν· ⁶μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ· ἐκπληροῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, ⁷μετ' εὐνοίας δουλεύοντες εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς ἀνθρώπους· ⁸ἐξεύροντες ὅτι ἕκαστος ὅ,τι καλὸν πράξει, τοῦτο θέλει λάβει παρα τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.

⁹Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ πράττετε πρὸς αὐτοὺς, ἀφίνοντες τὴν ἀπειλήν· ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς αὐτοὶ ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία δὲν ὑπάρχει παρ' αὐτῶ.

¹⁰Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ¹¹ἐνδύθητε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ δυνηθῆτε νὰ σταθῇτε ἐναντίον εἰς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ¹²διότι δὲν εἶναι ἡ πάλη ἡμῶν ἐναντίον εἰς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλ' ἐναντίον εἰς τὰς ἀρχάς, ἐναντίον εἰς τὰς ἐξουσίας, ἐναντίον εἰς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, ἐναντίον εἰς τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. ¹³Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ δυνηθῆτε νὰ ἀντισταθῇτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἀφοῦ καταπολεμήσητε τὰ πάντα, νὰ σταθῇτε. ¹⁴Σταθῇτε λοιπὸν περιεξωσμένοι τὴν ὀσφύν σας μὲ ἀλήθειαν, καὶ ἐνδεδυμένοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, ¹⁵καὶ ἔχοντες ὑποδημένους τοὺς πόδας μὲ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ¹⁶ἐπὶ

πᾶσι δὲ, ἀναλάβετε τὴν ἀσπίδα τῆς πίστεως, διὰ τῆς ὁποίας θέλετε δυννηθῆ νὰ σβέσητε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα· ¹⁷ καὶ λάβετε τὴν περικεφαλαίαν τῆς σωτηρίας, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ἣτις εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ¹⁸ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ μετὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως διὰ τοῦ Πνεύματος, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες μὲ πᾶσαν προσκαρτέρησιν καὶ δέησιν ὑπὲρ πάντων τῶν ἀγίων. ¹⁹ Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, διὰ νὰ δοθῇ εἰς ἐμὲ λόγος νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα μου μετὰ παρρησίας, διὰ νὰ κάμω γνωστὸν τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ²⁰ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶμαι πρέσβυς φορῶν ἄλυσιν, διὰ νὰ λαλήσω περὶ αὐτοῦ μετὰ παρρησίας, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

²¹ Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξεύρητε καὶ σεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί καμνω, τὰ πάντα θέλει σῶς φανερῶσει ὁ Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ· ²² τὸν ὁποῖον ἔπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθητε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας.

²³ Εἰρήνη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀγάπη μετα πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁴ Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν καθαρότητι. Ἀμην.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος, δούλοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς πάντας τοὺς ἁγίους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς ὄντας ἐν Φιλίπποις, μετὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ διακόνων· ² χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου ὡς ἀκριβὲς σᾶς ἐνθυμοῦμαι, ⁴ πάντοτε ἐν πάσῃ προσευχῇ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν δεόμενος μετὰ χαρᾶς, ⁵ διὰ τὴν εἰς τὸ εὐαγγέλιον κοινωνίαν σας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας μέχρι τοῦ νῦν· ⁶ βέβαιος ὢν εἰς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἐκεῖνος

ὅστις ἤρχισεν εἰς ἐσᾶς καλὸν ἔργον, θέλει ἐπιτελέσει αὐτὸ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁷ Καθὼς εἶναι δίκαιον εἰς ἐμὲ νὰ φρονῶ τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν, διότι σᾶς ἔχω ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ εἰσθε πάντες σεῖς, καὶ εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ εἰς τὴν ἀπολογία, καὶ εἰς τὴν βεβαίωσιν τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνοὶ μου τῆς χάριτος. ⁸ διότι μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεὸς, ὅτι σᾶς ἐπιποθῶ πάντας μὲ σπλάγχνα Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁹ καὶ τοῦτο προσεύχομαι, νὰ περισσεύσῃ ἡ ἀγάπη σας ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς ἐπίγνωσιν καὶ εἰς πᾶσαν νόησιν. ¹⁰ διὰ νὰ διακρίνητε τὰ διαφέροντα, ὥστε νὰ ἦσθε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Χριστοῦ, ¹¹ πλήρεις καρπῶν δικαιοσύνης, τῶν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

¹² Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ἀδελφοί, ὅτι τὰ συμβάντα εἰς ἐμὲ συνετρεξαν μᾶλλον εἰς πρόοδον τοῦ εὐαγγελίου. ¹³ ὥστε τὰ διὰ τὸν Χριστὸν δεσμά μου ἔγειναν φανερά εἰς ὅλον τὸ πραιτώριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς λοιπούς. ¹⁴ καὶ οἱ πλειότεροι τῶν ἐν Κυρίῳ ἀδελφῶν, πεποιθότες εἰς τὰ δεσμά μου, τολμῶσι περισσότερον νὰ κηρύττωσιν ἀφόβως τὸν λόγον. ¹⁵ Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνου καὶ ἔριδα, τινὲς δὲ καὶ ἀπὸ καλῆς θελήσεως κηρύττουσι τὸν Χριστόν. ¹⁶ Οἱ μὲν κηρύττουσιν ἐξ ἀντιζηλίας τὸν Χριστόν, οὐχὶ ἐν καθαρότητι, νυμίζοντες ὅτι προσθέτουσι θλίψιν εἰς τὰ δεσμά μου. ¹⁷ οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, ἐξεύροντες ὅτι εἶμαι τεταγμένος εἰς ἀπολογία τοῦ εὐαγγελίου. ¹⁸ Τί λοιπόν; πλὴν κατὰ πάντα τρόπον, εἴτε ἐπὶ προφάσει, εἴτε τῇ ἀληθείᾳ, ὁ Χριστὸς κηρύττεται, καὶ εἰς τοῦτο χαίρω, ἀλλὰ καὶ θέλω χαίρει. ¹⁹ Διότι ἐξεύρω ὅτι τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἐμὲ πρὸς σωτηρίαν, διὰ τῆς δεήσεώς σας, καὶ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ²⁰ κατὰ τὴν σταθερὰν προσδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι δὲν θέλω αἰσχυρθῆ εἰς οὐδέν, ἀλλὰ μετὰ πάσης παρρησίας, ὡς πάντοτε, καὶ τώρα θέλει μεγαλυνθῆ ὁ Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου. ²¹ διότι εἰς ἐμὲ τὸ ζῆν εἶναι ὁ Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

²² Ἀλλ' ἐὰν τὸ νὰ ζῶ ἐν σαρκί, τοῦτο συμβάλλῃ εἰς καρποφορίαν τοῦ ἔργου μου, καὶ τί νὰ ἐκλέξω δὲν γνωρίζω. ²³ διότι στενοχωροῦμαι ὑπὸ τῶν δύο, ἔχων μὲν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀναχωρήσω, καὶ νὰ ἦμαι μὲ τὸν Χριστόν· διότι εἶναι πολὺ πλεον καλῆτερον. ²⁴ τὸ νὰ μένω ὅμως ἐν τῇ σαρκί, εἶναι ἀναγκαιότερον διὰ σᾶς. ²⁵ Καὶ τοῦτο ἐξεύρω ἐν πεποιθήσει, ὅτι θέλω μείνει καὶ συμ-

παραμείνει μετὰ πάντων ὑμῶν, διὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν προκοπὴν σας καὶ χαράν· ²⁶ διὰ τὰ περισσεύη δι' ἐμοῦ τὸ καύχημά σας εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ τῆς ἐμῆς πάλιν παρουσίας πρὸς ἐσᾶς. ²⁷ Μόνον πολιτεύεσθε ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὰ ἀκούσω, εἴτε ὅταν ἔλθω καὶ σᾶς ἴδω, εἴτε ἐνῷ εἶμαι ἀπῶν, τὴν κατάστασίν σας, ὅτι στέκεσθε εἰς ἓν πνεῦμα, συναγωνιζόμενοι ἐν μιᾷ ψυχῇ διὰ τὴν πίστιν τοῦ εὐαγγελίου· ²⁸ καὶ μὴ φοβιζόμενοι εἰς οὐδὲν ἀπὸ τῶν ἐναντίων· τὸ ὅποιον εἰς αὐτοὺς μὲν εἶναι ἔνδειξις ἀπωλείας, εἰς ἐσᾶς δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· ²⁹ διότι εἰς ἐσᾶς ἔχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ νὰ πιστεύητε εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ πάσχητε ὑπὲρ αὐτοῦ· ³⁰ ἔχοντες τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ὅποιον εἶδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ τώρα ἀκούετε ἐν ἐμοί.

ΚΕΦ. Β'.—¹ Ἐὰν λοιπὸν ὑπάρχη τις παρηγορία ἐν Χριστῷ, ἢ τις παραμυθία ἀγάπης, ἢ τις κοινωνία Πνεύματος, ἢ σπλάγχνα τινὰ καὶ οἰκτιρμοὶ, ² κάμετε πλήρη τὴν χαράν μου, νὰ φρονῆτε τὸ αὐτὸ, ἔχοντες τὴν αὐτὴν ἀγάπην, ὄντες ὁμόψυχοι, καὶ ὁμόφρονες· ³ μὴ πράττοντες μηδὲν ἐξ ἀντιζηλίας ἢ κενοδοξίας, ἀλλ' ἐν ταπεινοφροσύνῃ, θεωροῦντες ἀλλήλους ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. ⁴ Μὴ ἀποβλέπετε ἕκαστος τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἕκαστος καὶ τὰ τῶν ἄλλων.

⁵ Τὸ αὐτὸ δὲ φρόνημα ἔστω ἐν ὑμῖν τὸ ὅποιον ἦτο καὶ ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ· ⁶ ὅστις ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, δὲν ἐνόμισεν ἀρπαγὴν τὸ νὰ ἦναι ἴσα μὲ τὸν Θεόν· ⁷ ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, λαβὼν δούλου μορφὴν, γενόμενος ὅμοιος μὲ τοὺς ἀνθρώπους· ⁸ καὶ εὑρεθεὶς κατὰ τὸ σχῆμα ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. ⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς ὑπερύψωσεν αὐτὸν, καὶ ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ¹⁰ διὰ τὰ κλίνει εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ πᾶν γόνυ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων· ¹¹ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἀὐτομολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Κύριος, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. ¹² Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, οὐχὶ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ τώρα πολὺ περισσότερον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐργάζεσθε τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν· ¹³ διότι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. ¹⁴ Πράττετε τὰ πάντα χωρὶς γογγυσμῶν καὶ ἀμφισβητήσεων· ¹⁵ διὰ τὰ νήνησθε ἡμευπτοὶ καὶ ἀκέρατοι τέκνα

Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης· μεταξὺ τῶν ὁποίων λάμπετε ὡς φωστῆρες ἐν τῷ κόσμῳ, ¹⁶ κρατοῦντες τὸν λόγον τῆς ζωῆς, διὰ καύχημά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἔτρεξα εἰς μάτην, οὐδὲ εἰς μάτην ἐκοπίασα. ¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν καὶ προσφέρω ἑμavτὸν σπουδὴν ἐπὶ τῆς θυσίας καὶ λειτουργίας τῆς πίστεώς σας, χαίρω καὶ συγχαίρω μετὰ πάντων ὑμῶν· ¹⁸ ὡσαύτως δὲ καὶ σεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετε μετ' ἐμοῦ.

¹⁹ Ἐλπίζω δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, να πεμψῶ πρὸς ἐσᾶς ταχέως τὸν Τιμόθεον, διὰ τὸ εὐφραίνωμαι καὶ ἐγὼ μαθὼν τὴν κατάστασίν σας. ²⁰ Διότι δὲν ἔχω οὐδένα ἰσόψυχον, ὅστις νὰ μεριμνήσῃ γνησίως περὶ τῆς καταστάσεώς σας. ²¹ Ἐπειδὴ πάντες ζητοῦσι τὰ ἑαυτῶν, οὐχὶ τὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²² Γνωρίζετε δὲ τὴν δοκιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ὡς τέκνον μετὰ τοῦ πατρὸς ἐδούλευσε μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον. ²³ Τοῦτον λοιπὸν ἐλπίζω νὰ πέμψω εὐθύς, καθὼς ἴδω τὸ τέλος τῶν ὑποθέσεών μου. ²⁴ Πέποιθα δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ὅτι καὶ ἐγὼ θέλω ἐλθεῖ ταχέως.

²⁵ Ἐστοχάσθην ὁμῶς ἀναγκαῖον νὰ πέμψω πρὸς ἐσᾶς τὸν Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ἀπεσταλμένον δὲ ἀπὸ σᾶς, καὶ ὑπηρετήσαντα εἰς τὴν χρεῖαν μου· ²⁶ ἐπειδὴ ἐπεπόθει ὅλους ἐσᾶς, καὶ ἐλυπεῖτο, διότι ἠκούσατε ὅτι ἡσθένησε. ²⁷ Καὶ τῳόντι ἡσθένησε μέχρι θανάτου· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠλέησεν αὐτόν· οὐχὶ δὲ αὐτὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, διὰ τὸ μὴ λάβω λύπην ἐπὶ λύπην. ²⁸ Ὅθεν ἔπεμψα αὐτὸν μετὰ περισσοτέρας σπουδῆς, διὰ τὸ χαρῆτε ἰδόντες αὐτὸν πάλιν καὶ ἐγὼ νὰ ἔχω ὀλιγωτέραν λύπην. ²⁹ Δέχθητε λοιπὸν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τιμᾶτε τοὺς τοιούτους· ³⁰ ἐπειδὴ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ ἐπλησίασε μέχρι θανάτου, καταφρονήσας τὴν ζωὴν αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν ὑμῶν τῆς εἰς ἐμὲ ὑπηρεσίας.

ΚΕΦ. γ'. δ'.

ΤΟ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ· το νὰ σᾶς γράφω τὰ αὐτὰ, εἰς ἐμὲ μὲν δὲν εἶναι ὀχληρὸν, εἰς ἐσᾶς δὲ ἀσφαλές.

² Προσέχετε τοὺς κύνας, προσέχετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, προσέχετε τὴν κατατομήν· ³ διότι ἡμεῖς εἴμεθα ἡ περιτομὴ οἱ λατρεύοντες τὸν Θεὸν ἐν πνεύματι, καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν

Χριστὸν Ἰησοῦν, καὶ μὴ ἔχοντες τὴν πεποιθήσιν ἐν τῇ σαρκί·
 ἂν καὶ ἐγὼ ἔχω πεποιθήσιν καὶ ἐν τῇ σαρκί. Ἐάν τις ἄλλος
 νομίζῃ ὅτι ἔχει πεποιθήσιν ἐν τῇ σαρκί, ἐγὼ περισσότερον·
 περιτετμημένος τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, ἐκ φυλῆς
 Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, ⁶ κατὰ
 ζῆλον διώκτης τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὴν δικαιοσύνην τὴν διὰ τοῦ
 νόμου διατελέσας ἄμεμπτος· ⁷ πλὴν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς
 ἐμέ κέρδη, ταῦτα ἐνόμισα ζημίαν διὰ τὸν Χριστόν. ⁸ Μάλιστα
 δὲ καὶ νομίζω τὰ πάντα ὅτι εἶναι ζημία διὰ τὸ ἔξοχον τῆς
 γνώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μου· διὰ τὸν ὁποῖον
 ἐζημιώθην τὰ πάντα, καὶ λογίζομαι ὅτι εἶναι σκύβαλα, διὰ νὰ
 κερδήσω τὸν Χριστόν, ⁹ καὶ νὰ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἰδικήν
 μου δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως τοῦ
 Χριστοῦ, τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως· ¹⁰ διὰ
 νὰ γνωρίσω αὐτόν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ
 τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος μὲ τὸν
 θάνατον αὐτοῦ· ¹¹ ἵσως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν
 νεκρῶν.

¹² Οὐχὶ ὅτι ἔλαβον ἤδη τὸ βραβεῖον, ἢ ἔγεινα ἤδη τέλειος· τρέχω
 ὁμῶς κατόπιν, ἵσως λάβω αὐτὸ, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἐλήφθην ὑπὸ
 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹³ Ἀδελφοί, ἐγὼ δὲν στοχάζομαι ἑμαυτὸν
 ὅτι ἔλαβον αὐτό. ¹⁴ Ἀλλ' ἐν πᾶτι, τὰ μὲν ὀπίσω λησμονῶν,
 εἰς δὲ τὰ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, τρέχω πρὸς τὸν σκοπὸν
 διὰ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ.

¹⁵ Ὅσοι λοιπὸν ἐμεθεα τέλειοι, τοῦτο ἅς φρονῶμεν· καὶ εἰ
 φρονῇτέ τι ἄλλως πῶς, καὶ τοῦτο θέλει ἀποκαλύψει εἰς ἐσᾶς ὁ
 Θεός. ¹⁶ Πλὴν εἰς ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἐφθάσαμεν, ἅς περιπα-
 τῶμεν κατὰ τὸν αὐτὸν κανόνα, ἅς φρονῶμεν τὸ αὐτό. ¹⁷ Ἀδελ-
 φοί, συμμιμηταί μου γίνεσθε, καὶ παρατηρεῖτε τοὺς ὅσοι περι-
 πατοῦσιν οὕτω, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. ¹⁸ Διότι περιπατοῦσι
 πολλοὶ, τοὺς ὁποίους σᾶς ἔλεγον πολλάκις, τῶρα δὲ καὶ κλαίω
 λέγων, ὅτι εἶναι οἱ ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ· ¹⁹ τῶν ὁποίων
 τὸ τέλος εἶναι ἀπώλεια, τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς εἶναι ἡ κοιλία, καὶ ἡ
 δόξα αὐτῶν εἶναι ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οὔτινες φρονοῦσι τὰ ἐπίγεια.
²⁰ Διότι τὸ πολίτευμα ἡμῶν εἶναι ἐν οὐρανοῖς, ὁπόθεν καὶ
 προσμένομεν Σωτῆρα, τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ²¹ ὅστις θέλει
 μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ὥστε νὰ γείνη

σύμμορφον μετὸ σῶμα τῆς δόξης αὐτοῦ, κατα τὴν ἐνέργειαν διὰ τῆς ὁποίας δύναται καὶ νὰ ὑποτάξῃ τὰ πάντα εἰς ἑαυτόν.

ΚΕΦ. δ'.—¹Ὁθεν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στέκεσθε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.

²Παρακαλῶ τὴν Εὐωδιαν, παρακαλῶ καὶ τὴν Συντυχην, νὰ φρονῶσι το αὐτὸ ἐν Κυρίῳ. ³Καὶ παρακαλῶ καὶ σέ, σύντροφε γνήσιε, βοήθει αὐτάς, αἵτινες συνηγωνίσθησαν μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ὁμοῦ καὶ μετὸν Κλήμεντα καὶ τοὺς λοιποὺς συν-εργούς μου, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι ἐν βιβλίῳ ζωῆς.

⁴Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν θέλω εἰπεῖ, Χαίρετε. ⁵Ἡ ἐπιείκειά σας ἅς γείνη γνωστὴ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους· ὁ Κύριος εἶναι πλησίον. ⁶Μὴ μεριμνᾶτε περὶ μηδενός· ἀλλ' ἐν παντὶ πράγματι ἅς γνωρίζονται τὰ ζητήματά σας πρὸς τὸν Θεὸν μετ' εὐχαριστίας διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς δεήσεως. ⁷Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, θέλει διαφυλάξῃ τὰς καρδίας σας καὶ τὰ διανοήματά σας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁸Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα εἶναι ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα καθαρὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, ἃν ὑπάρχῃ τις ἀρετὴ, καὶ εἰάν τις ἔπαινος, ταῦτα συλλογίζεσθε. ⁹Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἶδετε ἐν ἐμοὶ, ταῦτα πράττετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ' ὑμῶν.

¹⁰Ἐχαρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι τῶρα τέλος πάντων ἐδείξατε ἀναθάλλουσιν τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ φροντίδα, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἐφροντίζετε, πλὴν δὲν εἶχετε εὐκαιρίαν. ¹¹Οὐχὶ ὅτι λέγω τοῦτο διότι ὑστεροῦμαι· ἐπειδὴ ἐγὼ ἔμαθον νὰ ἦμαι αὐτάρκης εἰς ὅσα ἔχω. ¹²Ἐξεύρω νὰ ταπεινώνωμαι, ἐξεύρω καὶ νὰ περισσεύωμαι· ἐν παντὶ τόπῳ καὶ κατὰ πάντα εἶμαι δεδιδαγμένος, καὶ νὰ χορτάζωμαι καὶ νὰ πεινῶ, καὶ νὰ περισσεύωμαι καὶ νὰ ὑστερῶμαι. ¹³Τὰ πάντα δύναμαι διὰ τοῦ ἐνδυναμοῦντός με Χριστοῦ.

¹⁴Πλὴν καλῶς ἐπράξατε γενομενοὶ συγκοινωνοὶ εἰς τὴν θλίψιν μου. ¹⁵Ἐξεύρετε δὲ καὶ σεῖς, Φιλιππησιοὶ, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία ἐκκλησία συνεκοινῶνῃσε μετ' ἐμοῦ περὶ δόσεως καὶ λήψεως, εἰμὴ σεῖς μόνον· ¹⁶διότι καὶ ἐν Θεσσαλονικῇ καὶ ἄπαξ καὶ δις μοὶ ἐπέ-

ψατε εἰς τὴν χρεῖαν μου· ¹⁷ οὐχὶ ὅτι ζητῶ τὸ δῶρον, ἀλλὰ ζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λογαρισμὸν σας. ¹⁸ Ἐχω ὅμως πάντα, καὶ περισσεύομαι· ἐνεπλήσθην δεχθεὶς παρὰ τοῦ Ἐπαφροδίτου τὰ σταλέντα ἀπὸ σᾶς, ὅσμην εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν. ¹⁹ Ὁ δὲ Θεὸς μου θέλει ἐκπληρώσει πᾶσαν χρεῖαν σας κατὰ τὸν πλοῦτον· αὐτοῦ ἐν δόξῃ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

²⁰ Εἰς δὲ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἡμῶν ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

²¹ Ἀσπάσθητε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· σᾶς ἀσπάζονται οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί. ²² Σᾶς ἀσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Καίσαρος.

²³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α .

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, ² πρὸς τοὺς ἀγίους καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς τοὺς ἐν Κολοσσαῖς· χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσευχόμενοι πάντοτε ὑπὲρ ὑμῶν, ⁴ ἀκούσαντες τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους ἀγάπην, ⁵ διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποτεταμιευμένην διὰ σᾶς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· τὴν ὁποίαν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, ⁶ τὸ ὅποιον ἦλθεν εἰς ἐσᾶς, καθὼς καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον· καὶ καρποφορεῖ, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐγνωρίσατε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· ⁷ καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅστις εἶναι διὰ σᾶς πιστὸς διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ⁸ ὅστις καὶ ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐν Πνεύματι ἀγάπην σας

⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, δὲν παύομεν προσευχόμενοι διὰ σᾶς, καὶ δεόμενοι νὰ ἐμπλησθῇτε ἀπὸ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ θελήματος αὐτοῦ μετὰ πάσης σοφίας καὶ πνευματικῆς συνέσεως· ¹⁰ διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως τοῦ Κυρίου εὐαρεστοῦντες κατὰ πάντα, καρποφοροῦντες εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ· ¹¹ ἐνδυναμούμενοι ἐν πάσῃ δυνάμει κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς· ¹² εὐχαριστοῦντες τὸν Πατέρα, ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς ἀξίους τῆς μερίδος τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· ¹³ ὅστις ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέφερεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ· ¹⁴ εἰς τὸν ὁποῖον ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ¹⁵ ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως· ¹⁶ ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ ἐκτίσθησαν τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσθησαν· ¹⁷ καὶ αὐτὸς εἶναι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα συντηροῦνται δι' αὐτοῦ· ¹⁸ καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅστις εἶναι ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ γείνη αὐτὸς πρωτεύων εἰς τὰ πάντα.

¹⁹ Διότι ἐν αὐτῷ ἠυδόκησεν ὁ Πατὴρ νὰ κατοικήσῃ πᾶν τὸ πλήρωμα, ²⁰ καὶ δι' αὐτοῦ, νὰ συνδιαλλάξῃ τὰ πάντα πρὸς ἑαυτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²¹ Καὶ σᾶς, οἵτινες ἦσθε ποτὲ ἀπηλλοτριωμένοι καὶ ἐχθροὶ καὶ α τὴν διάνοιαν μὲ τὰ ἔργα τὰ πονηρὰ, ²² τῶρα ὅμως διήλλαξε πρὸς ἑαυτὸν, διὰ τοῦ σώματος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, διὰ νὰ σᾶς παραστήσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους· ²³ ἐὰν ἐπιμένητε εἰς τὴν πίστιν τεθεμελιωμένοι καὶ στερεοὶ, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου τὸ ὁποῖον ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος εἰς πᾶσαν τὴν κτίσιν τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· τοῦ ὁποίου ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγεινα ὑπηρέτης.

²⁴ Τώρα χαίρω εἰς τὰ παθήματά μου διὰ σᾶς, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐκκλησία· ²⁵ τῆς ὁποίας ἐγὼ ἔγεινα ὑπηρέτης κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν εἰς ἐμὲ δοθεῖσαν διὰ σᾶς, διὰ νὰ ἐκκληρώσω τὸ κήρυγμα τοῦ

λόγου τοῦ Θεοῦ, ²⁶ τὸ μυστήριον τοῦ ὁποῖον ἦτο ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, τώρα δὲ ἐφανερώθη εἰς τοὺς ἀγίους αὐτοῦ· ²⁷ εἰς τοὺς ὁποίους ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ φανερώσῃ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου εἰς τὰ ἔθνη, ὅστις εἶναι ὁ Χριστὸς εἰς ἐσᾶς ἡ ἐλπίς τῆς δόξης· ²⁸ τὸν ὁποῖον ἡμεῖς κηρύττομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διὰ νὰ παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ²⁹ εἰς τὸ ὁποῖον καὶ κοπιᾶζω, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ μετὰ δυνάμεως.

ΚΕΦ. β'.—δ'.

ΔΙΟΤΙ θέλω νὰ ἐξεύρητε ὁποῖον μέγαν ἀγῶνα ἔχω δια σᾶς καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ὅσοι δὲν εἶδον τὸ πρόσωπόν μου σωματικῶς· ² διὰ νὰ παρηγορηθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐνωθέντων ὁμοῦ ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ· ³ ἐν τῷ ὁποίῳ εἶναι κεκρυμμένοι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως. ⁴ Λέγω δὲ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ σᾶς ἐξαπατᾷ τις μὲ πιθανολογίαν· ⁵ διότι ἂν καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἦμαι ἀπὼν, μὲ τὸ πνεῦμα ὅμως εἶμαι μεθ' ὑμῶν, χαίρων καὶ βλέπων τὴν τάξιν σας, καὶ τὴν σταθερότητα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεώς σας. ⁶ Καθὼς λοιπὸν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ⁷ ῥριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ στερεούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ μετὰ εὐχαριστίας.

⁸ Βλέπετε μὴ σᾶς ἐξαπατήσῃ τις δια τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ματαίας ἀπάτης, κατὰ τὴν παραδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐχὶ κατὰ Χριστόν. ⁹ Διότι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς· ¹⁰ καὶ εἰσθε πλήρεις ἐν αὐτῷ, ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας· ¹¹ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ περιετμήθητε μὲ περιτομὴν ἀχειροποιήτον, ἀπεκδυθέντες τὸ σῶμα τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς διὰ τῆς περιτομῆς τοῦ Χριστοῦ, ¹² συνταféντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ βαπτίσματι· διὰ τοῦ ὁποίου καὶ συνανέστητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. ¹³ Καὶ ἐσᾶς ὄντας νεκροὺς εἰς τὰ ἁμαρτήματα καὶ τὴν ἀκρο-

βυστίαν τῆς σαρκὸς σας, συνεζωοποίησε μετ' αὐτοῦ, συγχωρήσας εἰς ἐσᾶς πάντα τὰ πταίσματα, ¹⁴ ἑξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον συνιστάμενον εἰς διατάγματα, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐναντίον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἀφήρεσεν αὐτὸ ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ¹⁵ καὶ ἀπογυμνώσας τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, παρεδειγμάτισε παρῥησίᾳ, θριαμβεύσας κατ' αὐτῶν ἐπ' αὐτοῦ.

¹⁶ Ἄς μὴ σᾶς κρίνῃ λοιπὸν μηδεὶς διὰ φαγητὸν ἢ διὰ ποτὸν, ἢ διὰ λόγον ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων· ¹⁷ τὰ ὁποῖα εἶναι σκιά τῶν μελλόντων, τὸ σῶμα ὅμως εἶναι τοῦ Χριστοῦ. ¹⁸ Ἄς μὴ σᾶς στερήσῃ μηδεὶς τοῦ βραβείου μὲ προσποίησιν ταπεινοφροσύνης, καὶ μὲ θρησκείαν τῶν ἀγγέλων, ἐμβατεύων εἰς πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶδε, ματαίως φνυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ μὴ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, τὸν Χριστὸν, ἐκ τοῦ ὁποῖου ὅλον τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀρμῶν καὶ συνδέσμων διατηρούμενον καὶ συνδεόμενον, αὐξάνει κατὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ Θεοῦ.

²⁰ Ἐὰν λοιπὸν ἀπεθάνετε μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, διὰ τί, ὡς ζῶντες ἐν τῷ κόσμῳ ὑπόκεισθε εἰς διατάγματα, ²¹ (μὴ πιάσης, μὴ γευθῆς, μὴ ἐγγίσης.—²² τὰ ὁποῖα πάντα φθείρονται διὰ τῆς χρήσεως) κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ τὰς διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; ²³ Τὰ ὁποῖα ἔχουσι φαίνόμενον μόνον σοφίας εἰς ἐθελοθρησκείαν καὶ ταπεινοφροσύνην καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, εἰς οὐδεμίαν τιμὴν ἔχοντα τὴν εὐχαρίστησιν τῆς σαρκός.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Ἐὰν λοιπὸν συνανέστητε μετὰ τοῦ Χριστοῦ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, ὅπου εἶναι ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ. ² Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ³ Διότι ἀπεθάνετε, καὶ ἡ ζωὴ σας εἶναι κεκρυμμένη μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ Θεῷ. ⁴ Ὅταν ὁ Χριστὸς, ἡ ζωὴ ἡμῶν, φανερωθῇ, τότε καὶ σεῖς μετ' αὐτοῦ θέλετε φανερωθῇ ἐν δόξῃ.

⁵ Νεκρώσατε λοιπὸν τὰ μέλη σας τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις εἶναι εἰδωλολατρεία· ⁶ διὰ τὰ ὁποῖα ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· ⁷ εἰς τὰ ὁποῖα καὶ σεῖς περιεπατήσατε ποτὲ, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς. ⁸ Τώρα ὅμως ἀπορρίψατε καὶ σεῖς ταῦτα πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματός σας. ⁹ Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀφοῦ

ἀπεκδυσθε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον μετὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ.
¹⁰ καὶ ἐνδύθητε τὸν νέον, τὸν ἀνακαινιζόμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατὰ
 τὴν εἰκόνα τοῦ κτισαντος αὐτόν. ¹¹ ὅπου δὲ εἶναι Ἕλλην καὶ
 Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δούλος,
 ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν εἶναι ὁ Χριστός.

¹² Ἐνδύθητε λοιπὸν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἄγιοι καὶ ἡγαπη-
 μενοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην,
 πραότητα, μακροθυμίαν. ¹³ ὑποφέροντες ἀλλήλους, καὶ συγχω-
 ροῦντες εἰς ἀλλήλους, ἐάν τις ἔχῃ παράπονον κατὰ τινος·
 καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς, οὕτω καὶ σεῖς.
¹⁴ Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἐνδύθητε τὴν ἀγάπην, ἣτις εἶναι σύνδεσμος
 τῆς τελειότητος. ¹⁵ Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἧς βασιλεύῃ ἐν ταῖς
 καρδίαις ὑμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκλήθητε εἰς ἓν σῶμα·
 καὶ γίνεσθε εὐγνώμονες.

¹⁶ Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἧς κατοικῇ ἐν ὑμῖν πλουσίως, μετὰ
 πάσης σοφίας· διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἀλλήλους με-
 ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς, ἐν χάριτι ψάλλον-
 τες ἐκ τῆς καρδίας ὑμῶν πρὸς τὸν Κύριον. ¹⁷ Καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν
 πράττητε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου
 Ἰησοῦ πράττετε, εὐχαριστοῦντες δι' αὐτοῦ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα.

¹⁸ Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας, καθὼς πρέ-
 πει ἐν Κυρίῳ.

¹⁹ Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκάς σας, καὶ μὴ ἦσθε πικροὶ
 πρὸς αὐτάς.

²⁰ Τὰ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς κατὰ πάντα· διότι
 τοῦτο εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον.

²¹ Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα σας, δια να μὴ μικρο-
 ψυχῶσιν.

²² Οἱ δούλοι, ὑπακούετε κατα πάντα εἰς τοὺς κατα σάρκα
 κυρίους σας, οὐχὶ μετ' ὀφθαλμοδουλείας, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλὰ
 μετ' ἀπλότητα καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν. ²³ Καὶ πᾶν ὅ,τι
 πράττητε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς
 ἀνθρώπους. ²⁴ ἔξεύροντες ὅτι ἀπὸ τοῦ Κυρίου θέλετε λάβει τὴν
 ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· διότι εἰς τὸν Κύριον Χριστὸν
 δουλεύετε. ²⁵ ὅστις ὅμως ἀδικεῖ, θέλει λάβει τὴν ἀμοιβὴν τῆς
 ἀδικίας αὐτοῦ, καὶ δὲν ὑπάρχει προσωποληψία.

ΚΕΦ. Δ'.—¹ Οἱ κύριοι, ἀποδίδετε εἰς τοὺς δούλους σας τὸ δίκ-
 καιον καὶ τὸ ἴσον, ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς.

² Ἐμμενετε εἰς τὴν προσευχὴν, ἀγρυπνοῦντες εἰς αὐτὴν μετὰ εὐχαριστίας· ³ προσευχόμενοι ἐν ταυτῷ καὶ περὶ ἡμῶν, νὰ ἀνοίξῃ εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς θύραν τοῦ λόγου, διὰ νὰ λαλήσωμεν τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ εἶμαι δεδεμένος· ⁴ διὰ νὰ φανερώσω αὐτὸ, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

⁵ Περιπατεῖτε ἐν φρονήσει πρὸς τοὺς ἔξω, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν. ⁶ Ὁ λόγος σας ὡς ἦναι πάντοτε μετὰ χάριν, ἡρτυμένος μετὰ ἡλίας, διὰ νὰ ἐξεύρητε πῶς πρέπει νὰ ἀποκρίνησθε πρὸς ἕνα ἕκαστον.

⁷ Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα θέλει σᾶς φανερώσει ὁ Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ· ⁸ τὸν ὁποῖον ἔπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθῃ τὴν κατάστασίν σας, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας· ⁹ μετὰ τοῦ Ὀνησίμου τοῦ πιστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ, ὅστις εἶναι ἀπὸ σᾶς· θέλουσι σᾶς φανερώσει πάντα τὰ ἐδώ.

¹⁰ Σᾶς ἀσπάζεται Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βαρνάβα, (περὶ τοῦ ὁποῖου ἐλάβετε παραγγελίας· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς, ὑποδέχθητε αὐτόν·) ¹¹ καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰούστος, οἵτινες εἶναι ἐκ τῆς περιτομῆς· οὗτοι μόνοι εἶναι συνεργοί μου εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἔγειναν εἰς ἐμὲ παρηγορία. ¹² Σᾶς ἀσπάζεται ὁ Ἐπαφρᾶς ὅστις εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὁ δοῦλος τοῦ Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος διὰ σᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς, διὰ νὰ σταθῇτε τέλειοι καὶ πλήρεις εἰς πᾶν θέλημα τοῦ Θεοῦ. ¹³ Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν διὰ σᾶς, καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ἐν Ἱερραπόλει. ¹⁴ Σᾶς ἀσπάζεται Λουκᾶς ὁ ἰατρός, ὁ ἀγαπητός, καὶ ὁ Δημᾶς.

¹⁵ Ἀσπᾶσθητε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς, καὶ τὸν Νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. ¹⁶ Καὶ ἀφοῦ ἀναγνωσθῇ μεταξὺ σας ἡ ἐπιστολή, κάμετε νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λαοδικέων· καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας νὰ ἀναγνώσῃτε καὶ σεῖς. ¹⁷ Καὶ εἶπατε πρὸς τὸν Ἀρχιππον, Πρόσεχε εἰς τὴν διακονίαν τὴν ἑποίαν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ διὰ νὰ ἐκπληροῖς αὐτήν.

¹⁸ Ὁ ὑσπασμὸς ἐγγράφη μετὰ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου· ἐνθυμεῖσθε τὰ δεσμά μου. Ἡ χάρις εἴη μετὰ ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σίλουανὸς καὶ Τιμόθεος, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις εἰς ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

²Εὐχαριστοῦμεν πάντοτε τὸν Θεὸν περὶ πάντων ὑμῶν, καὶ σὰς μνημονεύομεν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν, ³ἀδιαλείπτως ἐνθυμούμενοι τὸ εἰς τὴν πίστιν ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης, καὶ τὴν ὑπομονὴν τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν· ⁴ἐξεύροντες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν σας· ⁵διότι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν δὲν ἔγεινεν εἰς ἐσὰς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς ἐξεύρετε ὅποιοι ὑπήρξαμεν μεταξὺ σας διὰ σὰς. ⁶Καὶ σεῖς ἐγείνετε μιμηταὶ ἡμῶν καὶ τοῦ Κυρίου, δεχθέντες τὸν λόγον ἐν μέσῳ πολλῆς θλίψεως, μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου· ⁷ὥστε ἐγείνετε τύποι εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. ⁸Διότι ἀπὸ σὰς ἐξήχησεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, οὐχὶ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἔφθασεν ἡ φήμη τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεώς σας· ὥστε ἡμεῖς δὲν ἔχομεν χρεῖαν νὰ λαλῶμεν τι· ⁹διότι αὐτοὶ διηγοῦνται περὶ ἡμῶν ὁποῖαν εἴσοδον ἐλάβομεν πρὸς ἐσὰς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, διὰ νὰ δουλεύητε Θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινόν, ¹⁰καὶ νὰ προσμένητε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, τὸν Ἰησοῦν, ὅστις ἐλευθερόνει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς.

ΚΕΦ. β'. γ'.

ΔΙΟΤΙ σεῖς ἐξεύρετε, ἀδελφοὶ, τὴν πρὸς ἐσὰς εἴσοδον ἡμῶν, ὅτι δὲν ἔγεινε ματαία· ²ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρι-

σθέντες, καθὼς ἐξεύρετε, ἐν Φιλίπποις, ἐλάβομεν θάρρος εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν νὰ λαλήσωμεν πρὸς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ μὲ πολλὴν ἀγῶνα. ³ Διότι ἡ προτροπὴ ἡμῶν δὲν ἦτο ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε μετὰ δόλου· ⁴ ἀλλὰ καθὼς ἐδοκιμάσθημεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχὶ ὡς ἀρέσκοντες εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν δοκιμάζοντα τὰς καρδίας ἡμῶν. ⁵ Διότι οὔτε λόγον κολακείας μετεχειρίσθημεν ποτὲ, καθὼς ἐξεύρετε, οὔτε πρόφασιν πλεονεξίας· μάρτυς ὁ Θεός· ⁶ οὔτε ἐζητήσαμεν δόξαν ἐξ ἀνθρώπων, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων, καίτοι δυνάμενοι νὰ δίδωμεν βάρος, ὡς ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ· ⁷ ἀλλ' ἐστάθημεν γλυκεῖς ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν· καθὼς ἡ τροφὸς περιθάλλει τὰ ἑαυτῆς τέκνα· ⁸ οὕτως ἔχοντες ἔνθερμον ἀγάπην πρὸς ἐσᾶς, εὐχαριστοῦμεθα νὰ μεταδώσωμεν οὐχὶ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐπειδὴ ἐστάθητε ἀγαπητοὶ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Διότι ἐνθυμείσθε, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· ἐπειδὴ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τινὰ ἐξ ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Σεῖς εἰσθε μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὅτι ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ἐφέρθημεν πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας· ¹¹ καθὼς ἐξεύρετε, ὅτι ἓνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, σᾶς προετρέπομεν καὶ παρηγοροῦμεν· ¹² καὶ διεμαρτυρόμεθα, διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως τοῦ Θεοῦ, τοῦ προσκαλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. ¹³ Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν ὁποῖον ἠκούσατε παρ' ἡμῶν, ἐδέχθητε αὐτὸν οὐχὶ ὡς λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ, (καθὼς εἶναι ἀληθῶς), λόγον Θεοῦ, ὅστις καὶ ἐνεργεῖται μεταξὺ ὑμῶν τῶν πιστευόντων. ¹⁴ Διότι σεῖς ἐγείνετε, ἀδελφοί, μιμηταὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, αἵτινες εἶναι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐπειδὴ καὶ σεῖς ἐπάθετε τὰ αὐτὰ ὑπὸ τῶν ιδίων ὑμῶν ὁμοεθνῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· ¹⁵ οἵτινες καὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν ἐθανάτωσαν καὶ τοὺς ιδίους αὐτῶν προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐξεδίωξαν, καὶ εἰς τὸν Θεὸν δὲν ἀρέσκουσι, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἐναντίοι· ¹⁶ ἐμποδίζοντες ἡμᾶς νὰ λαλήσωμεν πρὸς τὰ ἔθνη διὰ νὰ σωθῶσι, διὰ νὰ ἀναπληρώσωσι τὰς ἀμαρτίας ἑαυτῶν πάντοτε· ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ μέχρι τέλους

¹⁷ Ἄλλ' ἡμεῖς, ἀδελφοί, ὀρφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς ὀλίγον καιρὸν προσωπικῶς, οὐχὶ κατὰ τὴν καρδίαν, ἐσπουδάσαμεν περισσότερον μετὰ πολλῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας. ¹⁸ Διὰ τοῦτο ἠθελήσαμεν νὰ ἔλθωμεν πρὸς ἐσᾶς, (ἐγὼ μάλιστα ὁ Παῦλος), καὶ ἅπαξ καὶ δις, καὶ ἐμπόδισεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. ¹⁹ Διότι τίς ἢ ἐλπίς ἡμῶν, ἢ ἡ χαρὰ, ἢ ὁ στέφανος τῆς καυχήσεως; ἢ οὐχὶ καὶ σεῖς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ; ²⁰ Διότι σεῖς εἰσθε ἢ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Διὰ τοῦτο μὴ ὑποφέροντες πλεον, ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ ἀπομείνωμεν μόνοι ἐν Ἀθήναις, ² καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ σᾶς στηρίξῃ, καὶ νὰ σᾶς παρηγορήσῃ περὶ τῆς πίστεώς σας. ³ διὰ νὰ μὴ κλονίζεται μηδεὶς ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις· διότι σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο εἴμεθα τεταγμένοι. ⁴ Διότι, ὅτε ἤμεθα παρ' ὑμῖν, προελέγομεν πρὸς ἐσᾶς ὅτι μέλλομεν νὰ ὑποφέρωμεν θλίψεις, καθὼς καὶ ἔγεινε, καὶ ἐξεύρετε. ⁵ Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μὴ ὑποφέρων πλέον, ἔπεμψα διὰ νὰ μάθω τὴν πίστιν σας, μήπως σᾶς ἐπείρασεν ὁ πειράζων, καὶ ἀποβῇ εἰς μάτην ὁ κόπος ἡμῶν.

⁶ Ἦδη δὲ, ὅτε ἦλθεν ὁ Τιμόθεος ἀπὸ σᾶς πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφερε πρὸς ἡμᾶς καλὰς ἀγγελίας περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης σας, καὶ ὅτι ἔχετε πάντοτε ἀγαθὴν ἐνθύμησιν ἡμῶν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἴδητε ἡμᾶς, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐσᾶς. ⁷ διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν, ἀδελφοί, διὰ σᾶς ἐν ὅλῃ τῇ θλίψει καὶ στενοχωρίᾳ ἡμῶν, διὰ τῆς πίστεώς σας. ⁸ διότι τῶρα ζῶμεν, ἐὰν σεῖς μένητε σταθεροὶ εἰς τὸν Κύριον. ⁹ Ἐπειδὴ τίνα εὐχαριστίαν δυνάμεθα νὰ ἀνταποδώσωμεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ σᾶς δι' ὅλην τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν χαίρομεν διὰ σᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ¹⁰ νύκτα καὶ ἡμέραν δεόμενοι καθ' ὑπερβολὴν νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας, καὶ νὰ ἀναπληρώσωμεν τὰς ἐλλείψεις τῆς πίστεώς σας;

¹¹ Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ἐσᾶς. ¹² Ἐσᾶς δὲ ὁ Κύριος νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς πάντας, καθὼς καὶ ἡμεῖς

περισεύομεν πρὸς ἑσᾶς· ¹³ διὰ τὰ στηρίξῃ τὰς καρδίας σας ἁμεμπτους εἰς τὴν ἁγιοσύνην, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

᾽ΟΘΕΝ τοῦ λοιποῦ, ἀδελφοί, σᾶς παρακαλοῦμεν καὶ σᾶς προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς πρέπει νὰ περιπατῆτε καὶ νὰ ἀρέσκητε εἰς τὸν Θεόν, οὕτω νὰ περισσεύητε εἰς τὸ μᾶλλον. ² Διότι ἐξεύρετε ποίας παραγγελίας ἐδώκαμεν εἰς ἑσᾶς διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ³ Ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός σας, νὰ ἀπέχησθε ἀπὸ τῆς πορνείας· ⁴ νὰ ἐξεύρῃ ἕκαστος ὑμῶν νὰ κρατῇ τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ· ⁵ οὐχὶ εἰς πάθος ἐπιθυμίας, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ γνωρίζοντα τὸν Θεόν. ⁶ Νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τις καὶ ἀδικῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς τὸ πρᾶγμα τοῦτο· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἐκδικητὴς διὰ πάντα ταῦτα, καθὼς καὶ σᾶς προείπομεν, καὶ διὰ μαρτυριῶν ἐβεβαιώσαμεν. ⁷ Διότι ὁ Θεὸς δὲν ἐκάλεσεν ἡμᾶς πρὸς ἀκαθαρσίαν, ἀλλὰ πρὸς ἁγιασμόν. ⁸ Ὅθεν ὁ ἀθετῶν ταῦτα, δὲν ἀθετεῖ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν Θεόν, ὅστις καὶ ἔδωκε τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ἡμᾶς.

⁹ Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ σᾶς γράφω· διότι σεῖς αὐτοὶ εἰσθε θεοδίδακτοι εἰς τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ¹⁰ ἐπειδὴ καὶ πράττετε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς καθ' ὅλην τὴν Μακεδονίαν. Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νὰ περισσεύητε κατὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ μᾶλλον· ¹¹ καὶ νὰ φιλοτιμῆσθε εἰς τὸ νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ καταγίνησθε εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἐργάζησθε μὲ τὰς ἰδίας ὑμῶν χεῖρας, καθὼς σᾶς παρηγγείλαμεν· ¹² διὰ τὰ περιπατῆτε μὲ εὐσχημοσύνην πρὸς τοὺς ἕξω, καὶ νὰ μὴ ἔχητε χρεῖαν μηδενός.

¹³ Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, διὰ νὰ μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. ¹⁴ Διότι ἐὰν πιστεύωμεν ὅτι ὁ Ἰησοὺς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ θέλει φέρει μετ' αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι τοῦτο σᾶς λέγομεν διὰ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, δὲν θέλομεν προλάβει τοὺς κοιμηθέντας· ¹⁶ ἐπειδὴ

αὐτὸς ὁ Κύριος θέλει καταβῆ ἀπ' οὐρανοῦ μὲ κέλευσμα, μὲ φωνὴν ἀρχαγγέλου, καὶ μὲ σάλπιγγα Θεοῦ, καὶ οἱ ἀποθανόντες ἐν Χριστῷ θέλουσιν ἀναστηθῆ πρῶτον· ¹⁷ ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν, θέλομεν ἀρπαχθῆ μετ' αὐτῶν ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς τὸν ἀέρα· καὶ οὕτω θέλομεν εἶσθαι πάντοτε μετὰ τοῦ Κυρίου. ¹⁸ Λοιπὸν παρηγορεῖτε ἀλλήλους μὲ τοὺς λόγους τούτους.

ΚΕΦ. Ε΄.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, δὲν ἔχετε χρείαν νὰ σᾶς γράφῃ τις· ² διότι σεῖς ἐξεύρετε ἀκριβῶς, ὅτι ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ, οὕτως ἔρχεται. ³ Ἐπειδὴ ὅταν λέγωσιν, Εἰρήνῃ καὶ ἀσφάλεια, τότε ἐπέρχεται ἐπ' αὐτοὺς αἰφνίδιος ὄλεθρος, καθὼς αἱ ὠδῖνες εἰς τὴν ἐγκυμονοῦσαν· καὶ δὲν θέλουσιν ἐκφύγει. ⁴ Ἀλλὰ σεῖς, ἀδελφοί, δὲν εἰσθε ἐν σκότει, ὥστε ἡ ἡμέρα νὰ σᾶς καταφθάσῃ ὡς κλέπτῃς. ⁵ Πάντες σεῖς εἰσθε υἱοὶ φωτὸς καὶ υἱοὶ ἡμέρας· δὲν εἴμεθα νυκτὸς, οὐδὲ σκοτους. ⁶ Ἄρα λοιπὸν ἂς μὴ κοιμώμεθα ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλ' ἂς ἀγρυπνώμεν, καὶ ἂς ἐγκρατευώμεθα. ⁷ Διότι οἱ κοιμώμενοι, τὴν νύκτα κοιμῶνται· καὶ οἱ μεθύοντες, τὴν νύκτα μεθύουσιν· ⁸ ἀλλ' ἡμεῖς, ὄντες τῆς ἡμέρας, ἂς ἐγκρατευώμεθα, ἐνδυθέντες τὸν θώρακα τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας. ⁹ Διότι ὁ Θεὸς δὲν προσδιώρισεν ἡμᾶς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς ἀπόλαυσιν σωτηρίας, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁰ ὅστις ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα, εἴτε ἀγρυπνοῦμεν, εἴτε κοιμώμεθα, ζήσωμεν μετ' αὐτοῦ. ¹¹ Διὰ τοῦτο παρηγορεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε ὁ εἰς τὸν ἄλλον, καθὼς καὶ κάμνετε.

¹² Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νὰ γνωρίζητε τοὺς ὅσοι κοπιᾶζουσι μεταξύ σας, καὶ εἶναι προεστῶτές σας ἐν Κυρίῳ, καὶ σᾶς νουθετοῦσι· ¹³ καὶ νὰ τιμᾶτε αὐτοὺς ἐν ἀγάπῃ ὑπερεκπερισσοῦ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε μεταξύ σας.

¹⁴ Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παρηγορεῖτε τοὺς ὀλιγοψύχους, περιθάλπετε τοὺς ἀσθενεῖς, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

¹⁵ Προσέχετε μὴ ἀποδίδῃ τις εἰς τινὰ κακὸν ἀντὶ κακοῦ· ἀλλὰ ζητεῖτε πάντοτε τὸ ἀγαθὸν καὶ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας.

¹⁶ Πάντοτε χαίρετε. ¹⁷ Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. ¹⁸ Κατὰ πάντα εὐχαριστεῖτε· διότι τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ πρὸς ἑσᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

¹⁹ Τὸ Πνεῦμα μὴ σβύνετε· ²⁰ προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. ²¹ Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε.

²² Ἀπὸ παντὸς εἰδους κακοῦ ἀπέχεσθε.

²³ Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης εἶθε νὰ σᾶς ἀγιάσῃ ὁλοκλήρως· καὶ νὰ διατηρηθῇ ὁλόκληρον τὸ πνεῦμά σας, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁴ Πιστὸς εἶναι ἐκεῖνος ὅστις σᾶς καλεῖ, ὅστις καὶ θέλει ἐκτελέσει.

²⁵ Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ²⁶ Ἀσπάσθητε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ²⁷ Σᾶς ὀρκίζω εἰς τὸν Κύριον, νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπιστολὴ εἰς πάντας τοὺς ἀγίους ἀδελφούς.

²⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α .

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ ἡμῶν, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· ² χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Οφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοί, καθὼς εἶναι ἄξιον, διότι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις σας, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· ⁴ ὥστε ἡμεῖς αὐτοὶ καυχώμεθα διὰ σᾶς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ὑπομονὴν σας καὶ πίστιν ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσι τὰς ὁποίας ὑποφέρετε· ⁵ τὸ ὁποῖον εἶναι ἔνδειξις τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀξιωθῇτε τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας καὶ πάσχετε. ⁶ Ἐπειδὴ εἶναι δίκαιον

ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνταποδώσῃ θλίψιν εἰς τοὺς ὅσοι σὰς θλίβουσιν· ⁷εἰς ἐσὰς δὲ τοὺς θλιβομένους ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ὅταν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀποκαλυφθῇ ἀπ' οὐρανοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ⁸ἐν πυρὶ φλογὸς, κάμνων ἐκδίκησιν εἰς τοὺς μὴ γνωρίζοντας Θεὸν, καὶ εἰς τοὺς μὴ ὑπακούοντας εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁹οἵτινες θέλουσι τιμωρηθῇ μὲ ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ¹⁰ὅταν ἔλθῃ νὰ ἐνδοξασθῇ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ νὰ θανμασθῇ ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, (ἐπειδὴ σεῖς ἐπιστεύσατε εἰς τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν,) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

¹¹Διὰ τὸ ὁποῖον καὶ προσευχόμεθα πάντοτε δια σὰς, δια νὰ σὰς καταστήσῃ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀξίους τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ τὸ ἔργον τῆς πίστεως ἐν δυνάμει· ¹²διὰ νὰ ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΑΣ παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπισυνάξεως ἡμῶν, ²νὰ μὴ σαλευθῇτε ταχέως ἀπὸ τοῦ φρονήματός σας, μηδὲ νὰ θορυβήσθε, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς γραφομένης ὑφ' ἡμῶν, ὅτι τάχα ἐπλησίασεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ. ³Ἄς μὴ σὰς ἐξαπατήσῃ τις κατ' οὐδένα τρόπον· διότι δὲν θέλει ἔλθεῖ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, εἰὰν δὲν ἔλθῃ πρῶτον ἡ ἀποστασία, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ⁴ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐναντίον εἰς πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε νὰ καθίσῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεός, ἀποδεικνύων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Θεός.

⁵Δὲν ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐνῶ ἡμῖν ἔτι παρ' ὑμῖν, σὰς ἔλεγον ταῦτα; ⁶Καὶ τώρα γνωρίζετε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κωλύει αὐτὸν, ὥστε νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. ⁷Διότι τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας ἤδη ἐνεργεῖται· μόνον ἕως νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὁ κωλύων τώρα· ⁸καὶ τότε θέλει ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνομος, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος θέλει ἀπολέσει μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ θέλει ἐξαφανίσει μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς παρουσίας

αὐτοῦ· ⁹ ὅστις θέλει ἔλθει κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους, ¹⁰ καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας, μεταξὺ τῶν ἀπολλυμένων· διότι δὲν ἐδέχθησαν τὴν ἀγαπὴν τῆς ἀληθείας διὰ νὰ σωθῶσι. ¹¹ Καὶ διὰ τοῦτο θέλει πέμψει ἐπ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, ὥστε νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸ ψεῦδος· ¹² διὰ νὰ κατακριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' εὐαρεστηθέντες εἰς τὴν ἀδικίαν.

¹³ Ἡμεῖς ὅμως ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ὅτι σᾶς ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν διὰ τοῦ ἀγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, καὶ τῆς πίστεως τῆς ἀληθείας· ¹⁴ εἰς τὸν ὁποῖον σᾶς ἐκάλεσε διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹⁵ Λοιπὸν, ἀδελφοὶ, μένετε σταθεροὶ, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις τὰς ὁποίας ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. ¹⁶ Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, ὅστις μᾶς ἡγάπησε καὶ ἔδωκεν αἰώνιαν παρηγορίαν καὶ ἀγαθὴν ἐλπίδα διὰ τῆς χάριτος, ¹⁷ εἴθε νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας, καὶ νὰ σᾶς στηρίξῃ εἰς πάντα λόγον καὶ ἔργον ἀγαθόν.

ΚΕΦ. γ'.

ΤΟ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡμῶν, δια νὰ τρεχῇ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου καὶ νὰ δοξάζεται, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς, ² καὶ διὰ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τῶν παραλόγων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· διότι ἡ πίστις δὲν ὑπάρχει εἰς πάντας. ³ Πιστὸς ὅμως εἶναι ὁ Κύριος, ὅστις θέλει σᾶς στηρίξει καὶ φυλάξῃ ἀπὸ τοῦ ποιηροῦ. ⁴ Ἐχομεν δὲ πεποιθήσιν διὰ τοῦ Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σᾶς παραγγέλλομεν, καὶ πράττετε καὶ θέλετε πράττει. ⁵ Ὁ δὲ Κύριος εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὰς καρδίας σας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν προσδοκίαν τοῦ Χριστοῦ.

⁶ Σᾶς παραγγέλλομεν δὲ, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ ἀπομακρύνησθε ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν ὁποίαν παρέλαβε παρ' ἡμῶν. ⁷ Ἐπειδὴ σεῖς ἐξεύρετε πῶς πρέπει νὰ μιμῆσθε ἡμᾶς· διότι δὲν ἐφέρθημεν ἀτάκτως μεταξὺ σας, ⁸ οὐδὲ ἐφάγομεν δωρεὰν ἄρτον παρά τινος, ἀλλὰ μετὰ κόπου καὶ μο-

χθου, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, διὰ τὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν μηδένα ὑμῶν. ⁹ Οὐχὶ διότι δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλὰ διὰ τὰ σὰς δώσωμεν ἑαυτοὺς τύπον εἰς τὸ τὰ μιμῆσθε ἡμᾶς. ¹⁰ Διότι καὶ ὅτε ἡμεθα παρ' ὑμῶν, τοῦτο σὰς παρηγγέλλομεν, ὅτι εἰάν τις δὲν θέλῃ τὰ ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἄς τρώγῃ. ¹¹ Ἐπειδὴ ἀκούομεν τινὰς ὅτι περιπατοῦσι μεταξὺ σας ἀτάκτως, μὴ ἐργαζόμενοι μηδὲν, ἀλλὰ περιεργαζόμενοι. ¹² Παραγγέλλομεν δὲ εἰς τοὺς τοιοῦτους, καὶ προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὰ τρώγωσι τὸν ἄρτον αὐτῶν ἐργαζόμενοι μετὰ ἡσυχίας.

¹³ Σεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, μὴ ἀποκάμητε πράττοντες τὸ καλόν. ¹⁴ Καὶ εἰάν τις δὲν ὑπακούῃ εἰς τὸν λόγον ἡμῶν τὸν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦντε· καὶ μὴ συναναστρέφεσθε μετ' αὐτοῦ, διὰ τὰ ἐντραπῇ. ¹⁵ Πλὴν μὴ θεωρεῖτε αὐτὸν ὡς ἐχθρὸν, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν.

¹⁶ Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης εἴθε τὰ σὰς δώσῃ τὴν εἰρήνην διαπαντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν.

¹⁷ Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου, τὸ ὅποιον εἶναι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω.—¹⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, ² πρὸς Τιμόθεον τὸ γνήσιον τέκνον εἰς τὴν πίστιν, εἰς χάρις, ἔλεος, εἰρήνην, ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Καθὼς σὲ παρεκάλεσα ἀπερχόμενος εἰς Μακεδονίαν, τὰ προσμείνης ἐν Ἐφέσῳ, διὰ τὰ παραγγείλῃς εἰς τινὰς τὰ μὴ ἑτεροδιδασκαλῶσι, ⁴ μηδὲ τὰ προσέχωσιν εἰς μύθους καὶ γενεα-

λογίας ἀπεράντους, αἵτινες προξενούσι φιλονεικίας μᾶλλον παρά τὴν εἰς τὴν πίστιν οἰκοδομὴν τοῦ Θεοῦ, οὕτω πράττε.

⁵Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας εἶναι ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου· ⁶ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀποπλανηθέντες τινὲς ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, ⁷θέλοντες νὰ ᾔναι νομοδιδάσκαλοι, ἐνῶ δὲν νοοῦσιν οὔτε ὅσα λέγουσιν, οὔτε περὶ τίνων διῴσχυρίζονται. ⁸Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὁ νόμος εἶναι καλὸς, ἐάν τις μεταχειρίζεται αὐτὸν νομίμως, ⁹γνωρίζων τοῦτο, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐτέθη διὰ τὴν δίκαιον, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀνόμους καὶ ἀνυποτάκτους, τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοὺς, τοὺς ἀνοσίους καὶ βεβήλους, τοὺς πατροκτόνους καὶ μητροκτόνους, τοὺς ἀνδροφόνους, ¹⁰πόρνους, ἀρσενοκοίτας, ἀνδραποδιστὰς, ψεύστας, ἐπιόρκους, καὶ εἴ τι ἄλλο ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑγιαίνουσιν διδασκαλίαν, ¹¹κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐνεπιστεύθην.

¹²Καὶ εὐχαριστῶ τὸν ἐνδυναμώσαντα με Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐνέκρινε πιστὸν, καὶ ἔταξεν εἰς τὴν διακονίαν ἐμὲ, ¹³τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον, καὶ διωκτὴν καὶ ὑβριστὴν· ἠλεήθην ὅμως διότι ²γνωὼν ἔπραξα ἐν ἀπιστίᾳ· ¹⁴ἀλλ' ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁵Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τῶν ὁποίων πρῶτος εἶμαι ἐγώ· ¹⁶ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς ἐμὲ πρῶτον τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, εἰς παράδειγμα τῶν μελλόντων νὰ πιστεύωσιν εἰς αὐτὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷Εἰς δὲ τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων, τὸν ἀφθαρτον, τὸν ἀόρατον, τὸν μόνον σοφὸν Θεόν, εἰ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹⁸Ταύτην τὴν παραγγελίαν παραδίδω εἰς σέ, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προγενομένας προφητείας περὶ σοῦ, νὰ στρατεύῃς κατ' αὐτὰς τὴν καλὴν στρατείαν, ¹⁹ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν, τὴν ὁποίαν τινὲς ἀποβαλόντες, ἐνανάγησαν εἰς τὴν πίστιν· ²⁰ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, τοὺς ὁποίους παρέδωκα εἰς τὸν Σατανᾶν, διὰ νὰ μάθωσι νὰ μὴ βλασφημῶσι.

ΚΕΦ. β'.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ λοιπὸν πρῶτον παντῶν να καμνητε δεήσεις, προσευχὰς, παρακλήσεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ² ὑπὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ὄντων ἐν ἀξιώμασι, διὰ τὴν διάγωμεν βίον ἀτάραχον καὶ ἡσύχιον ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. ³ Διότι τοῦτο εἶναι καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ· ⁴ ὅστις θέλει να σωθῶσι πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. ⁵ Διότι εἶναι εἰς Θεὸς, εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς, ⁶ ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, μαρτυρίαν γενομένην ἐν ὠρισμένοις καιροῖς, ⁷ εἰς τὸ ὁποῖον ἐτάχθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδομαι,) διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

⁸ Θέλω λοιπὸν να προσεύχωνται οἱ ἄνδρες ἐν παντὶ τόπῳ, ὑψόνοντες καθαρὰς χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ δισταγμοῦ. ⁹ Ὡσαύτως καὶ αἱ γυναῖκες μὲ στολὴν σεμνὴν, μὲ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην να στολίζωσιν ἑαυτάς, οὐχὶ μὲ πλέγματα, ἢ χρυσὸν, ἢ μαργαρίτας, ἢ ἐνδυμασίαν πολυτελεῖ· ¹⁰ ἀλλὰ, (τὸ ὁποῖον πρέπει εἰς γυναῖκας ἐπαγγελιομένης θεοσέβειαν), μὲ ἔργα ἀγαθὰ. ¹¹ Ἡ γυνὴ ὡς μανθάνῃ ἐν ἡσυχίᾳ μετὰ πάσης ὑποταγῆς· ¹² εἰς γυναῖκα ὅμως δὲν συγχωρῶ να διδάσκῃ, μηδὲ να αὐθεντῇ ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ να ἡσυχάζῃ. ¹³ Διότι ὁ Ἀδὰμ πρῶτος ἐπλάσθη, ἔπειτα ἡ Εὐὰ. ¹⁴ Καὶ ὁ Ἀδὰμ δὲν ἡπατήθη· ἀλλ' ἡ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἔγεινε παραβάτις· ¹⁵ θέλει ὅμως σωθῇ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν εἰς τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην καὶ ἁγιασμὸν μετὰ σωφροσύνης.

ΚΕΦ. γ.

ΠΙΣΤΟΣ ὁ λόγος· Ἐὰν τις ὀρέγεται ἐπισκοπὴν, καλὸν ἔργον ἐπιθυμεῖ. ² Πρέπει λοιπὸν ὁ ἐπίσκοπος να ᾖναι ἄμεμπτος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἄγρυπνος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, διδακτικός· ³ οὐχὶ μέθυσος, οὐχὶ πλήκτης, οὐχὶ αἰσχροκερδής· ἀλλ' ἐπεικής, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος· ⁴ κυβερνῶν καλῶς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, ἔχων τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ὑποταγὴν μετὰ πάσης σεμνότητος· ⁵ (διότι ἐὰν τις δὲν ἐξεύρῃ να κυβερνᾷ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, πῶς θέλει ἐπιμεληθῇ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ;) ⁶ Να μὴ ᾖναι νεοκατήχητος, διὰ τὴν μὴ ὑπερφηφανευθῇ καὶ πέσῃ εἰς τὴν καταδίκην τοῦ διαβόλου. ⁷ Πρέπει δὲ αὐτὸς να ἔχῃ καὶ παρὰ τῶν ἑξωθεν

μαρτυρίαν καλήν, διὰ τὸ μὴ πέσῃ εἰς ὄνειδισμὸν καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

⁸ Οἱ διάκονοι ὡσαύτως πρέπει νὰ ᾔναι σεμνοὶ, οὐχὶ δίγλωσσοι, οὐχὶ δεδομένοι εἰς οἶνον πολὺν, οὐχὶ αἰσχροκερδεῖς, ⁹ ἔχοντες τὸ μυστήριον τῆς πίστεως μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως· ¹⁰ καὶ οὗτοι δὲ ὥς δοκιμάζονται πρῶτον, ἔπειτα ὥς γίνονται διάκονοι, ἔαν ᾔναι ἄμεμπτοι. ¹¹ Αἱ γυναῖκες ὡσαύτως, σεμναί, οὐχὶ κατάλαλοι, ἐγκρατεῖς, πισταὶ κατὰ πάντα· ¹² οἱ διάκονοι ὥς ᾔναι μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, κυβερνῶντες καλῶς τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν. ¹³ Διότι οἱ καλῶς διακονήσαντες, ἀποκτῶσιν εἰς ἑαυτοὺς βαθμὸν καλόν, καὶ πολλὴν παρρῆσίαν εἰς τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

¹⁴ Ταῦτα σοὶ γράφω, ἐλπίζων νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ταχύτερον· ¹⁵ ἀλλ' ἔαν βραδύνω, διὰ τὸ ἐξεύρης πῶς πρέπει νὰ πολιτεύησαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ στύλος καὶ τὸ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας.

¹⁶ Καὶ ἀναντιρρήτως τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβείας εἶναι μέγα· ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ἐφάνη εἰς ἀγγέλους, ἐκηρύχθη εἰς τὰ ἔθνη, ἐπιστεύθη εἰς τὸν κόσμον, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΤΟ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς θέλουσιν ἀποστατήσῃ τινὲς ἀπὸ τῆς πίστεως, προσέχοντες εἰς πνεύματα πλάνης, καὶ εἰς διδασκαλίας δαιμονίων, ² διὰ τῆς ὑποκρίσεως ψευδολόγων, ἐχόντων τὴν ἑαυτῶν συνειδήσιν κεκατηριασμένην, ³ ἐμποδιζόντων τὸν γάμον, προσταζόντων ἀποχὴν βρωμάτων, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔκτισε διὰ τὸ μεταλαμβάνωσι μετὰ εὐχαριστίας οἱ πιστοὶ καὶ οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν. ⁴ Διότι πᾶν κτίσμα Θεοῦ εἶναι καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπορρήψιμον, ὅταν λαμβάνηται μετὰ εὐχαριστίας· ⁵ διότι ἀγιάζεται διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς προσευχῆς.

⁶ Ταῦτα συμβουλεύων εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, θέλεις εἰσθαι καλὸς διάκονος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος ἐν τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας τὴν ὁποίαν παρηκολούθησας. ⁷ Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ· καὶ γύμναζε σεαυτὸν εἰς τὴν εὐσέβειαν. ⁸ Διότι ἡ σωματικὴ γυμνασία εἶναι πρὸς ὀλίγον ὠφέλιμος· ἀλλ' ἡ εὐσέβεια εἶναι πρὸς πάντα ὠφέλιμος, ἔχουσα ἐπαγγελίαν τῆς παρούσης ζωῆς καὶ τῆς μελλού-

σης. ⁹ Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. ¹⁰ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο καὶ κοπιάζομεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, διότι ἐλπίζομεν εἰς τὸν ζῶντα Θεόν, ὅστις εἶναι ὁ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα τῶν πιστῶν.—¹¹ Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε.

¹² Μηδεὶς ἂς μὴ καταφρονῇ τὴν νεότητά σου, ἀλλὰ γίνου τύπος τῶν πιστῶν εἰς λόγον, εἰς συναναστροφὴν, εἰς ἀγάπην, εἰς πνεῦμα, εἰς πίστιν, εἰς καθαρότητα. ¹³ Ἔως νὰ ἔλθω, καταγίνου εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, εἰς τὴν προτροπὴν, εἰς τὴν διδασκαλίαν. ¹⁴ Μὴ ἀμέλει τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς σέ διὰ προφητείας, μετα ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ¹⁵ Ταῦτα μελέτα, εἰς ταῦτα μένε, διὰ νὰ ᾔῃαι φανερά εἰς πάντας ἢ προκοπὴ σου. ¹⁶ Πρόσεχε εἰς σεαυτὸν καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν· ἐπίμενε εἰς αὐτά. Διότι τοῦτο πράττων, καὶ σεαυτὸν θέλεις σώσει καὶ τοὺς ἀκούοντάς σε.

ΚΕΦ. ε'.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ πρότρεπε ὡς πατέρα· τοὺς νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς· ² τὰς πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας· τὰς νεωτέρας, ὡς ἀδελφάς, μετὰ πάσης καθαρότητος.

³ Τὰς χήρας τίμα, τὰς ἀληθῶς χήρας. ⁴ Ἐὰν δέ τις χήρα ἔχῃ τέκνα ἢ ἔκγονα, ἂς μαυθάνωσι πρῶτον νὰ καθιστῶσιν εὐσεβῇ τὸν ἴδιον αὐτῶν οἶκον, καὶ νὰ ἀποδίδωσιν ἀμοιβὰς εἰς τοὺς προγόνους αὐτῶν· διότι τοῦτο εἶναι καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁵ Ἡ δὲ ἀληθῶς χήρα καὶ μεμονωμένη ἐλπίζει ἐπὶ τὸν Θεόν, καὶ ἐμμένει εἰς τὰς δεήσεις καὶ τὰς προσευχὰς νύκτα καὶ ἡμέραν· ⁶ ἡ δεδομένη ὅμως εἰς τὰς ἡδονὰς, ἐνῶ ζῇ εἶναι νεκρά. ⁷ Καὶ ταῦτα παράγγελλε, διὰ νὰ ᾔῃαι ἄμεμπτοι. ⁸ Ἄλλ' ἐὼν τις δὲν προνοῇ περὶ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων, ἡρνήθη τὴν πίστιν, καὶ εἶναι ἀπίστου χειρότερος.

⁹ Ἄς καταγράφηται χήρα οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν, ἥτις ὑπῆρξεν ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, ¹⁰ ἥτις μαρτυρεῖται διὰ τὰ καλὰ αὐτῆς ἔργα· ἐὰν ἀνέθρεψε τέκνα, ἐὰν περιέθαλψε ξένους, ἐὰν πόδας ἀγίων ἐνίψεν, ἐὰν θλιβομένους ἐβοήθησεν, ἐὰν ἐπηκολούθησεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. ¹¹ Τὰς δὲ νεωτέρας χήρας ἀπόβαλλε· διότι ἀφοῦ ἐντρυφήσωσι κατὰ τοῦ Χριστοῦ, θέλουσι νὰ ὑπανδρεύωνται· ¹² ἔχουσαι τὴν καταδίκην, διότι ἠθέτησαν

τὴν πρώτην πίστιν. ¹³ Καὶ ἐνταυτῷ μανθάνουσι νὰ ἦναι ἀργαί, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· καὶ οὐχὶ μόνον ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ πρεποντα. ¹⁴ Θέλω λοιπὸν αἱ νεώτεραι νὰ ὑπανδρεύωνται, νὰ τεκνοποιῶσι, νὰ κυβερνῶσιν οἶκον, νὰ μὴ δίδωσι μηδεμίαν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἐναντίον νὰ λοιδορῇ. ¹⁵ Διότι ἐξετράπησαν ἤδη τινὲς ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. ¹⁶ Ἐάν τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχη χήρας, ἃς προμηθεύῃ εἰς αὐτὰς τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ἃς μὴ ἐπιβαρύνηται ἡ ἐκκλησία· διὰ νὰ δύναται νὰ βοηθῇ τὰς ἀληθῶς χήρας.

¹⁷ Οἱ καλῶς προϊστάμενοι πρεσβύτεροι ἃς ἀξιόνονται διπλῆς τιμῆς· μάλιστα ὅσοι κοπιάζουσιν εἰς λόγον καὶ διδασκαλίαν. ¹⁸ Διότι λέγει ἡ γραφὴ, “Δὲν θέλεις ἐμφράξει τὸ στόμα βοῶς ἀλωνίζοντος” καὶ, “Ἀξίος εἶναι ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.” ¹⁹ Κατηγορίαν ἐναντίον πρεσβυτέρου μὴ παραδέχου, ἐκτὸς διὰ στόματος δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. ²⁰ Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἔλεγε ἐνώπιον πάντων, διὰ νὰ ἔχωσι φόβον καὶ οἱ λοιποί. ²¹ Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, νὰ φυλάξῃς ταῦτα χωρὶς προτιμῆσεως, μηδὲν πράττων κατὰ χάριν.

²² Μὴ ἐπίθετε χεῖρας ταχέως εἰς μηδένα, μηδὲ γίνου κοινωνὸς ἀλλοτρίων ἁμαρτιῶν· φύλαττε σεαυτὸν καθαρὸν.—²³ Μὴ ὑδροπότει πλέον, ἀλλὰ μεταχειρίζου ὀλίγον οἶνον διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς συχνὰς σου ἀσθενείας.

²⁴ Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι εἶναι φανεραὶ, καὶ προπορεύονται αὐτῶν εἰς τὴν κρίσιν· εἰς τινὰς δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν.

²⁵ Ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα τινῶν εἶναι φανερά· καὶ ὅσα εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον, δὲν δύνανται νὰ κρυφθῶσι.

ΚΕΦ. ε'.

“ΟΣΟΙ εἶναι ὑπο ζυγὸν δουλείας, ἃς νομίζωσι τοὺς κυρίους αὐτῶν ἀξιόους πάσης τιμῆς, διὰ νὰ μὴ βλασφημῇται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία. ² Οἱ δὲ ἔχοντες πιστοὺς κυρίους, ἃς μὴ καταφρονῶσιν αὐτοὺς, διότι εἶναι ἀδελφοί· ἀλλὰ προθυμότερον ἃς δουλεύωσι, διότι εἶναι πιστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ οἱ ἀπολαμβάνοντες τὴν εὐεργεσίαν. Ταῦτα δίδασκε καὶ νουθέτει.

³ Ἐὰν τις ἐτεροδιδασκαλῇ, καὶ δὲν ἀκολουθῇ τοὺς ὑγιαίνοντας λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν διδασκαλίαν

τὴν κατ' εὐσέβειαν, ⁴εἶναι τετυφωμένος, καὶ δὲν ἐξεύρει οὐδὲν, ἀλλὰ νοσεῖ περὶ συζητήσεις καὶ λογομαχίας· ἐκ τῶν ὁποίων προέρχεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραὶ, ⁵μάταιαι συνδιαλέξεις ἀνθρώπων διεφθαρμένων τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων τὴν εὐσέβειαν ὅτι εἶναι πλουτισμός. Ἀπομακρύνου ἀπὸ τῶν τοιούτων.

⁶Μέγας δὲ πλουτισμός ἐστίν ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. ⁷Διότι δὲν ἐφέραμεν οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον· φανερόν ὅτι οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἐκφέρωμέν τι. ⁸Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, ὥς ἀρκώμεθα εἰς ταῦτα. ⁹Ὅσοι δὲ θέλουσι νὰ πλουτῶσι, πίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ εἰς ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ¹⁰Διότι ῥίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστίν ἡ φιλαργυρία· τὴν ὁποίαν τινὲς ὀρεγόμενοι, ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ διεπέρασαν ἑαυτοὺς μετ' οὐδυνας πολλὰς.

¹¹Σὺ ὅμως, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· ζήτηε δὲ διακαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα. ¹²Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, κράτει τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκλήθης, καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. ¹³Σὲ παραγγέλλω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα, καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐνώπιον τοῦ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, ¹⁴νὰ φυλάξης τὴν ἐντολὴν ἀμόλυντον, ἅμεμπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ¹⁵τὴν ὁποίαν ἐν τοῖς ὀρισμένοις καιροῖς θέλει δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος Δεσπότης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ¹⁶ὅστις μόνος ἔχει τὴν ἀθανασίαν, κατοικῶν φῶς ἀπρόσιτον, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων εἶδεν, οὐδὲ δύναται νὰ ἴδῃ· εἰς τὸν ὁποῖον ἔστω τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.

¹⁷Εἰς τοὺς πλουσίους τοῦ κόσμου τούτου παράγγελλε νὰ μὴ ὑψηλοφρονῶσι, μηδὲ νὰ ἐλπίζωσιν ἐπὶ τὴν ἀδηλότητα τοῦ πλούτου, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν· ¹⁸νὰ ἀγαθοεργῶσι, νὰ πλουτῶσιν εἰς ἔργα καλὰ, νὰ ἦναι εὐμετάδοτοι, κοινωνικοὶ, ¹⁹θησαυρίζοντες εἰς ἑαυτοὺς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν αἰώνιον ζωὴν.

²⁰ Ὁ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἀποστρεφόμενος τὰς βεβήλους ματαιολογίας, καὶ τὰς ἀντιλογίας τῆς ψευδωνύμου γνώσεως· ²¹ τὴν ὁποῖαν τινὲς ἐπαγγελλόμενοι, ἐπλανήθησαν κατὰ τὴν πίστιν.

Ἡ χάρις εἴη μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ² πρὸς Τιμόθεον τὸ ἀγαπητὸν τέκνον, εἴη χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον λατρεύω ἀπὸ προγόνων μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως, ὅτι ἀδιαλείπτως σὲ ἐνθυμούμαι ἐν ταῖς δεήσεσί μου νύκτα καὶ ἡμέραν, ⁴ ἐπιποθῶν νὰ σὲ εἶδω, ἐνθυμούμενος τὰ δάκρυά σου, διὰ νὰ ἐμπλησθῶ χαρᾶς ⁵ ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην μου τὴν ἐν σοὶ ἀνυπόκριτον πίστιν, ἣτις πρῶτον κατώκησεν ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι, καὶ ἐν τῇ μητρί σου Εὐνίκη· εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι καὶ ἐν σοί.

⁶ Διὰ τὴν ὁποῖαν αἰτίαν σὲ ὑπενθυμίζω νὰ ἀναζωπυρῇς τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. ⁷ Διότι δὲν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

⁸ Μὴ αἰσχυνηθῇς λοιπὸν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἡδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ· ἀλλὰ συγκακοπάθησον μετὰ τοῦ εὐαγγελίου μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ· ⁹ ὅστις ἔσωσεν ἡμᾶς, καὶ ἐκάλεσε μὲ κλήσιν ἁγίαν, οὐχὶ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐαυτοῦ πρόθεσιν, καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, ¹⁰ φανερωθεῖσαν δὲ τώρα διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατήργησε μὲν τὸν θάνατον, ἔφερε δὲ εἰς φῶς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀφθαρσίαν

διὰ τοῦ εὐαγγελίου. ¹¹ Εἰς τὸ ὅποιον ἐτάχθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν. ¹² διὰ τὴν ὁποίαν αἰτία καὶ πάσχω ταῦτα· πλὴν δὲν ἐπαισχύνομαι· διότι ἐξεύρω εἰς τίνα ἐπίστευσα, καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι εἶναι δυνατὸς να φυλάξῃ τὴν παρακαταθήκην μου μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

¹³ Κράτει τὸ ὑπόδειγμα τῶν ὑγιαίνοντων λόγων, τοὺς ὁποίους ἤκουσας παρ' ἐμοῦ, μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁴ Τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου τοῦ ἐνοικούντος ἐν ἡμῖν.

¹⁵ Ἐξεύρεις τοῦτο, ὅτι μὲ ἀπεστράφησαν πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Φύγελλος καὶ ὁ Ἑρμογένης, ¹⁶ Εἶθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ ἔλεος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου· διότι πολλάκις με παρηγόρησε, καὶ δὲν ἐπησχύνθη τὴν ἄλυσίν μου, ¹⁷ ἀλλ' ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, μ' ἐζήτησε μετὰ σπουδῆς πολλῆς, καὶ μὲ εὔρεν. ¹⁸ Εἶθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν νὰ εὔρῃ ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ὅσας διακονίας ἔκαμεν ἐν Ἐφέσῳ, σὺ ἐξεύρεις καλλήτερα.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΤ λοιπὸν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ διὰ τῆς χάριτος τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ² καὶ ὅσα ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράδος εἰς πιστοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαί ἱκανοὶ καὶ ἄλλους νὰ διδάξωσι. ³ Σὺ λοιπὸν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁴ Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται εἰς τὰς βιωτικὰς ὑποθέσεις, διὰ νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν στρατολογήσαντα. ⁵ Ἐὰν δὲ καὶ ἀγωνίζῃται τις, δὲν στεφανοῦται, ἐὰν νομίμως δὲν ἀγωνισθῇ. ⁶ Ὁ κοπιᾶζων γεωργὸς πρέπει πρῶτος νὰ μεταλαμβάνῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν. ⁷ ἐννοεῖ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγω· εἶθε δὲ νὰ σοὶ δώσῃ ὁ Κύριος σύνεσιν εἰς πάντα. ⁸ ἐνθυμοῦ τὸν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου. ⁹ διὰ τὸ ὅποιον κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν δεσμεύεται. ¹⁰ Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι καὶ αὐτοὶ τὴν σωτηρίαν τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου. ¹¹ Πιστὸς ὁ λόγος· διότι ἐὰν συναπεθάνομεν, θέλομεν καὶ συζῆσει· ¹² ἐὰν ὑπομένωμεν, θέλομεν καὶ συμβασιλεύσει· ἐὰν ἀρνώμεθα αὐτὸν, καὶ ἐκεῖνος

θέλει ἄρνηθῇ ἡμᾶς· ¹³ ἐὰν ἀπιστῶμεν, ἐκεῖνος μένει πιστός· νὰ ἄρνηθῇ ἑαυτὸν δὲν δύναται.

¹⁴ Ταῦτα ὑπενθύμιζε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ λογομαχῶσι, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνα εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἀλλὰ φέρει καταστροφὴν τῶν ἀκούοντων. ¹⁵ Σπούδασον νὰ παραστήσης σεαυτὸν δόκ μιν εἰς τὸν Θεόν, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λογὸν τῆς ἀληθείας.

¹⁶ Τὰς δὲ βεβήλους ματαιοφωνίας φεῦγε· διότι θέλουσι προχωρήσει εἰς πλειοτέραν ἀσέβειαν· ¹⁷ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν θέλει κατατρώγει ὡς γάγγραινα· ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ὑμέναιος καὶ ὁ Φιλητὸς, ¹⁸ οἵτινες ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς ἀληθείας, λέγοντες ὅτι ἔγεινεν ἤδη ἡ ἀνάστασις· καὶ ἀνατρέπουσι τὴν πίστιν τινῶν.

¹⁹ Τὸ στερεὸν ὅμως θεμέλιον τοῦ Θεοῦ μένει, ἔχον τὴν σφραγίδα ταύτην· Γνωρίζει ὁ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ, ὡς ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τῆς ἀδικίας πᾶς ὅστις ὀνομάζει τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ.

²⁰ Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ δὲν εἶναι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἄλλα μὲν πρὸς χρῆσιν τιμίαν, ἄλλα δὲ πρὸς ἄτιμον. ²¹ Ἐὰν λοιπὸν καθάρισις τις ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, θέλει εἶσθαι σκεῦος τιμίας χρήσεως, ἡγιασμένον, καὶ εὐχρηστον εἰς τὸν δεσπότην, ἡτοιμασμένον εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

²² Τὰς δὲ νεανικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε· καὶ ζῇτι τὴν δικαιοσύνην, τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. ²³ Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους φιλονεικίας παραιτοῦ, ἐξεύρων ὅτι γεννῶσι μάχας. ²⁴ Ὁ δὲ δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ μάχεται, ἀλλὰ νὰ ἦναι πρῶτος πρὸς πάντας, διδακτικὸς, ἀνεξίκακος, ²⁵ διδάσκων μετὰ πραότητος τοὺς ἀντιφρονούντας· μήποτε δώσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς μετάνοιαν, ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν, ²⁶ καὶ νὰ ἀνανήψωσιν ἀπὸ τῆς παγίδος τοῦ διαβόλου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου εἶναι πεπαγιδευμένοι εἰς τὸ θέλημα ἐκείνου.

ΚΕΦ. γ'.

ΓΙΝΩΣΚΕ δὲ τοῦτο, ὅτι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις θέλουσιν ἔλθεῖ καιροὶ κακοί· ² διότι θέλουσιν εἶσθαι οἱ ἄνθρωποι φίλαντοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, ἀπειθεῖς εἰς

τούς γονεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ³ ἄσπλαγχνοι, ἀδιάλλακτοι, συκοφάνται, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ⁴ προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον παρὰ φιλόθεοι, ⁵ ἔχοντες μὲν μορφήν εὐσεβείας, ἡρνησαί· μοι δὲ τὴν δύναμιν αὐτῆς· καὶ τούτους φεῦγε. ⁶ Διότι ἐκ τούτων εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες εἰσχωροῦσιν εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτίζουνσι τὰ γυναικάρια τὰ πεφορτισμένα ἁμαρτίας, συρόμενα ὑπὸ διαφόρων ἐπιθυμιῶν, ⁷ τὰ ὅποια πάντοτε μανθάνουσι, καὶ ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν γνώσιν τῆς ἀληθείας. ⁸ Καὶ καθ' ὃν τρόπον ὁ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν εἰς τὸν Μωϋσῆν, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἀντίστανται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἄνθρωποι διεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι εἰς τὴν πίστιν. ⁹ Ἀλλὰ δὲν θέλουσι προκόψει πλειότερον· διότι ἡ ἀνοησία αὐτῶν θέλει γείνει κατὰδηλος εἰς πάντας, καθὼς καὶ ἡ ἐκείνων ἔγεινε.

¹⁰ Σὺ ὅμως παρηκολούθησας τὴν διδασκαλίαν μου, τὴν διαγωγὴν, τὴν πρόθεσιν, τὴν πίστιν, τὴν μακροθυμίαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπομονήν, ¹¹ τοὺς διωγμοὺς, τὰ παθήματα, ὅποια μοὶ συνέβησαν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, ὁποίους διωγμοὺς ὑπέφερα· καὶ ἐκ πάντων μὲ ἡλευθέρωσεν ὁ Κύριος. ¹² Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες νὰ ζῶσιν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ θέλουσι διωχθῆ. ¹³ Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες θέλουσι προκόψει εἰς τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι.

¹⁴ Ἀλλὰ σὺ μένε εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, ἐξεύρων παρὰ τίνος ἔμαθες· ¹⁵ καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους γνωρίζεις τὰ ἱερὰ γράμματα, τὰ δυνάμενα νὰ σὲ σοφίσωσιν εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁶ Ὁλη ἡ γραφή εἶναι θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τὴν μετὰ τῆς δικαιοσύνης· ¹⁷ διὰ νὰ ᾗται τέλειος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένος εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

ΚΕΦ. Δ.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ λοιπὸν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις μέλλει νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκροὺς ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· ² κήρυξον τὸν λόγον· ἐπίμενε ἐγκαίρως, ἀκαίρως· ἔλεγχον, ἐπιπληξον, πρότρεψον μετὰ πάσης μακροθυμίας καὶ διδαχῆς.

³ Διότι θέλει ἔλθει καιρὸς, ὅτε δὲν θέλουσιν ὑποφέρει τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν· ἀλλὰ θέλουσιν ἐπισωρεύσει εἰς ἑαυτοὺς διδασκάλους κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας, γαργαλιζόμενοι τὴν ἀκοήν· ⁴ καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας θέλουσιν ἀποστρέψει τὴν ἀκοήν αὐτῶν, εἰς δὲ τοὺς μύθους θέλουσιν ἐκτραπή. ⁵ Σὺ δὲ ἀγρύπνει εἰς πάντα, κακοπάθησον, ἐργάσθητι ἔργον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου κάμε πλήρη.

⁶ Διότι ἐγὼ γίνομαι ἤδη σπουδῇ, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἔφθασε. ⁷ Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσθην, τὸν δρόμον ἐτελείωσα, τὴν πίστιν διетήρησα· ⁸ τοῦ λοιποῦ μένει εἰς ἐμέ ο ἡ δικαιοσύνης στέφανος, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος θέλει μοὶ ἀποδώσει ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής· καὶ οὐ μόνον εἰς ἐμέ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας ὅσοι ἐπιποθοῦσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

⁹ Σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμέ ταχέως. ¹⁰ Διότι ὁ Δημᾶς μὲ ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν παρόντα κόσμον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην· ὁ Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, ὁ Τίτος εἰς Δαλματίαν· ¹¹ ὁ Λουκᾶς εἶναι μόνος μετ' ἐμοῦ. Τὸν Μάρκον παραλαβὼν φέρε μετὰ σοῦ· διότι μοὶ εἶναι χρήσιμος εἰς τὴν διακονίαν. ¹² Τὸν δὲ Τυχικὸν ἀπέστειλα εἰς Ἑφεσον.

¹³ Τὸν φελόνην, τὸν ὁποῖον ἀφήκα ἐν Τρωάδι παρὰ τῷ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.

¹⁴ Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ κακὰ μοὶ ἔκαμεν· ὁ Κύριος νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ¹⁵ τὸν ὁποῖον καὶ σὺ φυλάττον· διότι πολὺ ἀνθίσταται εἰς τοὺς λόγους ἡμῶν.

¹⁶ Ἐν τῇ πρώτῃ ἀπολογίᾳ μου δὲν μὲ παρεστάθη οὐδεὶς, ἀλλὰ πάντες μὲ ἐγκατέλιπον· (εἴθε νὰ μὴ λογαριασθῇ εἰς αὐτούς)· ¹⁷ ἀλλ' ὁ Κύριος μὲ παρεστάθη, καὶ μὲ ἐνεδυνάμωσε, διὰ νὰ πληρωθῇ δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα, καὶ νὰ ἀκούσωσι πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡλευθερώθην ἐκ τοῦ στόματος τοῦ λέοντος. ¹⁸ Καὶ θέλει μὲ ἐλευθερώσει ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ θέλει μὲ διασώσει διὰ τὴν ἐπουράνιον βασιλείαν αὐτοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹⁹ Ἀσπάσθητι τὴν Πρίσκαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου. ²⁰ Ὁ Ἑραστός ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ· τὸν δὲ Τρόφιμον ἀφήκα ἐν Μιλήτῳ ἀσθενῇ. ²¹ Σπούδασον νὰ ἔλθῃς

πρὸ τοῦ χειμῶνος. Ασπάζεται σε ὁ Εὐβουλος, καὶ Ποίδης, καὶ Λῖνος, καὶ ἡ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

²² Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶη μετὰ τοῦ πνεύματος σου.

Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμην.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατα τὴν πίστιν τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν ² ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, τὴν ὁποίαν ὑπeschέθη ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ³ ἐφάνερωσε δὲ ἐν καιροῖς ὠρισμένοις τὸν λόγον αὐτοῦ, διὰ τοῦ κηρύγματος, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. ⁴ πρὸς Τίτον γνήσιον τέκνον κατὰ κοινὴν ἡμῶν πίστιν· εἶη χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

⁵ Διὰ τοῦτο σὲ ἀφήκα ἐν Κρήτῃ, διὰ νὰ διορθώσης τὰ ἐλλείποντα, καὶ νὰ καταστήσης ἐν πάσῃ πόλει πρεσβυτέρους, καθὼς ἐγὼ σὲ διέταξα· ⁶ ὅστις ἦναι ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἔχων τέκνα πιστὰ, μὴ κατηγορούμενα ὡς ἄσωτα, ἢ ἀνυπότακτα. ⁷ Διότι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ ἦναι ἀνέγκλητος, ὡς οἰκονόμος Θεοῦ· μὴ αὐθάδης, μὴ ὀργίλος, μὴ μέθυσος, μὴ πλήκτης, μὴ αἰσχροκερδής· ⁸ ἀλλὰ φιλόξενος, φιλάγαθος, σώφρων, δίκαιος, ὅσιος, ἐγκρατής· ⁹ προσκεκολλημένος εἰς τὸν πιστὸν λόγον τῆς διδασκαλίας, διὰ νὰ ἦναι δυνατὸς καὶ νὰ προτρέπῃ διὰ τῆς ὑγιαίνουσης διδασκαλίας, καὶ νὰ ἐξελεγχῇ τοὺς ἀντιλέγοντας.

¹⁰ Διότι ὑπάρχουσι πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ

φρενοπλάνοι, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς· ¹¹ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἀποστομόνωμεν· οὔτινες ἀνατρέπουσιν ὀλοκλήρους οἴκους, διδάσκοντες ὅσα δὲν πρέπει, χάριν αἰσχροῦ κέρδους.
¹² Εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν, προφήτης ἴδιος αὐτῶν,

‘Οἱ Κρήτες εἶναι πάντοτε ψεῦσαι, κακα θηρία, γαστέρες ἀργαί.’

¹³ Ἡ μαρτυρία αὕτη εἶναι ἀληθινή· διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, διὰ νὰ ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει·
¹⁴ καὶ νὰ μὴ προσέχωσιν εἰς Ἰουδαϊκοὺς μύθους, καὶ ἐντολὰς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. ¹⁵ Εἰς μὲν τοὺς καθαροὺς πάντα εἶναι καθαρὰ· εἰς δὲ τοὺς μεμιασμένους καὶ ἀπίστους οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ καὶ ὁ νοὺς αὐτῶν καὶ ἡ συνειδήσις εἶναι μεμιασμένα. ¹⁶ Ὁμολογοῦσιν ὅτι γνωρίζουσι τὸν Θεόν, μὲ τὰ ἔργα ὅμως ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΤ ὅμως λάλει ὅσα πρέπουσιν εἰς τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν· — ² οἱ γεροντες νὰ ἦναι ἄγρυπνοι, σεμνοὶ, σώφρονες, ὑγιαίνοντες ἐν τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ· ³ αἱ γραῖαι ὡσαύτως νὰ ἔχωσι τρόπον ἱεροπρεπῆ, μὴ κατάλαλοι, μὴ δεδουλωμένοι εἰς πολλὴν οἰνοποσίαν, νὰ ἦναι διδάσκαλοι τῶν καλῶν,
⁴ διὰ νὰ νουθετῶσι τὰς νέας, νὰ ἦναι φίλανδροι, φιλότεκνοι,
⁵ σώφρονες, καθαραὶ, οἰκοφύλακες, ἀγαθαί, εὐπειθεῖς εἰς τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἄνδρας, διὰ νὰ μὴ βλασφημῇται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· —
⁶ τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως νουθετεῖ νὰ σωφρονῶσι· — ⁷ δεικνύων κατὰ πάντα σεαυτὸν τύπον τῶν καλῶν ἔργων, φυλάττων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ⁸ λόγον ὑγιῆ καὶ ἀκατάκριτον· διὰ νὰ ἐντραπῇ ὁ ἐναντίος, μὴ ἔχων νὰ λέγῃ διὰ σᾶς μηδὲν κακόν· — ⁹ τοὺς δούλους νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς ἐαυτῶν δεσπότας, νὰ εὐαρεστῶσιν εἰς αὐτοὺς κατὰ πάντα, νὰ μὴ ἀντιλέγωσι·
¹⁰ νὰ μὴ σφετερίζωνται τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ νὰ δεικνύωσι πᾶσαν πίστιν ἀγαθὴν· διὰ νὰ στολιζῶσι κατὰ πάντα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ.

¹¹ Διότι ἐφανερώθη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος εἰς πάντας ἀνθρώπους, ¹² διδάσκουσα ἡμᾶς νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, καὶ νὰ ζήσωμεν σωφρόνως καὶ δικαίως

καὶ εὐσεβῶς ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι, ¹³ προσμενοντες τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ¹⁴ ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ τὴν μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ τὴν μᾶς καθάρισῃ εἰς ἑαυτὸν λαὸν ἐκλεκτὸν, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

¹⁵ Ταῦτα λαλεῖ, καὶ πρότρεπε, καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐξουσίας· ἃς μὴ σὲ περιφρονῇ μηδεὶς.

ΚΕΦ. γ'.

ΥΠΕΝΟΤΜΙΖΕ αὐτοὺς τὴν ὑποτάσσωνται εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, τὴν πειθαρχῶσι, τὴν ἦναι ἑτοιμοὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ² τὴν μὴ βλασφημῶσι μηδένα, τὴν ἦναι ἄμαχοι, συμβιβαστικοὶ, τὴν δεικνύωσι πρὸς πάντας ἀνθρώπους πᾶσαν πραότητα. ³ Διότι ἡμεθεὶς ποτὲ καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες εἰς διαφόρους ἐπιθυμίας καὶ ἡδονὰς, ζῶντες ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ, μισητοὶ καὶ μισοῦντες ἀλλήλους.

⁴ Ἀλλ' ὅτε ἐφανερώθη ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλάνθρωπία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, ⁵ οὐχὶ ἐξ ἔργων δικαιοσύνης, τὰ ὁποῖα ἐπράξαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ⁶ τὸ ὁποῖον ἐξέχεε πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν· ⁷ ἵνα δικαιωθέντες διὰ τῆς χάριτος ἐκείνου, γεινώμεν κληρονομοὶ κατὰ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς.

⁸ Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ θέλω ταῦτα τὴν διαβεβαιώσει, διὰ τὴν φροντίζωσιν οἱ πιστεύσαντες εἰς τὸν Θεὸν τὴν προϊστανται καλῶν ἔργων. Ταῦτα εἶναι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα εἰς τοὺς ἀνθρώπους. ⁹ Μωρὰς δὲ φιλονεικίας καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔριδας, καὶ μάχας νομικὰς, φεύγε· διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι.

¹⁰ Αἵρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ· ¹¹ ἐξεύρων ὅτι διεφθάρη ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὃν αὐτοκατάκριτος.

¹² Ὅταν πέμψω πρὸς σὲ τὸν Ἀρτεμῆαν ἢ τὸν Τυχικόν, σπουδασον τὴν ἐλθῆς πρὸς με εἰς Νικόπολιν· διότι ἐκεῖ ἀπεφάσισα

νὰ παραχειμάσω. ¹³ Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ τὸν Ἀπολλῶ πρό-
πεμψον ἐπιμελῶς, διὰ νὰ μὴ λείπη εἰς αὐτοὺς μηδέν.

¹⁴ Ἀς μανθάνωσι δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι νὰ προΐστανται κα-
λῶν ἔργων εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, διὰ νὰ μὴ ᾔναι ἄκαρποι.

¹⁵ Ἀσπάζονται σε πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ· ἀσπάσθητι τοὺς
ἀγαπῶντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελ-
φός, πρὸς Φιλήμονα τὸν ἀγαπητὸν καὶ συνεργὸν ἡμῶν, ² καὶ
τὴν Ἀφφίαν τὴν ἀγαπητὴν, καὶ Ἀρχιππον τὸν συστρατιώτην
ἡμῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίαν· ³ χάρις εἴη ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁴ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου, καὶ μνημονεύω σε πάντοτε ἐν
ταῖς προσευχαῖς μου, ⁵ ἀκούων τὴν ἀγάπην σου καὶ τὴν πίστιν,
τὴν ὁποίαν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς
ἀγίους· ⁶ διὰ νὰ γείνη ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὸς διὰ
τῆς φανερώσεως παντὸς καλοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν, εἰς Χριστὸν Ἰη-
σοῦν. ⁷ Διότι χαρὰν πολλὴν ἔχομεν καὶ παρηγορίαν διὰ τὴν
ἀγάπην σου, ἐπειδὴ τὰ σπλάγχνα τῶν ἀγίων ἀνεπαύθησαν διὰ
σοῦ, ἀδελφέ.

⁸ Ὅθεν ἂν καὶ ἔχω ἐν Χριστῷ πολλὴν παρῥησίαν νὰ ἐπι-
τάττω εἰς σέ τὸ πρέπον, ⁹ ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον σε
παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν, ὡς Παῦλος ὁ γέρων, τῶρα δὲ καὶ
δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Σὲ παρακαλῶ ὑπὲρ τοῦ
τέκνου μου, τὸν ὁποῖον ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, ὑπὲρ
τοῦ Ὀνησίμου· ¹¹ ὅστις ἦτο ποτὲ ἄχρηστος εἰς σέ, τῶρα δὲ εἰς
σέ καὶ εἰς ἐμέ εἶναι χρήσιμος, τὸν ὁποῖον πέμπω ὀπίσω. ¹² Σὺ δὲ
αὐτὸν, τουτέστι, τὰ σπλάγχνα μου, δέχθητι. ¹³ Τὸν ὁποῖον
ἐγὼ ἠθέλον νὰ κρατῶ πλησίόν μου, διὰ νὰ μὲ ὑπηρετῇ ἀγα-

σου ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου· ¹⁴ χωρὶς ὅμως τῆς γνώμης σου δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω οὐδέν, διὰ νὰ μὴ ᾔναι τὸ ἀγαθὸν σου ὡς κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ἐκουσίως. ¹⁵ Διότι ἴσως διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, διὰ νὰ ἀπολάβῃς αὐτὸν διαπαντός· ¹⁶ οὐχὶ πλεον ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα εἰς ἐμέ, πόσῳ δὲ μᾶλλον εἰς σέ καὶ κατὰ σάρκα καὶ ἐν Κυρίῳ. ¹⁷ Ἐὰν λοιπὸν ἔχῃς ἐμέ κοινωνόν, δέχθητι αὐτὸν ὡς ἐμέ. ¹⁸ Καὶ εἰς σέ ἠδίκησεν· εἰς τί, ἢ χρεωστῇ, λογαρίαζε τοῦτο εἰς ἐμέ. ¹⁹ Ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγραψα μὲ τὴν χεῖρά μου, ἐγὼ θέλω πληρώσει· διὰ νὰ μὴ σοὶ λέγω ὅτι καὶ σεαυτὸν ἔτι μοὶ χρεωστεῖς. ²⁰ Ναί, ἀδελφέ, εἴθε νὰ λάβω ἐγὼ ταύτην τὴν χάριν παρὰ σου ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. ²¹ Πεποιθὼς εἰς τὴν ὑπακοήν σου, ἔγραψα πρὸς σέ, ἐξεύρων ὅτι καὶ πλειότερον ἀφ' ὅ,τι λέγω θέλεις κάμει. ²² Ἐνταυτῷ δὲ ἐτοιμάζω μοὶ καὶ κατάλυμα· ἐπειδὴ ἐλπίζω ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν σας θέλω χαρισθῇ εἰς ἐσᾶς. ²³ Ἀσπάζονται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμαλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ²⁴ Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. ²⁵ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ τοῦ πνευματος ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α. β'.

Ο ΘΕΟΣ ἀφοῦ ἐλάλησε το πάλαι πρὸς τοὺς πατερας ἡμῶν δια τῶν προφητῶν πολλὰ καὶ πολυτρόπως, ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις ἐλάλησε πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ Υἱοῦ, ² τὸν ὁποῖον ἔθεσε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ ἔκαμε καὶ τοὺς αἰῶνας· ³ ὅστις, ὡν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, καὶ βαστάζων τὰ πάντα μετὰ τὸν λόγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ἀφοῦ δι' ἐαυτοῦ ἔκαμε καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ

τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς· ⁴ τοσοῦτον ἀνώτερος τῶν ἀγγέλων γενόμενος, ὅσον ἐξοχώτερον ὑπὲρ αὐτοὺς ὄνομα ἐκληρονόμησε.

⁵ Διότι πρὸς τίνα τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτέ, “Τίός μου εἶσαι συ, ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα;” Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὸν Πατὴρ, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμὲ Τίός;” ⁶ Ὃταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, “Καὶ ἃς προσκυνήσωσιν εἰς αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ.” ⁷ Καὶ περὶ μὲν τῶν ἀγγέλων λέγει, “Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.” ⁸ Περὶ δὲ τοῦ Υἱοῦ, “Ὁ θρόνος σου, ὦ Θεέ, εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· σκῆπτρον εὐθύτητος εἶναι τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας σου.” ⁹ Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως ὑπὲρ τοὺς μετόχους σου.” ¹⁰ Καὶ, “Σὺ κατ’ ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι οἱ οὐρανοί.” ¹¹ Αὐτοὶ θέλουσιν ἀπολεσθῆ, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον θέλουσι παλαιωθῆ, ¹² καὶ ὡς περιένδυμα θέλεις τυλίξῃ αὐτοὺς, καὶ θέλουσιν ἀλλαχθῆ· σὺ ὅμως εἶσαι ὁ αὐτός, καὶ τὰ ἔτη σου δὲν θέλουσιν ἐκλείψει.”

¹³ Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτέ, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕωσού θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;” ¹⁴ Δὲν εἶναι πάντες λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ κληρονομήσωσι σωτηρίαν;

ΚΕΦ. Β'. — ¹ Δια τοῦτο πρέπει ἡμεῖς νὰ προσέχωμεν περισσό-
τερον εἰς ὅσα ἠκούσαμεν, διὰ νὰ μὴ ἐκπέσωμεν ποτέ. ² Διότι
ἐὰν ὁ λόγος ὁ λαληθεὶς δι’ ἀγγέλων ἔγεινε βέβαιος, καὶ πᾶσα
παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβε δικαίαν μισθαποδοσίαν, ³ πῶς
ἡμεῖς θέλομεν ἐκφύγει, ἐὰν ἀμελήσωμεν τόσον μεγάλην σω-
τηρίαν; ἥτις ἀρχίσασα νὰ λαλῆται διὰ τοῦ Κυρίου, ἐβεβαιώθη
εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων· ⁴ καὶ ὁ Θεὸς συνεπεμαρτύρει
μὲ σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ μὲ διάφορα θαύματα, καὶ μὲ διανο-
υὰς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ.

⁵ Διότι δὲν ὑπέταξεν εἰς ἀγγέλους τὴν οἰκουμένην τὴν μέλ-
λουσαν περὶ τῆς ὁποίας λαλοῦμεν. ⁶ Ἐμαρτύρησε δέ τις ἔν
τινι μέρει, λέγων, “Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὥστε νὰ ἐνθυμῆσαι

αὐτόν· ἢ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ ἐπισκέπτηται αὐτόν;
⁷ Ἐκαμες αὐτὸν ὀλίγον τι κατώτερον τῶν ἀγγέλων· μὲ δόξαν
 καὶ τιμὴν ἐστεφάνωσας αὐτόν, καὶ κατεστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ
 ἔργα τῶν χειρῶν σου· ⁸ πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν
 αὐτοῦ·” διότι ὑποτάξας εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, δὲν ἀφήκεν
 οὐδὲν ἀνυπότακτον εἰς αὐτόν. Τώρα ὅμως δὲν βλέπομεν ἔτι
 τὰ πάντα ὑποτεταγμένα εἰς αὐτόν. ⁹ Τὸν δὲ ὀλίγον τι παρὰ
 τοὺς ἀγγέλους ἡλαττωμένον Ἰησοῦν βλέπομεν, διὰ τὸ πάθημα
 τοῦ θανάτου μὲ δόξαν καὶ τιμὴν ἐστεφανωμένον, διὰ νὰ γενηθῇ
 θάνατον ὑπὲρ παντὸς ἀνθρώπου διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Διότι
 ἔπρεπεν εἰς αὐτόν, διὰ τὸν ὅποιον εἶναι τὰ πάντα, καὶ διὰ τοῦ
 ὁποίου ἐγεναν τὰ πάντα, φέρων εἰς τὴν δόξαν πολλοὺς υἱοὺς,
 νὰ κάμῃ τέλειον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν
 παθημάτων.

¹¹ Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς εἶναι
 πάντες· δι' ἣν αἰτίαν δὲν ἐπαισχύνεται νὰ ὀνομάξῃ αὐτοὺς
 ἀδελφοὺς, ¹² λέγων, “Θέλω ἀπαγγεῖλει τὸ ὄνομά σου πρὸς
 τοὺς ἀδελφούς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας θέλω σὲ ὑμνήσει.”
¹³ Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ θέλω ἔχει τὴν πεποίθησίν μου ἐπ' αὐ-
 τόν.” Καὶ πάλιν, “Ἰδοὺ ἐγὼ, καὶ τὰ παιδιά τὰ ὁποῖα μοὶ
 ἔδωκεν ὁ Θεός.” ¹⁴ Ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ παιδιά ἐμέθεξαν ἀπὸ
 σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παρομοίως μετέλαβεν ἀπὸ τῶν
 αὐτῶν, διὰ νὰ καταργήσῃ διὰ τοῦ θανάτου τὸν ἔχοντα τὸ κράτος
 τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, ¹⁵ καὶ ἐλευθερώσῃ ἐκείνους,
 ὅσοι διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου ἦσαν διὰ παντὸς τοῦ βίου ὑποκεί-
 μενοι εἰς τὴν δουλείαν, ¹⁶ διότι βεβαίως δὲν ἀνέλαβεν ἀγγέλων
 φύσιν, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἀνέλαβεν. ¹⁷ Ὅθεν ἔπρεπε νὰ
 ὁμοιωθῇ κατὰ πάντα μὲ τοὺς ἀδελφοὺς, διὰ νὰ γείνη ἐλεήμων
 καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ νὰ κάμῃ ἐξι-
 λέωσιν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ. ¹⁸ Ἐπειδὴ καθ' ὅ,τι αὐτὸς
 ἔπαθε πειρασθεῖς, δύναται νὰ βοηθήσῃ τοὺς πειραζομένους.

ΚΕΦ. γ.—ε .

”ὍΘΕΝ, ἀδελφοὶ ἅγιοι, οὐρανίου προσκλησεως μετοχοι, κατα-
 νοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, τὸν
 Ἰησοῦν Χριστόν· ² ὅστις ἦτο πιστὸς εἰς τὸν καταστησαντα
 αὐτον, καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς ὕλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ³ Ἐπειδὴ

οὗτος ἡξιώθη πλειότερας δόξης παρὰ τὸν Μωϋσῆν, καθ' ὅσον ἔχει τιμὴν πλειοτεραν παρὰ τὸν οἶκον ὁ κατασκευάσας αὐτόν· ⁴διότι πᾶς οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ κατασκευάσας τὰ πάντα, εἶναι ὁ Θεός. ⁵Καὶ ὁ μὲν Μωϋσῆς ὑπῆρξε πιστὸς εἰς ὅλον τον οἶκον αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτυρίαν τῶν λαληθησομένων. ⁶ὁ δὲ Χριστὸς, ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· τοῦ ὁποίου ἡμεῖς εἴμεθα οἶκος, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος.

⁷Διὰ τοῦτο, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, “Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ⁸μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ⁹ὅπου οἱ πατέρες σας μὲ ἐπειρασαν, μὲ ἐδοκίμασαν, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου, τεσσαράκοντα ἔτη· ¹⁰διὰ τοῦτο δυσηρεστήθην εἰς τὴν γενεὰν ἐκείνην, καὶ εἶπον, Πάντοτε πλανῶνται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν· καὶ αὐτοὶ δὲν ἐγνώρισαν τὰς ὁδοὺς μου. ¹¹Οὕτως ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν καταπαυσιν μου.”

¹²Προσέχετε, ἀδελφοί, νὰ μὴ ὑπάρχη εἰς μηδενα ἀπὸ σᾶς πονηρὰ καρδιά ἀπιστίας, ὥστε νὰ ἀποστατήσῃ ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος· ¹³ἀλλὰ προτρέπετε ἀλλήλους καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἐνόσω ὀνομάζεται τὸ “σήμερον·” διὰ νὰ μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν διὰ τῆς ἀπάτης τῆς ἁμαρτίας· ¹⁴διότι μετοχοὶ ἐγεῖναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν ἀρχὴν τῆς πεποιθήσεως· ¹⁵ἐνῷ λέγεται, “Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.” ¹⁶Διότι τινὲς, ἀφοῦ ἤκουσαν, παρεπίκραναν αὐτόν· ἀλλ' οὐχὶ πάντες οἱ ἐξεληθύντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ τοῦ Μωϋσέως. ¹⁷Εἰς τίνας δὲ παρωργίσθη τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ εἰς τοὺς ἁμαρτήσαντας, τῶν ὁποίων τὰ κῶλα ἔπεσον ἐν τῇ ἐρήμῳ; ¹⁸Πρὸς τίνας δὲ ὥμοσεν ὅτι δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰμὴ πρὸς τοὺς ἀπειθήσαντας; ¹⁹Καὶ βλέπομεν ὅτι δια ἀπιστίαν δὲν ἡδυνήθησαν νὰ εἰσελθῶσι.

ΚΕΦ. Δ'. — ¹Ἄς φοβηθῶμεν λοιπὸν, μήποτε, ἐνῷ μένει εἰς ἡμᾶς ἐπαγγελία νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, φανῇ τις ἐξ ὑμῶν ὅτι ὑστερήθῃ αὐτῆς. ²Διότι ἡμεῖς εὐηγγελίσθημεν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι· ἀλλὰ δὲν ὠφέλησεν ἐκείνους ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἤκουσαν, ἐπεὶ δὲν ἦτο εἰς τοὺς ἀκούσαντας ἡνωμένος μὲ τὴν πίστιν. ³Διότι εἰσερχόμεθα εἰς

την κατάπαυσιν ἡμεῖς οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶπεν, “Οὕτως ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς την κατάπαυσίν μου.” ἂν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐγελείωσαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ⁴ Διότι εἶπεν ἐν μερεὶ τινὶ περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτω, “Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.” ⁵ Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, “Δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.”

⁶ Ἐπειδὴ λοιπὸν μένει νὰ εἰσελθῶσι τινὲς εἰς αὐτὴν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες δὲν εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν, ⁷ πάλιν διορίζει ἡμέραν τινὰ, “Σήμερον,” λέγων διὰ τοῦ Δαβὶδ, μετὰ τοσοῦτον καιρὸν· καθὼς εἴρηται, “Σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας.”

⁸ Διότι ἐὰν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς κατάπαυσιν, δὲν ἤθελε μετὰ ταῦτα λαλεῖ περὶ ἄλλης ἡμέρας. ⁹ Ἄρα μένει κατάπαυσις εἰς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Διότι ὁ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, καθὼς ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ.

¹¹ Ἄς σπουδάσωμεν λοιπὸν νὰ εἰσελθῶμεν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, διὰ νὰ μὴ πέσῃ τις εἰς τὸ αὐτὸ παράδειγμα τῆς ἀπειθείας. ¹² Διότι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ζῶν, καὶ ἐνεργὸς, καὶ κοπτερώτερος ὑπὲρ πᾶσαν δίστομον μάχαιραν, καὶ διέρχεται μέχρι διαιρέσεως ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ διερευνᾷ τοὺς διαλογισμοὺς καὶ τὰς ἐννοίας τῆς καρδίας. ¹³ Καὶ δὲν εἶναι οὐδὲν κτίσμα ἀφανὲς ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντα εἶναι γυμνά καὶ τετραχλησμένα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἔχομεν νὰ δώσωμεν λόγον.

¹⁴ Ἐχοντες λοιπὸν ἀρχιερέα μεγαν, ὅστις διῆλθε τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὃς κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν.

¹⁵ Διότι δὲν ἔχομεν ἀρχιερεα μὴ δυνάμενον νὰ συμπαθήσῃ εἰς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἀλλὰ πειρασθέντα κατὰ πάντα καθ' ὁμοίότητα ἡμῶν, χωρὶς ἁμαρτίας. ¹⁶ Ἄς πλησιάζωμεν λοιπὸν μετὰ παρρησίας εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, διὰ νὰ λάβωμεν ἔλεος, καὶ νὰ εὕρωμεν χάριν πρὸς βοήθειαν ἐν καιρῷ χρείας.

ΚΕΦ. ε'. — ¹ Διότι πᾶς ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν· ² δυνάμενος νὰ συμπαθῇ εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας καὶ πλανωμένους· διότι καὶ αὐτὸς

εἶναι περιενδεδυμένος ἀσθένειαν. ³ Καὶ διὰ ταύτην χρεωστεῖ, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ νὰ προσφέρῃ θυσίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. ⁴ Καὶ οὐδεὶς λαμβάνει τὴν τιμὴν ταύτην εἰς ἑαυτόν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ ὁ Ἀαρών. ⁵ Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἐδόξασεν ἑαυτόν διὰ νὰ γείνῃ ἀρχιερεὺς, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, "Τίός μου εἶσαι σὺ, ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα." ⁶ Καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ λέγει, "Σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ."

⁷ "Ὅστις ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἀφοῦ μετὰ κραυγῆς δυνατῆς καὶ δακρύων προσέφερε δεήσεις καὶ ἰκεσίας πρὸς τὸν δυνάμενον νὰ σώξῃ αὐτόν ἐκ τοῦ θανάτου, καὶ εἰσηκούσθη διὰ τὴν εὐλάβειαν αὐτοῦ, ⁸ καίτοι ὢν υἱὸς, ἔμαθε τὴν ὑπακοὴν ἀφ' ὧσων ἔπαθε. ⁹ Καὶ γενόμενος τέλειος κατεστάθη αἷτιος σωτηρίας αἰωνίου εἰς πάντας τοὺς ὑπακούοντας εἰς αὐτόν, ¹⁰ ὀνομασθεῖς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. ¹¹ Περὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ ἔχομεν νὰ εἴπωμεν, καὶ δυσερμήνευτα· διότι ἐγείνετε νωθροὶ τὰς ἀκοάς.

¹² Ἐπειδὴ ἐνῶ ὡς πρὸς τὸν καιρὸν ἔπρεπε νὰ ᾔσθε διδάσκαλοι, πάλιν ἔχετε χρείαν τοῦ νὰ σᾶς διδάσκῃ τις τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ· καὶ κατηντήσατε νὰ ἔχητε χρείαν γάλακτος, καὶ οὐχὶ στερεᾶς τροφῆς. ¹³ Διότι πᾶς ὁ μετέχων γάλακτος, εἶναι ἄπειρος τοῦ λόγου τῆς δικαιοσύνης· ἐπειδὴ εἶναι νήπιος. ¹⁴ Τῶν τελείων ὅμως εἶναι ἡ στερεὰ τροφή, οἵτινες διὰ τὴν ἑξὶν ἔχουσι τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα εἰς το νὰ διακρίνωσι τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. σ'.—¹ Διὰ τοῦτο ἀφήσαντες τὴν ἀρχικὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ἃς φερώμεθα πρὸς τὴν τελειότητα, χωρὶς νὰ βάλλωμεν ἐκ νέου θεμέλιον μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως εἰς Θεόν, ² τῆς διδαχῆς τῶν βαπτισμῶν, καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, καὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, καὶ τῆς κρίσεως τῆς αἰωνίου. ³ Καὶ τοῦτο θέλομεν κάμει, ἐὰν ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός· ⁴ διότι ἀδύνατον εἶναι οἱ ἅπαξ φωτισθέντες, καὶ γευθέντες τῆς ἐπουρανίου ὠρεᾶς, καὶ γενομένοι μέτοχοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ⁵ καὶ γευθέντες τὸν καλὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, ⁶ καὶ ἔπειτα παραπεσόντες, ἀδύνατον νὰ ἀνακαινισθῶσι πάλιν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντες εἰς ἑαυτοὺς τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, καὶ κατασχίνοντες.

⁷ Διότι γῇ ἥτις πίνει τὴν πολλάκις ἐρχομένην ἐπ' αὐτῆς βροχὴν, καὶ γεννᾷ βοτάνην ὠφέλιμον εἰς ἐκείνους διὰ τοὺς ἰποίους καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίαν παρα Θεοῦ.
⁸ Όταν ὅμως ἐκφύῃ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, εἶναι ἀδόκιμος καὶ πλησίον κατάρας, τῆς ὁποίας τὸ τέλος εἶναι νὰ καυθῇ.

⁹ Περὶ ὑμῶν δὲ, ἂν καὶ λαλῶμεν οὕτως, ἀγαπητοὶ, εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἔχετε τὰ καλῆτερα καὶ συνεχόμενα μὲ τὴν σωτηρίαν. ¹⁰ Διότι δὲν εἶναι ἄδικος ὁ Θεὸς, ὥστε νὰ λησμονήσῃ τὸ ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης τὴν ὁποίαν ἐδείξατε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὑπηρετήσαντες τοὺς ἁγίους καὶ ὑπηρετοῦντες.
¹¹ Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ δεικνύῃ ἕκαστος ὑμῶν τὴν αὐτὴν σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους. ¹² διὰ νὰ μὴ γείνητε νωθροὶ, ἀλλὰ μιμηταὶ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομοῦντων τὰς ἐπαγγελίας.

¹³ Διότι ὁ Θεὸς δίδων ἐπαγγελίαν εἰς τὸν Ἀβραάμ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ὁμώσῃ εἰς οὐδένα μεγαλήτερον, ὥμοσεν εἰς ἑαυτόν, ¹⁴ λέγων, “Βεβαίως εὐλογῶν θέλω σὲ εὐλογήσῃ, καὶ πληθύνων θέλω σὲ πληθύνει.” ¹⁵ Καὶ οὕτω πρυσμείνας μὲ ὑπομονὴν, ἀπήλυνσε τὴν ἐπαγγελίαν. ¹⁶ Διότι οἱ μὲν ἄνθρωποι ὁμνῶνσιν εἰς τὸν μεγαλήτερον, καὶ ὁ ὅρκος εἶναι εἰς αὐτοὺς τέλος πάσης ἀντιλογίας πρὸς βεβαίωσιν. ¹⁷ Εἰς τὸ ἰποῖον ὁ Θεὸς θέλων νὰ δείξῃ περισσότερον πρὸς τοὺς κληρονόμους τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, μετεχειρίσθη μέσον τὸν ὅρκον. ¹⁸ ὥστε διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδύνατον νὰ ψευσθῇ ὁ Θεὸς, νὰ ἔχωμεν ἰσχυρὰν παρηγορίαν οἱ καταφυγόντες εἰς τὸ νὰ κρατήσωμεν τὴν προκειμένην ἐλπίδα. ¹⁹ τὴν ὁποίαν ἔχομεν, ὡς ἄγκυραν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ. τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταπετασματος. ²⁰ ὅπου ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθεν ὑπὲρ ἡμῶν πρόδρομος, γενομενος ἀρχιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

ΚΕΦ. ζ.—ι.

ΔΙΟΤΙ οὗτος ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὅστις συνήντησε τὸν Ἀβραάμ ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. ² εἰς ὃν ὁ Ἀβραάμ ἐχώρισε καὶ δέκατον ἀπὸ πάντων τῶν λαφύρων. ὅστις πρῶτον μὲν ἐρμηνεύεται βασιλεὺς δικαιοσύνης. ἔπειτα δὲ βασι-

λεως Σαλημ, τὸ ὅποιον εἶναι, βασιλεὺς εἰρήνης· ³ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος· μὴ ἔχων μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε τέλος ζωῆς· ἀλλ' ἀφωμοιωμένος μετ' αὐτὸν Θεοῦ, μένει ἱερεὺς πάντοτε.

⁴ Στοχασθῆτε δὲ ποσον μέγας ἦτο οὗτος, εἰς ὃν ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατριάρχης ἔδωκε καὶ δέκατον ἐκ τῶν λαφύρων. ⁵ Καὶ ὅσοι μὲν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Λευὶ λαμβάνουσι τὴν ἱερατείαν, ἔχουσιν ἐντολὴν νὰ ἀποδεκατόνωσι τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τουτέστι, τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίτοι ἐξελθόντας ἐκ τῆς ὁσφύος τοῦ Ἀβραάμ. ⁶ ἐκεῖνος δὲ ὅστις δὲν ἐγενεαλογεῖτο ἐξ αὐτῶν, ἐδεκάτωσε τὸν Ἀβραάμ, καὶ εὐλόγησε τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας. ⁷ Χωρὶς δέ τινος ἀντιλογίας, τὸ μικρότερον εὐλογεῖται ὑπὸ τοῦ μεγαλητέρου.

⁸ Καὶ ἐδὼ μὲν θνητοὶ ἄνθρωποι λαμβάνουσι δέκατα· ἐκεῖ δὲ λαμβάνει ὁ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. ⁹ Καὶ, διὰ νὰ εἴπω οὕτω, διὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ ὁ Λευὶ ὅστις ἐλάμβανε δέκατα, ἀπεδεκατώθη. ¹⁰ Διότι ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἦτο ἔτι, ὅτε συνήντησεν αὐτὸν ὁ Μελχισεδέκ.

¹¹ Ἐὰν λοιπὸν ἡ τελειότης ὑπῆρχε διὰ Λευϊτικῆς ἱερωσύνης, (διότι ὁ λαὸς ἐπ' αὐτῆς ἔλαβε τὸν νόμον,) τίς χρεῖα πλέον νὰ ἐγερθῇ ἄλλος ἱερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, καὶ οὐχὶ νὰ λέγεται κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρών; ¹² Διότι μετατιθεμένης τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. ¹³ Ἐπειδὴ ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου λέγονται ταῦτα, ἄλλης φυλῆς μετεῖχεν, ἐξ ἧς οὐδεὶς ἐπλησίασεν εἰς τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴ Ἐπειδὴ εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνέτειλεν ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς τὴν ὁποίαν φυλὴν ὁ Μωϋσῆς οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης ἐλάλησε. ¹⁵ Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλον εἶναι, διότι κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ Μελχισεδέκ ἐγείρεται ἄλλος ἱερεὺς, ¹⁶ ὅστις δὲν ἔγεινε κατὰ νόμον σαρκικῆς ἐντολῆς, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀτελευτήτου. ¹⁷ Διότι μαρτυρεῖ, λέγων, “Ὅτι σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.”

¹⁸ Διότι ἀθέτησις μὲν γίνεται τῆς προηγουμένης ἐντολῆς διὰ τὸ ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελὲς αὐτῆς· ¹⁹ (ἐπειδὴ ὁ νόμος οὐδὲν ἔφερεν εἰς τὸ τέλειον) ἔγεινε δὲ ἐπεισαγωγὴ ἐλπίδος καλητέρας, διὰ τῆς ὁποίας πλησιάζομεν εἰς τὸν Θεόν.

²⁰ Καὶ καθ' ὅσον δὲν ἔγεινεν ἱερεὺς χωρὶς ὀρκωμοσίας· ²¹ (διότι ἐκεῖνοι ἔγειναν ἱερεῖς χωρὶς ὀρκωμοσίας, οὗτος δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτὸν, “Ὁμοσε Κύριος καὶ δὲν

θέλει μεταμεληθῇ, Σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ·”)²² κατὰ τοσοῦτον ἀνωτέρας διαθήκης ἐγγυητὴς ἔγεινεν ὁ Ἰησοῦς.

²³ Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἔγειναν πολλοὶ ἱερεῖς, ἐπειδὴ ἐμποδίζοντο ὑπὸ τοῦ θανάτου νὰ παραμένωσιν· ²⁴ ἐκεῖνος ὅμως, ἐπειδὴ μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ἔχει ἀμετάθετον τὴν ἱερωσύνην. ²⁵ Ὅθι δύναται καὶ νὰ σώζῃ ἐντελῶς τοὺς προσερχομένους εἰς τὸν Θεὸν δι' αὐτοῦ, ζῶν πάντοτε διὰ νὰ μεσιτεύσῃ ὑπὲρ αὐτῶν.

²⁶ Διότι τοιοῦτος ἀρχιερεὺς ἔπρεπεν εἰς ἡμᾶς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ²⁷ ὅστις δὲν ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὡς οἱ ἀρχιερεῖς, νὰ προσφέρῃ πρότερον θυσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἁμαρτιῶν, ἔπειτα ὑπὲρ τῶν τοῦ λαοῦ· διότι ἅπαξ ἔκαμ· τοῦτο, ὅτε προσέφερεν ἑαυτόν· ²⁸ διότι ὁ νόμος καθιστᾷ ἀρχιερεῖς ἀνθρώπους, ἔχοντας ἀδυναμίαν· ὁ λόγος ὅμως τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, κατέστησε τὸν Υἱόν, ὅστις εἶναι τετελειωμένος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ. η'.—¹ Κεφάλαιον δὲ τῶν λεγομένων εἶναι τοῦτο, Ὅτιοι τοι ἔχομεν ἀρχιερέα, ὅστις ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλοσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ² λειτουργὸς τῶν ἁγίων, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, τὴν ὁποίαν κατεσκεύασεν ὁ Κύριος, καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος.

³ Διότι πᾶς ἀρχιερεὺς καθίσταται διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρα καὶ θυσίας· ὅθεν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἔχῃ καὶ οὗτος τί, τὸ ὁποῖον νὰ προσφέρῃ. ⁴ Ἐπειδὴ εἴαν ἦτο ἐπὶ γῆς, οὐδὲ ἤθελεν εἰσθαῖ ἱερεὺς, διότι ὑπῆρχον οἱ ἱερεῖς οἱ προσφέροντες τὰ δῶρα κατὰ τὸν νόμον· ⁵ οἵτινες λειτουργοῦσιν εἰς ὑπόδειγμα καὶ σκιὰν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς τὸν Μωϋσῆν, ὅτε ἔμελλε νὰ κατασκευάσῃ τὴν σκηνήν· διότι “Πρόσεχε,” λέγει, “νὰ κάμῃς πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα εἰς σέ ἐν τῷ ὄρει.” ⁶ Τώρα ὅμως ὁ Χριστὸς ἔλαβεν ἑξοχωτέραν λειτουργίαν, καθόσον εἶναι καὶ ἀνωτέρας διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐνομοθετήθη μὲ ἀνωτέρας ἐπαγγελίας.

⁷ Διότι εἴαν ἡ πρώτη ἐκείνη ἦτο ἄμεμπτος, δὲν ἤθελε ζητεῖσθαι τόπος διὰ τὴν δευτέραν· ⁸ διότι μεμφόμενος αὐτοὺς, λέγει, “Ἴδού, ἔρχονται ἡμέραι, λέγει Κύριος, καὶ θέλω συντελέσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰούδα διαθήκη.

καινήν· ⁹ οὐχὶ κατὰ τὴν διαθήκην τὴν ὁποίαν ἔκαμον πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν καθ' ἣν ἡμέραν ἐπίασα αὐτοὺς ἀπὸ τῆς χειρὸς, διὰ τὴν ἐξαγάγω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· διότι αὐτοὶ δὲν ἐνέμειναν εἰς τὴν διαθήκην μου, καὶ ἐγὼ ἡμέλησα αὐτοὺς, λέγει Κύριος. ¹⁰ Διότι αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ θέλω γράφει αὐτοὺς ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ θέλω εἰσθαι εἰς αὐτοὺς Θεός, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἰσθαι εἰς ἐμὲ λαός. ¹¹ Καὶ δὲν θέλουσι διδάσκει ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, Γνώρισον τὸν Κύριον· διότι πάντες θέλουσι μὲ γνωρίζει ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν. ¹² Διότι θέλω εἰσθαι ἵλεως εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐνθυμῆσθαι πλέον.”

¹³ Λέγων δὲ “ καινήν,” ἔκαμε παλαιὰν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, εἶναι πλήσιον ἀφανισμοῦ.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Εἶχε μὲν λοιπὸν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ διατάξεις λατρείας, καὶ τὸ ἅγιον τὸ κοσμικόν· ² διότι κατεσκευάσθη σκηνὴ ἡ πρώτη, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ ἡ λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἁγία. ³ Μετὰ δὲ τὸ δευτέρον καταπέτασμα ἦτο σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἁγία ἁγίων, ⁴ ἔχουσα χρυσοῦν θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πανταχόθεν περικεκαλυμμένην μὲ χρυσίον, ἐν ᾗ ἦτο στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν ἡ βλαστησασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης· ⁵ ὑπεράνω δὲ αὐτῆς ἦσαν Χερουβείμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ τῶν ὑποκρίων δὲ εἶναι τώρα χρεία τὴν λέγωμεν κατὰ μέρος.

⁶ Οὐτῶν δὲ τούτων οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν εἰσέρχονται διαπαντὸς οἱ ἱερεῖς ἐκτελοῦντες τὰς λατρείας· ⁷ εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰσέρχεται μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐχὶ χωρὶς αἵματος, τὸ ὁποῖον προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἁμαρτημάτων τοῦ λαοῦ· ⁸ καὶ τοῦτο ἐδηλοποιεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅτι δὲν ἦτο πεφανερωμένη ἡ εἰς τὰ ἅγια ὁδός, ἐπειδὴ ἡ πρώτη σκηνὴ ἴστατο ἔτι· ⁹ ἥτις ἦτο τύπος εἰς τὸν τότε παρόντα καιρὸν καθ' ὃν προσεφέροντο δῶρα καὶ θυσίαι, αἵτινες δὲν ἠδύναντο τὴν κάμωσιν τέλειον κατὰ τὴν συνείδησιν τὸν λατρεύοντα, ¹⁰ ἐπειδὴ ἦσαν διατεταγμένα μόνον εἰς βρώματα καὶ

πόματα, καὶ διαφόρους βαπτισμούς, καὶ διατάξεις σαρκικὰς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως.

¹¹ Ἐλθὼν δὲ ὁ Χριστὸς, ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, δια τῆς μεγαλητέρας καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐχὶ χειροποιήτου, τουτέστιν, οὐχὶ ταύτης τῆς κατασκευῆς, ¹² οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος εἰσῆλθεν ἅπαξ εἰς τὰ ἅγια, ἀποκτήσας αἰώνιαν λύτρωσιν. ¹³ Διότι ἔαν τὸ αἷμα τῶν ταύρων καὶ τράγων, καὶ ἡ σποδὸς τῆς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς μεμολυσμένους, ἀγιάξῃ πρὸς τὴν καθαρότητα τῆς σαρκὸς, ¹⁴ πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὅστις διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ αἰωνίου προσέφερεν ἑαυτὸν ἁμῶμον εἰς τὸν Θεόν, θέλει καθαρίσει τὴν συνειδήσιν σας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ νὰ λατρεύητε τὸν ζῶντα Θεόν;

¹⁵ Καὶ διὰ τοῦτο εἶναι μεσίτης διαθήκης καινῆς, ἵνα, διὰ τοῦ θανάτου ὅστις ἔγινε πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης διαθήκης παραβάσεων, λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τὴν ἐπαγγελίαν τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ¹⁶ Διότι ὅπου εἶναι διαθήκη, ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ θάνατος ἐκείνου ὅστις ἔκαμε τὴν διαθήκην. ¹⁷ διότι ἡ διαθήκη ἐπὶ τεθνεώτων εἶναι βεβαία· ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἰσχύει ἐνόσω ζῇ ὁ διαθέτης. ¹⁸ Ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη δὲν ἦτο ἐγκαινισμένη χωρὶς αἵματος· ¹⁹ διότι, ἀφοῦ πᾶσα ἐντολὴ τοῦ νόμου ἐλαλήθη ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως πρὸς πάντα τὸν λαὸν, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν τράγων, μὲ ὕδωρ καὶ μαλλίον κόκκινον καὶ ὕσσωπον, ἐρῥάντισε καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαόν, ²⁰ λέγων, “Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, τὴν ὁποίαν διέταξεν εἰς ἐσᾶς ὁ Θεός.” ²¹ Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸ αἷμα ὁμοίως ἐρῥάντισε. ²² Καὶ σχεδὸν μὲ αἷμα καθαρίζονται πάντα κατα τὸν νόμον, καὶ χωρὶς χύσεως αἵματος δὲν γίνεται ἄφεσις.

²³ Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτο οἱ μὲν τύποι τῶν ἐπουρανίων νὰ καθαρίζονται διὰ τούτων· αὐτὰ ὅμως τὰ ἐπουράνια μὲ θυσίας ἀνωτέρας παρὰ ταύτας. ²⁴ Διότι ὁ Χριστὸς δὲν εἰσῆλθεν εἰς χειροποίητα ἅγια, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ τῶρα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. ²⁵ οὐδὲ διὰ νὰ προσφέρῃ πολλάκις ἑαυτὸν, καθὼς ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν μὲ ξένον αἷμα· ²⁶ (διότι ἔπρεπε τότε πολλάκις νὰ πάθῃ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου)· τῶρα δὲ ἅπαξ εἰς τὸ τέλος τῶν αἰώνων ἐφανερώθη, διὰ νὰ ἀθετήσῃ τὴν ἁμαρτίαν διὰ

τῆς θυσίας ἑαυτοῦ. ²⁷ Καὶ καθὼς εἶναι ἀποφασισμενον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἅπαξ νὰ ἀποθάνωσι, μετα δὲ τοῦτο εἶναι κρίσις· ²⁸ οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς, ἅπαξ προσφερθεὶς διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας πολλῶν, θέλει φανῇ ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας εἰς τοὺς προσμενοντας αὐτὸν διὰ σωτηρίαν.

ΚΕΦ. ι.—¹ Διότι ὁ νόμος ἔχων σκιαν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐχὶ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, δὲν δύναται ποτὲ διὰ τῶν αὐτῶν θυσιῶν τὰς οποίας προσφέρουσι κατ' ἐνιαυτὸν πάντοτε, νὰ τελειοποιήσῃ τοὺς προσερχομένους. ² Ἐπειδὴ τότε ἤθελον παύσει νὰ προσφέρωνται διότι οἱ λατρευταί, ἅπαξ καθαρισθέντες, δὲν ἤθελον ἔχει πλέον οὐδεμίαν συνείδησιν ἁμαρτιῶν. ³ Ἀλλ' ἐν αὐταῖς γίνεται κατ' ἐνιαυτὸν ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν. ⁴ Διότι ἀδύνατον εἶναι αἷμα ταύρων καὶ τράγων νὰ ἀφαιρῇ ἁμαρτίας. ⁵ Διὰ τοῦτο εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει, “Θυσίαν καὶ προσφορὰν δὲν ἠθέλησας, ἀλλ' ἡτοίμασας εἰς ἐμὲ σῶμα. ⁶ Εἰς ὀλοκαυτώματα καὶ προσφοράς περὶ ἁμαρτίας δὲν εὐηρεστήθης. ⁷ Τότε εἶπον, Ἰδοὺ, ἔρχομαι, (ἐν τῷ τόμῳ τοῦ βιβλίου εἶναι γεγραμμένον περὶ ἐμοῦ,) διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου.” ⁸ Ἀφοῦ εἶπεν ἀνωτέρω, “Ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ προσφοράς περὶ ἁμαρτίας, δὲν ἠθέλησας, οὐδὲ εὐηρεστήθης εἰς αὐτάς.” (αἵτινες προσφέρονται κατὰ τὸν νόμον) ⁹ τότε εἶπεν, “Ἰδοὺ, ἔρχομαι, διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου.” Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, διὰ νὰ συστήσῃ τὸ δεύτερον. ¹⁰ Μὲ τὸ ὅποῖον θέλημα εἴμεθα ἡγιασμένοι διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἅπαξ γενομένης.

¹¹ Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἴσταται καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἀφαιρέσωσιν ἁμαρτίας. ¹² Ἀλλ' αὐτὸς ἀφοῦ προσέφερε μίαν θυσίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, ἐκάθισε διαπαντὸς ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ¹³ προσμένωνν τοῦ λοιποῦ ἑωσοῦ τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹⁴ Διότι μὲ μίαν προσφορὰν ἐτελειοποίησε διαπαντὸς τοὺς ἁγιαζομένους.

¹⁵ Μαρτυρεῖ δὲ εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διότι, ἀφοῦ εἶπε πρότερον, ¹⁶ “Αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη, τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοὺς νόμους μου εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ θέλω γράψῃ αὐτοὺς ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν,” προσθέτει, ¹⁷ “Καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν

καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐνθυμείσθαι πλέον.” ¹⁸ Ὅπου δὲ εἶναι ἄφεσις τούτων, δὲν εἶναι πλέον προσφορά περὶ ἁμαρτίας.

¹⁹ Ἐχοντες λοιπὸν, ἀδελφοί, παρῤῥησίαν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ, ²⁰ διὰ νέας καὶ ζώσης ὁδοῦ τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν εἰς ἡμᾶς, διὰ τοῦ καταπετάσματος, τσιυτέστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ²¹ καὶ ἔχοντες ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, ²² ἃς πλησιάζωμεν μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἔχοντες τὰς καρδίας ἡμῶν κεκαθαρμένας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· ²³ καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα μὲ ὕδωρ καθαρὸν, ἃς κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀσάλευτον· διότι πιστὸς ὁ ὑποσχεθεὶς· ²⁴ καὶ ἃς φροντίζωμεν περὶ ἀλλήλων, παρακινοῦντες εἰς ἀγάπην καὶ καλὰ ἔργα· ²⁵ μὴ ἀφίνοντες τε νὰ συνερχώμεθα ὁμοῦ, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τινας, ἀλλὰ προτρέποντες ἀλλήλους· καὶ τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσον βλέπετε πλησιάζουσιν τὴν ἡμέραν.

²⁶ Διότι ἐὰν ἡμεῖς ἁμαρτάνωμεν ἐκουσιως, ἀφοῦ ἐλάβομεν τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, δὲν ἀπολείπεται πλέον θυσία περὶ ἁμαρτιῶν· ²⁷ ἀλλὰ φοβερὰ τις ἀπεκδοχὴ κρίσεως, καὶ ἔξασπις πυρὸς, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ κατατρώγῃ τοὺς ἐναντίους. ²⁸ Ἐὰν τις ἀθετήσῃ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων ἀποθνήσκει χωρὶς ἔλεος· ²⁹ πόσον, στοχάζεσθε, χειροτέρας τιμωρίας θέλει κριθῆ ἄξιος ὁ καταπατήσας τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, καὶ νομίσας κοινὸν τὸ αἷμα τῆς διαθήκης μὲ τὸ ὁποῖον ἡγιασθῇ, καὶ ὑβρίσας τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος; ³⁰ Διότι ἐξεύρομεν τὸν εἰπόντα, “Εἰς ἐμὲ ἀνῆκει ἡ ἐκδίκησις, ἐγὼ θέλω κάμει ἀνταπόδοσιν,” λέγει Κύριος. Καὶ πάλιν, “Ὁ Κύριος θέλει κρίνει τὸν λαὸν αὐτοῦ.” ³¹ Φοβερὸν εἶναι ἵνα νὰ πέσῃ τις εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

³² Αναφέρετε δὲ εἰς τὴν μνήμην σας τὰς προτέρας ἡμέρας, ἐν αἷς ἀφοῦ ἐφωτίσθητε, ὑπεμείνατε μέγαν ἀγῶνα παθημάτων· ³³ ποτὲ μὲν, θεατριζόμενοι μὲ ὄνειδισμοὺς καὶ θλίψεις· ποτὲ δὲ, γινόμενοι κοινωνοὶ τῶν τὰ τοιαῦτα παθόντων. ³⁴ Διότι ἐδείξατε συμπάθειαν εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ ἐδέχθητε μετὰ χαρᾶς τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων σας, ἐξείροντες ὅτι ἔχετε εἰς ἑαυτοὺς περιουσίαν ἐν οὐρανοῖς καλητέραν καὶ διαμένουσιν. ³⁵ Μὴ ἀποβάλλετε λοιπὸν τὴν παρῤῥησίαν σας, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην.

³⁶ Διότι ἔχετε χρεῖαν ὑπομονῆς, δια νὰ καμητε το θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ λάβητε τὴν ἐπαγγελίαν. ³⁷ Διότι ἔτι ὀλίγον καιρὸν, καὶ θέλει ἔλθῃ ὁ ἐρχόμενος καὶ δὲν θέλει βραδύνει. ³⁸ “ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζήσῃ ἐκ πίστεως.” καὶ “ἐάν τις συρθῇ ὀπίσω, ἡ ψυχή μου δὲν εὐαρεστεῖται εἰς αὐτόν.” ³⁹ Ἡμεῖς ὅμως δὲν εἴμεθα ἐκ τῶν συρομένων ὀπίσω πρὸς ἀπώλειαν, ἀλλ' ἐκ τῶν πιστευόντων πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ.

ΕΙΝΑΙ δὲ ἡ πίστις, ἐλπίζομένων πεποίθησις, βεβαίωσις πραγμάτων μὴ βλεπομένων.

² Διότι διὰ ταύτης ἔλαβον καλὴν μαρτυρίαν οἱ πρεσβύτεροι.

³ Διὰ πίστεως ἐννοοῦμεν ὅτι οἱ αἰῶνες ἐκτίσθησαν μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὥστε τὰ βλεπόμενα δὲν ἔγειναν ἐκ φαινομένων.

⁴ Διὰ πίστεως ὁ Ἀβελ προσέφερε πρὸς τὸν Θεὸν καλητέραν θυσίαν παρὰ τὸν Κάιν, διὰ τῆς ὁποίας ἐμαρτυρήθη ὅτι ἦτο δίκαιος, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔδωκε μαρτυρίαν περὶ τῶν δώρων αὐτοῦ· καὶ δι' αὐτῆς, καίτοι ἀποθανὼν, ἔτι λαλεῖ.

⁵ Διὰ πίστεως μετετέθη ὁ Ἐνώχ διὰ νὰ μὴ ἴδῃ θάνατον, καὶ δὲν εὐρίσκετο, διότι μετέθεσεν αὐτὸν ὁ Θεός· ἐπειδὴ πρὸ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἐμαρτυρήθη ὅτι εὐηρέστησεν εἰς τὸν Θεόν.

⁶ Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εἶναι νὰ εὐαρεστήσῃ τις εἰς αὐτόν· διότι ὁ προσερχόμενος εἰς τὸν Θεόν, πρέπει νὰ πιστεύσῃ, ὅτι εἶναι, καὶ γίνεται μισθαποδότης εἰς τοὺς ἐκζητοῦντας αὐτόν.

⁷ Διὰ πίστεως ὁ Νῶε εἰδοποιηθεὶς θεόθεν περὶ τῶν μὴ βλεπομένων ἔτι, ἐφοβήθη, καὶ κατεσκεύασε κιβωτὸν πρὸς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ· δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ ἔγεινε κληρονόμος τῆς διὰ πίστεως δικαιοσύνης.

⁸ Διὰ πίστεως ὑπήκουσεν ὁ Ἀβραάμ, ὅτε ἐκαλεῖτο νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν τόπον τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ λάβῃ εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐξεύρων ποῦ ἰπάγει. ⁹ Διὰ πίστεως παρώκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ξένην, κατοικήσας ἐν σκηναῖς, μετα Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς αὐτῆς ἐπαγγελίας. ¹⁰ διότι περιέμενε τὴν πόλιν τὴν ἔχουσιν τὰ θεμέλια, τῆς ὁποίας τεχνίτης καὶ δημιουργὸς εἶναι ὁ Θεός.

¹¹ Διὰ πίστεως καὶ αὕτη ἡ Σάρρα ἔλαβε δύναμιν εἰς τὸ νὰ

συλλάβῃ σπέρμα, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἐγέννησεν, ἐπειδὴ ἐστοχάσθη πιστὸν τὸν ὑποσχεθέντα. ¹² Διὰ τοῦτο καὶ ἐξ ἑνὸς, μάλιστα νεκρωμένου, ἐγεννήθησαν, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸ πλῆθος, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρα το χεῖλος τῆς θαλάσσης ἣτις δὲν δύναται νὰ ἀριθμηθῇ.

¹³ Ἐν πίστει ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ μακρόθεν ἰδόντες αὐτάς, καὶ πεισθεντες, καὶ ἐγκολπωθέντες, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι εἶναι ξένοι καὶ παρεπίδημοι ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁴ Διότι οἱ λέγοντες τοιαῦτα, δεικνύουσιν ὅτι ζητοῦσι πατρίδα. ¹⁵ Καὶ ἐὰν μὲν ἐνεθυμοῦντο ἐκείνην ἐξ ἧς ἐξῆλθον, ἠθέλον εὐρεῖ καιρὸν νὰ ἐπιστρέψωσι. ¹⁶ Τώρα ὅμως ἐπιθυμοῦσι καλητέραν, τουτέστιν ἐπουράνιον· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν ἐπαισχύνεται αὐτοὺς, νὰ λέγεται Θεὸς αὐτῶν· διότι ἡτοίμασε δι' αὐτοὺς πόλιν.

¹⁷ Διὰ πίστεως ὁ Ἀβραὰμ, ὅτε ἐδοκιμάζετο, προσέφερε τὸν Ἰσαὰκ· καὶ τὸν μονογενῆ αὐτοῦ προσέφερεν ἐκεῖνος ὅστις ἀνεδέχθη τὰς ἐπαγγελίας, ¹⁸ πρὸς τὸν ὁποῖον ἐλαλήθη, “Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ θέλει κληθῇ εἰς σὲ σπέρμα.” ¹⁹ Συλλογισθεῖς ὅτι ὁ Θεὸς δύναται καὶ ἐκ νεκρῶν νὰ ἀνεγείρῃ· ἐξ ὧν καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὀπίσω παραβολικῶς.

²⁰ Διὰ πίστεως ὁ Ἰσαὰκ εὐλόγησε τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ περὶ τῶν μελλόντων.

²¹ Δια πίστεως ὁ Ἰακώβ ἀποθνήσκων εὐλόγησεν ἕκαστον τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωσήφ, καὶ προσεκύνησεν ἐπιστηριζόμενος ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

²² Διὰ πίστεως ὁ Ἰωσήφ ἀποθνήσκων προανήγγειλε περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρήγγειλε περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ.

²³ Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐγεννήθη, ἐκρυφθῇ τρεῖς μῆνας ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ, διότι εἶδον κεχαριτωμένον τὸ παιδίον· καὶ δὲν ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως ²⁴ Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐμεγάλωσεν, ἠρνήθη νὰ λέγεται υἱὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ, ²⁵ προκρίνας μᾶλλον νὰ κακουχῇται μὲ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, παρὰ νὰ ἔχῃ πρόσκαιρον ἀπόλαυσιν ἁμαρτίας· ²⁶ κρίνας τὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ὀνειδισμόν μεγαλῆτερον πλοῦτον παρὰ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρούς· διότι ἀπέβλεπεν εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. ²⁷ Διὰ πίστεως ἀφῆκε τὴν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· διότι ὡς βλέπων τὸν

ἀόρατον ἐνεκαρτέρησε. ²⁸ Διὰ πίστεως ἔκαμε το πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, διὰ νὰ μὴ ἐγγίσῃ αὐτοὺς ὁ ἐξολοθρεύων τὰ πρωτότοκα.

²⁹ Διὰ πίστεως διέβησαν τὴν Ἑρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς· τὴν ὁποῖαν δοκίμασαντες οἱ Αἰγύπτιοι, κατεποντίσθησαν.

³⁰ Διὰ πίστεως ἔπεσον τὰ τεῖχη τῆς Ἱεριχῶ, ἀφοῦ ἐκυκλώθησαν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

³¹ Διὰ πίστεως ἡ πόρνη Ῥαὰβ δὲν συναπωλεσθὲν με τοὺς ἀπειθήσαντας, δεχθεῖσα τοὺς κατασκόπους με εἰρήνην.

³² Καὶ τί ἔτι νὰ λέγω; Διότι θέλει μὲ λείψει ὁ καιρὸς διηγούμενον περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν· ³³ οἵτινες διὰ τῆς πίστεως κατεπολέμησαν βασιλείας, εἰργάσθησαν δικαιοσύνην, ἐπέτυχον τὰς ἐπαγγελίας, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ³⁴ ἔσβεσαν δύναμιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγέναν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν στρατεύματα ἀλλοτρίων· ³⁵ ἔλαβον γυναῖκες τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἀναστηθέντας· ἄλλοι δὲ ἐβασανίσθησαν μὴ δεχθέντες τὴν ἀπολύτρωσιν, διὰ τὰ ἀξιωθῶσι καλητέρας ἀναστάσεως· ³⁶ ἄλλοι δὲ ἐδοκίμασαν ἐμπαιγμοὺς καὶ μάστιγας, ἔτι δὲ καὶ δεσμὰ καὶ φυλακὴν· ³⁷ ἐλιθοβολήθησαν, ἐπριονίσθησαν, ἐπειράσθησαν, μὲ σφαγὴν μαχαίρας ἀπέθανον, περιεπλανήθησαν μὲ δέρματα προβάτων, μὲ δέρματα αἰγῶν· ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ³⁸ (τῶν ὁποίων δὲν ἦτο ἄξιος ὁ κόσμος) πλανώμενοι ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς τρύπαις τῆς γῆς.

³⁹ Καὶ οὗτοι πάντες ἂν καὶ ἔλαβον καλὴν μαρτυρίαν διὰ τῆς πίστεως, δὲν ἀπῆλυσαν τὴν ἐπαγγελίαν· ⁴⁰ διότι ὁ Θεὸς προέβλεψε καλῆτερόν τι περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ μὴ λάβωσι τὴν τελειότητα χωρὶς ἡμῶν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΛΟΙΠΟΝ καὶ ἡμεῖς, περικυκλωμένοι ὄντες ὑπο τοσούτου νέφους μαρτύρων, ἃς ἀπορρίψωμεν πᾶν βάρος καὶ τὴν εὐκόλως ἐμπεριπλέκουσαν ἡμᾶς ἁμαρτίαν, καὶ ἃς τρέχωμεν μεθ' ὑπομονῆς τὸν προκειμένον εἰς ἡμᾶς ἀγῶνα· ² ἀποβλέποντες εἰς τὸν Ἰησοῦν

τὸν ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν τῆς πίστεως, ὅστις ὑπὲρ τῆς χαρᾶς τῆς προκειμένης εἰς αὐτὸν, ὑπέφερε σταυρὸν, καταφρονήσας τὴν αἰσχύνην, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. ³ Διότι συλλογίσθητε τὸν ὑπομείναντα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν τοιαύτην ἀντιλογίαν εἰς ἑαυτὸν, διὰ νὰ μὴ ἀποκάμητε χαννομένοι κατὰ τὰς ψυχὰς σας.

⁴ Δὲν ἀντεστάθητε ἔτι μεχρις αἵματος, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς ἁμαρτίας. ⁵ καὶ ἐλησμονήσατε τὴν νοθεσίαν ἣτις λαλεῖ πρὸς ἐσᾶς ὡς πρὸς υἱούς, λέγουσα, “Τίέ μου, μὴ καταφρονῇς τὴν παιδείαν τοῦ Κυρίου· μὴδὲ ἀθυμῇς ἐλεγχόμενος ὑπ’ αὐτοῦ. ⁶ Διότι ὄντινα ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει καὶ μαστιγώνει πάντα υἱὸν τὸν ὁποῖον παραδέχεται.” ⁷ Ἐὰν ὑπομένητε τὴν παιδείαν, ὁ Θεὸς φέρεται πρὸς ἐσᾶς, ὡς πρὸς υἱούς· διότι τίς υἱὸς εἶναι τὸν ὁποῖον δὲν παιδεύει ὁ πατήρ; ⁸ Ἐὰν ὅμως ἦσθε χωρὶς παιδείαν, τῆς ὁποίας ἔγειναν μέτοχοι πάντες, ἄρα εἰσθε νόθοι, καὶ οὐχὶ υἱοί. ⁹ Ἐπειτα τοὺς μὲν κατὰ σάρκα πατέρας ἡμῶν εἶχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐσεβόμεθα αὐτούς· δὲν θέλομεν ὑποταχθῇ πολλῷ μᾶλλον εἰς τὸν Πατέρα τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσει; ¹⁰ Διότι ἐκείνοι μὲν πρὸς ὀλίγας ἡμέρας ἐπαίδευσαν ἡμᾶς, κατὰ τὴν ἀρέσκειαν αὐτῶν· ὁ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν, διὰ νὰ γείνωμεν μέτοχοι τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. ¹¹ Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι πρόξενος χαρᾶς, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον ὅμως ἀποδίδει εἰς τοὺς γυμνασθέντας δι’ αὐτῆς καρπὸν εἰρηνικὸν δικαιοσύνης.

¹² “Διὰ τοῦτο ἀνορθώσατε τὰς κεχαυνωμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα,” ¹³ καὶ “κάμετε εἰς τοὺς πόδας σας εὐθείας ὁδούς·” διὰ νὰ μὴ ἐκτραπῇ τὸ χωλὸν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ θεραπευθῇ.

¹⁴ Ζητεῖτε εἰρήνην μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, χωρὶς τοῦ ὁποίου οὐδεὶς θέλει ἰδεῖ τὸν Κύριον. ¹⁵ παρατηροῦντες μήπως ὕστερήται τις ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ· “μήπως ῥίζα τις πικρίας ἀναφύουσα φέρῃ ἐνόχλησιν,” καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί. ¹⁶ μήπως ἦναί τις πόρνος ἢ βέβηλος καθὼς ὁ Ἡσαῦ, ὅστις διὰ μίαν βρῶσιν ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. ¹⁷ ἐπειδὴ ἐξεύρετε ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων νὰ κληρονομήσῃ τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη· διότι δὲν εὔρε τόπον μετανοίας, ἃν καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὴν μετὰ δακρύων.

¹⁸ Διότι δὲν προσήλθετε εἰς ὕρος ψηλαφώμενον, καὶ καιόμενον με πῦρ, καὶ εἰς ζόφον καὶ σκότος καὶ ἀνεμοστρόβιλον, ¹⁹ καὶ

εἰς σάλπιγγος ἤχον, καὶ φωνὴν λόγων, τὴν ὁποίαν οἱ ἀκούσαντες παρεκάλεσαν νὰ μὴ λαληθῇ πλέον πρὸς αὐτοὺς ὁ λόγος·²⁰ (διότι δὲν ὑπέφερον τὸ προσταττόμενον, “Καὶ ζῶον ἐὰν ἐγγίσῃ τὸ ὄρος θέλει λιθοβοληθῇ, ἢ μὲ βέλη θέλει κατατοξευθῇ.”²¹ Καὶ τόσον φοβερὸν ἦτο τὸ φαινόμενον ὥστε ὁ Μωϋσῆς εἶπε, Κατάφοβος εἶμαι καὶ ἔντρομος·)²² ἀλλὰ προσήλθετε εἰς ὄρος Σιών, καὶ εἰς πόλιν Θεοῦ ζώντος, τὴν ἐπουράνιον Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς μυριάδας ἀγγέλων,²³ εἰς πανήγυριν καὶ ἐκκλησίαν πρωτοτόκων καταγεγραμμένων ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ εἰς Θεὸν κριτὴν πάντων, καὶ εἰς πνεύματα δικαίων οἵτινες ἔλαβον τὴν τελειότητα·²⁴ καὶ εἰς νέας διαθήκης μεσίτην Ἰησοῦν, καὶ εἰς αἷμα καθαρισμοῦ, τὸ ὁποῖον λαλεῖ καλλήτερα παρὰ τὸ τοῦ Ἀβελ.

²⁵ Προσέχετε μὴ καταφρονήσητε τὸν λαλοῦντα· διότι ἂν ἐκεῖνοι δὲν ἀπέφυγον καταφρονήσαντες τὸν λαλοῦντα πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, πολλῶ μάλλον ἡμεῖς, ἐὰν ἀποστραφῶμεν τὸν λαλοῦντα ἀπὸ τῶν οὐρανῶν·²⁶ τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλεψε τότε· τῶρα δὲ ὑπeschέθη λέγων, “Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐχὶ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.”²⁷ Τὸ δὲ “ἔτι ἅπαξ” δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς χειροποιήτων, διὰ νὰ μείνωσι τὰ μὴ σαλευόμενα.²⁸ Διὰ τοῦτο παραλαμβάνοντες βασιλείαν ἀσάλευτον, ἃς κρατῶμεν τὴν χάριν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ λατρεύωμεν εὐαρέστως τὸν Θεόν, μὲ σέβας καὶ εὐλάβειαν.²⁹ Διότι ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι πῦρ καταναλίσκον.

ΚΕΦ. ΙΓ.

Ἡ ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ ἃς μένη·² τὴν φιλοξενίαν μὴ λησμονεῖτε· ἐπειδὴ διὰ ταύτης τινὲς ἐφιλοξένησαν ἀγγέλους μὴ γνωρίζοντες.³ Ἐνθυμεῖσθε τοὺς δεσμίους, ὡς συνδέσμιοι· τοὺς ταλαιπωρουμένους, ὡς ὄντες καὶ σεῖς ἐν σώματι.⁴ Τίμιος ἔστω ὁ γάμος εἰς πάντας, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· τοὺς δὲ πόρνους καὶ μοιχοὺς θέλει κρίνει ὁ Θεός.⁵ Ὁ τρόπος σας ἔστω ἀφιλόργυρος· ἀρκεῖσθε εἰς τὰ παρόντα· διότι αὐτὸς εἶπε, “Δὲν θέλω σὲ ἀφήσει, οὐδὲ σὲ ἐγκαταλείψει.”⁶ ὥστε ἡμεῖς θαρρῶντες νὰ λέγωμεν, “Ὁ Κύριος βοηθός μου, καὶ δὲν θέλω φοβηθῇ, τί νὰ μοὶ κάμῃ ἄνθρωπος.”

⁷ Ἐνθυμεῖσθε τοὺς προεστῶτάς σας, οἵτινες ἐλάλησαν πρὸς

ἐσᾶς τὴν λόγον τοῦ Θεοῦ· τῶν ὁποίων μιμείσθε τὴν πίστιν, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν.
⁸ Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ αὐτὸς χθὲς καὶ σήμερον, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁹ Μὴ πλανᾶσθε μὲ διδαχὰς ποικίλας καὶ ξένας· διότι καλὸν εἶναι μὲ τὴν χάριν νὰ στερεώνηται ἡ καρδιά, οὐχὶ μὲ βρώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὅσοι περιεπάτησαν δὲν ἀφελήθησαν.

¹⁰ Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ δὲν ἔχουσιν ἔξουσίαν νὰ φάγωσιν οἱ λατρεύοντες εἰς τὴν σκηνήν. ¹¹ Διότι τῶν ζώων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα εἰσφέρεται εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως περὶ ἁμαρτίας, τούτων τὰ σώματα κατακαίονται ἔξω τοῦ στρατοπέδου. ¹² Ὅθεν καὶ ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ ἀγιάσῃ τὸν λαὸν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. ¹³ Ἄς ἐξερχώμεθα λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἔξω τοῦ στρατοπέδου, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. ¹⁴ Διότι δὲν ἔχομεν ἐδῶ πόλιν διαμένουσαν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. ¹⁵ Δι' αὐτοῦ λοιπὸν ἅς ἀναφέρωμεν πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν αἰνέσεως, τουτέστι, καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁶ Τὴν δὲ ἀγαθοποιίαν καὶ τὸ μεταδοτικὸν μὴ λησμονεῖτε· διότι εἰς τοιαύτας θυσίας εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. ¹⁷ Πείθεσθε εἰς τοὺς προεστῶτάς σας, καὶ ὑπακούετε· διότι αὐτοὶ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ὡς μέλλοντες νὰ ἀποδώσωσι λόγον· διὰ νὰ κάμνωσι τοῦτο μετὰ χαρᾶς, καὶ μὴ στενάζοντες· διότι τοῦτο δὲν σᾶς ὠφελεῖ.

¹⁸ Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· διότι εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἔχομεν καλὴν συνείδησιν, θέλοντες νὰ πολιτευώμεθα κατὰ πάντα καλῶς. ¹⁹ Περισσότερον δὲ παρακαλῶ νὰ κάμνητε τοῦτο, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶ εἰς ἐσᾶς ταχύτερα.

²⁰ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὅστις ἀνεβίβασεν ἐκ τῶν νεκρῶν τὸν μέγαν ποιμένα τῶν προβάτων διὰ τοῦ αἵματος τῆς αἰωνίου διαθήκης, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, ²¹ εἴθε νὰ σᾶς κάμῃ τελείους εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, διὰ νὰ ἐκτελήτε τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον εἴη ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰόνων. Ἀμήν.

²² Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, ὑποφέρετε τὸν λόγον τῆς νοουθεσίας· διότι ἐν συντομίᾳ σᾶς ἔγραψα.

²³ Ἐξεύρετε ὅτι ὁ ἀδελφὸς Τιμόθεος ἀπελύθη τῆς φυλακῆς, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐὰν ἔλθῃ ταχύτερα, θέλω σᾶς ἰδεῖ.

²⁴ Ἀσπασθητε πάντας τοὺς προεστωτάς σας, καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς. Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

²⁵ Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμην.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ΚΕΦ. α.

ἸΑΚΩΒΟΣ, δούλος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τὰς δώδεκα φυλὰς τὰς διεσπαρμένας, χαίρειν.

² Πᾶσαν χαρὰν νομίσατε, ἀδελφοί μου, ὅταν περιπέσητε εἰς διαφόρους πειρασμούς· ³ γινωρίζοντες ὅτι ἡ δοκιμασία τῆς πίστεώς σας ἐργάζεται ὑπομονήν· ⁴ ἡ δὲ ὑπομονὴ ἃς ἔχη ἔργον τέλειον, διὰ τὸ ἦσθε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, μὴ ὄντες εἰς μηδὲν ἑλλειπεῖς.

⁵ Ἐὰν δέ τις ἀπὸ σᾶς ἦναι ἑλλειπῆς σοφίας, ἃς ζητῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ δίδοντος εἰς πάντας πλουσίως, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος· καὶ θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν. ⁶ Ὡς ζητῇ ὅμως μετὰ πίστεως, χωρὶς τὸ διστάζει παντελῶς· διότι ὁ διστάζων ὁμοιάζει μὲ κύμα θαλάσσης κινούμενον ὑπὸ ἀνέμων καὶ συνταραττόμενον. ⁷ Διότι ἃς μὴ νομίζῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι θέλει λάβει τί παρὰ τοῦ Κυρίου. ⁸ Ὁ ἄνθρωπος δὲ γινώσκων εἶναι ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

⁹ Ὡς καυχᾶται δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ· ¹⁰ ὁ δὲ πλούσιος, εἰς τὴν ταπείνωσιν αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὡς ἄνθος χόρτου θέλει παρέλθει. ¹¹ Διότι ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος μετὰ τὸν καύσωνα, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠφανίσθη· οὕτω καὶ ὁ πλούσιος θέλει μαρυνθῇ ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹² Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ὑπομένει πειρασμόν· διότι ἀφοῦ δοκιμασθῇ, θέλει λάβει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον ὑπέσχεθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.

¹³ Μηδεὶς πειραζόμενος ἄς λέγῃ, "Ὅτι ἀπο τοῦ Θεοῦ πειράζομαι· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀπείραστος κακῶν, καὶ αὐτὸς οὐδένα πειράζει. ¹⁴ Πειράζεται δὲ ἕκαστος, ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιθυμίας παρασυρόμενος καὶ δελεαζόμενος. ¹⁵ Ἐπειτα ἡ ἐπιθυμία ἀφοῦ συλλάβῃ, γεννᾷ τὴν ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἐκτελεσθεῖσα γεννᾷ τὸν θάνατον.

¹⁶ Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· ¹⁷ πᾶσα δόσις ἀγαθῇ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, εἶναι ἄνωθεν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ἀλλοίωσις ἢ σκιὰ μεταβολῆς. ¹⁸ Ἐξ ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως ἐγέννησεν ἡμᾶς διὰ τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας, διὰ τὴν ἡμεῖς ἀπαρχὴν τῶν κτισμάτων αὐτοῦ.

¹⁹ Λοιπὸν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἃς εἶναι πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ, βραδὺς εἰς τὸ νὰ λαλῇ, βραδὺς εἰς ὀργήν· ²⁰ διότι ἡ ὀργὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐργάζεται τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ. ²¹ Διὰ τοῦτο ἀπορρίψαντες πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεΐαν κακίας, δέχθητε μετὰ πραότητος τὸν ἐμφυτευθέντα λόγον, τὸν δυνάμενον νὰ σώσῃ τὰς ψυχὰς σας. ²² Γίνεσθε δὲ ἐκτελεσταὶ τοῦ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, ἀπατῶντες ἑαυτοὺς. ²³ Διότι ἐάν τις ᾔναι ἀκροατὴς τοῦ λόγου, καὶ οὐχὶ ἐκτελεστὴς, οὗτος ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπον ὅστις θεωρεῖ τὸ φυσικὸν αὐτοῦ πρόσωπον ἐν κατόπτρῳ· ²⁴ διότι ἐθεώρησεν ἑαυτὸν, καὶ ἀνεχώρησε, καὶ εὐθὺς ἐλησμόνησεν ὁποῖος ᾔητο. ²⁵ Ὅστις ὅμως ἐγκύψῃ εἰς τὸν τέλειον νόμον τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐπιμείνη εἰς αὐτὸν, οὗτος γενόμενος οὐχὶ ἀκροατὴς ἐπιλήσμων, ἀλλ' ἐκτελεστὴς ἔργου, οὗτος θέλει εἶσθαι μακάριος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

²⁶ Ἐάν τις μεταξὺ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι θρησκός, καὶ δὲν χαλινώῃ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατᾷ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου ἡ θρησκεία εἶναι ματαία. ²⁷ Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς εἶναι αὕτη, Νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ὀρφανοὺς καὶ τὰς χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, καὶ νὰ φυλάττῃ ἑαυτὸν ἀμόλυντον ἀπὸ τοῦ κόσμου.

ΚΕΦ. Β'.

ΑΔΕΛΦΟΙ μου, μὴ ἔχετε μὲ προσωποληψίας τὴν πίστιν τοῦ δεδοξασμένου Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ² Διότι ἐὰν εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν σας ἄνθρωπος ἔχων χρυσοῦν δακτυλίδιον

μὲ λαμπρὸν ἔνδυμα, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς μὲ ῥυπαρὸν ἔνδυμα,
³ καὶ ἐπιβλέψῃτε εἰς τὸν φοροῦντα τὸ ἔνδυμα τὸ λαμπρὸν, καὶ
εἵπητε πρὸς αὐτὸν, Σὺ κάθου ἐδῶ καλῶς· καὶ πρὸς τὸν πτωχὸν
εἵπητε, Σὺ στέκε ἐκεῖ, ἧ, Κάθου ἐδῶ ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου.
⁴ δὲν ἐκάμετε ἄρα διάκρισιν ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγείνετε κριταὶ
πονηρὰ διαλογιζόμενοι; ⁵ Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, Δὲν
ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου, πλουσίους ἐν
πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη
πρὸς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν; ⁶ Σεῖς ὅμως ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν.
Δὲν σᾶς καταδυναστεύουσιν οἱ πλούσιοι, καὶ αὐτοὶ σᾶς σύρουσιν
εἰς κριτήρια; ⁷ Αὐτοὶ δὲν βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα μὲ τὸ
ὁποῖον ὀνομάζεσθε; ⁸ Ἐὰν μὲν ἐκτελήτε τὸν νόμον τὸν βασιλικόν,
κατὰ τὴν γραφὴν, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν,”
καλῶς ποιεῖτε· ⁹ ἐὰν ὅμως προσωποληπτῇτε, κάμνετε ἁμαρτίαν
καὶ ἐλέγχεσθε ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.

¹⁰ Διότι ὅστις φυλάξῃ ὅλον τὸν νόμον, καὶ πταίῃ εἰς ἓν,
ἔγεινεν ἔνοχος πάντων. ¹¹ Ἐπειδὴ ὁ εἰπὼν, “Μὴ μοιχεύσῃς,”
εἶπε καὶ, “Μὴ φονεύσῃς.” Ἄλλ’ ἐὰν δὲν μοιχεύσῃς, φονεύσῃς
δὲ, ἔγεινες παραβάτης τοῦ νόμου.

¹² Οὕτω λαλεῖτε, καὶ οὕτω πράττετε, ὡς μέλλοντες νὰ κριθῇτε
διὰ τοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας· ¹³ διότι ἡ κρίσις θέλει εἶσθαι ἀνίλεως
εἰς τὸν ὅστις δὲν ἔκαμεν ἔλεος· καὶ τὸ ἔλεος καυχᾶται κατὰ τῆς
κρίσεως.

¹⁴ Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν λέγῃ τις ὅτι ἔχει πίστιν,
καὶ ἔργα δὲν ἔχῃ; μήπως ἡ πίστις δύναται νὰ σώσῃ αὐτόν;
¹⁵ Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ στερῶνται
τῆς καθημερινῆς τροφῆς, ¹⁶ καὶ εἵπῃ τις ἐξ ὑμῶν πρὸς αὐτοὺς,
Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, καὶ δὲν δώσητε
εἰς αὐτοὺς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; ¹⁷ Οὕτω καὶ
ἡ πίστις, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἔργα, νεκρὰ εἶναι καθ’ ἑαυτήν. ¹⁸ Ἀλλὰ
θέλει τις εἰπεῖ, Σὺ ἔχεις πίστιν, καὶ ἐγὼ ἔχω ἔργα· δεῖξόν μοι
τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ ἐγὼ θέλω σοὶ δεῖξει ἐκ
τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. ¹⁹ Σὺ πιστεῖεις ὅτι ὁ Θεὸς
εἶναι εἷς· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ φρίτ-
τουσι. ²⁰ Θέλεις ὅμως νὰ γνωρίσῃς, ὦ ἄνθρωπε μάταιε, ὅτι ἡ
πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά; ²¹ Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν
δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε προσέφερεν Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; ²² Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει εἰς τὰ

ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη; ²³ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, “Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην” καὶ “φίλος Θεοῦ” ὠνομάσθη. ²⁴ Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὐχὶ ἐκ πίστεως μόνον; ²⁵ Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε ὑπεδέχθη τοὺς ἀπεσταλμένους, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς δι’ ἄλλης ὁδοῦ; ²⁶ Διότι καθὼς τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος εἶναι νεκρὸν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά.

ΚΕΦ. γ.

ΜΗ γινεσθε πολλοὶ διδασκαλοι, ἀδελφοί μου, ἐξεύροντες ὅτι μεγαλητέραν κατάκρισιν θέλομεν λάβει· ² διότι εἰς πολλὰ πταίομεν ἅπαντες. Ἐάν τις δὲν πταίῃ εἰς λόγον, οὗτος εἶναι τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς νὰ χαλιναγωγῇ καὶ ὅλον τὸ σῶμα.—³ Ἴδου, τοὺς χαλινοὺς βάλλομεν εἰς τὰ στόματα τῶν ἵππων, διὰ νὰ πείθωνται εἰς ἡμᾶς, καὶ μεταφέρομεν ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν.—⁴ Ἴδου, καὶ τὰ πλοῖα, ὄντα τόσοι μεγάλα, καὶ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μεταφέρονται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἂν θέλῃ ἡ ἐπιθυμία τοῦ κυβερνῶντος. ⁵ Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα εἶναι μικρὸν μέλος, ὅμως μεγαλαυχεῖ.—Ἴδου ὀλίγον πῦρ πόσον μεγάλην ὕλην ἀνάπτει. ⁶ Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ εἶναι, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. Οὕτω μεταξὺ τῶν μελῶν ἡμῶν ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ μολύνουσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τοῦ βίου, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης.—⁷ Διότι πᾶν εἶδος θηρίων καὶ πτηνῶν, ἐρπετῶν καὶ θαλασσίων, δαμάζεται, καὶ ἐδαμάσθη ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· ⁸ τὴν γλῶσσαν ὅμως οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ δαμάσῃ· εἶναι ἀκράτητον κακόν, μεστή θανατηφόρου φαρμάκου. ⁹ Δι’ αὐτῆς εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ δι’ αὐτῆς καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ’ ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθέντας. ¹⁰ Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Δὲν πρέπει, ἀδελφοί μου, ταῦτα νὰ γίνωνται οὕτω. ¹¹ Μήπως ἡ πηγὴ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τρύπης ἀναβρύνει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν; ¹² Μήπως εἶναι δυνατόν, ἀδελφοί μου, ἡ συκὴ νὰ κάμῃ ἐλαίας ἢ ἡ ἄμπελος σύκα; Οὕτως οὐδεμία πηγὴ εἶναι δυνατόν νὰ κάμῃ ὕδωρ ἄλμυρον καὶ γλυκὺ.

¹³ Τίς εἶναι μεταξὺ σας σοφὸς καὶ ἐπιστήμων; ἅς δείξῃ ἡμῖν τῆς

καλῆς διαγωγῆς τα ἔργα ἑαυτοῦ ἐν πραότητι σοφίας. ¹⁴ Ἐὰν ὅμως ἔχητε ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν φθόνον πικρὸν καὶ φιλονεικίαν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. ¹⁵ Ἡ σοφία αὕτη δὲν εἶναι ἄνωθεν καταβαίνουσα, ἀλλ' εἶναι ἐπίγειος, ζωώδης, δαιμονιώδης. ¹⁶ διότι ὑποῦν εἶναι φθόνος καὶ φιλονεικία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν ἀχρεῖον πρᾶγμα. ¹⁷ Ἡ ἄνωθεν ὅμως σοφία, πρῶτον μὲν εἶναι καθαρὰ, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθὴς, πλήρης ἐλέους καὶ καλῶν καρπῶν ἀμερόληπτος καὶ ἀνυπόκριτος. ¹⁸ Καὶ ὁ καρπὸς τῆς δικαιοσύνης σπείρεται ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τῶν εἰρηνοποιῶν.

ΚΕΦ. Δ'.

ΠΟΘΕΝ ^{προέρχονται} πόλεμοι καὶ μάχαι μεταξὺ σας; Οὐχὶ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν σας αἵτινες στρατεύονται ἐντὸς τῶν μελῶν σας; ² Ἐπιθυμεῖτε, καὶ δὲν ἔχετε· φονεύετε καὶ φθονεῖτε, καὶ δὲν δύνασθε νὰ ἐπιτύχητε· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, ἀλλὰ δὲν ἔχετε, ἐπειδὴ δὲν ζητεῖτε. ³ Ζητεῖτε, καὶ δὲν λαμβάνετε, διότι κακῶς ζητεῖτε, διὰ νὰ δαπανήσητε εἰς τὰς ἡδονάς σας.

⁴ Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου εἶναι ἔχθρα τοῦ Θεοῦ; ὅστις λοιπὸν θελήσῃ νὰ ἦναι φίλος τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ⁵ Ἡ νομίζετε ὅτι ματαιῶς ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον κατώκησεν ἐν ἡμῖν; ⁶ Ἀλλὰ μεγαλητέραν χάριν δίδει ὁ Θεός, ὅθεν λέγει, “Ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν.” ⁷ Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς τὸν Θεόν· ἀντιστάθητε εἰς τὴν διάβολον, καὶ θέλει φύγει ἀπὸ σαῶς. ⁸ Πλησιάσατε εἰς τὸν Θεόν, καὶ θέλει πλησιάσει εἰς ἐσᾶς. Καθαρίσατε τὰς χεῖράς σας, ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἀγνίστατε τὰς καρδίας, δύνωμοι. ⁹ Κακοπαθήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως σας ἂς μεταστραφῇ εἰς πένθος, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.

¹⁰ Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ θέλει σαῶς ὑψώσει.

¹¹ Μὴ καταλαεῖτε ἀλλήλους, ἀδελφοί· ὅστις καταλαεῖ ἀδελφόν, καὶ κρίνει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαεῖ τὸν νόμον, καὶ κρίνει τὸν νόμον· καὶ ἂν κρίνῃς τὸν νόμον, δὲν εἶσαι ἐκτελεστής τοῦ νόμου, ἀλλὰ κριτής. ¹² Εἰς εἶναι ὁ νομοθέτης, ὁ δυνάμενος νὰ σώσῃ καὶ νὰ ἀπολέσῃ· σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις τὸν ἄλλον;

¹³ Ἐλθετε τώρα οἱ λέγοντες, Σήμερον ἢ αὔριον θελομεν ὑπά-

γει εἰς ταύτην τὴν πόλιν, καὶ θέλομεν κάμει ἐκεῖ ἓνα χρόνον, καὶ θέλομεν ἐμπορευθῇ καὶ κερδήσει· ¹⁴ οἵτινες δὲν ἐξεύρετε τὸ μέλλον τῆς αὔριον· διότι ποία εἶναι ἡ ζωὴ σας; εἶναι τρώοντι ἀτμὸς ὅστις φαίνεται πρὸς ὀλίγον, καὶ ἔπειτα ἀφανίζεται· ¹⁵ ἀντὶ νὰ λέγητε, Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσωμεν, θέλομεν κάμει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. ¹⁶ Τώρα ὅμως καυχᾶσθε εἰς τὰς ἀλαζονείας σας· πᾶσα τοιαύτη καύχησις εἶναι κακὴ.

¹⁷ Εἰς τὸν ὅστις λοιπὸν ἐξεύρει νὰ κάμῃ τὸ καλὸν, καὶ δὲν καμνεῖ, εἰς αὐτὸν εἶναι ἁμαρτία.

ΚΕΦ. ε .

ἘΛΘΕΤΕ τώρα οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες διὰ τὰς ἐπερχομένας ταλαιπωρίας σας. ² Ὁ πλοῦτός σας ἐσάπη, καὶ τὰ ἱμάτιά σας ἔγειναν σκωληκόβρωτα. ³ Ὁ χρυσός σας καὶ ὁ ἄργυρος ἐσκωρίασε, καὶ ἡ σκωρία αὐτῶν θέλει εἶσθαι εἰς μαρτυρίαν ἐναντίον σας, καὶ θέλει φάγῃ τὰς σάρκας σας ὡς πῦρ· ἐθησανρίσατε διὰ τὰς ἐσχάτας ἡμέρας. ⁴ Ἴδου, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν θερισάντων τὰ χωράφιά σας, τὸν ὁποῖον ἐστερήθησαν ἀπὸ σᾶς, κρᾶζει· καὶ αἱ κραυγαὶ τῶν θερισάντων εἰσῆλθον εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ. ⁵ Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας σας ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς· ⁶ κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· δὲν σᾶς ἀντιστέκεται.

⁷ Μακροθυμήσατε λοιπὸν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. Ἴδου, ὁ γεωργὸς περιμένει τὸν πολῦτιμον καρπὸν τῆς γῆς, καὶ μακροθυμεῖ δι' αὐτὸν, ἕως οὗ λάβῃ βροχὴν πρῶϊμον καὶ ὄψιμον. ⁸ Μακροθυμήσατε καὶ σεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας σας· διότι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἐπλησίασε.

⁹ Μὴ στενάζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, διὰ νὰ μὴ κατακριθῇτε· ἴδου, ὁ κριτὴς ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν. ¹⁰ Λάβετε, ἀδελφοί μου, παράδειγμα τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἵτινες ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. ¹¹ Ἴδου, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· ἡκούσατε τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰωβ, καὶ εἶδετε τὸ τέλος τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶναι πολυεύσπλαγχνος ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων.

¹² Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινα ὄρκον· ἀλλ' ἔστω ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὐ, οὐ· διὰ νὰ μὴ πέσητε ὑπὸ κρίσιν.

¹³ Κακοπαθεῖ τις μεταξύ σας; ἃς προσεύχεται· εὐθυμεῖ τις; ἃς ψάλλῃ. ¹⁴ Ἀσθενεῖ τις μεταξύ σας; ἃς προσκαλέσῃ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἃς προσευχηθῶσιν ἐπ' αὐτόν, αλείψαντες αὐτόν μὲ ἔλαιον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. ¹⁵ Καὶ ἡ μετὰ πίστεως εὐχὴ θέλει σώσει τὸν πάσχοντα, καὶ ὁ Κύριος θέλει ἐγείρει αὐτόν· καὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ ἔπραξε, θέλουσι συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν. ¹⁶ Ἐξομολογεῖσθε εἰς ἀλλήλους τα πταίσματά σας, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων διὰ τὴν ἰατρευθῆτε. Πολλὴ ἰσχύει ἡ δέησις τοῦ δικαίου ἐνθέρμως γενομένη. ¹⁷ Ὁ Ἥλιος ἦτο ἄνθρωπος ὁμοιοπαθὴς μὲ ἡμᾶς, καὶ προσηυχήθη ἐνθέρμως νὰ μὴ βρέξῃ· καὶ δὲν ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ. ¹⁸ καὶ πάλιν προσηυχήθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωκε βροχὴν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

¹⁹ Ἀδελφοί, εἰάν τις μεταξύ σας ἀποπλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, ²⁰ ἃς ἐξεύρῃ ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς πλάνης τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, θέλει σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ θέλει καλύψει πλήθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΕΤΡΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς παρεπιδήμους τοὺς διεσπαρμένους εἰς Πόντον, Γαλατίαν, Καππαδοκίαν, Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν, ² ἐκλεκτοὺς κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρὸς, διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· πληθυνθείη χάρις καὶ εἰρήνη εἰς ἐσᾶς.

³ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατὰ τὸ πολὺν ἔλεος αὐτοῦ ἀνεγέννησεν ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, ⁴ εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, πεφυλαγμένην ἐν τοῖς οὐρανοῖς δι' ἡμᾶς, ⁵ οἵτινες μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ φυλαττόμεθα διὰ τῆς πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἐσχάτῳ καιρῷ. ⁶ Διὰ τὸ ὅποῖον ἀγαλλιάσθε, ἃν καὶ τώρα ὀλίγον, (εἰάν χρειασθῇ,) λυπηθῆτε ἐν δια-

φόροις πειρασμοῖς, ἵνα ἡ δοκιμὴ τῆς πίστεως σας πολλὴ τιμιωτέρα οὖσα παρὰ τὸ χρυσίον τὸ φθειρόμενον, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζόμενον, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ὅταν φανερωθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ⁸ τὸν ὁποῖον ἂν καὶ δὲν εἶδετε, ἀγαπᾶτε· εἰς τὸν ὁποῖον, ἂν καὶ τώρα δὲν βλέπητε αὐτὸν, πιστεύοντες ὅμως, ἀγαλλιᾶσθε μὲ χαρὰν ἀνεκκάλλητον καὶ ἑνδοξον, ⁹ ἀπολαμβάνοντες τὸ τέλος τῆς πίστεώς σας, τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν· ¹⁰ περὶ τῆς ὁποίας σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν οἱ προφῆται, οἱ προφητεύσαντες περὶ τῆς χάριτος ἣτις ἐμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς ἐσᾶς· ¹¹ ἐρευνῶντες, εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐφάνερονε τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ὅτε προεμαρτύρει τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· ¹² εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχὶ δι' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς ὑπῆρέτουν αὐτὰ, τὰ ὁποῖα τώρα ἀνγγέλλθησαν πρὸς ἐσᾶς διὰ τῶν κηρυζάντων τὸ εὐαγγέλιον εἰς ἐσᾶς ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ τῷ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦσιν οἱ ἄγγελοι νὰ παρακύψωσι.

¹³ Διὰ τοῦτο ἀναζωσθέντες τὰς ὁσφίας τῆς διανοίας σας, ἐγκρατεῦσθε, καὶ ἔχετε τελειαν ἐλπίδα εἰς τὴν χάριν τὴν ἐρχομένην εἰς ἐσᾶς ὅταν ἀποκαλυφθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ¹⁴ ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὰς προτέρας ἐπιθυμίας τὰς ὁποίας εἶχετε ἐν ἀγνοίᾳ ὑμῶν· ¹⁵ ἀλλὰ καθὼς εἶναι ἅγιος ἐκεῖνος, ὅστις σᾶς ἐκάλεσεν, οὕτω καὶ σεῖς γίνεσθε ἅγιοι ἐν πάσῃ διαγωγῇ· ¹⁶ διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ἀγιοι γίνεσθε, διότι ἐγὼ εἰμαι ἅγιος.”

¹⁷ Καὶ ἐὰν ἐπικαλῆσθε Πατέρα του κρίνοντα ἀπροσωπολήπτως κατὰ τὸ ἔργον ἐκάστου, διάγετε μετὰ φόβου τὸν καιρὸν τῆς παροικίας σας· ¹⁸ ἐξεύροντες ὅτι δὲν ἐλυτρώθητε ἀπὸ τῆς ματαίας πατροπαράδοτου διαγωγῆς ὑμῶν διὰ φθαρτῶν, ἀργυρίου ἢ χρυσίου, ¹⁹ ἀλλὰ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἄμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου· ²⁰ ὅστις ἦτο μὲν προωρισμένος πρὸ καταβολῆς κόσμου, ἐφανερῶθαι δὲ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς διὰ σᾶς, ²¹ τοὺς πιστεύοντας δι' αὐτοῦ εἰς τὸν Θεὸν τον ἀναστήσαντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόντα εἰς αὐτὸν δόξαν, ὥστε ἡ πίστις σας καὶ ἡ ἐλπίς νὰ ᾔναι εἰς τὸν Θεόν.

²² Καθαρίσαντες λοιπὸν τὰς ψυχὰς σας μὲ τὴν ὑπακοὴν τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ Πνεύματος, πρὸς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἀγαπήσατε ἐνθέρμως ἀλλήλους ἐκ καθαρᾶς καρδίας· ²³ ἐπειδὴ

ἀνεγεννήθητε οὐχὶ ἐκ φθαρτοῦ σπέρματος, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα.
²⁴ Διότι “πᾶσα σὰρξ εἶναι ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν· ²⁵ ὁ λόγος ὅμως τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.”
 Καὶ οὗτος εἶναι ὁ λόγος ὁ εὐαγγελισθεὶς εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. β'. — ¹ Ἀπορρίψαντες λοιπὸν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας καταλαλιὰς, ² ἐπιποθήσατε, ὡς νεογέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα, διὰ τὸ νὰ ἀυξηθῇτε δι' αὐτοῦ· ³ ἐπειδὴ ἐγεύθητε “ὅτι ἀγαθὸς ὁ Κύριος.”

⁴ Εἰς τὸν ὁποῖον προσερχόμενοι, ὡς εἰς λίθον ζῶντα, ὑπὸ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἀποδοδοκιμασμένοι, παρὰ δὲ τῷ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, ⁵ καὶ σεῖς, ὡς λίθοι ζῶντες, οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, διὰ τὸ προσφέρειν πνευματικὰς θυσίας, εὐπροσδέκτους εἰς τὸν Θεὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁶ Διὰ τοῦτο καὶ περιέχεται ἐν τῇ γραφῇ, “Ἴδου, θέτω ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει καταισχυνηθῇ.” ⁷ Εἰς ἐσᾶς λοιπὸν τοὺς πιστεύοντας εἶναι ἡ τιμὴ· εἰς δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας, “ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας,” καὶ “λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα σκανδάλου.” ⁸ οἵτινες προσκόπτουσιν εἰς τὸν λόγον, ὄντες ἀπειθεῖς· εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἦσαν προσδιωρισμένοι. ⁹ Σεῖς ὅμως εἴσθε “γένος ἐκλεκτὸν, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,” λαὸς τὸν ὁποῖον ἀπέκτησεν ὁ Θεὸς, διὰ τὸ ἐξαγγείλῃτε τὰς ἀρετὰς ἐκείνου, ὅστις σᾶς κάλεσεν ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· ¹⁰ οἱ ποτὲ μὴ ὄντες λαὸς, τῶρα δὲ λαὸς τοῦ Θεοῦ· οἱ ποτὲ μὴ ἡλεημένοι, τῶρα δὲ ἐλεηθέντες.

¹¹ Ἀγαπητοὶ, σᾶς παρακαλῶ ὡς ξένους καὶ παρεπιδήμους, νὰ ἀπέχητε ἀπὸ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· ¹² νὰ ἔχητε καλὴν τὴν διαγωγὴν σας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἵνα, ἐνῷ σᾶς καταλαλοῦσιν ὡς κακοποιούς, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων, ὅταν ἴδωσιν αὐτὰ, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκέψεως.

¹³ Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην διατάξιν διὰ τὸν Κύριον· εἴτε εἰς βασιλέα, ὡς ὑπερέχοντα, ¹⁴ εἴτε εἰς ἡγε-

μόνας, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομενοὺς εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ¹⁵διότι οὕτως εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντες νὰ ἀποστομόνητε τὴν ἀγνωσίαν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων· ¹⁶ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἔχοντες τὴν ἐλευθερίαν ἐπικάλυμμα τῆς κακίας, ἀλλ' ὡς δούλοι τοῦ Θεοῦ.
¹⁷Πάντες τιμῆσατε τὴν ἀδελφότητα ἀγαπάτε τὸν Θεὸν φοβεῖσθε τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

¹⁸Οἱ οἰκέται, ὑποτάσσεσθε ἐν παντὶ φόβῳ εἰς τοὺς κυρίους σας, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐπιεικεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διεστραμμένους· ¹⁹διότι τοῦτο εἶναι χάρις, τὸ νὰ ὑποφέρῃ τις λύπας διὰ τὴν εἰς τὸν Θεὸν συνείδησιν, πάσχων ἀδίκως.

²⁰Διότι ποία δόξα εἶναι, ἐὰν ἁμαρτάνοντες καὶ ῥαπιζόμενοι ὑπομένητε; ἐὰν ὅμως ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομένητε, τοῦτο εἶναι χάρις παρὰ τῷ Θεῷ. ²¹Διότι εἰς τοῦτο προσεκλήθητε, ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ἀφίνων παράδειγμα εἰς ὑμᾶς, διὰ νὰ ἀκολουθήσητε τὰ ἴχνη αὐτοῦ· ²²ὅστις “ἁμαρτίαν δὲν ἔκαμεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ.” ²³Ὅστις λοιδορούμενος δὲν ἀντελοιδόρει, πάσχων δὲν ἠπείλει, ἀλλὰ παρέδιδεν ἑαυτὸν εἰς τὸν κρίνοντα δικαίως ²⁴ὅστις τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἐβάστασεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, διὰ νὰ ζήσωμεν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ ἀποθανόντες κατὰ τὰς ἁμαρτίας· “μὲ τοῦ ὁποίου τὴν πληγὴν ἰατρεύθητε.” ²⁵Διότι ὑπῆρχετε “ὡς πρόβατα πλανώμενα” ἀλλὰ τώρα ἐπεστράφητε εἰς τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν σας.

ΚΕΦ. γ'.

ὍΜΟΙΩΣ αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας ὑμῶν, ἵνα καὶ ἐὰν τινες ἀπειθῶσιν εἰς τὸν λόγον, κερδηθῶσιν ἄνευ τοῦ λόγου διὰ τῆς διαγωγῆς τῶν γυναικῶν, ²ἀφοῦ ἴδωσι τὴν μετὰ φόβου καθαρὰν διαγωγὴν σας. ³Τῶν ὁποίων ὁ στολισμὸς ἂς ἦναι οὐχ ὁ ἐξωτερικὸς, ὁ τοῦ πλέγματος τῶν τριχῶν καὶ τῆς περιθέσεως τῶν χρυσίων, ἢ τῆς ἐνδύσεως τῶν ἱματίων, ⁴ἀλλ' ὁ κρυπτὸς ἄνθρωπος τῆς καρδίας κεκοσμημένος μὲ τὴν ἀφθαρσίαν τοῦ πρᾶου καὶ ἡσυχίου πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶναι πολύτιμον. ⁵Διότι οὕτω ποτε καὶ αἱ ἅγαι γυναῖκες, αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεόν, ἐστόλιζον ἑαυτὰς ὑποτασσόμεναι εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. ⁶Καθὼς ἡ Σάρρα ὑπήκουσεν εἰς τὸν

Ἀβραάμ, καλοῦσα αὐτὸν κύριον· τῆς ὁποίας σεῖς ἐγεννήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.

⁷ Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικεῖτε μὲ τὰς γυναῖκάς σας ἐν φρονήσει, ἀποδίδοντες τιμὴν εἰς τὸ γυναικεῖον γένος ὡς εἰς σκευὸς ἀσθενέστερον, καὶ ὡς εἰς συγκληρονόμους τῆς χάριτος τῆς ζωῆς, διὰ τὴν αὐτῆς ἐμποδίζονται αἱ προσευχαί σας.

⁸ Τελευταῖον δὲ, γίνεσθε πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, φιλόφρονες· ⁹ μὴ ἀποδίδοντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας· ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, εὐλογοῦντες· ἐπειδὴ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο προσεκλήθητε, διὰ τὴν κληρονομίαν εὐλογίας· ¹⁰ “διότι ὅστις θέλει να ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν, καὶ ἴδῃ ἡμέρας ἀγαθὰς, ἅς παύσῃ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ, καὶ τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ λαλῶσι δόλον.” ¹¹ Ὡς ἐκκλίνῃ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ἅς πράξῃ ἀγαθόν· ἅς ζητήσῃ εἰρήνην, καὶ ἅς ἀκολουθήσῃ αὐτῇ. ¹² Διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου εἶναι ἐπὶ τοὺς δικαίους, καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ εἰς τὴν δέησιν αὐτῶν· τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Κυρίου εἶναι κατὰ τῶν πραττόντων κακά.”

¹³ Καὶ τίς θέλει σᾶς κακοποιήσῃ, ἐὰν γείνητε μιμηταὶ τοῦ ἀγαθοῦ; ¹⁴ Ἄλλ’ ἐὰν καὶ πάσχητε διὰ τὴν δικαιοσύνην, εἰσθε μακάριοι· “τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε.” ¹⁵ ἀλλὰ “ἀγιάσατε Κύριον τὸν Θεόν” ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· καὶ ἔστε πάντοτε ἕτοιμοι εἰς ἀπολογία μετὰ πραότητος καὶ φόβου, πρὸς πάντα τὸν ζητοῦντα ἀπὸ σᾶς λόγον περὶ τῆς ἐλπίδος τῆς ἐν ὑμῖν· ¹⁶ ἔχοντες συνειδήσιν ἀγαθὴν, ἵνα, ἐνῷ σᾶς καταλαλῶσιν ὡς κακοποιούς, καταισχυνθῶσιν οἱ συκοφαντοῦντες τὴν καλὴν σας ἐν Χριστῷ διαγωγὴν. ¹⁷ Διότι καλῆτερον νὰ πάσχητε, ἐὰν ἦναι οὕτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντες, παρὰ κακοποιοῦντες.

¹⁸ Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ ἔπαθε διὰ τὰς ἁμαρτίας, ὁ δίκαιος ὑπὲρ τῶν ἀδίκων, διὰ τὴν φέρῃ ἡμᾶς πρὸς τὸν Θεόν, θανατωθεὶς μὲν κατὰ τὴν σάρκα, ζωοποιηθεὶς δὲ διὰ τοῦ Πνεύματος· ¹⁹ διὰ τοῦ ὁποίου πορευθεὶς ἐκήρυξε καὶ πρὸς τὰ πνεύματα τα ἐν τῇ φυλακῇ, ²⁰ τὰ ὁποῖα ἠπείθησαν ποτὲ, ὅτε ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ἐπρόσμενε ποτὲ αὐτοὺς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, ἐνῷ κατεσκευάζετο ἡ κιβωτὸς, εἰς ἣν ὀλίγοι (τουτέστιν ὀκτὼ) ψυχαὶ διεσώθησαν δι’ ὕδατος· ²¹ τοῦ ὁποίου

ἀντίτυπον ἐν το βάπτισμα σώζει καὶ ἡμᾶς τὴν σήμερον, (οὐχὶ ἀποβολὴ τῆς ἀκαθαρσίας τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ μαρτυρία τῆς ἀγαθῆς συνειδήσεως εἰς Θεόν,) διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²² Ὅστις εἶναι ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἰς ὃν ὑπετάχθησαν ἄγγελοι καὶ ἑξουσίαι καὶ δυνάμεις.

ΚΕΦ. Δ'

ἘΠΕΙΔΗ λοιπὸν ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν κατα σάρκα, ὀπλίσθητε καὶ σεῖς τὸ αὐτὸ φρόνημα· διότι ὁ παθὼν κατα σάρκα ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας· ² διὰ τὴν νὰ ζήσητε τὸν ἐν σαρκὶ ἐπίλοιπον χρόνον, οὐχὶ πλέον ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ. ³ Διότι ἄρκετὸς εἶναι εἰς ἡμᾶς ὁ παρελθὼν καιρὸς τοῦ βίου, ὅτι ἐπράξαμεν τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν, περιπατήσαντες ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοποσίαις, κώμοις, συμποσίοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις, ⁴ καὶ διὰ τοῦτο παραξενεύονται, ὅτι σεῖς δὲν συντρέχετε μετ' αὐτοὺς εἰς τὴν αὐτὴν ἐκχείλισιν τῆς ἀσωτίας, καὶ σὰς βλασφημοῦσιν· ⁵ οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει λόγον εἰς ἐκείνον ὅστις εἶναι ἕτοιμος νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς. ⁶ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐκηρύχθη τὸ εὐαγγέλιον καὶ πρὸς τοὺς νεκρούς, διὰ τὴν κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους ἐν σαρκὶ, νὰ ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν ἐν πνεύματι.

⁷ Πάντων δὲ τὸ τέλος ἐπλησίασε· φρονίμως λοιπὸν διάγετε, καὶ ἀγρυπνεῖτε εἰς τὰς προσευχάς. ⁸ Πρὸ πάντων δὲ ἔχετε ἔνθερον τὴν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην· διότι “ἡ ἀγάπη θέλει καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.” ⁹ Γίνεσθε φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, χωρὶς γογγυσμῶν. ¹⁰ Ἐκαστος κατὰ τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον ἔλαβεν, ὑπηρετεῖτε κατὰ τοῦτο εἰς ἀλλήλους, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι τῆς πολυειδοῦς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ¹¹ Ἐάν τις λαλή, ὡς λαλή ὡς λαλῶν λόγια Θεοῦ· ἐάν τις ὑπηρετῇ, ὡς ὑπηρετῇ ὡς ὑπηρετῶν ἐκ τῆς δυνάμεως τὴν ὁποίαν χορηγεῖ ὁ Θεὸς, διὰ τὴν δοξάζηται ἐν πάσιν ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹² Ἀγαπητοί, μὴ παραξενεύεσθε διὰ τὸν βασανισμὸν τὸν γινόμενον εἰς ἐσᾶς πρὸς δοκιμασίαν, ὡς ἐὰν συνέβαινεν εἰς ἐσᾶς παράδοξόν τι. ¹³ Ἀλλὰ καθότι εἴσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, χαίρετε, ἵνα καὶ ὅταν ἡ δόξα αὐτοῦ φανερωθῇ, χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι. ¹⁴ Ἐὰν ὀνειδίξῃσθε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ

Χριστοῦ, εἰσθε μακάριοι· διότι τὸ Πνεῦμα τῆς δόξης καὶ τοῦ Θεοῦ ἀναπαύεται ἐφ' ὑμᾶς· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. ¹⁵ Διότι μηδεὶς ὑμῶν ἂς μὴ πάσχη ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτῃς, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς περιεργαζόμενος τὰ ἀλλότρια· ¹⁶ ἀλλ' ἐὰν πάσχη ὡς ἡ Χριστιανὸς, ἂς μὴ αἰσχύνηται, ἀλλ' ἂς δοξάζῃ τὸν Θεὸν κατὰ τοῦτο· ¹⁷ διότι ἐφθασεν ὁ καιρὸς τοῦ νὰ ἀρχίσῃ ἡ κρίσις ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἂν ἀρχίσῃ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ; ¹⁸ Καὶ “ἂν ὁ δίκαιος μόλις σώζηται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ θέλει φανῇ;” ¹⁹ Ὡστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἂς ἐμπιστεύονται τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς εἰς αὐτὸν ὡς εἰς πιστὸν δημιουργὸν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

ΚΕΦ. ε'.

ΤΟΥΤΣ μεταξύ σας πρεσβυτέρους παρακαλῶ ἐγὼ, ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, ὁ καὶ κοινωνὸς τῆς δόξης ἣτις μέλλει νὰ ἀποκαλυφθῇ· ² ποιμάνετε τὸ μεταξύ σας ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐκουσίως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως· ³ μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τὴν κληρονομίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τύγχοι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. ⁴ Καὶ ὅταν φανερωθῇ ὁ ἀρχιποιμὴν, θέλετε λάβει τὸν ἁμαράντινον στέφανον τῆς δόξης.

⁵ Ὁμοίως οἱ νεώτεροι ὑποτάχθητε εἰς τοὺς πρεσβυτέρους· πάντες δὲ ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους, ἐνδύθητε τὴν ταπεινοφροσύνην· διότι “ὁ Θεὸς ἀντιτάσσεται εἰς τοὺς ὑπερηφάνους, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν.” ⁶ Ταπεινώθητε λοιπὸν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ σᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ· ⁷ καὶ πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ῥίψατε ἐπ' αὐτὸν, διότι αὐτὸς φροντίζει περὶ ὑμῶν.

⁸ Ἐγκρατεύθητε, ἀγρυπνήσατε· διότι ὁ ἀντίδικος σας διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιέρχεται, ζητῶν τίνα νὰ καταπῇ· ⁹ εἰς τὸν ὅποιον ἀντιστάθητε μένοντες στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν, ἐξεύροντες ὅτι τὰ αὐτὰ παθήματα γίνονται εἰς τοὺς ἀδελφούς σας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ. ¹⁰ Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὅστις ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν διὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἀφοῦ πάθητε ὀλίγον, αὐτὸς νὰ σᾶς τελειοποιήσῃ, στη-

ρίξῃ, ἐνισχύσῃ, θεμελιώσῃ· ¹¹ εἰς αὐτὸν εἴη ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹² Σᾶς ἔγραψα ἐν βραχυλογίᾳ διὰ τοῦ Σιλουανοῦ τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς φρονῶ, προτρέπων καὶ ἐπιμαρτυρῶν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀληθινὴ χάρις τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν στέκεσθε. ¹³ Σᾶς ἀσπάζεται ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ ἐκκλησία, καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. ¹⁴ Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.

Εἰρήνῃ εἰς πάντας ὑμᾶς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'.

ΣΤΜΕΩΝ Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς ὅσοι ἔλαχον ἰσότημον μὲ ἡμᾶς πίστιν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. ² Χάρις καὶ εἰρήνῃ πληθυνθείη εἰς ἐσᾶς διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Καθὼς ἡ θεία δύναμις αὐτοῦ ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς πάντα τὰ πρὸς ζῶν καὶ εὐσέβειαν, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ ἀρετῆς· ⁴ διὰ τῶν ὁποίων ἐδωρήθησαν εἰς ἡμᾶς αἱ μέγισται καὶ τίμιαι ἐπαγγελίαι, ἵνα διὰ τούτων γείνητε κοινωνοὶ θείας φύσεως, ἀποφυγόντες τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσαν διὰ τῆς ἐπιθυμίας διαφθοράν· ⁵ καὶ δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο, καταβαλόντες πᾶσαν σπουδὴν, προσθέσατε εἰς τὴν πίστιν σας τὴν ἀρετὴν, εἰς δὲ τὴν ἀρετὴν τὴν γνῶσιν. ⁶ Εἰς δὲ τὴν γνῶσιν τὴν ἐγκράτειαν, εἰς δὲ τὴν ἐγκράτειαν τὴν ὑπομονήν, εἰς δὲ τὴν ὑπομονὴν τὴν εὐσέβειαν, ⁷ εἰς δὲ τὴν εὐσέβειαν τὴν φιλαδελφίαν, εἰς δὲ τὴν φιλαδελφίαν τὴν ἀγάπην. ⁸ Διότι, ἐὰν ταῦτα ὑπάρχωσιν εἰς ἐσᾶς καὶ περισσεύωσι, σᾶς καθιστῶσιν οὐχὶ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁹ Ἐπειδὴ εἰς ὅντινα δὲν ὑπάρχουσι ταῦτα, τυφλὸς εἶναι, μυωπάξει, καὶ ἐλθσμόνησε τὸν καθαρισμόν τῶν παλαιῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. ¹⁰ Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί, ἐπιμελήθητε περισσότερον νὰ κάμνητε βεβαίαν τὴν κλῆσιν καὶ τὴν ἐκλογὴν σας

διότι ταῦτα κάμνουντες, δὲν θέλετε πταίσει ποτέ. ¹¹ Διότι οὕτω θέλει σᾶς δοθῇ πλουσίως ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹² Ὅθεν δὲν θέλω ἀμελήσει νὰ σᾶς ὑπενθυμίζω πάντοτε περὶ τούτων, καίτοι εἰδότας, καὶ ἐστηριγμένους εἰς τὴν παρούσαν ἀλήθειαν. ¹³ Στοχάζομαι ὅμως δίκαιον, ἐφ' ὅσον εἶμαι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, νὰ σᾶς διεγείρω διὰ τῆς ὑπενθυμίσεως. ¹⁴ Ἐπειδὴ ἐξεύρω, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλω ἀποθέσει τὸ σκῆνωμά μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μοὶ ἐφανέρωσε. ¹⁵ Θέλω ὅμως ἐπιμεληθῇ, ὥστε σεῖς καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου νὰ δύνασθε πάντοτε νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτά.

¹⁶ Διότι σᾶς ἐγνωστοποιήσαμεν τὴν δύναμιν καὶ παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ μύθους σοφιστικούς ἀκολουθήσαντες, ἀλλ' αὐτόπται γεγόμενοι τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. ¹⁷ Διότι ἔλαβε παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, ὅτε ἦλθεν εἰς αὐτὸν τοιαύτη φωνὴ ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, "Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ εὐηρεστήθην." ¹⁸ Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐλθοῦσαν, ὄντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ.

¹⁹ Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, εἰς τὸν ἵποῖον κάμνετε καλὰ νὰ προσέχητε, ὡς εἰς λύχνον φέγγοντα ἐν σκοτεινῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ αὐγὴ τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ²⁰ τοῦτο πρῶτον ἐξεύροντες ὅτι οὐδεμία προφητεία τῆς γραφῆς, γίνεται ἐξ ἰδίας τοῦ προφητεύοντος διασαφήσεως. ²¹ Διότι δὲν ἦλθε ποτὲ προφητεία ἐκ θελήματος ἀνθρώπου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κινούμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Β'.

ΤΙΠΗΡΞΑΝ ἔμως καὶ ψευδοπροφήται μεταξὺ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ μεταξὺ σας θέλουσιν εἶσθαι ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες θέλousi παρεισάξει αἱρέσεις ἀπωλείας, ἀρνούμενοι καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην, ἐπισύροντες εἰς ἑαυτοὺς ταχεῖαν ἀπώλειαν. ² Καὶ πολλοὶ θέλουσιν ἐξακολουθήσει εἰς τὰς ἀπωλείας αὐτῶν, δια τοὺς ὁποίους ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας θέλει βλασφημηθῇ. ³ Καὶ διὰ πλεονεξίαν θέλousi σᾶς ἐμπορευθῇ μὲ πλαστοὺς λόγους

τῶν ὁποίων ἡ καταδικη ἔκπαλαι δὲν μένει ἄργῃ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν νυστάζει.

⁴ Διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη ἀγγέλους ἀμαρτησαντας, ἀλλὰ ρίψας αὐτοὺς εἰς τὸν τάρταρον δεδεμένους μὲ ἀλύσεις σκότους, παρέδωκε διὰ νὰ φυλάττωνται εἰς κρίσιν· ⁵ καὶ ἐὰν τὸν παλαιὸν κόσμον δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ φέρων κατακλυσμον ἐπὶ τὸν κόσμον τῶν ἀσεβῶν, ἐφύλαξεν ὄγδοον τὸν Νῶε, κηρυκα τῆς δικαιοσύνης· ⁶ καὶ κατέκρινεν εἰς καταστροφὴν τὰς πόλεις τῶν Σοδόμων καὶ τῆς Γομόρρας, καὶ ἐτέφρωσε, καταστήσας παραδειγμα τῶν μελλόντων νὰ ἀσεβώσι· ⁷ καὶ ἠλευθέρωσε τὸν δίκαιον Λῶτ καταθλιβόμενον ὑπὸ τῆς ἀσελγούς διαγωγῆς τῶν ἀνόμων· ⁸ (διότι ὁ δίκαιος, κατοικῶν μεταξὺ αὐτῶν, δι' ὀράσεως καὶ ἀκοῆς ἐβασάνιζεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν δικαίαν αὐτοῦ ψυχὴν διὰ τὰ ἄνομα ἔργα αὐτῶν)· ⁹ ἐξεύρει ὁ Κύριος νὰ ἐλευθερόνη ἐκ τοῦ πειρασμοῦ τοὺς εὐσεβεῖς, τοὺς δὲ ἀδίκους νὰ φυλάττη εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως διὰ νὰ κολάζωνται· ¹⁰ μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω τῆς σαρκὸς ἀκολουθοῦντας μὲ ἐπιθυμίαν ἀκαθαρσίας, καὶ καταφρονοῦντας τὴν ἐξουσίαν· εἶναι τολμηταί, αὐθάδεις, δὲν τρέμουνσι βλασφημοῦντες τὰ ἀξιώματα· ¹¹ ἐνῶ οἱ ἄγγελοι, μεγαλῆτεροι ὄντες εἰς ἰσχὺν καὶ δύναμιν, δὲν φέρουνσι κατ' αὐτῶν βλάσφημον κρίσιν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· ¹² Οὗτοι ὅμως, ὡς ἄλογα φυσικὰ ζῶα, γεγεννημένα διὰ ἄλωσιν καὶ φθορὰν, βλασφημοῦσι περὶ πραγμάτων τὰ ὅποια ἀγνοοῦσι, καὶ θέλουσι καταφθαρῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαφθορᾷ, ¹³ καὶ θέλουσι λάβει τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας αὐτῶν· στοχάζονται ἡδονὴν τὴν καθημερινὴν τρυφὴν, εἶναι σπῖλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶσιν ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συμποσιάζουσι μὲ σᾶς· ¹⁴ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς μεστοὺς μοιχείας, καὶ μὴ πανομένους ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας· δελεάζουσι ψυχὰς ἀστηρίκτους, ἔχουσιν τὴν καρδίαν γεγυμνασμένην εἰς πλεονεξίας, εἶναι τέκνα κατάρας· ¹⁵ ἀφήσαντες τὴν εὐθείαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, καὶ ἠκολούθησαν τὴν ὁδὸν τοῦ Βαλαὰμ υἱοῦ τοῦ Βοσὸρ, ὅστις ἠγάπησε τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας· ¹⁶ ἠλέγχθη ὅμως διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ παρανομίαν· ἄφωνον ὑποζύγιον, μὲ φωνὴν ἀνθρώπου λαλήσαν, ἐμπόδισε τὴν παραφροσύνην τοῦ προφήτου· ¹⁷ Οὗτοι εἶναι πηγαὶ ἄνδρῳι, νεφέλαι ὑπὸ ἀνεμοστροβίλου ἐλαυνόμεναι, διὰ τοὺς ὁποίους το ζοφερον σκότος φυλάττεται εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁸ Διότι λαλοῦντες ὑπερήφανα λόγια ματαιοτητος, δελεάζουσι

μὲ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς, μὲ τὰς ἀσελγείας, ἐκείνους οἵτινες τῶντι ἀπέφυγον τοὺς ἐν πλάνῃ ζῶντας· ¹⁹ ἐπαγγελλούμενοι εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν, ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι δοῦλοι τῆς διαφθοράς· διότι ἀπὸ ὄντινα νικᾶται τις, τούτου καὶ δοῦλος γίνεται. ²⁰ Ἐπειδὴ, εἰς ἀφοῦ ἀπέφυγον τὰ μολύσματα τοῦ κόσμου διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνεπλέχθησαν πάλιν εἰς ταῦτα καὶ νικῶνται, ἔγειναν εἰς αὐτοὺς τὰ ἔσχατα χειρότερα τῶν πρώτων. ²¹ Ἐπειδὴ καλῆτερον ἦτο εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ γνωρίσωσι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, παρὰ ἀφοῦ ἐγνώρισαν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐκ τῆς παραδοθείσης εἰς αὐτοὺς ἀγίας ἐντολῆς. ²² Συνέβη δὲ εἰς αὐτοὺς τὸ τῆς ἀληθινῆς παροιμίας, “Ὁ κύων ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐξέραμα” καὶ, Ὁ χοῖρος λουσθεὶς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κύλισμα τοῦ βορβόρου.

ΚΕΦ. γ.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ἤδη ταύτην τὴν ἐπιστολὴν σᾶς γράφω, ἀγαπητοί, μὲ τὰς ὁποίας διεγείρω δι' ὑπενθυμίσεως τὴν εἰλικρινή σας διάνοιαν· ² διὰ νὰ ἐνθυμηθῆτε τοὺς λόγους τοὺς προλαληθέντας ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, καὶ τὴν παραγγελίαν ἡμῶν τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος· ³ τοῦτο πρῶτον γνωρίζοντες, ὅτι θέλουσιν ἔλθῃ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμπαίκεται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας· ⁴ καὶ λέγοντες, Πού εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τῆς παρουσίας αὐτοῦ; διότι ἀφ' ἧς ἡμέρας οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, τὰ πάντα διαμένουσιν οὕτως ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως. ⁵ Διότι ἐκουσίως ἀγνοοῦσι τοῦτο, ὅτι μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ οἱ οὐρανοὶ ἔγειναν ἑκπαλαι, καὶ ἡ γῆ συνεστῶσα ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος· ⁶ διὰ τῶν ὁποίων ὁ τότε κόσμος ἀπωλέσθη κατακλυσθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕδατος· ⁷ οἱ δὲ σημερινοὶ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, διὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶναι ἀποτεταμιευμένοι, φυλαττόμενοι διὰ τὸ πῦρ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

⁸ Ἐν δὲ τούτῳ ἂς μὴ σᾶς λανθάνῃ, ἀγαπητοί, ὅτι παρὰ Κυρίῳ μία ἡμέρα εἶναι ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. ⁹ Δὲν βραδύνει ὁ Κύριος τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ, ὡς τινὲς λογίζονται τοῦτο βραδύτητα· ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ θέλων νὰ ἀπολεσθῶσι τινὲς, ἀλλὰ πάντες νὰ ἔλθωσιν εἰς μετάνοιαν. ¹⁰ Θέλει δὲ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτί·

καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ θέλουσι παρέλθει μὲ συριγμον, τὰ στοιχεῖα δὲ πυρακτούμενα θέλουσι διαλυθῇ, καὶ ἡ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα θέλουσι κατακαῇ.

¹¹ Ἐπειδὴ λοιπὸν πάντα ταῦτα διαλύονται, ὅποιοι πρέπει νὰ ἦσθε σεῖς εἰς πολίτευμα ἅγιον καὶ εὐσέβειαν, ¹² προσμένοντες καὶ σπεύδοντες εἰς τὴν παρουσίαν τῆς ἡμέρας τοῦ Θεοῦ, καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ πυρούμενοι θέλουσι διαλυθῇ, καὶ τὰ στοιχεῖα πυρακτούμενα θέλουσι χωνευθῇ; ¹³ Κατὰ δὲ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ νέους οὐρανούς καὶ νέαν γῆν προσμένομεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

¹⁴ Δια τοῦτο, ἀγαπητοὶ, ταῦτα προσμένοντες, σπουδάσατε νὰ εὑρεθῇτε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. ¹⁵ Καὶ νομίζετε σωτηρίαν τὴν μακροθυμίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος ἔγραψε πρὸς ἐσᾶς κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὸν σοφίαν, ¹⁶ ὥς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι τινὰ δυσνόητα, τὰ ὅποια οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλόνουσιν, ὥς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.

¹⁷ Σεῖς λοιπὸν, ἀγαπητοὶ, προγνωρίζοντες ταῦτα, φυλάττεσθε, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῇτε μὲ τὴν πλάνην τῶν ἀνόμων, καὶ ἐκπέσητε ἀπὸ τὸν στηριγμὸν σας. ¹⁸ Αὐξάνεσθε δὲ εἰς τὴν χάριν καὶ εἰς τὴν γνώσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς αὐτὸν ἔστω ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ἘΚΕΙΝΟ τὸ ὅποῖον ἦτο ἀπ' ἀρχῆς, τὸ ὅποῖον ἠκούσαμεν, τὸ ὅποῖον εἶδομεν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, τὸ ὅποῖον ἐθεωρήσαμεν, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς· ² (καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ εἶδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦτο παρὰ τῷ Πατρὶ, καὶ ἐφανερώθη εἰς ἡμᾶς) ³ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε καὶ σεῖς

κοινωνίαν μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡμῶν εἶναι μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁴ Καὶ ταῦτα γράφομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ τὸ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρὰ σας.

⁵ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐπαγγελία, τὴν ὁποίαν ἠκούσαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φῶς, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία. ⁶ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ περιπατῶμεν ἐν τῷ σκότει, ψευδόμεθα καὶ δὲν πράττομεν τὴν ἀλήθειαν. ⁷ Ἐὰν ὅμως περιπατῶμεν ἐν τῷ φωτὶ καθὼς αὐτὸς εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, ἔχομεν κοινωνίαν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

⁸ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν δὲν ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι ἐν ἡμῖν. ⁹ Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, εἶναι πιστὸς καὶ δίκαιος, ὥστε νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθάρισῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

¹⁰ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι δὲν ἡμαρτήσαμεν, ψεύστην κάμνομεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἐν ἡμῖν.

ΚΕΦ. Β'. Γ'.

ΤΕΚΝΙΑ μου, ταῦτα σᾶς γράφω, διὰ τὸ νὰ μὴ ἁμαρτήσητε· καὶ ἐὰν τις ἁμαρτήσῃ, ἔχομεν παράκλητον πρὸς τὸν Πατέρα, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Δίκαιον. ² Καὶ αὐτὸς εἶναι ἱλασμός περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ οὐχὶ μόνον περὶ τῶν ἡμετέρων, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

³ Καὶ ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι ἐγνωρίσαμεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάττωμεν. ⁴ Ὅστις λέγει, Ἐγνωρίσα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ δὲν φυλάττει, ψεύστης εἶναι καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει· ⁵ ὅστις ὅμως φυλάττει τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι τετελειωμένη. Ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι εἴμεθα ἐν αὐτῷ. ⁶ Ὅστις λέγει ὅτι μένει ἐν αὐτῷ, χρεωστέϊ, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω νὰ περιπατῇ.

⁷ Ἀδελφοί, δὲν σᾶς γράφω ἐντολὴν νέαν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, τὴν ὁποίαν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ εἶναι ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. ⁸ Πάλιν ἐντολὴν νέαν σᾶς γράφω, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀληθὲς εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ἐσᾶς· διότι τὸ σκότος παρέρχεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φέγγει. ⁹ Ὅστις λέγει, ὅτι εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, καὶ μισεῖ τὸν ἀδελφὸν

αὐτοῦ, ἐν τῷ σκοτεῖ εἶναι ἕως τώρα. ¹⁰ Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ δὲν εἶναι. ¹¹ Ὅστις ὅμως μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ σκοτεῖ εἶναι, καὶ ἐν τῷ σκοτεῖ περιπατεῖ, καὶ δὲν ἐξεύρει που ὑπάγει, διότι τὸ σκοτός ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

¹² Γράφω πρὸς ἐσᾶς, τεκνία, διότι συνεχωρήθησαν αἱ ἁμαρτίαι σας διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹³ Γράφω πρὸς ἐσᾶς, πατέρες, διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι ἐνίκησατε τὸν πονηρόν· γράφω πρὸς ἐσᾶς, παιδιά, διότι ἐγνωρίσατε τὸν Πατέρα. ¹⁴ Ἐγραψα πρὸς ἐσᾶς, πατέρες, διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι εἰσθε ἰσχυροὶ, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ ἐνίκησατε τὸν πονηρόν.

¹⁵ Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐὰν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ· ¹⁶ διότι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁷ Καὶ ὁ κόσμος παρέρχεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὅστις ὅμως πράττει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁸ Παιδιά, ἐσχάτη ὥρα εἶναι· καὶ καθὼς ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ τώρα πολλοὶ ἀντίχριστοι ὑπάρχουσιν· ὅθεν γνωρίζομεν ὅτι εἶναι ἐσχάτη ὥρα. ¹⁹ Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἐξ ἡμῶν· διότι, ἐὰν ἦσαν ἐξ ἡμῶν, ἤθελον μένει μεθ' ἡμῶν· ἀλλὰ ἐξῆλθον, διὰ νὰ φανερωθῶσιν ὅτι δὲν εἶναι πάντες ἐξ ἡμῶν. ²⁰ Καὶ σεῖς ἔχετε χρίσμα ἀπὸ τοῦ Ἀγίου, καὶ γνωρίζετε πάντα. ²¹ Δὲν σᾶς ἔγραψα διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ διότι ἐξεύρετε αὐτήν, καὶ διότι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας δὲν εἶναι. ²² Τίς εἶναι ὁ ψεύστης, εἰμὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ὁ Χριστός; οὗτος εἶναι ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. ²³ Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱόν, δὲν ἔχει οὐδὲ τὸν Πατέρα· ὅστις ὁμολογεῖ τὸν Υἱόν ἔχει καὶ τὸν Πατέρα.

²⁴ Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὅποῖον ὑμεῖς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἅς μένη ἐν ὑμῖν. Ἐὰν μένη ἐν ὑμῖν ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ὑμεῖς θέλετε μένει ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ. ²⁵ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὑπέσχεθη πρὸς ἡμᾶς, ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος. ²⁶ Ταῦτα σᾶς ἔγραψα περὶ ἐκείνων,

οἵτινες σὰς πλανῶσι. ²⁷ Καὶ τὸ χρίσμα τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ σὰς διδάσκῃ τις· ἀλλὰ καθὼς σὰς διδάσκει τὸ αὐτὸ χρίσμα περὶ πάντων, οὕτω καὶ ἀληθὲς εἶναι, καὶ δὲν εἶναι ψεῦδος· καὶ καθὼς σὰς ἐδίδαξε, θέλετε μένει ἐν αὐτῷ.

²⁸ Καὶ τώρα, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα, ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

²⁹ Ἐὰν ἐξεύρητε ὅτι εἶναι δίκαιος, γνωρίζετε ὅτι πᾶς ὁ πράττων τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ ἐγεννήθη.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Ἰδέτε ὁποίαν ἀγάπην ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πατήρ, ὥστε νὰ ὀνομασθῶμεν τέκνα Θεοῦ· διὰ τοῦτο ὁ κόσμος δὲν γνωρίζει ἡμᾶς, διότι δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν.

² Ἀγαπητοὶ, τώρα εἴμεθα τέκνα Θεοῦ· καὶ ἔτι δὲν ἐφανερώθη τί θέλομεν εἶσθαι· ἐξεύρομεν ὅμως, ὅτι, ὅταν φανερωθῇ, θέλομεν εἶσθαι ὅμοιοι μὲ αὐτόν· διότι θέλομεν ἰδεῖ αὐτόν καθὼς εἶναι.

³ Καὶ πᾶς ὅστις ἔχει τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτόν, καθαρίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι καθαρός. ⁴ Πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, πράττει καὶ τὴν ἀνομίαν· διότι ἡ ἁμαρτία εἶναι ἡ ἀνομία. ⁵ Καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει. ⁶ Πᾶς ὅστις μένει ἐν αὐτῷ, δὲν ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, δὲν εἶδεν αὐτόν, οὐδὲ ἐγνώρισεν αὐτόν.

⁷ Τεκνία, ἂς μὴ σὰς πλανᾷ μηδεὶς· ὅστις πράττει τὴν δικαιοσύνην, εἶναι δίκαιος, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι δίκαιος. ⁸ Ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, εἶναι ἐκ τοῦ διαβόλου· διότι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Διὰ τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. ⁹ Πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν δὲν πράττει, διότι σπέρμα αὐτοῦ μένει ἐν αὐτῷ· καὶ δὲν δύναται νὰ ἁμαρτάνῃ, διότι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Ἐν τούτῳ γνωρίζονται τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὅστις δὲν πράττει δικαιοσύνην, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

¹¹ Διότι αὕτη εἶναι ἡ παραγγελία τὴν ὁποίαν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· ¹² οὐχὶ καθὼς ὁ Κᾰϊν ἦτο ἐκ τοῦ πονηροῦ, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ διὰ τί ἔσφαξεν αὐτόν; διότι τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν πονηρὰ, τὰ δὲ τοῦ

ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. ¹³ Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, ἃν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ. ¹⁴ Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι μετέβημεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, διότι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. ¹⁵ Πᾶς ὅστις μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, εἶναι ἀνθρωποκτόνος· καὶ ἐξεύρετε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος, δὲν ἔχει ζωὴν αἰώνιον μένουσαν ἐν ἑαυτῷ.

¹⁶ Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὴν ἀγαπὴν, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔβαλε· καὶ ἡμεῖς χρεωστούμεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν νὰ βάλλωμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν. ¹⁷ Ὅστις ὅμως ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὅτι ἔχει χρεῖαν, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; ¹⁸ Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν μὲ λόγον, μηδὲ μὲ γλῶσσαν, ἀλλὰ μὲ ἔργον καὶ ἀλήθειαν.

¹⁹ Καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι εἵμεθα ἐκ τῆς ἀληθείας, καὶ θέλομεν πληροφωρῆσαι τὰς καρδίας ἡμῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ²⁰ διότι ἐὰν μᾶς κατακρίνῃ ἡ καρδιά, βεβαίως ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλύτερος τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γνωρίζει τὰ πάντα. ²¹ Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδιά ἡμῶν δὲν μᾶς κατακρίνῃ, ἔχομεν παρρησίαν πρὸς τὸν Θεόν. ²² καὶ ὅ,τι ἂν ζητῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, διότι φυλάττομεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ πράττομεν τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ. ²³ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, τὸ νὰ πιστεῦσωμεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς ἡμᾶς. ²⁴ Καὶ ὅστις φυλάττει τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν ἐκείνῳ· καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

ΚΕΦ. Δ'.

ἈΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ πιστεύετε εἰς πᾶν πνεῦμα, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα ἃν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· διότι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον. ² Ἐκ τούτου γνωρίζεται τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί, εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ. ³ καὶ πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀντιχρίστου, τὸ ὁποῖον ἡκούσατε ὅτι ἔρχεται, καὶ τώρα μάλιστα εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ.

⁴ Σεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσθε, τέκνια, καὶ ἐνίκησατε αὐτούς· διότι μεγαλύτερος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις εἶναι ἐν ὑμῖν, παρὰ ὅστις εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ. ⁵ Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἶναι· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτοὺς ἀκούει. ⁶ Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· ὅστις γνωρίζει τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμᾶς· ὅστις δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀκούει ἡμᾶς. Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

⁷ Ἀγαπητοὶ, ἃς ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· διότι ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη, καὶ γνωρίζει τὸν Θεόν. ⁸ Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ, δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεόν· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη. ⁹ Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ¹⁰ Ἐν τούτῳ εἶναι ἡ ἀγάπη, οὐχὶ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ¹¹ Ἀγαπητοὶ, ἐπειδὴ οὕτως ἠγάπησεν ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ ἡμεῖς χρεωστούμεν νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ¹² Τὸν Θεὸν οὐδεὶς εἶδε πώποτε. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς μένει ἐν ἡμῖν· καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ εἶναι τετελειωμένη ἐν ἡμῖν. ¹³ Ἐκ τούτου γνωρίζομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, διότι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

¹⁴ Καὶ ἡμεῖς εἶδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. ¹⁵ Ὅστις ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. ¹⁶ Καὶ ἡμεῖς ἐγνώρισαμεν καὶ ἐπιστεῦσαμεν τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Θεὸς πρὸς ἡμᾶς. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη· καὶ ὅστις μένει ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. ¹⁷ Ἐν τούτῳ εἶναι τετελειωμένη ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχωμεν παρρησίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· διότι καθὼς ἐκεῖνος εἶναι, οὕτω καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. ¹⁸ Φόβος δὲν εἶναι ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω διώκει τὸν φόβον· διότι ὁ φόβος ἔχει κόλασιν· καὶ ὁ φοβούμενος δὲν εἶναι τετελειωμένος ἐν τῇ ἀγάπῃ. ¹⁹ Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, διότι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς· ²⁰ εἰ τις εἴπῃ, Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ μισῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ψεύστης εἶναι· διότι ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν

ὅποιον εἶδε, τὸν Θεόν, τὸν ὅποιον δὲν εἶδε, πῶς δύναται νὰ ἀγαπᾷ; ²¹ Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, νὰ ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ε'.

ΠΑΣ ὅστις πιστεῖν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ τὸν γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεννηθέντα ἐξ αὐτοῦ. ² Ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάττωμεν. ³ Διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὸ νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι δὲν εἶναι. ⁴ Διότι πᾶν ὅ,τι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη εἶναι ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. ⁵ Τίς εἶναι ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

⁶ Οὗτος εἶναι ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐχὶ διὰ τοῦ ὕδατος μόνον, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ αἵματος· καὶ τὸ Πνεῦμα εἶναι τὸ ὅποιον μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα εἶναι ἡ ἀλήθεια. ⁷ Διότι τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς εἶναι ἓν. ⁸ Καὶ τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὸ ἓν.

⁹ Ἐὰν δεχώμεθα τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγαλητέρα· διότι αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησε περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹⁰ Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὅστις δὲν πιστεύει εἰς τὸν Θεόν, ἔκαμεν αὐτὸν ψεύστην, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ εἶναι ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ. ¹² Ὅστις ἔχει τὸν Υἱόν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὅστις δὲν ἔχει τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν δὲν ἔχει. ¹³ Ταῦτα ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ γνωρίζητε ὅτι ἔχετε ζωὴν αἰώνιον, καὶ διὰ νὰ πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

¹⁴ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ παρῥησια τὴν ὁποίαν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν,

ὅτι, ἐὰν ζητῶμέν τι κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμᾶς.
¹⁵ Καὶ ἐὰν ἐξεύρωμεν ὅτι ἀκούει ἡμᾶς, ὅ,τι ἂν ζητήσωμεν, ἐξεύρωμεν ὅτι λαμβάνομεν τὰ ζητήματα τὰ ὅποια ἐζητήσαμεν παρ' αὐτοῦ.

¹⁶ Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν οὐχὶ θανάσιμον, θέλει ζητήσῃ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν ζωὴν, εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας οὐχὶ θανασίμως. Εἶναι ἁμαρτία θανάσιμος· δὲν λέγω περὶ ἐκείνης νὰ παρακαλέσῃ. ¹⁷ Πᾶσα ἀδικία εἶναι ἁμαρτία· καὶ εἶναι ἁμαρτία οὐχὶ θανάσιμος.

¹⁸ Ἐξεύρωμεν ὅτι πᾶς ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἁμαρτάνει· ἀλλ' ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ φυλάττει ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς δὲν ἐγγίζει αὐτόν. ¹⁹ Ἐξεύρωμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. ²⁰ Ἐξεύρωμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθε, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς νόησιν, διὰ νὰ γνωρίζωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ εἴμεθα ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος.

²¹ Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ πρὸς τὴν ἐκλεκτὴν Κυριαν, καὶ πρὸς τὰ τέκνα αὐτῆς, τοὺς ὁποίους ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ· καὶ οὐχὶ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν· ² διὰ τὴν ἀλήθειαν ἣτις μένει ἐν ἡμῖν, καὶ θέλει εἶσθαι μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. ³ Εἴη μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

⁴ Ἐχάρην κατὰ πολλὰ, ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου τινὰς περιπατοῦντας ἐν τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Πατρός. ⁵ Καὶ τώρα σὲ παρακαλῶ, Κυρία, οὐχὶ ὡς γράφων πρὸς σὲ ἐντολὴν νέαν, ἀλλ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ⁶ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη

νὰ περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, νὰ περιπατῆτε εἰς αὐτήν.

⁷ Διότι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἵτινες δὲν ὁμολογοῦσιν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί· ο τοιοῦτος εἶναι ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντιχριστος. ⁸ Προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς, διὰ νὰ μὴ χάσωμεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἰργάσθημεν, ἀλλὰ νὰ ἀπολάβωμεν πλήρη τὸν μισθόν. ⁹ Πᾶς ὅστις παραβαίνει καὶ δὲν μένει ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν δὲν ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος ἔχει καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. ¹⁰ Ἐάν τις ἔρχεται πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν φέρῃ τὴν διδαχὴν ταύτην, μὴ δέχεσθε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ μὴ λέγετε εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν· ¹¹ διότι ὁ λέγων εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν, γίνεται κοινωνὸς εἰς τὰ πονηρὰ αὐτοῦ ἔργα.

¹² Ἄν καὶ εἶχον πολλὰ νὰ σᾶς γράψω, δὲν ἠθέλησα διὰ χάρτου καὶ μελάνης· ἀλλ' ἐλπίζω νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ νὰ λαλήσω στόμα πρὸς στόμα, διὰ νὰ ᾦναι πλήρης ἡ χαρὰ ἡμῶν.

¹³ Σὲ ἀσπάζονται τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ.

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ πρὸς Γαῖον τὸν ἀγαπητὸν, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

² Ἀγαπητὲ, κατὰ πάντα εὐχομαι νὰ εὐδοοῦσαι καὶ νὰ ὑγιαίνης, καθὼς εὐδοοῦται ἡ ψυχὴ σου. ³ Διότι ἐχάρην κατὰ πολλὰ, ὅτι ἔρχονται ἀδελφοὶ καὶ μαρτυροῦσιν εἰς τὴν ἀλήθειάν σου, καθὼς σὺ περιπατεῖς ἐν τῇ ἀληθείᾳ. ⁴ Μεγαλητεραν χαρὰν δὲν ἔχω παρὰ τοῦτο, νὰ ἀκούω ὅτι τὰ τέκνα μου περιπατοῦσιν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

⁵ Ἀγαπητὲ, ἔργον ἄξιον πιστοῦ πράττεις, ὅ,τι κάμης εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ εἰς τοὺς ξένους, ⁶ οἵτινες ἐμαρτύρησαν περὶ τῆς ἀγάπης σου ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας· τοὺς ὁποίους καλῶς θέλεις πράξει προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. ⁷ Διότι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐξῆλθον, χωρὶς νὰ λαμβάνωσι μηδὲν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ⁸ Ἡμεῖς λοιπὸν χρεωστούμεν νὰ ὑποδεχώμεθα τοῖς τοιούτοις, διὰ νὰ γινώμεθα συνεργοὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

⁹Ἐγγραψα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς δὲν δέχεται ἡμᾶς· ¹⁰διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, θέλω ὑπενθυμίσει τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ ὅποια κάμνει, φλυαρῶν ἐναντίον ἡμῶν μὲ λόγους πονηροῦς· καὶ μὴ ἀρκούμενος εἰς τούτους, οὔτε αὐτὸς δέχεται τοὺς ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θέλοντας νὰ δεχθῶσιν ἐμποδίζει, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ¹¹Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶναι· ὁ δὲ κακοποιῶν, δὲν εἶδε τὸν Θεόν.

¹²Εἰς τὸν Δημήτριον δίδεται καλὴ μαρτυρία ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν εἶναι ἀληθής.

¹³Πολλὰ εἶχον νὰ γράφω· ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ σοὶ γράψω διὰ μελάνης καὶ καλάμου· ¹⁴ἀλλ' ἐλπίζω ταχέως νὰ σὲ ἴδω, καὶ θέλομεν λαλήσει στόμα πρὸς στόμα. ¹⁵Εἰρήνη εἰς σέ. Ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζουν τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ἸΟΥΔΑΣ, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, πρὸς τοὺς κλητοὺς τοὺς ἡγιασμένους ὑπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ τετηρημένους ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ²ἔλεος πληθυνθείη εἰς ἐσᾶς, καὶ εἰρήνη, καὶ ἀγάπη.

³Ἀγαπητοί, ἐπειδὴ καταβάλλω πᾶσαν σπουδὴν νὰ σᾶς γράφω περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἔλαβον ἀνάγκην νὰ σᾶς γράψω, προτρέπων εἰς τὸ νὰ ἀγωνίζησθε διὰ τὴν πίστιν, ἣτις ἅπαξ παρεδόθη εἰς τοὺς ἀγίους. ⁴Διότι εἰσεχώρησαν λαθραίως τινὲς ἄνθρωποι, οἵτινες ἦσαν παλαιόθεν προγεγραμμένοι εἰς ταύτην τὴν καταδίκην, ἀσεβεῖς, μεταστρέφοντες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς ἀσέλγειαν, καὶ ἀρνούμενοι τὸν μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

⁵Θέλω δὲ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ἂν καὶ σεῖς ἐγνωρίσατε ἤδη τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος, ἀφοῦ ἔσωσε τὸν λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἀπώλεσεν ὕστερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας· ⁶καὶ ἀγγέλους οἵτινες δὲν ἐφύλαξαν τὴν ἑαυτῶν ἀξίαν, ἀλλὰ κατέλιπον τὸ ἴδιον αὐτῶν κατοικητήριον, ἐφύλαξε μὲ παντοτεινὰ δεσμὰ ὑποκάτω τοῦ

σκοτους, διὰ τὴν κρίσιν τῆς μεγάλης ἡμέρας· ⁷ καθὼς τα Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα, καὶ αἱ πέριξ αὐτῶν πόλεις, εἰς τὴν πορνείαν παραδοθεῖσαι κατὰ τὸν ὅμοιον μὲ τούτους τρόπον, καὶ ἀκολουθοῦσαι ὀπίσω ἄλλης σαρκὸς, πρόκεινται παράδειγμα τιμωρούμεναι μὲ τὸ αἰώνιον πῦρ. ⁸ Ὅμοίως καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, τὴν μὲν σάρκα μαιίνουσι, τὴν δὲ ἐξουσίαν καταφρονοῦσι, καὶ τὰ ἀξιώματα βλασφημοῦσιν. ⁹ Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε ἀγωνιζόμενος μὲ τὸν διάβολον ἐφιλονείκει περὶ τοῦ σώματος τοῦ Μωϋσέως, δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιφέρῃ ἐναντίον αὐτοῦ κατηγορίαν βλάσφημον, ἀλλ' εἶπεν, 'Ὁ Κύριος νὰ σὲ ἐπιτιμήσῃ. ¹⁰ Οὗτοι δὲ, ὅσα μὲν δὲν ἐξεύρουσι, βλασφημοῦσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐξεύρουσιν, εἰς ταῦτα φθείρονται. ¹¹ Οὐαὶ εἰς αὐτούς· διότι περιεπάτησαν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Κάϊν, καὶ χάριν μισθοῦ ἐξεχύθησαν εἰς τὴν πλάνην τοῦ Βαλαὰμ, καὶ ἀπωλέσθησαν εἰς τὴν ἀντιλογίαν τοῦ Κορέ.

¹² Οὗτοι εἶναι κηλίδες εἰς τὰς ἀγάπας σας, συμποσιάζοντες ἀφόβως, βόσκοντες ἑαυτοὺς· νεφέλαι ἄνδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι· δένδρα φθινοπωρινὰ, ἄκαρπα, δις ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα· ¹³ κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἰδίας αὐτῶν αἰσχύνας· ἀστέρες πλανῆται, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφερόν σκοτός εἶναι τετηρημένον εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁴ Προεφῆτευσεν δὲ περὶ τούτων καὶ ὁ Ἐνώχ ἑβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ, λέγων, "Ἰδοὺ, ἦλθεν ὁ Κύριος μὲ μυριάδας ἀγίων αὐτοῦ, ¹⁵ διὰ νὰ κάμῃ κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ νὰ ἐλέγξῃ πάντας τοὺς ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῶν, διὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀσεβείας αὐτῶν τὰ ὅποια ἔπραξαν, καὶ διὰ πάντα τὰ σκληρὰ τὰ ὅποια ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς."—¹⁶ Οὗτοι εἶναι γογγυσταί, μεμψίμοιροι, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν· καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπερήφανα, καὶ κολακεύουσι πρόσωπα χάριν ὠφελείας.

¹⁷ Ἀλλὰ σεῖς, ἀγαπητοὶ, ἐνθυμήθητε τοὺς λόγους τοὺς προειρημένους ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁸ ὅτι σὰς ἔλεγον, ὅτι "ἐν ἐσχάτῳ καιρῷ θέλουσιν εἰσθαὶ ἐμπαίκεται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἀσεβεῖς ἐπιθυμίας αὐτῶν."

¹⁹ Οὗτοι εἶναι οἱ ἀποχωρίζοντες ἑαυτοῖς, ζωῶδεις, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες.

²⁰ Σεῖς ὅμως, ἀγαπητοὶ, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν

ἀγιωτάτην πίστιν σας, προσευχόμενοι ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ, ²¹ φυλάξατε ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, προσμένοντες τοῦ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. ²² Καὶ ἄλλους μὲν ἔλεεῖτε, κάμνοντες διάκρισιν· ²³ ἄλλους δὲ σώζετε μετὰ φόβου, ἀρπάζοντες αὐτοὺς ἐκ τοῦ πυρὸς, μισοῦντες καὶ τὸν χιτῶνα τὸν μεμολυσμένον ἀπὸ τῆς σαρκός.

²⁴ Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ σᾶς φυλάξῃ ἀπταιστούς, καὶ νὰ σᾶς στήσῃ κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμόμους ἐν ἀγαλλιάσει, ²⁵ εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεὸν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, εἴη δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦ. α'.—γ'.

ἈΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὅποιαν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεός, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι ταχέως· καὶ ἐφάνέρωσεν αὐτὰ ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ εἰς τὸν δούλον αὐτοῦ Ἰωάννην· ² ὅστις ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅσα εἶδε. ³ Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας, καὶ φυλάττοντες τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῇ· διότι ὁ καιρὸς εἶναι πλησίον.

Ὁ Ἰωάννης πρὸς τὰς ἑπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ Ὡν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος· καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων τὰ ὅποια εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ· ⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς· εἰς τὸν ἀγαπήσαντα ἡμᾶς, καὶ λούσαντα ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν μετὰ τὸ αἷμα αὐτοῦ, ⁸ καὶ ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς βασιλεῖς, καὶ ἱερεῖς εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα αὐτοῦ· εἰς αὐτὸν εἴη ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

⁷ Ἰδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ θέλει ἰδεῖ αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμός, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἐξεκέντησαν αὐτόν· καὶ θέλουσι θρηνήσῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ναὶ, ἀμήν. ⁸ Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὦν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἔρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.

⁹ Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης, ὁ καὶ ἀδελφός σας, καὶ συγκαινωνὸς εἰς τὴν θλίψιν καὶ εἰς τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Κατὰ τὴν Κυριακὴν ἡμέραν ἦλθον εἰς ἑκστασιν πνευματικὴν· καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος, ¹¹ ἥτις ἔλεγεν, Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· καὶ, Ὅ, τι βλέπεις, γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον εἰς τὰς ἑπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρνην, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδίκειαν.

¹² Καὶ ἐστράφην νὰ ἴδω τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ· καὶ στραφεῖς εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, ¹³ καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν εἶδον ἓνα ὅμοιον μὲ νιὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη χιτῶνα, καὶ περιεζωσμένον πλησίον τῶν μαστῶν ζώνην χρυσοῦν· ¹⁴ ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες ἦσαν λευκαὶ ὡς μαλλίον λευκόν, ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός· ¹⁵ καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι μὲ χαλκολίβανον, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. ¹⁶ Καὶ εἶχεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἑπτὰ ἀστέρας· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξήρχετο ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ἔλαμπεν ὡς ὁ ἥλιος λάμπει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμέ, λέγων μοι, Μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἶμαι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ¹⁸ καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἔγεινα νεκρός· καὶ ἰδοὺ, εἶμαι ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν· καὶ ἔχω τὰ κλειδιά τοῦ ᾗδου καὶ τοῦ θανάτου. ¹⁹ Γράψον ὅσα εἶδες, καὶ ὅσα εἶναι, καὶ ὅσα μέλλουσι νὰ γείνωσι μετὰ ταῦτα· ²⁰ τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τοὺς ὁποίους εἶδες ἐν τῇ δεξιᾷ μου, καὶ τὰ ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. Οἱ ἑπτὰ ἀστέρες εἶναι οἱ ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν· καὶ αἱ ἑπτὰ λυχναὶ τὰς ὁποίας εἶδες, εἶναι αἱ ἑπτὰ ἐκκλησίαι.

ΚΕΦ. β'.—¹Πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστερας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· ²Εξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι δὲν δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς τοὺς κακοὺς· καὶ ἔδοκίμασας τοὺς λέγοντας ὅτι εἶναι ἀπόστολοι, καὶ δὲν εἶναι· καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς. ³Καὶ ὑπέφερες, καὶ ἔχεις ὑπομονὴν, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου ἔκοπιάσας, καὶ δὲν ἀπέκαμες. ⁴Πλὴν ἔχω ^πκατὰ σοῦ, διότι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφήκας. ⁵Εὐθυμοῦ λοιπὸν πόθεν ἐξέπεσες, καὶ μετανοήσῃς, καὶ κάμε τὰ πρῶτα ἔργα· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σέ ταχέως, καὶ θέλω κινήσει τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν δὲν μετανοήσῃς. ⁶Ἐχεις ὅμως τοῦτο, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, τὰ ὅποια καὶ ἐγὼ μισῶ.

⁷Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Εἰς τὸν νικῶντα, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, τὸ ὅποῖον εἶναι ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ.

⁸Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Σμυρναίων γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὅστις ἔγεινε νεκρὸς καὶ ἔζησεν· ⁹Εξεύρω τὰ ἔργα σου καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, (εἶσαι ὅμως πλούσιος,) καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. ¹⁰Μὴ φοβοῦ μηδὲν ἐκ τῶν ὅσα μέλλεις νὰ πάθῃς· ἰδοὺ, ὁ διάβολος μέλλει νὰ βάλῃ ^{τινας} ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, διὰ νὰ δοκιμασθῇτε· καὶ θέλετε ἔχει θλίψιν δεκα ἡμερῶν. Γίνου πιστὸς μέχρι θανάτου, καὶ θέλω σοὶ δώσει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

¹¹Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Ὁ νικῶν δὲν θέλει ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

¹²Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Περγαμῷ ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν·

¹³Εξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κατοικεῖς, ὅπου εἶναι ὁ θρόνος

τοῦ Σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ δὲν ἡρνήθης τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ὑπῆρχεν Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς, ὅστις ἐφονεύθη παρ' ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς. ¹⁴ Ἐχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἔχεις ἐκεῖ ^{τινὰς} κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τοῦ Βαλαὰμ, ὅστις ἐδίδασκε τὸν Βαλὰκ νὰ βάλῃ σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὥστε νὰ φάγωσιν εἰδωλόθυτα καὶ νὰ πορνεύσωσιν. ¹⁵ Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ ^{τινὰς} κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν, τὸ ὁποῖον μισῶ. ¹⁶ Μετανόησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σὲ ταχέως, καὶ θέλω πολεμήσει πρὸς αὐτοὺς μὲ τὴν ῥομφαίαν τοῦ στόματός μου.

¹⁷ Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἅς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Εἰς τὸν νικῶντα θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἀπο τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα νέον γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει εἰμὴ ὁ λαμβάνων.

¹⁸ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ εἶναι ὅμοιοι μὲ χαλκολίβανον. ¹⁹ Εἰσεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ ἔσχατα ^{ὅτι} εἶναι πλεότερα τῶν πρώτων. ²⁰ Ἐχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἀφίνεις τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἥτις λέγει ἑαυτὴν προφῆτιν, νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ πλανᾷ τοὺς δούλους μου εἰς τὸ νὰ πορνεύωσι καὶ νὰ τρώωσιν εἰδωλόθυτα. ²¹ Καὶ ἔδωκα εἰς αὐτὴν καιρὸν νὰ μετανοήσῃ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ δὲν μετενόησεν. ²² Ἰδοὺ, ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλινὴν, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν δὲν μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. ²³ Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς θέλω ἀποκτείνει μὲ θάνατον. Καὶ θέλουσι γνωρίσει πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ θέλω σᾶς δώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα σας. ²⁴ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν Θυατείροις, ὅσοι δὲν ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ οἵτινες δὲν ἐγνώρισαν τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσι, Δὲν θέλω βάλεῖ ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος. ²⁵ Πλὴν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχετε, κρατήσατε ἕως οὗ ἔλθω. ²⁶ Καὶ ὅστις νικᾷ, καὶ ὅστις φυλάττει μέχρι τέλους τὰ ἔργα μου, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν. ²⁷ καὶ θέλει “ποιμάνει

αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· θέλουσι συντριφθῇ, ὡς τα σκεύη τοῦ κεραμέως·" καθὼς καὶ ἐγὼ ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου· ²⁸ καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν τὸν ἀστέρα τὸν πρωῒνον.

²⁹ "Οστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Καὶ πρὸς τὸν ἀγγελον τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τα ἑπτὰ πνευματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ εἶσαι νεκρός. ² Γίνου ἄγρυπνος, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ τὰ ὁποῖα μέλλουσι νὰ ἀποθάνωσι· διότι δὲν εὗρήκα τὰ ἔργα σου τέλεια ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐνθυμοῦ λοιπὸν πῶς ἔλαβες καὶ ἤκουσας, καὶ φύλαττε αὐτὰ, καὶ μετανόησον. Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἀγρυπνήσῃς, θέλω ἐλθεῖ ἐπὶ σέ ὡς κλέπτῃς, καὶ δὲν θέλεις γνωρίσει ποῖαν ὥραν θέλω ἐλθεῖ ἐπὶ σέ. ⁴ Ἐχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν Σάρδεσι, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ θέλουσι περιπατήσῃ μετ' ἐμοῦ μὲ λευκὰ, διότι εἶναι ἄξιοι. ⁵ Ὁ νικῶν, οὗτος θέλει ἐνδύθῃ ἱμάτια λευκὰ· καὶ δὲν θέλω ἐξαλείψῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ θέλω ὁμολογήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

⁶ "Οστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

⁷ Καὶ πρὸς τὸν ἀγγελον τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὸ κλειδίον τοῦ Δαβὶδ· ὅστις ἀνοίγει, καὶ οὐδεὶς κλείει· καὶ κλείει, καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει· ⁸ Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου· ἰδοὺ, ἔθεσα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ κλείσῃ αὐτήν· διότι ἔχεις μικρὰν δύναμιν, καὶ ἐφύλαξας τὸν λόγον μου, καὶ δὲν ἠρνήθης τὸ ὄνομά μου. ⁹ Ἰδοὺ, θέλω κάμει τοὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ οἵτινες λέγουσιν ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ, θέλω κάμει αὐτοὺς νὰ ἔλθωσι καὶ νὰ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ νὰ γνωρίσωσιν ὅτι ἐγὼ σέ ἠγάπησα. ¹⁰ Ἐπειδὴ ἐφύλαξας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, καὶ ἐγὼ θέλω σέ φυλάξῃ ἐκ τῆς ὥρης τοῦ πειρασμοῦ ἧτις μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τοὺς

κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχεως· κράτει ἐκείνο τὸ ὅποῖον ἔχεις, διὰ νὰ μὴ λάβῃ μηδεὶς τὸν στέφανόν σου. ¹² Ὅστις νικᾷ, θέλω κάμει αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ δὲν θέλει ἐξέλθει πλέον ἔξω· καὶ θέλω γράψῃ ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς νέας Ἱερουσαλὴμ, ἣτις καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ νέον.

¹³ Ὅστις ἔχει ὥτιον, ᾧ ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

¹⁴ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Λαοδικέων γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Εἰς τὰ ἔργα σου, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶσαι οὔτε ζεστός· εἶθε νὰ ᾦσο ψυχρὸς ἢ ζεστός. ¹⁶ οὕτως, ἐπειδὴ εἶσαι χλιαρὸς, καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός, μέλλω νὰ σὲ ἐξεμέσω ἐκ τοῦ στόματός μου. ¹⁷ Διότι λέγεις, Ὅτι πλούσιος εἶμαι, καὶ ἐπλούτησα, καὶ δὲν ἔχω χρεῖαν οὐδενός, καὶ δὲν ἐξεύρεις ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινός, καὶ πτωχός, καὶ τυφλός, καὶ γυμνός. ¹⁸ Συμβουλευώ σε νὰ ἀγοράσῃ παρ' ἐμοῦ χρυσίον δεδοκιμασμένον ἐκ πυρὸς διὰ νὰ πλουτήσῃ· καὶ ἱμάτια λευκὰ, διὰ νὰ ἐνδυθῇς, καὶ νὰ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου· καὶ χρίσον τοὺς ὀφθαλμούς σου μὲ κολλούριον διὰ νὰ βλέπῃς. ¹⁹ Ἐγὼ ὅσους ἀγαπῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· γενοῦ λοιπὸν ζήλωτής καὶ μετανόησον. ²⁰ Ἰδοὺ, ἵσταμαι εἰς τὴν θύραν καὶ κρούω· εἰάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, θέλω εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὸν, καὶ θέλω δειπνήσῃ μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. ²¹ Ὅστις νικᾷ, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ καθίσῃ μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, καθὼς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.

²² Ὅστις ἔχει ὥτιον, ᾧ ἀκούσῃ τι λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας

ΚΕΦ. Δ'.

ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη, τὴν ὁποίαν ἤκουσα, ὡς σάλπιγγος λαλου-

σης μετ' ἐμοῦ, ἔλεγεν, Ἀνάβα ἐδῶ, καὶ θελω σοὶ δεῖξει ὅσα πρέπει νὰ γέινωσι μετὰ ταῦτα.

² Καὶ εὐθὺς ἦλθον εἰς πνευματικὴν ἑκστασιν, καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἦτό τις καθήμενος·

³ καὶ ὁ καθήμενος ἦτο ὅμοιος κατὰ τὴν θέαν μὲ λίθον ἱασπιν καὶ σαρδινον· καὶ ἦτο ἱρις κυκλῶ τοῦ θρόνου ὁμοία κατὰ τὴν θέαν μὲ σμάραγδον.

⁴ Καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου ἦσαν θρόνοι εἰκοσιτέσσαρες· καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον καθημένους τοὺς εἰκοσιτέσσαρας πρεσβυτερους, ἐνδεδυμένους ἱμάτια λευκά· καὶ εἶχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς.

⁵ Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξήρχοντο ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναί. Καὶ ἦσαν ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καίόμεναι ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου, αἵτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ.

⁶ Καὶ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου ἦτο θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία μὲ κρυσταλλον· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα, γεμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν.

⁷ Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ἦτο ὅμοιον μὲ λέοντα, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μὲ μοσχάριον, καὶ τὸ τρίτον ζῶον εἶχε τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ἦτο ὅμοιον μὲ ἀετὸν πετώμενον.

⁸ Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα εἶχον ἕκαστον χωριστὰ ἀνὰ ἑξ πτέρυγας κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν ἦσαν γέμοντα ὀφθαλμῶν· καὶ δὲν παύουσιν ἡμέραν καὶ νύκτα λέγοντα, “Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ,” ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὡν καὶ ὁ Ερχόμενος.

⁹ Καὶ ὅταν προφέρωσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

¹⁰ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι θέλουσι πέσει ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ θέλουσι προσκυνήσει τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

καὶ θέλουσι βάλει τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες,

¹¹ Ἄξιός εἰσαι, Κύριε, νὰ λάβῃς τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν· διότι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ὑπάρχουσι καὶ ἐκτίσθησαν.

ΚΕΦ. ε'.

ΚΑΙ εἶδον ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπίσθεν, κατεσφραγισμένον μὲ σφραγίδας ἑπτὰ. ² Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύττοντα μετὰ φωνῆς

μεγάλης, Τίς εἶναι ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον καὶ νὰ λύσῃ τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; ³ Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, οὐδὲ νὰ βλέπῃ αὐτό. ⁴ Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδεὶς εὐρέθη ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ καὶ νὰ ἀναγνώσῃ τὸ βιβλίον, οὔτε νὰ βλέπῃ αὐτό. ⁵ Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων μοὶ λέγει, Μὴ κλαίε· ἰδού, ὑπερίσχυσε ὁ λέων ὅστις εἶναι ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα τοῦ Δαβὶδ, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, καὶ νὰ λύσῃ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

⁶ Καὶ εἶδον, καὶ ἰδου, ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, Ἄρνιον ἱστάμενον ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ· οἷτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. ⁷ Καὶ ἦλθε καὶ ἔλαβε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

⁸ Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ φιάλας χρυσᾶς πλήρεις θυμιαμάτων, αἷτινες εἶναι αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· ⁹ καὶ ψάλλουσι νέαν ᾠδὴν, λέγοντες, Ἄξιός εἶσαι νὰ λάβῃς τὸ βιβλίον, καὶ νὰ ἀνοίξῃς τὰς σφραγίδας αὐτοῦ· διότι ἐσφάγης, καὶ ἡγόρασας ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ αἱματός σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους· ¹⁰ καὶ ἔκαμες ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς· καὶ θέλομεν βασιλεύσει ἐπὶ τῆς γῆς.—

¹¹ Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κυκλόθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦτο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων, ¹² λέγοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, Ἄξιόν εἶναι τὸ Ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον νὰ λάβῃ τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.—¹³ Καὶ πᾶν κτίσμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ὅσα εἶναι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ἤκουσα ὅτι ἔλεγον, Εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ εἰς τὸ Ἄρνιον ἔσω ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁴ Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἀμην· καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων

ΚΕΦ. ε'.—ω'.

ΚΑΙ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὸ Ἄρνιον μιαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγον, ὡς φωνὴν βροντῆς, Ἔρχου καὶ βλέπε. ²Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός· καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε τόξον· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ διὰ νὰ νικήσῃ.

³Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγίδα, ἤκουσα τὸ δεύτερον ζῶον, λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε. ⁴Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος κόκκινος· καὶ εἰς τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη νὰ σηκώσῃ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ νὰ σφάξωσιν ἀλλήλους, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν μάχαιρα μεγάλη.

⁵Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγίδα, ἤκουσα τὸ τρίτον ζῶον λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε ζυγαρίαν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, Μία χοῖνιξ σίτου δι' ἓν δηνάριον· καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δι' ἓν δηνάριον· καὶ, Τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ βλάψῃς.

⁷Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν, Ἔρχου καὶ βλέπε. ⁸Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος ὠχρὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὠνομάζετο Θάνατος, καὶ ὁ Ἄδης ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς νὰ θανατώσωσι μὲ ῥομφαίαν καὶ μὲ πείναν καὶ μὲ θάνατον, καὶ μὲ τὰ θηρία τῆς γῆς.

⁹Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τὴν ὁποίαν εἶχον· ¹⁰καὶ ἔκραζον μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγοντες, Ἔως πότε, ὦ Δέσποτα ἅγιε καὶ ἀληθινὲ, δὲν κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; ¹¹Καὶ ἐδόθησαν εἰς ἕκαστον στολαὶ λευκαὶ, καὶ ἐρρέθη πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀναπαυθῶσιν ἔτι ὀλίγον καιρὸν, ἕως οὗ συμπληρωθῶσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες νὰ φονευθῶσιν ὡς καὶ αὐτοί.

¹²Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην· καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ὁ ἥλιος ἔγεινε μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἔγεινε ὡς αἷμα· ¹³καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, καθὼς ἡ συκὴ ρίπτει τὰ ἄωρα σῦκα αὐτῆς,

σειομένη ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου. ¹⁴ Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη “ὡς βιβλίον τυλιγμένον,” καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκινήθησαν ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν. ¹⁵ καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς δούλος, καὶ πᾶς ἐλεύθερος, ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, ¹⁶ καὶ λέγουσι πρὸς τὰ ὄρη καὶ πρὸς τὰς πέτρας, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρνίου. ¹⁷ διότι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ τίς δύναται νὰ σταθῇ;

ΚΕΦ. ζ'.—¹ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἰσταμένους ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, διὰ νὰ μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον.

² Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ὅτι ἀνέβη ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχων σφραγίδα τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης πρὸς τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη νὰ βλάψωσι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ³ λέγων, Μὴ βλάβητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἕως οὗ σφραγίσωμεν τοῖς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

⁴ Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἦσαν ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁵ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Γὰδ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁶ ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Μανασσὴ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁷ ἐκ φυλῆς Συμεὼν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευὶ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσάακ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁸ ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.

⁹ Μετὰ ταῦτα εἶδιν, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολλὸς, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀριθμήσῃ, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, οὔτινες ἴσταντο ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἐνδεδυμένοι στολὰς λευκάς, ἔχοντες φοίνικας ἐν ταῖς

χερσὶν αὐτῶν· ¹⁰ καὶ κράζοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔλεγον, Ἡ σωτηρία εἶναι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τοῦ Ἀρνίου. ¹¹ Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἴσταντο κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεόν, ¹² λέγοντες, Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχύς ἀνήκει εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹³ Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι οἱ ἐνδεδυμένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς, τίνες εἶναι, καὶ πόθεν ἦλθον; ¹⁴ Καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις. Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης· καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου. ¹⁵ Διὰ τοῦτο εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου θέλει κατασκηνώσει ἐπ' αὐτούς. ¹⁶ Δὲν θέλουσι πεινάσει πλέον, οὐδὲ θέλουσι διψήσῃ πλέον, οὐδὲ θέλει πέσει ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ κανὲν καῦμα. ¹⁷ διότι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου θέλει ποιμάνει αὐτοὺς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς εἰς ζώσας πηγὰς ὕδατων· καὶ θέλει ἔξαλείφει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. η'.—¹ Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἔγεινε σιωπὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ἕως ἡμίσειαν ὥραν.

² Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἄγγελους, οἵτινες ἴσταντο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς ἑπτὰ σάλπιγγες. ³ Καὶ ἦλθεν ἄλλος ἄγγελος, καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, κρατῶν θυμιατήριον χρυσοῦν· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν θυμιάματα πολλὰ, διὰ τὰ προσφέρειν μὲ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τοῦ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. ⁴ Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων μὲ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ⁵ καὶ ἔλαβεν ὁ ἄγγελος τὸ θυμιατήριον, καὶ ἐγέμισε αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

⁶ Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς διὰ τὰ σαλπίζειν.

⁷ Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγεινε χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα μὲ αἷμα, καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χλωρὸς χόρτος κατεκάη.

⁸ Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα καίόμενον μὲ πῦρ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης ἔγεινεν αἷμα· ⁹ καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν ἐμφύχων κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.

¹⁰ Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καίόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· ¹¹ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται Ἀψινθος· καὶ ἔγεινε τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων ἄψινθος, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, διότι ἐπικράνθησαν·

¹² Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐκτυπήθη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, διὰ τὰ σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα νὰ χάσῃ τὸ τρίτον τοῦ φωτισμοῦ αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

¹³ Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἓνα ἄγγελον πετώμενον εἰς τὸ μεσουράνημα, ὅστις ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰς λοιπὰς φωνὰς τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων νὰ σαλπισωσι.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ὅτι ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἀστὴρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ κλειδίον τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. ² Καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης· καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος.

³ Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπιοὶ τῆς γῆς. ⁴ Καὶ ἐρρέθη πρὸς αὐτὰς νὰ μὴ βλάψωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, μηδὲ κανὲν χλωρὸν, μηδὲ κανὲν δένδρον· εἰμὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς νὰ μὴ θανατώσωσιν αὐτοὺς, ἀλλὰ νὰ βασανισθῶσι πέντε μῆνας· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν κτυπήσῃ ἄνθρωπον.

⁶ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλουσι ζητήσῃ οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ δὲν θέλουσιν εὐρεῖ αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐπιθυμήσῃ νὰ ἀποθάνωσι, καὶ ὁ θάνατος θέλει φεύγει ἀπ' αὐτῶν.

⁷Καὶ αἱ μορφαὶ τῶν ἀκρίδων ἦσαν ὅμοιαι μὲ ἵππους ἡτοιμασμένους εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἦσαν ὡς στέφανοι ὅμοιοι μὲ χρυσόν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. ⁸Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ἦσαν ὡς λεόντων. ⁹Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς· καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερίγων αὐτῶν ἦτο ὡς φωνὴ ἁμαξῶν ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. ¹⁰Καὶ εἶχον οὐράς ὁμοίας μὲ σκορπίους, καὶ ἦσαν κέντρα εἰς τὰς οὐράς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἦτο νὰ βλάψωσι τοὺς ἀνθρώπους πέντε μῆνας. ¹¹Καὶ εἶχον ἐφ' ἑαυτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὅστις Ἑβραϊστὶ ὀνομάζεται Ἀβαδδὼν, καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔχει ὄνομα Ἀπολλύν.

¹²Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ, ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

¹³Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα μίαν φωνὴν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ¹⁴λέγουσαν πρὸς τὸν ἕκτον ἄγγελον, ὅστις εἶχε τὴν σάλπιγγα, Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἄγγέλους τοὺς δεδεμένους εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν Εὐφράτην. ¹⁵Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτὸν, διὰ νὰ θανατώσωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁶Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ ἦτο δύο μυριάδες μυριάδων· καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ¹⁷Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ὅτι εἶχον θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ἦσαν ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐξήρχετο πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. ¹⁸Τὸ τῶν τριῶν τούτων ἐθανατώθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ, καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν, ¹⁹διότι αἱ ἐξουσίαι αὐτῶν εἶναι ἐν τῷ στόματι αὐτῶν· ἐπειδὴ αἱ οὐραὶ αὐτῶν εἶναι ὅμοιαι μὲ ὄφεις, ἔχουσαι κεφαλὰς, καὶ μὲ αὐτὰς βλάπτουσι. ²⁰Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες δὲν ἐθανατώθησαν μὲ τὰς πληγὰς ταύτας, οὔτε μετενόησαν ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χάλκινα καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, τὰ ὁποῖα οὔτε νὰ βλέπωσι δύνανται, οὔτε νὰ ἀκούωσιν, οὔτε νὰ περιπατῶσι· ²¹καὶ δὲν μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν,

οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν
οὔτε ἐκ τῶν κλοπῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ι'.—¹ Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐνδεδυμένον νεφέλῃν· καὶ ἦτο ἱρίς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρός. ² Καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλιάριον ἀνεωγμένον· καὶ ἔθεσε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ ἀριστερὸν ἐπὶ τὴν γῆν· ³ καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης καθὼς βρυχᾶται ὁ λέων. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. ⁴ Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, ἔμελλον νὰ γράφω· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σφράγισον ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ, καὶ μὴ γράψῃς ταῦτα. ⁵ Καὶ ὁ ἄγγελος τὸν ὁποῖον εἶδον ἰστάμενον ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσήκωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, ⁶ καὶ ὥμοσεν εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅστις ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι καιρὸς δὲν θέλει εἶσθαι ἔτι· ⁷ ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ νὰ σαλπίσῃ, τότε θέλει τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἐφανέρωσε πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας.

⁸ Καὶ ἡ φωνὴ τὴν ὁποίαν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν ἐλάλει μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔλεγεν, Ὑπαγε, λάβε τὸ βιβλιάριον τὸ ἀνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἰσταμένου ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ Καὶ ὑπῆγα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων πρὸς αὐτὸν, Δός μοι τὸ βιβλιάριον. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ θέλει πικράνει τὴν κοιλίαν σου, πλὴν ἐν τῷ στόματί σου θέλει εἶσθαι γλυκὺ ὡς μέλι. ¹⁰ Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλιάριον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦτο ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. ¹¹ Καὶ μοι λέγει, Πρέπει πάλιν νὰ προφητεύσῃς περὶ λαῶν καὶ ἐθνῶν καὶ γλωσσῶν καὶ βασιλείων πολλῶν.

ΚΕΦ. ια'.—¹ Καὶ μοι ἐδόθη κάλαμος ὅμοιος μὲ ράβδον· καὶ ὁ ἄγγελος ἵστατο, λέγων,

Σηκώθητι, καὶ μετρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. ² Τὴν αὐλὴν ὁμως τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἄφες ἔξω, καὶ μὴ μετρήσῃς αὐτήν, διότι ἐδόθη εἰς τὰ ἔθνη· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν θέλουσι πατήσκει τεσσαράκοντα δυο μῆνας.

³ Καὶ θέλω δώσει εἰς τοὺς δυο μαρτυράς μου νὰ προφητευσωσι χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα ἡμέρας, ἐνδεδυμένοι σάκκους. ⁴ Οὗτοι εἶναι αἱ δύο ἐλαῖαι, καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἰστάμεναι ἐνάπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς. ⁵ Καὶ ἐάν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτοὺς, ἐξέρχεται πῦρ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατατρώγει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ ἐάν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτοὺς, οὕτω πρέπει αὐτὸς νὰ θανατωθῇ. ⁶ Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ κλείσωσι τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ μὴ βρέχῃ βροχὴ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς προφητείας αὐτῶν· καὶ ἔχουσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, νὰ μεταβάλλωσιν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ νὰ πατάξωσι τὴν γῆν μὲ πᾶσαν πληγὴν, ὅσακις ἐὰν θελήσωσι.

⁷ Καὶ ὅταν τελειώσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον το ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου θέλει κάμει πόλεμον μὲ αὐτοὺς, καὶ θέλει νικήσῃ αὐτοὺς, καὶ θανατώσῃ αὐτούς. ⁸ Καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν θέλουσι κείσθαι ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη.

⁹ Καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν θέλουσι βλέπει τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφήσῃ τὰ πτώματα αὐτῶν νὰ τεθῶσιν εἰς μνηματα. ¹⁰ Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς θέλουσι χαρὴ δι' αὐτοὺς, καὶ εὐφρανθῇ· καὶ θέλουσι πέμψει δῶρα πρὸς ἀλλήλους, διότι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

¹¹ Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐστάθησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.

¹² Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς αὐτοὺς, Ἀνάβητε ἐδῶ. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. ¹³ Καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ἔπεσε τὸ δέκατον τῆς πόλεως, καὶ ἐθανατώθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων

χιλιάδες ἑπτα· καὶ οἱ λοιποὶ ἔγειναν ἔμφοβοι, καὶ ἔδωκαν δόξαν εἰς τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ.

¹⁴ Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχέως.

¹⁵ Καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγειναν φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι, Αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου ἔγειναν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ θέλει βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁶ Καὶ οἱ εἰκοσitéσσαρες πρεσβύτεροι, οἱ καθήμενοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεόν, ¹⁷ λέγοντες, Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε Θεὲ Πανοκράτωρ. ὁ Ὦν καὶ ὁ Ὦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος· διότι ἔλαβες τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας· ¹⁸ καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν, διὰ τὰ κριθῶσι, καὶ τὰ δώσης τὸν μισθὸν εἰς τοὺς δούλους σου τοὺς προφήτας, καὶ εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ εἰς τοὺς φοβουμένους τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τὰ διαφθείρης τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

¹⁹ Καὶ ἠνοίχθη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐφάνη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἔγειναν ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΚΑΙ σημεῖον μεγα ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ· γυνὴ ἐνδεδυμένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα· ² καὶ ἔγκυος οὖσα, ἔκραζε κοίλοπονοῦσα, καὶ βασανιζομένη διὰ τὰ γεννήσῃ.

³ Καὶ ἐφάνη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ, δράκων μεγας κόκκινος, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ἑπτὰ· ⁴ καὶ ἡ οὐρα αὐτοῦ ἔσυρε τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἐστάθη ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τὰ γεννήσῃ, διὰ τὰ καταφάγῃ τὸ τέκνον αὐτῆς ὅταν γεννήσῃ. ⁵ Καὶ ἐγέννησε παιδίον ἄρρεν, τὸ ὁποῖον μέλλει τὰ ποιμάνῃ πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ἠρπάσθη πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἡ γυνή

ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμενον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ τρέφωσιν αὐτὴν ἐκεῖ ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

⁷ Καὶ ἔγεινε πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. ⁸ Καὶ δὲν ὑπερίσχυσαν, οὐδὲ εὗρέθη πλεόν τόπος αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁹ Καὶ ἐρρίφθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφης ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐρρίφθη εἰς τὴν γῆν· καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐρρίφθησαν μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ, Τώρα ἔγεινεν ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· διότι κατερρίφθη ὁ κατηγορὸς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέραν καὶ νύκτα. ¹¹ Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ δὲν ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν μέχρι θανάτου. ¹² Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐανοὶ, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτοῖς. Οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, διότι κατέβη ὁ Διάβολος εἰς ἐσᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

¹³ Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐρρίφθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἣτις ἐγέννησε τὸν ἄρρενα. ¹⁴ Καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν γυναῖκα δύο πτέρυγες τοῦ αἵτου τοῦ μεγάλου, διὰ νὰ πετᾷ εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως· ¹⁵ καὶ ἔρριψεν ὁ ὄφης ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἴδωρ ὡς ποταμὸν, διὰ νὰ κάμῃ νὰ σύρῃ αὐτὴν ὁ ποταμός. ¹⁶ Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τὴν γυναῖκα, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν, τὸν ὅποιον ἔρριψεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων κατὰ τῆς γυναικὸς, καὶ ὑπῆγε νὰ κάμῃ πόλεμον μετὰ τοὺς λοιποὺς τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τοὺς φυλάττοντας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχοντας τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ΚΑΙ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· καὶ εἶδον θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς θαλάσσης, τὸ ὅποιον εἶχε κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ

κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. ² Καὶ τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον εἶδον, ἦτο ὅμοιον μὲ πάρδαλιν, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος· καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. ³ Καὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς πεπληρωμένην θανατηφόρως· καὶ ἡ θανατηφόρος πληγὴ αὐτοῦ ἐθεραπεύθη· καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου. ⁴ Καὶ προσεκύνησαν τὸν δράκοντα, ὅστις ἔδωκεν ἐξουσίαν εἰς τὸ θηρίον, καὶ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, λέγοντες, Τίς ὅμοιος μὲ τὸ θηρίον; Τίς δύναται νὰ πολεμήσῃ μὲ αὐτό;

⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία νὰ κάμῃ πόλεμον τεσσαράκοντα δύο μῆνας. ⁶ Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, νὰ βλασφημήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁷ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τοὺς ἁγίους, καὶ νὰ νικήσῃ αὐτούς· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. ⁸ Καὶ θέλουσι προσκυνῆσαι αὐτὸ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἐγράφησαν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.—⁹ Ὅστις ἔχει ὥτιον, ἅς ἀκούσῃ.—¹⁰ Ὅστις φέρῃ εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· ὅστις φονεύσῃ μὲ μάχαιραν, πρέπει αὐτὸς νὰ φονευθῇ μὲ μάχαιρα. Ἐδὼ εἶναι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

¹¹ Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια μὲ ἄρνιον, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. ¹² Καὶ ἐνήργει ὅλην τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔκαμε τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ νὰ προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, τοῦ ὁποίου ἐθεραπεύθη ἡ θανατηφόρος πληγὴ. ¹³ Καὶ ἔκαμνε σημεῖα μεγάλα, ὥστε καὶ πῦρ ἔκαμνε νὰ κατὰβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴ Καὶ ἐπλάνα τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγον πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς νὰ κάμωσιν εἰκόνα εἰς τὸ θηρίον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησε. ¹⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ δώσῃ πνεῦμα εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, ὥστε καὶ νὰ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ νὰ

κάμῃ, ὅσοι δὲν προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, νὰ θανατωθῶσι. ¹⁶ Καὶ ἔκαμνε παντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, νὰ λάβωσι χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ¹⁷ καὶ νὰ μὴ δύναται μηδεὶς νὰ ἀγοράσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ; εἰμὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ¹⁸ Ἐδω εἶναι ἡ σοφία· ὅστις ἔχει τὸν νοῦν, ἅς λογαριάσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· διότι εἶναι ἀριθμὸς ἀνθρώπου, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ εἶναι χξϛ'.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΚΑΙ εἶδον, καὶ ἰδοὺ Ἀρνίον ἰστάμενον ἐπὶ τὸ ὄρος Σιων, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ² Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἤκουσα φωνὴν κιθαρωδῶν οἵτινες ἐκιθάριζον μὲ τὰς κιθάρας αὐτῶν. ³ Καὶ ἔψαλλον ὡς ᾠδὴν νέαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μάθῃ τὴν ᾠδην, εἰμὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴ Οὗτοι εἶναι οἱ μὴ μολυνθέντες μὲ γυναῖκας· διότι παρθένοι εἶναι· οὗτοι εἶναι οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ Ἀρνίον ὅπου ἂν ὑπάγῃ, οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸ Ἀρνίον. ⁵ Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν δὲν εὗρέθη δόλος· διότι εἶναι ἄμωμοι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

⁶ Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετωμένον εἰς τὸ μεσουρανημα, ὅστις εἶχεν εὐαγγέλιον αἰώνιον, διὰ νὰ κηρύξῃ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν. ⁷ καὶ ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Φοβήθητε τὸν Θεόν, καὶ δότε δόξαν εἰς αὐτὸν, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θύλασσαν καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.

⁸ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε, λέγων, “Ἐπεσει, ἔπεσε Βαβυλὼν” ἡ πόλις ἡ μεγάλη· διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἐπότισε πάντα τὰ ἔθνη.

⁹ Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολούθησεν αὐτοὺς, λέγων μετὰ φωνῆς μεγάλης, Ὅστις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ αὐτὸς θέλει πίνει ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ θέλει βασανισθῇ μὲ πῦρ καὶ θεῖον ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. ¹¹ Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων· καὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέραν καὶ νύκτα ὅσοι προσκυνοῦσι τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ὅστις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ¹² Ἐδὼ εἶναι ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων· ἐδὼ οἱ φυλάττοντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ. ¹³ Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἵτινες ἀποθνήσκουσιν ἐν Κυρίῳ ἀπὸ τοῦ νῦν, Ναὶ, λέγει τὸ Πνεῦμα, διὰ να ἀναπαυθῶσιν ἀπὸ τῶν κοπῶν αὐτῶν· καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθοῦσι μὲ αὐτούς.

¹⁴ Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τῆς νεφέλης ἐκάθητό τις ὅμοιος μὲ νιδὸν ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον κοπτερόν. ¹⁵ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κράζων μετὰ μεγάλης φωνῆς πρὸς τὸν καθήμενον ἐπὶ τῆς νεφέλης, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου, καὶ θερίσον· διότι ἦλθεν εἰς σέ ἡ ὥρα τοῦ να θερίσης, ἐπειδὴ ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. ¹⁶ Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης ἔβαλε τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

¹⁷ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον κοπτερόν. ¹⁸ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός· καὶ ἐφώναξε μετὰ κραυγῆς μεγάλης πρὸς τὸν ἔχοντα τὸ δρέπανον τὸ κοπτερόν, λέγων, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου τὸ κοπτερόν, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, διότι ὠρίμασαν τὰ σταφύλια αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἀμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔρριψε τὰ τρυγηθέντα εἰς τὸν μέγαν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Καὶ ἐπατίθη ὁ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τοῦ ληνοῦ ἕως τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, εἰς διῆστημα χιλίων ἑξακοσίων σταδίων.

ΚΕΦ. ΙΕ'. ΙΕ'.

ΚΑΙ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἑπτὰ, οἵτινες εἶχον τὰς ἑπτὰ ἐσχάτας πληγὰς, διότι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.

² Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην μὲ πῦρ· καὶ ἐκείνους οἵτινες ἐνίκησαν κατὰ τοῦ θηρίου καὶ κατὰ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἵσταμένους ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ Θεοῦ· ³ καὶ ἔψαλλον τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου, λέγοντες, Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, βασιλεῦ τῶν ἀγίων. ⁴ Τίς δὲν θέλει σὲ φοβηθῆ, Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; διότι εἶσαι μόνος ὅσιος· διότι πάντα τὰ ἔθνη θέλουσιν ἔλθει καὶ προσκυνήσῃ ἐνώπιόν σου· διότι αἱ κρίσεις σου ἐφανερώθησαν.

⁵ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἡνοίχθη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁶ Καὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ναοῦ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι, ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς, ἐνδεδυμένοι λιναῖα καθαρὰ καὶ λαμπρὰ, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.

⁷ Καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, πλήρεις τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁸ Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἀπὸ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναὸν, ἕως οὗ τελειώσωσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων. ΚΕΦ. ΙΕ'. — ¹ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ ναοῦ λέγουσαν πρὸς τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε εἰς τὴν γῆν τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ.

² Καὶ ὑπήγειν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένεεν ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνούντας τὴν εἰκόνα αὐτοῦ.

³ Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένεεν αἷμα ὡς νεκροῦ· καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσῃ.

⁴ Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς

ποταμούς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν υδάτων· καὶ ἔγεινεν αἷμα.—
⁵ Καὶ ἤκουσα τὸν ἄγγελον τῶν υδάτων λέγοντα, Δίκαιος εἶσαι,
 Κύριε, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ὢσιν, διότι ἔκρινας ταῦτα
⁶ ἔπειδὴ αἷμα ἀγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα ἔδωκας εἰς
 αὐτοὺς νὰ πίωσι· διότι ἄξιοι εἶναι.—⁷ Καὶ ἤκουσα ἄλλον ἐκ τοῦ
 θυσιαστηρίου λέγοντα, Ναί, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ, ἀληθινὰ
 καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

⁸ Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
 ἥλιον· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν νὰ καυματίσῃ τοὺς ἀνθρώπους με
 πῦρ. ⁹ Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ
 ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς
 πληγὰς ταύτας· καὶ δὲν μετενύησαν ὥστε νὰ δώσωσι δόξαν εἰς
 αὐτόν.

¹⁰ Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
 θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἔγεινεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ πλήρης σκό-
 τους· καὶ ἐμάσσουν τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου· ¹¹ καὶ
 ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ διὰ τοὺς πόνους αὐτῶν
 καὶ διὰ τὰ ἔλκη αὐτῶν, καὶ δὲν μετενύησαν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν.

¹² Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
 ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ,
 διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

¹³ Καὶ εἶδον τρια ἀκάθαρτα πνεύματα ὅμοια μὲ βατράχους,
 ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος
 τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου· ¹⁴ διότι εἶναι
 πνεύματα δαιμόνων ἐκτελοῦντα σημεῖα, τὰ ὅποια ἐκπορεύονται
 πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ συν-
 ἄξωσιν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης
 τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. ¹⁵ (Ἰδοὺ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης·
 μακάριος ὅστις ἀγρυπνεῖ, καὶ φυλάττει τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, διὰ
 νὰ μὴ περιπατῇ γυμνός, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.)

¹⁶ Καὶ συνήθροισεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβρα-
 ῖστί Ἀρμαγεδδών.

¹⁷ Καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν
 αέρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ
 τοῦ θρόνου, λέγουσα, Ἐτελέσθη. ¹⁸ Καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ
 βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ὁποῖος δὲν
 ἔγεινεν ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ὑπῆρξαν ἐπὶ τῆς γῆς, τόσον πολλὰ
 μέγας σεισμός. ¹⁹ Καὶ διηρέθη ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία

μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον. Καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἦλθεν εἰς ἐνθύμησιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν δόσιν εἰς αὐτὴν το ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ τὰ ὄρη δὲν εὐρέθησαν. ²¹ Καὶ χάλαζα μεγάλη ἕως ἐνὸς ταλάντου κατέβαινε ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλᾶζης, διότι ἡ πληγὴ αὐτῆς ἦτο μεγάλη σφόδρα.

ΚΕΦ. ις. ιη.

ΚΑΙ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων μοι, Ἐλθέ, θέλω σοὶ δεῖξει τὴν κρίσιν τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν. ² μετὰ τῆς ὁποίας ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. ³ Καὶ μετ' ἔφερεν ἐν πνεύματι εἰς ἔρημον· καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. ⁴ Καὶ ἡ γυνὴ ἦτο ἐνδεδυμένη πορφύραν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη μετὰ χρυσὸν καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας, ἔχουσα ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς χρυσοῦν ποτήριον, γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκαθαρσίας τῆς πορνείας αὐτῆς. ⁵ καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ἦτο ὄνομα γεγραμμένον, Μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. ⁶ Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν, ἐθαύμασα θαυμασμὸν μέγαν.

⁷ Καὶ μοι εἶπεν ὁ ἄγγελος, Διὰ τι ἐθαύμασας; ἐγὼ θέλω σοὶ εἰπεῖν τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν, τὸ ὅποιον ἔχει τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.—⁸ Τὸ θηρίον τὸ ὅποιον εἶδες, ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, καὶ μέλλει νὰ ἀναβῇ ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀπώλειαν· καὶ θέλουσι θαυμάσει οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέποντες τὸ θηρίον τὸ ὅποιον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, ἀν καὶ ἦναι. ⁹ Ἐδὼ εἶναι ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλὰι εἶναι ἑπτὰ ὄρη, ὅπου ἡ γυνὴ κάθεται ἐπ' αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ εἶναι ἑπτὰ βασιλεῖς· οἱ πέντε ἔπεσαν, καὶ ὁ

εἶς εἶναι, ὁ ἄλλος δὲν ἦλθεν ἔτι, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον πρέπει νὰ μείνῃ. ¹¹ Καὶ το θηρίον τὸ ὁποῖον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ ὄγδοος, καὶ εἶναι ἐκ τῶν ἑπτὰ, καὶ ὑπαγεῖ εἰς ἀπώλειαν. ¹² Καὶ τὰ δέκα κέρατα τὰ ὁποῖα εἶδες, εἶναι δέκα βασιλεῖς, οἵτινες βασιλείαν δὲν ἔλαβον ἔτι, ἀλλὰ μίαν ἄραν λαμβανουσιν ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μετὰ τοῦ θηρίου. ¹³ Οὗτοι ἔχουσι μίαν γνώμην, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὸ θηρίον τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν. ¹⁴ Οὗτοι θέλουσι πολεμήσει μετὰ τὸ Ἀρνίον, καὶ τὸ Ἀρνίον θέλει νικήσει αὐτοὺς, διότι εἶναι Κύριος τῶν κυρίων καὶ Βασιλεὺς τῶν βασιλέων· καὶ ὅσοι εἶναι μετ' αὐτοῦ, εἶναι κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

¹⁵ Καὶ μοὶ λέγει, Τὰ ὕδατα τὰ ὁποῖα εἶδες, ὅπου ἡ πόρνη κάθηται, εἶναι λαοὶ καὶ ὄχλοι, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. ¹⁶ Καὶ τὰ δέκα κέρατα, τὰ ὁποῖα εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον, οὗτοι θέλουσι μισήσει τὴν πόρνην, καὶ θέλουσι κάμει αὐτὴν ἡρηνωμένην καὶ γυμνὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς θέλουσι φάγει, καὶ αὐτὴν θέλουσι κατακαύσει ἐν πυρί. ¹⁷ διότι ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν νὰ κάμωσι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ νὰ γείνωσι τῆς αὐτῆς γνώμης, καὶ νὰ δώσωσι τὴν βασιλείαν αὐτῶν εἰς τὸ θηρίον, ἕως οὗ ἐκτελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. ¹⁸ Καὶ ἡ γυνὴ τὴν ὁποίαν εἶδες, εἶναι ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιη'.—¹ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχεν ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. ² Καὶ ἔκραξε δυνατὰ μετὰ φωνῆς μεγάλης, λίγων, “Ἐπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν” ἡ μεγάλη, καὶ ἔγεινε κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μισητοῦ. ³ διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἔπιον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐπόρνευσαν μετ' αὐτῆς, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τῆς ἐντροφῆσεως αὐτῆς.

⁴ Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, ὁ λαός μου, διὰ νὰ μὴ συγκοινωνήσητε εἰς τὰς ἁμαρτίας αὐτῆς, καὶ νὰ μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς. ⁵ διότι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς ἔφθασαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ⁶ Ἀπόδοτε εἰς αὐτὴν, ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν εἰς ἐσᾶς, καὶ διπλασιάσατε εἰς αὐτὴν διπλάσια κατὰ

τὰ ἔργα αὐτῆς· μὲ τὸ ποτηριον μὲ τὸ ὅποιον ἐκέρασε, διπλάσιον κεράσατε εἰς αὐτήν. ⁷ Ὃσον ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ κατετρύφησε, τόσον βασανισμὸν καὶ πένθος δότε εἰς αὐτήν· διότι λέγει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα δὲν εἶμαι, καὶ πένθος δὲν θέλω ἰδεῖ.—⁸ Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ θέλουσιν ἔλθε αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ πένθος καὶ πείνα· καὶ θέλει κατακαυθῇ ἐν πυρὶ, διότι ἰσχυρὸς εἶναι Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν.

⁹ Καὶ θέλουσι κλαυσεὶ αὐτήν καὶ πενθήσει δι' αὐτήν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ πορνεύσαντες καὶ κατατρυφήσαντες μετ' αὐτῆς, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς, ¹⁰ ἀπὸ μακρόθεν ἰστάμενοι, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

¹¹ Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσι δι' αὐτήν, διότι οὐδεὶς ἀγοράζει πλέον τὰς πραγματείας αὐτῶν· ¹² πραγματείας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, καὶ λίθων τιμίων, καὶ μαργαριτῶν, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ μετάξης, καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον ἀρωματικόν, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου πολυτίμου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου· ¹³ καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππους, καὶ ἀμάξας, καὶ ἀνδράποδα, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. ¹⁴ Καὶ τὰ ὀπωρικὰ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ παχέα καὶ τὰ λαμπρὰ ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πλέον δὲν θέλεις εὐρεῖ αὐτά. ¹⁵ Οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, θέλουσι σταθῇ ἀπὸ μακρόθεν διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, ¹⁶ καὶ λεγόντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἐνδεδυμένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη μὲ χρυσὸν καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας· διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

¹⁷ Καὶ πᾶς πλοίαρχος, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τὸ ἐπὶ τῶν πλοίων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι ἐμπορεῖονται διὰ τῆς θαλάσσης, ἐστάθησαν ἀπὸ μακρόθεν, ¹⁸ καὶ ἔκραζον, βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς, λεγόντες, Ποία πόλις ἐστάθη ὁμοία μὲ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην; ¹⁹ Καὶ ἔβαλον χῶμα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, Οὐαὶ,

οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ἰφθονίας αὐτῆς πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη.

²⁰ Εὐφραίνου ἐπ' αὐτήν, οὐρανὲ, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, διότι ἔκρινεν ὁ Θεὸς την κρισιν σας ἐναντίον αὐτῆς.

²¹ Καὶ ἐσήκωσεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μυλόπετραν μεγάλην, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων, Οὕτω μὲ ὁρμὴν θέλει ριφθῇ ἡ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ δὲν θέλει εὐρεθῇ πλέον. ²² Καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης δὲν θέλει εὐρεθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ μύλου δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· ²³ καὶ φῶς λύχνου δὲν θέλει φέγγει πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· διότι οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, διότι μὲ τὴν γοητείαν σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. ²⁴ Καὶ ἐν αὐτῇ εὐρέθη αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΚΑΙ μετα ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντος, Ἀλληλούϊα, ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις ἀνέκουσιν εἰς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν· ²διότι ἀληθινὰ καὶ δίκαια εἶναι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· διότι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις ἔφθειρε τὴν γῆν μὲ τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐκ δευτέρου εἶπον, Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ⁴ Καὶ ἔπεσον οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεὸν τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες, Ἀμήν· Ἀλληλούϊα. ⁵ Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θρόνου φωνὴ λέγουσα, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν, πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

⁶ Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτωι πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων, Ἀλληλούϊα διότι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ. ⁷ Ὡς χαίρωμεν καὶ ὡς ἀγαλλώμεθα, καὶ ὡς δώσωμεν τὴν δόξαν εἰς αὐτόν, διότι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασει

ἐαυτήν. ⁸ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὴν να ἐνδυθῇ βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν· διότι τὸ βύσσινον εἶναι τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων.

⁹ Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Γράψον, Μακάριοι οἱ κεκλημένοι εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἀληθινοὶ λόγοι τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, διὰ τὰ προσκυνήσω αὐτόν· καὶ λέγει μοι, Πρόσεχε μὴ κάμης τοῦτο· ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου καὶ τῶν ἀδελφῶν σου οἵτινες ἔχουσι τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τὸν Θεὸν προσκύνησον· διότι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

¹¹ Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἐκαλεῖτο Πιστὸς καὶ Ἀληθινός, καὶ κρίνει καὶ πολεμεῖ ἐν δικαιοσύνῃ. ¹² Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὡς φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διαδήματα πολλά· καὶ εἶχεν ὄνομα γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει εἰμὴ αὐτός.

¹³ Καὶ ἦτο ἐνδεδυμένος ἱμάτιον βεβαμμένον μὲ αἷμα· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **Ὁ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**. ¹⁴ Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθουν αὐτὸν ἐφ' ἵππων λευκῶν, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρὸν. ¹⁵ Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξέρχεται ῥομφαία κοπτερὰ, διὰ τὰ κτυπᾶ μὲ αὐτὴν τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς θέλει “ποιμάνει αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ” καὶ αὐτὸς πατεῖ τὸν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. ¹⁶ Καὶ ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ἔχει γεγραμμένον τὸ ὄνομα, **ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΤΡΙΟΣ ΚΤΡΙΩΝ**.

¹⁷ Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἰστάμενον ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων πρὸς πάντα τὰ ὄρνεα τὰ πετώμενα εἰς τὸ μεσουράνημα, Ἔλθετε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ¹⁸ διὰ τὰ φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σαρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.

¹⁹ Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα, διὰ τὰ κάμωσι πόλεμον μὲ τὸν καθημενον ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μὲ τὸ στράτευμα αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ τουτοῦ ὁ ψευδοπροφητὴς ὅστις ἔκαμε τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, μὲ τα ὅποια ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τὴν

εἰκόνα αὐτοῦ· ζῶντες ἐρρίφθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην μὲ τὸ θεῖον. ²¹ Καὶ οἱ λοιποὶ ἐφονεύθησαν μὲ τὴν ῥομφαίαν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τὴν ἐξερχομένην ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κ.

ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχε το κλειδίον τῆς ἄβυσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ἐπίασε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅστις εἶναι Διάβολος καὶ Σατανᾶς· καὶ ἔδεσεν αὐτὸν χίλια ἔτη. ³ Καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν αὐτὸν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη πλέον, ἕως οὗ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ λυθῇ ὀλίγον καιρὸν.

⁴ Καὶ εἶδον θρόνους· καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ κρίσις ἐδόθη εἰς αὐτούς· καὶ εἶδον τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες δὲν προσεκύνησαν τὸ θηρίον, οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ· καὶ δὲν ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. ⁵ Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν δὲν ἀνέζησαν ἕως οὗ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· αὕτη εἶναι ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. ⁶ Μακάριος καὶ ἅγιος ὅστις ἔχει μέρος εἰς τὴν πρώτην ἀνάστασιν· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεῦτερος δὲν ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλὰ θέλουσιν εἰσθαι ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ θέλουνσι βασιλεῦσαι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

⁷ Καὶ ὅταν πληρωθῶσι τα χίλια ἔτη, θέλει λυθῇ ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ. ⁸ Καὶ θέλει ἐξέλθει διὰ νὰ πλανήσῃ τὰ ἔθνη τὰ εἰς τὰς τεσσαρας γωνίας τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ τὸν Μαγῶγ, διὰ νὰ συνάξῃ αὐτούς εἰς πόλεμον, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. ⁹ Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ το πλάτος τῆς γῆς, καὶ περιεκυκλωσαν τὸ στρατοπεδον τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς. ¹⁰ Καὶ ὁ Διάβολος ὁ πλανῶν αὐτούς ἐρρίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπου

εἶναι τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ θέλουσι βασανίζεσθαι ἡμέραν καὶ νύκτα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹¹ Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὁποίου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός καὶ δὲν εὐρέθη τόπος δι' αὐτά· ¹² καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους, ἱσταμένους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ βιβλία ἡνοιχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἡνοιχθη, τὸ ὁποῖον εἶναι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹³ Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐρρίφθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος. ¹⁵ Καὶ ὅστις δὲν εὐρέθη γεγραμμένος ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς, ἐρρίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

ΚΕΦ. κα'. κβ'.

ΚΑΙ εἶδον οὐρανὸν νέον καὶ γῆν νέαν· διότι ὁ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε· καὶ ἡ θάλασσα δὲν ὑπάρχει πλέον. ² Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, τὴν νέαν Ἱεροὺ ταλήμ, καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς· ³ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἴδου ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ θέλει σκηνώσκει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι λαοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς θέλει εἶσθαι μετ' αὐτῶν Θεὸς αὐτῶν. ⁴ Καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος δὲν θέλουσιν ὑπάρχει πλέον· διότι τὰ πρῶτα παρῆλθον.

⁵ Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, Ἴδου, κάμνω νεα τὰ πάντα. Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Γράψον· διότι οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι ἀληθινοὶ καὶ πιστοί. ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, Ἐτελέσθη· ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ θέλω δώσει εἰς τὸν διψῶντα ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ⁷ Ὁ νικῶν θέλει κληρονομήσει τὰ πάντα, καὶ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὸν Θεός, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμέ υἱός. ⁸ Οἱ δὲ δειλοὶ καὶ ἄπιστοι καὶ βδελυκτοὶ καὶ φονεῖς καὶ πόρνοι καὶ μάγοι καὶ εἰδωλολάτραι, καὶ πάντες οἱ ψεῦσαι, θέλουσιν ἔχει

τὴν μερίδα αὐτῶν ἐν τῇ λιμνῇ τῇ καιομένῃ μὲ πῦρ καὶ θεῖον οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος.

⁹ Καὶ ἦλθε πρὸς ἐμὲ εἰς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς πλήρεις ἀπὸ τῶν ἑπτὰ ἐσχάτων πληγῶν, καὶ ἔλαλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων, Ἐλθὲ, θέλω σοὶ δεῖξει τὴν νύμφην, τοῦ Ἀρνίου τὴν γυναῖκα. ¹⁰ Καὶ μετ' ἔφερεν ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ μοι ἔδειξε τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹¹ ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ λαμπρότης αὐτῆς ἵτο ὁμοία μὲ λίθον πολύτιμον, ὡς λίθον ἱασπιν κρυσταλλίζοντα. ¹² Καὶ εἶχε τείχος μέγα καὶ ὑψηλόν· εἶχε καὶ δώδεκα πυλῶνας, καὶ εἰς τοὺς πυλῶνας, δώδεκα ἀγγέλους, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, τὰ ὅποια εἶναι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹³ Πρὸς ἀνατολὰς, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς βορρᾶν, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς νότον, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς δυσμὰς, πυλῶνες τρεῖς. ¹⁴ Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως εἶχε θεμέλια δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.

¹⁵ Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, διὰ νὰ μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. ¹⁶ Καὶ ἡ πόλις κεῖται τετράγωνος, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς εἶναι τοσοῦτον ὅσον καὶ τὸ πλάτος· καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν μὲ τὸν κάλαμον, ἕως δώδεκα χιλιάδας σταδίων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς εἶναι ἴσα· ¹⁷ καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ ἀνθρώπου, ἡγουν, τοῦ ἀγγέλου. ¹⁸ Καὶ ἡ οἰκοδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἵτο ἱασπιδις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὁμοία μὲ ὕαλον καθαρόν. ¹⁹ Καὶ τὰ θεμέλια τοῦ τείχους τῆς πόλεως ἦσαν κεκοσμημένα μὲ πάντα λίθον πολύτιμον· τὸ πρῶτον θεμέλιον, ἱασπιδις· τὸ δεύτερον, σάπφειρος· τὸ τρίτον, χαλκηδών· τὸ τέταρτον, σμάραγδος· ²⁰ τὸ πέμπτον, σαρδόνυξ· τὸ ἕκτον, σάρδιος· τὸ ἑβδόμον, χρυσόλιθος· τὸ ὄγδοον, βήρυλλος· τὸ ἕννατον, τοπάζιον· τὸ δέκατον, χρυσόπρασος· τὸ ἐνδέκατον, ὑάκινθος· τὸ δωδέκατον, ἀμέθυστος· ²¹ Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες ἦσαν δώδεκα μαργαρίται, ἕκαστος τῶν πυλώνων ἵτο ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως, χρυσίον καθαρὸν, ὡς ὕαλος διαφανής.

²² Καὶ ναὸν δὲν εἶδον ἐν αὐτῇ· διότι ναὸς αὐτῆς εἶναι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, καὶ τὸ Ἀρνίον. ²³ Καὶ ἡ πόλις δὲν ἔχει

χρείαν τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης, διὰ νὰ φεγγωσιν ἐν αὐτῇ· διότι ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς εἶναι τὸ Ἀρνίον. ²⁴ Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων θέλουσι περιπατεῖν ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν. ²⁵ Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς δὲν θέλουσι κλεισθῇ τὴν ἡμέραν· διότι νῦξ δὲν θέλει εἶσθαι ἐκεῖ. ²⁶ Καὶ θέλουσι φέρει τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. ²⁷ Καὶ δὲν θέλει εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν οὐδὲν τὸ ὁποῖον μαιίνει καὶ προξενεῖ βδέλυγμα, καὶ ψεῦδος· ἀλλὰ μόνον οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

ΚΕΦ. κβ'.—¹ Καὶ μὲ ἔδειξε καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος τῆς ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἔξερχόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου. ² Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, ἦτο τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, φέρον καρποὺς δώδεκα, καθ' ἕκαστον μῆνα κάμνον τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου εἶναι εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. ³ Καὶ οὐδὲν ἀνάθεμα θέλει εἶσθαι πλέον· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου θέλει εἶσθαι ἐν αὐτῇ· καὶ οἱ δούλοι αὐτοῦ θέλουσι λατρεύειν αὐτόν. ⁴ Καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ⁵ Καὶ νῦξ δὲν θέλει εἶσθαι ἐκεῖ· καὶ δὲν ἔχουσι χρείαν λύχνου καὶ φωτος ἡλίου, διότι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ θέλουσι βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁶ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὰ ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι ταχέως.—⁷ Ἴδου, ἔρχομαι ταχέως· μακάριος ὅστις φυλάττει τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

⁸ Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶμαι ὁ ἰδὼν ταῦτα καὶ ἀκούσας· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ εἶδον, ἔπεσα νὰ προσκυνήσω ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντος εἰς ἐμὲ ταῦτα. ⁹ Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Πρόσεχε μὴ κάμῃς τοῦτο· διότι ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν φυλαττόντων τοὺς λόγους τοῦ β βιβλίου τούτου· τὸν Θεὸν προσκύνησον.

¹⁰ Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· διότι ὁ καιρὸς εἶναι ἐγγύς.

¹¹ Ὅστις ἀδικεῖ, ἥς ἀδικήσῃ ἔτι· καὶ ὅστις εἶναι μεμολυσμένος,

ὡς μολυνθῇ ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος, ὡς γεινῇ ἔτι δίκαιος, καὶ ὁ ἅγιος ὡς γεινῇ ἔτι ἅγιος. ¹² Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχέως· καὶ ὁ μισθός μου εἶναι μετ' ἐμοῦ, δια νὰ ἀποδώσω εἰς ἕκαστον ὡς θέλει εἶσθαι τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹³ Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. ¹⁴ Μακάριοι οἱ πράττοντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, καὶ νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῶν πυλῶνων εἰς τὴν πόλιν. ¹⁵ Ἐξω δὲ εἶναι οἱ κύνες καὶ οἱ μάγοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν καὶ πράττων τὸ ψεῦδος. ¹⁶ Ἐγὼ ὁ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου νὰ μαρτυρήσῃ εἰς ἐσᾶς ταῦτα εἰς τὰς ἐκκλησίας· ἐγὼ εἶμαι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός.

¹⁷ Καὶ τὸ Πνεῦμα, καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, Ἐλθέ· καὶ ὅστις ἀκούει, ἂς εἴπῃ, Ἐλθέ· καὶ, Ὅστις διψᾷ, ἂς ἔλθῃ· καὶ ὅστις θέλει, ἂς λαμβάνῃ δωρεὰν τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς.

¹⁸ Διότι μαρτύρομαι εἰς πάντα ἀκούοντα τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, Ἐάν τις ἐπιθέσῃ εἰς ταῦτα, ὁ Θεὸς θέλει ἐπιθέσῃ εἰς αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ¹⁹ Καὶ ἐάν τις ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ὁ Θεὸς θέλει ἀφαιρέσῃ τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

²⁰ Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, Ναὶ, ἔρχομαι ταχέως. Ἀμήν. Ναὶ, ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ.

²¹ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ,

ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ.

The Gresham Press,
UNWIN BROTHERS,
WOKING AND LONDON.

427849

Bible. Greek, Modern
H KAINH ΔΙΑΘΗΚΗ...

Bible.
Gk(M)
1901.

University of Toronto Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

